

Brouwen aan de Eem

*Amersfoort, een Stichtse bierstad
in de late middeleeuwen*

LEEN ALBERTS

Middeleeuwse Studies en Bronnen CLVIII

*Dicke ghesciet dat een groet scat
Besloten leit in een cleyn vat.
Dese boec dat es een cleyn vat,
Die vroetheit binnen dats 1 groet scat.**

* Ludo Jongen en Norbert Voorwinden (eds.), *Vanden levne Ons Heren* (Hilversum 2001), 32. Dit zijn de eerste versregels van een gelijknamig handschrift uit 1438, dat mogelijk in de abdij van Enname in Vlaanderen is geschreven.

Bijlagen bij:

Brouwen aan de Eem

Amersfoort, een Stichtse bierstad in de late middeleeuwen

Leen Alberts

Hilversum
Verloren
2017

De publicatie is mede mogelijk gemaakt door subsidies van:
Stichting Amersfoort Publicaties, Stichting Historie Amersfoort
(Kamerbeekfonds), het Unger-Van Brerofonds, het Van Hoorn-Kosterfonds,
het K.F. Heinfonds, het Professor Van Winterfonds, Stichting Waterlijn
Amersfoort, Waterschap Vallei en Veluwe en het H.P.H. Jansenfonds.

Afbeelding op het omslag: Ton Mooy, *De Brouwer* (1995),
console op de Onze-Lieve-Vrouwetoren in Amersfoort.

ISBN 978-90-8704-540-1

Tevens verschenen als proefschrift aan de Universiteit Leiden.

© 2017 Leen Alberts & Uitgeverij Verloren
Torenlaan 25, 1211 JA Hilversum
www.verloren.nl

Typografie en omslagontwerp: Rombus, Hilversum
Druk: Wilco, Amersfoort

No part of this book may be reproduced in any form without written permission from the publisher.

Inhoudsopgave

Bijlage 1: Munten en muntverhoudingen in de stedelijke administratie van Amersfoort	6
Bijlage 2: Prijzen van Amersfoorts bier	8
Bijlage 3: Inhoudsmaten in Amersfoort, Utrecht en Wijk bij Duurstede	11
Bijlage 4: Hollandse oorkonden over Amersfoorts bier	16
Bijlage 5: Bier aankopen voor het hof van Jan van Blois te Schoonhoven	20
Bijlage 6: Leveranties van Amersfoorts bier aan het hof van de bisschop van Utrecht	23
Bijlage 7: Transportkosten van bier en andere producten	32
Bijlage 8: Accijnstarieven op eigen bier en importbier in Amersfoort	34
Bijlage 9: Accijnstarieven op eigen bier en importbier per vat in andere steden	37
Bijlage 10: Productiecapaciteit van brouwerijen	39
Bijlage 11: Ontwikkeling graanprijzen in indexcijfers	44
Bijlage 12: Hopmaten in laatmiddeleeuwse bronnen	46
Bijlage 13: Turfprijzen in Amersfoort	48
Bijlage 14: Tappers en herbergiers in Amersfoort	50
Bijlage 15: Vaste inkomsten van het Amersfoortse stadsbestuur	55
Bijlage 16: Gewestelijke belastingen geheven in Amersfoort	62
Bijlage 17: Huizen en eigenaars/bewoners aan de Langegracht zuidzijde	63
Bijlage 18a: Huizen en eigenaars/bewoners aan het Havik noordzijde	71
Bijlage 18b: Huizen en eigenaars/bewoners aan het Havik zuidzijde	76
Bijlage 19a: Huizen en eigenaars/bewoners aan de Kortegracht zuidzijde	80
Bijlage 19b: Huizen en eigenaars/bewoners aan de Kortegracht noordzijde	82
Bijlage 20a: Brouwers in het stadsbestuur 1375-1400	84
Bijlage 20b: Brouwers in het stadsbestuur 1475-1500	85
Bijlage 20c: Brouwers in het stadsbestuur 1575-1603	91
Bijlage 21: Databank van Amersfoortse bierbrouwers	93

Bijlage 1: Munten en muntverhoudingen in de stedelijke administratie van Amersfoort

Kleine eenheden:

Blank	0,75 stuiver
Botdrager	2 groten/ 1 stuiver/ 2 kromstaarten ¹
Botje	0,5 botdrager/ 0,5 stuiver ²
Braspenning	1,25 stuiver/ 14 witten ³
Duitje	2 penningen/ 0,125 stuiver/ 0,25 groot/ 0,25 wit
Kromstaart	0,5 stuiver/ 6 witten
Oortje	0,25 stuiver (ook naam van 0,25 gulden)
Plak	2 groten/ 1 stuiver
Schelling	12 <i>denarii</i> (penningen)
Stoter	2,5 stuivers
Stuiver	16 penningen/ 8 duitjes/ 2 groten
Wit	witte groot

Grote eenheden:

Tot ca. 1435:

Bisschopsgulden 30 witten

Van ca. 1435 tot ca. 1484:

Arnhemse gulden (licht) 15 kromstaarten/ 90 witten/ 7,5 stuivers⁴

Arnhemse gulden 20 kromstaarten/ 120 witten

Van ca. 1484 tot 1528:

Stuiver courant (*current*) 2 kromstaarten/ 12 witten/ 0,8 Hollandse of Brabantse stuiver

Accijnsgulden (*chijsgulden*) gouden gulden van 13 stuivers⁵

Beierse gulden 15 stuivers courant (*current*)⁶

Horentjesgulden 15 stuivers courant (*current*)⁷

Gouden Rijnse gulden 20 Filips- of Karolusstuivers van 15 witten⁸

Rijnse gulden courant (*current*) 20 stuivers courant (*current*)/ 240 witten

Rijnse gulden courant (*current*) 16 Filips- of Karolusstuivers van 15 witten⁹

Rijnse gulden courant (*current*) 16 Hollandse of Brabantse stuivers¹⁰

Van 1528 tot 1544:

Hollandse of Brabantse stuiver 1,25 stuiver courant (*current*)¹¹

Hollandse of Karolusgulden 20 Hollandse of Brabantse stuivers¹²

Hollandse of Karolusgulden 1,25 Rijnse gulden courant (*current*)

Oude Franse schild 42 Hollandse of Brabantse stuivers¹³

Filipsgulden 25 Hollandse stuivers¹⁴

Accijnsgulden (*chijsgulden*) 13 stuivers¹⁵

Gouden gulden 28 stuivers¹⁶

Kroon 24 stuivers¹⁷

Vanaf 1544:

Pond 20 schellingen/ 240 *denarii* (penningen)/

40 groten Vlaams

Pond 1 Karolusgulden

Schelling 12 *denarii*/ 1 Hollandse stuiver van 16 penningen

---

¹ Bnr. 1 inv.nr. 454: 33, 57 (1457).

² Had in 1438 een waarde van 5,25 wit en de kromstaart 6 wit, bnr. 1 inv.nr. 453: 9 (1 botdrager =1,75 kromstaart), 14 post 3.

³ Bnr. 1 inv.nr. 454: 69 (1457).

⁴ Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden I*, 181.

⁵ Bij de opgave van pachtsommen van accijnzen werden bedragen in *chijsgulden* genoteerd. Deze ‘gouden gulden’ bestond uit 13 stuivers, bnr. 1 inv.nr. 3: f. 10v (1494); inv.nr. 4: ff. 121v (1515), 129 (1516); inv.nr. 6: 156 (1529). De pachtSom van de visafslag was in 1517 uitgedrukt in *gouden gulden chijs* van 13 braspenning, inv.nr. 4: f.148.

⁶ Bnr. 1 inv.nr. 3: f. 24 (1496); inv.nr. 461: 12 (1510); inv.nr. 462: 20 (1525); Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden I*, 181.

⁷ Bnr. 1 inv.nr. 461: 3 (1510); inv.nr. 462: 18 (1525).

⁸ Bnr. 1 inv.nr. 3: ff. 6-7v (1493).

⁹ Bnr. 1 inv.nr. 3: ff. 5v, 9 (1493).

¹⁰ Afgeleid uit PG bnr. 99 inv.nr. 16: ff. 8, 26v.

¹¹ Afgeleid uit stadsrekening 1506 (bnr. 1 inv.nr. 460: 50, 64) en PG bnr. 99 inv.nr. 16: ff. 36-36v.

¹² Afgeleid uit PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 13.

¹³ Koers in 1550, 1558, 1567 en 1579 ter betaling 100 Franse schild (= 210 pond/ gulden) voor (bier)tol van Holland en 250 Franse schild (= 525 pond/ gulden) voor Koppel, tol en gruit aan Landen van Utrecht (bnr. 1 inv.nr. 465: 24; inv.nr. 466: 23; inv.nr. 467: f. 14; inv.nr. 13: 105). Tot ca. 1700 werd een bedrag van 210 gulden betaald aan grafelijkheid van Holland (Van Bemmelen, *Beschrijving Amersfoort*, 880).

¹⁴ Bnr. 1 inv.nr. 9: 300 (1540); inv.nr. 2270 (1542): 49 (100 Filipsgulden = 125 Karolusgulden).

¹⁵ Bnr. 1 inv.nr. 8: 309 (1536), 462 (1538). De accijnsgulden was een rekeningmunt om de pachtsommen van de accijnsverpachting in uit te drukken.

¹⁶ Bnr. 1 inv.nr. 6: 327. 36 vaten van 14 Hollandse stuiver maakten 18 gouden gulden. Deze gulden was dus 28 Hollandse stuiver waard.

¹⁷ Huizinga, *Rechtsbronnen Haarlem*, 278 (1548).

Bijlage 2: Prijzen van Amersfoorts bier*

Jaar	Prijs per vat	Prijs per x	Opmerking	Bron
1366	18 schelling		vat hoppenbier export Schoonhoven	NA, GB inv.nr. 42: 38v
1377- 1379	23-24 plak		vat hoppenbier	Vermeulen, 'Bisschoppelijke rekening', passim; Heeringa, <i>Rekeningen bisdom</i> , passim
1377- 1378	36 plak		vat dubbel hoppenbier	Vermeulen, 'Bisschoppelijke rekening', 273, 460
1427	3 bisschopsgulden		grofvat	bnr. 1 inv.nr. 450: 26
1434	18 kromstaart		vat	bnr. 1 inv.nr. 452: 7
1434	1,5 Arnhemse gulden		grofvat	bnr. 1 inv.nr. 452: 12
1438	14 braspenning		vat	bnr. 1 inv.nr. 1: f. 19v
1457		2 wit	mingel	bnr. 1 inv.nr. 454: 51, 55-56, 70
1457	25 kromstaart		vat	bnr. 1 inv.nr. 454: 62
1457	2 Arnhemse gulden		vat	bnr. 1 inv.nr. 454: 79
1460		9 duitjes (2,25 wit)	mingel	bnr. 1 inv.nr. 456: 6
146?		2 wit	mingel	bnr. 1 inv.nr. 457: 2
1468	26 kromstaart		vat	bnr. 1 inv.nr. 2: f. 80v
1471	20 kromstaart		vat	bnr. 1 inv.nr. 2: f. 126v
1475	11 (Hollandse) stuiver		vat, in Naarden	<i>Hantvesten</i> , 42
1479	27 kromstaart		vat	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 11
1479	15 stuiver		vat	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 11
1480	11 stuiver		vat	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 50
1484	15-16-20-21 stuiver		ton, vat	bnr. 1 inv.nr. 458: 22, 55, 84
1484		4 wit	mingel hoppenbier	bnr. 1 inv.nr. 458: 24
1493	11 stuiver		vat	bnr. 1 inv.nr. 459: 4
1506	17 stuiver		vat	bnr. 1 inv.nr. 460: 5
1506		3 stuiver	kan	bnr. 1 inv.nr. 460: 36
1512		7,25 stuiver	vierdel	bnr. 1 inv.nr. 4: f. 111
1514	15 stuiver courant		stuk	bnr. 1 inv.nr. 4: f. 120
1517	16 stuiver		stuk	bnr. 1 inv.nr. 4: f. 149v
1522	28 stuiver		stuk	bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 141v
1523	13-14 (Hollandse) stuiver		prijs per ton exportbier Holland	Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i> , 880
1525	19 stuiver courant		vat	bnr. 1 inv.nr. 462: 15
1526	17,5 stuiver		vat	bnr. 1 inv.nr. 463: 2, 13
1526	18 stuiver		grofvat	bnr. 1 inv.nr. 6: 11
1526	18 stuiver courant			bnr. 1 inv.nr. 6: 66
1527	19 stuiver			bnr. 1 inv.nr. 6: 127
1527- 1528	16-17 stuiver courant		stuk	PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 17-17v
1528- 1529	12-13 Brabantse stuiver		stuk	PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 36v, 59, 62v
1528- 1529	14-16 stuiver		vat	PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 58, 62v
1528	18 Hollandse stuiver		max. prijs voor export per wagen	bnr. 1 inv.nr. 5: 162; Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden</i> I, 249
1528- 1529	41,25 Hollandse stuiver		stuk dubbelbier	PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 27v
1528- 1529		13-14 penning	vaan	PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 59v, 62
1528- 1529		4 Brabantse stuiver	vierdel grofvat	PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 36v

Jaar	Prijs per vat	Prijs per x	Opmerking	Bron
1528		25-27 Hollandse stuiver	halfvat aaltbier in Stadtlohn (D)	bnr. 1 inv.nr. 6: 191
1528		28 Hollandse stuiver	halfvat aaltbier in Vreden (D)	bnr. 1 invnr 6: 191
1528		28-29 Hollandse stuiver	halfvat aaltbier in Groenlo	bnr. 1 inv.nr. 6: 191
1528		2 Hollandse gulden	halfvat aaltbier in Lochem	bnr. 1 inv.nr. 6: 191
1528		26 Hollandse stuiver	halfvat aaltbier in Zutphen	bnr. 1 inv.nr. 6: 191
1529	18 stuiver courant			bnr. 1 inv.nr. 6: 301
1530	14 Hollandse stuiver		vat/ ton	bnr. 1 inv.nr. 6: 327-328
1530	13 Hollandse stuiver		stuk	bnr. 1 inv.nr. 6: 327
1530	51,5 stuiver		vat aaltbier	bnr. 1 inv.nr. 6: 327
1532	14 stuiver		ton	bnr. 1 inv.nr. 6: 565
1533	12 stuiver		stuk	bnr. 1 inv.nr. 7: 56
1534	14-19 stuiver		vat	bnr. 1 inv.nr. 2267: 24
1535- 1536	19 stuiver		vat	Land, <i>Rekeningen Sint- Pietersgasthuis</i> , bijlage 2, 18
1536		3,2 penning	mingel	bnr. 1 inv.nr. 464: 35
1536		13 penning	vaan	bnr. 1 inv.nr. 464: 17
1536	13,5 stuiver		vat	bnr. 1 inv.nr. 8: 350
1536	15,5- 20 stuiver		vat Twijfelaar 20 stuiver	bnr. 1 inv.nr. 464: 34
1538	13,5 stuiver		vat	bnr. 1 inv.nr. 8: 478
1538	16-18 stuiver		vat	bnr. 1 inv.nr. 2268: 23, 25
1539	15-20-22 stuiver		ton	bnr. 1 inv.nr. 2269: 34, 41
1540	14 stuiver		vat	bnr. 1 inv.nr. 9: 298
1542	14-25 stuiver		vat	bnr. 1 invnr 2270: 27-28, 49
1550	25 stuiver		vat Twijfelaar	bnr. 1 inv.nr. 465: 151
1553	27 stuiver		stuk	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 3
1555		0,25 stuiver (oortje)	mingel Simpel Hop	AP bnr. 100 inv.nr. 597: nr. 245
1556		1,5 stuiver	vaan	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 6
1559		6 penning	mingel halfblankbier	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 9
1566	40 stuiver		vat	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 15
1568	50 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 16
1568		4-8 penning	minimum prijzen per mingel	bnr. 1 inv.nr. 12: 783
1569- 1573	60 stuiver		ton/ vat	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 17, 20-22
1573		3 stuiver	vaan	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 23
1573		5 schelling	vat vijfschellingsbier	bnr. 1 inv.nr. 12: 1011
1574- 1576	80 stuiver		vat	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 24, 27
1577	100 stuiver		vat	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 29

Jaar	Prijs per vat	Prijs per x	Opmerking	Bron
1578	80 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 30
1579		4 stuiver	vaan	bnr. 1 inv.nr. 468: ff. 14-14v
1579	60 stuiver		ton (excl. 10 stuiver voor de ton zelf)	bnr. 1 inv.nr. 468: f. 15
1580		4 stuiver	vaan	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 33
1580		0,5 –1 stuiver	max.prijs per kan	bnr. 1 inv.nr. 13: 343
1580	80 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 33
1581		2 stuiver	vaan	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 37
1581	70 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 37
1582-1583	40 stuiver		ton/vat halfstuiverbier	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 41
1584-1586	80 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 49, 53, 56
1587	100 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 59
1588	80 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 61
1589	100 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 63
1589		25 stuiver	vierdel	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 63
1590		50 stuiver	halfvat	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 66
1590-1593	80 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 66, 74, 79, 84
1590	40 stuiver		vat	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 67
1594-1595	100 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 91, 97
1596	80 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 105
1597-1600	100 stuiver		ton	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 112, 119, 125, 131

NB Tot 1528 golden courante (Rijnse) stuivers. Vanaf 1528 golden in de raadsnotulen Hollandse/Brabantse stuivers die een kwart meer waard waren.

* De prijzen golden in Amersfoort en zijn exclusief accijns, die doorgaans apart werd afgerekend (Van den Bergh, *Malen op het Hoogland III*, passim); bnr. 1 inv.nr. 2269: 41 (1539).

Bijlage 3: Inhoudsmaten in Amersfoort, Utrecht en Wijk bij Duurstede

a. Amersfoort

Biermaten:

Mingel	1,1 liter	Nipper, <i>Meten en wegen</i> , 164; Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden I</i> , 78-79, 142 (1469, 1471)
Vaan	3 mingel (1460) 4 mingel (1536, 1556, 1559) ¹	bnr. 1 inv.nr. 456: 5-6 bnr. 1 inv.nr. 464: 17, 35; Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 6, 9
Emmer	12 mingel (1532-1541)	
Emmer	13,1 liter	Nipper, <i>Meten en wegen</i> , 164
Vierendeel/ vierdel	0,25 vat	bnr. 1 inv.nr. 9: 525 (1544); Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden I</i> , 309
Halfvat	0,5 vat	bnr. 1 inv.nr. 9: 525 (1544); Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden I</i> , 309
Smalvat	grofvat – 20% (1434) ²	bnr. 1 inv.nr. 452: 7, 12
Smalvat	104,8 liter (o.b.v. grofvat = 131,0 liter)	
Vat	128,9 liter (Hamburger maat, 1475)	<i>Hantvesten</i> , 42
Stuk	16,5 aker (1527)	bnr. 1 inv.nr. 5: 104
Stuk	vol vat – 20% (1527)	bnr. 1 inv.nr. 5: 104
Ton (hoppenbier)	10 emmer = 120 mingel	bnr. 1 inv.nr. 5: 478 (1532); inv.nr. 7: 198 (1536); inv.nr. 9: 97 (1541); Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden I</i> , 269, 284, 300
Ton	131 liter (16 ^e eeuw)	Nipper, <i>Meten en wegen</i> , 164
Grofvat	36 vaan (voorjaar 1603) [144 mingel = 157,2 liter]	bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 504, 520-523

Opmerkingen:

Er bestond een koperen stadsmaat voor een mingel die getekend was met het stadsteken (vijftiende eeuw; Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden I*, 142). In de tolvereenkomst met Holland van 1388 was sprake van Amersfoorts bier in *travelvaten* (bijlage 4). Dit waren de kleine smalvaten. In de stadsrekening van 1427 werd een grofvat gekocht (bnr. 1 inv.nr. 450: f. 26). Uitvoer van een grofvat bier per wagen (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 43 (1438)). Grofvaten die waren 'overgebrouwen' in 1465 en 1468 (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 178v, 223v). De exportbeperking voor graan uit 1438 sprak van uitvoer van bier in smalvaten en 'stukken', een benaming voor dezelfde vaten (Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden I*, 40). Timmerlieden kregen op hun kermis grofvaten bier volgens bepalingen uit 1466 (Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden I*, 72). In 1526 werd voorgeschreven dat kuipers geen Hamburger of Bremer tonnen mochten verkleinen en dat alle tonnen op de stadsmaat moesten worden gemaakt (bnr. 1 inv.nr. 5: 8). In 1530 werd brouwster Fie ervan verdacht dat zij te kleine tonnen zou leveren aan tappers. Haar kuiper Kors Hendriksz verklaarde dat hij nooit enige Hamburger, Bremer, Naarder of andere tonnen voor haar had verkleind (bnr. 1 inv.nr. 6: 397-398). Smalvaten kwamen ook in de zestiende eeuw voor naast grofvaten (bnr. 1 inv.nr. 8: 59 (1536)). In een stuk werd bier van het type Twijfelaar verkocht (bnr. 1 inv.nr. 8, 467 (1538)). Kuipers en brouwers moesten zich aan geijkte maten houden en vaten voorzien van hun merk (bnr. 1 inv.nr. 12: 782-783 (1568)).

Amersfoort hield lang vast aan de bierton van ca. 130 liter en volgde niet de vergrotingen naar 140 en 150 liter, zoals de stad Utrecht, Hollandse en Duitse steden. In het voorjaar van 1603 heeft men besloten voortaan toch een grotere bierton van 157 liter in te voeren, in navolging van het gebruik elders in de provincie (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 504, 520-523). Er werd hiertoe een verzoek ingediend bij de Staten van Utrecht. Vaten die een omstreden brouwerij in Eemnes-buiten gebruikte, waren voordien 5 tot 6 Utrechtse vanen groter dan de Amersfoortse maat (idem, f. 444v (1602)). In 1802 golden als biermaten de kan en de halve kan. De mingel werd gebruikt voor melk en boomolie. Voor jenever en azijn gold een kan die groter was dan die van het bier (bnr. 1 inv.nr. 88: 557-558).

Wijnmaten:

Pint		bnr. 1 inv.nr. 451 (1432): 18; inv.nr. 459: 6 (1493)
Mingel	2 pint	bnr. 1 inv.nr. 459: 6 (1493) ³
Kwart	2 mingel	bnr. 1 inv.nr. 453 (1438); inv.nr. 454: 47

Fles	2-3 mingel	(1457); inv.nr. 2267 (1534) Vermeulen, 'Bisschoppelijke rekening', 376
Stadskan/take	4 mingel	bnr. 1 inv.nr. 454: 46-49 (1457); inv.nr. 459: 6 (1493); inv.nr. 2267: (1534)
Kan	6 mingel	bnr. 1 inv.nr. 453 (1438)
Aam	Utrechtse maat voor Rijnwijn	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden</i> I, 294 (1539); bnr. 1 inv.nr. 12: 1016 (1573)

Graanmaten:

	(Heeringa, <i>Rechtsbronnen Schiedam</i> , 393; Roelants, <i>Drooge maten</i> ; Muller, <i>Tresoir van de maten</i> , 101; Zevenboom, <i>Oude Amsterdamse graanmaat</i> , bijlage 1; Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 3; Nipper, <i>Meten en wegen</i> , 164)	
Kop	1,5 liter (o.b.v. 32 kop = 1 schepel) 0,7 liter (o.b.v. 64 kop = 1 schepel)	
Spint	kwart schepel; 8 of 16 kop	bnr. 1 inv.nr. 88: 558 (1802)
Schepel	kwart mud; 32 kop 64 kop 46,5 liter 46,9 liter 42,9- 46,2 liter 48,6- 50,1 liter (voor haver en gerst?)	Zevenboom (v.Sw.) bnr. 1 inv.nr. 88: 558 (1802) Heeringa, Roelants, Zevenboom (v.Sw.) Muller Museum Flehite, collectienrs. Ob 31 (1739), Ob 32 (1763) Museum Flehite, collectienr. Ob 30 (1700)
Mouwer	141,1 liter	Zevenboom, Roelants
Mud	4 schepel 186,0 liter 186,1 liter 187,7 liter	Zevenboom (v.Sw.) Heeringa, Roelants Muller
Last	64 schepel [16 mud]	bnr. 1 inv.nr. 88: 558 (1802); Muller

Opmerkingen:

In 1802 bevonden zich in Amersfoort de volgende graanmaten: schepel, halfschepel, spint [kwartschepel], halfspint, kwartspint, tweekop, eenkop, halfkop, kwartkop. 1 schepel = 64 kop; 64 schepel = 1 last (bnr. 1 inv.nr. 88: 558).

Molenaars hanteerden een tarief voor het malen van elk schepel graan (hard koren 4,5 wit, week koren 9 duitjes), met een bijzonder tarief voor het malen van mout voor een heel brouwsel bier (5 oude botjes) (Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden* I, 91-92, 151).

Hop:

Mud	16,5 kilogram 260 liter	Muller, <i>Tresoir van de maten</i> Hopmuseum Poperinge en Muller, <i>Tresoir van de maten</i>
	212,7 liter 148,9 liter 147,5 liter	Heeringa, <i>Rechtsbronnen Schiedam</i> Roelants, <i>Drooge maten</i> Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 4
Schepel	kwart mud	
Zak	?	

Opmerkingen:

Berekend met behulp van de gegevens uit bijlage 12 (o.b.v. Muller, *Tresoir van de maten*). Muller stelde 1 Amsterdams schippund van 300 pond (148,2 kilogram) gelijk aan 9 Amersfoortse mud hop. Omgerekend was de Amersfoortse mud 16,5 kilogram. Volgens het hopmuseum in Poperinge woog een zak hop daar 50 tot 60 kilogram en had een zak een berekende inhoud van 813,9 tot 920,3 liter. Hieruit volgt 1 kilogram hop = 15,8 liter. De Amersfoortse hopmud van 16,5 kilogram zou dan rond de 260 liter inhouden. Volgens het koopmansboekje uit einde vijftiende eeuw (Heeringa, *Rechtsbronnen Schiedam*) zou 3,5 mud 3 kwartier (= 5,25 mud) Amersfoortse maat gelijk zijn aan een Delfts hoed. Zou de hoed 1.116,8 liter (graanmaat) bevatten, dan komt de Amersfoortse mud omgerekend op 212,7 liter en nadert de andere berekening. Het koopmansboekje van Roelants (*Drooge maten*) stelde echter 7,5 Amersfoortse mud = 1 Delftse hoed, wat leidt tot een inhoud van 148,9 liter. Uit de verhouding van Muller (*Tresoir van de maten*) volgt dat de Amersfoortse mud 1,44 groter was

dan de Utrechtse hopmaat. Aangezien er 9 Utrechtse mud in een Delfts hoed gingen, zou dit gelijk moeten zijn aan 6,25 Amersfoortse mud, wat zou leiden tot 178,7 liter. Er is vooralsnog geen duidelijkheid over de inhoud van de hopmaat.

Turf:

Zak	Utrechtse maat ca. 2,4 taal	Heeringa, <i>Rekeningen bisdom</i> , 202
Ton	150 turven van 2,7 – 2,8 dm ³ 0,75 Amsterdamse turfton	Stol, <i>Veenkolonie Veenendaal</i> , 153 bnr. 1 inv.nr. 88: 558 (1802)
Voer	1 wagenvracht	
Schouw	ongeveer gelijk aan een voer 36-69 taal	bijlage 13: Turfprijzen Heeringa, <i>Rekeningen bisdom</i> , 197-202 bnr. 1 inv.nr. 468 (1579): ff. 1-2
Schuit	12 schouwen + 1 kerf	Stol, <i>Veenkolonie Veenendaal</i> , 153-154
Last	30 tonnen	Stol, <i>Veenkolonie Veenendaal</i> , 153-154
Hond	45 tonnen	

Gewicht:

Pond	472,7 gram	Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 3
------	------------	---

Afstand:

Mijl	7 - 7,5 kilometer	
Mijl (Duits/geografisch)	7,4 kilometer (1.966 Rijnlandse roeden) 1,33 uur gaans	<i>Starings lijst</i> , 7 <i>Starings lijst</i> , 7
Uur gaans	5 - 5,5 kilometer	
Uur gaans	5,65 kilometer (1.500 Rijnlandse roeden)	<i>Starings lijst</i> , 7

Opmerkingen:

De lengte van de mijl was waarschijnlijk ruim 7 km. Volgens een bepaling uit 1602 lag Naarden op een afstand van 3 mijl van Amersfoort (bnr. 1 inv.nr. 18 f. 432-444v). Er liep een weg via Soest en Hoge Vuursche tussen Laren en Hilversum door rechtstreeks naar Naarden met een afstand van ca. 21 kilometer. Een andere route liep via Soest, Eemnes-binnen en Laren naar Naarden, die ca. 22 kilometer lang was. Voor de afstandsbe­paling is gebruik gemaakt van de eerste en tweede edities van de kaart van Bernard de Roy, *Nieuwe kaart van den lande van Utrecht* (Amsterdam 1696). De tweede editie is uitgegeven als bijlage in D.T. Koen en J. Renes, *Wegwijzer. Gids voor historisch onderzoek naar verkeer en vervoer in de provincie Utrecht*. Trajecten door Utrecht 7 (Utrecht 2003).

De Stichtse voet mat 37,6 centimeter (<http://www.meertens.knaw.nl/mgw>; Verhoeff, *Oude Nederlandse maten*, 80-81). Mogelijk gingen 20.000 voet in een Stichtse mijl, wat een afstand van ongeveer 7,5 kilometer geeft. Volgens het stadsbestuur lag Amersfoort 2 mijlen van de zee verwijderd, wat neerkomt op ongeveer 7,5 kilometer per mijl (bnr. 1 inv.nr. 12: 1007 (1573); *Tegenwoordige staat*, 1). Het gilde van de kramers schonk zoons van leden het lidmaatschap mits zij *binnen mijns heren palen van Utrecht* of *binnen 7 mijlen omgaande* woonden (Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden* I, 87). Binnen een mijl om de stad mocht er alleen vis bestemd voor de handel worden verkocht op de vismarkt (eind veertiende/begin vijftiende eeuw, Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden* I, 135).

Naarden lag op een afstand van 3 mijlen van Amersfoort; 1,5 mijl werd gerekend als 2 uur gaans (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 432 e.v. (1602)). Kampen lag op 8 uur gaans van Stichtse bodem als je langs de kust ging (bnr. 1 inv.nr. 12, 1005 (1573)). Utrecht lag op 4 uur gaans (= ruim 20 kilometer) en de Zuiderzee op 3 uur gaans (=15 kilometer), waarmee een uur gaans voor ruim 5 kilometer werd gerekend (Van Bommel, *Beschrijving Amersfoort*, 1; *Tegenwoordige staat*, 1). Op de kaart van Willem Jansz Blaeu, *'t Graefschap Hollandt* (1609) golden 6 Duitse mijlen voor 8 uur gaans, een verhouding 3 : 4.

b. Utrecht

Biermaten:

Mingel	0,85 liter	Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 81
Halftaak	2 mingel (1390-1484)	Overvoorde en Joosting, <i>Gilden van Utrecht</i> II, 105, 126
Kan	halftaak (1421, 1484, 1491, 1501, 1522)/ 2 mingel	Overvoorde en Joosting, <i>Gilden van Utrecht</i> II, 109, 126-127, 142, 144; Ketner, 'Utrechtse maten', 193

Bol	halftaak/ kan (1488- >1600)	Overvoorde en Joosting, <i>Gilden van Utrecht II</i> , 126
Vaan	2 bol (1528- >1600) 4 mingel 8 pinten	HUA Perks, <i>Documentatiemap bier</i> , 24 (d.d. 17-4-1678), nrs. 125, 128, 141, 181, 461; Ketner, 'Utrechtse maten', 194
Emmer	16 mingel (<1459, 1486 Wijk bij D.)	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden II</i> , 27, 151
Emmer	17 mingel (1530-1597)	Overvoorde en Joosting, <i>Gilden van Utrecht II</i> , 147
Smalvat	8 emmer [128 mingel] (1392,1433, >1451) 108,8 liter ⁴	Muller, <i>Rechtsbronnen Utrecht I</i> , 209, 290-292, 375; Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 81
Grofvat	10 emmer = 160 mingel (1433-1530) 136,0 liter ⁵	Muller, <i>Rechtsbronnen Utrecht I</i> , 290-292, 366, 374-375; Overvoorde en Joosting, <i>Gilden van Utrecht II</i> , 118, 120-121, 130, 142, 144; Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 81
Grofvat	10 emmer 2 bol [174 mingel] (1530-1591) 147,9 liter	Overvoorde en Joosting, <i>Gilden van Utrecht II</i> , 147; HUA Perks, <i>Documentatiemap bier</i> , nrs 95, 113-114, 121-122; Verhoef, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 81
Grofvat	44 vanen [176 mingel] (1591, 1597) 149,6 liter	HUA Perks, <i>Documentatiemap bier</i> , nrs. 125, 128; Ketner, 'Utrechtse maten', 194 Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 81
Ton	46 vanen (1621-1622) 156,4 liter	HUA Perks, <i>Documentatiemap bier</i> , nrs. 377-379, 672
Ton	47-48,5 vanen (1643) 192 mingel	HUA Perks, <i>Documentatiemap bier</i> , nr. 141;
Ton	163,2 liter; 48 vanen (1708, 1802)	Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 81; HUA Perks, <i>Documentatiemap bier</i> , nr. 624; Ketner, 'Utrechtse maten', 194
Last	12 vaten (1488, 1495)	HUA Perks, <i>Documentatiemap bier</i> , nr. 115, Overvoorde en Joosting, <i>Gilden van Utrecht II</i> , 135

Opmerkingen:

In 1622 werd de bierton vergroot van 44 naar 46 vanen, zodat de maat even groot was als van biertonnen uit Dordrecht (46 vanen), maar groter dan van biertonnen uit Rotterdam (45 vanen) en Haarlem (43 vanen), HUA Perks, *Documentatiemap bier*, nrs. 377-379.

Graanmaten:

	(Heeringa, <i>Rechtsbronnen Schiedam</i> , 393; Roelants, <i>Drooge maten</i> ; Muller, <i>Tresoir van de maten</i> , 101; Zevenboom, <i>Oude Amsterdamse graanmaat</i> , bijlage 1; Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 81; Nipper, <i>Metten en wegen</i> , 168)	
Spint	7,4 liter (o.b.v. gemiddelde schepel)	
Schepel	kwart mud; 4 spint 28,9 liter 29,4 liter 30,0 liter	Zevenboom (v.Sw.) Heeringa, Roelants Muller, <i>Tresoir van de maten</i>
Zak	3 schepel	Zevenboom (v.Sw.)
Zak	gestreken mud tarwe/ rogge bij malen molen (1375, ca 1410)	Muller, <i>Rechtsbronnen Utrecht I</i> , 115, 253
Mud	4 schepel 117,6 liter 120,2 liter	Heeringa, Roelants Muller, <i>Tresoir van de maten</i>
Mouwer	148,3 liter	Muller, <i>Tresoir van de maten</i>

c. Wijk bij Duurstede

Biermaten:

Kwart	1,6 - 1,7 liter	
Emmer	16 Utrechtse mingel (< 1459, > 1462)	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden</i> II, 27, 151
Emmer	8 kwarten (> 1462)	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden</i> II, 26
Smalvat (stuk, dravelton)	9 emmer = 144 mingel (> 1462 -< 1486) 116,0 liter (o.b.v. grofvat Hamburger maat) 120,6 liter (haringvat Rostock) 122,4 liter (o.b.v. Utrechtse maat)	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden</i> II, 151 Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 81
Grofvat (Hamburger vat)	10 emmer = 160 Utrechtse mingel (< 1459, > 1462) 128,9 liter (Hamburger maat ca. 1470) 136,0 liter ⁶	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden</i> II, 27, 151 Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> 81, 90
Grofvat (Hamburger vat)	10 emmer = 80 kwarten (> 1462)	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden</i> II, 26
Grofvat	42 [Utrechtse] vanen = 142,8 liter (1594)	Uppelschoten, 'Gasthuis-brouwerij', 9-10

Opmerkingen:

In 1388 werd Wijks hoppenbier gevaat in een *dragelton*. Al in deze tijd werd onderscheid gemaakt tussen de kleine dragelton (*dravelton*) en de grote Hamburger ton (voor de laatste werd een kwart meer accijns betaald). Van het gruitbier is niet gezegd in welke ton het werd gevaat (Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden* II, 25-26, 29, 159). Na 1462 werd naar Utrechtse receptuur in grofvaten gebrouwen. Vanwege het brouwen volgens Goudse receptuur, dus stukken (te Gouda *stokstiks* genoemd), werden ook nog smaltonnen toegestaan (smalton/-vat = stuk = dravelton, Fruin II, 151, 159).

Graanmaten:

	(Roelants, <i>Drooge maten</i> ; Muller, <i>Tresoir van de maten</i> , 101; Zevenboom, <i>Oude Amsterdamse graanmaat</i> , bijlage 1; Verhoeff, <i>Oude Nederlandse maten</i> , 90; Nipper, <i>Met en wegen</i> , 171)	
Schepel	48,5 liter	Muller
	51,6 liter (3 schepel = 4 IJsselsteinse achtendeel 1 IJsselsteins achtendeel = 38,7 liter)	Roelants
	35,8 - 36,1 liter (Goudse maat)	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden</i> II, 151
	29,3 liter (Utrechtse maat)	Zevenboom (v.Sw.)

Opmerkingen:

De schepel was standaard maat (Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden* II, 136). De Goudse schepel en de Wijkse kwamen overeen (idem, 151).

¹ In 1536 werd voor 5 mingel bier 16 penning (1 stuiver) betaald en 1 vaan kostte 13 penning (1 blank 1 penning). Een mingel was dus 3,2 penning, waarvan er ongeveer vier in een vaan gingen. In 1556 was de prijs van een vaan bier 24 penning (1,5 stuiver) en in 1559 kostte een mingel bier 6 penning, wederom een verhouding 1 : 4. In 1460 kostte een vaan bier 1 kromstaart = 6 wit en een mingel 2,25 wit. Er gingen ongeveer 3 mingel in een vaan (bnr. 1 inv.nr. 456: 5-6).

² In deze stadsrekening komen vaten bier voor met een prijs van 18 kromstaarten en grofvaten van 22,5 kromstaarten, die dus een kwart duurder waren.

³ Een mingel gold hier 15 wit en een pint 7,5 wit, dus 2 pinten = 1 mingel (bnr. 1 inv.nr. 459: 6).

⁴ Berekend als 8 x 16 mingel x 0,85 liter.

⁵ Berekend als 160 mingel x 0,85 liter.

⁶ Berekend met een Utrechtse mingel van 0,85 liter (Verhoeff, *Oude Nederlandse maten*, 81). Eenzelfde inhoud van 136 liter wordt gevonden door de bierton van 149,6 liter = 88 kan (Verhoeff, *Oude Nederlandse maten*, 90) terug te rekenen naar 80 kan (kwart = 2 mingel = kan, zie Utrecht).

Bijlage 4: **Hollandse oorkonden over Amersfoorts bier**

a. Arnhem, 9 april 1326

'Wi Willaem, grave van Holland etc., maken cond allen luden, dat wi onsen goeden vrienden den borgeren ghemeine wonende binen Amersvorde ghegheven hebben t onsen wederseghen alle hoire eighen bier ende anders niet tolvrie te varen [vorbi onsen tolle]¹ tot Amstelredamme, warbi wi ombieden onsen tollenare van Amstelredamme die nu es jof hierna wesen sal, dat hi die vorsproken borghers met hoirsselves biere tollevrie laten varen tot onsen wederseghen. In orconde etc. ghegheven tot Arnem int jair ons Heren MCCC zes ende twentich des wonsdaghes na sinte Ambrosijsdach.'

[in marge staat met andere hand: *'Per episcopum Zudensem'*]

Bron: NA, GH tnr. 3.01.06 inv.nr. 317 klein register Amstelland: f. 5 nr. 509 (primaire registratie), opschrift: *'Die van Amersvert tholvry te vaeren met hueren biere, tot wederseggen'*; inv.nr. 316 groot register Amstelland: f. 4v nr. 25 (na 22 juli 1331, wrs. vóór ca. 4 maart 1336), opschrift: *'Amersfoirde'*.

Druk: Matthaeus, *Rerum Amorfortiarum*, dedicatio, 31; Van Bemmelen, *Beschrijving Amersfoort*, 857; Van Mieris, *Groot charterboek II*, 407 (gedateerd 10 december 1326); Van der Laan, *Oorkondenboek Amsterdam*, 35-36 nr. 21 (gedateerd 10 december 1326); http://resources.huylgens.knaw.nl/registershollandsegrafelijckheid/oorkonde/AW_025.

b. Den Haag, 4 maart 1387

'Aelbrecht, by Goeds genade palensgrave opten Ryn, hertoge in Beyeren, ruwaert van Henegouwen, van Hollant, van Zeelant ende van Vrieslant doen cond allen luden, want wy daghelycx groote claghe hooren ende seer vervolcht worden van onse steden ende goede luden van onsen lande, mits schade die sy lyden om des Amersfoerts biers willen dat men in onsen lande tapt. Soe syn wy overdragen mit onsen rade ende gebieden enen ygelicken dat niemant Amersfoirts bier en tappe, noch en cope om dat weder te vercopen. Ende so wie t hier en boven tapte of cofte ende weder vercofte, die soude verboren jegens ons also ducke als hy t dede drie pont. Ende ontbieden ende bevelen allen onsen baljuwen ende rechteren overal in onsen lande, onder wien dattet geschiede, dat sy denghenen die dat deden dese voersz. boeten offnemen, als ducke als sy t doen, ende des in gheenre manieren en laten, durende vyf jaren lang na datum van desen brieve ende dair en tenden tot onsen wederseggen. In oerconde desen brief ende onse segel hierop gedruet. Gegeven in Den Hage opten vierden dach in maerte in t jaer ons Heeren M CCC en LXXXVII na den lope van onsen Hove van Hollant.'

Bron: ?

Druk: Matthaeus, *Rerum Amorfortiarum*, dedicatio, 30; Van Rootselaar, *Amersfoort I*, 422-423.

c. Den Haag, 1 augustus 1388

'Aelbrecht, by Goits genade palsgrave op ten Ryn, hertoge in Beyeren, ruwaert van Henegouwe, van Hollant, van Zeelant ende van Vrieslant, doen condt allen luden dat wy gegeven hebben ende geven mit desen brieve voir ons ende onse nacomelingen die stadt van Amersfort tot enen ewelycken erfpagt alsulcke biertollen als zy ons schuldig zyn te geven also van twalef travelvate biers dat binnen Amersfort gebrouwe wort, so wes des in onsen lande coempt, dat sestendeel van eenen ouden Vrankrycksen schilt. Ende voir dese biertollen sullen

---

¹ In de versie van het groot-register (inv.nr. 316) ontbreken de woorden *'vorbi onse tolle'*.

sy ons ende onse nacomelingen geven jaerlicx hondert goide oude Vrankrycxse schilden, of payment dat dair guet voir is in elker tyt der betalinge, ons te betalen binnen Amersfort of dien wy t bevelen jaerlycx op Sinte-Bartelmeusdach of viertien dagen dairnae onbegrepen. Ten waere datter een oirloghe worde tusschen den Gestichte van Utrecht ende ons ende de stadt van Amersfort des Gestichts hulpers worden, alzo lange als dat oirlogen duerde, soo en souden sy ons genen pacht geven. In oirconde dese brieve besegelt mit onsen segele. Gegeven in Den Hage op ten eersten dach van augusto in t jaer ons Heeren 1388. Ende om die merer vestenisse wille so heeft onse lieve soen Willem van Beyeren, van Henegouwen, van Hollant ende greve van Oostervant desen brief mede besegelt. Ende wy Willem van Beyeren, van Henegouwen, van Hollant, by der genaden Goits greve van Oostervant, hebben in getuge ende ghedenkenisse alle dese voirsz. voirweren desen brief mede besegelt mit onse zegele. Gegeven in Den Hage op ten eersten dach in augusto in t jaer ons heeren 1388.'

Bron: NA, GH nr. 226 (Leen- en registerkamer nr. 50), f. 278v (afschrift)

Druk: Van Mieris, *Groot charterboek III*, 498; Van Bemmelen, *Beschrijving Amersfoort*, 900-901

Bevestigd:

- door Albrecht van Beieren op 3 juli 1398 en door Willem van Beieren op 5 juli 1398 (NA, GH nr. 228 (LRK nr. 52), ff. 290v-291; Matthaeus, *Rerum Amorfartiarum*, 374-376; Van Mieris, idem, 684; Van Bemmelen, idem, 901-902)
- door Karel V op 20 mei 1544 (Matthaeus, idem, 373-379; Van Bemmelen, idem, 898-903)

d. Den Haag, 1 augustus 1388

'Albrecht, by Goits genaden palensgrave op ten Ryn, hertoge in Beyeren, ruwairt van Henegouwen, van Hollant, van Zeelant ende van Vrieslant, doen kondt allen luden dat die stadt van Amersfort mit ons overdragen is dat hore burgers vaeren sullen mit hoeren goide voir onsen tollen ende onse tolenaren dairof te geven gelyck dat die burgers van Utrecht van hoiren goide gheven nu in dese tyt. Ende bevelen onsen tolenaren die nu zyn of namaels wesen sullen, dat sy hem met dustanige tollengelde laeten genuegen. Dit sal dueren tot ewigen dagen. In oirconde 's briefs bezegelt mit onsen zegele. Gegeven in Den Hage op ten iersten dach in augusto in 't jaer ons Heere 1388.'

Bron: NA, GH nr. 226 (Leen- en registerkamer nr. 50), f. 278v (afschrift)

Druk: Van Mieris, *Groot charterboek III*, 498; Van Bemmelen, *Beschrijving Amersfoort*, 901

Bevestigd:

- door Albrecht van Beieren op 3 juli 1398 en door Willem van Beieren op 5 juli 1398 (NA, GH nr. 228 (LRK nr. 52), ff. 290v-291; Matthaeus, *Rerum Amorfartiarum*, 374-376; Van Mieris, idem, 684; Van Bemmelen, idem, 901-902)
- door Karel V op 20 mei 1544 (Matthaeus, idem, 373-379; Van Bemmelen, idem, 898-903)

e. Den Haag, 30 juni 1398

'Albrecht, by Goids ghenaden palsgrave op 't Ryn, hertoge in Beyeren, grave van Henegouwen, van Hollandt, van Zeelandt ende heer van Vrieslandt, doen condt allen luden dat wy gegeven hebben ende geven mit desen brieve de stadt van Amersfoort dat zy ende alle hoir burgers sullen vaeren mit allen hoeren goeden voir al onsen tollen om den honderste pennink ons dair of te gheven. Behoudelik soo wes bier men binnen Amersfoort brouwet ende in onsen landen coempt, daer sullen zy ons of geven of dyen wyt bevelen als van hoeren broute, dat is van twaalef travelvate vol biers dat sestendeel van eene gouden oude

Vrankrycse schilt of sulck payment als dair guet voir is. Ende hiermede sullen hoir burgers veylig vaeren ende keeren overal in onsen landen mit hoiren goide te copen ende te vercopen, te water ende te lande, sonder anders eenich afbreck of ander verbot op hem of op hoeren goede te leggen. Ten waere dat zy yet mit rechte in onsen lande verbuerde, dat sullen sy gelden ende dair sullen wy hem een onvertogen gastrecht of doen alzo als 't recht gelegen es daer 't geschiet. Ende waert datter een oorloge worde tusschen den Gestichte van Utrecht ende ons ende de stadt van Amersfort des Gestichts hulpers worden, so en souden zy noch hoir goet nyet geveyligt wesen in onsen lande dat oirloge wt. Mer als dat oirlogen gedaen is ende gesuent, soe sal dese brief over voirwerde in al hoire machte blyven. Ende alle dese voorsz. punten geloven wy te houden ende te doen houden voer ons ende onse nacomelingen der stadt van Amersfort ende al hoeren burgeren die nu zyn of namails wesen sullen, duerende tot eeuwige dagen. In kennisse der waerheydt zo hebben wy dese brief bezegelt mit onsen zegele. Ende om die merer vestenisse wille so heeft onse lieve geminde soen Willem van Baryen, van Henegouw, van Hollant ende greve van Oostervant, desen brief mede besegelt. Ende wy Willem van Baryen, van Henegouw, van Hollant by der genaden Goits greve van Oostervant, hebben in getuygenisse ende kennisse alle dese voirwerden desen brief mede besegelt mit onsen zegele. Gegeven in Den Hage op ten lesten dach in junio in 't jair ons Heeren 1398.'

Bron: bnr. 1 inv.nrs. 3599, 3765; NA, GH nr. 228 (Leen- en registerkamer nr. 52), ff. 290-290v; Grafelijkheidsrekenkamer registers nr. 2, f. 36

Druk: Matthaeus, *Rerum Amorfartiarum*, 373-374; Van Mieris, *Groot charterboek III*, 683-684; Van Bemmelen, *Beschrijving Amersfoort*, 899-900; Niermeyer, *Bronnen Beneden-Maasgebied I*, 398 nr. 722 bijlagen

Bevestigd: door Karel V op 20 mei 1544 (Matthaeus, idem, 373-379; Van Bemmelen, idem, 898-903)

f. Den Haag, 14 september 1413

'Willem, by der genaden Goits palensgrave op ten Ryn, hertoge in Baryen, greve van Henegouwen, van Hollandt, van Zeelandt ende heer van Vrieslandt, doen kond allen luden, want alle tytlicke saken mitter tyt vergankelyk zyn, so ist noet dat men die mit geschrifte eewich make, opdat zy tot aller tyt in der menschen memorie tegenwoirdig blyven. Het is ons ende onse gueden luden wel kenlick dat onse geminde die stadt van Amersfort ons in onsen oirlogen ende in anderen also veel gueder truer dienste gedaen heeft, dat zy oik, of God wil, voirtmeer aenhouden sullen. Soe dat wy mit reden daertoe gehouden zyn der selver stadt van Amersfort lieve ende dankbaerheit dairvoer te bewysen ende hebben daerom allen hoeren burgeren die nu zyn ende die naemaels wesen sullen, van onser rechter wetenheit gegeven ende gheven mit desen tegenwoordighen brieve, dat zy tot eeuwigen dagen mit hoeren liven, schepen ende goeden tollenvry varen ende keeren sullen overal in onsen landen ende stroomen die wy nu hebben of wy ende onsen erven namaels gecrygen moegen, sonder enygerley ofbreek hoe dat genaempt mach wesen. Behoudelick dat zy ons alle jaer voldoen ende betalen sullen sulcke hondert Vrankrykse schilde als zy ons jairlicx schuldig zyn. Ende ontbieden mit ernsten, bevelende allen onsen tolnaren overall in den onsen die nu syn of namails wesen zullen, dat zy die burgeren van Amersfort guetlick ende vredelick vaeren laeten ende keren mit hoeren liven, schepen ende goeden als voorsz. staet sonder eenigen toll van hemluyden te eysschen of te neemen in eenigerwys. In kennisse hier of ende omdat wy onsen gheminder der stadt van Amersfort ende hoeren burgeren die in der tyt wesen sullen dese voorsz. gifte vaste ende ghestade houden ende van eenen yegelycken gehouden willen hebben voir ons ende onse erven tot eewigen dage onverbroicken, soe hebben wy onse segele

aen desen brief doen hangen. Gegeven in Den Hage op ten Heylichs Cruysdach exaltatio int jaer ons Heeren 1413.'

Bron: ?

Druk: Van Bemmél, *Beschrijving Amersfoort*, 902-903

Bevestigd: door Karel V op 20 mei 1544 (Matthaeus, *Rerum Amorfotiarum*, 373-379; Van Bemmél, *idem*, 898-903)

Bijlage 5: Bieraankopen voor het hof van Jan van Blois te Schoonhoven
(prijzen in ponden-schellingen-penningen slecht Hollands geld)

1358-1359 (24/6/1358 - 24/6/1359)					Bron: NA toegang 3.19.10, inv.nrs. 34 en 35	
herkomst	soort	# vaten	tot	%	prijs	bijzonderheden
?	gruit	2			?	
?	gruit	3			0-10-8	
?	gruit	5			0-11-0	
?	gruit	3			0-12-0	
?	gruit	4			0-13-8	
?	gruit	2			0-14-0	incl. dragen
?	gruit	2			0-16-0	
?	gruit	4			0-18-0	incl. dragen
		subtot	25	26.9		
?	?	2			0-21-0	
Arnhem	?	1			0-18-8	
Amersfoort	hop	33			0-14-8	te Utrecht gekocht
Amersfoort	hop	11			0-15-0	te Utrecht gekocht; incl. vracht + dragen
Amersfoort	hop	1			0-16-0	
Amersfoort	hop	3			0-17-4	te Utrecht gekocht; incl. ton + vracht
Amersfoort	hop	1			0-22-0	
		subtot	49	52.7		
?	hop	8			0-22-10	
Hamburg	hop	3			0-25-3	te Schoonhoven gekocht
Hamburg	hop	4			0-28-8	
Haarlem	hop	1			0-25-4	
		totaal	93	100.0		

1360 (24/12/1359 - 24/12/1360)					Bron: NA toegang 3.19.10, inv.nr. 36	
herkomst	soort	# vaten	tot	%	prijs	bijzonderheden
?	gruit	4			?	
?	gruit	3			0-14-0	
?	gruit	10			0-16-4	incl. dragen
?	gruit	11			0-17-8	
?	gruit	4			0-18-4	incl. dragen
?	gruit	2			0-19-0	incl. dragen
?	gruit	3			0-20-1	
		subtot	37	33.9		
Arnhem	?	2			?	
Arnhem	?	1			0-19-0	
Zutphen	?	2			0-21-4	
Zutphen	?	1			0-24-4	
Doesburg	?	2			0-22-0	incl. dragen
		subtot	8	7.3		
Amersfoort	hop	6			0-17-4	te Utrecht gekocht; excl. vervoer a 0-10-6
Amersfoort	hop	2			0-21-4	
Amersfoort	hop	2			0-23-0	te Utrecht gekocht; incl. vracht

Amersfoort	hop	5			0-23-8	te Schoonhoven gekocht voor reis Zeeland; incl. dragen
Amersfoort	hop	1			0-25-4	incl. dragen
Amersfoort	hop	4			0-25-8	incl. dragen
		subtot	20	18.3		
Haarlem	hop	?			?	
Haarlem	hop	1			0-24-8	
Haarlem	hop	1			0-25-0	te Gouda gekocht
Haarlem	hop	2			0-25-8	verteerd op Tholen
Haarlem	hop	2			0-26-8	op reis door Nd-Holland
Haarlem	hop	2			0-27-6	Hamburger vaten
Haarlem	hop	1			0-27-8	
Haarlem	hop	4			0-28-0	te Gouda gekocht; grote vaten
Haarlem	hop	1			0-28-4	
Haarlem	hop	1			0-29-4	
Haarlem	hop	2			0-29-8	grote vaten; incl. dragen
Haarlem	hop	2			0-30-4	
Haarlem	hop	1			0-32-8	op reis naar Zeeland
Haarlem	hop	?			0-33-4	
Haarlem	hop	2			0-34-0	
		subtot	23	21.1		
Hamburg	hop	1			0-32-0	
Hamburg	hop	3			0-33-8	
Hamburg	hop	1			0-35-10	
Hamburg	hop	2			0-36-8	
		subtot	7	6.4		
Tholen	hop	3			0-28-4	
Goes	hop	1			0-28-0	
?	hop	1			0-18-8	
?	hop	1			0-23-0	
?	hop	5			0-26-4	
?	?	1			0-33-8	
?	hop	2			?	
		subtot	14	12.8		
		totaal	109	100.0		

1366 (24/12/1365 - 24/12/1366)					Bron: NA toegang 3.19.10, inv.nr. 42	
herkomst	soort	# vaten	tot	%	prijs	bijzonderheden
Schoonhoven	hop	1			?	
Schoonhoven	hop	20			0-16-4	incl. dragen
Schoonhoven	hop	66			0-17-8	incl. dragen
Schoonhoven	hop	79			0-21-8	
		subtot	166	74.4		
Amersfoort	hop	?			?	uit voorraad van eind december - half maart
Amersfoort	hop	1			0-24-4	
Amersfoort	hop	27			0-18-0	< 0-21-0 incl. transport; besteld te Elst
		subtot	28	12.6		
Hamburg	hop	?			?	uit voorraad
Hamburg	hop	1			?	
s-Hertogenbosch	hop	28		12.6	0-46-8	vanwege ontmoeting met hertog v Brabant
		totaal	223	100.0		

1372 (24/12/1371 - 24/12/1372)					Bron: NA toegang 3.19.10, inv.nr. 48	
herkomst	soort	# vaten	tot	%	prijs	bijzonderheden
Schoonhoven	hop	28			0-17-4	
Schoonhoven	hop	161			0-18-4	incl. dragen
		subtot	189	85.5		
Amersfoort	hop	5			0-19-7	te Utrecht gekocht door Hubrecht; incl. dragen
Amersfoort	hop	3			0-21-9	te Utrecht gekocht
Amersfoort	hop	1			0-23-4	incl. dragen
Amersfoort	hop	2			0-25-0	te Utrecht gekocht
Amersfoort	hop	4			0-25-4	van Baerten van den Rijn
Amersfoort	hop	4			0-26-0	te Utrecht gekocht door Jan Mouwer
Amersfoort	hop	2			0-27-4	van Boudijn en Baerten; incl. dragen
Amersfoort	hop	4			0-27-10	
Amersfoort	hop	2			0-28-0	te Utrecht gekocht
Amersfoort	hop	4			0-28-4	van Boudijn; incl. dragen
Amersfoort	hop	1			0-29-4	van Boudijn
		subtot	32	14.5		
		totaal	221	100.0		

Bijlage 6: Leveranties van Amersfoorts bier aan het hof van de bisschop van Utrecht

H = Heeringa, *Rekeningen bisdom Utrecht*; V = Vermeulen, 'Bisschoppelijke rekening'

a. Alfabetisch op leverancier gerangschikt				
Naam leverancier	Datum	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
Amelriksz, Hubrecht	27-05-1379	6	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
Andriesz, Jan	28-08-1379	4	H 52	Leverde samen met Jan Woutersz acht vaten.
Andriesz, Jan	30-08-1379	4	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Bakman, Evert	05-09-1378	6	V 368	Afgeleverd te Leusden; restant naar Stoutenburg.
Bakman, Evert	28-02-1379	6	H 45	Hij leverde samen met Jan van Goch twaalf vaten.
Bannen, Klaas Jansz	08-03-1379	6	H 45	Leverde samen met Gerrit Smeets twaalf vaten.
Bot, Volkwin	14-01-1378	2	V 278	Oudbier te Amersfoort gekocht door Willemken.
Botter, Hendrik	15-12-1377	2	V 275	Tekst geeft de naam Heinr. Borren.
Botter, Hendrik	14-01-1378	5	V 278	Oudbier te Amersfoort gekocht door Willemken; tekst geeft de naam Heind. Botter.
Botter, Hendrik	24-08-1378	2	V 281	
Botter, Hendrik	03-09-1378	6	V 282	Eerste week september.
Botter, Hendrik	05-09-1378	2	V 368	Afgeleverd te Leusden; restant naar Stoutenburg.
Botter, Hendrik	18-10-1378	6	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
Botter, Hendrik	24-11-1378	3	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
Botter, Hendrik	09-06-1379	2	H 48	
Botter, Hendrik	10-06-1379	4	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
Botter, Hendrik	02-07-1379	4	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Botter, Hendrik	02-08-1379	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Brouwersz, Gerrit	09-08-1379	6	H 51	
Diedelt	25-09-1378	12	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
Diemen, Gerrit	29-09-1378	6	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
Duwer, Gerrit	25-09-1378	9	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
Emelaar, Zeger van	03-12-1378	1	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
Emelaar, Zeger van	29-04-1379	4	H 216	Gezonden naar Stoutenburg.
Emelaar, Zeger van	10-05-1379	4	H 216	Gezonden naar Stoutenburg.
Emelaar, Zeger van	27-07-1379	6	H 217	Gezonden naar Stoutenburg.
Emelaar, Zegers neef van	09-07-1379	6	H 49	
Geertruid	16-12-1377	4	V 275-6	
Geertruid	24-12-1377	2	V 276	
Geertruid	07-01-1378	6	V 277	
Geertruid	03-12-1378	2	H 42	
Geertruid	28-04-1379	3	H 47	Leverde samen met Jan Paulusz, diens zwager Jan en Gijsbert Voel negen vaten.
Geertruid	02-05-1379	6	H 47	Leverde samen met IJde Hubrechts twaalf vaten.
Geertruid	06-06-1379	3	H 48	Leverde samen met Jordaan Verken zeven vaten. Vervoerd door wagenlieden uit Leusden.
Gerritsz, Jan	25-09-1378	12	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
Goch, Jan van	28-02-1379	6	H 45	Hij leverde samen met Evert Bakman twaalf vaten.
Glorie	20-05-1379	1	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
Glorie	07-06-1379	6	H 48	
Glorie	23-06-1379	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Glorie	18-07-1379	6	H 50	Leverde samen met Willem Ottenz twaalf vaten.
Glorie	10-10-1379	3	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.

a. Alfabetisch op leverancier gerangschikt (vervolg)				
Naam leverancier	Datum	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
Glorie	13-10-1379	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Hagenouwe, de Jonge Wouter van	21-07-1378	1	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
Hees, Peter van	10-05-1379	3	H 47	
Horst, Gerard van der	19-09-1379	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Hubrechts, IJde	02-05-1379	6	H 47	Leverde samen met Geertruid twaalf vaten.
Kamper, Peter	??-09-1376	?	H 53	Had vier (lege) tonnen te goed van bisschop.
Keil, Reiner	01-10-1377	6	V 270	
Keil, Reiner	03-10-1377	3	V 346	Bier werd naar Ter Eem gebracht.
Keil, Reiner	06-10-1377	3	V 347	Bier werd naar Ter Eem gebracht.
Keil, Reiner	13-10-1377	6	V 271	
Keil, Reiner	20-10-1377	6	V 271	
Keil, Reiner	22-10-1377	10	V 272	
Keil, Reiner	28-10-1377	3	V 272	
Keil, Reiner	06-11-1377	5	V 273	
Keil, Reiner	10-11-1377	12	V 273	
Keil, Reiner	13-11-1377	6	V 273	
Keil, Reiner	22-11-1377	10	V 274	
Keil, Reiner	25-11-1377	2	V 354	Geleverd te Soest.
Keil, Reiner	01-12-1377	10	V 274	
Keil, Reiner	04-12-1377	4	V 275	
Keil, Reiner	11-12-1377	11	V 275	
Keil, Reiner	23-12-1377	12	V 276	
Keil, Reiner	04-01-1378	2	V 277	
Keil, Reiner	13-01-1378	12	V 277	
Keil, Reiner	17-03-1378	4	V 278	
Keil, Reiner	20-03-1378	2	V 278	
Keil, Reiner	21-03-1378	2	V 278	
Keil, Reiner	21-03-1378	4	V 279	Door Willemken gehaald; post doorgehaald.
Keil, Reiner	22-03-1378	1 + 2	V 442	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	30-03-1378	2	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	01-04-1378	2	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	06-05-1378	6	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	14-05-1378	2	V 279	
Keil, Reiner	16-06-1378	1	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	23-06-1378	4	V 281	In de week na Heilig Sacramentsdag.
Keil, Reiner	05-07-1378	7	V 281	Door Spiegelken gehaald.
Keil, Reiner	05-07-1378	2	V 281	Meegenomen door de schout van Tolsteeg.
Keil, Reiner	26-07-1378	1	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	04-09-1378	7	V 282	
Keil, Reiner	05-09-1378	5	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	08-09-1378	6 (+ 8)	V 282	Acht vaten naar Breukelen gezonden?
Keil, Reiner	10-09-1378	6	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	20-09-1378	(9)	V 282	Naar Breukelen gezonden?
Keil, Reiner	22-09-1378	3	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	25-09-1378	12	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
Keil, Reiner	28-09-1378	(10)	V 282	Naar Breukelen gezonden?
Keil, Reiner	01-10-1378	5	H 39	
Keil, Reiner	08-10-1378	10	H 147	Naar Rhenen gezonden; restant naar Utrecht.
Keil, Reiner	09-11-1378	10	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	10-09-1379	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Keil, Reiner	02-10-1379	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Kelre, Jan van/uten	20-12-1377	7	V 276	
Kelre, Jan van/uten	24-12-1377	3	V 276	
Kelre, Jan vanden	27-12-1378	12	V 444	Gezonden naar Stoutenburg.
Kelre, Jan van den	11-02-1379	12	H 44	

a. Alfabetisch op leverancier gerangschikt (vervolg)				
Naam leverancier	Datum	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
Kelre, Jan uten	11-07-1379	8	H 49	
Kelre, Jan uten	12-07-1379	4	H 217	Gezonden naar Stoutenburg.
Kesteren, Ermgard van	14-01-1378	2	V 278	Oudbier te Amersfoort gekocht door Willemken.
Kind, Volkwin	25-09-1378	12	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
Kind, Volkwin	29-10-1378	12	H 149	Naar Rhenen gezonden; vervoerd door wagenlieden van Leusden.
Kind, Volkwin	03-12-1378	8	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Kind, Volkwin	03-12-1378	4	H 42	
Kind, Volkwin	14-12-1378	12	V 444	Naar Stoutenburg gezonden.
Kind, Volkwin	29-04-1379	3	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
Kind, Volkwin	18-08-1379	6	H 51-2	
Knoest, Gerrit	30-01-1379	12	H 43	Vervoerd door die van Leusden.
Knoest, Gerrit	11-08-1379	6	H 51	
Koman, Gode	07-09-1379	3	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Lievendage, Godeke van	07-10-1377	1/12	V 348	Geleverd aan kasteel Ter Eem.
Lievendage, Godeke van	16-05-1379	1	H 151	Geleverd Ter Eem; vat kostte 28 plak.
Maat, Wouter van der	25-03-1379	12	H 46	
Meiersz, Klaas – zwager	1376-1379	?	H 53	Had drie (lege) tonnen te goed van bisschop.
Meiersz, Klaas – zwager	19-04-1379	6	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
Meinsenz, Gijsbert	25-09-1378	8	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
Mutse, Arend	15-01-1378	2	V 278	
Mutse, Arend	03-12-1378	2	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
NN, Jan	28-04-1379	?	H 47	Leverde samen met zijn zwager Jan Paulusz, Geertruid en Gijsbert Voel negen vaten.
Ottenz, Willem	03-09-1378	3	V 282	
Ottenz, Willem	18-07-1379	6	H 50	Leverde samen met Glorie twaalf vaten.
Paulusz, Bertout	08-04-1378	2	V 279	
Paulusz, Jan	28-04-1379	3	H 47	Leverde samen met zwager Jan, Gijsbert Voel en Geertruid negen vaten.
Pelser, Bertout de	10-03-1378	2	V 278	
Pelser, Bertout de	22-03-1378	1	V 442	Naar Stoutenburg gezonden.
Pelser, Bertout de	14-04-1378	4	V 279	In de week na Palmarum (11-4) door Willemken gehaald.
Pelser, Bertout de	16-08-1379	6	H 217	Gezonden naar Stoutenburg.
Reinersz, Gijsbert	26-07-1378	4	V 443	Bij hem gekocht door Reiner Keil. Naar Stoutenburg gezonden.
Roest, Gerrit	08-10-1378	6	H 147	Naar Rhenen gezonden; restant naar Utrecht.
Schout, Evert	05-08-1379	6	H 51	
Smeets, Gerrit	08-03-1379	6	H 45	Leverde samen met Klaas Jansz Bannen twaalf vaten.
Smit, Jan de	01-07-1378	2	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Smit, Jan de	08-10-1378	2	H 147	Naar Rhenen gezonden; restant naar Utrecht.
Soest, Klaas Jansz	1376-1379	?	H 53	Had vijf (lege) tonnen te goed van bisschop.
Soest, Klaas Jansz - wijf	29-10-1378	12	H 149	Naar Rhenen gezonden; vervoerd door wagenlieden van Leusden.
Stoep, Jan	22-10-1378	6	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
Stoep, Hillen	18-08-1379	2	H 52	
Taatse, Evert	29-03-1378	2	V 442	Naar Stoutenburg gezonden.
Taatse, Jan	05-08-1378	2	V 281	Eerste week augustus
Verken, Jordaan	18-03-1379	12	H 45	Vanaf deze koop kostte een vat Amersfoorts hobbier dikwijls 23 plak i.p.v. 24 plak. Een prijsverlaging van 4,2 procent.
Verken, Jordaan	20-05-1379	6	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
Verken, Jordaan	06-06-1379	4	H 48	Leverde samen met Geertruid zeven vaten. Vervoerd door wagenlieden van Leusden.

a. Alfabetisch op leverancier gerangschikt (vervolg)				
Naam leverancier	Datum	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
Verken, Jordaan	18-06-1379	2	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
Vlaming, Tuur	30-06-1378	6	V 281	Ca. twee weken na Heilig Sacramentsdag; post vermeldt Thueren. Waarschijnlijk zelfde persoon als Tuur Vlaming (V 262).
Vilt, Gijsje	29-10-1378	6	H 149	Naar Rhenen gezonden; vervoerd door wagenlieden van Leusden.
Voel, Gijsbert	19-04-1379	3	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
Voel /Veel, Gijsbert	28-04-1379	3	H 47	Leverde samen met Jan Paulusz, diens zwager Jan en Geertruid negen vaten.
Voel, Peter	28-07-1379	6	H 51	Leverde samen met Jordaan van Zomer twaalf vaten.
Vullen, Margriet	17-08-1379	3	H 51	
Woutersz, Jan	28-08-1379	4	H 52	Leverde samen met Jan Andriesz acht vaten.
Vijver/Wijer, Margriet uten	1376-1379	?	H 53	Had drie (lege) tonnen te goed van bisschop.
Zomer, Jordaan van	28-07-1379	6	H 51	Leverde samen met Peter Voel twaalf vaten.
?	20-10-1377	2	V 271	Te Utrecht gekocht.
?	23-10-1377	1	V 272	Te Utrecht gekocht van Wouter Gijskensch; het andere bier was te jong.
?	28-10-1377	1	V 350	Naar Ter Eem gevoerd.
?	05-11-1377	1	V 272	Te Utrecht gekocht van Hein Nekel.
?	06-11-1377	1	V 273	Dubbele Hoppen gekocht te Amersfoort.
?	07-11-1377	1	V 273	Te Utrecht gekocht van Wouter Gijskensch.
?	13-11-1377	1	V 273	
?	19-11-1377	6	V 274	Te Amersfoort gekocht door Klaas Staart; post doorgehaald.
?	23-12-1377	2	V 356	Afgeleverd te Rhenen.
?	05-01-1378	2	V 277	Te Amersfoort gekocht door Klaas Staart; post doorgehaald.
?	13-01-1378	1	V 277	Oudbier te Utrecht gekocht van Jacob Zoudenbalch.
?	15-01-1378	2	V 278	Te Amersfoort gekocht door Klaas Staart.
?	15-01-1378	2	V 359	Te Amersfoort in herberg geconsumeerd.
?	16-01-1378	1	V 359	Te Amersfoort in herberg geconsumeerd.
?	14-03-1378	10	V 460	Geleverd te Stoutenburg tussen 14-3-1378 en 6-2-1379.
?	14-03-1378	1	V 460	Vat dubbel hoppenbier geleverd te Stoutenburg tussen 14-3-1378 en 6-2-1379.
?	14-05-1378	1	V279	Te Utrecht gekocht.
?	15-05-1378	4	V 280	Te Amersfoort gekocht door Klaas Staart; post doorgehaald.
?	30-05-1378	1	V 372	Te Utrecht gekocht voor reis naar Montfoort.
?	31-05-1378	1	V 372	Te Utrecht gekocht van Allard de Kuiper
?	31-05-1378	2	V 280	Te Utrecht gekocht Amersfoorts hoppenbier.
?	31-05-1378	4	V 280	Te Amersfoort gekocht hoppenbier.
?	24-08-1378	1	V 281	Te Utrecht gekocht Amersfoorts Hoppen bij Hein Nekel.
?	26-08-1378	3	V 281	Tussen 24 en 29 augustus gekocht; Hoppen
?	28-08-1378	2	V 281	Tussen 24 en 29 augustus gekocht; Hoppen
?	27-11-1378	1	H 41	Amersfoorts Hoppen gekocht te Utrecht.
?	29-11-1378	1	H 42	Amersfoorts Hoppen gekocht bij Hein Nekel te Utrecht.
?	01-12-1378	1	H 42	Amersfoorts Hoppen gekocht bij Hein Nekel te Utrecht.
?	19-02-1379	12	H 44	Amersfoorts Hoppen; dit bier was <i>soerboerts</i>
?	26-04-1379	1	H 46	Te Utrecht gekocht van Arend Hoed die in de Servetstraat woonde (H 33 noot 1).

a. Alfabetisch op leverancier gerangschikt (vervolg)				
Naam leverancier	Datum	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
?	02-05-1379	3	H 150	Naar Rhenen gezonden.
?	15-05-1379	1	H 48	Amersfoorts Hoppen gekocht bij Hein Nekel te Utrecht.
?	23-05-1379	1	H 152	Verteerd bij Reiner Keil.
?	15-06-1379	6	H 172	Genoemd een half brouwsel(!), t.b.v. reis naar Luik; samen met twee vaten Hamburger bier.
?	08-08-1379	2	H 154	Naar Rhenen gezonden.
?	02-09-1379	1	H 155	Verbruikt te Amersfoort.

b. Chronologisch gerangschikt				
Datum	Naam leverancier	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
1376-1379	Klaas Meiersz zwager	?	H 53	Had drie (lege) tonnen te goed van bisschop.
1376-1379	Peter Kamper	?	H 53	Had vier (lege) tonnen te goed van bisschop.
1376-1379	Margriet uten Vijver/Wijer,	?	H 53	Had drie (lege) tonnen te goed van bisschop.
1376-1379	Klaas Jansz Soest	?	H 53	Had vijf (lege) tonnen te goed van bisschop.
01-10-1377	Reiner Keil	6	V 270	
03-10-1377	Reiner Keil	3	V 346	Bier werd naar Ter Eem gebracht.
06-10-1377	Reiner Keil	3	V 347	Bier werd naar Ter Eem gebracht.
07-10-1377	Godeke van Lievendage	1/12	V 348	Geleverd aan kasteel Ter Eem.
13-10-1377	Reiner Keil	6	V 271	
20-10-1377	Reiner Keil	6	V 271	
20-10-1377	?	2	V 271	Te Utrecht gekocht.
22-10-1377	Reiner Keil	10	V 272	
23-10-1377	?	1	V 272	Te Utrecht gekocht van Wouter Gijskenz; het andere bier was te jong.
28-10-1377	Reiner Keil	3	V 272	
28-10-1377	?	1	V 350	Naar Ter Eem gevoerd.
05-11-1377	?	1	V 272	Te Utrecht gekocht van Hein Nekel.
06-11-1377	Reiner Keil	5	V 273	
06-11-1377	?	1	V 273	Dubbele Hoppen gekocht te Amersfoort.
07-11-1377	?	1	V 273	Te Utrecht gekocht van Wouter Gijskenz.
10-11-1377	Reiner Keil	12	V 273	
13-11-1377	Reiner Keil	6	V 273	
13-11-1377	?	1	V 273	
19-11-1377	?	6	V 274	Te Amersfoort gekocht door Klaas Staart; post doorgehaald.
22-11-1377	Reiner Keil	10	V 274	
25-11-1377	Reiner Keil	2	V 354	Geleverd te Soest.
01-12-1377	Reiner Keil	10	V 274	
04-12-1377	Reiner Keil	4	V 275	
11-12-1377	Reiner Keil	11	V 275	
15-12-1377	Hendrik Botter	2	V 275	Tekst geeft de naam Heinr. Borren.
16-12-1377	Geertruid	4	V 275-6	
20-12-1377	Jan van/uten Kelre	7	V 276	
23-12-1377	Reiner Keil	12	V 276	
23-12-1377	?	2	V 356	Afgeleverd te Rhenen.
24-12-1377	Geertruid	2	V 276	
24-12-1377	Jan van/uten Kelre	3	V 276	
04-01-1378	Reiner Keil	2	V 277	
05-01-1378	?	2	V 277	Te Amersfoort gekocht door Klaas Staart; post doorgehaald.
07-01-1378	Geertruid	6	V 277	
13-01-1378	Reiner Keil	12	V 277	
13-01-1378	?	1	V 277	Oud bier te Utrecht gekocht van Jacob Zoudenbalch.

b. Chronologisch gerangschikt (vervolg)				
Datum	Naam leverancier	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
14-01-1378	Volkwin Bot	2	V 278	Oudbier te Amersfoort gekocht door Willemken.
14-01-1378	Hendrik Botter	5	V 278	Oudbier te Amersfoort gekocht door Willemken; tekst geeft de naam Heind. Botter.
14-01-1378	Ermgard van Kesteren	2	V 278	Oudbier te Amersfoort gekocht door Willemken.
15-01-1378	Arend Mutse	2	V 278	
15-01-1378	?	2	V 278	Te Amersfoort gekocht door Klaas Staart.
15-01-1378	?	2	V 359	Te Amersfoort in herberg geconsumeerd.
16-01-1378	?	1	V 359	Te Amersfoort in herberg geconsumeerd.
10-03-1378	Bertout de Pelser	2	V 278	
14-03-1378	?	10	V 460	Geleverd te Stoutenburg tussen 14-3-1378 en 6-2-1379.
14-03-1378	?	1	V 460	Vat dubbel hobbier geleverd te Stoutenburg tussen 14-3-1378 en 6-2-1379.
17-03-1378	Reiner Keil	4	V 278	
20-03-1378	Reiner Keil	2	V 278	
21-03-1378	Reiner Keil	2	V 278	
21-03-1378	Reiner Keil	4	V 279	Door Willemken gehaald; post doorgehaald.
22-03-1378	Reiner Keil	1 + 2	V 442	Naar Stoutenburg gezonden.
22-03-1378	Bertout de Pelser	1	V 442	Naar Stoutenburg gezonden.
29-03-1378	Evert Taatse	2	V 442	Naar Stoutenburg gezonden.
30-03-1378	Reiner Keil	2	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
01-04-1378	Reiner Keil	2	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
08-04-1378	Bertout Paulusz	2	V 279	
14-04-1378	Bertout de Pelser	4	V 279	In de week na Palmarum (11-4) door Willemken gehaald.
06-05-1378	Reiner Keil	6	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
14-05-1378	Reiner Keil	2	V 279	
14-05-1378	?	1	V 279	Te Utrecht gekocht.
15-05-1378	?	4	V 280	Te Amersfoort gekocht door Klaas Staart; post doorgehaald.
30-05-1378	?	1	V 372	Te Utrecht gekocht voor reis naar Montfoort.
31-05-1378	?	1	V 372	Te Utrecht gekocht van Allard de Kuper.
31-05-1378	?	2	V 280	Te Utrecht gekocht Amersfoorts hopenbier.
31-05-1378	?	4	V 280	Te Amersfoort gekocht hopenbier.
16-06-1378	Reiner Keil	1	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
23-06-1378	Reiner Keil	4	V 281	In de week na Heilig Sacramentsdag.
30-06-1378	Tuur Vlaming	6	V 281	Ca. twee weken na Heilig Sacramentsdag; post vermeldt Thueren. Waarschijnlijk zelfde persoon als Tuur Vlaming (V 262).
01-07-1378	Jan die Smit	2	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
05-07-1378	Reiner Keil	7	V 281	Door Spiegelken gehaald.
05-07-1378	Reiner Keil	2	V 281	Meegenomen door de schout van Tolsteeg.
21-07-1378	Wouter van Hagenouwe de Jonge	1	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
26-07-1378	Reiner Keil	1	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
26-07-1378	Gijsbert Reinersz	4	V 443	Bij hem gekocht door Reiner Keil. Naar Stoutenburg gezonden.
05-08-1378	Jan Taatse	2	V 281	Eerste week augustus.
24-08-1378	Hendrik Botter	2	V 281	
24-08-1378	?	1	V 281	Te Utrecht gekocht Amersfoorts Hoppen bij Hein Nekeel
26-08-1378	?	3	V 281	Tussen 24 en 29 augustus gekocht; hopenbier.
28-08-1378	?	2	V 281	Tussen 24 en 29 augustus gekocht; hopenbier.
03-09-1378	Hendrik Botter	6	V 282	Eerste week september.

b. Chronologisch gerangschikt (vervolg)				
Datum	Naam leverancier	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
03-09-1378	Willem Ottenz	3	V 282	
04-09-1378	Reiner Keil	7	V 282	
05-09-1378	Evert Bakman	6	V 368	Afgeleverd te Leusden; restant naar Stoutenburg.
05-09-1378	Hendrik Botter	2	V 368	Afgeleverd te Leusden; restant naar Stoutenburg.
05-09-1378	Reiner Keil	5	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
08-09-1378	Reiner Keil	6 (+ 8)	V 282	Acht vaten naar Breukelen gezonden?
10-09-1378	Reiner Keil	6	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
20-09-1378	Reiner Keil	(9)	V 282	Naar Breukelen gezonden?
22-09-1378	Reiner Keil	3	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
25-09-1378	Diedelt	12	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
25-09-1378	Gerrit Duwer	9	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
25-09-1378	Jan Gerritsz	12	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
25-09-1378	Reiner Keil	12	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
25-09-1378	Volkwin Kind	12	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
25-09-1378	Gijsbert Meinsenz	8	V 370	Afgeleverd te Rhenen; restant naar Utrecht.
28-09-1378	Reiner Keil	(10)	V 282	Naar Breukelen gezonden?
29-09-1378	Gerrit Diemen	6	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
01-10-1378	Reiner Keil	5	H 39	
08-10-1378	Reiner Keil	10	H 147	Naar Rhenen gezonden; restant naar Utrecht.
08-10-1378	Gerrit Roest	6	H 147	Naar Rhenen gezonden; restant naar Utrecht.
08-10-1378	Jan die Smit	2	H 147	Naar Rhenen gezonden; restant naar Utrecht.
18-10-1378	Hendrik Botter	6	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
22-10-1378	Jan Stoep	6	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
29-10-1378	Volkwin Kind	12	H 149	Naar Rhenen gezonden; vervoerd door wagenlieden van Leusden.
29-10-1378	Gijsje Vilt	6	H 149	Naar Rhenen gezonden; vervoerd door wagenlieden van Leusden.
29-10-1378	Klaas Jansz Soests wijf	12	H 149	Naar Rhenen gezonden; vervoerd door wagenlieden van Leusden.
09-11-1378	Reiner Keil	10	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
24-11-1378	Hendrik Botter	3	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
27-11-1378	?	1	H 41	Amersfoorts Hoppen gekocht te Utrecht
29-11-1378	?	1	H 42	Amersfoorts Hoppen gekocht bij Hein Nekel te Utrecht.
01-12-1378	?	1	H 42	Amersfoorts hoppen gekocht bij Hein Nekel te Utrecht.
03-12-1378	Zeger van Emelaar	1	V 443	Gezonden naar Stoutenburg.
03-12-1378	Geertruid	2	H 42	
03-12-1378	Volkwin Kind	8	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
03-12-1378	Volkwin Kind	4	H 42	
03-12-1378	Arend Mutse	2	V 443	Naar Stoutenburg gezonden.
14-12-1378	Volkwin Kind	12	V 444	Naar Stoutenburg gezonden.
27-12-1378	Jan van den Kelre	12	V 444	Gezonden naar Stoutenburg.
30-01-1379	Gerrit Knoest	12	H 43	Vervoerd door die van Leusden.
11-02-1379	Jan van den Kelre	12	H 44	
19-02-1379	?	12	H 44	Amersfoorts Hoppen; dit bier was <i>soerboerts</i>
28-02-1379	Evert Bakman	6	H 45	Hij leverde samen met Jan van Goch 12 vaten.
28-02-1379	Jan van Goch	6	H 45	Hij leverde samen met Evert Bakman 12 vaten.
08-03-1379	Klaas Jansz Bannen	6	H 45	Leverde samen met Gerrit Smeets 12 vaten.
08-03-1379	Gerrit Smeets	6	H 45	Leverde samen met Klaas Jansz Bannen 12 vaten.
18-03-1379	Jordaan Verken	12	H 45	Vanaf deze koop kostte een vat Amersfoorts hobbier dikwijls 23 plak i.p.v. 24 plak. Een prijsverlaging van 4,2%.

b. Chronologisch gerangschikt (vervolg)				
Datum	Naam leverancier	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
25-03-1379	Wouter van der Maat	12	H 46	
19-04-1379	Klaas Meiersz zwager	6	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
19-04-1379	Gijsbert Voel	3	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
26-04-1379	?	1	H 46	Te Utrecht gekocht van Arend Hoed die in de Servetstraat woonde (H 33 noot 1).
28-04-1379	Jan Paulusz	3	H 47	Leverde samen met zwager Jan, Gijsbert Voel en Geertruid negen vaten.
28-04-1379	Gijsbert Voel	3	H 47	Leverde samen met Jan Paulusz, diens zwager Jan en Geertruid negen vaten.
28-04-1379	Geertruid	3	H 47	Leverde samen met Jan Paulus, diens zwager Jan en Gijsbert Voel negen vaten.
28-04-1379	Jan NN	?	H 47	Leverde samen met zijn zwager Jan Paulus, Geertruid en Gijsbert Voel negen vaten.
29-04-1379	Zeger van Emelaar	4	H 216	Gezonden naar Stoutenburg.
29-04-1379	Volkwin Kind	3	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
02-05-1379	Geertruid	6	H 47	Leverde samen met IJde Hubrechts twaalf vaten.
02-05-1379	IJde Hubrechts	6	H 47	Leverde samen met Geertruid twaalf vaten.
02-05-1379	?	3	H 150	Naar Rhenen gezonden.
10-05-1379	Zeger van Emelaar	4	H 216	Gezonden naar Stoutenburg.
10-05-1379	Peter van Hees	3	H 47	
15-05-1379	?	1	H 48	Amersfoorts Hoppen gekocht bij Hein Nekel te Utrecht.
16-05-1379	Godeke van Lievendage	1	H 151	Geleverd Ter Eem; vat kostte 28 plak.
20-05-1379	Glorie	1	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
20-05-1379	Jordaan Verken	6	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
23-05-1379	?	1	H 152	Verteerd bij Reiner Keil.
27-05-1379	Hubrecht Amelriksz	6	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
06-06-1379	Geertruid	3	H 48	Leverde samen met Jordaan Verken zeven vaten. Vervoerd door wagenlieden uit Leusden.
06-06-1379	Jordaan Verken	4	H 48	Leverde samen met Geertruid zeven vaten. Vervoerd door wagenlieden van Leusden.
07-06-1379	Glorie	6	H 48	
09-06-1379	Hendrik Botter	2	H 48	
10-06-1379	Hendrik Botter	4	H 216	Naar Stoutenburg gezonden.
15-06-1379	?	6	H 172	Genoemd een half brouwsel(!), t.b.v. reis naar Luik; samen met twee vaten Hamburger bier.
18-06-1379	Jordaan Verken	2	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
23-06-1379	Glorie	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
02-07-1379	Hendrik Botter	4	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
09-07-1379	Zeger van Emelaars neef	6	H 49	
11-07-1379	Jan uten Kelre	8	H 49	
12-07-1379	Jan uten Kelre	4	H 217	Gezonden naar Stoutenburg.
18-07-1379	Glorie	6	H 50	Leverde samen met Willem Ottenz twaalf vaten.
18-07-1379	Willem Ottenz	6	H 50	Leverde samen met Glorie twaalf vaten.
27-07-1379	Zeger van Emelaar	6	H 217	Gezonden naar Stoutenburg.
28-07-1379	Peter Voel	6	H 51	Leverde samen met Jordaan van Zomer twaalf vaten.
28-07-1379	Jordaan van Zomer	6	H 51	Leverde samen met Peter Voel twaalf vaten.
02-08-1379	Hendrik Botter	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
05-08-1379	Evert Schout	6	H 51	
08-08-1379	?	2	H 154	Naar Rhenen gezonden.
09-08-1379	Gerrit Brouwersz	6	H 51	
11-08-1379	Gerrit Knoest	6	H 51	
16-08-1379	Bertout de Pelsler	6	H 217	Gezonden naar Stoutenburg.

b. Chronologisch gerangschikt (vervolg)				
Datum	Naam leverancier	# Vaten	Bron	Bijzonderheden
17-08-1379	Margriet Vullen	3	H 51	
18-08-1379	Volkwin Kind	6	H 51-2	
18-08-1379	Hille Stoep	2	H 52	
28-08-1379	Jan Andriesz	4	H 52	Leverde samen met Jan Woutersz acht vaten.
28-08-1379	Jan Woutersz	4	H 52	Leverde samen met Jan Andriesz acht vaten.
30-08-1379	Jan Andriesz	4	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
02-09-1379	?	1	H 155	Verbruikt te Amersfoort.
07-09-1379	Gode Koman	3	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
10-09-1379	Reiner Keil	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
19-09-1379	Gerard van der Horst	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
02-10-1379	Reiner Keil	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
10-10-1379	Glorie	3	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.
13-10-1379	Glorie	6	H 217	Naar Stoutenburg gezonden.

Bijlage 7: Transportkosten van bier en andere producten

Rgul = Rijnse gulden; sch = schelling; pl = plak; st = stuiver; d = duit; incl. = draagkosten zijn bij reiskosten inbegrepen.

Jaar	Bier uit/ 'soort'	Vervoer middel	Herkomst	Bestemming	# km	Aankoop- prijs	Vervoers- kosten	%	Per 10 km in %	Draag- kosten	%	Bron
1360	Haarlem	?	Gouda	Schoonhoven	11	28 sch	2 sch	7,1	6,5	x	x	NA GB inv.nr. 36: f. 17
1360	A'foort	schip	Utrecht	Schoonhoven	29	17,33 sch	1,75 sch	10,1	3,5	x	x	NA GB inv.nr. 36: f. 39
1366	A'foort	schip	Elst (Sticht)	Schoonhoven	50	18 sch	2,3 sch	12,8	2,6	0,33 sch	1,8	NA GB inv.nr. 42: f. 38v
1377-9	A'foort	wagen	Amersfoort	Stoutenburg	5	24 pl	0,5 pl	2,1	4,2	x	x	Vermeulen, 'Bisschoppelijke rekening', 442-444; Heeringa, <i>Rekeningen bisdom</i> 216-217
1377-8	A'foort	wagen	Amersfoort	Ter Eem	12	24 pl	1,875 pl	7,8	6,5	Incl.	Incl.	Vermeulen, 'Bisschoppelijke rekening' 346
1377-9	A'foort	wagen	Amersfoort	Utrecht	20	24 pl	2 pl	8,3	4,2	0,125 pl	0,5	Vermeulen, 'Bisschoppelijke rekening', 270-282; Heeringa, <i>Rekeningen bisdom</i> , 39-53
1377-8	A'foort	wagen	Amersfoort	Rhenen	30	24 pl	2 pl	8,3	2,8	x	x	Vermeulen, 'Bisschoppelijke rekening', 356
1493	A'foort	x	Amersfoort	Amersfoort	x	11 st				0,5 st	4,5	Bnr.. 1 inv.nr. 459: 4
1558	Bremen	schip	Amsterdam	Amersfoort	48	50 st	2 st	4,0	0,8	0,5 st	1,0	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 8
1565	Lübeck	schip	Amsterdam	Amersfoort	48	105 st	1,5 st	1,4	0,3	Incl.	Incl.	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 14
1566	'jopen'	schip	Amsterdam	Eembrugge	36	82,5 st	1 st	1,2	0,3			

		schip	Eembrugge	Amersfoort	12		0,75 st	0,9	0,8	1,5 st	1,8	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III, 15</i>
					48		tot. 1,75 st	2,1	0,4			
1582-3	Lübeck	schip	Amsterdam	Amersfoort	48	140 st	3,5 st	2,5	0,5	2 st	1,4	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III, 41, 45-46</i>

Jaar	Product	Vervoer middel	Herkomst	Bestemming	# km	Aankoop- prijs	Vervoers- kosten	%	Per 10 km in %	Overslag e.a. kosten	%	Bron
1438	plavuizen	schip	Utrecht	Amersfoort	62	20 brasp	1 Arn gul			4 botken		Bnr. 1 inv.nr. 453: 15
1525	leisteen	schip	Vreeswijk	Utrecht	9	292,5 st	15 st	5,1	5,7	5 st	1,7	Bnr. 1 inv.nr. 462: 45
		schip	Utrecht	Amersfoort	62		18 st	6,2	1,0	1,5 st	0,5	
		wagen	Amersfoort	Amersfoort	x		3 st	1,0	x			
					71		tot. 36 st	12,3	1,7	tot. 6,5 st	2,2	
1525	buskruit	?	Amsterdam	Amersfoort	48	90 Rgul 5,5 st 1d	28,75 st	1,6	0,3	1,25 st	0,1	Bnr. 1 inv.nr. 462: 54
1534	baksteen	schip	Utrecht	Melm (Soest)	55	24 st	5 st	20,8	3,8			Bnr. 1 inv.nr. 2267: 33, 35
		schip	Melm	Amersfoort	6,5		2,5 st	10,4	16,0			
					61,5		tot. 7,5 st	31,3	5,1	0,75 st	3,1	
1543	tarwe	wagen	Utrecht	Amersfoort	20	240 st	9,5 st	4,0	2,0	4,5 st	1,9	Bnr. 1 inv.nr. 9: 485
1550	plavuizen	schip	Vecht (Utr)	Amersfoort	60	171 sch	18	10,5	1,8			Bnr. 1 inv.nr. 465: 160
1558	wilgen- boompjes	schip	Lexmond	Amersfoort	76	288 sch	111,5 sch	38,7	5,1	16 sch	5,6	Bnr. 1 inv.nr. 466: 164-165
1567	veren	?	Amsterdam	Amersfoort	48	156 st	3 st	1,9	0,4			Bnr. 1 inv.nr. 467: f. 87v
1579	turf	schuif	Baarn	Amersfoort	7,5	24 st	2,5 st	10,4	13,9			Bnr. 1 inv.nr. 468: f. 3

Bijlage 8: Accijnstarieven op eigen bier en importbier in Amersfoort (in stuivers)

Jaar	Eigen bier	Importbier buitenland	Bu /eig	Importbier binnenland	Bi /eig	Opmerking	Bron
1484	0,4 st					<i>Brouwaccijns</i> incl. 'molenwicht' op brouwsels van 25 vaten 10 st, op 30 vaten exportbier 12 st	Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i> , 777
1510	0,4 st					<i>Brouwaccijns</i> incl. 'molenwicht' op brouwsels van 25 vaten 10 st, op 30 vaten exportbier 12 st	Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i> , 777
1526	0,4 st					<i>Brouwaccijns</i> : 10 st per 25 vaten of 12 st per 30? vaten	Bnr. 1 inv.nr. 5: 9
1528	8,25 st cour	11 st cour	1,3			Per <i>vat</i> . Hoog tarief voor vreemd bier van 'overzee'	Van Kalveen, <i>Amersfoortse rechtsbronnen</i> , 40
1529	6,625 st					Maximaal accijnstarief	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden I</i> , 257
1532	5,3125 st					Per <i>stuk</i> bier 5 st 5 penning	Bnr. 1 inv.nr. 464: 22
1533	5,375 st					Per <i>stuk</i> bier 5 st 6 penning	Bnr. 1 inv.nr. 464: 22
1534	6,5625 st					Per <i>vat</i> bier 6 st 9 penning	Bnr. 1 inv.nr. 464: 22
1536	6,67 st					Per <i>vat</i> bier 6 st 10 $\frac{2}{3}$ penning	Bnr. 1 inv.nr. 464: 23
1539	5,375 st					Per <i>ton</i> bier van 15 st	Bnr. 1 inv.nr. 2269: 41
1539	5,6875 st					Per <i>stuk</i> bier	Bnr. 1 inv.nr. 2269: 41
1544	7 st					[grofvat?]	Bnr. 1 inv.nr. 9: 525; Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden I</i> , 310
1553-54	5,25 st					[smalvat?]	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 3-4
1556-62		11 st	1,6			Bremer bier	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 6, 8-12
1557		9 st	1,3			Roswijker (Brunswijk/ Rostock?) bier	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 6
1563-64		11 st	1,6	8 st	1,1	Bieraccijns	Bnr. 1 inv.nr. 10: ff. 5v, 27v
1565		9 st	1,3			Lübecker bier	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 14
1566		5 st	2,9			Jopenton (vierdelvat)	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 15
1567	7 st					Vat	Bnr. 1 inv.nr. 467: f. 78
1566-73	7 st						Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 15-17, 20-2

Jaar	Eigen bier	Importbier buitenland	Bu /eig	Importbier binnenland	Bi /eig	Opmerking	Bron
1573	7 st					'zware accijnslast'	Bnr. 1 inv.nr. 12: 1005
1574-81	7 st	11 st	1,6	8 st	1,1	Tarief <i>burgers</i> voor eigen gebruik	Bnr. 1 inv.nr. 12: 1042, 1085, 1129, 1162; inv.nr. 13: 25, 95, 211, 356
1574-81		30 st				Per pijp jopenbier voor eigen gebruik <i>burgers</i>	Bnr. 1 inv.nr. 12: 1042, 1085, 1129, 1162; inv.nr. 13: 25, 211, 356
1574-77	9-11 st			11 st	1	Tarief voor <i>tappers</i> : 9 st voor bier vanaf ½ st per mingel; 11 st voor bier vanaf 1¼ st per mingel	Bnr. 1 inv.nr. 12: 1042, 1085, 1129, 1162
1574-76	9 st						Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 24, 27
1578-81	9-11 st	16 st	1,5	12 st	1,1	Tarief voor <i>tappers</i> : 9 st voor bier vanaf ½ st per mingel; 11 st voor bier vanaf 1¼ st per mingel	Bnr. 1 inv.nr. 13: 25, 95, 211, 356
1578-81		20-40 st	1,8			Tarief voor <i>tappers</i> : 20 st per vat Engels bier, 40 st per pijp jopenbier	Bnr. 1 inv.nr. 13: 25, 95, 211, 356
1574-81	0,5 st	1 st	2	1 st	2	Op export (<i>brouwaccijns of exportaccijns boven op gruit?</i>) en doorvoer van bier	Bnr. 1 inv.nr. 12: 1043, 1085, 1129, 1162; inv.nr. 13: 26, 95, 211, 356
1578	+2 st	+5 st	2,5	+2 st	1	Tarief voor <i>burgers</i> van statenimpost, voor bier van ≤ 1 kroon	Bnr. 1 inv.nr. 13: 27, 95, 211, 356
1578	+3-5 st	+5 st	1	+3-5 st	1	Tarief voor <i>tappers</i> van statenimpost: 3 st voor bier ≤ 1 kr, 5 st voor bier > 1 kr	Bnr. 1 inv.nr. 13: 27
1578	+2,5- 5-10 st	+30 st	6	+ 2,5-5-10 st	1	Impost generale middelen/Unie vreemde bieren: 30 st voor jopen, Engels, Hamb, Brem, Lünenb en Lübeck; Stichts bier: 2,5 st per vat tussen 20-24 st; 5 st per vat tussen 24-40 st; 10 st per vat tussen 40-60 st; daarboven ⅓ vd waarde	Bnr. 1 inv.nr. 13: 81
1581	42 st					Accijns/impost/ middelen	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 37

Jaar	Eigen bier	Importbier buitenland	Bu /eig	Importbier binnenland	Bi /eig	Opmerking	Bron
1582-83		21+38 st				Lübecker bier; 38 st impost/middelen, 21 st accijns	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 41, 46
1582	12 + 15 st					12 st accijns, 15 st impost/unie/middelen	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 41
1583	25 st					Halfstuiverbier; accijns, impost, unie	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 46
1584-88	15+20+5 st					15 st accijns, 20 st unie, 5 st impost	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 49, 53, 56, 59, 61
1590	41 st						Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 66
1592- 1600	62 st					Accijns, unie en middelen	Van den Bergh, <i>Malen op het Hoogland III</i> , 79, 84, 91, 97, 106, 112, 119, 125, 131
1602	7 st	16 st	2,3	8 st	1,1	Tarief voor <i>burgers</i> eigen gebruik: 8 st voor bier uit provincie, 16 st over bier van buiten de provincie	Bnr. 1 inv.nr. 18: f. 384
1602		30 st				Jopenbier per pijp voor eigen gebruik <i>burgers</i> .	Bnr. 1 inv.nr. 18: f. 384
1602	?	20-40 st		?	1	<i>Tappers</i> betalen naar 'oude gewoonte' op Afrts bier gelijk aan Stichts bier. Tarief op Engels bier 20 st en per pijp jopenbier 40 st	Bnr. 1 inv.nr. 18: f. 384
1602	0,5 st	1 st	2	1 st	2	Op export eigen bier en doorvoer vreemd bier	Bnr. 1 inv.nr. 18: f. 384
1602	6-15 st	30-40 st	2-2,7			Tarief gen-midd voor <i>burgers</i> : 6 st ≤ vat kroonsbier, 15 st > vat kroonsbier; 30 st Bremer bier, 40 st Engels of Lübecks bier	Bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 395, 395v
1602		360 st				Impost per pijp jopenbier	Bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 395, 395v
1602	29 st	38-48 st	1,3- 1,7			Tarief impost gen-midd voor <i>tappers</i> : 38 st Bremer bier, 48 st Engels of Lübecks bier	Bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 395, 395v

Bijlage 9: Accijnstarieven op eigen bier en importbier per vat in andere steden

Jaar	Eigen bier	Importbier buitenland	Bu /eig	Importbier binnenland	Bi /eig	Opmerking	Bron
Utrecht							
1392	1 plak						Muller, <i>Rechtsbronnen Utrecht</i> , 209
1393		3? plak	3?	3? plak	3?	1 plak meer dan ervoor	Muller, <i>Rechtsbronnen Utrecht</i> , 213
< 1423	0,33 pond	1 pond	3	1 pond	3	Amersfoortse hopaccijns	Muller, <i>Rechtsbronnen Utrecht</i> , 272
1423	0,5 pond	1,5 pond	3	1,5 pond	3	Amersfoortse hopaccijns	Muller, <i>Rechtsbronnen Utrecht</i> , 272
1430-3	1 pond	3 pond	3	3 pond	3		Muller, <i>Rechtsbronnen Utrecht</i> , 279, 291
1447-8	0,75-3 pond	10 pond	13,33 -3,33	3 pond	4-1	Bier van Amersfoort, Rhenen en overzee uitgezonderd	Muller, <i>Rechtsbronnen Utrecht</i> , 367-9, 371; Overvoorde en Joosting, <i>Gilden van Utrecht</i> , 113-6
1454		3 pond	4-1				Overvoorde en Joosting, <i>Gilden van Utrecht</i> , 119

Wijk bij Duurstede							
eind 14 ^e eeuw	2 plak	4-5 plak	2-2,5	4-5 plak	2-2,5	Travelvat 4 plak; Hamb vat 5 plak	Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden II</i> , 25-6
> 1444	3+1,5 stuiver					Inclusief gruitgeld	Fruin <i>Rechtsbronnen kleine steden II</i> , 157-8
< 1499		4,5 stuiver	1				Fruin <i>Rechtsbronnen kleine steden II I</i> , 26-7
1499		6,5 stuiver	1,4			Bier van over zee	Fruin <i>Rechtsbronnen kleine steden II</i> , 26-7, 158
> 1499	3+1,5 stuiver	6,5 stuiver	1,4	6,5 stuiver	1,4	Inclusief gruitgeld	Fruin <i>Rechtsbronnen kleine steden II</i> , 158-9

Amsterdam							
1438		?				Nieuwe accijns op Amersfoorts bier gezet	Bnr. 1 inv.nr. 453: 9
1477	6 st	9 st	1,5	9 st	1,5	Per 25 januari	Breen, <i>Rechtsbronnen Amsterdam</i> , 116
1477	4-5 st	8 st	1,6	8 st	1,6	Per 12 februari; op eigen bier 4 st voor burgers, 5 st voor tappers	Breen, <i>Rechtsbronnen Amsterdam</i> , 118-9
1484	4 st	8 st	2	8 st	2		Breen, <i>Rechtsbronnen Amsterdam</i> , 198-9

Amsterdam (vervolg)							
< 1491	11 st			16 st	1,45	Was verhoogd vanwege oorlog	Breen, <i>Rechtsbronnen Amsterdam</i> , 252
1491	8 st			12 st	1,5	Verlaagd vanwege duurte graan	Breen, <i>Rechtsbronnen Amsterdam</i> , 252
1492				+ 0,5 st	1,6	Losgeld voor bierschuiten	Breen, <i>Rechtsbronnen Amsterdam</i> , 274
1498	+ 8-10 penning	+ 12 penning	1,2-1,5	+ 10 penning	1-1,25	Draaggeld; smalton 8 penning, grote tonnen 10 penning	Breen, <i>Rechtsbronnen Amsterdam</i> , 350
< 1510?	4 st	8 st	2	8 + 0,5 st	2,13	Binnenlands en Amersfoorts bier ook losgeld	Breen, <i>Rechtsbronnen Amsterdam</i> , 587
1514	< 16 st	16 st		16 st			Van Iterson, <i>Resoluties vroedschap</i> , 31
1523		+ 4 stuiver				Hollandse impost op 'Oosters bier'; werd voor Amersfoorts bier verlaagd tot niveau Hollandse bieren (< 4 st)	Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i> , 881

Bijlage 10: Productiecapaciteit van brouwerijen

a. Wettelijk toegestane omvang van brouwsels (bierpeil)

Jaren	Amersfoort	Utrecht ¹	Haarlem ²	Gouda ³	Delft ⁴
1350-1375				13 vaten (1366)	24 stukken (14 ^e eeuw)
1375-1400	12 vaten (export Sticht hoppenbier, 1377-1379) ⁵ ; 12 travelvaten (export Holland, 1388) ⁶ ; 12 grote vaten (vóór 1390) ⁷ ; 18 vaten (jaren 1390) ⁸		14 stukken (1390)		
1400-1425		20 vaten (1404)	14 stukken (hoppenbier) of 26 vaten (kuitbier export over zee) of 25 vaten (kuitbier Holland, 1407)		
1425-1450	24 vaten (export, 1442) ⁹ ; 16 vaten of 24 vaten (dik kuitbier, z.j.) ¹⁰	10 smalvaten (kleine brouwerij dunbier, 1433) 20 smalvaten (dik hoppenbier, 1433) 20 smalvaten (dunbier, 1433) 18 grofvaten (dik kuitbier, 1433); 20 vaten (zomerseizoen, 1436) 12 vaten (kleine brouwerij dikbier, 1437); 20 grofvaten (dik kuitbier, 1447)	14 stukken (hoppenbier) of 24 stukken (kuitbier) of 28 stukken (kuitbier Friesland, vóór 1450)		

Jaren	Amersfoort	Utrecht ¹¹	Haarlem ¹²	Gouda ¹³	Delft ¹⁴
1450-1475	16 Hamburger vaten (1475) ¹⁵	20 grofvaten (dik kuitbier) of 20 smalvaten (dun kuitbier, 1451); 21 grofvaten (dik kuitbier, 1454); 24 grofvaten (dik kuitbier, 1462, 1465)		30 stukken (1462-1486)	
1475-1500	25 grofvaten (1484) of 30 grofvaten (export over Zuiderzee, 1484) ¹⁶	24 grofvaten (dik kuitbier, 1484, 1492, 1495)		30 stukken (1462-1486) 31 stukken (1492-1493) of 28 stukken (export Brugge, 1493)	29 of 36 vaten
1500-1525	25 grofvaten (1510) of 30 grofvaten (export over Zuiderzee, 1510) ¹⁷ ; 20 grofvaten (binnenbrouwers; vóór 1526) ¹⁸	24 grofvaten (dik kuitbier, 1505); 28 grofvaten (dik kuitbier, 1522)	14 stukken (hoppen bier) of 30 stukken (kuitbier, 1501); 30 stukken (1520)	30-31 stukken (1513-1515, 1518)	
1525-1550	25 grofvaten (binnenbrouwers, 1526) of 30 grofvaten (export, 1526) ¹⁹	28 grofvaten (dik kuitbier, 1530, 1544)	31 of maximaal 40 stukken (1548-1550)	31 stukken (1527, 1537) 41 stukken (1540)	40 – 60 – 80 stukken (1526) 36 volle vaten of maximaal 72 stukken (1500-1536); 36 volle vaten of maximaal 72 stukken of 67 volle vaten (1544); 36 volle vaten of 41 stukken of maximaal 72 stukken of 67 volle vaten (1546)
1550-1600	onbeperkt (1563- 1564) ²⁰		31 of maximaal 40 stukken		

b. Wettelijk toegestane frequentie van brouwen of toegestane productieomvang

	Amersfoort	Utrecht ²¹	Haarlem ²²	Gouda ²³	Delft ²⁴
1350-1375				2x per week (normaal) of 3x per week (mits toestemming , 1366)	1x per week (winterbrouwseizoen okt 1343- mei 1344) 2x per week (14 ^e eeuw); onbepikt (hoppenbier of turbier, 14 ^e eeuw)
1375-1400	1x per week (1377-1379) ²⁵				
1400-1425		1x per week (1404)	1, 2 of 3x per week (lokaal en export, 1407)		
1425-1450	1x per week ²⁶ ; 2x per week (export, 1442) ²⁷	1x per week (1433) ²⁸ ; 2x per week (1436); onbepikt (winterseizoen, 1437)	1½, 3 of 4x per week (vóór 1450)		
1450-1475		2x per week (1465)			
1475-1500		2x per week (1495)			
1500-1525		2x per week (1505, 1522)	3x per week (normaal) of 4 of 5x per week (export zuidwaarts, 1501) 112 brouwsels per jaar (1520)	2x per week (ca 1500) maximaal 1 brouwsel extra (1513, 1518)	112 brouwsels per jaar (1500-1536)
1525-1550		2x per week (1530) 3 of 4x per week (1544)		75 brouwsels (= 3.075 stukken) per jaar (1540)	112 brouwsels per jaar (1500-1536, 1544, 1546)
1550-1600	onbepikt (1463- 1464) ²⁹		8.500 stukken per jaar (1552)	8.500 stukken per jaar (1552)	8.500 stukken per jaar (1552); 9.000 stukken dikbier en 2.500 stukken dunbier per jaar (1566)

¹ Muller, *Rechtsbronnen Utrecht* I, 249, 290-292, 322, 366, 374-375; Overvoorde en Joosting, *Gilden van Utrecht* II, 105-154; Perks, *Documentatiemap bier*, nrs. 233, 235 (4-2-1544), 244.

² Huizinga, *Rechtsbronnen Haarlem*, 78, 114-119, 134-135, 196-197, 202, 278-279, 283-284, 508; Van Loenen, *Haarlemse brouwindustrie*, 36-44.

³ Pinkse, 'Goudse kuitbier', 105; Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden* II, 151; Rollin Couquerque en Meerkamp van Embden, *Rechtsbronnen Gouda*, 132, 135, 160, 164-165, 278-279, 293, 509, 514, 554, 586; Ibelings, 'Economie en politiek', 260-264.

-
- ⁴ Soutendam, *Keuren Delft*, 162-163; toegangsnr. 1.1 Oud-archief Delft (1246-1795), inv.nr. 1.2: ff. 123-127, 132-133; Doorman, *Middeleeuwse brouwerij*, 87-88; Woltjer, 'Hollands stadsbestuur', 266-269; Yntema, *Brewing industry*, 58; Ibelings, 'Economie en politiek', 265-268.
- ⁵ Zie bijlage 11; Heeringa, *Rekeningen bisdom Utrecht*, 172.
- ⁶ Zie bijlage 14c.
- ⁷ Deze ongedateerde bepaling die vermeld wordt bij Van Bommel (*Beschrijving Amersfoort*, 777) is mijns inziens de oudste verordening over het bierpeil, zie volgende noot. De zinsnede 'twaalf groote vaten biers' zou wellicht moeten zijn 'grove vaten' of 'grofvaten', die inderdaad groter waren dan smalvaten of travelvaten.
- ⁸ Een productieplafond van achttien vaten is volgens Van Bommel de oudste door hem gevonden bepaling hierover, *Beschrijving Amersfoort*, 777. De boete op overtreding kon hierbij worden voldaan door levering van vijfduizend stenen. Deze strafmaat werd gangbaar vanaf de jaren 1390 toen men met de bouw van de tweede stadsmuur bezig was, Halbertsma, *Zeven eeuwen*, 102. Een bierpeil van maximaal twaalf vaten, dat ook door Van Bommel wordt genoemd, moet echter ouder zijn, wat blijkt uit de andere gevonden bronteksten.
- ⁹ Van Bommel, *Beschrijving Amersfoort*, 776.
- ¹⁰ Van Bommel, *Beschrijving Amersfoort*, 774.
- ¹¹ Muller, *Rechtsbronnen Utrecht I*, 249, 290-292, 322, 366, 374-375; Overvoorde en Joosting, *Gilden van Utrecht II*, 105-154; Perks, *Documentatiemap bier*, nrs. 233, 235 (4-2-1544), 244.
- ¹² Huizinga, *Rechtsbronnen Haarlem*, 78, 114-119, 134-135, 196-197, 202, 278-279, 283-284, 508; Van Loenen, *Haarlemse brouwindustrie*, 36-44.
- ¹³ Pinkse, 'Goudse kuitbier', 105; Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden II*, 151; Rollin Couquerque en Meerkamp van Embden, *Rechtsbronnen Gouda*, 132, 135, 160, 164-165, 278-279, 293, 509, 514, 554, 586; Ibelings, 'Economie en politiek', 260-264.
- ¹⁴ Soutendam, *Keuren Delft*, 162-163; toegangsnr. 1.1 Oud-archief Delft (1246-1795), inv.nr. 1.2: ff. 123-127, 132-133; Doorman, *Middeleeuwse brouwerij*, 87-88; Woltjer, 'Hollands stadsbestuur', 266-269; Yntema, *Brewing industry*, 58; Ibelings, 'Economie en politiek', 265-268.
- ¹⁵ *Hantvesten*, 42.
- ¹⁶ Van Bommel, *Beschrijving Amersfoort*, 777.
- ¹⁷ Van Bommel, *Beschrijving Amersfoort*, 777.
- ¹⁸ Bnr. 1 inv nr. 5: 8-9 (1526).
- ¹⁹ Bnr. 1 inv nr. 5: 8-9 (1526).
- ²⁰ Bnr. 1 inv.nr. 10: ff. 6 (1563), 28 (1564).
- ²¹ Muller, *Rechtsbronnen Utrecht I*, 249, 290-292, 321; Overvoorde en Joosting, *Gilden van Utrecht II*, 106, 110, 112, 122, 131, 142, 147; HUA tnr. 820, inv.nr. 283; Perks, nr. 233 (21-7-1543).
- ²² Huizinga, *Rechtsbronnen Haarlem*, 115-118, 133-134, 197-198; Ibelings, 'Economie en politiek', 268; Yntema, 'Entrepreneurship', 196-198.
- ²³ Pinkse, 'Goudse kuitbier', 105; Rollin Couquerque en Meerkamp van Embden, *Rechtsbronnen Gouda*, 278-279, 294; Egmond, 'Dagelijks bier', 175; Ibelings, 'Economie en politiek', 260-264; Yntema, 'Entrepreneurship', 196-198.
- ²⁴ Soutendam, *Keuren Delft*, 161; toegangsnr 1.1 Oud-archief Delft (1246-1795), inv.nr. 1.2: ff. 123-127, 132-133; Doorman, *Middeleeuwse brouwerij*, 87-88; Woltjer, 'Hollands stadsbestuur', 266-269; Yntema, 'Entrepreneurship', 196-198. In Delft mocht in het winterbrouweizoen tussen 10 oktober 1343 en 1 mei 1344 slechts één keer per week en met één ketel worden gebrouwen, Hamaker, *Rekeningen der grafelijkheid*, 23.
- ²⁵ De brouwers voor de bisschoppelijke huishouding produceerden maximaal twaalf vaten per week, zie bijlage 11.
- ²⁶ De bepaling over een productiefrequentie van eenmaal per week is ongedateerd, Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden I*, 142; Van Bommel, *Beschrijving Amersfoort*, 776; Van Rootselaar, *Amersfoort I*, 218. De boete bij overtreding van deze maatregel werd echter uitgedrukt in Beierse guldens, Hollandse munten die in omloop kwamen vanaf de regering door ruwaard Jan van Beieren (1420-1425). De bepaling zal daarom dateren uit het tweede kwart van de vijftiende eeuw of later.

---

²⁷ Van Bommel, *Beschrijving Amersfoort*, 776

²⁸ De verordening geeft een maximaal aantal vaten dat gebrouwen mag worden zonder toevoeging of dit per week of per brouwsel gold. Waarschijnlijk gold dit quotum nog per week, conform de formulering in het reglement van 1404.

²⁹ Bnr. 1 inv.nr. 10: ff. 6 (1563), 28 (1564).

Bijlage 11: Ontwikkeling graanprijzen in Utrecht, Leiden, Noordwijk, Zutphen, Den Haag, Noord-Holland en Amersfoort in indexcijfers (5-jaarlijkse gemiddelden)

Bron: Posthumus, *Nederlandse prijsgeschiedenis* II, lxx-lxxix; De Moor, *Lonen en prijzen*, 151-163; Koppers en Van Schaik, 'Levensstandaard', 8; Land, *Rekeningen Sint-Pietersgasthuis*, bijlage 5; De Boer, *Graaf en grafiek*, 198-199.

Jaar	Haver	Haver	Haver	Haver	Rogge	Rogge	Rogge	Tarwe	Tarwe	Tarwe	Tarwe	Tarwe	Tarwe	Gerst	Gerst	Gerst
	U	L	N	Nd-H	U	N	DH	U	L	N	Z	A	DH	U	L	N
1345-49				32.8			66.6									
1350-54				32.8			76.6									
1355-59				78.7			120.2									
1360-64				96.4			114.9									
1365-69							123.4						96.8			
1370-74				102.5			111.7						100.3			
1375-79				114.3			108.4						95.7			
1380-84				96.3			111.7						93.3			
1385-89				96.9			129.4				104.3		116.8			
1390-94	29.9	116.6		129.1	20.8		121.5	19.3	84.3		76.6				104.2	
1395-99		96.5		109.7			124.5	21.2	95.6		112.6		90.7		114.4	
1400-04	26.3	118.0		115.9	27.8		114.9	26.6	122.9		119.8		100.3		116.1	
1405-09	34.1	138.9		114.3	30.9		134.0	28.1	106.3		120.3		118.8		120.7	
1410-14	26.1	138.8	122.4		31.1	126.7	105.5	29.2	93.7	116.6	96.1		97.2		96.2	85.7
1415-19	25.7	120.7	240.8		29.3	148.9	170.2	29.2	136.3	142.2	106.3		147.9		145.0	149.5
1420-24	38.6	214.5	160.4		32.7	136.2		39.9	166.5	177.1	118.6				182.2	138.9
1425-29	64.7	257.6	331.8		67.5	186.8		63.4	187.2	190.4	112.1				236.5	181.7
1430-34	60.9	132.7	117.1		61.6	110.4		67.7	151.9	130.3	117.6				126.7	131.4
1435-39	100.1	146.7	91.6		92.2	97.9		107.6	131.8	110.0	203.6				132.7	115.8
1440-44	110.7	124.0	100.9		93.4	114.9		99.0	128.9	121.4	124.9				113.8	110.7
1445-49	125.1	103.2	155.8		110.0	117.4		94.8	84.3	98.2	116.2				98.8	98.9
1450-54	89.4	94.8	104.7		75.7	86.0		85.0	83.5	87.5	89.6				94.8	91.4
1455-59	108.1	110.1	122.1		92.0	140.1			115.3	144.2	129.0				112.8	161.7
1460-64	95.3	105.5	84.7		106.6	83.4		93.6	96.2	80.8	97.8			74.8	111.3	86.7
1465-69	105.0	95.8	89.7		95.7	93.6		94.9	89.5	93.8	90.1			105.0	90.5	89.3
1470-74	99.9	80.6	98.4		102.8	105.0		103.2	81.0	102.7	93.5			108.6	83.6	83.8
1475-79	141.0	111.1	119.6		125.1	114.9		139.7	118.1	127.8	108.2			101.1	99.5	116.2

Jaar	Haver U	Haver L	Haver N	Haver Nd-H	Rogge U	Rogge N	Rogge DH	Tarwe U	Tarwe L	Tarwe N	Tarwe Z	Tarwe A	Tarwe DH	Gerst U	Gerst L	Gerst N
1480-84	246.0	201.2	186.9		312.8	233.6		273.4	215.5	203.6	163.0			260.5	211.6	186.5
1485-89	210.6	199.4	204.4		209.4	151.8		215.8	213.6	209.6	135.0			231.2	184.6	168.8
1490-94	162.5	150.7	151.4		216.7	91.8		210.6	194.9	147.2	189.6			207.1	159.9	158.3
1495-99	141.4	123.3	127.7		134.3	92.2		136.9	109.3	94.2	86.0			137.7	117.6	113.7
1500-04	179.6	135.6	140.8		169.2	119.1		164.4	137.6	131.0	110.1			178.7	154.8	132.2
1505-09	189.9	129.0	120.9		171.4	119.1		185.0	133.3	123.6				187.0	129.0	118.7
1510-14	189.6	132.8	129.6		171.8	188.7		170.5	149.1	185.1				191.5	128.0	160.8
1515-19	219.1	140.4	139.6		205.9	147.9		202.0	152.6	139.4				234.2	145.5	127.2
1520-24	277.1	164.0	152.0		311.1	263.5		284.5	216.7	248.3				286.2	181.7	164.2
1525-29	301.2	161.0	167.6		285.2	184.9		295.0	172.8	233.3		212.9		284.2	172.0	184.2
1530-34	201.6	177.7	175.7		286.5	212.5		258.5	215.7	256.6		263.0		215.2	180.5	186.1
1535-39	217.9	186.0	183.2		226.3	191.8		239.1	199.1	249.2		261.0		208.7	186.1	224.4
1540-44	233.7	171.6	160.4		275.2	203.5		268.8	x	237.0		272.2		233.0	200.0	186.3
1545-49	240.0	199.3	217.4		283.9	238.3		268.6	245.9	292.1		209.5		252.6	214.7	153.7
1550-54	309.7	250.2	535.8		315.5	254.9		326.5	284.2	274.3		363.2		322.2	288.0	285.3
1555-59	354.7	347.6			338.8	308.8		389.9	326.2	346.3		401.1		342.6	329.7	389.5
1560-64	300.7	277.4	444.5		172.7	265.2		368.8	312.7	327.6		351.4		352.2	313.6	312.8
1565-69	356.6	316.7	623.1		374.3	372.1		419.3	384.4	369.5		418.0		430.9	366.5	440.4
1570-74	529.7	342.1			616.4			598.3	427.0			663.5		446.7	399.5	
1575-79	486.9	468.3			554.6			688.6	473.4			706.1			472.1	
1580-84	496.6	461.1			560.9			627.4	505.0			703.1			496.7	
1585-89	522.8	515.6			580.0			707.7	585.3			765.0		627.6	587.6	
1590-94	589.8	739.8			539.1			708.6	607.6			711.2		729.9	576.0	
1595-99	799.5	875.9			953.4			995.3	890.3			965.4			881.8	
1600-04	636.5	750.7			733.7			891.0	786.5						676.3	

Bijlage 12: Hopmaten in laatmiddeleeuwse bronnen

	Heeringa, <i>Rechtsbronnen Schiedam</i> , 391-393 (eind vijftiende eeuw.) <i>Berekend naar maten te Delft</i> (1 achtendeel = 34,9 liter; 1 hoed = 1.116,8 liter) ¹	Roelants, <i>Drooge maten</i> (ca 1550) <i>Berekend naar maten te Gent en Delft</i> (1 Gents halster = 53,7 liter; 1 halster haver = 76,1 liter. 1 Delfts achtendeel = 34,9 liter; 1 hoed = 1.116,8 liter) ²	Muller, <i>Tresoir van de maten</i> (1590) <i>Berekend naar maten te Amsterdam</i> (1 schippond = 300 pond = 148,2 kg)
Delft	1 hoed = 32 achtendeel	1 hoed = 32 achtendeel	40 achtendeel = 1 A'dams schippond
Heusden	6 mud = 1 Delfts hoed 100 pond (land van Heusden) ³ = 1 Delfts hoed	1 schippond (100 pond) ⁴ = 1 Delfts hoed	
Schoonhoven	1 hoed = 30 Delfts achtendeel	1 hoed = 30 Delfts achtendeel	37 achtendeel = 1 A'dams schippond
Den Briel	1 hoed = 34 Delfts achtendeel 1 schippond ⁵ = 1,5 Delfts hoed		
Brugge	9 hoed = 1 Delfts hoed	9 hoed = 1 Delfts hoed	13 hoed = 1 A'dams schippond
Gent	16 halster = 1 Delfts hoed	16 halster = 1 Delfts hoed	23 halster = 1 A'dams schippond
Utrecht	9 mud = 1 Delfts hoed	9 mud = 1 Delfts hoed	13 mud = 1 A'dams schippond
Amersfoort	4,5 mud 3 quartier [5,25 mud) = 1 Delfts hoed	7,5 mud = 1 Delfts hoed	9 mud = 1 A'dams schippond
Antwerpen	21 vierendeel = 1 Delfts hoed		
Breda	18 haringtonnen = 1 Delfts hoed		
's-Hertogenbosch	3,5 mud = 1 Delfts hoed	6 hoed = 1 Delfts hoed	8 hoed = 1 A'dams schippond
Haarlem			2 hoed = 1 A'dams schippond
Overijssel/Drenthe			43 mud = 1 A'dams schippond
Hamburg			1,5 wispel = 1 A'dams schippond

¹ Zevenboom, *Oude Amsterdamse graanmaat*, bijlage 1. De graan- en hopmaten staan in het Schiedamse overzicht door elkaar. Om die reden wordt hier een Delfts hoed hop in volume gelijkgesteld aan een Delfts hoed graan. Het Schiedamse overzicht is ook afgedrukt in Nipper (*Metten en wegen*, 369-371), maar ten aanzien van de hop staan daar veel transcriptiefouten.

² Gentse maten: Vandewalle, *Oude maten*, 51 4D en 4E (Kasselrij van de Oudburg). Delftse maten: Zevenboom, *Oude Amsterdamse graanmaat*, bijlage 1.

---

³ Volgens Verhoeff (*Oude Nederlandse maten*) en Nipper (*Metten en wegen*, 238) had Heusden het Amsterdamse pond van 494 gram (= ruim Troois pond van 492 gram). In Brabant waren echter ook het Keulse, Luikse of Brabantse pond gangbaar die varieerden tussen 468 en 470 gram, Nipper, *Metten en wegen*, 193. De verschillen tussen de laatste waren in de praktijk niet waarneembaar.

⁴ Zie noot 3.

⁵ Den Briel gebruikte het pond van 469 gram, Nipper, *Metten en wegen*, 291.

Bijlage 13: Turfprijzen in Amersfoort

1 voer = 1 wagenvracht;

kr = kromstaart (6 wit); st = stuiver (12 wit); sch = schelling = stuiver

Jaar	#	Prijs	Bijzonderheden	Bron
1434	1 voer	10,5 kr	+ 0,5 kr draagkosten	Bnr. 1 inv.nr. 452: 18
	1 voer	8,125 kr		Bnr. 1 inv.nr. 452: 27
1436	1 voer	15 kr		Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 40
1438	1 voer	8 kr		Bnr. 1 inv.nr. 453: 10
	1 voer	8,25; 8,5 kr	+ 0,5 kr draagkosten	Bnr. 1 inv.nr. 453: 10
1457	1 voer	12; 15; 18 kr		Bnr. 1 inv.nr. 454: 69
1458	1 voer	12,75; 16 kr		Bnr. 1 inv.nr. 455: 5
	1 voer	15,5 kr		Bnr. 1 inv.nr. 455: 6
	1 voer	10 kr	+ 0,33 kr draagkosten	Bnr. 1 inv.nr. 455: 7
	1 voer	15,5 kr		Bnr. 1 inv.nr. 455: 9
	1 voer	14,5 kr		Bnr. 1 inv.nr. 455: 12
	1 voer	11,5 kr		Bnr. 1 inv.nr. 455: 17
1460	1 voer	7,5; 9; 11; 12; 14 kr		Bnr. 1 inv.nr. 457: 15
1484	1 voer	11 st	Voor Schonevelt	Bnr. 1 inv.nr. 458: 24
	1 voer	14 st	Voor Schonevelt	Bnr. 1 inv.nr. 458: 26
	1 voer	12,25; 12,5 st	Voor raadstoren	Bnr. 1 inv.nr. 458: 28
	1 voer	11; 12 st	Voor kerktoren	Bnr. 1 inv.nr. 458: 28
	1 voer	11,5 st		Bnr. 1 inv.nr. 458: 28
	1 voer	14; 11; 13 st	Voor Schonevelt	Bnr. 1 inv.nr. 458: 28
	1 voer	13,25; 12,25 st	Voor Schonevelt	Bnr. 1 inv.nr. 458: 33
	1 voer	10,25 st	Voor raadstoren	Bnr. 1 inv.nr. 458: 31
	1 voer	10,25 st	Voor Schonevelt	Bnr. 1 inv.nr. 458: 37
	1 voer	9; 10 st		Bnr. 1 inv.nr. 458: 44
	1 voer	10,5; 11 st		Bnr. 1 inv.nr. 458: 45
	1 voer	8; 10; 12 st		Bnr. 1 inv.nr. 458: 47
	1 voer	7 st	+ 4 st wagenvervoer van stadskelder naar raadstoren	Bnr. 1 inv.nr. 458: 48
	1 voer	14 st	Op Dertienavond	Bnr. 1 inv.nr. 458: 51
	1 voer	16,75 st	Voor raadstoren	Bnr. 1 inv.nr. 458: 76
	1 voer	18 st	Voor raadstoren	Bnr. 1 inv.nr. 458: 83
1506	1 voer	14 st		Bnr. 1 inv.nr. 460: 1-2
	1 voer	11 st		Bnr. 1 inv.nr. 460: 10-11
1525	1 voer	11; 11,5; 15; 17 st		Bnr. 1 inv.nr. 462: 5
1526	1 voer	15; 15,5 st	Stuivers van Rijnse gulden courant!	Bnr. 1 inv.nr. 463: 13-14
1528	1 schouw	30 st	24 braspenning	Bnr. 1 inv.nr. 6: 215
1531	1 schouw	6; 10 st	Stuivers van Karolusgulden!	Bnr. 1 inv.nr. 6: 483, 509
1534	1 voer	9; 10; 14 st		Bnr. 1 inv.nr. 2267: 13
1536	1 voer	8; 14 st		Bnr. 1 inv.nr. 464: 4
1537	1 schouw	11 st		Bnr. 1 inv.nr. 8: 417
1550	1 voer	8; 9; 10 sch		Bnr. 1 inv.nr. 465: 186
1558	1 schuit	120 sch	6 pond; voor stadhuis; van Compagnie van Antwerpen	Bnr. 1 inv.nr. 466: 137
1567	1 voer	8; 11,5; 12; 12,5 sch		Bnr. 1 inv.nr. 467: f. 81
	1 schuit	125; 130 sch		Bnr. 1 inv.nr. 467: f. 81

Jaar	#	Prijs	Bijzonderheden	Bron
1579	1 voer	14; 19 st	Grauwe turf voor stadskelder; gebracht door inwoners van Soest en Baarn per wagen	Bnr. 1 inv.nr. 468: ff. 1-2
	1 voer	20; 24 st		Bnr. 1 inv.nr. 468: ff. 4-4v
	1 schouw	24 st	Grauwe turf uit Baarn, vervoerd over Eem; vervoerskosten 2,5 st; 1 schuit = 12 schouwen + 1 kerf	Bnr. 1 inv.nr. 468: f. 3

Bijlage 14: Tappers en herbergiers in Amersfoort

Naam	Jaar	Bron	Bijzonderheden
1400-1450			
Beer Heinenz, Hendrik	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 57v, 61v	Nog accijns over vier vaten bier verschuldigd die hij had getapt.
? Bertoutsz, Hendrik	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 46v	Boete op accijnsontduiking één vat (geen tapper?).
Bijl, Belie ute	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 41v, 46v	Boven het verbod bier getapt. Boete op accijnsontduiking.
? Collant, Hein	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 78	Accijns verschuldigd over één vat bier.
? Gerritsz, Godschalk	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 74v	Accijns verschuldigd over twee vierdelen bier (geen tapper?).
? Goedenz, Hendrik	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 71v	Was accijns over twaalf vierdelen bier verschuldigd (geen tapper?).
Havik, NN	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 73v, 74v	Was accijns verschuldigd over twintig of vijfentwintig vaten bier die hij had getapt.
? Jacobsz van der Eem, Jan	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 72v, 74v	Was accijns verschuldigd over zeven vierdelen bier die hij had ingedragen. Nog één vierdel.
Jansz, Gosen	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 73v	Was accijns verschuldigd over vijf vaten bier die hij had getapt.
? Nagelsz, Jacob	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 63	Schuldbekentenis aan accijnsmeester vanwege vier vierdelen bier zonder accijns te betalen (geen tapper?).
? Petersz, Lambert	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 65	Had negenentwintig weken lang elke week 1,5 vierdel bier ingedragen zonder accijns af te dragen (geen tapper?).
? Reinen, Willem	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 78	Accijns verschuldigd over één vat bier.
? Roelofsz, Wolfer	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 46v	Boete op accijnsontduiking één vat (geen tapper?).
? Smit, Wouter	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 46v, 71	Boete op accijnsontduiking één vat (geen tapper?). Nog drie vierdelen bier ingedragen zonder accijns.
? Simonsz, Evert	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 46v	Boete op accijnsontduiking één vat (geen tapper?).
? Tijmensz, Jan	1436	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 46v	Boete op accijnsontduiking één vat (geen tapper?).
Goeden, Weim	1437	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 95, 97	Had heimelijk twee vaten bier ingedragen en getapt zonder accijns te betalen. Zij werd hierbij geholpen door Bertout de Dragerswif en door Geertruid Gijsbertswif.
Grijp, Klaas	1437	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 95	Had heimelijk één vat bier getapt zonder accijns te betalen.
Stoutenburg, Evert van	1437	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 102	Had zesmaal één vat en negenmaal één vierdel bier ingedragen zonder accijns te betalen.
Koning, Goede	1438	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 132v, 134	Beboet vanwege tappen van Hamburger bier.
Hagenouwe, Dirk van	1438	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 132v, 134	Beboet vanwege tappen van Hamburger bier.
Ham, Lambert uten	1438	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 117v	Had twaalfmaal een halfvat bier ingedragen zonder accijns te betalen.
Jacobsz, Arend	1438	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 132v, 134	Beboet vanwege tappen van Hamburger bier.
Reiner Evertsz, Reiner	1438	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 132v, 134	Beboet vanwege tappen van Hamburger bier.
Reinsz, Willem	1438	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 132v, 134	Beboet vanwege tappen van Hamburger bier.
Schout, Gerrit	1438	Bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 132v, 134	Beboet vanwege tappen van Hamburger bier.
Thomasz, Roelof	1439	Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 188	Had honderdvier standen bier getapt zonder accijns te betalen. [Hij komt veelvuldig in deze bron voor, maar pas aan het eind bleek dat hij tapper was. Ik heb verder niets over hem genoteerd]

Naam	Jaar	Bron	Bijzonderheden
1450-1500			
Aaltsz, Jan	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Arendsz, Jan	146..	Bnr. 1 inv.nr. 457: 2	Leverde achttien mingel bier aan gezellen bij werkzaamheden.
Atteveld, Jan van	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Bannen, Goede	1460	Bnr. 1 inv.nr. 456: 5	Burgemeesters en raden verteerden er.
Borchstede, Hendrik van	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Klaasz, Hendrik	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Klaas Reiersz, Hendrik	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren. Bij Klaas Reinersz verteerden wagenlieden in 1457 (bnr. 1 inv.nr. 454: 14).
Koelhorst, Grietje van	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 51	Leverde negenendertig mingel bier aan busmeester uit Arnhem op stadhuis.
Doodgraver, Arend de	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 63	Leverde bier op kosten van stadsbestuur.
Engel, Jan	1464	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 146	Had drie vierdelen standebier ingedragen zonder accijns.
Gein, Jacob van	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Gerlachs, Cornelis	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 62, 64	Leverde bier aan stadsbestuur. Tromper van Amsterdam verbleef bij hem, want zou aangenomen worden. Was waarschijnlijk herbergier.
Geerlofsz, Cornelis	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Goderts, Bruin	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Gouwe, Jacob van der	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 20	Bij hem hebben de burens van het Spui tijdens hun werkzaamheden gedronken.
Gijsbertsz, Hendrik	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 63, 65, 70, 79	Bij hem verteerden raadsleden. Leverde bier voor gevangenen in de Plompentoren. Had tegoed van stadsbestuur vanwege gekochte lijfrenten.
Hendriksz, Cornelis	1465-1466	Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 180,183v	Had bier voor zonsopgang ingedragen zonder accijns.
Hendriksz, Lambert	1460, 1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 215v, 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren. Burgemeesters en schepenen hebben bij hem verteerd in 1460 (bnr. 1 inv.nr. 456: 2). Het gezelschap van Dirk Zwolman, dat op OLV-dag een toneelopvoering (<i>spul</i>) opvoerde, verbleef bij HL (inv.nr. 456: 4). Van stadswegen werden dertienhonderd pijlen gekocht van een man uit het land van Kleef. De transactie – en overdracht, want de pijlen werden direct weggedragen - vond plaats bij LH (1 inv.nr. 456: 8). LH was waarschijnlijk herbergier. Hendrik Lambertsz (zoon?) moest waken in 1493 (inv.nr. 459: 10).
Hoorn/ Horn, Willem van	1457, 1467	Bnr. 1 inv.nr. 454: 63; inv.nr. 2: f. 218v	Bij hem verteerden de burens van de Kamp op stadskosten. Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Hoorn, Toon van	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Jacobsz, Filips	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Jacobsz, Willem	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Jansz, Dirk	1464	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 149	Had bier getapt zonder accijns.
Jansz, Evert	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 62	Leverde consumpties aan stadsbestuur. Waarschijnlijk herbergier.
Kamp, Filips op den	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 75	Stalbroeders hebben bij hem verdronken.
Koks, Wille	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 62	Leverde bier aan stadsbestuur. Waarschijnlijk herbergierster.

Naam	Jaar	Bron	Bijzonderheden
1450-1500	(vervolg)		
Kopperts, Hendrik	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 62	Leverde veertig mingel bier aan stadsbestuur.
Klutink, Gosen	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 62	Hij leverde maaltijden en bier aan stadsbestuur. Waarschijnlijk herbergier.
Kuters, Gerrit	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 20, 63, 75	Bij hem hebben de burens van het Spui bij werkzaamheden en ook raadsleden verdronken. Hij heeft met dertien mannen een nacht de wacht gehouden.
Lachers, Trui	1472	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 126v	Schuld aan Albert Dier vanwege vier vaten bier.
Lambertsz Pauw, Evert ?	1472	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 142	Had vat bier getapt zonder accijns te betalen.
Mendenz, Klaas	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 63	Leverde bier op stadskosten.
Marcelis, Aleid	1484	Bnr. 1 inv.nr. 458: 29	Leverde bier vanwege stadsbestuur.
Morren, Geertje	1484	Bnr. 1 inv.nr. 458: 53	Bij haar verteerden de schutterij na het schieten van de papegaai.
Poijten, Aleid	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 69-70	Leverde turf aan stadsbestuur en bier voor gevangenen in stadskelder.
Paulus Lubbertsz, Hendrikje	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Reiersz, Hendrik meester -	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 215v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Ricoutsz, Arend	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 20	Bij hem hebben de burens van Bloemendal verdronken bij werkzaamheden.
Ricoutsz, Lumen	1484	Bnr. 1 inv.nr. 458: 23	Leverde elf mingel bier aan schepenen.
Roserts, Liesbeth	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 63	Leverde bier aan het stadsbestuur.
Schild, Lambert	1458	Bnr. 1 inv.nr. 455: 3	Leverde bier in de 'stok' voor gevangenen.
Sem, Willem	1484	Bnr. 1 inv.nr. 458: 23-4	Leverde wijnazijn, hopenbier en Bremer bier aan schepenen.
Sterk Jans, Neel	1457, '67	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 216; inv.nr. 454: 62	Boete omdat haar kannen te klein waren. Leverde consumpties aan stadsbestuur.
Tonisz, Lubbert	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 215v, 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Tonis Willemsz broeder, Wil	1458	Bnr. 1 inv.nr. 455: 18	Leverde bier aan werkers aan de dam.
Volkwinsz, Willem	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 215v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Wetering, Meeus van der	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Willemsz, Bertout	1460, 1465	Bnr. 1 inv.nr. 456: 6; inv.nr. 2: f. 173v	Dragers dronken bij hem bier zevenentwintig mingel bier bij een brand. Had tien vaten bier getapt zonder accijns.
Willemsz, Lambert	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 62	Leverde consumpties aan stadsbestuur. Waarschijnlijk herbergier.
Wolfs, Liefje Hendrik – wijf	1464	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 148-v	Had bier ingedragen zonder accijns.
Zoeten, Marie	1467	Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 218v	Boete omdat zijn kannen te klein waren.
Zoutman, Willem	1457	Bnr. 1 inv.nr. 454: 20	Bij hem hebben de burens van het Spui bij werkzaamheden verdronken.

Naam	Jaar	Bron	Bijzonderheden
1500-1550			
Amstel, Neel van	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 397	Betrok bier van Fie Lubbert Vlugs weduwe.
Bartsz, Willem	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 397	Betrok bier van Fie Lubbert Vlugs weduwe.
? Bosch, Cornelis	1531, 1533	Bnr. 1 inv.nr. 5: 351	Dronk binnenshuis onvercijsd bier. Verkocht in herberg te Baarn brouwturf aan Jan Volkensz (inv.nr. 7: 277). Bezat veengebied voor turfafgraving (inv.nr. 8: 256).
Bots, Peter x Margriet	1532, '38	Bnr. 1 inv.nr. 6: 562; inv.nr. 8: 449	Waren twintig jaar eerder tappers en hielden daarna kippen. In 1538 scheiding boedel vanwege overlijden Peter Bot tussen de zes kinderen en Margriet. Weduwe Griet in 1541 beboet vanwege het overcijsd inslaan van vreemd bier (inv.nr. 9: 164).
Cats(?), Jan van	1511	Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 107v	Was schuldig aan Klaas Gerritsz vanwege bier dat hij van hem getapt had.
Collen, Hilletje	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	17 Hollandse gulden schuldig van bier aan Jacob van Haaften.
Cornelisz, Hendrik	1531	PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 62	Leverde Bremer bier aan Pietersgasthuis.
Duwer, Aleid	1517	Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 82v	Te kleine kannen.
? Diel Wanne (?) wijf	1512	Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 44v	Heeft vierdel bier onvercijsd ingeslagen.
Ellertsz Tapper, Cornelis	1536	Bnr. 1 inv.nr. 8: 87	Moest accijns afdragen aan Jan Lubbertsz.
? Evertsz, Willem	1531	Bnr. 1 inv.nr. 5: 350	Had onvercijsd bier ingeslagen.
Gies, Eb Jonge	1527	Bnr. 1 inv.nr. 6: 127	Afnemer van Jan Lubbertsz.
Haas in de Krommestraat, NN	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	37 Hollandse gulden schuldig van bier aan Jacob van Haaften.
Jacob Heimen van Soest, Gerrit	1514	Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 120	Heeft veertien stukken bier betrokken van Klaas Gerritsz.
Jacobsz, Gijsbert	1539	Bnr. 1 inv.nr. 8: 567	Leverde Engels bier voor het stadhuis.
Jan Gerritsz, Jan	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	Acht vaten en één stuk bier schuldig aan Jacob van Haaften.
Jan Gerrits, Mechteld	1527	Bnr. 1 inv.nr. 5: 85	Heeft bier ingeslagen buiten gezworen dragers om.
Jan Roelofsz, Frans	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	Eén stuk bier schuldig aan Jacob van Haaften.
Jan Roelofsz, Jacob	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	Tweeënhalf stukken bier schuldig aan Jacob van Haaften.
Jansz in de Koperen Steeg, Hendrik	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	Drie stukken bier schuldig aan Jacob van Haaften.
Hendriksz, Ool	1517	Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 82v	Te kleine kannen; Aleid Ool Hendriks heeft onbezegeld laken verkocht (inv.nr. 4: f. 93v).
In de Poort, de Scheerder, Tonis	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	Zesendertig vaten bier schuldig aan Jacob van Haaften.
Lochtich, Klaas	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	Twee vaten bier schuldig aan Jacob van Haaften.
Lochtich, Cornelis	1517	Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 82v	Te kleine kannen.
† NN, Alard x Geertje NN	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 396-398	Betrok bier van Fie Lubbert Vlugges weduwe.
? Coman Aalt	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	Zevenenveertig tonnen bier schuldig aan Jacob van Haaften.
† NN, Jorden x Lubrich	1531	Bnr. 1 inv.nr. 6: 498	Leverde bier aan Hendrik Cruef voor 7,5 gulden. Kan ook brouw(st)er zijn.
NN, Wolf	1531	PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 62	Leverde Bremer bier aan St-Pietersgasthuis.
NN Tapper, Wiecher	1517	Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 82v	Te kleine kannen.

Naam	Jaar	Bron	Bijzonderheden
1500-1550	(vervolg)		
Noord, Adriaan van	1530, 1531	Bnr. 1 inv.nr. 6: 370, 423	Levert zes mingel jopenbier; hij is goudsmid.
† Petersz, Gijsbert x Jut	1538	Bnr. 1 inv.nr. 8: 467	Had schuld aan brouwer Gijsbert Albertsz vanwege zeven stukken bier en twee stukken Twijfelaar.
Scencken, Aart x Geertje	1532	Bnr. 1 inv.nr. 6: 547	Betrok bier van Hendrik Hermansz en Jan Steven Louwen, mogelijk herbergierster.
Twiller, Jacob van	1530	Bnr. 1 inv.nr. 6: 327	Was geld schuldig aan Jacob van Haaften vanwege geleverd bier.
Tijmenz, Goert	1526	Bnr. 1 inv.nr. 6: 11	Betrok bier van Jan Lubbertsz.
Vlowijk, Cornelis van	1530, '33	Bnr. 1 inv.nr. 6: 297, 326-327, 352; inv.nr. 7: 256	Bezat veen dat voor turf werd afgegraven. Was twaalf vaten bier schuldig aan Lambrich van Bilaar en vierenvijftig vaten bier aan Jacob van Haaften; leverde turf aan Jacob. Had veen te Soest (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 61). Liet veen afgraven te Hees dat van het klooster van St-Jan te Amersfoort was. Twistte met weduwe brouwer Jacob van Haaften over veen boven Hees.
Vos Tapper, Cornelis	1527, 1529 1530	Bnr. 1 inv.nr. 5: 338; inv.nr. 6: 101, 304, 397; inv.nr. 2267: 39	Liet dak bedekken met veertienhonderd pannen; betrok bier van Fie Lubbert Vlugs weduwe.
Wee, Brant van	1517	Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 82v	Te kleine kannen
? Weink, Hendrik	1532	Bnr. 1 inv.nr. 5: 492	Had onvercijsd bier ingelegd.
Weinken, Toon	1526	Bnr. 1 inv.nr. 6: 59	Jan Lubbertsz verleent register van dertig grove vaten bier.
Wijk Jansz, Jan van	1529	Bnr. 1 inv.nr. 6: 301	Afnemer van Cornelis Vos.

Bijlage 15: Vaste inkomsten van het Amersfoortse stadsbestuur in guldens

bg = bisschopsgulden van 30 wit; gl = gulden van 10 botjes of 60 wit; ag = gouden Arnhemse gulden van 120 wit; cg = chijsgulden van 13 stuivers; kg = Karolusgulden van 20 stuivers¹

	1427 ²	1434 ³	1436 ⁴	1437 ⁵	1438 ⁶	1439 ⁷	1457 ⁸	1464 ⁹	1465 ¹⁰	1466 ¹¹
Grote accijnzen										
Tapaccijns	3.133 bg	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Brouwaccijns	2.836 bg	6.046 bg	?	?	?	?	?	?	?	?
Wijnaccijns	?	?	?	?	470 gl	470 gl	?	?	?	?
Kleine accijnzen							[1.501 ag]			
Ellegeld	?	?	?	?	446 gl	446 gl	158 ag	177 ag	180 ag	?
Kramerijacc+waag	?	165 bg	?	?	?	?	?	110 ag	110 ag	?
Bakaccijns	?	?	?	?	?	201 gl	?	85 ag	?	?
Visafslag	?	?	?	?	?	?	73 ag	58 ag	60 ag	?
Vleesaccijns	?	?	?	?	?	?	?	?	[100 ag]	?
Huidaccijns	?	?	?	?	?	?	?	?	53 ag	?
Vindambt/gierambt	?	?	16 gl	16 gl	?	?	?	?	22 ag	?
Hoppeschepel	?	?	7 gl	?	?	?	?	?	13 ag	?
Zoutaccijns										
Brandewijnaccijns										
Tol- en weggeld										
Rodetoren+Slijkprt	?	?	?	?	?	?	?	231 ag	213 ag	187 ag
Kamp+Bloemendal	?	?	?	?	?	?	?	169 ag	160 ag	155 ag

	1467 ¹²	1468 ¹³	1469 ¹⁴	1470 ¹⁵	1471 ¹⁶	1472 ¹⁷	1514 ¹⁸	1515 ¹⁹	1516 ²⁰	1517 ²¹
Grote accijnzen										
Tapaccijns	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Brouwaccijns	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Wijnaccijns	?	?	?	?	?	350 ag	?	?	?	?
Kleine accijnzen										
Ellegeld	?	?	?	?	?	?	?	262 cg	282 cg	?
Kramerijacc+waag	?	80 ag	87 ag	92 ag	?	150 ag	260 cg	284 cg	284 cg	295 cg
Bakaccijns	?	?	96 ag	?	?	150 ag	?	175 cg	190 cg	186 cg
Visafslag	?	?	74 ag	88 ag	?	67 ag	?	156 cg	191 cg	160 cg
Vleesaccijns	112 ag	?	99 ag	120 ag	?	108 ag	?	?	110 cg	102 cg
Huidaccijns	58 ag	57 ag	57 ag	63 ag	50 ag	64 ag	?	76 cg	70 cg	72 cg
Vindambt/gierambt	?	?	29 ag	31 ag	?	?	?	50 cg	54 cg	50 cg
Hoppeschepel	13 ag	?	?	?	12 ag	15 ag	?	?	35 cg	?
Zoutaccijns							?	?	?	?
Brandewijnaccijns										
Tol- en weggeld										
Rodetoren+Slijkprt	?	189 ag	189 ag	189 ag	?	174 ag	?	?	?	?
Kamp+Bloemendal	164 ag	145 ag	153 ag	152 ag	155 ag	145 ag	?	?	?	?

	1527 ²²	1529 ²³	1530 ²⁴	1531 ²⁵	1533 ²⁶	1534 ²⁷	1535 ²⁸	1536 ²⁹	1537 ³⁰	1538 ³¹
Grote accijnzen										
Tapaccijns	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Brouwaccijns	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Wijnaccijns	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Kleine accijnzen										
Ellegeld	369 cg	382 cg	?	382 cg	400 cg	?	430 cg	470 cg	?	468 cg
Kramerijacc+waag	396 cg	441 cg	360 cg	?	376 cg	386 cg	406 cg	425 cg	425 cg	435 cg
Bakaccijns	230 cg	260 cg	260 cg	240 cg	250 cg	250 cg	220 cg	251 cg	246 cg	?
Visafslag	286 cg	355 cg	361 cg	?	310 cg	310 cg	300 cg	?	285 cg	310 cg
Vleesaccijns	110 cg	116 cg	132 cg	132 cg	125 cg	120 cg	133 cg	146 cg	146 cg	154 cg
Huidaccijns	100 cg	103 cg	95 cg	95 cg	105 cg	105 cg	120 cg	124 cg	127 cg	136 cg
Vindambt/gierambt	74 cg	74 cg	84 cg	73 cg	92 cg	119 cg	149 cg	185 cg	191 cg	235 cg
Hoppeschepel	70 cg	78 cg	64 cg	60 cg	39 cg	44 cg	40 cg	60 cg	45 cg	45 cg
Zoutaccijns	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Brandewijnaccijns			210 cg ³²	?	?	?	?	?	?	?
Tol- en weggeld										
Slijkprt+Utrechtprt	?	?	?	?	?	?	?	?	?	215 kg
Kamp+Spui+Bldal	?	?	?	?	?	?	?	?	?	115 kg

	1539 ³³	1540 ³⁴	1541 ³⁵	1542 ³⁶	1543 ³⁷	1550 ³⁸	1558 ³⁹	1563 ⁴⁰	1564 ⁴¹	1567 ⁴²
Grote accijnzen										
Tapaccijns	?	?	?	?	?					
Brouwaccijns	?	?	?	?	?					
Bieraccijns:						3.849 kg	3.133 kg	3.515 kg	3.575 kg	3.508 kg
Wijnaccijns	?	?	?	?	?	691 kg	710 kg	885 kg	898 kg	995 kg
Kleine accijnzen										
Ellegeld	498 cg	478 cg	491 cg	521 cg	?	435 kg	315 kg	385 kg	389 kg	362 kg
Kramerijacc+waag	445 cg	470 cg	354 cg	420 cg	?	370 kg	340 kg	429 kg	412 kg	371 kg
Bakaccijns	260 cg	275 cg	267 cg	307 cg	?	229 kg	250 kg	285 kg	273 kg	275 kg
Visafslag	285 cg	300 cg	290 cg	285 cg	275 cg	206 kg	196 kg	177 kg	180 kg	225 kg
Vleesaccijns	129 cg	125 cg	118 cg	138 cg	?	74 kg	60 kg	61 kg	65 kg	76 kg
Huidaccijns	119 cg	133 cg	110 cg	95 cg	80 cg	62 kg	60 kg	99 kg	83 kg	75 kg
Vindambt/gierambt	245 cg	225 cg	200 cg	200 cg	?	110 kg	43 kg	50 kg	58 kg	50 kg
Hoppeschepel	45 cg	35 cg	25 cg	25 cg	35 cg	33 kg	10 kg	11 kg	15 kg	13 kg
Zoutaccijns	?	?	?	?		beleend	beleend	?	ic ⁴³	105 kg
Brandewijnaccijns	?	?	?	?		beleend	beleend	?	?	88 kg
Tol- en weggeld										
Slijkprtr+Utrechtprtr	195 kg	?	150 kg	140 kg	160 kg					
Kamp+Spui+Bldal	130 kg	?	129 kg	130 kg	110 kg					

	1573 ⁴⁴	1574 ⁴⁵	1575 ⁴⁶	1576 ⁴⁷	1577 ⁴⁸	1578 ⁴⁹	1579 ⁵⁰	1580 ⁵¹	1581 ⁵²
Grote accijnzen									
Bieraccijns:	ic ⁵³	2.910 kg	3.190 kg	3.003 kg	3.330 kg	4.595 kg ⁵⁴	4.762 kg	4.908 kg	4.930 kg
Wijnaccijns	ic	ic ⁵⁵	ic	ic	ic	725 kg ⁵⁶	928 kg	1.000 kg	940 kg
Kleine accijnzen									
Ellegeld	ic	245 kg	260 kg	252 kg	649 kg	500 kg	500 kg	500 kg	500 kg
Kramerijacc+waag	266 kg	270 kg	331 kg	270 kg	306 kg	369 kg	344 kg	361 kg	350 kg
Bakaccijns	240 kg	310 kg	303 kg	265 kg	253 kg	264 kg	252 kg	255 kg	255 kg
Visafslag	122 kg	130 kg	202 kg	188 kg	253 kg	312 kg	306 kg	313 kg	314 kg
Vleesaccijns	70 kg	118 kg	122 kg	121 kg	115 kg	94 kg	128 kg	147 kg	136 kg
Huidaccijns	65 kg	65 kg	71 kg	70 kg	80 kg	83 kg	84 kg	86 kg	87 kg
Vindambt/gierambt	20 kg	34 kg	35 kg	28 kg	35 kg	31 kg	24 kg	24 kg	26 kg
Hoppeschepel	12 kg	14 kg	24 kg	21 kg	23 kg	20 kg	24 kg	24 kg	28 kg
Zoutaccijns	ic	?	106 kg	82 kg	240 kg	150 kg	155 kg	145 kg	129 kg
Brandewijnaccijns	?	?	90 kg	90 kg	96 kg	108 kg	108 kg	90 kg	90 kg

---

¹ De inkomsten zijn in de stedelijke administratie in verschillende soorten guldens genoteerd die hier zijn overgenomen. Doel van de tabel is de verhouding van de bieraccijnzen tot het totaal van de inkomsten te bepalen. Voor de ontwikkeling van de inkomstenbronnen door de tijd heen zou met behulp van de koerslijst uit bijlage 1 een omrekening naar één zelfde rekengulden moeten worden gemaakt.

² De bedragen zijn schattingen op basis van de gemiddelde maandelijks pachtsom (x 12) van de beide accijnzen (tap = 261,1 bg; brouw = 236,3 bg). Voor de berekening van de gemiddelden zijn de bedragen gebruikt van bnr. 1 inv.nr. 450: 1, 11, 13, 14, 15, 18, 24, 27. Enkele malen zijn de tap- en brouwaccijnzen in combinatie verpacht voor 514 bg, bestaande uit tap 314 bg en brouw 200 bg. Deze combinaties waren niet meegenomen in een eerdere schatting van de opbrengst van deze accijnzen (Alberts, 'Stedelijke financiën', 42), waardoor de bedragen afwijken. De rekening over het jaar 1427 is uitgegeven door Alberts, 'Accijnsrekening'.

³ In dit jaar beheerde Steven Maasz de brouwaccijns voor een periode van negentien weken met een opbrengst van 2.209 bg (bnr. 1 inv.nr. 452: 24). Het weekgemiddelde x 52 levert het vermelde jaarbedrag op. Het is beduidend hoger dan in het jaar 1427. Mogelijk beheerde Steven de brouwaccijns in de maanden waarin de brouwers het meest actief waren of was de opbrengst in 1427 minder dan normaal vanwege de aanval door hertog Filips van Bourgondië eind oktober, Alberts, 'Stedelijke financiën', 56 noot 131. De opbrengst van de kramerijaccijns op bnr. 1 inv.nr. 452: 13.

⁴ Vindambt, bnr. 1 inv.nr. 1: f. 45, gerekend in guldens van 10 Vlaamse groten (= 10 botjes). De pachtovereenkomst van het vindambt gold voor de jaren 1436 en 1437 voor 16 gl per jaar. Hoppeschepel, idem, f. 20v, gerekend in guldens van 10 botjes. Een botje had in 1438 een waarde van 5,25 wit en gold als de helft van een botdrager (2 Vlaamse groten), bnr. 1 inv.nr. 453: 14 post 3. Inkomsten waren er ook uit de verpachting van het recht op visserij in de wateren in en om Amersfoort voor een pachtsom van 150 Arnoldusgulden (van 90 wit), ff. 75v, 77v.

⁵ Bnr. 1 inv.nr. 1: f. 45.

⁶ Ellegeld: bnr. 1 inv.nr. 1: f. 118, gerekend in guldens van 10 botjes. Wijnaccijns, idem, f. 168. De pachtovereenkomst van de wijn gold voor de jaren '38, '39 en '40, voor een som van 470 gulden van 10 botjes per jaar.

⁷ Wijnaccijns: bnr. 1 inv.nr. 1: f. 168. Ellegeld, idem, ff. 171v, 155; met de pachtopbrengst werden net als in het voorgaande jaar betalingen gedaan aan Amsterdamse burgers die Amersfoortse lijfrenten hadden, idem f. 146v. Bakaccijns, idem, f. 170.

⁸ Bnr. 1 inv.nr. 454: 85. De 'jaaraccijnzen' (= kleine accijnzen) – behalve het ellegeld en de visafslag – brachten dit jaar waarschijnlijk 1.501 ag op. Het zou kunnen zijn dat hierop reeds betalingen voor de stad waren ingehouden en dat de totale pachtsom hoger was.

⁹ Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 2. Overgenomen uit Van Rootselaar, *Amersfoort II*, 55-56. De pachtsom voor het weggeld bij de Bloemendalsepoort bedroeg 38 ag en die voor de Kamppoort 131 ag. De pacht van het weggeld buiten de Rodentorenpoort bracht 150 ag op en de markttoel 81 ag. Het stadsbestuur zegde de accijnsmeester voor dat jaar een bedrag toe van 345 gouden gulden.

¹⁰ Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 14-14v. Bedragen overgenomen uit Van Rootselaar, *Amersfoort II*, 63-64. Volgens hem zou bij deze pachtsommen expliciet gouden Arnhemse gulden staan. Bovendien noemt Van Rootselaar nog een bedrag van 100 gouden gulden waarbij niet staat van welke accijns: bakaccijns of vleesaccijns.

¹¹ Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 31v.

¹² Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 44v-45. Het stadsbestuur zegde de accijnsmeester voor dat jaar een bedrag toe van 1.247 gouden gulden.

¹³ Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 62v-63. De rekenmunt is hier genoteerd als de 'gouden Ar[nhemse] gulden'. Het stadsbestuur zegde de accijnsmeester voor dat jaar een bedrag toe van 1.941 gouden gulden.

¹⁴ Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 81v, 83v-84, 85v.

¹⁵ Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 99-91v, 104v.

¹⁶ Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 118v-119.

¹⁷ Bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 123-124. Pachtters kwamen een pachtsom overeen en moesten daar bovenop nog een derde of een vierde deel betalen van hetgeen ze meer inden dan de pachtsom.

¹⁸ Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 118v.

-
- ¹⁹ Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 121v.
- ²⁰ Bnr. 1 inv.nr. 4: f. 129.
- ²¹ Bnr. 1 inv.nr. 4: ff. 145v, 148. De pachtsom van de visafslag is uitgedrukt in ‘gouden gulden chijs’ van 13 braspenning, aldaar f. 148.
- ²² Bnr. 1 inv.nr. 6: 156.
- ²³ Bnr. 1 inv.nr. 6: 247.
- ²⁴ Bnr. 1 inv.nr. 6: 341.
- ²⁵ Bnr. 1 inv.nr. 6: 442.
- ²⁶ Bnr. 1 inv.nr. 7: 223.
- ²⁷ Bnr. 1 inv.nr. 7: 285.
- ²⁸ Bnr. 1 inv.nr. 7: 363.
- ²⁹ Bnr. 1 inv.nr. 8: 309.
- ³⁰ Bnr. 1 inv.nr. 8: 388.
- ³¹ Bnr. 1 inv.nr. 8: 457-458.
- ³² Bnr. 1 inv.nr. 5: 305, Fruin, *Rechtsbronnen kleine steden* I, 263. De brandewijnaccijns werd dit jaar als een nieuwe accijns ingevoerd.
- ³³ Bnr. 1 inv.nr. 8: 527-528.
- ³⁴ Bnr. 1 inv.nr. 9: 300.
- ³⁵ Bnr. 1 inv.nr. 9: 372-373.
- ³⁶ Bnr. 1 inv.nr. 9: 444-445.
- ³⁷ Bnr. 1 inv.nr. 9: 492-493. Vanwege de aanval op Amersfoort door Maarten van Rossum dit jaar zijn enkele pachtvereenkomsten niet doorgegaan.
- ³⁸ Bnr. 1 inv.nr. 465. De bier-, wijn- en bakaccijnzen waren dit jaar niet verpacht, maar op last van het stadsbestuur geïnd. De bedragen van deze posten geven dus de werkelijke inkomsten weer en niet de ontvangen pachtsommen, zoals bij de overige posten. De inkomsten uit de azijnaccijns (990 pond) en de zoutaccijns (1.100 Filipsgulden) waren ten behoeve van enkele burgers beleend totdat vermelde sommen waren afgelost. De inkomsten hieruit waren niet gebonden aan dit boekjaar. Er waren verder inkomsten uit verhuur van stadsgroden, uit de lakenkeuring, boetes en andere. De totale ontvangsten bedroegen 7.654 pond. Deze rekenpond van 40 groten Vlaams stond gelijk aan een Karolusgulden.
- ³⁹ Bnr. 1 inv.nr. 466. De inkomsten uit de azijnaccijns (990 pond), de zoutaccijns (1.100 Filipsgulden), de brandewijnaccijns (675 pond), de weertafel van de vis (550 pond), het vindambt van de vis (80 pond) en de lakenpers (200 Filipsgulden) waren voor langere tijd ten behoeve van enkele burgers beleend totdat genoemde bedragen waren afgelost. De inkomsten waren niet gebonden aan dit boekjaar. Voorts waren er inkomsten uit de lakenkeuring, boeten, weidegroden en burgerschapsgelden. Het totaal der ontvangsten beliep 6.730 pond. De bedragen in de rekening waren uitgedrukt in ponden van 40 groten Vlaams, maar die stonden als rekenmunt gelijk aan de Karolusgulden.
- ⁴⁰ Bnr. 1 inv.nr. 10: ff. 10-11v.
- ⁴¹ Bnr. 1 inv.nr. 10: ff. 29-30.
- ⁴² Bnr. 1 inv.nr. 467: ff. 1-1v. De inkomsten uit de azijnaccijns (990 kg), de weertafel van de vis (550 kg), het vindambt van de vis (80 kg) en de lakenpers (100 Filipsgulden) waren ten behoeve van enkele burgers beleend tot genoemde sommen waren afgelost, dus niet gebonden aan dit boekjaar. De bedragen in deze stadsrekening waren uitgedrukt in ponden van 40 groten Vlaams, die echter gelijk werden gesteld aan de Karolusgulden. Totale inkomsten verantwoord in de rekening bedroegen 6.617 pond = kg.
- ⁴³ De zoutaccijns werd niet verpacht, maar de inning werd uitgevoerd door twee personen die hiertoe werden gecommiteerd, bnr. 1 inv.nr. 10: f. 26.
- ⁴⁴ Bnr. 1 inv.nr. 12: 990-993.
- ⁴⁵ Bnr. 1 inv.nr. 12: 1043-1057.
- ⁴⁶ Bnr. 1 inv.nr. 12: 1087-1088, 1094.

---

⁴⁷ Bnr. 1 inv.nr. 12: 1131-1133.

⁴⁸ Bnr. 1 inv.nr. 12: 1165-1168. In dit jaar zijn nieuwe tarieven voor het ellegeld vastgesteld.

⁴⁹ Bnr. 1 inv.nr. 13: 28-31, 51, 73-75. Er waren bovendien inkomsten à 71 kg uit de verpachting van de weertafel van de vis van 71.

⁵⁰ Bnr. 1 inv.nr. 13: 95-97. De inkomsten uit de weertafel van de vis bedroegen 117 kg.

⁵¹ Bnr. 1 inv.nr. 13: 216-221. De inkomsten uit de weertafel van de vis bedroegen 116 kg.

⁵² Bnr. 1 inv.nr. 13: 357-360. De inkomsten uit de weertafel van de vis bedroegen 142 kg.

⁵³ ic = in commissie. De bier-, wijn- en zoutaccijns en het ellegeld werden dit jaar niet verpacht, maar de inning ervan was in commissie toegewezen aan respectievelijk Dirk Stevensz, Anton Paulusz en Hendrik Andriesz. Het stadsbestuur achtte het noodzakelijk dat de inning werd gedaan door 'bekwame personen' die een 'behoorlijke rekening' zouden kunnen afleggen, bnr. 1 inv.nr. 12: 990, 992. Vanwege de bezetting door de geuzen in het najaar van 1572 was het blijkbaar gewenst financieel de touwtjes weer in de hand te krijgen.

⁵⁴ De verhoging van de bieraccijns met ongeveer de helft ten opzichte van voorgaande jaren werd veroorzaakt door het feit dat voortaan de bierimpost ten behoeve van de Staten van Utrecht tezamen met de bieraccijns werd verpacht.

⁵⁵ ic = in commissie. Van 1574 tot en met 1577 is de wijnaccijns niet verpacht, maar was de burger Dirk Stevensz gecommitteerd om de inning namens het stadsbestuur uit te voeren. Hij kreeg hiervoor een beloning van 15 pond per jaar, inv.nr. 13: 61 (1578). De opbrengsten van de inning zijn niet bekend.

⁵⁶ Vanaf dit jaar werd de wijnimpost ten behoeve van de Staten van Utrecht tezamen met de wijnaccijns verpacht en waren de inkomsten hoger dan voordien.

Bijlage 16: Gewestelijke belastingen geheven in Amersfoort

a. Imposten voor de Staten van Utrecht (statenimpost)¹

kg = Karolusgulden

	1577	1578	1579	1580		1581
	18/3-2/2	3/2-2/2	3/2-2/2	3/2-2/8	3/8-2/2	3/2-2/8
Bier	1.793 kg	1.983 kg	1.991 kg	995 kg	973 kg	1.014 kg
Graan, zeep, olie	1.084 kg	1.002 kg	1.202 kg	569 kg	591 kg	580 kg
Wijn	287 kg	358 kg	485 kg	219 kg	219 kg	203 kg
Turf	150 kg	231 kg	176 kg	132 kg	?	129 kg
Zijde/wollenlaken	127 kg	230 kg	145 kg	47 kg	65 kg	77 kg

b. Imposten voor de Staten-generaal (generale middelen)²

kg = Karolusgulden; n.g. = niet geïnd

	1579			1580				1581			
	2 ^e kw	3 ^e kw	4 ^e kw	1 ^e kw	2 ^e kw	3 ^e kw	4 ^e kw	1 ^e kw	2 ^e kw	3 ^e kw	4 ^e kw
Bier, azijn	523 kg	921 kg	970 kg	946 kg	933 kg	875 kg	887 kg	927 kg	940 kg	?	?
Gemaal	173 kg	220 kg	211 kg	209 kg	193 kg	180 kg	205 kg	194 kg	180 kg	?	?
Bestiaal	83 kg	95 kg	336 kg	43 kg	55 kg	122 kg	323 kg	39 kg	4x150 kg	150 kg	150 kg
Zijde/wollenlaken	71 kg	31 kg	32 kg	49 kg	33 kg	32 kg	102 kg	?	4x 56,25 kg	56,25 kg	56,25 kg
Wijn	67 kg	134 kg	127 kg	132 kg	128 kg	133 kg	166 kg	185 kg	4x 172,5 kg	172,5 kg	172,5 kg
Hoornbeesten	45 kg	40 kg	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.
Waag	41 kg	53 kg	29 kg	17 kg	61 kg	39 kg	32 kg	14 kg	bij bestiaal	bij bestiaal	bij bestiaal
Brandewijn	12 kg	14 kg	20 kg	21 kg	18 kg	18 kg	27 kg	31 kg	4x 25 kg	25 kg	25 kg
Zout	8 kg	33 kg	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.

¹ De verpachting van de inning van de statenimposten ving in maart 1577 aan en vond dat jaar nog per kwartaal plaats. Vanaf 1578 golden halfjaarlijkse pachttermijnen.

² De inning van de generale middelen, die te Amersfoort werd uitgevoerd vanaf 1 april 1579, werd steeds per kwartaal verpacht.

Bijlage 17: Huizen en eigenaars/bewoners aan de Langegracht zuidzijde (Breul)¹

* *vetgedrukt* = vermoedelijke bierbrouwerij

Naam van brouwer x echtgenote

Slits nr. = perceelnummer op de kadastrale kaart van Slits uit 1824

Eigenaar/bewoner	Bijzonderheden	Bron (jaar)
Breestraat Gemene straat		inv.nr. 436-2: f. 176 (1523)
(<i>huisnr. 40; Slits nrs. 373, 374</i>) Wulfger van Huikenhorst x Adriaantje ² Henndrik Jansz x Benedicta	Bij de Oude Spui. Met hof. In gebruik door Cornelis Vos ³ .	inv.nr. 436-1: f. 394v (1501) inv.nr. 436-2: ff. 93v (1520); 176 (1523); 249v (1526)
(<i>Huisnrs. 38-39; Slits nrs. 375, 376</i>) lege hofstede Evert de Kistenmaker ⁴ Wulfger van Huikenhorst en de erven Evert de kistenmaker Weim en Gerbrich, dochters van Evert Jansz de kistenmaker Wulfger van Huikenhorst x Adriaantje Hendrik Jansz en Jan Jansz Jan Botter x Katrijn Jan Vlug Hendriksz x Geertruid	Bij de Oude Spui. Bij de Oude Spui. Zoons van Jan Hendriksz x Jacobje	inv.nr. 436-1: f. 210v (1490) inv.nr. 436-1: f. 283v (1494) inv.nr. 436-1: f. 394v (1501) inv.nr. 436-1: f. 394v (1501) inv.nr. 436-2: ff. 93v; 101v (1520) inv.nr. 436-2: ff. 93v; 101v (1520) inv.nr. 436-2: ff. 176 (1523); 249v (1526)
(* <i>Huisnr. 37; Slits nr. 377</i>) Herman Bot Woutersz (helft) Herman Loochsx Deliana (Laan) Reijers (helft en eenzesde deel) Erven Herman Loochs Jan Botter x Katrijn	Met schuur Met hof. Huis bewoond door Gijsbert Spruit .	inv.nr. 436-1: f. 210v (1490) inv.nr. 436-1: f. 210v (1490), 283v (1494) inv.nr. 436-1: f. 394v (1501) inv.nr. 436-2: ff. 32 (1518); 93v; 101v (1520); 163 (1522)
(* <i>Huisnr. 36; Slits nr. 378</i>) Jan Kraan x Margriet Mr Jacob van Biler Jan Stevensz ⁵ x Aleid	Jan en Margriet bewoonden dit huis. Zij vestigden hierop een rente van 4 Filipsgulden per jaar tbv Sint-Joriskerk om na hun overlijden grote kaarsen te laten dragen bij het Heilige Sacrament ter ere van de zieken. Voor: straat; achter: een steeg gedeeld met de erven Mechteld van Westrenen en perceel van Jan en Margriet zelf. Jacob was een vierdedeel van huis en hofstede toegekomen vanwege Margriet, weduwe Jan Kraan met tevens twee helften van twee kameren en een vierdedeel van het kampje en het hofje van Jan Kraan. Een vierdedeel van huis en hofstede. Jan en Aleid ontvingen van Jan Jan Hendriksz [broer Hendrik Jansz] x Ruth de hofstede met twee (drie?) kameren, ez Jan Botter, az erven Jan Kraan. Hofstede en kameren lagen vermoedelijk achter dit pand.	inv.nr. 436-1: ff. 210v (1490), 283v (1494) inv.nr. 436-2: f. 32 (1518) inv.nr. 436-2: f. 163 (1522) inv.nr. 436-2: f. 79 (1519) inv.nr. 436-2: f. 163 (1522) inv.nr. 436-2: f. 247 (1526)
(<i>Huisnr. 36; Slits nr. 378</i>) Dirk van Waal	Er was kennelijk (nog) geen belending van het huis van Jan Kraan en Margriet.	inv.nr. 436-2: f. 32 (1518) inv.nr. 436-2: f. 163 (1522)
Elleboogsteeg Gemene steeg		inv.nr. 436-1: ff. 202v (1489); 348v (1498); 367 (1500)
(* <i>Huisnrs. 34/35; Slits nr. 382</i>) Geertruid, weduwe Jan Pijl en dochter van Steven Maasz Thomas Pijl x Geertruid ⁶	Tevens een lege hofstede achter dit huis waarop een schuur placht te staan, met gebruik van de steeg, ez Weim Gerrit Roelofsx weduwe, az de erven Aart Note.	inv.nr. 436-1: f. 202v (1489) inv.nr. 436-1: f. 202v (1489); 313 (1496); 348v (1498)

<p>Arend Berendsz x Agnes (Niese)</p>	<p>Arend ontving tevens een hofstede met schuur, ez heer Gerrit Duwer, az erven Weim Gerrit Roelofs, ene uiteinde Albert Stevensz, andere uiteinde de steeg. [mogelijk om de hoek aan dezelfde steeg grenzend aan het perceel met hun verkregen huis].</p> <p>Arend ontving een lege hofstede achter dit huis met gebruiksrecht van de steeg, ez erven Weim Gerrit Roelofs, az nakomelingen Aart Note. De goederen zouden vererven op Arends kinderen. Voor de aankoop van dit huis vestigden zij een plecht van 80 Rijnse gulden tbv heer Huge Lamfensz, tegen uitkering jaarlijkse rente van 4 Rijnse gulden tot aflossing. Schuld afgelost in 1587 door Aart van Schaik.</p> <p>Schoonouders Steven Louwe x Janna woonden eveneens aan de Langegracht (zie onder).</p>	<p>inv.nr. 436-1: ff. 348v (1498); 367 (1500)</p> <p>inv.nr. 436-1: f. 349 (1498)</p>
<p>(*Huisnrs. 33/34; Slits nr. 382) Peter Bot Volkensz⁷</p> <p>Jacob van Hees x Hildegond (vrije eigendom)</p>	<p>Voor: Langegracht, achter: Breestraat. Met gebruiksrecht van de steeg achter langs de brandgevel van bovenstaand huis van Thomas Pijl, zoals de voorvaders van Peter Bot gewoon waren. Koopprijs 120 gouden Rijnse gulden of een rente van 6 Rijnse gulden per jaar tot aflossing. Bedrag in 1514 afgelost door Volken Bot Petersz en zijn moeder.</p> <p>Jacob van Hees bewoonde dit adres nog in 1534.</p>	<p>inv.nr. 436-1: ff. 202v (1489); 246 (1492); 306 (1495); 313 (1496)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 313 (1496); 348v (1498); 367 (1500)</p> <p>bnr. 1 inv.nr. 7: 349 (1534)</p>
<p>(*Huisnr. 32; Slits nr. 383) Gerrit van Schaik x Bertraat⁸ (erfpacht)</p>	<p>Pacht was 7 gouden Rijnse gulden per jaar Hofstede met bebouwing in eeuwige erfpacht voor 4 Rijnse gulden per jaar. Het pand was in eigendom van de erven Rutger Jacob Gerritsz.</p>	<p>inv.nr. 436-1: ff. 175v (1487), 246 (1492); 304v (1495), 306 (1495); 313 (1496)</p>
<p>(*Huisnr. 31; Slits nr. 384; later De Lelie) Herman Smit Herman Evertsz x Geertruid Erven Herman Evertsz en weduwe Geertruid</p> <p>Weduwe Geertruid en kinderen: Jacob, Hendrik en Margriet</p> <p>Hendrik Hermansz⁹</p>	<p>Huis, hof en hofstede zouden na overlijden Geertruid aan haar drie kinderen toekomen. Stierven zij eerder zonder kinderen, dan erfde familie aan moederskant en niet aan vaderskant.</p>	<p>inv.nr. 436-1: f. 29v (1479)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 30 (1479); 45v (1480)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 165v (1486); 246 (1492)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 304-304v (1495); 306 (1495)</p> <p>inv.nr. 436-2: f. 170v (1523)</p>
<p>(*Huisnrs. 28-30; Slits nrs. 385-387) Luther Hendriksz x Peter[nel]</p> <p>Dirk Vos Cornelisz x Hendrikje (verbeterschap) Luther Hendriksz x Peternel (half huis + erfpacht halve hofstede), Hendrik van Westrenen en Koenraad Simonsz Aalt Hendriksz¹⁰ x Liesbeth (half huis + erfpacht halve hofstede)</p> <p>Dirk Vos Cornelisz x Hendrikje (helft huis + hofstede) Aalt Hendriksz x Liesbeth (helft huis + hofstede) Aalt Hendriksz x Liesbeth (eigendom hofstede)</p>	<p>Vestigden erfrente van 5,5 Rijnse gulden tbv Aalt Hendriksz x Liesbeth</p> <p>Dirk bewoonde dit huis.</p> <p>Erfpacht tbv erven Cornelis Vos</p> <p>Achter: Breestraat</p> <p>Aalt bewoonde dit huis. Koopprijs hofstede 50 Rijnse gulden current tbv Hillegond, weduwe Koenraad Simonsz, tegen rente 2,5 Rijnse gulden per jaar. Verplichting afgekocht 2-11-1564.</p>	<p>inv.nr. 436-1: f. 29v (1479)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 30 (1479)</p> <p>inv.nr. 436-1: f. 45v (1480)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 45v (1480)</p> <p>inv.nr. 436-1: f. 165v (1486)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 165v (1486); 210v (1490); 258v (1492); 304-304v (1495)</p> <p>inv.nr. 436-2: f. 170v (1523)</p>
<p>(Huisnr. 27; Slits nr. 388) Erven Andries Bot en erven Herman Bot</p> <p>Erven Hendrik Willemsz Goort Jansz x Agnes¹¹ (helft) Andries Bot Woutersz (helft) Goort Jansz x Agnes (beide helften) Jacob Jansz</p>	<p>Achter: Breestraat. Gezamenlijke steeg aan de zijkant met pand hieronder</p>	<p>inv.nr. 436-1: ff. 29v (1479); 30 (1479); 45v (1480)</p> <p>inv.nr. 436-1: f. 165v (1486)</p> <p>inv.nr. 436-1: f. 210v (1490)</p> <p>inv.nr. 436-1: f. 258v (1492)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 258v (1492); 304 (1495)</p> <p>inv.nr. 436-2: f. 170v (1523)</p>

(Huisnr. 26; Slits nr. 389) Goort Jansz x Agnes	Gezamenlijke steeg met pand hierboven.	inv.nr. 436-1: ff. 210v (1490); 258v (1492); 291 (1494)
(Huisnr. 25; Slits nr. 390) Gerrit Willemsz Bosch ¹² Mr Arjan Jansz x Jacobje Erven Willem Bosch ¹³	Na overlijden van Arjan en Jacobje zou het huis weer toekomen aan de erven Gerrit Willemsz Bosch	inv.nr. 436-1: f. 291 (1494) inv.nr. 436-1: f. 389v (1501)
(Huisnr. 23; Slits nr. 390; later De Posthoorn) Hendrik Stevensz ¹⁴ <u>Albert Stevensz x Margriet</u> Armen de Pot Hendrik Stevensz x Beatrijs Erven Hendrik Stevensz	Albert x Margriet droegen een rente van 3 gouden Rijnse gulden gevestigd op het onderstaande pand over op Jonge Hendrik Botter (Aartsz) x Agnes. [Albert en Margriet gebruikten dit huis vermoedelijk niet maar hadden hun brouwerij waarschijnlijk aan de zz Kortegracht.] Voorts nog een rente van 1 Rijnse gulden. Hendrik en Beatrijs bewoonden dit huis. Zoon Steven zou dit huis erven.	inv.nr. 436-1: ff. 146v (1486); 291 (1494); 331 (1497) inv.nr. 436-1: f. 310 (1495) inv.nr. 436-2: f. 229 (1526); bnr. 1 inv.nr. 6: 43 (1526) inv.nr. 436-1: f. 321v (1496) inv.nr. 436-1: f. 389v (1501) inv.nr. 436-1: f. 408v (1502)
(Huisnr. 22; Slits nr. 391; afgebroken ca. 1930) Goort Aaltsz x Belie ¹⁵ Luman Reijersz x Agnes (Niese) Armen de Poth	Goort betaalde op dit huis gevestigde renten aan de Potbroeders en aan Willem Evertsz x Fie. Het huis is later afgebrand. <u>Albert Stevensz x Margriet</u> droegen een rente van 3 gouden Rijnse gulden gevestigd op dit pand over op Jonge Hendrik Botter (Aartsz) x Agnes. Voorts nog een rente van 1 Rijnse gulden. Luman kreeg perceel in eigendom met afgebrande bebouwing. Rentebetalingen aan de Pot en Fie Willem Evertsweduwe liepen door. Aanspraak van Fie Willem Evertsweduwe en Aleid haar dochter overgedragen aan Armen de Poth	inv.nr. 436-1: ff. 146v (1486); 331 (1497) inv.nr. 436-1: f. 321v (1496); 389v (1501) inv.nr. 436-1: f. 331 (1497) inv.nr. 436-1: ff. 389v (1501) inv.nr. 436-1: f. 408v (1502)
Paternosterstraat gemene weg/steeg/gemene straat		inv.nr. 436-1: ff. 146v (1486); 242 (1492); 310 (1495); 320v (1496), 321v (1496); 331 (1497); 408v (1502)
(Afgebroken ca. 1930; Slits nrs. 427-428) Erven Gerrit Willemsz x Reijertje zijn weduwe ¹⁶ Heer Peter Pijl, priester van vicarie familie Pijl Herman Tonisz ¹⁷ x Gerritje	Met de erven Herman Foijer aan het ene uiteinde en de gemene straat aan het andere uiteinde en ook aan beide zijden van het perceel. Dit zal slaan op het parallel aan de gracht gebouwde huis op de kop van de Lieve-Vrouwestraat/ Paternosterstraat. Herman bewoonde dit huis. Met voor en aan beide zijden de 'gemene' straat en achter Luman Aartsz. Kinderen van Herman en Gerritje zouden huis erven. Huis was belast met 1 Davids Rijnse gulden tbv vicarie heer Peter Pijl.	inv.nr. 436-1: f. 242 (1492) inv.nr. 436-1: f. 242 (1492) inv.nr. 436-1: ff. 317v (1496); 320v (1496)
(*Huisnrs. 15-20; Slits nrs. 429-432) Erven <u>Herman Foijer x Jutte Roelofs</u> Luman Aartsz ¹⁸	Herman Foijer woonde bij leven in dit huis.	inv.nr. 436-1: ff. 242, 244 (1492); 400 (1502) inv.nr. 436-1: f. 320v (1496)
(Huisnrs. 14; Slits nrs. 433-434) Egbert Hendriksz ¹⁹ Albert Dier Lumansz ²⁰ Hannetje Steven Louwe Goortsweduwe	Aan beide einden de gemene straat.	inv.nr. 436-1: ff. 234v; 235 (1492); 244 (1492) inv.nr. 436-1: f. 244 (1492) inv.nr. 436-2: ff. 22 (1517)
(Huisnrs. 12-13; Slits nr. 422; later Het Anker) Jan van Westrenen Petersz x Margriet (deels) Peter van Westrenen, erfgenaam van zijn moeder (deels) Steven Louwe Goortsz x Janna/Hannetje ²¹	Steven en Janna woonden in dit huis en vestigden een rente van 3 gouden gulden per jaar tbv Jan van Westrenen op goed te Soest en verklaarden	inv.nr. 436-1: ff. 234v, 235, 244 (1492)

<p>Aart Lou Stevensz (zoon) x Geertruid²²</p>	<p>60 gouden Rijnse gulden schuldig te zijn aan Peter van Westrenen. Naast Aart waren andere kinderen Ermgert x Jacob van Zijl, Jan Stevensz, Agnes (Niese) x Arend Berndsz en IJde x Hendrik Jacobsz. Steven had ook twee voorzoons Goort en Steven. Dochter Agnes woonde met haar man eveneens aan de Langegracht (zie boven). Aart en Geertruid bekenden schuld van 300 Rijnse gulden courant aan zijn moeder af te lossen in jaarlijkse renten van 15 Rijnse gulden.</p>	<p>inv.nr. 436-2: f. 22-22v (1517)</p>
<p><i>(Afgebroken hoekhuis met achterliggend huis; Slits nrs. 436, 420)²³</i> Sint-Aagtenklooster Gasthuis op de Spui</p>	<p>Een belending naar oostzijde is niet gevonden.</p>	<p>inv.nr. 436-1: ff. 234v, 235 (1492) inv.nr. 436-2: f. 22 (1517)</p>
<p>Zwanenhalssteeg steeg</p>		
<p><i>(*Huisnr. 10; Slits nrs. 438-443; hoekhuis later Het Zwaanshalsje, hoekhuis afgebroken in 1958 en het naastliggende grote huis in 1986)²⁴</i> Cornelis Evertsz x Weim²⁵</p> <p><u>Willem Cornelisz x Aleid</u></p>	<p>Het ging om twee hofsteden met huizen . Het hoofdhuis was perceel nr. 443 van Slits. Tussen dit huis en de Zwanenhalssteeg stonden op de hoek een kamer (nr. 438) met erachter twee schuren (nrs. 439, 440). Op de achtererven lag een tuin aan de Lieve-Vrouwestraat, die door vader en zoon gezamenlijk werd gebruikt. Met gedeelde werf, putstoel, stander, zwengel en twee of drie (voorste) goten, die mede mochten worden gebuikt en voor een derde deel onderhouden door Hendrik van Bilaar x Wendelmoed woonachtig in de Lieve-Vrouwestraat, naast het huis dat aan de vicarie van Willems vader Cornelis Evertsz behoorde.</p>	<p>inv.nr. 436-1: f. 28v (1479); 115v (1484); 355 (1498)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 152; 153 (1486); 160v (1486); 286 (1494); 355 (1498)</p>
<p><i>(Huisnr. 10; Slits nrs. 444, afgebroken in 1986, en 445, afgebroken in 1898)</i> Anthonis/Teunis Brand x Margriet²⁶ Frederik Petersz x Goude²⁷</p> <p>Jacob Peter Jacobsz de Oudste (helft) Dirk Gerritsz (helft)</p> <p>Dirk Gerritsz x Aleid²⁸</p>	<p>Hofstede liep door tot aan Lieve-Vrouwestraat achter; koopprijs 90 currente bisschop Davidsgulden tegen 4,5 gulden rente (5 procent) per jaar; verkopers Anthonis Brant x Margriet hadden in 1486 nog rente op dit huis (f 160v). Jacob had helft geërfd van zijn broer Frederik. Hofstede liep door tot achter aan de Lieve-Vrouwestraat. Achter het voorhuis stonden twee kameren. Erf liep vanaf Langegracht door tot aan de Lieve-Vrouwestraat</p>	<p>inv.nr. 436-1: f. 28v (1479) inv.nr. 436-1: f. 28v (1479)</p> <p>inv.nr. 436-1: f. 152 (1486) inv.nr. 436-1: f. 152 (1486)</p> <p>inv.nr. 436-1: ff. 202 (1489); 218 (1490); 221v (1490); 286 (1494)</p>
<p><i>(*Huisnr. 10; Slits nr. 446)²⁹</i> Jan van Bilaar x Feins³⁰ Erven Jan van Bilaar Gerrit van Spuel x Reimbrich Jacob van Bilaar x Margriet/Griet³¹ <u>Geertruid weduwe van Jan Vlug/ Geertje Vluggen</u></p>	<p>Hofstede liep door tot aan Lieve-Vrouwestraat achter.</p>	<p>inv.nr. 436-1: ff. 28v (1479); 78v (1481) inv.nr. 436-1: ff. 152, 160v (1486) inv.nr. 436-1: f. 218 (1490) inv.nr. 436-1: f. 218 (1490); 221v (1490) inv.nr. 436-1: ff. 221v (1490); 374v (1500)</p>
<p><i>(Huisnr. 8; Slits nrs. 470-471)</i> Aart Aartsz x Aleid³² deels Peternel Aart Aartsz weduwe (zijn moeder) en deels <u>Geertruid weduwe Jan Vlug</u> Aleid Aart Aartsz weduwe <u>Gerrit Gerritsz x Margriet</u>³³</p>		<p>inv.nr. 436-1: f. 78v (1481) inv.nr. 436-1: f. 218 (1490); 221v (1490)</p> <p>inv.nr. 436-1: f. 374v (1500) inv.nr. 436-1: f. 374v (1500)</p>
<p><i>(Huisnrs. 5-7; Slits nr. 469)</i> Hendrik Vlug³⁴ Erven Klaas Vlug³⁵</p> <p>Erven Hendrik Vlug</p>	<p>Sophia, weduwe van Hendrik de brouwer, en zoon Rijkje waren mede-erfgenamen van Klaas Vlug.</p>	<p>inv.nr. 436-1: f. 78v (1481) inv.nr. 436-1: ff. 277v (1493); 284 (1494)</p> <p>inv.nr. 436-1: f. 374v (1500)</p>

lijken te sterk af te wijken (ff. 30, 82v, 105, 109, 130). Kinderen van Mechteld waren onder andere Fransje, Paulus en Aart Botter Hendriks (x Metje) (ff. 228v, 280).

¹¹ Goort had schuld van 200 Rijnse gulden tbv zijn schoonvader Pelgrom van Hierde vanwege inbreng goederen bij huwelijk. Zou hij niet tijdig betalen dan zouden Goort en Agnes gescheiden boedels hebben (inv.nr. 436-1: f. 59v). Jacob Jansz x Peternelle droegen hun erfdeel in de nalatenschap van de ouders van Jacob over aan Goort en Agnes (inv.nr. 436-1: f. 209v). Hun dochter Agnes was in 1490 nog onmondig (inv.nr. 436-1: f. 219v). Zuster Margriet en dochter Agnes erfgenamen van Goort (f. 236v). Goort en Agnes verwierven in 1501 een hof en (lege) hofstede aan de zz van het Spui voor ruim 20 Rijnse gulden (inv.nr. 436-1: ff. 396, 397v, 414v). Zij droegen een huis en hofstede met een halve hof aan de zz van het Spui over aan Hendrik Jansz x Liesbeth, welk goed naast hun andere hof gelegen was (f. 416v).

Er woonden ook een Goort Jansz in de stad die gehuwd was met Janna, een Goort Jansz (van Ewijk) die gehuwd was met Liesbeth en een Goort Jansz gehuwd met Geertruid. Een Goort Jansz was ouderman van het kramersgilde (inv.nr. 436-1: f. 147v) en een was meermaals schepen of burgemeester in de jaren 80 en 90. Een Goort Jansz had een hof in de Horseweide (inv.nr. 436-1: f. 212v). Een Goort Jansz ontving van Willem Evertsz x Fie tbv het brouwersgilde een rente van 2 gulden uit het huis en hofstede dat het vleeshuis was geweest (inv.nr. 436-1: f. 217).

¹² Een Gerrit Bosch (x dochter van Lambert Willemsz) was ouderman van het brouwersgilde (bnr 1 inv.nr. 2: ff. 41 (1466), 115 (1470)).

¹³ Was in leven gehuwd met Jacobje. Kinderen waren onder andere Gerrit en Cornelis (inv.nr. 436-1: ff. 93, 397).

¹⁴ Droeg met Beatrijs zijn vrouw een stuk land op de Eng geheten De Geer over aan Evert Goedenz x Aleid (inv.nr. 436-1: f. 64). Zij deden afstand van een lege hofstede in de Nieuwstraat tbv priester Ricout Taats (f. 195v). Ze droegen een hofstede op Colland in de Haag (f. 255v). Ze verwierven een zesdedeel in de Hoenderkamp te Isselt (f. 270v). Ze verkochten in 1494 een huis met hof en hofstede in de Langestraat voor 90 Rijnse gulden aan Evert Aartsz x Aaf (ff. 284v-285). Ze verpachtten met anderen een hof en hofstede op Merkerhove (ff. 286v, 402 en eerdere vermeldingen). In 1501 verklaarden zij lijftocht aan langstlevende (f. 392v). In 1502 blijkt Hendrik inmiddels te zijn overleden (f. 402).

Een Hendrik Stevensz was schepen in 1478. Een Hendrik Stevensz bezat een pand aan de nz Kortegracht (inv.nr. 436-1: ff. 15, 141, 172v, 199v) en in de Godschalkstraat (f. 151) en had samen met vennoten land op de Meent (f. 165). Er was ook een Hendrik Stevensz gehuwd met Gerritje Verhaar (f. 247v) met posten over erfenis te delen met broers en zuster. Met broers en zus een hof buiten de Kamppoort in de Koekamp overgedragen (inv.nr. 436-1: ff. 78, 81v). Hendrik deed afstand van zijn kindsdeel in een huis en hofstede in de wijk Krommestraat (f. 79v). Van broer Meins ontving hij kindsdeel in een hof in de Horseweide (f. 80v).

¹⁵ Kochten in 1499 hofstede in de Utrechtsestraat (inv.nr. 436-1: f. 361v). Verkregen in 1519 hofstede aan de Langegracht naast het brouwhuis van Klaas Gerritsz, die zij deelden met Lubbert Vlugg, wiens schuur zij deels mochten gebruiken. Er zaten rechten voor gebruik van putstoel en goten op deze hofstede (inv.nr. 436-2: f. 78).

¹⁶ Droeg in 1501 inboedel en huisraad over aan haar dochter Gerritje met behoud van lijftocht (inv.nr. 436-1: f. 389v). Vermoedelijk is deze Gerritje gehuwd met Herman Teunisz.

¹⁷ Echtgenote Gerritje was vermoedelijk dochter van genoemde Gerrit Willemsz x Reiertje. Herman en Gerritje kochten in 1495 een huis aan de zuidzijde van de Kortegracht voor 20 Rijnse gulden van 20 stuiver en honderd lichte gulden van 7,5 stuiver (inv.nr. 436-1: ff. 303v, 306). Ze verkochten het weer in het volgende jaar (f. 315v). In 1498 droegen ze een huis en hofstede in de Breul (ez Cornlis Veen, az Bernd van Veltderp) over aan Herman Tonisz de Jonge x Geertruid (f. 348v). In hetzelfde jaar over een hofstede met afgebrand huis in de Breul (ez De Poth, az Jacob Jordens weduwe) vrijwaring ontvangen van Lumen Arendsz x Jutte (buren aan de Langegracht), van Armen de Poth (f. 350) en van Thomas Pijl x Geertruid (f. 350v). Een Herman Tonisz was ouderman van het timmerliedengilde (inv.nr. 436-1: ff. 274v, 276).

¹⁸ Er was een Luman Arendsz gehuwd met Jutte. Deze Jutte was vermoedelijk de weduwe van Herman Fojier en zij moet uiterlijk in 1501 zijn overleden (inv.nr. 436-1: ff. 394, 400). Vanwege haar overlijden droeg Luman een twaalfde deel in een molen, molenwerf, huis en hofstede met land en toebehoren buiten de Utrechtsepoort over aan Peter Jansz de Vries x Margriet (inv.nr. 436-1: f. 401v). Een Luman Aartsz was schepen in 1490 en kerkmeester van de OLV-kerk (inv.nr. 436-1: f. 386). Luman woonde – na overlijden Jutte – in de Lieve-Vrouwestraat (inv.nr. 436-1: ff. 242, 283v, 400) en vrijwaarde Herman Tonisz x Gerritje (buren aan de Langegracht) van een rente uit een hofstede met verbrand huis in de Breul (inv.nr. 436-1: f. 350). Luman ontving rente uit een erf op de Eng waar Evert Jansz in woonde (inv.nr. 436-1: f. 295).

Er woonde een Luman Aartsz Moij x Beieraat op het Havik naast het hoekhuis van de Vijver (ff. 279, 282, 297 e.a.). In de boedel van een Luman Aartsz bevond zich een groter kopere ketel voor scherbier (bnr. 1 inv.nr. 6: 457 (1531)). Het valt niet uit te sluiten dat Luman Aartsz Moij eerder met Jutte was getrouwd en daarna met Beieraat hertrouwd.

¹⁹ Had land op de Meent bij het Zwarte Land in de Doornkamp (inv.nr. 436-1: ff. 55v, 58, 190v, 391) en had perceel naast een hof in de wijk Krommestraat (f. 78v) en een schuur met hofstede in de Koppelstraat (ff. 109v, 137). Als echtgoten van verschillende (?) Egberts Hendriksz kwamen voor Aleid (ff. 55v, 75), Aaf (f. 222v) en Atrijs (f. 275). In het jaar 1438 was een Egbert Hendriksz de Vresen brouwer (bnr 1 inv.nr. 1: f. 134). Was dit zijn opa?

²⁰ Ontving van Peter Dier delen van hofsteden, schuren en hooiberg buiten de Rodetoren (inv.nr. 436-1: f. 44). Ontving helft van een hof in de Horseweide van Herman Loochs x Laan, buurtgenoten aan de Langegracht (inv.nr. 436-1: f. 210v). Had huis en hofstede ‘in de stadsmuur’ in de Breul (inv.nr. 436-1: ff. 106, 338, 341v). Hij was meermaals schepen, burgemeester en gasthuismeester. Albert moet vóór 1496 zijn overleden. Het was zijn (inmiddels overleden) weduwe Belie die in de wijk Krommestraat een hofstede had waarvan het huis in de grote stadsbrand werd verwoest (f. 320v (1496)). Twee van hun kinderen heetten Luman en Catharina (inv.nr. 436-1: f. 56v). Albert had ook kinderen bij Aleid Goortsdochter, zijn maagd, genaamd Gerrit, Luman en Fransje (inv.nr. 436-1: ff. 307v, 326v, 341v). Hij was familie van Albert Dier Willemsz (f. 341v) en er waren in de stad ook een Albert Dier Petersz x Janna (f. 42v e.a.) en Albert Dier Hermansz (f. 218v). Of Albert Dier Lumansz brouwer was, is onzeker. Een Albert Dier leverde bier en was in 1470 ouderman van het brouwersgilde (bnr 1 inv.nr. 2: ff. 126v, 253v). Terzelfdertijd was er ook een Albert Dier de kuiper (bnr 1 inv.nr. 2: ff. 7v, 240).

²¹ Hadden een erf in De Birtk naast Wouter van Hagenouwe (inv.nr. 436-1: f. 127v). Verwierven huis en hofstede van Luman Peter Gerritsz in de wijk Langestraat waaruit zij een rente trokken (inv.nr. 436-1: f. 169). In 1487 verklaarden ze hun beider goederen tot een gemene boedel die hun kinderen gelijksdeels zouden erven, mits Goort, oudste voorzoon van Steven, een bedrag van 16 Rijnse gulden in de boedel zou brengen (inv.nr. 436-1: f. 176). Later lijftocht langstlevende (f. 283v). Verwierven hof in de Horseweide (inv.nr. 436-1: f. 238). Verwierven huis en de erfpacht van een hofstede in de Teut (inv.nr. 436-1: ff. 284v, 359), welke hofstede zij voorts verpachtten. In 1494 verkochten zij een huis, hof en hofstede aan de Langestraat voor 75 gouden Rijnse gulden tegen 4 Rijnse gulden (5,3 procent) rente per jaar (inv.nr. 436-1: f. 285v). Weduwe Janna kocht in 1496 de zoons Goort en Evert Stevensz (x Jacobje) en de dochters Niesje (x Arend Berendsz) en IJde (x Hendrik Jacobsz) uit de nalatenschap van hun vader (inv.nr. 436-1: f. 311). Weduwe Janna verwierf de helft van een molen, werf, huis en hofstede met land buiten de Slijkpoort, waarop een rente tbv het bouwliedengilde werd gevestigd (inv.nr. 436-1: f. 343). Zij verkocht vier tiendedeel in een hofstede in de Hellestraat bij de stadsmuur (inv.nr. 436-1: f. 344). Er woonde ook een Steven Louwe Reiersz in de stad, wiens dochter Geertruid in het Sint-Agnietenklooster zat op wier lijf hij een rente ten laste van de stad Harderwijk vestigde (inv.nr. 436-1: f. 280 e.a.). Een Steven Louwe had een bierstal in 1467 van waaruit hij bier verkocht (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 210). Ook Jan Steven Louwen (nakomeling?) verkocht in 1532 bier (bnr. 1 inv.nr. 6: 547).

²² Vermoedelijk vader van de brouwer Aart Lou Aartsz x Goosje, dochter van Evert van Schaik.

²³ Het naastliggende huis (nu huisnr. 11) van het Centrum voor Archeologie was toen waarschijnlijk nog niet gebouwd. Op de plattegrond van Braun en Hogenberg bevond zich hier leeg terrein.

²⁴ In het artikel van Van Hoorn-Koster ('Wat er verdween', 10-12) dragen de gebouwen de letters E t/m J. In de zeventiende eeuw zou in G-J bierbrouwerij Het Zwaanshalsje zijn gevestigd en in het huis E een bakkerij. Op de plattegrond van Braun en Hogenberg stond het grote huis op de hoek met een kleiner huis aan de oostkant ertegenaan. Uit de tekst van het transportenboek blijkt het tegenovergestelde. Het huis op de hoek staat daar omschreven als een kamer (= huisje) met twee achterliggende schuren (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 115v (1484)).

²⁵ Was in jaren 60 en 70 meermaals stadsbestuurder in diverse functies. Was eerder getrouwd met Margriet en sloot vermoedelijk in 1483 een tweede huwelijk met Wendelmoet (Weim), dochter van Jacob Andriesz (inv.nr. 436-1: f. 109, 160). Cornelis overleed waarschijnlijk in 1486. Pachtte en gebruikte akkerland in de Duist van de Nederweg tot de Laak voor een periode van 48 jaar naast dat van Willem Cornelisz (inv.nr. 436-1: ff. 2v, 86). Ontving in 1479 met zijn vrouw Margriet een tussengelegen hofstede met huis in de Breul in eigendom (inv.nr. 436-1: f. 13v, 32v). In 1484 droeg Cornelis deze hofstede met huis – een ander pand dan het onderstaande huis in de Lieve-Vrouwestraat – over aan Jan Kamp x Eerlant en Willem van Bloemenweer x Mechteld (inv.nr. 436-1: f. 121). Verhuurde 1 morgen land te Nieuwland voor een periode van 7 jaar voor 5,25 gulden per jaar (inv.nr. 436-1: ff. 69, 91v). Verwierf het zesde deel van een stuk land genaamd Ververskamp buiten de Slijkpoort (inv.nr. 436-1: f. 21v). Cornelis Evertsz had een vicarie waartoe een huis in de Lieve-Vrouwestraat behoorde (inv.nr. 436-1: ff. 133v, 153). Cornelis en Weim droegen in 1484 huis en hofstede in de Breul, waar Cornelis in woonde, over aan zoon Willem Cornelisz x Agnes (inv.nr. 436-1: f. 115v). Dit huis lag aan de Lieve-Vrouwestraat aan de achterkant van het erf aan de Langegracht. Het voorhuis aan de Langegracht bleef toebehoren aan Cornelis en Weim. Zoon Willem Cornelisz x Aleid, vermoedelijk zijn tweede echtgenote, droegen in 1486 aanspraak op een kapitaal van 10 Engelse nobel ten laste van Simon Petersz Ketelboeter, uit de nalatenschap van zijn vader, over aan Wendelmoet Cornelis Evertsz weduwe (inv.nr. 436-1: f. 146). Zij droegen aan haar ook verschillende inkomsten over uit land in de Duist dat Cornelis huurde (ff. 156-156v). Peter Zeebeek x Marie, zuster van Agnes, met wie zoon Willem Cornelis eerder getrouwd was geweest, deden afstand van hun aanspraken op het goed aan de Langegracht, de rechten op de Kruiskamp en op een hof buiten de Sint-Andriespoort op de Glashorst (f. 355).

²⁶ Was meermaals stadsbestuurder tussen 1478 en 1499. Was uit dien hoofde betrokken bij geschil over een brouwketel (inv.nr. 436-1: f. 136 (1485)).

²⁷ Moeten beiden vóór 1489 zijn overleden, daar de overste burgemeester de goederen uit hun nalatenschap dat jaar overdroeg aan Dirk Gerritsz x Aleid (inv.nr. 436-1: f. 202).

²⁸ Dirk en Aleid droegen in 1489 hun recht op een schuur met huur van de hof en hofstede in de Hellestraat over (inv.nr. 436-1: f. 202). Hadden een hof in de Horseweide (inv.nr. 436-1: f. 259v) en in 1498 in de Hellestraat bij de stadsmuur (f. 349). Dirk en Aleid schonken in 1498 samen met Wulfger van den Horen x Geertruid een bedrag van 56 Rijnse gulden aan de Sint-Joriskerk, te betalen binnen twee jaar (inv.nr. 436-1: ff. 352v, 377). Dirk Gerrits de wever was in 1486 ouderman van het werversgilde (St-Severus) (inv.nr. 436-1: f. 149, 392v). Er was een Dirk Gerritsz, vermoedelijk zoon van Gerrit Voel x Egbertje, die gehuwd was met Marietje (inv.nr. 436-1: f. 301). Een andere Dirk Gerrits x Geertruid hadden een huis in de Nieuwstraat waarin zij woonden (inv.nr. 436-1: ff. 79, 91, 307, 377). Een Dirk Gerrits had een hofstede in de Kramkeledenstraat (inv.nr. 436-1: f. 319).

²⁹ Van Hoorn-Koster, 'Wat er verdween'. In het artikel wordt dit pand besproken onder de letters A en K. Hier verrees in de negentiende eeuw een kerk, die in 1986 werd gesloopt.

³⁰ Had een hof op de Visserij (inv.nr. 436-1: f. 7), een hof buiten de Sint-Andriespoort (f. 11v), een hof buiten de Kamppoort (ff. 32v, 175v) en land op de Meent van de Heerweg tot de beek (en) in de Woesteigen (ff. 67v, 152v, 202, 262, 400). Jan had een perceel in de Sint-Jansstraat op de Kamp (inv.nr. 436-1: f. 74). Hij moet in of voor 1485 zijn overleden (inv.nr. 436-1: f. 137).

³¹ Gezien het tijdsverschil van 29 jaar zal dit niet dezelfde zijn als degenen die in 1519 een brouwketel en andere roerende en onroerende goederen verwierf van Margriet, de weduwe van Jan Kraan.

³² Vermoedelijk Arend Aartsz van Hamersveld x Aleid (inv.nr. 436-1: f. 244). Vader Aart/Arend (x Peternel) en zoon waren onder andere raad in 1474 en schepen in 1478 en 1483. Vader Aart/Arend moet uiterlijk in 1480 zijn overleden (inv.nr. 436-1: f. 45v) en zoon Aart/Arend uiterlijk in 1500 (f. 368). Aart had waarschijnlijk land in de Woesteigen (inv.nr. 436-1: ff. 73v, 243v) en op de Eng (f. 286v). Arend en Aleid hadden een hof buiten de Sint-Andriespoort op de Glashorst naast de gemene weg, die in 1492 werd overgedragen aan Armen de Poth (inv.nr. 436-1: ff. 189v, 258, 274).

³³ Verwierven in 1498 hofstede met huis en brouwerij aan de noordzijde van de Kortegracht, waar zij al deeleigenaars waren van een belendend pand. Tevens een stuk land buiten de stadsmuur bij Zwaansdijk, een hof buiten de Sint-Andriespoort en een stuk land van 5 hond in de Woesteigen (inv.nr. 436-1: f. 353v).

³⁴ Vermoedelijk Hendrik Vlug x Janna, zoon van Jan Vlug x Geertruid (inv.nr. 436-1: f. 66). Zij woonden vanaf 1481 in het achterhuis van de familie aan de Lieve-Vrouwestraat, zie boven. Hendrik Vlug Jansz moet in 1485 of eerder zijn overleden (inv.nr. 436-1: f. 134). Hij liet onder meer een hof in de Horseweide achter (inv.nr. 436-1: ff. 141, 156). Zijn dochter Nel droeg in 1492 een vierde deel van een molenwerf met huis, hofstede en land buiten de Utrechtsepoort over, waarbij onderstaande Hendrik Vlug Klaasz als familie van vaders kant optrad (inv.nr. 436-1: f. 261v).

Een andere Hendrik x Hildegond verwierven voor 62,5 postulaatsgulden een huis en hofstede op de Kamp tot achter aan de Sint-Jansstraat naast een hofstede met rosmolen (15 st). Zij woonden in dit huis (inv.nr. 436-1: ff. 12, 26, 165, 269v, 382v). Eén van hun dochters heette vermoedelijk Grietje (inv.nr. 436-1: f. 303). Deze Hendrik kan niet de eigenaar van de hofstede aan de Langegracht zijn geweest, want leefde nog in 1501 (f. 382v). De mogelijkheid bestaat bovendien dat Hendrik Vlug dezelfde was als Hendrik de brouwer x Sophia, waarvan de weduwe erfgename was van onderstaande Klaas Vlug.

³⁵ Klaas Vlug moet al vóór 1480 zijn overleden (inv.nr. 436-1: f. 36). Waarom zijn erfgenamen recht hadden op deze hofstede met huis, terwijl het goed voor hen aan Hendrik Vlug (Jansz?) toebehoorde en na hen toekwam aan diens erfgenamen, is niet duidelijk. Mogelijk was Klaas een broer geweest van Jan Vlug, de vader van Hendrik Vlug Jansz, en hadden ze wederzijdse aanspraken op erfenissen. Onder de kinderen van Jan Vlug is mij geen Klaas bekend. De erven Hendrik Vlug kan niet slaan op Hendrik Vlug Klaaszoon, want die leefde zeker nog in 1500, zie onder. De erven Klaas Vlug hadden langs de Lieve-Vrouwestraat ook een huis en een schuur op het achterende van de hofsteden aan de Langegracht (inv.nr. 436-2: ff. 78, 87 (1519)).

³⁶ Was zoon van Klaas Vlug x Mechteld. Vader Klaas moet al vóór 1480 zijn overleden (inv.nr. 436-1: f. 36). Zijn weduwe hertrouwde in 1487 of eerder met Willem van Bloemenweerd. De zuster van Hendrik heette Deliana, die was getrouwd met Heimerik Willemsz (inv.nr. 436-1: f. 175). Hendrik x Liesbeth ontvingen de helft van 2 morgen min 1 hond land in de Woesteigen (inv.nr. 436-1: f. 185). Hendrik Klaasz was familie van Hendrik Jansz, waarschijnlijk neven mits Jan en Klaas broers waren geweest (f. 261v). Hendrik x Liesbeth verwierven in 1500 een hof bij de

---

Monnikendam tussen stadsmuur, Kleine Gracht, de hof van Hendrik Amelsz en de Beek, met recht van overpad door hof van laatstgenoemde (inv.nr. 436-1: f. 375). Zij deden hun aandeel in 2 morgen land buiten de Leuserpoort bij de Oude Gracht van de hand (inv.nr. 436-1: f. 375v).

³⁷ Mogelijk familie van de brouwer Gijsbert Spruit. In 1492 verwierven zij aanspraken op een huis in de Breul van Andries Bot Woutersz (inv.nr. 436-1: f. 264v). In 1519 was het perceel aan de Langegracht in handen van de erven Jan Spruit (inv.nr. 436-2: f. 78). Een latere Jan Spruit woonde naast Cornelis Vos Rutgersz en had een waterafvoer door zijn kelder (bnr. 1 inv.nr. 7: 269). Een latere Jan Spruit ontving de brouwerij bij de Keterlaarsbrug van zijn moeder Hendrikje Bots Klaas Goortsdochter (bnr. 1 inv.nr. 7: 242-243 (1533)).

Bijlage 18a: Huizen en eigenaars/bewoners aan het Havik noordzijde¹

* *vetgedrukt* = vermoedelijke bierbrouwerij

Naam van brouwer x echtgenote

Slits nr. = perceelnummer op de kadastrale kaart van Slits uit 1824

Eigenaar/bewoner	Bijzonderheden	Bron (jaar)
Ketelaarsbrug Gemene straat		Inv.nr. 436-1: ff. 61v, 67v (1481); 294v, 299v, 305, 307 (1495); 396v (1501)
<i>(Nieuweweg 2-1; Slits nrs. 808-809)</i> Peter Bot Volkensz (helft) Ricout Kraan (kwart) en Aleid Willem Reigersweduwe (kwart) Erven Willem Reiger (helft) Heilige Geestbroederschap (kwart)	Eigendom overgedragen door Ricout Kraan die het recht behield om er levenslang te blijven wonen. De inboedel, behalve het houtwerk van een koets, schonk hij aan Gerrit Moij x Katrijn met behoud van het levenslange gebruiksrecht.	Inv.nr. 436-1: f. 61v (1481) Inv.nr. 436-1: f. 61v (1481)
Aleid Reigers Joost Woutersz x NN Simon Willemsz x Griet	Bij de Ketelaarsbrug. Met bijbehorende kamer ernaast waaraan Aaltje Reigers lijflicht had. Aan Simon en Griet werd slechts de verbeterschap van het goed overgedragen. Koopprijs 27 Rijnse gulden.	Inv.nr. 436-1: f. 235v (1491) Inv.nr. 436-1: f. 294v (1495) Inv.nr. 436-1: f. 294v (1495)
Joost Woutersz (geheel) Heilige Geestbroederschap (helft) Peter Bot Volkensz x Judith/ Jutje (helft) Steven Aartsz x Beatrijs/ Atruis (helft)	Hofstede met bebouwing (hout en steen).	Inv.nr. 436-1: f. 299v (1495) Inv.nr. 436-1: ff. 299v, 305 (1495) Inv.nr. 436-1: ff. 299v, 307 (1495) Inv.nr. 436-1: f. 305 (1495)
Steven Aartsz x Beatrijs/ Atruis (andere helft)	Huis en hofstede bij de Oude Spui. Tegen een rente van 0,5 Rijnse gulden af te lossen tegen de penning 14.	Inv.nr. 436-1: f. 307 (1495)
	Huis en hofstede bij de Oude Spui. Tegen een rente van 0,5 Rijnse gulden af te lossen tegen de penning 14.	Inv.nr. 436-1: f. 307 (1495)
	Steven en Beatrijs droegen rente van 0,5 Rijnse gulden op de helft van dit huis bij de Oude Spui over aan Jacob Aartsz. De eerdere heffer was Peter Bot Volkensz.	Inv.nr. 436-1: f. 396v (1501)
<i>(Huisnrs. 2-4; Slits nrs. 806-807)</i> Ricout Kraan Sint-Aagtenklooster (deels) Willem van Bloemenweerd (deels) Gerrit Goortsz x Aleid	Rente van 1,5 Franse schild tbv Willem van Bloemenweerd x Mechteld werd omgezet in een schuld van 19 Rijnse gulden met betaling van 1 Rijnse gulden per jaar aan dezelfde.	Inv.nr. 436-1: ff. 61v, 67v (1481) Inv.nr. 436-1: f. 143 (1485) Inv.nr. 436-1: f. 143 (1485) Inv.nr. 436-1: ff. 235v (1491), 294v, 299v, 305, 307 (1495); 360 (1499); 396v (1501)
<i>(*Huisnrs. 6-8; Slits nrs. 804-805)</i> Erven Klaas Grijp Peter Grijp ² Evert Jan Germansz x Lubbrich (helft) Erven Willem van Hoorn Peter Grijp Pouwels van der Horst x Liesbeth	Peter droeg het achterste deel van een lege hofstede over. Dit deel had een lengte van 39 voet vanaf de achterstraat. Achter, ez: Heimerik Willemsz. Het voorste deel behield hij waarschijnlijk zelf.	Inv.nr. 436-1: f. 110v (1483) Inv.nr. 436-1: f. 143 (1485), 235v (1491) Inv.nr. 436-1: f. 143 (1485) Inv.nr. 436-1: f. 150v (1486) Inv.nr. 436-1: f. 360 (1499) Inv.nr. 436-1: f. 360 (1499)
<i>(Huisnrs. 10-12; Slits nrs. 802-803)</i> Nieuwe Gasthuis Nieuwe Gasthuis	Willem Aartsz x Deliana droegen rente op dit goed over aan het Nieuwe Gasthuis op de Spui.	Inv.nr. 436-1: f. 110v (1483)
Weim Hein/Hendrik Krachtsweduwe	Peter Pijl Petersz droeg zijn recht op dit goed over.	Inv.nr. 436-1: ff. 143 (1485); 360 (1499) Inv.nr. 436-1: f. 150v (1486)
<i>(Huisnrs. 14-16; Slits nr. 801)</i> Erven Zeger Hert ³ Simon Hert x Evertje Zomer (Zomertje) ⁴ Jan Brand ⁵	Hofstede met bebouwing. Voor en achter een gemene straat. Jan Brand mogelijk als	Inv.nr. 436-1: ff. 110v (1483); 150v (1486) Inv.nr. 436-1: ff. 369v (1500); 412 (1503)

	gemachtigde van het Sint-Aagtenklooster	Inv.nr. 436-1: f. 369v (1500)
(Huisnr. 18a-b; Slits nr. 800) Aart de Ruge ⁶ Thomas Izaäksz x Gijsbertje ⁷ Arend Mutse x Cornelia Arend Berendsz x Agnes/ Niese ⁸	Thomas en Gijsbertje waren vermoedelijk burens aan de achterzijde, omdat hun huis en hofstede in de Muurhuizen lag. Hofstede met bebouwing. Hadden brouwerij aan de Langegracht.	Inv.nr. 436-1: ff. 233 (1491); 292 (1494) Inv.nr. 436-1: f. 369v (1500) Inv.nr. 436-1: f. 412 (1503) Inv.nr. 436-1: f. 412 (1503)
(*Huisnr. 20; Slits nr. 799) Gerrit Schaap ⁹ Willem (II) Willem Evertsz x Weim ¹⁰ Goort Vlug Jacobsz	Met een loods met hofstede die 'in onzer stad muur' (aan de Muurhuizen) ligt, ez Rutger Schaap, az Willem van Hagenouwe . De koopsom bedroeg 100 Rijnse gulden.	Inv.nr. 436-1: ff. 9 (1479); 69 (1481); 233 (1491); 292 (1494) Inv.nr. 436-1: f. 233 (1491); 292 (1494); 405 (1502) Inv.nr. 436-1: ff. 246 (1491); 412 (1503)
(*Huisnrs. 22- 24; Slits nr. 798) Willem van Hagenouwe x Margriet ¹¹ Ricout Smit ¹² Tijmen Louwe x Dirkje ¹³ Willem van Hagenouwe x Geertruid ¹⁴ Erven Tijmen Louwe x Dirkje Goort Vlug Jacobsz Willem (II) Willem Evertsz x Weim ¹⁵	Margriet en Willem woonden in dit huis. Aleid Poyt had rechten op dit goed en Margriet behield recht op lijftocht. Droegen hun rechten op huis en hofstede en op land op de Eng over. Tijmen Louwe woonde in dit huis. Alleen de (lege) hofstede. [Mogelijk bewoonden Willem en zijn vrouw en Tijmen en Dirkje verschillende delen van dit pand] Lege hofstede.	Inv.nr. 436-1: f. 9 (1479) Inv.nr. 436-1: f. 9 (1479) Inv.nr. 436-1: f. 69 (1481) Inv.nr. 436-1: ff. 23 (1479); 69 (1481); 152v (1486); 233 (1491); 292 (1494); AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 25v (1483) Inv.nr. 436-1: f. 246 (1491) Inv.nr. 436-1: f. 246 (1491) Inv.nr. 436-1: f. 405 (1502); inv.nr. 436-2: f. 200 (1524) Inv.nr. 436-2: f. 200 (1524)
(Huisnr. 26; Slits nr. 797) Jan Stevens ¹⁶ Nakomelingen Jan Stevensz Aart Goedenz (deels) Jan Kamp Evertsz (kwart) Heer Peter Brouwer (kwart) Wouter Jan Kampensz (helft) Geertruid (x Willem van Hagenouwe) en haar zoons Wouter en Jan (helft) Arend Goedenz en Willem van Hagenouwe	Jan vestigde op dit huis een rente van 1 Rijnse gulden tbv Feintje, weduwe van Hendrik Gijsbertsz Feintje, weduwe Hendrik Gijsbertsz droeg rente van 1 Rijnse gulden over aan Arend Goedenz x Elisabeth Jan Kamp droeg zijn kwart over aan heer Peter Brouwer Nakomelingen Jacob Peter Reijersz hadden rechten op dit goed. Jan Kampen (vader?) was brouwer rond 1464. Heer Peter Brouwer (geestelijke) droeg een rente uit een kwart van dit goed over aan Willem van Hagenouwe x Geertruid.	Inv.nr. 436-1: f. 9, 23 (1479) Inv.nr. 436-1: ff. 67, 69, 71 (1481) AP bnr.. 100 inv.nr. 591: f. 25v (1483) AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 25v (1483) AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 25v (1483) Inv.nr. 436-1: f. 152v (1486) Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 2 (1464) Inv.nr. 436-1: f. 152v (1486) Inv.nr. 436-1: ff. 153v (1486); 214 (1490); 405 (1502)
(Huisnr. 28; Slits nr. 796) Erven Adam/ Daam Goede Koningsz Aart Goedenz Arend Goedenz ¹⁷ x Liesbeth	[Waarschijnlijk bestond de nalatenschap van Daam Goede Koningsz uit twee delen, waarvan Arend Goedenz de ene helft en Willem Evertsz de andere helft gingen toebehoren] ¹⁸ Arend en Liesbeth legateerden huis en hofstede aan Bertaat Aart Heimansdochter ¹⁹ .	Inv.nr. 436-1: ff. 23 (1479); 122 (1484); 253v (1492) AP bnr. 100 inv.nr. 591: 25v (1483) Inv.nr. 436-1: ff. 152v (1486); 214 (1490); 249v (1492)
(Muurhuizen nr. 136; Slits nr. 817) Erven Adam/ Daam Goede Koningsz Willem (I) Evertsz Jan van den Hoorn x Foyse (helft) Willem (I) Evertsz x Fie (helft) Willem (I) Evertsz x Fie Jacob Botter ²⁰	[Waarschijnlijk bestond de nalatenschap van Daam Goede Koningsz uit twee delen, waarvan Arend Goedenz de ene helft en Willem Evertsz de andere helft gingen toebehoren.] ²¹	Inv.nr. 436-1: ff. 23 (1479); 122 (1484); 253v (1492) Inv.nr. 436-1: f. 47v (1480) Inv.nr. 436-1: f. 71 (1481) Inv.nr. 436-1: f. 71 (1481) Inv.nr. 436-1: ff. 214 (1490); 249v (1492) Inv.nr. 436-1: f. 249v (1492)
(Huisnr. 30; Slits nr. 795) Roelof van Hardeveld x Margriet	Hendrik Lubbertsz woonde in dit huis.	Inv.nr. 436-1: f. 47v (1480)

Egbert Jacob Nenningsz en Gijsbert Jacob Nenningsz ²² Hendrik Lubbertsz Hendrik van Schaik x Lutgerdje/ Luit Sint-Barbaraklooster Jan van Zijl x Agnes/ Niese Willem van Bloemenweerd x Mechteld ²³	Koopprijs was 60 Rijnse gulden. Voor, achter en naast dit huis bevond zich een gemene straat. Het Sint-Barbaraklooster droeg rente van 5 Beierse gulden per jaar uit dit goed over aan Jan van Zijl x Agnes. Jan van Zijl woonde in dit huis. Vervallen huis op hoek tegenover Havikerbrug.	Inv.nr. 436-1: f. 47v (1480) Inv.nr. 436-1: ff. 71 (1481); 122 (1484) Inv.nr. 436-1: ff. 122 (1484); 253v (1492) Inv.nr. 436-1: f. 249v (1492) Inv.nr. 436-1: ff. 253v (1492); 315 (1496) Inv.nr. 436-1: f. 315 (1496)
Havikerbrug/Bloemendbinprt Gemene straat		Inv.nr. 436-1: ff. 47v (1480), 73 (1481), 122 (1484), 127 (1484), 253v (1492), 282 (1494)
(Afgebroken; Slits nr. 794) Goort Modde Evert/Eerst van Oudenbarneveld x Aleid (helft) Jan Brand (helft) en Evert/ Eerst van Oudenbarneveld (deels) Nakomelingen Goort Modde Reijer van Oudenbarneveld (kwart) Peter Arendsz x Katrina (kwart) Hendrik van Biler x Wendelmoed (kwart) Kosten [Kozijn?] de Kuper	Gezamenlijk bezit. Met een loods erachter in de Muurhuizen gelegen, ez Jacob Dier en Beer Hermansz, az nakomelingen Dirk Jacobsz. Gekocht voor een lijfrente van 6 Rijnse gulden tbv Goort Modde. Jan ontving dit goed van de Nonnen op de Spui. Jacob Botter woonde in dit huis. Met bijbehorende loods. Jacob Botter woonde in dit huis.	Inv.nr. 436-1: f. 28v (1479), 73 (1481) Inv.nr. 436-1: f. 73 (1481) Inv.nr. 436-1: f. 127 (1484) Inv.nr. 436-1: f. 149 (1486) Inv.nr. 436-1: f. 276 (1493) Inv.nr. 436-1: ff. 276 (1493); 282 (1494) Inv.nr. 436-1: f. 282 (1494) Inv.nr. 436-1: f. 315v (1496)
(Afgebroken; Slits nr. 789) Cecilia/ Celie Evert Albertszweduwe Erven Evert Albertsz Lambert Woutersz x Cecilia/ Celie Sint-Severusgilde (helft) Lambert Woutersz x Cecilia/ Celie en Albert Evertsz (helft) Lambert Woutersz x Cecilia/ Celie (geheel) Albert Evertsz x Margriet (kwart) Lambert Woutersz x Cecilia/Celie Jacob van Bilaar x Margriet/ Griet	Cecilia had twee huizen die vermoedelijk op één hofstede stonden. De twee huizen zijn van Evert Albertsz geweest. Sint-Severusgilde droeg zijn helft in twee huizen over. Tegen betaling van 1 Rijnse gulden per jaar. Doorgaande hofstede. Volgens deze opgave liep naast dit perceel de 'gemene straat'. Deze hofstede – waarschijnlijk samen met het erf hieronder – werd als leeg beschouwd.	Inv.nr. 436-1: f. 28v (1479) Inv.nr. 436-1: ff. 73 (1481); 127 (1484) Inv.nr. 436-1: f. 140v (1485) Inv.nr. 436-1: f. 140v (1485) Inv.nr. 436-1: f. 149 (1486) Inv.nr. 436-1: ff. 149; 149v (1486); 195 (1489); 257v (1492) Inv.nr. 436-1: f. 257v (1492) Inv.nr. 436-1: ff. 282 (1494); 312v, 315v (1496) Inv.nr. 436-1: f. 315v (1496)
(Huisnr. 7; Slits nr. 788) Cecilia/ Celie Evert Albertszweduwe Lambert Woutersz x Cecilia/ Celie Sint-Severusgilde (helft) Lambert Woutersz x Cecilia/ Celie en Albert Evertsz (helft) Albert Evertsz (geheel) Anthonis Klaasz x Geertruid Willem Arendsz/ Aartsz x NN Willem Aartsz x Deliana Jacob van Bilaar x Margriet/ Griet	Cecilia had twee huizen die vermoedelijk op één hofstede stonden. De twee huizen zijn van Evert Albertsz geweest. Sint-Severusgilde droeg zijn helft in twee huizen over. Willem en vrouw losten de rente van 4 lichte gulden (7,5 stuiver per gulden) tbv Albert Evertsz af, de penning 14. Willem Willem Aartsz (zoon) x IJde zetten brouwerij aan Kortegracht voort, die vermoedelijk van ouders was geweest. Hofstede met bebouwing (hout en steen). Door brand beschadigd huis. Deze hofstede – waarschijnlijk samen met het erf hierboven – werd als leeg beschouwd.	Inv.nr. 436-1: f. 28v (1479) Inv.nr. 436-1: f. 140v (1485) Inv.nr. 436-1: f. 140v (1485) Inv.nr. 436-1: f. 149 (1486) Inv.nr. 436-1: ff. 149 (1486), 257v (1492) Inv.nr. 436-1: ff. 149v (1486); 195 (1489) Inv.nr. 436-1: f. 195 (1489) Inv.nr. 436-1: f. 312v (1496) Inv.nr. 436-1: f. 312v, 315v (1496)
(Huisnr. 7; Slits nr. 788) Willem Arendsz/ Aartsz Willem Aartsz x Deliana Jacob van Bilaar x Margriet/ Griet	Willem Willem Aartsz (zoon) x IJde zetten brouwerij aan Kortegracht voort, die vermoedelijk van ouders was geweest. Hofstede met bebouwing (hout en steen). Door brand beschadigd huis. Jacob x Margriet vestigden op dit goed een jaarlijkse rente van 1	Inv.nr. 436-1: ff. 28v (1479); 149- 149v (1486); 195 (1489) Inv.nr. 436-1: f. 312v (1496) Inv.nr. 436-1: ff. 312v

	Rijnse gulden tbv Sint-Severusgilde	Inv.nr. 436-1: 315v (1496)
(Huisnr. 5; Slits nr. 783) Willem van Liendert ²⁴		Inv.nr. 436-1: ff. 312v , 315v (1496); 360 (1499)
(Afgebroken; Slits nr. 782) Anthonia Lubbert Loochszweduwe en de erven Lubbert Loochsz Albert Dier Lumanz	Tegenover de houten brug. Lubbert heeft in dit huis gewoond. De Jonge Peter Pijl had op dit goed een rente. Peter en Gerrit Pijl, broers, droegen rente op dit goed over aan Rutger Hermansz x Fie Het belendende huis op de hoek van Muurhuizen werd door de erven Lubbert Loochsz en Anthonia Lubbertsweduwe overgedragen aan Jan Brand. Dit huis lag bij de sluis en had eerder toebehoord aan Willem van Bloemenweerd. Ez, erven Lubbert Loochsz, az gemene weg, achter Willem van Liendert.	Inv.nr. 436-1: ff. 146v (1486); 360 (1499) Inv.nr. 436-1: f. 146v (1486) Inv.nr. 436-1: f. 360 (1499) Inv.nr. 436-1: 174v (1487)
Havik (bij de sluis) Stadsgracht	[Bovenstaand pand stond <i>naast</i> de stadsgracht. Dit moet daarom het pand aan de noordzijde van het Havik zijn.]	Inv.nr. 436-1: f. 360 (1499)

¹ NB Belendingen dikwijls omgedraaid, maw geen vaste volgorde van ene zijde = west en andere zijde = oost of andersom. Zie bijvoorbeeld erf Herman Tonisz x Gerritje (ff. 350 en 350v).

² Tevens overdracht aan Evert Jan Germansz x Lubbrich van helft van hofstede met hof, schuur en hooiberg in de Koppelstraat, beide zijden Sint-Aagtenklooster.

³ De erven Zeger Hert hadden land buiten de Kamppoort op de Meent bij de Nieuwe Weide (inv.nr. 436-1: ff. 109v (1483); 149 (1486); 290v (1494)). Geertruid, dochter, droeg alle goederen die zij van vaderszijde had geërfd over aan haar oom heer Peter Pijl (inv.nr. 436-1: f. 231v (1491)).

⁴ Simon x Evertje Zomer verwierven het huurrecht van een hof in de Teut (inv.nr. 436-1: ff. 275v (1493); 306 (1495); 354 (1498)). Simon had land op de Meent bij de Groeneweg (inv.nr. 436-1: ff. 294v (1495); 311 (1496)) en een hof buiten de Spuiport op de Koppel (inv.nr. 436-1: f. 385v (1501)). Simon en Zomertje hadden vier kinderen: Zeger, Evert, Aleid en Katrijn en baatten een brouwerij uit aan de Langegracht Hofzijde (inv.nr. 436-2: f. 32 (1518)). Simon zal een zoon zijn geweest van Zeger Hert.

⁵ Mogelijk was Jan Brand in functie als gemachtigde het Sint-Aagtenklooster op de Spui of als kerkmeester van de OLV-kerk. Zo ontving hij van Jan Tijmens x Margriet een huis en hofstede in de wijk Krommestraat tbv OLV-kerk, ez Dirk Vos Cornelisz, az Nonnen op de Spui en aan beide einden een gemene straat (inv.nr. 436-1: f. 163v (1486)). Dit lijkt te meer daar een latere gemachtigde van het Sint-Aagtenklooster vermoedelijk dit perceel – immers naast Thomas Izaäksz – aan de nieuwe eigenaars overdroeg in 1523 (inv.nr. 436-2: f. 171).

⁶ Woonde eerder in de Muurhuizen in de wijk Langestraat (inv.nr. 436-1: ff. 245v (1491); 266 (1493)). Van een broer verwierf hij een pand in de Lieve-Vrouwestraat in de Breul. Wees aan zijn dochter Beatris twee hoven met hopstaken en toebehoren en zijn inboedel toe na zijn overlijden (inv.nr. 436-1: f. 363v (1499)). Was leverancier van hop (bnr 1 inv.nr. 2: f. 80 (1468)).

⁷ Thomas had op het Havik twee kameren (PG bnr. 99 m. 287 (1454)). Hadden (helft van) huis en hofstede in de Muurhuizen, ez erven Lambert Hoflaet, az OLV-lofbroederschap (inv.nr. 436-1: f. 256 (1492)). Was naaste buurman van het uiteinde van het huis en hofstede in de Muurhuizen van Dirk Vos Cornelisz x Deliana, die dit goed voor 70 Rijnse gulden hadden gekocht. Aan het andere uiteinde van erf Dirk en Deliana was Gerrit Bot Volkensz eigenaar (inv.nr. 436-1: f. 335v (1497)).

⁸ Arend en Niesje verwierven in 1498 pand aan de Langegracht, waarin ze zijn gaan brouwen tot in de jaren dertig van de zestiende eeuw (zie info aldaar).

⁹ Later woonde Gerrit in de Muurhuizen in de wijk Langestraat. Heeft hij die overgenomen van Aart de Ruge? (inv.nr. 436-1: f. 275 (1493)).

¹⁰ Willem en Weim gebruikten eerst de brouwketel van anderen. Later hadden ze in dit huis aan het Havik een eigen brouwerij die ze met de hofstede in de Muurhuizen bij testament toewezden aan zoon Willem (III) (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 191 (1488); 313v (1496); inv.nr. 436-2: ff. 47 (1518); 172v (1523)).

¹¹ Margriet is kort hierna overleden, waarna Willem is hertrouwd met Geertruid. Hubert Jan Klaasz en Aleid, kinderen van Margriet, erfden (de helft van) een brouwketel, waaraan Koenraad Simonsz de lijftocht behield. De helft van deze ketel kwam toe aan Tijmen Louwe x Dirkje (inv.nr. 436-1: f. 56 (1480)). Margriet was blijkaar eerder getrouwd geweest met Jan Klaasz, brouwer rond 1464, met wie ze samen de ketel in eigendom heeft gehad.

¹² Ricout Smit verwierf van Margriet en Willem tevens een hof op de Koppel naast de beek, op voorwaarde de lijftocht van Margriet. Binnen een jaar na overlijden van Margriet zou Ricout een schuld van 25 Rijnse gulden aflossen ten behoeve van Hubert Jan Klaasz en Aleid, kinderen van Margriet (inv.nr. 436-1: f. 9 (1479)).

¹³ Tijmen en Dirkje ontvingen de helft van een brouwketel uit de nalatenschap van Margriet, gehuwd met Willem van Hagenouwe (inv.nr. 436-1: f. 56 (1480)). Willem van Hagenouwe had Tijmen en Dirkje uit de nalatenschap gekocht voor 175 lichte gulden, uitgezonderd het onroerend goed (inv.nr. 436-1: ff. 16 (1479); 56 (1480)). Zij verwierven tevens een [hop]hof buiten de Spuiport op de Koppel op de hoek van de stadsgracht/Beek (inv.nr. 436-1: ff. 69, 72 (1481)). Na hun dood zou de hof toekomen aan de Heilige Geestbroederschap. Dirkje maakte al haar goederen na overlijden aan Hubert Jan Klaasz en zijn zuster Aleid, kinderen van genoemde Margriet (inv.nr. 436-1: f. 82 (1482)). Dirkje moet familie van Margriet zijn geweest, mogelijk (schoon)zuster. Tijmen en Dirkje deden afstand van aanspraken op de brouwketel ten huize van Aleid, weduwe van Meeus Gerritsz (inv.nr. 436-1: f. 180 (1488)). Mogelijk gaat het om Aleid, de dochter van Jan Klaasz en genoemde Margriet. Na [kinderloos] overlijden van Dirkje in 1490 deden Hubert Jan Klaasz x Hendrikje en Aleid x Hendrik Albertsz – kennelijk was Aleid hertrouwd – afstand van de erfenis tbv Tijmen Louwe, waarvoor hij hun had voldaan, behalve het huis waar Tijmen in woonde, de hop en de

---

hopstaken (inv.nr. 436-1: f. 226v (1490)). Tijmen vestigde een rente van 10 stuivers per jaar op zijn goederen tbv de Heilige Geestbroederschap in de Sint-Joriskerk (inv.nr. 436-1: f. 240v (1491)). Tijmen woonde aan het Havik (inv.nr. 436-1: f. 246 (1491)).

¹⁴ Na overlijden van Margriet legde Willem een schuldbekentenis van 175 lichte gulden af tbv Tijmen Louwe x Dirkje vanwege de nalatenschap van Margriet. Begunstigden schonken hem deze nalatenschap uitgezonderd het onroerend goed (inv.nr. 426-1: f. 16 (1479)). Zijn nieuwe vrouw Geertruid had twee voorzoons, Wouter en Jan, en was waarschijnlijk eerder getrouwd geweest met Wouter Kampen. Zij had rechten op het goed naast dat van Willem van Hagenouwe aan het Havik (inv.nr. 436-1: f. 152v (1486)). Zij hadden tevens een hof in de Horseweide (inv.nr. 436-1: ff. 197 (1489); 243v (1491)). Beertje, weduwe van Jan Jacob Rutgersz, droeg aan Willem en Geertruid de eigendom van de helft van een hofstede met bebouwing in de Stadsmuur (Muurhuizen in wijk Krommestraat) over. De andere helft was half in eigendom van Gerrit Schaap en half van Gerrit Bot Volkensz (inv.nr. 436-1: f. 245v (1491)). Gerrit Bot Volkensz had bezat in de Muurhuizen een huis en hofstede, ez Willem van Hagenouwe, az Dirk Vos (inv.nr. 436-1: f. 381 (1501)).

¹⁵ Na hun overlijden zou deze hofstede toekomen aan dochter Diewertje en haar man Rutger de Verver. Hofstede werd toch eerder verkocht (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 195, 200 (1524)). Diewertje en Rutger kregen een dochter Fijtje, die huis en hofstede verhuurde aan Dirk Quint, die er een stander liet bouwen waarvan Willem gebruik mocht maken (bnr 1 inv.nr. 8: 82-83 (1536))

¹⁶ Jan was in 1481 of eerder overleden (inv.nr. 436-1: f. 67 (1481)).

¹⁷ Arend en Liesbeth bezaten tevens een hof buiten de Bloemendalsepoort (inv.nr. 436-1: f. 214 (1490)).

¹⁸ Margriet Jan Arendsweduwe droeg aan Willem Evertsz x Fie haar vaders erfdeel in de nalatenschap van Daam Goort Koningsz over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 63v (1481)).

¹⁹ Mocht Bertaat kinderloos overlijden, dan zou legaat toekomen aan Armen de Poth.

²⁰ Jacob verwierf van Willem en Fie tevens het goed genaamd De Vierdel met een kamp land in De Birkot en een hof in de Horseweide.

²¹ Margriet Jan Arendsweduwe droeg aan Willem Evertsz x Fie haar vaders erfdeel in de nalatenschap van Daam Goort Koningsz over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 63v (1481)).

²² Margriet Jan Arendsweduwe droeg aan Willem Evertsz x Fie haar vaders erfdeel in de nalatenschap van Jacob Nanning over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 30 (1479)).

²³ Willem van Bloemenweerd bezat tevens het huis in de Muurhuizen aan de westkant van de Havikerpoort.

²⁴ Een Willem van Liendert kreeg in 1471 een boete vanwege overbrouwen (bnr 1 inv.nr. 2: f. 261v). Willem van Liendert x Machteld brouwden in 1518 aan de Kortegracht (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 36).

Bijlage 18b: Huizen en eigenaars/bewoners aan het Havik zuidzijde¹

* *vetgedrukt* = vermoedelijke bierbrouwerij

Naam van brouwer x echtgenote

Slits nr. = perceelnummer op de kadastrale kaart van Slits uit 1824

Eigenaar/bewoner	Bijzonderheden	Bron (jaar)
(<i>Afgebroken ca. 1642</i>) Jan van Gein en Liesbet Meinse ² Jan van Zijl [Gein?] Jan van Gein	Dirk Ricoutsz had een rente uit dit goed.	Inv.nr. 436-1: f. 89 (1482) Inv.nr. 436-1: f. 248 (1491) Inv.nr. 436-1: f. 323 (1496)
(<i>Afgebroken ca. 1642</i>) Dirk van Gein x Geertruid Willem van Wierde x Cunera Jan van Zijl x Agnes		Inv.nr. 436-1: f. 248 (1491) Inv.nr. 436-1: ff. 248 (1491); 323 (1496) Inv.nr. 436-1: f. 323 (1496)
(<i>Afgebroken ca. 1642</i>) Erven Tonis van Bloemendal Vrede van Bloemendal		Inv.nr. 436-1: f. 248 (1491) Inv.nr. 436-1: ff. 310 (1495); 323 (1496)
(<i>Afgebroken ca. 1642</i>) Dirk van Gein x Geertruid/ Trude Willem van Loenen x Geertruid	Dirk woonde in dit huis.	Inv.nr. 436-1: f. 310 (1495) Inv.nr. 436-1: f. 310 (1495)
Vijver Gemene straat		Inv.nr. 436-1: ff. 282 (1494), 297 (1495), 310 (1495), 363 (1499)
(<i>Huisnrs. 15-19; Slits nrs. 653-655</i>) Heer Lubbert van Omeren (met mombler) Peter Reijersz Heer Lubbert van Omeren Peter van Grimmestein x Marie Jan Servaasz x Aleid Bertout Outgerdsz Daam Willemsz Klaas van Bilaar	Mocht Reijer overlijden zonder kinderen na te laten, dan zou het huis weer toekomen aan de erven Oude Peter Hamersveld Aan het Havik, hoek van de Vijver. Met bijliggend leeg erf. Koopsom een rente van 2 Rijnse gulden af te lossen tegen de penning 14. Zij vestigden een jaarlijkse rente van 3 Rijnse gulden tbv Aart Servaasz af te lossen tegen de penning 14. Aleid Dirk Poitszdochter droeg aan Jan Servaasz x Aleid de 'lege plaatse' over, achter het huis waar Jan in woonde, ez Luman Aart Moijsz, az Jan Servaasz.	Inv.nr. 436-1: f. 193v (1488) Inv.nr. 436-1: f. 193v (1488) Inv.nr. 436-1: f. 282 (1494) Inv.nr. 436-1: ff. 282 (1494); 297 (1495) Inv.nr. 436-1: f. 297 (1495); AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 25 (1495) Inv.nr. 436-1: f. 363 (1499) Inv.nr. 436-1: ff. 309v (1495); 318 (1496) AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 52 (1514) AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 52 (1516) AP bnr. 100 inv.nr. 1119 (1539)
(* <i>Huisnr. 21; Slits nr. 656</i>) Willem Evertsz Luman Aartsz Moij x Beieraat Albert Lumansz x Kunera Beieraat, weduwe Luman Aartsz Moij	Ontvingen van Willem Willem Evertsz x Weim, Fie Willem Evertszweduwe en haar dochter Aleid de hofstede met verbrand huis en schuur en de naastliggende hofstede met kamer aan de Vijver, die Luman en Beieraat voordien plachten te gebruiken, ez Jacob Staal, az Jan Servaasz. [Waarschijnlijk zelfde burens als aan het Havik en liepen percelen dit deel van Havik door naar de Vijver.] Aleid, dochter van Willem Evertsz droeg huis aan het Havik over aan haar zuster Beieraat. Huis met hofstede aan Havik achter doorgaande [tot de Vijver]. Albert was zoon van Luman en Beieraat. Met hof. Perceel liep achter door tot aan de Vijver. Beieraat legateerde de helft van huis met hof en hofstede aan haar dochter Margriet. [Zoon Albert Lumansz bracht het huis aan het Havik in bij zijn huwelijk in 1516 en zijn tweede huwelijk in 1521].	Inv.nr. 436-1: f. 193v (1488) Inv.nr. 436-1: ff. 282 (1494); 297 (1495); 363 (1499); AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 52 (1516) Inv.nr. 436-1: f. 309v (1495); AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 25 (1495). AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 52 (1514) AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 52 (1516) AP bnr. 100 inv.nr. 1119 (1539)

<p>(*<i>Huisnr. 23; Slits nr. 657</i>) Hendrik Staal³ Jacob Staal</p> <p>Kramersgilde Jacob Staal</p> <p>Ricout Vos Pouwels Spruit</p>	<p>Gijsbert Spruit woonde in 1502 in dit huis dat aan Jacob Staal toebehoorde. [Gijsbert Spruit woonde eerder aan de zz Langegracht bij de Ketelaarsbrug en had eigen brouwerijmiddelen: ketel, kuipen, tobben, etc.] Het kramersgilde ontving een jaarlijkse rente van 3 gulden uit dit pand. [Dit pand door ons als naaste burens van bovenstaand pand gekoppeld, hoewel er in bronteksten geen vermelding van belending is. Deze personen waren eveneens burens aan de Vijver, dus waarschijnlijk liepen percelen door en lagen ze ook aan het Havik naast elkaar.]</p> <p>[Paulus was kleinzoon van Gijsbert Spruit.]</p>	<p>Inv.nr. 436-1: f. 37 (1480) Inv.nr. 436-1: ff. 120 (1483); 186 (1488); 361 (1499); 397v (1502)</p> <p>Inv.nr. 436-1: ff. 186 (1488); 397v (1502)</p> <p>Inv.nr. 436-1: ff. 309v (1495), 398v (1502)</p> <p>AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 52 (1514-16) AP bnr. 100 inv.nr. 1119 (1539)</p>
<p>(<i>Huisnr. 25; Slits nr. 659</i>)</p> <p>Erven Hendrik Staal⁴ Kramersgilde</p> <p>Erven Hendrik Staal Geertruid Jacob Dirkszdochter Geertruid en Armgard, dochters van Dirk Jacobsz de Boogmaker</p> <p>Jacob Jansz x Peternel/ Nelle</p>	<p>Jacob Dirksz x Hendrikje hadden rente van 1 Franse schild op dit goed vanwege vaderlijke erfenis.</p> <p>Achter deze hofstede verwierf brouwerszoon Huge Lamfertsz een hofstede aan de Vijver, ez erven Hendrik Staal, az Jan Jordensz Nalatenschap Hendrik Staal overgedaan aan Teuntje Dirk Dirkszweeduwe, die er een jaarlijkse rente uit ontving.</p> <p>Huge Lamfertsz als achterbuur genoemd.</p> <p>Achter: Herman Beersz. [Perceel omsloot achter het onderstaande perceel van Wouter Bot en werd zelf achter omsloten door het onderstaande perceel van Herman Beersz.] Koopprijs 80 Rijnse gulden.</p>	<p>Inv.nr. 436-1: f. 37 (1480)</p> <p>Inv.nr. 436-1: ff. 120 (1483); 127 (1484) Inv.nr. 436-1: f. 127 (1484) Inv.nr. 436-1: f. 198 (1489)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 246 (1491)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 265v (1493) Inv.nr. 436-1: f. 120 (1483) Inv.nr. 436-1: ff. 354v (1498); 361 (1499)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 361 (1499)</p>
<p>(<i>Huisnr. 27 ; Slits nr. 660</i>) Wouter Bot Andriesz⁵ Erven Wouter Bot Andriesz Andries Bot Woutersz Jacob Jansz x Peternel/ Nelle</p>	<p>Hofstede met bebouwing. [Huis waarschijnlijk afgebrand]. Koopprijs 36 Rijnse gulden. Achter: dochters van Dirk de Boogmaker.</p>	<p>I nv nr 436-1: f. 37, 56v (1480) Inv.nr. 436-1: f. 120 (1483) Inv.nr. 436-1: f. 354v (1498) Inv.nr. 436-1: ff. 354v (1498); 361 (1499)</p>
<p>(<i>Huisnr. 29; Slits nr. 661</i>) Jan Jordensz van der Maat x Evertje</p> <p>Jorden van der Maat Jansz</p> <p>Jacob Bartholomeusz x Liesbeth</p> <p>Nakomelingen van Jan Jordensz Jorden en Gerrit van der Maat Jansz Beer Hermansz x Beieraat</p> <p>Herman Beersz (x Goudje/Goubrich)</p>	<p>Jan woonde in dit huis.</p> <p>Verkoop vanwege schuld van 105 gulden van Jorden aan Jacob en Liesbeth</p> <p>Doorgaande hofstede [tot aan de Vijver]. Met hof en bebouwing (hout en steen). Koopprijs 30 Rijnse gulden aan Jorden en 60 Rijnse gulden aan Gerrit. Herman Beersz, zoon, zou dit goed erven na hun overlijden. [Perceel liep achter door tot aan perceel van de erven Hendrik Staal en tussenliggende hofstede van Huge Lamfensz.]</p>	<p>Inv.nr. 436-1: ff. 15v (1479); 56v (1480); 63v (1481) Inv.nr. 436-1: ff. 122; 127 (1484); 158 (1486) Inv.nr. 436-1: ff. 122; 127v (1484); 155v (1486) Inv.nr. 436-1: f. 163 (1486) Inv.nr. 436-1: ff. 265v, 272v (1493) Inv.nr. 436-1: ff. 265v , 272v (1493)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 354v (1498)</p>
<p>(<i>Huisnr. 31; Slits nr. 662</i>) Wulfger van den Hoorn</p> <p>Wulfger van den Hoorn</p> <p>Wulfger van den Hoorn x Geertruid Trude Bidders/ Geertruid Luman Eelgisweeduwe⁶ (helft) Beer Hermansz x Beieraat (helft) Snijdersgilde (verbeterschap)</p>	<p>Wulfger woonde in dit huis. Jan Botter Woutersz ontving een rente uit de helft van dit goed. Hendrik Botter Jansz x Aleid hadden rente op dit goed.</p> <p>Ontvangen vanwege Wulfger van den Hoorn x</p>	<p>Inv.nr. 436-1: ff. 15v (1479); 56v (1480)</p> <p>Inv.nr. 436-1: ff. 63v (1481); 122 (1484)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 155v (1486) Inv.nr. 436-1: ff. 155v, 158 (1486)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 158 (1486) Inv.nr. 436-1: f. 163 (1486)</p>

<p>Beer Hermansz en het snijdersgilde Jan Willemsz</p>	<p>Geertruid.</p>	<p>Inv.nr. 436-1: f. 265v (1493) Inv.nr. 436-1: f. 305v (1495)</p>
<p>(*<i>Huisnr. 33-35; Slits nr. 663</i>) Beer Hermansz x Beieraat⁷</p>	<p>Hofstede herbergde drie kameren of huizen, waarop rente van 2 Rijnse gulden tbv Jan Pijl x Armgard werd gevestigd.</p>	<p>Inv.nr. 436-1: ff. 4 (1478); 15v (1479); 38 (1480); 63v (1481); 146, 155v, 158, 163 (1486) Inv.nr. 436-1: f. 305v (1495)</p>
<p>Herman Beersz (<i>Huisnr. 37; Slits nr. 664</i>) Beer Hermansz Peter Dier</p> <p>Beer Hermansz x Beieraat</p> <p>Arend Splintersz x Margriet/ Griet</p> <p>Erven Arend Splintersz</p> <p>Dirk Renes x Griet Evert Wolfensz x Imme?</p>	<p>Alleen doorgaande hofstede, in tweeën gedeeld met onderstaand huis.</p> <p>Alleen doorgaande hofstede, in tweeën gedeeld met onderstaand huis. Koopsom 140 gulden. Gijsbert Jacobsz droeg tevens zijn rechten op deze hofstede over.</p> <p>Koopprijs 35,5 Rijnse gulden + jaarlijkse rente van 3 Rijnse gulden.</p> <p>Beieraat en Herman, zoon, vestigden op dit (?) goed een jaarlijkse rente van 3 Rijnse gulden tbv Mechteld, maagd van koopman Albert.</p> <p>Droegen de verbeterschap van het huis over.</p> <p>Evert woonde in dit huis. Frankje Arendsdochter, met haar oom Herman Splintersz als voogd, droeg inboedel over die zij uit vaderlijke erfenis had gekregen.</p>	<p>Inv.nr. 436-1: f. 379v (1500)</p> <p>Bnr. 1 inv.nr. 3957 (1478) Inv.nr. 436-1: f. 38 (1480)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 38 (1480)</p> <p>Inv.nr. 436-1: ff. 146 (1486); 213v (1490); 233 (1491) Inv.nr. 436-1: f. 305v (1495) Inv.nr. 436-1: f. 321 (1496)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 379v (1500) Inv.nr. 436-1: f. 379v (1500)</p>
<p>(*<i>Huisnr. 39 ; Slits nr. 665</i>) Hildegond Bertout Willemszweuwe Goubrich, dochter Wouter Reijersz [van Leeuwen]</p> <p>Peter Dier</p> <p>Beer Hermansz x Beieraat</p> <p>Nakomelingen van Bertout Willemsz Wouter van Leeuwen x Lucie Herman Beersz x Goudje/ Goubrich Hildegond Bertout Willemszweuwe (helft)</p> <p>Beer Hermansz x Beieraat</p> <p>Herman Loochsz x Deliana [Reijersdochter]⁸</p> <p>Erven Bertout Willemsz Hildegond Bertout Willemszweuwe en Herman Beersz x Goudje⁹ Wulfger van den Hoom x Geertruid</p>	<p>Inclusief brouwketel en toebehoren.</p> <p>Overgedragen door Goudje/ Goubrich Herman Beerszwijf x Herman</p> <p>Wouter was waarschijnlijk zoon van brouwer Reijer van Leeuwen.</p> <p>Alleen doorgaande [tot aan Vijver?] hofstede, in tweeën gedeeld met bovenstaand huis.</p> <p>Alleen doorgaande [tot aan Vijver?] hofstede, in tweeën gedeeld met bovenstaand huis. Koopsom 140 gulden. Gijsbert Jacobsz droeg tevens zijn rechten op deze hofstede over.</p> <p>Het huis, dat zij eerder van Herman Beersz en Goudje hadden ontvangen, werd bewoond door Hildegond Bertout Willemszweuwe., Hildegond mocht de helft van het huis levenslang gebruiken of gezamenlijk verhuren. Herman zou dak dichten en werf herstellen, waarna onderhoud op gezamenlijke kosten.</p> <p>Alleen de hofstede, waarop bebouwing. Voor en achter de gemene straat.</p> <p>Alleen de hofstede, waarop bebouwing. Voor en achter de gemene straat.</p> <p>Tegen betaling van een lijfrente van 8 Rijnse gulden per jaar tbv Hildegond en een lijfrente van 10 Rijnse gulden per jaar tbv Goudje.</p>	<p>Bnr. 1 inv.nr. 3957 (1478) Bnr. 1 inv.nr. 3957 (1478) Inv.nr. 436-1: f. 4 (1478)</p> <p>Bnr. 1 inv.nr. 2: f. 224 (1468)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 38 (1480)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 38 (1480)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 146 (1486) Inv.nr. 436-1: f. 155 (1486) Inv.nr. 436-1: f. 155 (1486)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 213v (1490)</p> <p>Inv.nr. 436-1: f. 213v (1490)</p> <p>Inv.nr. 436-1: ff. 218 (1490); 229v (1491) Inv.nr. 436-1: f. 233 (1491) Inv.nr. 436-1: ff. 233, 240 (1491), 379v (1500)</p>
<p>(*<i>Huisnr. 41 ; Slits nr. 666</i>) Dirk Vos</p> <p>Jan Wulfgersz Nakomelingen Jan Wulfgersz Dirk Vos Hermansz x Aleid</p> <p>Dirk Vos (Hermansz) en Jacob Botter Jacob Zoes Gerritsz</p>	<p>Ontvingen van Aleid Dirk Poijtsdochter de jaarlijkse rente van 10 Beierse gulden die op dit goed was gevestigd.</p> <p>Met schuur en hof. Achter: heer Peter Pijl, Willem van Dam en de nakomelingen Simon Boesge.</p>	<p>Inv.nr. 436-1: f. 4 (1478); bnr. 1 inv.nr. 3957 (1478) Inv.nr. 436-1: f. 38 (1480) Inv.nr. 436-1: f. 213v (1490) Inv.nr. 436-1: f. 218 (1490)</p> <p>Inv.nr. 436-1: ff. 229v, 233 (1491) Inv.nr. 436-1: ff. 229v, 240 (1491)</p>

<u>Dirk Vos Hermansz x Aleid</u>	[Jacob Zoes deed het goed binnen een jaar weer terug over, dus het diende vermoedelijk als onderpand voor Dirk en Jacob Botter] Met schuur en hof. Achter: heer Peter Pijl, Willem van Dam en de nakomelingen Tijmen Boesge.	Inv.nr. 436-1: f. 240 (1491)
(* <i>Huisnr. 43; Slits nr. 667</i>) Erven Andries Evertsz <u>Ootje Andries Evertszweduwe</u>	Ode woonde in dit huis met hof en produceerde bier met een ketel waarmee men 'dagelijks hopenbier brouwt'. Zij had tevens land op de Kleine Meent buiten de Sint-Andriespoort, een stuk land op de Eng – in gebruik door Jan Vlug – en een hof binnen de stad. Ootje vestigde een jaarlijkse rente van 25 Rijnse gulden op deze goederen tbv haar zoon Franciscus.	Inv.nr. 436-1: ff. 218 (1490); f. 229v, 240 (1491) Inv.nr. 436-1: ff. 358v, 361v (1499)
Hendrik Jansz x Liesbet (kindsdeel) Heer Frans Andriesz (kindsdeel) (* <i>Huisnr. 45; Slits nr. 668</i>)	Willem van Dam ontving alleen hofstede van <u>Herman Beersz</u> en <u>Beieraat</u> zijn moeder, ez <u>Herman</u> en <u>Beieraat</u> , az erven Andries Evertsz, voor, richting gracht: Herman van Kesteren en nakomelingen Gijsbert Lambertsz, achter: Willem van Dam Achter: Willem van Dam. Dirk woonde in dit huis. Koopprijs 20 Rijnse gulden tbv Willem van Dam, een jaarlijkse rente van 1 Rijnse gulden aan dezelfde en een jaarlijkse rente van 1 Rijnse gulden tbv het schoenmakersgilde, beide renten af te lossen tegen de penning 14.	Inv.nr. 436-1: f. 338v (1497) Inv.nr. 436-1: f. 361v (1499) Inv.nr. 436-1: f. 361v (1499)
(* <i>Huisnr. 47; Slits nr. 669</i>) Willem van Dam ¹⁰ [x Judith/ Jutte]	[Belendingen f. 338v en f. 361v lijken tegengesteld]	Inv.nr. 436-1: f. 361v (1499)
Lavendelstraat Steeg		Inv.nr. 436-1: f. 361v (1499)

¹ NB Belendingen dikwijls omgedraaid, m.a.w. geen vaste volgorde van ene zijde = west en andere zijde = oost of andersom. Zie bijvoorbeeld erf Herman Tonisz x Gerritje (ff. 350 en 350v).

² Lijse van Gein had een meerderjarige zoon genaamd Dirk (inv.nr. 436-1: f. 318 (1496)).

³ Hendrik Staal zal tussen 1480 en 1483 zijn overleden, waarna Jacob de westkant van het perceel bleef bewonen en de oostkant aan de gezamenlijke erven van Hendrik toekwam.

⁴ Erfgenamen waren: Wouter van der Maat x Sofie, Jacob Staal (inv.nr. 436-1: f. 246).

⁵ Wouter moet in 1483 zijn overleden (inv.nr. 436-1: f. 120).

⁶ Geertruid had dit goed ontvangen uit de ouderlijke boedel. Haar ouders hadden het ontvangen van Geertruid, weduwe van Herman van Kesteren.

⁷ Beer x Beieraat droegen in 1494 de helft van het huis en hofstede met toebehoren aan de oostkant van de Havikerpoort over aan Liesbeth van den Beek, weduwe van Jan Dirksz (inv.nr. 436-1: f. 289). Op kaart Braun en Hogenberg is dit zeer groot pand.

⁸ Woonde op het Havik in het tweede muurhuis vanaf de Havikerpoort (inv.nr. 436-1: ff. 13v, 23v, 148v, 165, 276, 340v). Bezat de helft van een pand aan de Langegracht dat in gebruik was door Gijsbert Spruit (f. 283v) en driekwart van een andere hofstede in de wijk Krommestraat (f. 254). Ze hadden in de Breul ook een lege hofstede waarbij ze aan de achterzijde de belending hadden, naast erven Henrik van Westrenen en tegenover Jacob Aartsz. (f. 280). Hun zoon Reijer klaagde zijn moeder aan in 1525 vanwege installatie van een brouwoven in de kelder.

⁹ Herman en Goudje droegen alle goederen van Herman Beersz over aan Hendrik Evertsz (inv.nr. 436-1: f. 233 (1491)).

¹⁰ Willem x Jutte ontvingen van Peter Willemsz het eigendom van een huis en hofstede achter het stadhuis, ez Peter Willemsz, az erven Willem Lambertsz (inv.nr. 436-1: ff. 87 (1482); 163 (1486)). Hier stonden minstens vier huizen.

Bijlage 19a: Huizen en eigenaars/bewoners aan de Kortegracht zuidzijde

* *vetgedrukt* = vermoedelijke bierbrouwerij

Naam van brouwer x echtgenote

Slits nr. = perceelnummer op de kadastrale kaart van Slits uit 1824

Eigenaar/bewoner	Bijzonderheden	Bron (jaar)
Langestraat/Plaats		
(Langestraat nr. 55; Slits nr. 2065) Margriet Geerlofs	Huis op de hoek van de Plaats Haar burens aan de Langestraat hadden achter een steeg die aan de Plaats uitkwam, waarschijnlijk aan de oez van Peter Diers huis.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 281v (494) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 322 (1496), 91v (1482)
(Huisnr. 1; Slits nr. 2066) Peter Dier	Peter legateerde aan Albert Dier, zoon, het huis 'aan de Plaats' en de schuur met hofstede in de Godschalkstraat. Huis was eerder van Peter Dier geweest.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 32v (1479) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 42v (1480) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 281v (494)
(Huisnr. 5; Slits nrs. 2067- 2068) Gerrit Krijken en nakomelingen Evert Gijsbertsz Aleid, weduwe Gerrit Krijken Jan Zaal		bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 6v (1478) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 32v (1479) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 189v (1488)
(* Huisnr. 7; Slits nr. 2069) Gerrit Meeusz x Lubrich	Ontvangen van Aleid van Gein en haar zoon Rutger van Gein. Achter: schuur van Jan Kampen.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 6v (1478); 32v (1479)
Gerrit Meeusz x Lubrich	Ontvangen de hofstede van het Sint-Aagtenklooster.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 189v (1488)
(* Huisnr. 7; Slits nr. 2070) Gerrit Meeusz		bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 6v (1478); 165v (1486); 189v (1488); 281 (1494)
(* Huisnr 7.; Slits nr. 2071) Beatrijs Vos, weduwe Evert Jansz (helft) Hendrik van Haaften (kwart)	Na overlijden Evert Jansz was de helft van het huis met brouwketel toegekomen aan zijn moeder Agnes Botter, gehuwd met Goort Stevensz. Goort droeg na haar overlijden een kwart over aan Hendrik van Haaften.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 243v (1491) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 243v (1491)
Peter Hendriksz x Beatrijs [helft] Evert van Wede x Aleid [kwart]	Beatrijs hertrouwde met Peter Hendriksz en zij woonden in dit huis. Hendrik van Haaften x Willemien droegen hun aandeel over aan Evert van Wede x Aleid.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 247v (1491) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 247v (1491)
Hendrik van Haaften x Willemien [driekwart]	Peter Hendriksz x Beatrijs droegen eigendom over aan Hendrik en Willemien. Evert van Wede deed afstand van alle aanspraken die hij had. Achter: Belie, weduwe Willem de Brouwer	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 281 (1494)
Mooierstraat		
	Gemene steeg	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 281 (1494)
(* Huisnr. 9; Slits nr. 2108) Jan Roelofsz x Lutte ¹ Erven Jan Roelofsz		bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 339v (1497) bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 221v (1525)
(* Huisnr. 11; Slits nr. 2109) Jan van Westrenen Petersz x Margriet Willem Zaal x Stijn	In de Mooierstraat grensden de percelen van Jan Roelofsz en de erven Peter van Westrenen aan elkaar. Willem en Stijn woonden in dit huis.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 339 (1497) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 339v (1497) bnr. 12 inv.nr.s 436-1: f. 339v (1497); 436-2: f. 221v (1525) bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 221v (1525)
Gijsbert Hendriksz Botter x Fransje	Achter: straat	
(* Huisnr. 13; Slits nr. 2110) Heiman Hendriksz Heiman Hendriksz x Rutgertje Erven Jan Roelofsz		bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 75v (1481) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 239v, 247 (1491), 282v-283 (1494), 306 (1495), 339v (1497) bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 221v (1525)

<i>(Huisnr. 15; Slits nr. 2110)</i> Sint-Agnietenklooster Arend Willemsz de Wit x NN	Huis met erfpacht hofstede ontvangen van Lubbert van Steenbeek x NN Peter Bot Gijsbertsz droeg aan heer Jacob Vlug als onderpand de jaarlijkse rente van 8 pond over die hij uit dit huis met hofstede ontving. Na terugontvangst droegen Peter Bot x Aleid deze rente over aan Gerrit van Schaik x Bertraat Eeuwig durende erfpacht. Op last van jaarlijkse rente van 8 pond tbv Gerrit van Schaik.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 75v (1481) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 247 (1491) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 282v-283 (1494) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 303v, 306 (1495); 315-315v (1496)
<i>(Huisnr. 17; Slits nr. 2110)</i> Jan Hendriksz x Marie Ode, weduwe Lambert Jacobsz Goort Lamberts van Liendert x Lubrich Herman Tonisz x Gerritje Willem Aartsz x Deliana	Jan en Marie droegen huis en hofstede in 1479 over aan weduwe Ode. Ontvangen van Jan Hermansz x Marie	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 302v (1495) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 9-9v (1479) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 75v (1481); 85 (1482); 230v (1491); 247 (1491); 282v-283 (1494); 296v (1495) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 303v, 306 (1495) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 315-315v (1496), 351v (1498)
<i>(*Huisnr. 19; Slits nrs. 2110-2113)</i> Frank van Bemmelen x Mechteld Luther Hendriksz x Petertje Jonge Gerrit van Schaik Gerrit van Schaik x Bertraat²	Achter: lege hofstede van Philips Botter, priester Jacob Aartsz x Hildegond bezaten de verbeterschap van dit huis. Achter: kamer met hofstede die Jonge Gerrit van Schaik had ontvangen van heer Philips Botter Ontvangen van het Sint-Barbaraklooster. Achter: Luther Hendriksz en erven Peter Aartsz	bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 9-9v (1479), 85 (1482) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 230v (1491) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 296v (1495) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 303v (1495) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 315-315v (1496) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 351v (1498)
Drieringensteeg	Gemene steeg	bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 9-9v (1479), 85 (1482), 159 (1486), 230v (1491), 296v (1495), 351v (1498)
<i>(Huisnr. 21; Slits nr. 2125)</i> Jan Gerritsz x Mechteld	Huis en hofstede in eeuwige erfpacht gehuurd van Beertje, weduwe Herman Bot voor 7,5 Rijnse gulden per jaar.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 159 (1486), 172v (1487)
<i>([Huisnr. 23]; Slits nr. 2124)</i> Gerrit Reijersz Lambert Reijersz en Geertruid, zuster Jan Gerritsz x Mechteld Lambert Reijersz en Geertruid, zuster	Lambert Reijersz en Geertruid droegen een hof over aan buurman Jan en Mechteld. Geertruid behield levenslang gebruiksrecht en uitgang, zoals vastgelegd door Tonis Brand Achter: een schuur met hofstede die zij overdroegen aan Jan Gerritsz x Mechteld, ez Jan Gerritsz, az Goort Stevensz, beide einden gemene straat.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 142 (1485) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 159 (1486) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 172v (1487), 208v (1489), 300 (1495) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 270 (1493)
<i>(*Huisnr. 25; Slits nr. 2126)</i> Steven Albertsz (helft) Steven Albertsz x Aleid Steven Alberts † x Aleid † Albert Stevensz x Margriet	Steven ontving dit aandeel van Albert Albertsz. Steven maakte aan Aleid de levenslange lijftocht aan het huis, met etenswaar en brand. Dit huis stond 'op de hoek bij Tinnenburg'. Kinderen en erfgenamen waren Aleid (x Rutger Petersz) en Albert Stevensz x Margriet. Uitkoop van rechten op dit huis van Evert Hol x Aleid.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 142 (1485), 172v (1487) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 208v (1489) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 293 (1495) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 300 (1495)
Muurhuizen	Gemene straat	bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 142 (1485), 208v (1489), 300 (1495)

¹ In de Mooierstraat verwierf Jan Roelofs een hofstede van Dirk Gerritsz x Aleid, ez Jan Roelofs, az erven Peter van Westrenen. bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 339 (1497). Verwierven van Gerrit Meeusz een hofstede in de Mooierstraat, ez Jan Roelofs, az Wouter Kerkhof, behalve het lood van de pomp die bij de hofstede behoorde, dat aan Gerrit bleef (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 352v (1498)). Ontvingen van Hendrik van Westrenen een hofstede in de Breul die eerder van Gerrit Goud was geweest, ez Jan Roelofs, az gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 365v (1499)).

² Gerrit en Bertraat brouwen tot 1496 aan de zz Langegracht (huisnr. 32).

Bijlage 19b: Huizen en eigenaars/bewoners aan de Kortegracht noordzijde

* *vetgedrukt* = vermoedelijke bierbrouwerij

Naam van brouwer x echtgenote

Slits nr = perceelnummer op de kadastrale kaart van Slits uit 1824

Eigenaar/bewoner	Bijzonderheden	Bron (jaar)
Achter de Heilige Geest/ Plaats		
<i>(Huisnr. 4; Slits nr. 2056)</i> Erven Cornelis Geerlofsz		bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 392, 395 (1501)
<i>(*Huisnr. 6; Slits nr. 2055)</i> Aart Heimansz x Aleid Hendrikje, dochter van Aart Heimansz Geertruid, dochter van Aart Heimansz Wulfger van Huikenhorst x Marie	Bij de Plaats. Achter: Armen de Poth Koopprijs 90 Rijnse gulden	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 55 (1480) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 392 (1501) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 392, 395 (1501) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 395 (1501); bnr. 1 inv.nr. 4079 (1501)
<i>(*Huisnr. 8; Slits nr. 2046)</i> Gerrit Meeusz		bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 333v (1497); bnr. 1 inv.nr. 4079 (1501); bnr. 12 inv.nr. 436- 1: ff. 392, 395 (1501)
<i>(*Huisnr. 8; Slits nr. 2046)</i> Willem Aartsz x Deliana Willem Aartsz Willem Willem Aartsz x IJde	Huis met brouwketel Achter, aan Godschalkstraat: erf van Peter Aartsz	bnr. 1 inv.nr. 3897 (1465) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 327 (1497); bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 333v (1497) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362 (1499) bnr. 1 inv.nr. 4079 (1501); bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 392, 395 (1501)
<i>(*Huisnr. 10; Slits nr. 2045)</i> Lambert van Westrenen van Nw x Beatrijs Meeus van Westrenen	Achter, aan Godschalkstraat: Peter Aartsz	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 327 (1497) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 333v (1497) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362 (1499)
<i>(*Huisnr. 12; Slits nr. 2044)</i> Meeus van Westrenen Lambert van Westrenen van Nw x Beatrijs	Achter, aan Godschalkstraat: Meeus v W Achter, aan Godschalkstraat: Wulfger van Huikenhorst Lambert had een brouwhuis en turfschuur	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 21v (1479) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 327 (1497) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362 (1499) bnr. 1 inv.nr. 6: 29 (1526)
<i>(*Huisnr. 14; Slits nr. 2040)</i> Gerrit Hubertsz x Margriet	Met huis en hofstede in de Godschalkstraat met zelfde belendingen.	bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 21v (1479), 327 (1497)
<i>(Huisnr. 16; Slits nr. 2039)</i> Hendrik Bot Jansz x Aafje Hendrik Bot Willem Petersz Willem Petersz x Deliana Schippergilde Heer Willem Hoflaat (helft)/ Gerrit Hubertsz x Margriet (helft)	Achter, aan Godschalkstraat: Hendrik B x A	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 21v (1479) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 125v (1484) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 208 (1489) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 292 (1494) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 292 (1494) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 304v (1495)
<i>(Huisnr. 18 ; Slits nr. 2036)</i> Nakomelingen Gerrit Hoflaat Heer Willem Hoflaat, priester	Achter doorlopend tot Godschalkstraat	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 8v (1479) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 125v (1484) bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 166 (1486), 208 (1489), 304v (1495)
<i>(Huisnr. 20; Slits nr. 2033)</i> Aleid, weduwe van Ricout Sprong Erven Ricout Sprong Hildegond Gerrit van Dashorstdochter	Het huis dat hierachter aan de Godschalkstraat lag werd door Peter Bot Gijsbertsz x Aleid overgedragen aan Gerrit van Dashorst x Gerritje	bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 8v (1479) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 125v (1484) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 166 (1486) bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 208 (1489)
Oldenbarneveltsteeg	Gemene steeg	bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 8v (1479), 166 (1486), 353v (1498), 362 (1499)

<p>(*<i>Huisnr. 22; Slits nr. 2032</i>) Lambert Reijersz en Geertruid Reijer Lamberts (broer en zus)</p> <p>Lambert Reijersz en Geertruid Reijer Lamberts (broer en zus)</p> <p>Gerrit Gerrit Reijersz x Margriet</p>	<p>Hoekhuis. Lambert en Geertruid legateerden dit pand aan hun neefje Gerrit Gerritsz, maar behielden de lijftocht hieraan.</p> <p>Overdracht aan Gerrit Gerritsz</p> <p>Huis met brouwketel en alles wat tot de brouwerij behoorde.</p>	<p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 147 (1486)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 353v (1498)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 353v (1498)</p>
<p>(<i>Huisnr. 24; Slits nr. 2032</i>) Gerrit Reijersz</p> <p>Lambert Reijersz en Geertruid Reijer Lamberts (broer en zus; helft)/ Jorden Gerritsz (helft) Gerrit Gerritsz x Margriet (helft)/ Jorden Gerritsz (helft) Gerrit Gerrit en Jorden Gerritsz</p>	<p>Broer van Lambert en Geertruid, vader van Gerrit Gerritsz</p> <p>Voor en achter een gemene straat</p>	<p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 147 (86)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 211 (1490)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 211 (1490)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 353v (1498)</p>
<p>(*<i>Huisnr. 24; Slits nr. 2032</i>) Jacob van Bilaar Aleid, weduwe van Jacob van Bilaar (≤ 1484 †) Willem van Bilaar x Margriet</p>	<p>Willem erfde dit huis van Jacob x Aleid, die beiden waren overleden</p>	<p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 15 (1479)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 211 (1490)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 127v (1484), 172v (1487)</p>
<p>(<i>Huisnr. 24; Slits nr. 2032</i>) Jan Krulling</p> <p>Evert van der Schuur x Ese Peter Ricouts weduwe</p>	<p>Lambert Brunisz x Janna hadden een schuur in een hof aan de Godschalkstraat, ez Jacob van Bilaar, az Cornelis van Gein</p>	<p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 15 (1479), 211 (1490)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 172v (1487)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 16v (1479)</p>
<p>(<i>Huisnr. 26; Slits nr. 2028</i>) Hendrik Stevensz</p> <p>Hendrik Stevensz en Lambert Brunisz</p>	<p>Lambert Brunisz x Janna hadden een schuur in een hof aan de Godschalkstraat, ez Jacob van Bilaar, az Cornelis van Gein</p>	<p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 15 (1479)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 16v (1479)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 172v (1487)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 199v (1489)</p>
<p>(<i>Huisnr. 30; Slits nr. 2027</i>) Cornelis van Gein x NN Klaas Jacobsz x Hendrikje</p>	<p>Klaas Jacobs was burger te Utrecht Klaas Jacobsz x Hendrikje en Albertje Willem Hubertsweduwe ontvingen jaarlijkse rente van 4 Rijnse gulden uit dit huis.</p>	<p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 144 (1485)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 144 (1485)</p> <p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 199v (1489)</p>
<p>Muurhuizen¹</p>	<p>Gemene steeg</p>	<p>bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 144 (1485), 199v (1489)</p>

¹ Het is niet helemaal zeker of de huiseigenaren tussen de Oldenbarneveltsteeg en de Muurhuizen juist zijn weergegeven of dat het hele rijtje gespiegeld moet worden. Jan Brand trok een rente van 3 pond 10 schelling en 1 mingel wijn uit het huis van Cornelis van Gein naast de 'gemene steeg' (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 144 (1485)). Hij bezat ook een erfje aan de Singel bij de Kwadebrug, dus mogelijk woonde hij dichterbij de Muurhuizen dan bij de Oldenbarneveltsteeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 212v (1490)). Een zwak argument, maar verder geen aanknopingspunten gevonden voor de juiste ordening.

Bijlage 20a: Brouwers in het stadsbestuur 1375-1400

S = schepen

	#	1372	1377	1378	1379	1380	1384	1386	1387	1389	1390	1391	1392	1393	1396	1398	1400	1405	1406	1407	1408	1413
Volkwin Bot	1					S																
Hendrik Botter	3					S			S		S											
Gerrit Duwer	5								S	S							S	S		S		
Zeger van Emiklaar	3							S			S		S									
Reiner Keil	4	S	S	S		S																
Arend Mutse	1																		S			
Evert Schout vd Kelre	4							S					S			S					S	
Jan de Smit	1		S																			
Evert Taatse	2										S				S							
Jan Taatse	2				S		S															
Jordaan Verken Gerritsz	2		S		S																	
Bertout Paulusz vd Zande	1						S															
Jan Paulusz vd Zande	5																	S		S		S
	1417	1423																				
Volkwin Bot																						
Hendrik Botter																						
Gerrit Duwer																						
Zeger van Emiklaar																						
Reiner Keil																						
Arend Mutse																						
Evert Schout vd Kelre																						
Jan de Smit																						
Evert Taatse																						
Jan Taatse																						
Jordaan Verken Gerritsz																						
Bertout Paulusz vd Zande																						
Jan Paulusz vd Zande	S	S																				

Bijlage 20b: Brouwers in het stadsbestuur 1475-1500

R = raad; S = schepen; B = burgemeester

	#	1437	1438	1441	1443	1444	1445	1448	1456	1458	1459	1460	1461	1462	1463	1464	1465	1466	1467	1468	1469
Bartolomeeus Gerritsz	1																				
Herman Berendsz	1																				
Jacob van Bilaar	8								S	B			S		S		S		S		
Willem Klaasz Bosch	1	R																			
Peter Bot Andriesz	5																				
Gerrit Duwer	11																				
Gijsbert Duwer	4																				
Amelrik Evertsz	3																	R			
Herman Fojjer	1																				
Jan Vlug	2																				
Gerrit Gerrit Reijersz	5																				
Peter Gerritsz	1																				
Klaas Goortsz	14														S					S	
Aart Heimansz	2																				R
Ricout Herman Daamsz	1																				
Gerrit Hubertsz	1																				
Goort Jansz	9																				
Hendrik Berendsz	2		R				R														
Jacob Gijsbertsz van Liendert	1																			R	
Herman Loochsz	7																				
Wouter Lumansz	3																				
Gerrit Meeusz	14			R	S			S			B		S								S
Lamfert Mourisz	4															R					R
Arend Moij Albertsz	8																				
Klaas Paulusz	1					R															
Andries Evertsz	1													S							
Evert Reijersz	3																				R
Gerrit Reijersz	11													K					S		
Gerrit van Schaik	9																				
Koenraad Simonsz	1																		R		
Ricout Smit Willemsz	2																				

Jacob Gerritsz Soest	5																				
Gijsbert Spruit	1																				
Goort Vlug Jacobsz	5																	S		S	
Dirk Vos Cornelisz	1																				
Lambert van Westrenen v N	2																				
Gerrit Bartelomeeusz de Wilde	1																				
Willem Willem Aartsz	4																				
Willem Willem Evertsz	7																				
Jan Zaal	24																				
Totaal	187																				
	#	1437	1438	1441	1443	1444	1445	1448	1456	1458	1459	1460	1461	1462	1463	1464	1465	1466	1467	1468	1469
Totaal		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	2	2	2	1	1	2	3	3	4

N = 40; tot 187; gem 4,7 pp

	1470	1471	1472	1473	1474	1475	1476	1477	1478	1479	1480	1481	1482	1483	1484	1485	1486	1487	1488	1489	1490
Bartolomeeus Gerritsz													R								
Herman Berendsz						B				B											
Jacob van Bilaar						B				B											
Willem Klaasz Bosch																					
Peter Bot Andriesz																					
Gerrit Duwer										R						S					S
Gijsbert Duwer																S			S		
Amelrik Evertsz																		S			
Herman Foijer									R												
Jan Vlug							R						S								
Gerrit Gerrit Reijersz																					
Peter Gerritsz																R					
Klaas Goortsz															S		S		S		S
Aart Heimansz												S									
Ricout Herman Daamsz																					
Gerrit Hubertsz			R																		
Goort Jansz															R			S		S	
Hendrik Berendsz																					
Jacob Gijsbertsz van Liendert																					
Herman Loochsz											S						S		S		S

Wouter Lumansz																					
Gerrit Meeusz															B		S		S		S
Lamfert Mourisz											S					S					
Arend Moij Albertsz						S				S							S		S		
Klaas Paulusz																					
Andries Evertsz																					
Evert Reijersz							S								B						
Gerrit Reijersz		S				S		S								S		S		S	
Gerrit van Schaik								S												S	
Koenraad Simonsz																					
Ricout Smit Willemsz									R				R								
Jacob Gerritsz Soest																					
Gijsbert Spruit					S																
Goort Vlug Jacobsz		S		S			S														
Dirk Vos Cornelisz																	R				
Lambert van Westrenen v N																					
Gerrit Bartelomeeusz de Wilde											R										
Willem Willem Aartsz																					
Willem Willem Evertsz											R										
Jan Zaal								S							S		B	S		S	
	1470	1471	1472	1473	1474	1475	1476	1477	1478	1479	1480	1481	1482	1483	1484	1485	1486	1487	1488	1489	1490
Totaal	0	2	1	1	1	3	3	3	2	5	1	3	3	0	4	6	5	5	4	4	4
	1491	1492	1493	1494	1495	1496	1497	1498	1499	1500	1501	1502	1503	1504	1505	1506	1507	1508	1509	1510	1511
Bartolomeeus Gerritsz																					
Herman Berendsz																			R		
Jacob van Bilaar																					
Willem Klaasz Bosch																					
Peter Bot Andriesz					S		S		S		S		S								
Gerrit Duwer		S				S		B		S		B						S			S
Gijsbert Duwer	S	B																			
Amelrik Evertsz													S								
Herman Foijer																					
Jan Vlug																					
Gerrit Gerrit Reijersz													S			S		S			B

Peter Gerritsz																					
Klaas Goortsz		S	B	S		S		S		S		S									V
Aart Heimansz																					
Ricout Herman Daamsz																					
Gerrit Hubertsz																					
Goort Jansz	S		S		B		S		S		S										
Hendrik Berendsz																					
Jacob Gijsbertsz van Liendert																					
Herman Loochsz		S		S		S															
Wouter Lumansz																					
Gerrit Meeusz		S		S		S		S													
Lamfert Mourisz																					
Arend Moij Albertsz		S		S		S		S													
Klaas Paulusz																					
Andries Evertsz																					
Evert Reijersz																					
Gerrit Reijersz	S		S		S																
Gerrit van Schaik	B		S				S		B		S		S						S		
Koenraad Simonsz																					
Ricout Smit Willemsz																					
Jacob Gerritsz Soest																					R
Gijsbert Spruit																					
Goort Vlug Jacobsz																					
Dirk Vos Cornelisz																					
Lambert van Westrenen v N																					
Gerrit Bartelomeeusz de Wilde																					
Willem Willem Aartsz							S		S		S		S								
Willem Willem Evertsz																					S
Jan Zaal	S		S		S		S		S	S		S		S		S		S		S	
	1491	1492	1493	1494	1495	1496	1497	1498	1499	1500	1501	1502	1503	1504	1505	1506	1507	1508	1509	1510	1511
Totaal	5	6	5	4	4	5	5	4	5	3	4	3	4	2	0	2	0	3	2	2	4

	1512	1513	1514	1515	1516	1517	1518	1519	1520	1521	1522	1523	1524	1525	1526	1529	1530	1534	1538		
Bartolomeeus Gerritsz																					
Herman Berendsz																					
Jacob van Bilaar																					
Willem Klaasz Bosch																					
Peter Bot Andriesz																					
Gerrit Duwer						S															
Gijsbert Duwer																					
Amelrik Evertsz																					
Herman Foijer																					
Jan Vlug																					
Gerrit Gerrit Reijersz				S																	
Peter Gerritsz																					
Klaas Goortsz																					
Aart Heimansz																					
Ricout Herman Daamsz																R					
Gerrit Hubertsz																					
Goort Jansz																					
Hendrik Berendsz																					
Jacob Gijsbertsz van Liendert																					
Herman Loochsz																					
Wouter Lumansz	S							S		S											
Gerrit Meeusz																					
Lamfert Mourisz																					
Arend Moij Albertsz																					
Klaas Paulusz																					
Andries Evertsz																					
Evert Reijersz																					
Gerrit Reijersz																					
Gerrit van Schaik																					
Koenraad Simonsz																					

Ricout Smit Willemsz																				
Jacob Gerritsz Soest	R						R							R		R				
Gijsbert Spruit																				
Goort Vlug Jacobsz																				
Dirk Vos Cornelisz																				
Lambert van Westrenen v N																		S	B	
Gerrit Bartelomeeusz de Wilde																				
Willem Willem Aartsz																				
Willem Willem Evertsz				S			S			S		S		S						
Jan Zaal	S		S		S		S	B			S		S		S					
	1512	1513	1514	1515	1516	1517	1518	1519	1520	1521	1522	1523	1524	1525	1526	1529	1530	1534	1538	
Totaal	3	0	1	2	1	1	3	2	0	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	

Bijlage 20c: Brouwers in het stadsbestuur 1575-1603

R = raad; S = schepen; B = burgemeester; K = kameraar

	#	1557	1558	1559	1560	1564	1565	1567	1568	1569	1570	1571	1572	1573	1574	1575	1576	1577	1578	1579	1580	1581
Herman Berendsz	1																					
Tonis Verburg	1					R																
Gerrit Fransz	1																			R		
Peter Fransz	29																					
Frans Andriesz	19														S	S	S		S		R	B
Roelof Hermansz	1																					
Frederik Ram	6																					
Gerrit Hendriksz van Rijn	16														S	S	S		S			R
Jacob Soest Gerritsz	5											R			R	R	R					
Jan Klaasz van Velsen	4																					
Jan van Westrenen Jansz	15	R	R	S	R		R	S	R	S	B		S	R					S			R/S
Rijk Bartolomeeusz	3																					
Elbert Jan Gorisz	1																					
Dirk Petersz Schaij	4																					
	#	1557	1558	1559	1560	1564	1565	1567	1568	1569	1570	1571	1572	1573	1574	1575	1576	1577	1578	1579	1580	1581
Totaal	106														3	3	3		2	2		2

N = 14; tot 106; gem 7,6 jaar pp

	1584	1585	1586	1587	1588	1589	1590	1591	1593	1594	1595	1596	1597	1598	1599	1600	1601	1602	1603	1604	1605	1606
Herman Berendsz		R																				
Tonis Verburg																						
Gerrit Fransz																						
Peter Fransz										S	S	S	S	B	B	B	B	S	B	B	B	B
Frans Andriesz	S	S				S	S	S	B											R	S	R
Roelof Hermansz			R																			
Frederik Ram				R	R	K						S			R				R			
Gerrit Hendriksz van Rijn									R	R	R	S	R	R	R	R	R		R	R		
Jacob Soest Gerritsz		K																				
Jan Klaasz van Velsen		R						K		R					S							

Jan van Westrenen Jansz	B	R																				
Rijk Bartolomeeusz																						
Elbert Jan Gorisz				R																		
Dirk Petersz Schaij	S	S																	K			
	1584	1585	1586	1587	1588	1589	1590	1591	1593	1594	1595	1596	1597	1598	1599	1600	1601	1602	1603	1604	1605	1606
Totaal	3	6		2		2		2	2	3	2	3	2	2	4	2	2		4	3	2	2

	1607	1608	1609	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619	1620	1621	1622					
Herman Berendsz																					
Tonis Verburg																					
Gerrit Fransz																					
Peter Fransz	S	S	B	B	B	B	S	B	B	B	S	S	S	S	S	S					
Frans Andriesz	R			S	S	S															
Roelof Hermansz																					
Frederik Ram																					
Gerrit Hendriksz van Rijn																					
Jacob Soest Gerritsz																					
Jan Klaasz van Velsen																					
Jan van Westrenen Jansz																					
Rijk Bartolomeeusz			R			R	R														
Elbert Jan Gorisz																					
Dirk Petersz Schaij								R													
	1607	1608	1609	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619	1620	1621	1622					
Totaal	2		2	2	2	3	2	2													

Bijlage 21: Databank van Amersfoortse bierbrouwers

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1375-1400					<p>A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.</p>
	Amelriksz	Hubrecht		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 216 (1379)).
	Andriesz	Jan		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 52, 217 (1379)).</p> <p>B Had hofstede in de Breul in 1394 (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 18).</p> <p>C Andries Jansz – vader of zoon – was schepen in 1380, 1387 en 1389 (HUA Verzameling Handschriften nr. 1074; bnr. 1.02 inv.nr. 3558-092; inv.nr. 3572-093, 3573-021). Zijn zegel is bekend.</p>
Bakman		Evert		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 368 (1378); Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 45 (1379)).
Bannen	Jansz	Klaas		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 45 (1379)).</p> <p>B Klaas Johan Bannenz ontving op 21-4-1400 als bisschoppelijk leen: twee huizen en hofsteden in wijk Krommestraat (Vijver?); nog een belendende hofstede aldaar met aan andere zijde Havikerbeek; nog een hofstede in dezelfde wijk aan de gemene weg; twee hoven buiten de nieuwe stadsmuur in de Pothof; een hof binnen de nieuwe stadsmuur; een stuk land op de eng; inkomsten uit twee hoeven in Lantenkamp en op Colland (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 15; AP bnr. 100 inv.nr. 833 (1388)). Was één van de 'landgenoten' van het Soester veen in 1404 (Hilhorst, 'Turfwinning', 65). Hij bezat grond in Zeldert Bovenwegs (idem, 67 noot 14; AP bnr. 100 inv.nr. 1091 (1438); PG bnr. 99 m. 258c (1408)) en was rond 1400 één van de malen van het Hoogland (Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i>, 30). De nakomelingen van Klaas Banne bezaten land boven de Oude Haag (bnr. 1 inv.nr. 3751 (1431)).</p> <p>C Johan Banne behoorde tot de malen en landgenoten van Wede en Emiklaar (bnr. 1 inv.nr. 3534 (1371)) en was schepen in 1379 en 1380 (AP bnr. 100 inv.nr. 964). Zijn zegel is bekend. Het bisschoppelijke leen op 23-1-1423 en op 5-3-1434 overgedragen op Johan Borre Klaas Bannenz (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 15). Johan Borre Klaasz behoorde tot de malen en landgenoten van Zeldert Bovenwegs (AP bnr. 100 inv.nr. 1091 (1438)). Peter Lambertsz schold Evert Taatse Jansz in 1438 10,25 mud haver kwijt die Jan Banne hem verschuldigd was (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 29). Einde vijftiende eeuw stond huis genaamd Bannenburch aan de Vijver met daarnaast Klein Bannenburch (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 296, 304v, 396v).</p>
Bot		Volkwin		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 278 (1378)).</p> <p>B Was schepen in 1380 (bnr. 1 inv.nr. 3544-090). Zijn wapen bevatte een schuingeplaatste bot vergezeld van drie lelies naast elkaar in het schildhoofd (1380). Hij bezat de helft van een derdedeel in een windmolen met de huur van de molenstede Buiten de Rodetoren (AP bnr. 100 inv.nr. 964 (1380)).</p> <p>C Zijn zoon Evert Bot Volkwinsz was rond 1400 één van de malen van het Hoogland (Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i>, 31), was één van de landgenoten van het Soesterveen in 1404 (Hilhorst, 'Turfwinning', 65) en was schepen in 1408. Tevens ene Gerwin Volkwinsz (idem). Evert Bot (vader?) was schepen in 1351 en burgemeester in 1353. Volken Bot kocht in 1439 2,5 morgen boekweit op de eng (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 34v). Een gelijknamige nazaat Volkwin Bot zat in het derde kwart van de vijftiende eeuw meermaals in het stadsbestuur. Een Volken Bot woonde in 1487 aan de Hof vlakbij het Vossenhol (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 176). Hij bezat ook een half huis in de Muurhuizen (idem: f. 181). In 1495 verkocht hij met Aleid zijn vrouw het huis aan de Hof naast een steeg aan Ricout Goortsz en Aleid, diens vrouw (idem: f. 302v). Vóór 1500 had hij een vicarie gevestigd op het Sint-Servaasaltaar te Utrecht, waarvan hij collator was (idem: f. 368). In 1501 schonk hij met zijn vrouw Aleid aan zijn broer Evert Bot Volkensz een jaarlijkse rente van 9,5 Vlaamse plak uit twee huizen en hofsteden achter de Grote School (idem: f. 392v). In het tweede kwart</p>

					van de zestiende eeuw was een Volken Bot x Willemien waarschijnlijk eveneens brouwer.
Botter		Hendrik		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 275, 278, 281-282, 368, 443 (1377-78); Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 48, 53, 216-217 (1378-79)).</p> <p>B Was schepen in 1380, 1387 en 1390 (HUA Verzameling Handschriften nr. 1074; bnr. 1.02 inv.nr. 3558-092; AJ bnr. 165 inv.nr. 1 f. 18; bnr. 1 inv.nr. 3576-093). Zegel bekend.</p> <p>C Wouter Hendrik Battersz nam in 1402 een hof op de Glashorst in erfpacht (bnr. 1 inv.nr. 3611). Een Hendrik Godertsz Botter was meermaals stadsbestuurder in het midden van de vijftiende eeuw.</p>
	Brouwer, de	Jan		m	<p>A Gezien zijn toenaam was Jan vermoedelijk brouwer of brouwersknecht.</p> <p>B Huurde van Jan Meeus Lubbertsz een hofstede tussen een weg en een hof bij het Spui voor 50 Vlaamse groten per jaar (bnr. 1 inv.nr. 3590 (1395)).</p> <p>C Er was een Hendrik de Brouwer x Margriet die drierivierde van een stuk land had overgenomen van Gijsbert Ketelaar (bnr. 1 inv.nr. 1131 (1403)). De bovengenoemde huurinkomsten werden in 1408 door Jan Meeus Lubbertsz overgedragen aan Gerrit Hendrik Brouwersz x Geertruid (bnr. 1 inv.nr. 3590 (1408)).</p>
	Brouwersz/ Hendrik Brouwersz	Gerrit	Geertruid	m	<p>A Gerrit Brouwersz leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 51 (1379)).</p> <p>B Gerrit Hendrik Brouwersz x Geertruid ontvingen in 1395 van Johan Meeus Lubbertsz de pacht van 50 Vlaamse groten die Johan Brouwersz jaarlijks verschuldigd was voor een hofstede aan het Spui (bnr. 1 inv.nr. 3590).</p> <p>C In 1403 droeg Gijsbert Ketelaar drierivierde van een stuk land over aan Hendrik de Brouwer x Margriet (bnr. 1 inv.nr. 1131).</p>
		Diedelt		v	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 370 (1378); Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 52 (1378)).</p> <p>C In 1389 betaalde Willem Diedelstz tijns aan de stad voor land dat hij gebruikte (PG bnr. 99 m. 277).</p>
Diemen		Gerrit		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 443 (1378)).
Duwer		Gerrit	Ijde	m	<p>A Gerrit leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 370 (1378)).</p> <p>B Was schepen in 1387, 1389, 1400, 1405 en 1407 (bnr. 1 inv.nr. 3556; bnr. 1.02 inv.nrs 3558-092; 3572-093; 3573-021; AJ bnr. 165 inv.nr. 1: ff. 15, 50v; SB bnr. 1 inv.nr. 3627-022). Volgens Van Bommel was hij geen schepen in 1407, maar wel in 1409 (<i>Beschr Amersfoort</i>, 536). Zijn wapen bevatte een Godslam met vaandel. Was lid van de Sint-Jansbroederschap (bnr. 1 inv.nr. 3560 (1388)). Gerrit en Ijde verwierven een jaarlijkse rente van 24 schelling – later 4 pond – op een hofstede in de Pothof, die ze later weer overdroegen (bnr. 1 inv.nr. 3567 (1388, 1397)). Zij bezaten een erf op de Kamp in de Sint-Jansstraat (bnr. 1 inv.nr. 3579 (1391), 3600 (1398)). Hadden land op de Woesteigen en in Zeldert (bnr. 1 inv.nr. 3653 (1414); PG bnr. 99 m 258c (1408)). Gerrit was één van de malen van Wede en Emiklaar (Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i>, 27).</p> <p>C Was familie van Margiet Hein Notendochter x Rutger Jacob Gerrit de Beers (Hilhorst, 'Turfwinning', 52). Bertout Duwer werd in 1426/27 voor 200 gulden aangeslagen in schenking aan bisschop (Dam van Isselt, 'Partieele lijst', 5). Een directe nazaat en naamgenoot en eveneens brouwer bekleedde meermaals functies in het stadsbestuur tussen 1479 en 1517. Deze had eveneens een Godslam met vaandel in zijn wapen en woonde bij de Sint-Jansstraat.</p>
Emelaar, van (Emelaer, Emelar, Emeler)		Zeger	Geertruid	m	<p>A Zeger leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 443; Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 216-217 (1378-79)).</p> <p>B Was schepen in 1386, 1391 en 1393 (SB bnr. 1 inv.nrs. 3551-091; 3553-091; 3584-021; AJ bnr. 165 inv.nr. 1: f. 14v). Zijn wapen bestond uit drie sterren, vergezeld boven van een barensteel met drie hangers (1386, 1391, 1393, 1396).</p> <p>Leverde ook varkens, spek en azijn aan bisschoppelijke kastelen ter Eem, te Stoutenburg en te Utrecht. Tevens borg voor aankopen bisschoppelijke rentmeester te Amersfoort (Vermeulen, 'Bissch rek', 348, 380; Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 167, 178, 211).</p> <p>Op 11-5-1392 ontving Zeger Gijsbert Zegersz de helft van twee hoeven land van het goed Romselaar, waarbij Gijsbert Zegersz x Liesbeth pachters</p>

					<p>bleven (AP bnr. 100 inv.nr. 1047). Ontving op 9-3-1394 als bisschoppelijk leen: de helft van het gehele goed Achterveld met toebehoren, in het kerspel Barneveld, benedenzijde grenzend aan het goed ter Haalhorst in het kerspel van Leusden (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 31-32). Had land te Wede en Emiklaar en behoorde daarmee tot de malen van het Hoogland (bnr. 1 inv.nr. 3594 (1396); Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i>, 27). Had land op de eng (bnr. 1 inv.nr. 3598 (1397)). Geertruid, vrouw van Zeger, bezat een erf in de Breulstraat (bnr. 1 inv.nr. 3593 (1396)).</p> <p>C Het bisschoppelijk leengoed werd op 21-5-1407, in 1425 en op 6-3-1434 overgedragen op zoon Gijsbert van Emelaar Zegersz, na diens overlijden op 12-8-1440 overgedragen op zoon Zeger Gijsbertsz van Emelaar, na diens overlijden op 7-1-1498 en op 20-3-1518 overgedragen op zoon Gijsbert Zegersz, na diens overlijden op 7-6-1519 overgedragen op zoon Willem van Dorsten, gehuwd met Bertje en later met Margriet Jan Soestdochter, op 29-7-1559 overgedragen op broer Zeger van Achterveld en na diens dood op 12-1-1576 overgedragen op diens zoon Jan van Achterveld (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 31-32).</p> <p>Een naamgenoot met patroniem Arendsz bekleedde in het derde kwart van de vijftiende eeuw functies in het stadsbestuur.</p>
		Geertruid		v	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 275-277 (1378); Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 42, 47-48 (1378-79)).</p> <p>B Leverde ook varkens aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 380).</p>
	Gerritsz	Jan		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 370 (1378)).</p> <p>B Jan Gerritsz was schepen in 1402, 1403, 1404, 1411, 1415, 1421 (AJ bnr. 165 inv.nr. 1: f. 14v; SB bnr. 1 inv.nrs. 3612; 3645-099; 3659-100; bnr. 1.02 inv.nrs. 3617-09; 3542-090; Van Rootselaar, <i>Amersfoort I</i>, 456). Zegel is bekend. Hij leverde ook azijn aan de bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 213). Johan Gerritsz was één van de 'landgenoten' van het Soesterveen in 1404 (Hilhorst, 'Turfwinning', 65).</p> <p>C Gerrit Jansz IJerman was schepen in 1361, 1369 en 1388. Was dit wellicht zijn vader? Johan Gerritsz ontving uitkering van 1 bisschopsgulden in 1427 (bnr. 1 inv.nr. 450: 20).</p>
		Glorie	Mijs op/van Havik	v	<p>A Glorie leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 48, 50, 53, 216-217 (1379)).</p> <p>B Zij leverde ook varkens, schaaap, lam, ganzen, kapoenen, azijn, rundvlees, zout en spek. Kocht bisschopstiene van de Koelhorster meent en ontving bisschoppelijke gasten (Vermeulen, 'Bissch rek', 262, 384, 422, 435; Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 153, 155, 171, 175, 180, 205-214). Zij was gehuwd met Mijs op Havik ('<i>Mijs op Havik ende Glori sijn wijf</i>', Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 180). Mijs op Havik verkocht samen met rentmeester het graan van de vijf roedetienden in Eemland. Pachtte Woudtiende en smalle Duisttiende. Hij was borg voor bisschoppelijke aankopen te Amersfoort. Hij leverde bisschoppelijke huishouding spek, vlees en bonen (Vermeulen, 'Bissch rek', 267, 393; Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 19-20, 178, 180, 196).</p> <p>C Johan van Havik was kapelaan van de Sint-Joriskerk en schenker aan en kanunnik van het kapittel dat in 1337 werd opgericht (Berkelbach vd Spr, <i>Regesten</i>, 457). A.Havik was kerkmeester in 1360. Ene Hendrik Haviks magister genoemd in stadsrekening 1427 (bnr. 1 inv.nr. 450: 15). In 1427 ontving iemand genaamd Havik meermaals gasten van de bisschop (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 314-316, 334).</p>
Goch, van		Jan		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 45 (1379)).
Hagenouwe, van	de Jonge	Wouter		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 443 (1378)).</p> <p>B Was pander en inde bisschoppelijke inkomsten Eemland. Verkocht samen met rentmeester graan van de vijf roedetienden in Eemland (Vermeulen, 'Bissch rek', 345, 393, 404, 407, 409-411). Was schout van Amersfoort in 1406 en 1407 (bnr. 1 inv.nrs. 3626-022; 3627-022; 3613-097).</p> <p>C Wouter van Hagenouwe Gijsbertsz was lid van de broederschap van Sint-Jan (bnr. 1 inv.nr. 3560 (1388)). Willem van Hagenouwe was schepen in 1396 (bnr. 1 inv.nr. 3593-095) en Rutger van Hagenouwe was schepen in 1397 (bnr. 1 inv.nr. 3598-021). Otto van Hagenouwe was schepen in 1402 (bnr. 1 inv.nr. 3610-096). Wouter van Hagenouwe ontving in 1427 betaling van 1 biss gulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 29). Een naamgenoot bekleedde meermaals functies in het stadsbestuur in de jaren 1442 tot 1478. Een andere naamgenoot was lid van het stadsbestuur van 1510 tot 1513.</p>
Hees, van (Hese/ Heze)		Peter		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 47 (1379)).</p> <p>C Johannes Heze behaalde in 1375 het baccalaureaatsexamen aan de universiteit van Parijs en Petrus de Amersfordia schreef zich in 1386 in aan de</p>

					universiteit te Heidelberg (Alberts, <i>Namenlijsten</i> , 13, 26). Johan van Hees had een hofstede in de Pothof (bnr. 1 inv.nr. 3566 (1388)). Jan van Hees was lid van het stadsbestuur tussen 1463 en 1470. Evert van Hees was raad in 1476. Ricout van Hees was meermaals stadsbestuurder of kerkmeester tussen 1479 en 1525. Jacob van Hees was stadsbestuurder tussen 1511 en 1537. Gerrit Ricoutsz van Hees was gasthuismeester in 1564 en 1565.
Horst, van der		Gerard		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 217 (1379)). C Arend van der Horst was schepen in 1465 en een andere Arend van der Horst was driemaal raad tussen 1524 en 1527. Een Alfer van der Horst was maarschalk van Eemland in 1472. Jacob van der Horst bekleedde meermaals functies in het stadsbestuur tussen 1471 en 1517. Paulus van der Horst bekleedde meermaals functies in het stadsbestuur tussen 1484 en 1526. Bartelmecus van der Horst was raad in 1515.
	Hubrechts	Ijde		v	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 47 (1379)). B Leverde ook 'siden' spek aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 171). Mogelijk was Ijde echtgenote (of dochter) van Evert Hubrechtsz die schepen was in 1390 of van bovengenoemde brouwer Hubrecht Amelriksz.
	Jan Paulusz-zwager	Jan		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding, (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 47 (1379)). C Aangetrouwde familie van Jan Paulusz van den Zande, zie onder.
Kamper		Peter		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 53 (1376-79)).
Keil		Reiner		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 270-279, 281-282, 346-347, 354, 370, 442-443 (1377-78); Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 39, 53, 147, 217 (1378-79)). B Was kerkmeester in 1353 (AJ bnr. 165 inv.nr. 1: f. 46v ('godhuisberader')). Was waard in 1371 en werkte samen met schepenen (<i>Cam rek Dev III 2° h</i> , 285). Was schepen in 1372, 1377, 1378 en 1380 (bnr. 1 inv.nrs. 3535-089; 3541-090; 3544-090; bnr. 1.02 inv.nrs. 3536-089; 3542-090). Zijn zegel is bekend. Was in 1388 lid van de broederschap van Sint-Jan (bnr. 1 inv.nr. 3560-002). Bezat en verhuurde in 1388 huis in de wijk Breulstraat, ez hofstede Reiner Keil, az Peter van Linne, achter Wouter Roese (bnr. 1 inv.nr. 3561-092; AP bnr. 100 inv.nr. 955 (1388 en 1396)). Kocht van rentmeester van de bisschop 1 mud rogge, 1 mud gerst en de bisschopstiede te Middelaar. Kocht koeien- en ossenhuid. Besloeg paard van (gevolg van) bisschop en bond een wagenwiel. Bisschop en andere edelen verbleven meerdere dagen in zijn huis (herberg genoemd). Kocht voor bisschop te Amersfoort spek, varkens, azijn, vis, lam, schaap, eieren, runderen, stro. Was borg/voorschiet voor de bestedingen van de bisschop te Amersfoort. Gaf onderdak aan Willempje de wagenman als deze met paard en wagen bier kwam halen of naar Harderwijk reed. Liet in Eemland verkoop bisschopstieden in kerken afkondigen. Hielp mee graantienden te verkopen. Bewaakte samen met de schout van Amersfoort en gezellen kasteel Stoutenburg toen bisschop voor Loenersloot lag. Woonde (ook?) te Leusden, maar bisschoppelijke boden steeds naar Amersfoort gezonden om Reiner te Utrecht te onbieden. Pachtte tienden in Eemland, waaronder Duisttiede (omvangrijk) (Vermeulen, 'Bissch rek', 260, 262, 265, 354, 358, 368-71, 380, 382, 386, 388-389, 391, 395, 399-401, 409-411, 416-417, 419-420, 422, 431-432, 437, 447; Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 19, 152, 155, 164, 176). Was één van de leenmannen van ridder Arnoud van IJsselstein (PG bnr. 99 m. 111 (1361, 1371)). Bezat land in het Molenbroek (PG bnr. 99 m. 236a (1379), 236b (1397), 238a (1434)). Was vanaf 1399 gegoed in het Hezerveen (Hilhorst, 'Turfwinning', 56). Reiner Keil had samen met twee andere personen 800 oude schild te goed van de hertog van Gelre. Op 8-12-1390 ontving het drielat een deelbetaling van 368 gulden (GG bloknr. 243 inv.nr. 433). C Lambert Keil was schepen in 1388 en 1390 en burgemeester in 1394. Lambert Keil ontving als burgemeester en hulder namens de stad Amersfoort op 21-3-1394 het goed Randenbroek in leen van de bisschop (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i> , 19).
Kelre, van den /uten		Jan		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 276, 444 (1377-78); Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 44, 49, 53, 217 (1378-79)). B Leverde ook 'siden' spek aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 167). Ene Huge x Aleid droegen twee vierdedelen van een huis met de huur van de hofstede over aan Jan van den Kelre, die deze vierdedelen eerder aan hen had vermaakt (bnr. 1 inv.nr. 3554 (1386)). Johan van Kelre droeg een half huis en de huur van de halve hofstede in de Breulstraat over aan Johan Evertsz x Mechteld, ez Johan van Linne, az Hendrik Gijsbert Bottersz (AP bnr. 100 inv.nr. 955 (1423, transfix van 1388)). C Evert Schoutenz van den Kelre was raad in 1344 en schepen in 1354. Gijsbert Schoutenz van den Kelre was schepen in 1349 en 1353 en

					kerkmeester in 1354. Een (andere) Evert Schoutenz van den Kelre was schepen in 1386, 1392, 1398 en 1408. Bij Judith inden Kelre is in 1427 betaling gedaan (bnr. 1 inv.nr. 450: 29).
Kesteren, van		Ermgard		v	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 278 (1378)). C In 1394 had ene Lubbert van Kesteren land buiten de Rodetoren, dat naast de Veldkamp was gelegen (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i> , 18). Lubbert van Kesteren was meermaals schepen tussen 1398 en 1423. Herman Egbertsz van Kesteren was kerkmeester van de Sint-Janskapel in de Pothof op de Kamp (bnr. 1 inv.nr. 3677 (1417)) en schepen in 1425.
Kind		Volkwin		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 370, 443-444 (1378); Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 42, 51-53, 149, 216 (1379)). B Was borg voor bisschop voor diens aankopen te Amersfoort. Leverde mogelijk ook spek (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 178).
	Klaas Meiersz-zwager	NN		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 53, 216 (1376-79)). C Aangetrouwde familie van ene Klaas Meiersz.
Knoest		Gerrit		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 43, 51, 53 (1379)). B Had land bij Veldderp (Woesteigen) (bnr. 1 inv.nr. 3609 (1400)). C Zijn zoon Steven en diens vrouw Margriet huurden de helft van een hofstede met de helft van de bebouwing in de wijk Breulstraat, ez Geertruid, weduwe van Zeger van Emelaar, az steeg (bnr. 1 inv.nr. 3593 (1396)).
Koman		Gode		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 217 (1379)).
Lievendage, van		Godeke		v	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 348 (1377); Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 151 (1379)).
Lodenstein, van	Reinersz	Gijsbert		m	A Leverde als Gijsbert Reinersz bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 443 (1378)). B Heer Gijsbert van Lodenstein was schout van Amersfoort in de periode 1344 tot 1379 (bnr. 1 inv.nr. 3517 – mogelijk al eerder dan 1344; Vermeulen, 'Bissch rek', 431-432 (1377-78)). Zijn zegel is bekend. Gijsbert Reinersz hielp mee bisschoppelijke graantienden te verkopen. Hij bewaakte Stoutenburg toen bisschop 'voor Loenersloot lag'. Kocht met Reiner Keil runderen (Vermeulen, 'Bissch rek', 411, 431-432). Hij behoorde tot de malen en landgenoten van Wede en Emiklaar (bnr. 1 inv.nr. 3534 (1371); Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i> , 27). C Zijn zoon Gijsbert Gijsbertsz van Lodenstein was burgemeester in 1367, schepen in 1372, 1379, 1380 en 1387 en vanaf 1388 tot 1399 (?) schout van Amersfoort. Zijn zegel is bekend. Hij was net als zijn vader één van de malen op het Hoogland (Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i> , 27). Hij bezat land Buiten de Rodetoren (AP bnr. 100 inv.nr. 964 (1380)). Hij was één van de landgenoten van het Hezer veen, Hilhorst en Hilhorst, <i>Soest, Hees en De Birk</i> , 197. Evert Reinersz van Lodenstein, broer, was schepen in 1344 en had hetzelfde wapen als Gijsbert van Lodenstein die toen schout was. Zijn zegel is bekend.
Maat, van der		Wouter		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 46 (1379)). C Een naamgenoot ontving in 1331/32 edelen uit het gevolg van de bisschop met negen paarden (Muller, <i>Reg en rek</i> , 484). Evert van der Maat was schepen in 1322 en schout in 1331/32 (Muller, <i>Reg en rek</i> , 484). Lubbert van der Maat was schepen in 1322 en 1344. Simon Lubbertsz van der Maat was enkele malen schepen tussen 1386 en 1419. Lubbert Egbertsz van der Maat was schepen in 1387 en 1391. Een Wouter van der Maat bekleedde verschillende functies in het stadsbestuur tussen 1467 en 1482.
	Meinsenz	Gijsbert		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 370 (1378)). B Leverde ook 'siden' spek aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 388). C Meinse Gijsbert Meinsenz had land op de Vernhezer eng (bnr. 1 inv.nr. 3649 (1414)).
Mutse		Arend		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 278, 443 (1378)).

					<p>B Was schepen in 1406 (bnr. 1 inv.nr. 3549-091). Zijn zegel is bekend. Gijsbert Evert Godschalkz verhuurde een hofstede in de wijk Langestraat aan Arend Mutse, beide zijden belend door de verhuurder (bnr. 1 inv.nr. 3541 (1377)).</p> <p>C Dirk Arend Mutsenz was kerkmeester van de OLV-kerk (PG bnr. 99 m 285a (1439)). Dirk Mutse bezat maatland te Soest (bnr. 1 inv.nrs. 3658 (1415), 3915 (1468)). Arend Mutse was familie, mogelijk grootvader, van de gelijknamige brouwer rond 1438, zie onder.</p>
	Ottenz	Willem		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 282 (1378); Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 50, 53 (1378-79)).</p> <p>C Johan Ottenz van Wolfswinkel was schout van Amersfoort in 1387 en 1403 en een Jan Ottenz was schepen in 1414 (bnr. 1 inv.nrs. 3555, 3615; AP bnr. 100 inv.nr. 979). Peter ,Otte, Mense en Johan Ottenz, broers, verzoenden zich voor de richter van de Veluwe met de stad Amersfoort inzake de vete vanwege de doodslag van Gijsbert Hendriksz (bnr. 1 inv.nr. 3638 (1411)).</p>
	Pelser, de	Bertout		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 278-279, 442 (1378); Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 217 (1378-79)).</p>
Roest		Gerrit		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 147 (1378)).</p> <p>C Tijmen Roest en zijn vrouw pachtten in 1400 een hof binnen de stadsuitbreiding (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 15). Herman Roest behoorde tot de tijnsgenoten van de heer Jacob van Gaasbeek (AP bnr. 100 inv.nr. 915 (1413)).</p>
Schout van den Kelre		Evert		m	<p>A Leverde als Evert Schout bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 51 (1379)).</p> <p>B Evert Schoutenz van den Kelre – ook kortweg Evert Schout genoemd – was schepen in 1386, 1392, 1398 en 1408. Zijn zegel is bekend. Hij verpachtte een hof op de Glashorst voor 11 Dordtse plakken per jaar (bnr. 1 inv.nr. 3932 (1407)). Had een stuk land op de eng (bnr. 1 inv.nr. 3585 (1393); Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 15 (1400)) en op het Hoogland bij de Valkenkamp en was één van de malen van Wede en Emiklaar (bnr. 1 inv.nr. 3594 (1396); Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i>, 31 (ca 1400)). Zijn erfenamen bezaten land Buiten de Rodetoren (bnr. 1 inv.nr. 3738 (1425)).</p> <p>C Evert Schoutenz van den Kelre was raad in 1344 en schepen in 1354. Gijsbert Schoutenz van den Kelre was schepen in 1349 en 1353 en kerkmeester in 1354. Een Gijsbert Schout van den Kelre was rond 1370 één van de malen van het Hoogland (Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i>, 27). Aleid, dochter van Evert Schout, had land te Scherpenberg en Buiten de Rodetoren (bnr. 1 inv.nr. 3518 (1389); AP bnr. 100 inv.nr. 965-966 (1390)). Evert Jansz Schout was raad in 1438. Met zijn zuster Bertraat verpachtte hij de helft van een hofstede op Bloemendal (PG bnr. 99 m 311a (1438)). Zie boven brouwer Jan van den Kelre. Ene Reiner Schout pachtte in 1400 een hoeve op Colland (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 15).</p>
Smeets		Gerrit		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 45 (1379)).</p> <p>C In 1367 kocht Gerrit de Smit van Baarn een hofstede in de wijk Krommestraat (bnr. 1 inv.nr. 3531). In 1388, 1392 en 1395 was Gerrit Willemsz Smit schepen van Amersfoort. Zijn zegel is bekend. Er lag een hoeve genaamd Smeedshoeve op de eng (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 20).</p>
Smit, die		Jan		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 443 (1378); Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 147 (1378)).</p> <p>B Johan Smit Gijs Matenz was schepen in 1377 (bnr. 1 inv.nr. 3541-090). Zijn zegel is bekend. Hij behoorde tot de malen en landgenoten van Wede en Emiklaar (AP bnr. 100 inv.nr. 941 (1378); Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i>, 27).</p> <p>C Gijs Matenz, vader, was rond 1378 één van de malen van het Hoogland (Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i>, 27). Ricout Jansz Smit was schepen in 1412. Ricout Smit was schepen in 1414 en 1420. Jacob Jansz Smit was schepen in 1415 en raad in 1445. Willem Jansz Smit was schepen in 1415 en 1430. Jacob Jansz Smit was raad in 1510 en 1516.</p>
Soest (Soes)	Jansz	Klaas	NN	m/v	<p>A Klaas en zijn vrouw leverden bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 53, 149 (1376-79)).</p> <p>C Klaas Janz Soest was familie van Bartolomeeus Jansz en diens zoon Jan (bnr. 1 inv.nr. 3595 (1396)). Jan Soest was schepen in 1387. Jan Klaasz Soest was schepen in 1390 en 1392. Hij droeg in 1414 1 morgen land in de Woesteigen over (bnr. 1 inv.nr. 3653). Jan Soest Jansz kocht tijnzen van de stad in 1389 (PG bnr. 99 m. 277). Gerrit Soest was meermaals schout en schepen tussen 1380 en 1443. Jan Dirksz Soest was schepen in 1397. Gerrit Dirksz Soest was schepen in 1398.</p> <p>Klaas Jan Soestz x Aleid maakten aan het klerkenhuis van Sint-Jan op de Kamp voor na hun overlijden een stuk land met hoven tussen de</p>

					Bloemendalsepoort en de Kamppoort aan de stadsgracht genaamd Koopkamp (bnr. 1 inv.nr. 3817 (1446)). In 1464 droeg weduwe Aleid Koopkamp en een stuk land in de Haag over tbv het Sint-Pietersaltaar in de Sint-Janskerk (bnr. 1 inv.nr. 3891). Jan Soest was raad in 1464. Jan Soest bekleedde meermaals functies in het stadsbestuur tussen 1504 en 1549.
Stoep (Stuep)		Jan	Hille	m/v	<p>A Jan leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 443 (1378)). Hille leverde eveneens bier aan bisschoppelijke huishouding in 1379 en had nog lege vaten retour te goed (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 52, 53 (1376-79). Mogelijk was zij in 1379 weduwe.</p> <p>B Hille, weduwe van Johan Stoep, en Wouter Willemsz van Hagenouwe namens de erven Johan Stoep, huurden in 1380 een hofstede in de wijk Breulstraat voor 6 pond per jaar, ez Evert Simonsz, az Wouter Roze (bnr. 1 inv.nr. 3544). Waarschijnlijk bewoonde Hille het huis op deze hofstede.</p> <p>C Jan Stuep Johansz de Jonge ontving in 1391 een stuk land aan het einde van de eng boven De Birtk in erfpacht (bnr. 1 inv.nr. 3580). In 1408 had Johan Stuep Jacobsz anderhalve akker op de Vernhezer eng overgedragen (bnr. 1 inv.nr. 3649 (1414). De erven Jan Stuep bezaten land bij Isselt (bnr. 1 inv.nrs. 3761 (1433), 3796 (1441)). Hendrik Stuep was schepen in 1398, 1400 en 1404. Jan Stuep Ricoutsz was schepen van Soest in 1397 (PG bnr. 99 m. 252a). In 1399 droeg hij 2 dammaat hooiland voor Hamelenberg aan de Eem, genaamd het Slaagje, over aan de armen van het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 m. 252b). Jan Stoep was in 1454 en 1465 schepen van Soest (AP bnr. 100 inv.nr. 975; PG bnr. 99 mm. 169b, 172b).</p>
Taatse		Evert		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 442 (1378)).</p> <p>B Evert (Johansz) Taatse was schepen in 1390 en 1396 (bnr. 1 inv.nrs. 3544, 3597-021). Zijn wapen had drie ringen en een hamer. Hij pachtte weide (na hooioogst) te Soest. Had recht op naweide op de maat (made) te Soest. Leverde hop aan Stoutenburg (Vermeulen, 'Bissch rek', 256, 444, 458). Had een erf op de Glashorst (PG bnr. 99 m. 199a (1395)). Was vanaf 1399 gegoed in het Hezer veen (Hilhorst, 'Turfwinning', 56). Op 3-11-1388 ontving Evert (Eerst) Taatse de volmacht van de heer van Abcoude om van de hertog van Gelre een som geld te ontvangen die de laatste aan hem was verschuldigd (GG bloknr. 243 inv.nr. 706). Evert ontving op 3-12-1388, 14-2-1389, 25-4-1389 en 23-10-1389 deelbetalingen van deze schuld, waarvoor hij kwitanties liet uitschrijven tbv de hertog van Gelre (GG bloknr. 243 inv.nrs. 701, 707, 711 en 720).</p> <p>C Familie – mogelijk zoon – van brouwer Jan Taatse. Johan Taatse Evertsz was schepen in 1411 en 1413. Zijn wapen bevatte drie ringen en een hamer. Peter Lambertz schold Evert Taatse Jansz in 1438 10,25 mud haver kwijt die Jan Banne hem verschuldigd was (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 29). Hij was in 1438 borg voor pachter van het ellegeld (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 118). Evert Taatse Willemsz kocht in 1437 een os (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 105v). Hij was raad in 1439. Evert Taatse x Beatrijs droegen in 1442 met anderen een schuur en hofstede in de wijk Breulstraat over aan Johan Evertsz x Agnes (AP bnr. 100 inv.nr. 679). Eerst Taatse was hof- en tijsmeester en richter van de heer van Abcoude (AP bnr. 100 inv.nr. 1047 (1392)). Hij was geen familie, want hij had een ander wapen. Een Evert Taatse was in 1438 schout van Zeldert (AP bnr. 100 inv.nr. 1091) en was evenmin familie, want ook hij had een ander wapen.</p>
Taatse		Jan		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 281 (1378)).</p> <p>B Was schepen in 1379 en 1384 (PG bnr. 99 inv.nr. 1074; AP bnr. 100 inv.nr. 967). Zijn wapen had drie ringen en een hamer. Hij voorzag hoge bisschoppelijke gasten te Amersfoort. van wijn (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 152).</p> <p>C Familie – mogelijk vader – van brouwer Evert Taatse. Een Jan Taatse werd in 1326 door Everard van Stoutenburch, knaap, beleend met een halve hoeve land met tienden waar Stoep op placht te wonen en de tienden en het goor van het goed waar Wouter van Daatselaar op placht te wonen (PG bnr. 99 m. 110a). In 1328 werd hij voor deze goederen leenman van ridder Arend van IJsselstein (PG bnr. 99 mm. 110b (1328), 111 (1361)). Johan Taatse was schepen in 1403, 1405 en 1419. Zijn wapen had drie ringen en een hamer. Jan Taatse en zijn vrouw hadden in 1405 land in de Horseweide (PG bnr. 99 m. 211b). Johan Taatse Evertsz was schepen in 1411 en 1413. Zijn zegel had drie ringen en een hamer. Johan Taatse Jansz was schepen in 1420. Zijn zegel bevatte eveneens drie ringen en een hamer. Ene Jan Taatse ontving in 1427 bedragen van samen 43 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 9, 13, 16, 25, 31). Fie Jan Taatsens wijf leverde in 1426-1429 allerlei waren aan de bisschoppelijke huishouding en herbergde voorname gasten (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 256, 316-317, 334). Fie Johan Taatsen ontving in 1427 vergoeding van ruim 4 Arnhemse gulden vanwege twee gewonde paarden (bnr. 1 inv.nr. 450: 3). Ook betalingen van samen ruim 225 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 11-12).</p>
Verken		Jordaan		m	<p>A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i>, 45, 48, 216-217 (1379)).</p> <p>B Jorden Gerrit Verkensz was schepen in 1377 en 1379 (bnr. 1 inv.nr. 3541-090; PG bnr. 99 inv.nr. 1074). Zijn zegel is bekend.</p>

					C Gerrit Verken was raad in 1344 en schepen in 1349.
Vilt		Gijsje		v	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 149 (1378)).
Vlaming		Tuur		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 281 (1378)). B Kocht smaltiende te Hoevelaken (Vermeulen, 'Bissch rek', 262).
Voel		Gijsbert		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 47, 216 (1378-79)). B Gijsbert Voel was schepen in 1385 (AP bnr. 100 inv.nr. 968). Hij pachtte Witteveentiende (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 19). C Gijsbert was familie van brouwer Peter Voel en van Roelof Borre met wie hij in het stadsbestuur zat.
Voel		Peter	Wendelmoed	m	A Peter leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 51, 53 (1379)). B Kreeg op 17-10-1388 van het stadsbestuur een hofstede in de Pothof op de Kamp in erfpacht voor 3,5 pond per jaar, mits daarop geen rosmolen of hooiberg zou worden gebouwd, naast enige constructieafspraken voor een eventueel te bouwen huis (bnr. 1 inv.nrs. 3563-092, 3570-093). Hij had in dat jaar ook een hof van het stadsbestuur in erfpacht die buiten de nieuwe stadsmuur in de Pothof lag (bnr. 1 inv.nr. 3568-054). Weduwe Wendelmoed, de twee zoons Hendrik en Arend en de naaste familie van beide zijden: Gijsbert Voel, Roelof Borre, Gerrit van Lienlaar en Volken Evert Keilsz, verhuurden op 21-11-1391 de hofstede in de Pothof op de Kamp voor 3 pond per jaar (bnr. 1 inv.nr. 3583-094). Op 22-11-1391 verkochten zij het huis daarop aan dezelfde begunstigde Evert Ronge (bnr. 1 inv.nr. 3583-094). C Was familie van brouwer Gijsbert Voel.
Vijver, uten (Wijer/ Wiwer)		Margriet		v	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 53 (1376-79)). B Margriet uten Vijver (Wiwer) betaalde in 1389 2 penningen voor stedelijk tijnsgoed in de Vijver, dat van Reiner Gijsenz was (PG bnr. 99 m. 277). C Herman uten Vijver (Wiwer) was schout in 1372 en 1377.
Vullen		Margriet		v	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 51 (1379)).
	Woutersz	Jan		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 52 (1379)). C Jan Karman Woutersz was één van de malen en landgenoten van Wede en Emiklaar (bnr. 1 inv.nr. 3594 (1396)). Ook Jan Woutersz van Onstede behoorde tot de malen en landgenoten van Wede en Emiklaar (bnr. 1 inv.nr. 3673 (1417)). Wouter Johansz ontving in 1427 een bedrag van ruim 38 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 3).
	Zeger van Emelaars neef	NN		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 49 (1379)). C Familie van Zeger van Emelaar, zie boven.
Zande, van den	Paulusz	Bertout		m	A Leverde als Bertout Paulusz bier aan bisschoppelijke huishouding (Vermeulen, 'Bissch rek', 279 (1378)). B Was schepen in 1384 (HUA Verzameling handschriften 1074) en kerkmeester in 1389 (bnr. 1.02 inv.nr. 3573-021; cijnsmeester van het godshuis). Bertout Paulusz van den Zande werd in 1372 beleend met de tienden van het goed Onstede (PG bnr. 99 m. 148a). C Paulus van den Zande was schepen in 1344, 1349, 1351 en 1372 en behoorde tot de malen van het Hoogland (Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i> , 27). Jonge Bertout Paulusz betaalde in 1389 aan de stad 7 penningen aan tijns vanwege de Keldermond (PG bnr. 99 m. 277) en was kerkmeester in 1408. Hij behoorde tot de malen en landgenoten van Wede en Emiklaar (bnr. 1 inv.nr. 3642 (1412)). Bertout Paulusz van den Zande werd in 1406 beleend met de tienden van het goed Onstede (PG bnr. 99 m. 148c) en was schepen in 1418, 1420, 1422 (AP bnr. 100 inv.nr. 690) en 1425. Hij was één van de malen en landgenoten van Wede en Emiklaar (bnr. 1 inv.nrs. 3668-3669, 3671 (1416)). Bertout Paulusz ontving in 1427 van de accijns pachter 68 pond uit het waaggeld (bnr. 1 inv.nr. 450: 1). In 1443 werd Paulus Bertoutsz beleend met de tienden van het goed Onstede nadat

					Bertout Paulusz hiervan afstand had gedaan. Mocht Agnes, vrouw van Paulus, langer leven, dan zou zij de lijftocht aan deze tienden genieten. Zou na kinderloos overlijden van beiden Bertout nog in leven zijn, dan zou de lijftocht op hem overgaan (PG bnr. 99 m. 149a). Bertout Paulusz droeg in 1450 een vierdedeel van 10 dammaat land te Zeldert Benedenwegs over aan het Lazarushuis, dat hem uit de nalatenschap van zijn zoon Jorden was toegekomen (PG bnr. 99 m. 327).
Zande, van den	Paulusz	Jan		m	A Leverde als Jan Paulusz bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 47 (1378)). B Jan Paulusz van den Zande was schepen in 1405, 1407, 1413, 1417 en 1423. Zijn zegel is bekend. Jan Paulusz van den Zande bezat land bij het Molenbroek (bnr. 1 inv.nrs. 3536 (1372), 3679 (1417); PG bnr. 99 m. 236b (1397)) en te Nederzeldert (PG bnr. 99 m. 258c (1408)). Hij behoorde rond 1400 tot de malen en landgenoten van Wede en Emiklaar (bnr. 1 inv.nr. 3642 (1412); Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i> , 31). C Johan Paulusz x Haas droegen in 1442 een rente op een huis aan het Kerkhof in de wijk Langestraat over (bnr. 1 inv.nr. 3802).
Zomer, van		Jordaan		m	A Leverde bier aan bisschoppelijke huishouding (Heeringa, <i>Rek bisdom</i> , 51 (1379)).

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1400-1425					A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.
Uit dit tijdvak zijn bij gebrek aan bronnen geen namen van brouwers bekend.					

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1425-1450					A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.
	Bertoutz	Evert		m	A Had bier uit het Sticht gevoerd of laten voeren tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 134-134v (1438)). B Bracht in 1427 steen bij de Viepoort samen (bnr. 1 inv.nr. 450: 16). C Huge Bartoutsz, Paulus Bartoutsz, Peter Bartoutsz, Reier Bartoutsz, Reiner Bartoutsz en Wouter Bartoutsz hadden allen bestuursfuncties in het midden van de vijftiende eeuw. In 1486 droegen Bertout Wouterz en Aleid zijn vrouw de helft van een huis en hofstede in de Slijkstraat over aan Peter Bertoutz, zoon, en een kwart van dit huis aan Evert Bertoutz en Elbrich zijn vrouw (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 161).
Bloemenweerd, van		Hendrik		m	A Had bier uit het Sticht gevoerd of laten voeren tegen het verbod in. Beleed schuld aan Lambert Zas vanwege zijn bierman (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 134, 135, 175v (1438-39)). C Willem van Bloemenweerd, gehuwd met Mechteld, had in 1485 een huis aan het Havik (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 143). Samen met Jan van Bloemenweerd deden zij afstand van een hof buiten de Bloemendalsepoort (idem: f. 168v). Hij had meer bezit aan huizen (Peperstraat, Muurhuizen naast Havikerpoort) en landerijen en gaf veel aan religieuze doelen. Hij trad dikwijls op als gemachtigde van kloosters voor transacties in onroerend

					goed. Jan Willemz van Bloemenweerd en zijn vrouw Aleid deden in 1493 afstand van een rente van 2 gulden uit twee hoven in de Horseweide buiten de Bloemendalsepoort (idem: f. 276).
Borre	Jansz	Gerrit		m	<p>A Had tegoed vanwege levering vier vaten bier aan Lubbert Gijsbertsz (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 19v (1438)).</p> <p>B Was meensman in 1438 en 1439 (bnr. 1.01 inv.nr. 1: ff. 109, 163).</p> <p>C Een Gerrit Borre was schepen en lid van de vijf in 1434, 1439, 1445 en 1447. Gerrit Borre Dirksz was meensman in 1438. Jan Borre pachtte in 1436 het vindambt voor twee jaren (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 45). Een Gerrit Borre was vijf maal schepen of burgemeester tussen 1384 en 1401. Een Gerrit Borre woonde naast huize Tinnenburch (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 280v). Jan Borre Klaas Bannenz was vermoedelijk zoon van brouwer Klaas Jan Bannenz (zie boven).</p>
Bosch	Klaasz	Willem		m	<p>A Het bier van Willem Klaasz was in beslag genomen door de accijnsmeesters of degenen die 'tot die brouwerie' waren gezet, vanwege overtreding van exportbeperkingen 'van zijn bier hem genomen ende gedragen tot hoeren willen ende sijnen wederwille' (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 113v (1438)).</p> <p>B Was raad in 1437 (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 81). Willem Klaasz Bosch kocht in 1436 burgerschap voor 6 Arnhemse gulden 2,75 kromstaart (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 40). Deze Willem was zeer waarschijnlijk dezelfde persoon als Willem Brouwer x Belie die woonden in de Mooierstraat, zie 1475-1500.</p> <p>C Ook van Gerrit Klaasz was bier in beslag genomen. Deze heette vermoedelijk Gerrit Klaasz Bosch en was mogelijk een broer.</p>
Bot		Andries		m	<p>A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 138 (1438)).</p> <p>B In 1434 ontving hij uitkering van 12 guldenuit brouwaccijns (lijfrente?) (bnr. 1 inv.nr. 452: 25). Was raad in 1438, 1440 en 1443, schepen in 1454, 1463 en 1465, burgemeester in 1460 en 1467, lid van de vijf in 1465 en substituut-schout in 1460. Zijn wapen bevatte een schuingeplaatste bot vergezeld van drie lelies naast elkaar in het schildhoofd (1463, 1466). Andries Bot was samen met Hendrik Pijll in 1464 betrokken bij geschil over 4,5 morgen veen (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 7v, 156). Hij bezat in 1467 stoppelwei met schapen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 46v). Andries was waarschijnlijk kleinzoon van brouwer en stadsbestuurder (1380) Volkwin Bot, die hetzelfde wapen voerde. Hij was geen directe familie van Andries Bot die in 1386 schepen was, omdat deze een ander wapen had.</p> <p>C (Klein)kinderen van Andries Bot waren: Wouter x NN (Andries, Margriet); Volken/Volkwin x NN (Peter x Fie, Gerrit x Elisabeth, NN x Jacob van Bilaar, Jacobje x Jan van Isselt); Peter x Agnes (Beertje x Jan van Vlowijk); Herman x Beerta; Aleid x Jan Jacobz (Jacob Jansz x Celie/ Nelle).</p>
Bot		Margriet		v	A Gebruikte samen met Klaas Meeusz de grote stander, zwengel en stoel die op haar erf stonden (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 29 (1438)).
Bot	Woutersz	Herman		m	<p>A Zijn bier was uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 135, 136, 139v (1438)).</p> <p>B Werd in 1426-27 verplicht borg te staan voor 100 Beierse gulden als deel van een schenking van 5.000 Beierse gulden aan bisschop Rudolf van Diepholt (Dam van Isselt, 'Partieele lijst', 5).</p> <p>C Op 23-5-1387 vermaakten Wouter Bot x Aleid aan hun kinderen een huis met huurrecht van de hofstede in de wijk Breul, ez Jacob Smit Meeuwz, az Evert Vissing (bnr. 1 inv.nr. 3556-091). Een Herman Bot was meensman in 1439 (naam later doorgehaald). Hermans vader heette Wouter en zijn grootvader was mogelijk Volkwin Bot, brouwer in 1378 en schepen in 1380 of Andries Bot, schepen in 1386. Mogelijk was Herman een broer van Andries Bot, brouwer in 1438. Zijn zoon was zeer waarschijnlijk Wouter Bot Hermansz die raad en schepen was tussen 1465 en 1474. En mogelijk was Herman Bot (Woutersz), raad en schepen tussen 1477 en 1510 een kleinzoon. Herman Bot Woutersz (x Fens, dochter van Aart van Scherpenzeel) had onmondige kinderen en deed in 1490 afstand van zijn aanspraken op de helft van een huis aan de zuidzijde Langegracht met achter de Breestraat tbv Goort Jansz en zijn vrouw Agnes (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 210v). Tevens afstand tbv Herman Loochsz en zijn vrouw Deliana van de helft van een hof in de Horseweide (idem f. 201v) en een zesde deel van een hof aldaar tbv Albert Dier Lumansz (idem: f. 242). In 1494 deed Herman afstand tbv Herman Loochsz en Deliana zijn vrouw van een zesde deel in het huis aan de zuidzijde van de Langegracht tot achter aan straat, waar op dat moment Gijsbert Spruit in woonde (idem: f. 283v). In 1497 verklaarde Herman (borg: Jan Jacobsz – zoon van Aleid Bot Andries) de lijftocht aan twee kapitalen van 12 Rijnse gulden en van 100 Rijnse gulden in geval van zijn overlijden, wat in de huwelijksvoorwaarden was bepaald (idem: f. 324v). In 1497 ontvingen Peter Bot Wouterz en Margriet zijn vrouw</p>

					van de verbeterschap van een huis in de Krommestraat, ene zijde Jacob Jacobsz en andere zijde de stadswedde (idem: f. 350v). In 1501 ontvingen zij het achtereinde van een hof achter het Nieuwe Gasthuis met gebruik van de toegang (idem: f. 388v).
Botter	Lambertsz	Hendrik		m	<p>A Zijn bier was tegen zijn wil verkocht door Jan de Gooiers bierlieden (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 57 (1436)). Jan de Gooier loste schuld in (idem, f. 59 (1436)).</p> <p>C Lambert Hendriksz was een van de malen van het Hoogland en schepen van Amersfoort (Dekker, <i>Malen op het Hoogland</i>, 27). Hendrik Lambertsz en Margriet Spekhals met kinderen twistten in 1438 om veen of turf (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 136v). Een (brouwer) Hendrik Botter was schepen in 1380, 1387 en 1390, zie boven. Lambert Botter was schepen in 1407, 1411, 1413, 1417, 1420 en 1426 en tevens burgemeester in 1417.</p>
?	Brand		Jan	m	<p>A Verhuurde zijn helft van een van moederszijde aanbestorven brouwketel (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 142, 145-146 (1438)). Of hij zelf ook brouwde blijkt niet.</p> <p>B Was schepen in 1420 en 1426. (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 11; PG bnr. 99 inv.nr. 1058). Had in 1436 vordering op Jacob Staal vanwege de wijnaccijns (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 40v). Had in 1437 nog een tegoed vanwege de vleesaccijns over het jaar 1425 [1435?] (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 12). Deed betalingen tbv stad vóór 1432 [wrsch 1425] (bnr. 1 inv.nr. 451: 7, 11, 14, 18, 20-21). Mogelijk was hij toen accijnsmeester. Ontving 68 pond uit waaggeld van pachter in 1427 (bnr. 1 inv.nr. 450: 1).</p> <p>C Een naamgenoot was schepen in 1461 en driemaal kerkmeester tussen 1464 en 1467. Ene Jan Brand droeg in 1486 aan Meeus Jansz de eigendom over van een huis met rosmolen op de Kamp, inclusief een jaarlijkse uitkering aan het Sint-Agnietenklooster en aan het brouwersaltaar, en van een ander huis op de Kamp met erfpacht van de hofstede, inclusief een jaarlijkse uitkering aan de broeders van Sint-Jan en aan het weduwenaltaar (bnr. 1 inv.nr. 436-1: f. 165). Ook rond 1500 was een Jan Brand kerkmeester en lid van het stadsbestuur. Midden zestiende eeuw was een Jan Brand meermaals magistraatslid en Lazarushuismeester.</p>
?	Brouwer		NN	m	<p>A Misschien geen brouwer, maar familienaam.</p> <p>B Huurde huis van Gerrit Schaap (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 49 (1436)).</p>
?	Brouwer		Gerrit	m	A Misschien geen brouwer, maar familienaam (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 179 (1439); inv.nr. 454: 24 (1457). Mogelijk een brouwknecht.
?	Brouwer		Hendrik	m	<p>A Misschien geen brouwer, maar familienaam</p> <p>B Beleed schuld van 5 Beierse gulden aan Jan Jacobsz. Zou hij niet betalen dan zou schuldeiser zijn goederen verkopen. (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 8v (1437)).</p>
?	Brouwer		Jan	m	<p>A Handelde in vis; waarschijnlijk geen brouwer, maar familienaam (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 172 (1439)).</p> <p>B Deed ca 1432 betaling aan Wouter Hendriksz van Alkmaar ivm lijftente (bnr. 1 inv.nr. 451: 22). Was in 1439 gasthuismeester van de Heilige Geest en in 1443 raad in het stadsbestuur (bnr. 100 inv.nr. 694; Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 543). In 1482 woonde een Jan Brouwersz bij de Plaats (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 91). Hij moet vóór 1492 zijn overleden. Het schoenmakersgilde had een rente uit zijn huis (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 237v).</p>
Dier			Beatrijs	v	<p>A Was voor eenderde deel van de helft eigenaresse van een zwengel, stoel en goten die door Tijmen Jacob Evertsz met geweld werden gebruikt, waar 'hij haar aan gehinderd heeft' (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 150 (1438)).</p> <p>B Waarschijnlijk was zij dochter of weduwe van Albert Dier die schepen was in 1416, 1418, 1420 en 1426.</p> <p>C Belie van Sameringe, weduwe van Tonis Albert Diersz (zoon of broer?), werd op 9-9-1458 beleend met een rente van 10 gouden Rijnse gulden uit het land genaamd Bredekamp aan de Zeldrechtseweg (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 190). Een mogelijke (klein)zoon Albert Dier was ouderman van het brouwersgilde ca. 1470, zie onder.</p>
	Evertsz		Evert	m	<p>A Had eenendertig keer gebrouwen en per keer tien vaten overgebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 95, 97 (1437)).</p> <p>C In 1427 ontving ene Evert Willem Evertsz een betaling van ruim 3 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 16). Evert Johan Evertsz ontving 12 Arnhemse gulden vanwege zijn vrouw vóór 1432 inzake geleend geld (bnr. 1 inv.nr. 451: 13). Evert Zomer (buitenburger) had in 1457 een zoon die</p>

					Evert Evertsz Zomer heette (bnr. 1 inv.nr. 454: 87). In 1447 was Evert Evertsz van Stoutenburch substituut-schout.
Foijer (Foeyer)		Herman	Jutte Roelofs	m	<p>A Herman verkocht bier aan de de bierlieden van Ricout Kuitenbrouwer en van Gerrit van Schadewijk, maar gaf minder dan zij plachten te doen (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 177v (1439)). Op 15-8-1482 schonken de Pothbroeders aan weduwe Jutte de inboedel van het huis dat Herman had nagelaten, inclusief de brouwketel, maar exclusief goud, zilver en linnen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 92v).</p> <p>B Was raad in 1478 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 554). Hij woonde in een huis aan de zz Langegracht en bezat huizen in de (wijk) Krommestraat, in de Godschalkstraat (nu Valkestraat) en aan de zz van de Lieve-Vrouwestraat met achter de stadssingel (Breestraat/Krankeledenstraat) (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 36, 81v, 117v, 173v, 242, 243, 307v-308). In 1479 vestigde Jan van Doornik Jansz een aflosbare efelijke lijfrente van 19 gouden Rijnse gulden op zijn huis en goederen tbv Herman en Jutte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 17). In het zelfde jaar deden Herman en Jutte afstand tbv Hildegond, weduwe Gerrit Splinter, van hun aanspraak op de helft van een molenwerf met schuur, hof en berging, gelegen aan de stadswal bij de Kamppoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 18). Herman gebruikte land in het gerecht van de Duist en de Haar (AP bnr. 100 inv.nr. 1010 (1453)). Op 10-6-1479 wees Herman bij testament al zijn goederen toe aan de Armen de Poth met de bepaling om voor zijn zielenheil jaarlijks op zijn sterfdag 4,5 mudden tarwe uit te delen in de Sint-Joriskerk en twee kwarten wijn te schenken aan de Pothbroeders (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 20). Herman bezat rente gevestigd op huis op oostzijde van de Kamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 20v). In 1482 legateerde Jutte aan haar broer Jacob Roelofs een bedrag van 100 gouden gulden. Herman trad hier nog op als haar voogd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 83 (datum onduidelijk)).</p> <p>C In 1478 deden Herman en Jutte afstand van hun aanspraken op de erfenis van Geertruid Foijers (zuster Herman) tbv Jan van Isselt en zijn vrouw Jacob, Peter Bot Volkensz en Gerit Bot Volkensz. Hier tegenover vestigden de drie begunstigde partijen een lijfrente van ieder ruim 10 Rijnse gulden per jaar op de levens van Herman en Jutte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 2-2v). De erfenis bevatte onder meer een rente uit een huis in de wijk Krommestraat gelegen aan de Langestraat, doorlopend tot aan de Hof (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 7v).</p>
	Goedenz	Lambert		m	<p>A Had twee vaten onvercijsnd uitgeleverd (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 105 (1437)).</p> <p>B Was raad in 1442 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 543). Ontving in 1427 uitkering van 2 bisschopsgulden mogelijk voor Jan Goedenz bestemd (bnr. 1 inv.nr. 450: 2). Ook vergoeding ivm schutterij (idem, 13).</p>
Gooier, de		Jan		m	A Zijn bierlieden hadden bier van Hendrik Botter Lambertsz verkocht (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 57 (1436)). Hij loste schuld in (idem: f. 59).
	Helmerts	Liesbet		v	A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 138-140 (1438)).
	Hermansz	Klaas		m	A Zijn bier was in beslag genomen (door accijnsmeesters of degenen die 'tot die brouwerie' waren gezet) vanwege overtreding van beperkingen 'van zijn bier hem genomen ende gedrangen tot hoeren willen ende sijnen wederwille' (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 113v (1438)).
	Jacob Evertsz	Tijmen		m	<p>A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 135-137, 139 (1438)). Hij had met geweld en ongeoorloofd gebruik gemaakt van een 'zwengel, stoel en goten' waarvan Beatrijs Albert Diers mede-eigenaar was (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 150 (1438)).</p> <p>B Ontving vergoeding omdat hij bij aanval op Bunschoten (1428) had geholpen om baartsen 'uit te leggen' (bnr. 1 inv.nr. 451: 5 (1432)).</p>
	Jacob Gerritsz	Rutger		m	<p>A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 126, 135v, 137, 139 (1438)).</p> <p>B Rutger Jacob Gerritsz was regelmatig schepen, burgemeester of meensman tussen 1429 en 1472; zijn wapen bestond uit een verhoogde dwarsbalk en onder drie lelies (1429, 1445, 1447). Hij had zijn brouwerij aan de zz Langegracht, ez Peter Bot Volkensz, az Geertruid Herman Evertsz en kinderen. Later werd dit pand verhuurd aan [brouwer] Gerrit van Schaik x Bertraat. De nalatenschap bestond ook uit een huis in de Muurhuizen en een hof buiten de Bloemendalsepoort. Rutger had een vicarie gesticht in de Sint-Joriskerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 175v (1487), 246 (1491)).</p> <p>C Rutger Jacobsz de Beer (x Margriet Hein Notendochter) was in 1398 een van de vier Gezellen van de Soestergracht en behoorde samen met zijn zoon Gerrit Rutgersz tot de achttien landgenoten van het Soester veen in 1404 (Hilhorst, 'Turfwinning', 52-3, 64-5). Beiden hadden het goed Ten Akker op Hoogland van de bisschop in leen (idem). Zoon Gerrit Rutgersz de Beer was in 1402 schout te Soest (idem).</p>
	Jacob Hugenz	Willem		m	A Stond op lijst om bij toerbeurt te vrouwen (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 126 (1438)).
	Jacobsz	Arend		m	A Had bier per schip uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 135-137 (1438)).
	Jan Willemsz	Bernd		m	A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 134 (1438)).

	Klaasz	Gerrit		m	<p>A Zijn bier was in beslag genomen (door accijnsmeesters of degenen die ‘tot die brouwerie’ waren gezet) vanwege overtreding van exportbeperkingen ‘van zijn bier hem genomen ende gedrangen tot hoeren willen ende sijnen wederwille’ (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 113v (1438)).</p> <p>B Waarschijnlijk is hij dezelfde als Gerrit Bosch, die in 1466 ouderman was van het brouwersgilde, zie verder.</p> <p>C Mogelijk was Gerrit een broer van Willem Klaasz Bosch. Gerrit Komen Klaasz pachtte in 1438 het ellegeld voor 446 gulden. Naast twee ‘sacwouden’ waren borgen: Hendrik Willemsz, Jan Odenz en Evert Taatse Jansz. (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 118, 146v). Hij werd in 1438 beboet vanwege overtreding van verbod om vreemd laken te verkopen en vanwege accijnsontduiking (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 139-40, 153, 165). Ook Evert Klaasz en Frank Klaasz handelden in vreemd laken (idem: f. 141v). Ene Gerrit Klaasz pachtte de huidaccijns in 1468 (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 63). Rond 1486 woonde een Gerrit Klaasz in de wijk Krommestraat en had een hof in de Pothof bij de Triskensstraat. Zijn vrouw heette Hildegond. Hij deed afstand van een jaarlijkse rente van 12 gouden Rijnse gulden. In 1500 was hij blijkbaar overleden, hij had in de Peperstraat gewoond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 159, 186, 203, 379, 411).</p>
	Klaasz Kuitenbrouwer (Koyte- brouwer/ Keutebrouwer)	Ricout	Ijde	m	<p>A Ricout had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in. Uitvoer naar tolgebied van Holland voordat koper bekend was. Herman Foijer had aan Ricouts bierlieden bier verkocht, maar had minder gegeven dan Ricout placht te doen (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 135v, 137, 139, 150, 177v (1438-39)).</p> <p>B Heer Egbert Bor, priester, droeg aan Hendrik Vos Cornelisz x Aleid een huis en hofstede in de wijk Krommestraat over, ez genoemde Hendrik Vos, az de nakomelingen van Ricout Kuitenbrouwer [nz Krommestraat ter hoogte van Kerkgang?] (inv.nr. 436-1: f. 19v (1479)). Ricouts weduwe Ijde beschikte in de jaren tachtig over twee en een kwart percelen in de Krommestraat (ter hoogte van de Kerkgang?), zie onder.</p> <p>C Een Ricout Klaasz ontving op 27-4-1467 als bisschoppelijk leen een erf in De Eult en een veengebied ten zuiden van Baarn aan de Soestdijk. Na zijn overlijden ging de leenband op 7-9-1468 over op zijn dochter Geertruid, gehuwd met Jacob Volkensz (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 27). In 1482 ontvingen een naamgenoot Ricout Klaasz x Peternelle een hofstede met de huur in Bloemendal naast Zweer de Ramaker (idem: f. 93).</p>
Koning, de	Gerritsz Lange -	Jan		m	<p>A Stond op lijst om bij toerbeurt te mogen brouwen (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 126, 132v, 150 (1438)).</p> <p>B Jan de Koning ontving in 1434 van het stadsbestuur een vergoeding van ruim 9 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 452: 29). In 1446 en 1460 trad Jan de Koning op namens het Sint-Agnietenklooster ivm hun Gaasbeeks leengoed genaamd Dashorst te Renswoude (Kort, <i>Lenen van Gaasbeek</i>, 205). Jan die Koning kocht in 1457 een koord en een pees voor een boog (bnr. 1 inv.nr. 454: 59). Hij was schepen in 1458, 1460, 1462, 1464, 1466 en 1470 en meensman van de wijk Krommestraat in 1469 (bnr. 1.01 inv.nrs. 2: ff. 144, 183, 234; 3868-112; 3883-113; bnr. 1.02 inv.nr. 3858-112; Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 550).</p> <p>C Gerrit Jansz Koning (vader?) stond borg voor Goede Koning, zijn zoon (broer?) voor de pacht van de bakaccijns in 1439 (bnr. 1 inv.nr. f. 170). Gerrit Koning (vader?) was raad in 1438. Godert die Koning (broer?) was raad in 1442 en schepen in 1458. Eerdere Jannen die Koning waren schepen in 1313 en in 1389. Hendrik die Koning was raad in 1344 en schepen in 1351. Tijmen die Koning was schepen in 1339 en 1344. Een latere Godert Koning was raad in 1516 en droeg titel meester. Jan zal familie zijn geweest van Mense Koning, die tegelijkertijd brouwer was, zie hieronder.</p> <p>Een Jan en Godert de Koning ontvingen op 25-1-1407 een hoeve land in het Zeisterkerspel als bisschoppelijk leen, als opvolgers van hun overleden moeder Mechteld Jan Klerksdochter die gehuwd was met Johan Koning. Liesbeth Jan Koningsdochter, gehuwd met Jan van der Sevender, nam dit leen op 18-9-1409 over (mogelijk ivm politieke afvalligheid van haar vader) (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 480).</p>
Koning		Mense	Ricoutje	m/v	<p>A Ricoutje had meer bier naar Naarden uitgevoerd dan was toegestaan (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 59v (1436)). Mense had bier uit stad gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 132v, 133v, 135 (1438)).</p> <p>C Mense zal familie zijn geweest van Jan de Koning die tegelijkertijd brouwer was, zie hierboven.</p>
Krune		Dirk		m	A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 140 (1438)).
	Lambertsz	Tonis		m	<p>A Had eenendertig keer gebrouwen en per keer tien vaten overgebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 95, 97 (1437)).</p> <p>B Had samen met zes anderen, waaronder Hendrik Lambertsz en Reiner Lambertsz (broers?), schuld aan Jacob Spekhals, brouwer (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 139v). In 1438 gingen een burgemr en twee raadsleden naar het Soester veen om twist te voorkomen tussen Hendrik Lambertsz en zijn broers en</p>

					Jacob Spekhals en de zijnen (bnr. 1 inv.nr. 453: 5).
	Loochsz	Jorden		m	A Had bier stad uitgevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 131, 140 (1438)).
Lunteren, van		Gerrit		m	A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 137 (1438)). B Hij was borg voor Jan van der Goude inzake de pacht van de 'visserij' voor twee jaar (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 66v (1436)). Hij kreeg in 1434 vergoeding vanweg hulp bij aanleggen dammen met negen personen; hij zorgde voor 'hosen, riolen en graven' (bnr. 1 inv.nr. 452: 10).
Lunteren, van		Jan		m	A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 137 (1438)). B Kreeg in 1434 vergoeding vanweg hulp bij aanleggen dammen met negen personen; hij zorgde voor 'hosen, riolen en graven' (bnr. 1 inv.nr. 452: 10). In 1464 bekende hij een schuld van 4,5 Franse schild tbv Armen de Poth (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 3v). Jan bezat een kwart van een stuk veen te Hees, waarvan het andere driekwart in handen was van [brouwer] Gerrit Meeusz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 296v (1495)). C Jan van Lunteren x Alwisch zouden de helft van de hop, van de houten planken en spaken en van de koeien uit de nalatenschap van Mechteld delen met Egbert Gosenz, haar weduwnaar. Jan en Alwisch zouden de begrafenis van Mechteld betalen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 104 (23-8-1483)).
	Meeusz	Klaas		m	A Gebruikte samen met Margriet Bot de grote stander, zwengel en stoel die op haar erf stonden (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 29 (1438)).
	Mertensz	Roeter		m	A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 138-140 (1438)).
Mutse		Arend		m	A Is mogelijk buiten Amersfoort gaan brouwen ('van de uut zijn vaeren brouwen'; bnr. 1 inv.nr. 1: f. 151v (1438)). B Ontving in 1434 van de stad uitkering van 3 gulden uit brouwaccijns en nog eens 13 gulden (lijfrente?) (bnr. 1 inv.nr. 452: 25, 27). C Familie (kleinzoon?) van Arend Mutse, schepen en brouwer in jaren zeventig van veertiende eeuw, zie boven.
Note		Gerrit		m	A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 135-136 (1438)). B Hij maakte een hek aan de Viepoort in 1427 (bnr. 1 inv.nr. 450: 7). C Hendrik Note was in 1398 een van de vier Gezellen van de Soestergracht en een van de achttien landgenoten van het Soester veen in 1404 (Hilhorst, 'Turfwinning', 64-5). Jacob Note ontving in 1434 uitkering van 5 gulden uit brouwaccijns (lijfrente?) (bnr. 1 inv.nr. 452: 25). Arend Note leverde in 1438 7.750 stenen voor het Spui (bnr. 1 inv.nr. 453: 18). Jacob Note leverde in 1457 wagenvrachten hout voor bouwwerkzaamheden (bnr. 1 inv.nr. 454: 14) en in 1458 een voer turf voor het stadhuis (bnr. 1 inv.nr. 455: 6, 9, 12).
	Odenz	Jan		m	A Stond op lijst om bij toerbeurt te brouwen (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 126 (1438)). B Kwiteerde in 1439 Hendrik van Zoeren voor de betaling van een partij rogge die Jan Morrenz aan hem schuldig was (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 31). Was in 1438 borg voor Gerrit Komen Klaasz als pachter van het ellegeld (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 118). Pachtte in 1427 een periode de tapaccijns (bnr. 1 inv.nr. 450: 23).
	Petersz	Gerrit		m	A Zijn bier was in beslag genomen (door accijnsmeesters of degenen die 'tot die brouwerie' waren gezet) vanwege overtreding van beperkingen 'van zijn bier hem genomen ende gedrangen tot hoeren willen ende sijnen wederwille' (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 113v (1438)).
	Peters	Goodje		v	A Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 134 (1438)).
Pijl		Willem		m	A Had gebrouwen terwijl het zijn week niet was (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 177v (1439)). B Werd in 1426/27 aangeslagen voor 500 gulden in schenking aan bisschop (Dam van Isselt, 'Partieele lijst', 5). Was waarschijnlijk Geldersgezind. Ontving in 1427 betalingen van samen 6 gulden vanwege renten of lening (bnr. 1 inv.nr. 450: 1, 8, 12). Ontving in 1434 uitkering van 18 gulden vanwege zijn 'moeye' (bnr. 1 inv.nr. 452: 23).
Reiger		Willem		m	A Had bier uit stad gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 138 (1438)).
	Roelofsz	Dirk		m	A Had bier uit stad gevoerd tegen verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 113v (1438)). B Hij exporteerde ook rogge uit het Sticht (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 128 (1438)).
Schadewijk, van		Gerrit		m	A Had bierlieden voor zich werken (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 177v (1439)).

?	Smit		Ricout		m	<p>A Uit zijn huis werd een vat bier gevoerd. Had driemaal een kwartvat bier [bij zichzelf of afnemers?] ingedragen zonder accijns te betalen (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 64v (1436), 98 (1437)). Hij zou ook herbergier of handelaar kunnen zijn.</p> <p>C Teunis Gosenz x Weim droegen aan Ricout Smit de roerende goederen en tegoeden over die Weim van haar overleden moeder had geërfd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 1 (1478)).</p>
	Spekhals		Jacob		m	<p>A Stond op lijst om bij toerbeurt te brouwen. Had bier uit stad gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 132v, 135v (1438)).</p> <p>B Hij exporteerde ook rogge uit het Sticht (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 123 (1438)). Had van zes personen vordering te goed, waaronder Hendrik Lambertsz, Reiner Lambertsz en Teunis Lambertsz, brouwer (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 139v (1438)). In 1438 reisde burgemeester en twee raadsleden naar Soester veen om 'onrust te schutten' tussen Hendrik Lambertsz en broers enerzijds en Jacob Spekhals met de zijnen anderzijds (inv.nr. 453: 5).</p> <p>C Liesbet Jacob Spekhalsdochter moest veertien dagen in arrest verblijven en met vier vrouwen voor het gerecht verschijnen ('voor de klok'; bnr. 1 inv.nr. f. 152 (1438)). Hendrik Lambertsz en Margriet Spekhals en hun kinderen betwistten veen of turf (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 136v (1438)).</p>
	Spruit		Willem		m	<p>A Gebruikte brouwketel die half aan Jan Brand toebehoorde. Hij beleed schuld aan Fense Jan Gerrits wijf die hiermee vordering op Jan Brand verrekende (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 142, 145-146 (1438)).</p> <p>B Had ca. 1432 jaarlijkse uitkering van 20 Hollandse stuiver te goed van Jan Hermansz (bnr. 1 inv.nr. 451: 24). Ontving in 1434 uitkering van 16 gulden uit brouwaccijns, waarschijnlijk lijfrente (bnr. 1 inv.nr. 452: 23). Ontving in 1438 uitkering van 1 gulden (en 2 gulden korting?) (bnr. 1 inv.nr. 453: 21).</p>
	Staal	Brouwer, de	Jacob		m	<p>A Had overgebrouwen. Brouwde in eigen brouwerij, waarvan ook anderen gebruik maakten. Had bier uit het Sticht gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 28, 129, 131v, 135, 140 (1438)).</p> <p>B Ontving in 1427 betalingen van samen 132 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 4, 6, 8, 12-3, 15, 23-4). Was in 1436 afdrachten verschuldigd vanwege de wijnaccijns (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 40v).</p> <p>C Jacob Goedenz Staal was in 1395 schepen te Soest en was in 1404 een van de landgenoten van het Soester veen (Hilhorst, 'Turfwinning', 52-3). Idem Gijsbert Staal die schepen van Soest was in 1400 (idem).</p>
		Stevensz	Maas		m	<p>A Had bier uit stad gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 134 (1438)).</p> <p>C Steven Maasz (vader?) ontving betalingen in 1427. Hij pachtte in dat jaar brouw- en tapaccijns (bnr. 1 inv.nr. 450: 12, 14, 18, 27-28). Steven Maasz was korenvinder in 1439 (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 163). In stadsrekeningen van 1432 en 1434 herhaaldelijk Steven Maasz genoemd; deed betalingen, dus was waarschijnlijk accijnsmeester, vennoot of pachter (bnr. 1 inv.nr. 451: 1-2, 4, 7, 25). Hij nam in 1434 namens de stad de inning van de brouwaccijns waar voor drie perioden van respectievelijk zes, zeven en zes weken (bnr. 1 inv.nr. 452: 1, 5, 9, 15, 23-5, 27-9).</p>
	Stier		Evert		m	<p>A Leverde aan een burger twintig weken lang drie kwartvaten bier per week in kannen en anders en aan andere burger twintig weken een halfvat bier per week (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 64v (1436)). Brouwde vijftigmaal in twee jaar en per keer 1,5 vat overgebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 145v (1438)).</p>
	Taatse		Gerrit		m	<p>A Had ongeoorloofd twee vaten bier aan Evert Lacher geleverd die voor export waren bestemd (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 38 (1436)).</p> <p>B Was schepen en schutmeester in 1438 (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 109). Zijn wapen bevatte drie ringen met in het midden een kruisje met in het hart een ster (1438). Ontving in 1427 uitkeringen van 2 en 3 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 1-2, 19).</p> <p>C Jan en Evert Taatse waren brouwers in 1378, zie boven. Looch Taatse Lubbertsz was brouwer in 1438, zie onder. Een Gerrit Taatse was raad in 1464.</p>
	Taatse	Lubbertsz	Looch (Loedewych)		m	<p>A Stond op lijst om bij toerbeurt te brouwen (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 132v (1438)).</p> <p>B Was raad in 1446 en schepen in 1448, 1453, 1454, , 1456, 1458 en 1466 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 545; PG bnr. 99 inv.nrs. 867, 1061; bnr. 1.02 inv.nr. 3858-112; bnr. 1.01 inv.nr. 2 f. 183). Zijn wapen bevatte een lelie in de linker bovenhoek en onder in het schild en een ring in de rechter bovenhoek (1448, 1458, 1466). Het zegel uit 1456 te zwaar beschadigd om het wapen te determineren.</p>

					<p>C Looch was een zoon van Lubbert Taatse die schepen was in 1388, 1406 en 1414. Beiden hadden immers hetzelfde wapen (1388, 1406, 1414). Lubbert Taatse (vader?) ontving in 1427 betalingen van samen ruim 96 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 5, 7, 11, 16, 19, 21, 31). Jan en Evert Taatse waren brouwers in 1378, zie boven. Gerrit Taatse was brouwer in 1436, zie boven. Zij hadden evenwel afwijkende wapens, dus vormden een andere familietak. Lubbert en Herman moeten twee zoons van Looch zijn geweest. Lubbert Loochsz x Antonia woonden in een huis nz Krommestraat (nu nrs. 39-41), waar Lubbert in 1486, of iets eerder, overleed. Tegenover dit huis is een houten waterleiding opgegraven die vermoedelijk naar het huis van Lubbert voerde. Mogelijk was er een brouwerij, die hij mogelijk van zijn vader had geërfd. Ook Herman Loochsz x Deliana hadden een brouwerij die vermoedelijk aan het Havik of aan de zz Langegracht was gevestigd. Herman moet een broer van Lubbert zijn geweest, want had als nabestaande tijdelijk een deel van diens huis in eigendom. Herman was stadsbestuurder en had hetzelfde wapen als zijn vader en grootvader met twee lelies en een ring in de drie hoeken van het schild.</p>
Valnik		Dirk		m	A Had gebrouwen tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 134 (1438)).
Vlug		Jan		m	A Had bier uit stad gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 135v (1438)). B Ontving in 1427 uitkering van samen ruim 13 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 2, 4, 9, 11, 23), waarvan 2 vanwege zijn moeder op zijn lijf.
Vrese, de	Hendriksz	Egbert		m	A Had gebrouwen tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 134 (1438)). C Bij Hendrik de Vrese (vader) had raad verteerd voor 9 gulden (bnr. 1 inv.nr. 452: 22 (1434)). Was deze herbergier?
? Wijs, de	Evertsz	Jan		m	A Voerde grofvat bier uit op wagen (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 43, 44v (1436)); mogelijk koopman of voerman en geen brouwer. C Evert de Wijs (vader?) raakte gewond op de stadswal in de nacht voor de maand mei; had gewaakt op Bloemendalsepoort en was uitgereden voor Bunschoten en Hoogland (bnr. 1 inv.nr. 451: 22 (< 1432)). 'De burgemeester Jan de Wijs en ik' (bnr. 1 inv.nr. 452: 17 (1434)).
	Sibrandsz	Wolfer		m	A Had bier in Hoorn verkocht boven hetgeen in 'ons stadsboek' stond (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 58 (1436)). Had bier uit stad gevoerd tegen het verbod in (bnr. 1 inv.nr. 1: ff. 133v, 135 (1438)).
Zwolman	Brouwer, de	Egbert		m	A Zijn toenaam - de Brouwer duidt hem als bierbrouwer (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 104v (1437)). B Voerde rogge uit naar Holland samen met Gerrit Zwolman (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 167 (1439)). Peter de Vrese bewoonde ruimte van Egbert (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 28v (1438)). Had in 1432 nog tegoed van stadsbestuur vanwege geleverde 'teerworsten' (fakkels) toen de postulaat [Rudolf van Diepholt] in de stad kwam (inv.nr. 451: 25). Kreeg in 1427 vergoeding voor geleverde pek (inv.nr. 450: 31)

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/ weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1450-1475					<p>A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.</p>
	Arendsz	Wouter	Fense	m	<p>A Wouter huurde en gebruikte samen met Hendrik Staal en Jan Klaasz de brouwketel van Jutte Gerrit Jansz wijf ter grootte van dertien tonnen (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 4, 6v (1464)). C Willem Gijsbertsz Schaij x Engel droegen aan Fense, weduwe van Wouter Arendsz, het erfdeel van Engel in de nalatenschap van haar vader Wouter over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 139 (1485)).</p>
Bierdranker		Gerrit	Geertruid	m	A Gerrit kocht brouwketel van Geerdank Jansz. De ketel zou op Sint-Gallen (16 oktober, start winterbrouweizoen) uit Geerdanks huis worden gehaald en worden geleverd (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 54 (1467)). Na overlijden van Gerrit en Geertruid kwam de brouwketel toe aan hun dochters Mechteld, gehuwd met Antonis Hubertsz, en Geertruid, gehuwd met [brouwer] Arend Albertsz Moij. Antonis en Mechteld droegen de halve brouwketel over aan Beatrijs, moeder van Arend Albertsz Moij (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 41 (1480)).

					<p>B Verteerde met zijn gezellen in 1427 te Kampen en kreeg hier vergoeding voor van stadswege (bnr. 1 inv.nr. 450: 30-31). De erven Gerrit Bierdranker bezaten land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 166v (1487)).</p> <p>C Gerrit en Geertruid hadden twee dochters: Geertruid en Mechteld. Dochter Geertruid, jonkvrouw genoemd, trad in het huwelijk met Arend Moij, zoon van Albert Aartsz x Beatrijs, huwelijksvoorwaarden d.d. 20-11-1459. Geertruid kreeg als huwelijksgoed een kapitaal van 500 gulden mee, waaronder een kampje land in Leusderbroek ter waarde van 120 gulden. Ze ging met haar man in het schoonouderlijk huis in de wijk Breulstraat wonen. Huwelijksmannen waren Wouter van Hagenouwe en Jan Goedenz (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 75-76 (1459)). In 1467 Evert Gerrit Bierdrankersz genoemd (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 220). Evert Bierdranker twistte in 1472 met de weduwe van Peter Bierdranker over land op Zeldert (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 122v). Geertruid Evert Bierdrankersdochter droeg aan Hendrik Lambertsz x Katrijn een half huis met hofstede Buiten de Rodetoren over, ez Goort Berndsz, az Albert Petersz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 162 (1486)).</p>
Bloemendal, van		Tonis		m	A Had tot achtien vaten gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)).
Bosch		Gerrit	Lambert Willemsdochter	m/v	<p>A Gerrit was in 1466 ouderman van het brouwersgilde (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 41). Bij scheiding van de nalatenschap van zijn overleden echtgenote behield Gerrit de brouwketel (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 115 (1470)).</p> <p>B Waarschijnlijk was Gerrit dezelfde als Gerrit Klaasz van wie in 1438 bier was afgenomen, zie eerder.</p> <p>C Gerrit en zijn vrouw hadden samen een kind. Schoonvader (?) Lambert Willemsz leverde tarwe (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 118v (1471)).</p>
?	Brouwer	Gerrit		m	<p>A Mogelijk familienaam en geen brouwer.</p> <p>B Herbergde Jan van Arnhem die kruit maakte voor de de kanonnen ('bussen') (bnr. 1 inv.nr. 454: 24 (1457)).</p>
	Brouwer, de	Jan	Stijn	m	<p>A Gezien zijn toenaam was Jan waarschijnlijk bierbrouwer. In 1457 werden door het stadsbestuur bij Jan Brouwer tonnen gekocht om een steiger mee te bouwen (bnr. 1 inv.nr. 454: 8).</p> <p>B Zijn naam komt voor in de raadsnotulen van 1467, maar hij kocht het burgerschap in 1472 (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 132, 210v). In 1460 werden bij hem 36 pond kaarsen gekocht voor het schepenhuis Schoneveld (bnr. 1 inv.nr. 457: 15-6). Stijn Jan de Brouwersweduwe droeg aan Margriet Gerrit Diersweduwe het onroerend goed en de renten buiten Amersfoort over uit haar erfdeel in de nalatenschap van Gerrit Dier, Stijns broer (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 19v-20 (1479)).</p> <p>C Jacoba Jan de Brouwersdochter verklaarde haar zoon niet te onterven van haar nalatenschap vóór zijn broers en zusters (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 310v (1496)).</p>
?	Brouwer	Klaas		m	<p>A Was kennelijk smid, dus waarschijnlijk geen brouwer, maar familienaam.</p> <p>B Kreeg burgerschap in 1465, omdat hij reeds burger scheen te zijn (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 55, 180v, 220v). In 1457 kreeg Klaas Brouwer vergoeding voor het aanbrengen van drie koperen weerhanen op torens (Zwaansdijk-, OLV-en Sint-Joristoren) en voor het vergulden van vier schilden aan de Sint-Joristoren (bnr. 1 inv.nr. 454: 8). Kreeg in 1458 een vergoeding voor het verven van een kanon ('bus') (bnr. 1 inv.nr. 455: 7). Leverde in 1484 lood tbv stadsbestuur (bnr. 1 inv.nr. 458: 30). Hij droeg in 1492 de eigendom van de helft van een huis met hofstede in de wijk Krommestraat over aan Antonis Jansz x Geertruid, ez Lambert Brunis, az gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 231v).</p>
?	Brouwer	Michiel		m	<p>A Waarschijnlijk familienaam. Was in 1466 keurmeester van de vis ('vinder'), dus waarschijnlijk visser of vishandelaar en geen brouwer (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 183).</p> <p>B In 1466 Michiel Jan Brouwersz genoemd (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 189).</p>
Dier		Albert		m	<p>A Albert Dier was in 1470 ouderman van het brouwersgilde (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 253v). Hij had tegoed van Geertuid Lachers vanwege [de levering van] vier vaten bier, 20 kromstaart per vat (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 126v (1472)).</p> <p>B Albert Dier was raad en kameraar in 1469, schepen in 1471 en 1473 en lid van de Vijf in 1473. Mogelijk bekleedde hij ook in latere jaren nog bestuursfuncties, maar doordat ook naamsgenoten in het bestuur zaten is identificatie onzeker.</p>

					<p>C Een eerdere Albert Dier (grootvader?) was viermaal schepen tussen 1416 en 1426 en Beatrijs Albert Diers ((groot)moeder?) gebruikte een zwengel, putstoel en goten rond 1438 en was waarschijnlijk brouwster, zie boven. Rond 1470 was er ook een Albert Dier de Kuiper (Kuper) (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 7v, 240). Deze was waarschijnlijk niet dezelfde als de brouwer, want die was ouderman van het brouwersgilde en kuipers zaten in het timmerliedengilde. Een Albert Dier Petersz was in 1482 raad in het stadsbestuur en Albert Dier Lumansz was meermaals stadsbestuurder tussen 1484 en 1493. In 1484 was er ook een Albert Dier Gerritsz (bnr. 1 inv.nr. 458: 37). Bij Peter Dier werd in 1457 wijn gehaald voor gasten van het stadsbestuur (bnr. 1 inv.nr. 454: 47-50). Albert Dier Lumansz maakte in 1484 samen met Klaas Jacobsz en twee dienders dienstreizen naar de Grebbe onder begeleiding van Rhenense schutters (bnr. 1 inv.nr. 458: 36, 46). Daarnaast dienstreis naar Nijkerk naar drost en naar Amsterdam (idem: 79-80). Kocht in 1484 lijfrenten van 5 gouden gulden en 1 Rijnse gulden (idem 458: 99). Albert Dier (Lumansz?) was burgemeester in 1493 (bnr. 1 inv.nr. 459: schutblad). Zijn maagd zorgde voor stro in het gevang (idem: 24). Albert zou in 1493, toen Hendrik Duwer kameraar was, zijn gestorven. De kameraar had met hem en Klaas Goortsz nog 150 Rijnse gulden te verrekenen (idem: 25).</p>
		Fie	Willem Bertoutsz †	v	<p>A Fie had tegoed van Geertruid Lachers (Laegers) vanwege twee vaten bier (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 80v (1468)).</p> <p>B In 1460 was ze nog geen weduwe en werd zij genoemd tussen zes vleeshouwers die een betaling van stadswege ontvingen (bnr. 1 inv.nr. 456: 9).</p>
	Geerlofsz	Willem	Wendelmoed	m/v	<p>A Droegen de helft van de brouwketel die zij thuis in gebruik hadden, over aan Jan en Steven, zoons van Wendelmoed (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 42 (1466)).</p> <p>Cornelis Geerlofsz zwager leverde tonnen voor 9 kromstaart in 1458 (bnr. 1 inv.nr. 455: 7).</p>
Gein, van	Rutgersz	Gerrit		m	<p>A Had voor zonsopgang bier uit zijn huis gedragen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 180 (1465)).</p> <p>B Ging in 1457 met raadsleden mee naar Wijk (bnr. 1 inv.nr. 454: 35, 37) en liet een handboog verbinden door boogmaker op stadskosten (idem: 60).</p>
	Gerritsz	Wouter		m	<p>A Klaagde Hanneltje, maagd (werkster) bij Weim Bots, aan, omdat zij zeep in zijn goot had gesmeerd om zijn bier te bederven en zijn nering schade te doen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 250v (1469)).</p>
	Godertsz	Jan		m	<p>A Had overgebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 185 (1466)).</p> <p>B Jan Goedenz was huwelijksman aan de kant van Albert Aartzs bij het huwelijk van diens zoon Arend Moij met Geertruid (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 75-76 (1459)).</p>
	Goedenz	Gerrit	NN	m/v	<p>A Werden bekeurd vanwege het onvercijnsd uitdragen van bier (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 148-148v (1464)).</p>
Gouds		Gerrit		m	<p>A Bij Gerrit een vat [Amersfoorts] bier gekocht voor 25 kromstaart (bnr. 1 inv.nr. 454: f. 62 (1457)).</p> <p>B Kocht in 1457 een pees voor een boog op stadskosten (inv.nr. 454: 59).</p>
Grijp		Klaas		m	<p>A Had tot achttien vaten gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)).</p> <p>B Bezat varkenskot dat afgebroken had moeten worden (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 157 (1464)). Klaas Grijp had een hofstede aan de zz Krommestraat bezeten waarop hij had gewoond [Vermoedelijk huurde hij het huis.] (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 150v (1486), 267v (1493)). De erven Klaas Grijp hadden een hofstede met huis nz Havik (bnr. 12 Inv.nr. 436-1: f. 110v (1483))</p>
Grijp	Klaasz	Peter	Fie	m	<p>A Brouwde zonder toestemming (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 253v (1470)).</p> <p>B Hij bezat veen te Soest (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 33-34v, 179 (1465-1466)). Peter bezat een huis met hofstede nz Havik, dat hij van zijn vader had geërfd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 143 (1485), 235v (1491), 360 (1499)). Peter verkocht samen met Evert Jan Germensz x Lubrich een hofstede zz Krommestraat, ez Lamfert Mauritsz, az Wouter Goortsz, waarop Klaas Grijp had gewoond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 267v (1493)). Was getuige voor tapper in Eemland die door pander van maarschalk/bisschop werd aangesproken op grootte schenkmaat/pegel (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 41 (1499)).</p>
Haaften, van		Hendrik	Willemien	m/v	<p>A Hendrik had tot achttien vaten gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)). Hendrik had schulden afbetaald aan Peter Hendriksz x Beatrijs vanwege de brouwketel die zij samen met Agnes Bidders bezaten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 126 (1484)). Hendrik en Willemien kregen van [brouwer] Goort Stevensz x Agnes anderhalve kwart van een brouwketel die hun was aanbestorven van Evert Jansz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 128 (1485)). Zij kregen van Aleid Peter Vosweduwe het erfdeel in een brouwketel die Peter Vos was aanbestorven en haar door huwelijk was toegekomen (bnr. 1 inv.nr. 436-1: f. 130 (1485)).</p>

				<p>B Hendrik had een huis Achter de Stadsramen bij de Rodetoren, achter het erf van [brouwer] Gijsbert Duwer, die aan de Langestraat woonde (zie onder gegevens bij Gijsbert Duwer, 1475-1500). Hendrik en Willemien verwierven de helft van drie kameren met hofstede in de Mooierstraat – in gedeeld eigendom met [brouwer] Arend Moij – van [brouwer] Peter Gerritsz x Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 140 (1485)). Hendrik van Haaften had een huis naast de brouwerij van Jan Albertsz in de Mooierstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 387 (1501), 405 (1502)). Hendrik kocht in 1484 een lijfrente van 8 Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 458: 97). Peter Hendriks x Beatrijs droegen land te Baarn aan Hendrik van Haaften over, hoewel Beatrijs de lijftocht aan dit land behield (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 126 (1484)).</p> <p>C Vermoedelijk vader van brouwer Jacob van Haaften die in 1530 in hetzelfde huis overleed.</p>
	Hendriksz	Heiman	Rutgertje	<p>A Klaagde Hendrik Staal en de zijnen aan, omdat die zijn biermerk van zijn ton had afgehouden en diens merk erop hadden gezet (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 218v, 219v (1467)). Had overgebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 253v (1470)).</p> <p>B Woonden zz Korgetracht tussen Mooierstraat en huidige Drieringenstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 239v, 247 (1491), 282v-283 (1494), 306 (1495), 339v (1497)).</p>
	Hermansz	Beer	Beieraat	<p>A Beer had tot twintig vaten toe gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)).</p> <p>B Beer en Beieraat hadden een huis en hofstede zz Havik en hadden aandelen in belendende huizen en hofsteden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 4 (1478), 15v (1479), 38 (1480), 63v (1481), 146, 155v, 158, 163 (1486), 213v (1490), 265v (1493), 305v (1495)). Zij hadden ook de eigendom van een erf in de Stoofstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 9v (1479)); een half huis in de Muurhuizen naast de Havikerpoort aan de oz (idem: ff. 12v (1479), 73 (1481), 88 (1482), 155 (1486), 289 (1494)) en een huis en kameren met hofstede in de Nieuwstraat (idem: f. 369 (1500)). Beer had gedeelde hof op Bloemendal (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 2 (1478)). Beer en Beieraat hadden een stuk land op de Bloemendalse eng, dat zou vererven op hun zoon Herman (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 109 (1489)). Beer is uiterlijk in 1500 overleden, waarna Beieraat weduwe was (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 368 (1500)).</p> <p>C Hun zoon Herman Beersz was gehuwd met Goubrich (Goudje), was eveneens bierbrouwer en (mede)eigenaar van huizen en hofsteden aan de zz Havik.</p>
Hoorn, van (Hoeren/Hoerne)		Willem		<p>A Goort Stevensz zou in 1471 de brouwketel en de hof in de Horseweide gebruiken, die hij samen met Willem van Hoorn (helft) in eigendom had. Hij vergoedde Willem hiervoor 6,5 gulden (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 120v).</p> <p>B Was graankeurmeester ('vinder van het koren') in 1468 (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 222). Willem van Hoorn had in 1457 een schep gehaald voor graafwerkzaamheden [waarvoor hij verantwoordelijk was?] (bnr. 1 inv.nr. 454: 31). Hij leverde drie horden voor de nieuwe dam in 1458 (bnr. 1 inv.nr. 455: 8). De erven Willem van Hoorn bezaten rechten op huis en hofstede [brouwerij] van Peter Grijp nz Havik (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 150v (1486)). Misschien brouwden zij daar als huurbrouwers.</p>
	Hubertsz	Gerrit	Margriet	<p>A Had bier uit zijn huis gezonden zonder accijns af te dragen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 258v (1470)). Gerrit was ouderman van het brouwersgilde in 1479 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 24).</p> <p>B Gerrit Hubertsz was raad in 1472. Gerrit en Margriet verwieven van Jan van Vlowijk x Wendelmoed en buurman Hendrik Bot Jansz een huis met de erfpacht van de hofstede aan de nz Kortegracht, ez Hendrik Bot Jansz x Aafje, az Meeus van Westrenen en tegelijkertijd een huis met hofstede in de Godschalkstraat met dezelfde burens aan weerszijden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: 21v (1479)). Later werd het huis aan de Kortegracht belend door het schippersgilde in het huis dat van Willem Petersz x Deliana was geweest (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 292 (1494)). Het pand van het schippersgilde werd vervolgens door heer Willem Hoflaet (helft) – die eigenaar van het huis aan de andere zijde was – en Gerrit en Margriet (helft) overgenomen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 304v (1495)). Aan de andere zijde van hun huis lagen twee huizen van Lambert van Westrenen x Beatrijs en daarnaast die van Willem Aartsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 327 (1497)). Gerrit en Margriet ontvingen van Gijsbert Jacobsz een stuk land naast het Nieuwland, ez Willem van Liendert, az snijdersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 116 (1484)). Zij verwierven van Gijsbert Pot x Aleid de helft van een huis met doorgaande hofstede in de wijk Langestraat, ez Hendrik van Atteveld, az Dirk Aartsz. Zij verhuurden dit aan Evert van Wede x Aleid voor vier jaar tegen een huur van 11 Rijnse gulden voor het gehele pand (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 147v (1486), 183 (1488)). Van de Sint-Joostbroederschap namen ze een kamer met hofstede in de Godschalkstraat over en de poort met uitgang, ez Meeus van Westrenen, az Aleid Leeuwen, tegen een jaarlijkse rente van 15 stuiver (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 153 (1486), 172 (1487)). In hetzelfde jaar verwierven ze een hof buiten de Kamppoort in de Koekamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 163v (1486), 247 (1491)). Later huurden ze van het schoenmakersgilde een tweede hof die naast de andere lag</p>

					<p>voor 0,5 Rijnse gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 252 (1492)). Jan ter Ooze droeg aan Gerrit en Margriet zijn recht op het derde deel van een huis met de erfpacht van de hofstede op de Kamp over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 171v (1487)). In 1488 verkochten zij voor 60 Rijnse gulden de helft van een huis met hofstede in de Muurhuizen van de wijk Langestraat, die ze uit de nalatenschap van Willem van Veen hadden ontvangen vanwege renteschulden. De andere helft was in eigendom van Volken Bot (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 144 (1485), 181 (1488)). Gerrit en Margriet verwierven van Jan en Jacob Hendrik Woutersz een huis met hofstede in de Godschalkstraat, ez ervern Peter Dier, az Gerrit Hendriksz en vrouw (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 206v (1489)). Zij verhuurden een lege plek/ruimte in de Viepoort tussen de twee poorten aan de noordzijde aan Goort Hendriksz x Liesbet voor 0,5 Beierse gulden per jaar, ez Gerrit Hubertsz, az Goort Hendriksz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 237 (1491)). Voorts verwierven ze van Herman Jacobsz de Ketelboeter x Stijn en Goort Hendriksz x Liesbet een andere lege plaats naast de binnenpoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 296 (1495)). In 1491 droegen zij het huis met hofstede in de Godschalkstraat over aan Evert van Wede x Aleid voor een jaarlijkse rente van 2 Rijnse gulden uit dit goed (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 242v). Gerrit en Margriet verklaarden hun nalatenschap toe te komen aan de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 299v (1495)).</p> <p>C Gerrit en Margriet verklaarden hun kinderen tot erfgenamen voor een gelijk deel, hetgeen ook gold voor hun oudste zoon Hubert, mits hij de heerlijke goederen buiten het gerecht van Amersfoort in de nalatenschap zou brengen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 36-36v (1480)). Gerrit vestigde een lijftente van 2,5 Rijnse gulden op het leven van dochter Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 370 (1500)). Een Gerrit Hubertsz had een stuk veen in het Ameronger veen (bnr. 1 inv.nr. 4093 (1503)).</p>
	Jan Germensz	Evert	Lubrich	m	<p>A Evert had bier uitgeleverd zonder accijns af te dragen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 262v (1471)). De zoons Herbert en Jan erfden de brouwketel en een hof in Koningskamp. De dochters Aleid en Klaasje kregen het ouderlijke huis met inboedel (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 42v (1499)). De brouwerij stond waarschijnlijk op Appelmarkt 14, want huizen die aan het erf grensden, waaronder de stadsschool, lagen aan het Grote Kerkhof, zie C. Op de kaart van Braun en Hogenberg is het pand duidelijk afgebeeld en op de plattegrond van Slits is de brede doorgang naar de Appelmarkt zichtbaar, waarover bij C wordt gesproken. Of de zoons de brouwerij voortzetten, blijkt niet expliciet.</p> <p>B Evert en Lubrich ontvingen van Peter Grijp Klaasz de helft van een huis en hofstede nz Havik (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 143 (1485)). Weduwe Lubrich legateerde 50 Rijnse gulden per persoon aan hun kinderen Herbert, Jan, Aleid, Hildegond en Klaasje. Dochter Deliana had reeds deel nalatenschap vooruit ontvangen (bnr. 12 inv.nr. 296 (1495)). Lubrich is waarschijnlijk in 1495 overleden, Evert al jaren eerder.</p> <p>C Herbert, Jan, Aleid, Hildegond en Klaasje vestigden een rente van 1 Rijnse gulden per jaar tbv Germen Jansz x Geertruid op een huis en de erfpacht van de hofstede in de Pothof op de Kamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 305 (1495)). De kinderen van Evert en Lubrich kochten Cornelis Jansz in die Have x Deliana, hun zuster, uit de ouderlijke boedel met een jaarlijkse rente van 2 Rijnse gulden gevestigd op het ouderlijke huis met hofstede in de wijk Langestraat [Appelmarkt 14], ez Jacob Lumansz, az Gijsbert Frederiksz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 311v (1496)). Ze hadden een erf en rechten op een schuur in een hof hiernaast in Dirk de Koningskamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 321v (1496)). Ze droegen het uiteinde van het erf over dat achter enkele huizen aan het Grote Kerkhof lag. Ze behielden een breed pad om achter door de poort te kunnen gaan (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 358-358v, 359v (1499)). De ergenamen van Evert en Lubrich droegen een hof buiten de Kamppoort tussen de stadssingelgracht en een gemene weg over aan het timmerliedengilde ivm achterstallige rentebetalingen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362v (1499)).</p>
	Jansz	Evert	Beatrijs Vos	m/v	<p>A Evert had tot achttien vaten gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)). Zijn nalatenschap werd voor 71 Rijnse gulden overgenomen door Beatrijs, uitgezonderd [Everts helft van] het onroerend goed en de brouwketel, die aan brouwer Goort Stevensz x Agnes toekwamen. Evert was een voorzoon van Agnes (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 114 (1484)). Beatrijs huwde opnieuw met Peter Hendriksz, die haar overleefde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 371, 373v (1500)). Peter en Beatrijs verkochten aan Hendrik van Haaften x Willemien hun aandeel in de brouwketel die ze in gedeeld eigendom hadden met Agnes Botter en een stuk land te Baam waaraan Beatrijs de lijftocht had (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 126 (1484)). Goort en Agnes verkochten voor 13 Rijnse gulden en 7 stuiver aan Hendrik van Haaften x Willemien anderhalve kwart van de brouwketel die hun door overlijden van Evert Jansz was toegekomen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 128v (1485)). Beatrijs zette brouwerij dus niet voort.</p> <p>B Goort Stevensz deed een kwart van het huis in de Breul, waar Beatrijs Vos in woonde, over aan brouwer Hendrik van Haaften. Hij had het recht verkregen door overlijden van Evert Jansz en diens moeder Agnes (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 243v (1491)). In hetzelfde jaar droegen Hendrik van Haaften x Willemien hun rechten op het huis met hofstede aan de zz Kortegracht, waarin Peter Hendriksz en Beatrijs woonden, en op het land te Baam over aan Evert van Wede x Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 247v (1491)). In 1494 droegen Peter Hendriksz x Beatrijs aan Hendrik van Haaften x Willemien de eigendom van het huis met de hofstede aan de zz Kortegracht over, ez Gerrit Meeusz, az gemene steeg (Mooierstraat), achter Belie Brouwers. Ze droegen aan hen eveneens het huis met de hofstede in de Breul, waar Goort Stevensz in woonde, over, ez Lutert</p>

					<p>Hendriksz en Peter Aartsz, az erven Bartolomeeus Lin en twee kameren die hier tegen(over?) lagen, ez Jan Gerritsz, az gemene straat. Evert van Wede deed afstand van alle aanspraken op het goed aan de Kortegracht en het land te Baarn die aan hem waren overgedragen door Hendrik van Haaften (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 281 (1494)). Beatrijs Vos had eigendom in goed te Barneveld, dat zij verkocht voor 52 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 120v (1484)). Zij had met Jan Evert Semsz (zoon van Evert Sem, gehuwd met Gijsbertje) een gedeelde hof buiten de Sint-Andriespoort (idem: f. 166 (11487)). Goort Stevensz x Agnes droegen aan Peter Hendriksz x Beatrijs een kwart van een huis met hofstede naast de Sint-Andriespoort bij het Sint-Agnietenklooster over. Peter en Beatrijs droegen tegelijkertijd aan Goort en Agnes de helft van een hof bij de Sint-Andriespoort over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 171v (1487)). Een jaar later droegen Peter en Beatrijs de helft van het huis bij de Sint-Andriespoort over aan Evert Bot Hendriksz x Armgard (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 181 (1488)). Peter en Beatrijs droegen aan Evert Sem x Gijsbertje een deel van een hof buiten de Sint-Andriespoort in de Pothof over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 266 (1493)). Aan Cunera, dochter van Peter Hendriksz, droegen zij een hofstede met wat erop stond in de Hellestraat naast een steeg en de stadswal over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 364v (1499)). In het jaar 1502 was Kunera 20 jaar oud (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 398v (1502)).</p> <p>C Peter Meinsz, broer van Beatrijs Vos, en Jan Gijsbertsz x Katrijn, zuster van Beatrijs Vos, deden tbv Peter Hendriksz afstand van hun aanspraken op de nalatenschap van Beatrijs (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 370v (1500)). [Brouwer] Herman Evertsz (x Geertruid) was een zoon van Evert en Beatrijs. Herman en Geertruid hadden een brouwerij aan de zz Langegracht. Jacob Herman Evertsz en Mechteld (x Gerrit de Wild) maakten aanspraak op de nalatenschap van Beatrijs Vos, hun grootmoeder (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 371, 373v (1500)). Een Evert Jansz was raad in het jaar 1467. Jutte, weduwe van Gerrit Jansz, droeg haar aanspraken op een huis met hofstede in de wijk Breul, ez Albert Dier, az Luman Koning, en, op een hof in de Horseweide over aam een Evert Jansz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 103v (1483)).</p>
	Jansz	Geerdank		m	<p>A Verkocht zijn brouwketel aan Gerrit Bierdranker, welke ketel op Sint-Gallen (16 oktober; start winterbrouwseizoen) uit zijn huis gehaald en geleverd zou moeten worden (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 54 (1467)). Hij huurde vervolgens de brouwketel van Deliana (Laantje) van der Beek voor 4 gulden tot komende mei, en van mei tot het jaar daarna voor 10 gulden. De ketel mocht door Geerdank worden onderverhuurd aan een ander (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 57-57v (1467)).</p> <p>B Was in 1466 pachter van de kramerij- en waagaccijns (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 185v-86). Was in 1480 veertien vaten bier verschuldigd aan Herman Loochsz, elk vat 11 stuivers, welke schuld in zes jaar mocht worden afbetaald (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 50).</p>
?	Jansz	Hendrik		m	<p>A Klaagde Evert van Liendert (Lienlaar) aan, omdat deze een ketel uit zijn huis had gehaald (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 242v (1469)). Onzeker of het om een brouwketel ging; het zou ook een verfketel of anderszins geweest kunnen zijn. Evert van Liendert was waarschijnlijk pander.</p> <p>B Kreeg stuk veen te Baarn toegescheiden (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 46 v (1499)).</p>
	Jansz de Brouwer	Peter		m	<p>A Had ongeoorloofd bier in de bierstal van Steven Louwe verkocht (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 210 (1467)). Had meer bier verkocht aan Jan Simonsz, bierman van Gijsbert Spruit, dan volgens reglement was toegestaan (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 211 (1467)). Had tot eenentwintig vaten toe gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)).</p> <p>B Hij had een erf in de Breul naast Herman Gijsbertsz x Griet (vóór hen Bertout Outgerz x Griet) en Peter Bot Gijsbertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 400 (1502)).</p>
Kamp		Jan	Eerland	m	<p>A Jan was in 1464 ouderman van het brouwersgilde (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 12).</p> <p>B Jan Kamp was raad in 1466 en schepen in 1465, 1469, 1470, 1473 (tevens kameraar), 1477 en 1479. Hij had in 1457 een gat in de stadsmuur gedicht met steen, omdat men daardoor in en uit kroop (bnr. 1 inv.nr. 454: 78). Hij was borg voor de pacht van de kramerij en waag in 1468 (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 63). Jan x Eerland vestigden tbv Huge Brandsz x Aleid een rente van 7 Rijnse gulden per jaar op hun huis in de wijk Breul, ez Willem Soest, az nakomelingen van Tijmen Gijsbertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 1 (1478)). Zij vestigden tevens een lijfrente van 19 Johannesgulden op hun goederen tbv Jacob Vlaming (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 1v (1478)).</p> <p>C Een naamgenoot ((groot)vader?) werd in 1426/27 voor 100 gulden aangeslagen voor een schenking aan de bisschop (Dam van Isselt, 'Partieele lijst', 5).</p>
Karman		Jan		m	<p>A Had tot achtien vaten gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)).</p>

					B Leverde hout voor bolwerk aan de Maagdentoren in 1457 (bnr. 1 inv.nr. 454: 18).
	Klaasz	Jan	Margriet	m	A Jan gebruikte dezelfde brouwketel als Wouter Arendsz en Hendrik Staal (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 4 (1464)). B Hij was in 1458 gevangen genomen waarom een bode naar de bisschop op Ter Horst werd gestuurd (bnr. 1 inv.nr. 455: 3). Jan was getrouwd met Margriet, die na zijn dood hertrouwde met Willem van Hagenouwe. Hun kinderen Hubert Jan Klaasz en Aleid erfden de brouwketel. Margriet woonde nz Havik (zie bijlage 18a). C Aleid, weduwe van Klaas Jansz Soest, stichtte in 1464 een vicarie voor wekelijkse missen op het Sint-Pietersaltaar in de Sint-Janskapel (Van Kan, 'Zorg voor het zielenheil', 56).
	Lambertsz	Maas		m	A Had tot achttien vaten gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)).
Leeuwen, van		Reijer	Wendelmoed	m	A Reijer had zesentwintig keer gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 224 (1468)). B Reijer van Leeuwen kreeg in 1458 vergoeding van ruim 132 Rijnse gulden vanwege levering van 1300 pond ijzer voor een kanon ('slang') (bnr. 1 inv.nr. 455: 19). In 1460 werden bij Rutger(?) van Leeuwen twee tonnen gekocht (voor kolen) (bnr. 1 inv.nr. 456: 7). Reijer had in dat jaar nog een tegoed van ruim 101 Rijnse gulden uit tijd dat Hendrik Botter kameraar was (idem: 10). In 146.. vergoeding ontvangen omdat hij met zes man hielp met het smeren van de kanonnen ('bussen') (bnr. 1 inv.nr. 457: 2). De 'grote slang' werd naar Reijers huis vervoerd (bnr. 1 inv.nr. 457: 7, 15). Wendelmoed, weduwe van Reijer van Leeuwen, droeg in 1480 een huis en hofstede op Bloemendal over, tegen een jaarlijkse rente van 2 gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 45v).
Liendert, van (Lienlaar)		Willem		m	A Had tot achttien vaten gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)). B Ontving in 1457 van accijnsmeester 22 gulden 9 kromstaart 9 duiten vanwege de 'lijfrenten van Amsterdam' (bnr. 1 inv.nr. 454: 70). [Had hij uitkeringen aan Amsterdammers voorgeschoten?]. Kocht in 1458 lijfrente van 5 Rijnse gulden, kleinste inleg (bnr. 1 inv.nr. 455: 21). Was meegegaan met raadsleden op reis naar Brugge, wat hem zijn paard kostte, vergoeding in 1458 ruim 41 Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 455: 23). Is gevangen geweest in 1460 of eerder (bnr. 1 inv.nr. 457: 13), waartoe bode naar bisschop en stad Utrecht. Ging in 1484 mee op een dienstreis naar Harderwijk en kreeg van burgemeester vergoeding van wel 30 stuivers (bnr. 1 inv.nr. 458: 72). C Een Willem van Liendert ontving in 1427 uitkeringen van 1-2 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 1, 13, 19).
?	Louwe	Arend		m	A Had ongeoorloofd een halve ketel verkocht, transactie ongeldig verklaard en Arend beboet (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 179, 181v (1465)). Onzeker of dit een brouwketel betrof of een andersoortige ketel. Arend mogelijk geen brouwer. B Heeft in 1427 waarschijnlijk een termijn van de brouw- of tapaccijns gepacht. Kreeg ook uitbetalingen (bnr. 1 inv.nr. 450: 15, 24, 28-30). Kreeg in 1457 vergoeding van ruim 96 Rijnse gulden vanwege derving als 'muurmeester' (bnr. 1 inv.nr. 454: 77). In 1458 betrokken bij vergoeding vanwege [bus]meester Koenraad (bnr. 1 inv.nr. 455: 3). Zorgde voor betalingen aan huursoldaten ('stalbroeders') (idem: 14-15).
	Louwe	Steven		m	A Klaagde Peter Jansz aan, omdat deze bier in Stevens bierstal had gezonden en verkocht (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 210 (1467)). B Maakte in 1457 met zijn gezellen paalwerk ('slach') of beschoeiing toen men graafwerkzaamheden verrichtte bij de Sint-Andriespoort (bnr. 1 inv.nr. 454: 26). Ook in 1458 met groep gezellen gewerkt (aan dam?). In 1484 vergoeding voor levering sparren en rasters voor werkzaamheden aan het Spui (bnr. 1 inv.nr. 458: 84).
	Lubberts	Aleid		v	A Had zeventien vaten of meer bier gebrouwen, wat volgens het stadsreglement niet was toegestaan (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 254 (1470)).
	Lubbertsz	Ricout		m	A Nam 23,5 mud hop af van Aart Ruge (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 80 (1468)).
Pauw (Paeu)		Berend		m	A Had tienmaal overgebrouwen zonder accijns te betalen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 185 (1466)).
	Pelenz	Dirk		m	A Had zeventien vaten of meer bier gebrouwen, wat volgens het stadsreglement niet was toegestaan (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 254 (1470)).
Pijl		Peter	Geertruid	m	A Peter had tot eenentwintig vaten toe gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)). B In 1492 verwierf Geertruid, Peter Pijls weduwe 1,5 morgen veen te Soest (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 2).

					<p>C Een Peter Pijl had in 1457 het hele jaar de Kamppoort bewaakt voor 36 Rijnse gulden 6 kromstaart (bnr. 1 inv.nr. 454: 81). Ook in 1458 (1^e kwartaal) poort bewaakt (bnr. 1 inv.nr. 455: 2) en in 1460 samen met Bertout Kuter een kwartaal de Kamppoort bewaard (bnr. 1 inv.nr. 456: 14). Een Peter Pijl werd in 1426/27 aangeslagen voor 1000 gulden (hoogste tarief) in een schenking aan de bisschop (Dam van Isselt, 'Partieel lijst, 5). En ontving in 1427 uitkering van 5 bisschopsgulden (bnr. 1 inv.nr. 450: 2, 25). Peter Pijl de Jonge ontving in dat jaar 4 bisschopsgulden (idem: 27).</p>
	Rijksz	Aalt		m	<p>A Werd bekeurd, omdat hij zesmaal twintig grofvatens of meer had gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 178v (1465)).</p>
Spruit		Gijsbert	Gerritje	m	<p>A Klaagde Peter Jansz aan, omdat deze meer bier had verkocht aan Jan Simonsz, bierman van Gijsbert, dan volgens stedelijk reglement was toegestaan (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 211 (1467)). In 1483 gebruikte Gijsbert een brouwketel waaraan Weim Gerrit Evertsdochter eigendomsrechten had (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 108). Hij was in 1492 waarschijnlijk ouderman van het brouwersgilde, want hij ontving toen namens het gilde een jaarlijkse rente van 7 Rijnse gulden van Gijsbert Willemsz x Geertruid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 253v (1492)). Gijsbert Spruit maakte aan zijn dochter Ermgard voor na zijn overlijden zijn brouwketel waar men hobbier in brouwde, de kuipen, tonnen, tobben en alles wat tot de brouwerij behoorde en voorts zijn inboedel en roerende goederen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 356 (1498)).</p> <p>B Gijsbert was schepen en lid van de vijf in 1474; zegel onbekend. Gijsbert woonde in een huis met hof en hofstede aan de zz Langegracht (nu huisnr. 38), welk huis niet zijn eigendom was, ez een leeg erf bij de Oude Spui, az Jan Kraan en Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 210v (1490), 283v (1494)). Gijsbert had een erf in de Nieuwstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 4v (1478), 200 (1489), 217v (1490), 364v (1499)). Gijsbert en Gerritje droegen aan Hendrik van Naarden een hof op de Visserij met het huurrecht over, ez Sint-Barbaraklooster, az Jan van Bilaar. Willem Arendsz was aan Gijsbert en Gerritje een kapitaal van 90 Rijnse gulden verschuldigd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 7 (1478)). Willem uten Hage x Peternel vestigden een erfrente van 12 Arnhemse gulden per jaar tbv Gijsbert en Gerritje op al hun goederen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 44 (1480)). Gijsbert en Gerritje zegden uit deze erfrente 1 Arnhemse gulden per jaar toe aan hun zoon heer Willem (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 83v (1482)). Gijsbert verwierf van Hendrik van Snellenberch x Aleid de helft van een vierdel land op de meent in de Biezenkamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 159v (1486)). Gijsbert, Jan Spruit x Geertruid en Armgard Gijsbert Spruitsdochter droegen een jaarlijkse rente van 2 Rijnse gulden aan Reijer Evertsz x Gerbrich over. Een andere zoon [Willem?] verkeerde in het buitenland (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 224v (1490)). Gijsbert had een erf in de Langestraat in de wijk Breul naast Goort Jansz van Ewijk x Liesbet, wier huis eerder van Gerrit Bosch was geweest. Goort en Liesbet kochten ook het naastliggende pand dat eveneens aan het erf van Gijsbert en zijn vennoten grensde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 241v (1491), 254v (1492)). Gijsbert begon een rechtszaak tegen Tonis Tonisz inzake een vordering van 36,5 postulaatsgulden, die hij te goed had van Tonis' overleden vader vanwege twee paarden. Tonis beweerde dat zijn vader en oom voor dat bedrag een stuk veen hadden geleverd aan Jan Botter die dit bedrag dan maar aan Gijsbert moest betalen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 253 (1492)). Gijsbert droeg aan Dirk Jansz x Ermgard, dochter een vierdel land op de meent in de Biezenkamp over en voorts al zijn bezittingen roerend en onroerend in het gerecht van Amersfoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 369 (1500)). Gijsbert Spruit woonde in 1502 aan de zz Havik in een huis van Jacob Staal (zie bijlage 34a).</p> <p>C Kinderen: Gijsbert (x Margriet), heer Willem, Mechteld (x Gerrit Tonisz), Jan (x Geertruid) en Ermgard (x Dirk Jansz). Willem Spruit was een zoon van Gijsbert en Gerritje (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 5 (1478)). Gerrit Tonisz x Mechteld, droegen aan Gijsbert Spruit, haar vader, het erfdeel in de nalatenschap van haar moeder over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 178 (1487)). Ook Jan Spruit x Geertruid deden afstand van de erfenis van zijn moeder tbv Gijsbert, zijn vader (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 224v (1490)). Later volgden Gijsbert Spruit Gijsbertsz x Margriet (dochter van [brouwer] Herman Evertsz) hun voorbeeld (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 436-1: f. 356 (1498)). Gijsbert Spruit Gijsbertsz x Margriet deden afstand van Margriets erfdeel in de roerende goederen en de brouwketel uit de nalatenschap van haar vader Herman Evertsz tbv Geertruid, zijn weduwe. Margriet behield haar erfdeel in het onroerende goed en de renten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 348 (1498)). Gijsbert Spruit (vader?) was raad en lid van de vijf in 1446. Naast het huis van Gijsbert Spruit (zoon?) mocht in 1552 geen as, aarde of vuil in de gracht gebracht worden (bnr. 1 inv.nr. 12: 221). Gijsbert Spruit (zoon?) had in 1554 en 1556 een wapen met drie hamers.</p>
Staal		Hendrik		m	<p>A Huurde en gebruikte samen met Wouter Arendsz en Jan Klaasz de brouwketel van Jutten Gerrit Jansz wijf (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 4 (1464)). Werd aangeklaagd door Heiman Hendriksz, omdat Hendrik Staal en de zijnen ervan werden verdacht het merkteken van een bierton van Heiman afgehouden te hebben en die van hemzelf erop te hebben gezet (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 218v, 219v (1467)).</p> <p>B Hendrik woonde in 1480 aan de zz Havik (zie bijlage 34a). De erven Hendrik Staal vestigden een jaarlijkse rente van 15 Rijnse gulden op zijn nalatenschap tbv [brouwer] Peter Gerritsz x Aleid vanwege schulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 132 (1485)).</p>
Staal		Lambert		m	<p>A Nam 10 mud hop af van Dirk Splinter (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 107 (1470)).</p>
	Stevensz	Goort	Agnes	m/v	<p>A Goort gebruikte de brouwketel en de hof in de Horseweide die hij samen met Willem van Hoorn in eigendom had voor een jaar en betaalde</p>

					<p>Willem hiervoor een vergoeding van 6,5 gulden (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 120v (1471)). Goorts vrouw Agnes erfde huis en brouwketel van Evert Jansz, haar voorzoen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 114 (1484)). Brouwer Hendrik van Haafden x Willemien ontvingen van Goort en Agnes anderhalve kwart van een brouwketel die hun was aanbestorven van Evert Jansz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 128 (1485)). Na overlijden van Agnes verkocht Goort Stevensz een kwart van de eigendom van dit huis in de Breul, waarin Beatrijs Vos, weduwe van Evert Jansz, woonde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 243v (1491)).</p> <p>B Albert Bosch verklaarde in 1472 aan Goort Stevensz schuldig te zijn drieënhalve wagens haver – zestien zakken per wagen – te halen in Utrecht (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 125v).</p>
		Stijn	Lubbert van Steenbeek	v	<p>A Stijn had waarschijnlijk bier gebrouwen tegen het stedelijke reglement in (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)).</p> <p>C Echtgenoot Lubbert liet in 1457 een hoornboog verbinden en kocht koord bij boogmaker op stadskosten (bnr. 1 inv.nr. 454: 60).</p>
Vos	Hermansz	Dirk, -de Oude	1 Stijn 2 Aleid	m	<p>A Dirk Vos werd beboet vanwege vijfmaal twintig grofvaten bier gebrouwen en vanwege vier vaten overgebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 223v (1468), 267v (1471)). Bekende een schuld van 26 Rijnse gulden aan Bertout van Riebeck en zijn vrouw, vanwege een brouwketel (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 140 (1472)).</p> <p>B Dirk Vos (zonder patroniem) was raad in 1466 en 1473 en schepen (met patroniem Hermansz) in 1475, 1477, 1482 en 1485; zijn wapen bestond uit een gespikkeld gouden veld met een barensteel met vier pendanten in het midden en rechtsboven een sterretje (1475, 1483). In dit laatste jaar was Dirk Vos [Cornelisz] de Jonge raad en werd Dirk Vos Hermansz onderscheiden door de toevoeging de Oude. Hij schoot in 1484 de papegaai af, ontving 3? Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 458: 50) en was dus lid van de schutterij. Dirk ontving gelden namens de Heilige Geestbroederschap, waarvan hij blijkbaar lid was (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 3v (1479)). Hij had met zijn vrouw een huis zz Havik (zie bijlage 34a). Zij droegen de verbeterschap van huis en hofstede aan de Langegracht over aan Dirk Vos Cornelisz x Hendrikje, die er in woonden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 30 (1479)). Dirk bezat met Jacob Botter een perceel in de wijk Krommestraat naast het perceel dat door het schoenmakersgilde aan Goortje Peter Vlugsweduwe werd overgedragen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 139v (1485)). Dirk en zijn vrouw droegen samen met Jacob Botter en Gerrit Zoes Jacobsz een huis in de wijk Krommestraat over aan Hadewich koopman Adriaansweduwe, ez Eelgis Lumansz, az Goortje Peter Vlugsweduwe (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 162 (1486)). Hij had samen met Jacob Botter een huis op Bloemendal naast Wouter van Leeuwen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 169v (1487)). Dirk en Stijn verwierven een vierdel land op de meent van Hildegond Bertout Willemsweduwe (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 19 (1479)). Hij bezat samen met Jacob Botter een hof buiten de Kamppoort in Lantenkamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 91 (1482)). Dirk en zijn vrouw bezaten samen met Jacob Botter drie van de vijf vierdel land op het Zwarte Land aan de Hoevelaakse zijde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 133v (1485)). Hij was geërfde te Overzeldert, waar hij samen met Jacob Botter – mede-schepen – land had in de Oude Slaag (bnr. 1 inv.nrs. 3984 (1482), 3993 (1483)). Dirk moet vóór 1502 zijn overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 398, 410 (1502)).</p>
Wech, van		Meeus		m	A Had over een kwartvat bier die hij had uitgedragen geen accijns betaald (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 262v (1471)).
		Wendelmoed	Lambert Alerts †	v	<p>A Wendelmoed had tot twintig vaten toe gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)).</p> <p>B De erven Lambert Alerts bezaten een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 178 (1487)).</p> <p>C Wendelmoed Alertsdochter droeg aan Brunis Aaltsz een huis met de huur van de hofstede in de Teut over, ez steeg, az Nieuwe Gasthuis (bnr. 1 inv.nr. 436-1: f. 95 (1482)).</p>

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1475-1500					<p>A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.</p>
	Albertsz	Jan	Aleid	m/v	A Jan en Aleid vestigden een jaarlijkse rente van 1 Rijnse gulden op hun brouwketel tbv de broederschap van de Heilige Geest, af te lossen tegen de

					<p>penning 14 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 298 (1495)). Ricout Dirksz x Liesbet, dochter van Jan en Aleid, droegen haar erfdeel (een zesde deel) in de brouwketel van Jan Albertsz, over aan Jan Dirksz tbv de onmondige kinderen van Jan Albertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 358v (1499)).</p> <p>B Het huis van Jan en Aleid stond in de Mooierstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 387 (1501), 405 (1502)). Vermoedelijk was dit het pand achter het hoekhuis aan de zz Kortegracht in welk huis eerder Willem Klaasz Bosch had gebrouwen. Jan Albertsz had een erf in de Teut (bnr. 1 inv.nr. 4143 (1511)), een erf in de Hellestraat, vlakbij de kerk (bnr. 1 inv.nrs. 4145 (1511), 4277 (1523)) en een erf op de Singel (bnr. 1 inv.nr. 4252 (1521)).</p> <p>C Jan en Aleid lieten een dochter genaamd Liesbet en onmondige kinderen na, waaronder Gerrit. Ricout Dirksz x Liesbet en Gerrit Jan Albertsz, met Jan Dirksz als borg, droegen het huis en hofstede in de Mooierstraat, ez [brouwer] Hendrik van Haaften, az Weim Pauw/ Lambrich Pauw, over aan Hendrik Bor x Jutte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 387 (1501), 405 (1502)).</p> <p>Mogelijk familie waren:</p> <p>Albert Jansz x Beieraat droegen hun rechten op een huis en hofstede gelegen aan het noordeinde van de Viepoort, dat eerder van Anton Bokking (Teunis Buckyneck) was, over aan Jacob Bosch (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 116 (1484)). Zij droegen later hun rechten op twee huizen, hof en hofsteden op de Kamp over aan Cornelis en Dirk, zoons van Goort van Baarn (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 356 (1498)). Albert Albertsz was raad in 1465, 1466 en 1473. Albert Albertsz droeg de eigendom van een half huis en hofstede aan de zz Kortegracht, ez Gerrit Reijersz, az gemene straat, over aan Steven Albertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 142 (1485)). Albert Albertsz had renten uit het pand De Gouden Kroon in de Langestraat en uit de helft van het pand dat daarachter lag (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 196v (1489)). Steven Albertsz droeg aan Albert Albertsz een stuk land op de eng over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 216v (1490)). Een deel van de nalatenschap van Albert Albertsz bestond uit een kwart van een hof in de Horseweide en een kwart van een morgen land op de Vlasakkers (bnr. 1 inv.nr. 436-1: f. 350 (1498)).</p>
		Aleid	Meeus Gerritsz †	v	<p>A Tijmen Louwenz x Dirkje deden tbv Aleid Meeus Gerritsweduwe afstand van hun rechten op een brouwketel die bij Aleid in huis stond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 180 (1488)).</p> <p>B Bartolomeus Gerritsz was raad in 1482 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 556). Meeus had land op de meent (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 108v (1483)). Meeus Gerritsz ontving tbv Armen de Poth een stuk land in het Zuiderbroek te Leusden (AP bnr. 100 inv.nr. 1100 (1482)) en behoorde in 1483 tot de landgenoten van Leusden (AP bnr. 100 inv.nr. 1031; regestnr 219). Aleid was dochter van [brouwer] Koenraad Simonsz x Hildegond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 187v (1488)). Lambrich, weduwe van [brouwer] Berend Pauw vestigde tbv Aleid een jaarlijkse rente van 3 Rijnse gulden op haar goederen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 196 (1489)). Aleid woonde bij de OLV-kerk in de wijk Breul, ez heer Hendrik Bosch (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 211v (1490)). Na overlijden van haar vader kwam aan Aleid het huis met hofstede in de Lieve-Vrouwestraat toe, ez Herman van Aalrehorst, az OLV-Kerkhof (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 217 (1490)). Moeder Hildegond benoemde haar dochters Aleid en Belie tot haar erfgenamen (idem).</p> <p>C Gerrit Meeusz was schepen in onder meer 1443 en 1448; zijn wapen bevatte een leeuw (1443, 1448). Gerrit Bartolomeusz was herhaaldelijk stadsbestuurder tussen 1441 en 1498, meestal schepen, soms burgemeester of schout. Een Meeus Gerritsz x Jacobje woonde aan de Kamp, achter: Sint-Jansstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 370v (1500), 391 (1501)). Waarschijnlijk was dit Meeus Gerrit Aaltsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 415v (1503)). Mogelijk was Meeus familie van Gerrit Klaasz of Klaas Meeusz, die beiden rond het jaar 1438 bierbrouwers waren.</p>
	Beersz	Herman	Goubrich/ Goudje	m/v	<p>A Goudje was een dochter van Bertout Willemsz x Hildegond van wie ze het huis zz Havik met brouwketel en toebehoren erfde (bnr. 1 inv.nr. 3957 (1478)). Frederik Taatse x Lucie droegen aan Willem Willemsz x Weim hun brouwketel over die zij bij Herman Beersz hadden staan (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 313v (1496)). Goudje Herman Beers had 15 mud hop gemeten voor de vrouw van Lambert van Westrenen, welke hop Luman Moij haar had verkocht (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 108 (1511)).</p> <p>B Herman Berendsz was raad in 1509. Herman en Goudje woonden in het huis van haar ouders aan de zz Havik tussen [de brouwers] Dirk Vos en Beer Hermansz en hadden eigendom in naastgelegen panden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 4 (1478), 155 (1486), 233 (1491), 321 (1496), 338v (1497), 354v (1498), 361v (1499), 379v (1500)), zie bijlage 18b. Herman was zoon en erfgenaam van [brouwer] Beer Hermansz x Beieraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 408v (1502)). De ouders van Herman en Goudje waren burenen aan de zz Havik. Herman en Goudje hadden gedeelde hof op de Bloemendalse eng en twee hoven op de Glashorst buiten de Sint-Andriespoort (inv.nr. 436-1: ff. 2 (1478), 309v (1495), 373 (1500), 391, 397 (1501)). Herman droeg aan Willem de Wijs x Liesbet de helft van een hof op de hoek van de Stooftstraat over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362 (1499)). Hij verkocht aan Jacob Stevensz x Gerbrich de helft van een huis en hofstede in de Nieuwstraat met een binnenplaatsje erachter, ez steeg, az de erven Hendriks zwager (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 365 (1499), 377v (1500)). Herman en zijn moeder Beieraat droegen een huis en hofstede met</p>

					toeboren buiten de Viepoort aan de stadssingel, doorlopend tot de Sint-Jansstraat, ez Albert Hendriksz en Reijer Willemsz, az Wouter Jansz en Jan Pijl, over aan Dirk Aartsz x Geertruid, die hier in woonden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 369 (1500)). Herman ontving van heer Hendrik van Gein een jaarlijkse rente van 2,25 Rijnse gulden gevestigd op een huis met hof en hofstede in de Muurhuizen van de wijk Breul, ez Looch Hermansz, az heer Hendrik van Gein (bnr. 1 inv.nr. 4203 (4-12-1518)).
Bilaar, van		Jacob	Aleid	m	<p>A Jacob Evertsz x IJde waren drieëntwintig vaten bier verschuldigd aan Jacob van Bilaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 11 (1479)). Het huis van Jacob en IJde stond aan de zz van de Plaats, ez Willem Soest, az Margriet Geerlofs (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 91v (1482)). Waarschijnlijk was dit een tapperij/herberg.</p> <p>B Was schepen in 1456 (AP bnr. 100 inv.nr. 1134), 1461, 1463, 1465 en 1467, meensman in 1469 en burgemeester in 1458, 1475 en 1479. Zijn wapen bevatte een schildhoofd beladen met drie sterren naast elkaar, onder effen (1458, 1461, 1463, 1465, 1466, 1472). Hij was gemachtigde van de Regularissen van Sint-Augustinus van de Orde van de Elfduizend Maagden te Utrecht in 1466 (bnr. 1 inv.nr. 3899). Jacob was waarschijnlijk familie van [brouwer] Andries Bot. Jacob had een huis nz Kortegracht, ez Jan Krulling? (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 15, 16v (1479)). Jacob en Aleid kochten een stuk land op de Vlasakkers tbv het Sint-Barbaraklooster (bnr. 1 inv.nr. 3858 (1458)). Jacob en Aleid schonken met enige anderen twee hofsteden op Markerhoef met een huis op één van beide hofsteden tbv de vicarie op het hoogaltaar in de kapel van het Sint-Barbaraklooster (bnr. 1 inv.nr. 3872 (1461)). Op 19-3-1470 droeg Jacob van Bilaar het leenrecht op 1 hoeve land in het kerspel Leusden over aan zijn zoon Jacob, op voorwaarde van vruchtgebruik door zijn echtgenote [dochter Andries Bot?] van de helft van dit land (bnr. 1 inv.nr. 3928). Jacob en Aleid benoemden hun kinderen tot erfgenamen voor een gelijk deel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 55v (1480)). In 1484 moet Jacob zijn overleden, Aleid mogelijk al eerder (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 127v (1484)).</p> <p>C Een Jacob van Bilaar (vader?) droeg in 1429 een rente van 5 Arnhemse gulden gevestigd op een huis in de wijk Krommestraat over aan het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 m. 280a). Mr. Ricout van Bilaar Jacobsz (met voogd), Hendrik van Bilaar x Wendelmoed en Jacob van Bilaar x Margriet deden afstand van hun erfdeel in de nalatenschap van de overleden Jacob van Bilaar x Aleid tbv Willem van Bilaar x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 127v (1484)). Deze zoons Hendrik, Jacob en Willem bekleedden herhaaldelijk functies in het stadsbestuur en gebruikten hetzelfde wapen als hun vader. Na overlijden van zijn vader werd op 12-10-1484 Jacob van Bilaar Jacobsz door de heer van IJsselstein beleend met een hoeve land (bnr. 1 inv.nr. 4007). Jacob van Bilaar was meermaals stadsbestuurder tussen 1502 en 1524. Jacob behoorde tot de malen van Wede en Emiklaar (bnr. 1 inv.nr. 4108 (1505)). In 1517 deed Jacob van Bilaar Jacobsz de Oude afstand van een hoeve – een stuk land genaamd de Nieuwe Kamp met vier akkers ernaast gelegen – op Hoogland tbv zijn zoon Jacob van Bilaar Jacobsz de Jonge (bnr. 1 inv.nrs. 4179, 4180). Er was een naamgenoot Jacob van Bilaar die priester was in de Sint-Joriskerk (AP bnr. 100 inv.nr. 1257 (1535)).</p> <p>Verscheidene zoons en andere familieleden hebben gestudeerd: Jacobus Jacobi de A[mersfoort] (Leipzig 1441, Keulen 1442, Leuven 1443), Johannes Jacobi de A (Leipzig 1441, Keulen 1442), Ricoldus de A (Keulen 1464, 1473, 1477), Ricardus Bilaer (Parijs 1465; baccalaureaat + licentiaat), Wilhelmus Bilaer (Keulen 1480), Jacobus Bylair (Leuven 1506), Johannes Jacobi de A (Leuven 1506), Andreas Bilaer filius Jacobi Bilaer (Leuven 1511), Willem Willemsz Bilaer de A (Leuven 1518), Jacobus Johannes de A (Leuven 1520), Richardus Bilart de A (Leuven 1521) e.a., zie Alberts, <i>Namenlijst</i>.</p>
Bosch	Klaasz/ Brouwer (, de)	Willem	Belie	m	<p>A Gezien de enkele vermelding van het lidwoord 'de' voor de toenaam Brouwer was hij waarschijnlijk brouwer (bnr. 1 inv.nr. 436-1: f. 288v (1494)). Hiervoor pleit ook de woonlocatie in de Mooierstraat direct achter de huizen aan de zz Kortegracht. Zeer waarschijnlijk was hij dezelfde persoon als Willem Klaasz Bosch die het burgerschap kocht in 1436, raad was in 1437 en van wie bier in beslag werd genomen ivm overtreding van het exportverbod in 1438, zie boven 1425-1450. De toenamen Brouwer, Klaasz en Bosch werden afwisselend, maar niet in combinatie gebruikt. Wellicht stond hij bekend als Willem Brouwer of Willem Klaasz om zich te onderscheiden van een andere familie Bosch, van wie een Willem Bosch in 1479 en 1482 in het stadsbestuur zat.</p> <p>B Willem Klaasz was raad in 1437. Willem en Belie hadden huis en hofstede met twee kamers in de Mooierstraat, ez Peter Grijp, az Beatrijs Vos (bnr. 1 inv.nr. 436-1: ff. 288-288v (1494), 383 (1501)). Dit huis, waarin zij hadden gewoond, stond in 1486 leeg en verkeerde in vervallen staat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 161). Het huis lag achter huizen aan de zz Kortegracht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 266, 275, 281 (1493), 283v (1494)). Willem en Belie hadden een hof buiten de Sint-Andriespoort op de Glashorst aan een weg (AP bnr. 100 inv.nrs. 715 (1443), 716 (1451), 719 (1473); bnr. 1 inv.nr. 436-1: f. 288v (1494)). Weduwe Belie woonde later in een huis en hofstede van Meeus van Westrenen x Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 365v (1499)). Willem en Belie hadden 8 morgen land op Ekris te Woudenberg gekocht van de familie van Gijsbert Goortsz (x Gijsbertje), zoon van Goort Jansz, die zoon was van Jan Woutersz en broer van Wouter Jansz en Rutger Jansz (AP bnr. 100 inv.nr. 1006 (1531)). Willem Klaasz en Belie hadden 4 morgen land gekocht van Hendrik de Bakker en Gerrit de Bakker (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 46 (1480)). Wulfger van den</p>

				<p>Hoorn verklaarde, als borg voor Meins Meinsz, aan Willem Klaasz een bedrag van 40 lichte gulden schuldig te zijn (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 135v (1485)). Belie Willem Klaasweduwe was partij bij het overeenkomen van huwelijkse voorwaarden, bruidspaar onduidelijk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 205 (1489)). Belie Willem Brouwers vestigde tbv de OLV-kerk een rente van 0,5 Rijnse gulden op het huis met hofstede in de Mooierstraat, waar Willem Klaasz had gewoond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 288 (1494)). Belie Willem Klaasz benoemde haar dochters Liesbet en Stijn tot haar erfgenamen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 318v (1496)). Meeus van Westrenen x Aleid bekenden aan Belie Willem Klaasweduwe schuldig te zijn 45 Rijnse gulden. Zouden zij de jaarlijkse verplichtingen niet nakomen, dan zou Belie beslag mogen leggen op hun huis waar zij in woonde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 366 (1499)).</p> <p>C Hun vier kinderen waren Klaas Bosch, Willem Willemsz (mr. Willem Brouwer), Liesbet en Christina (Stijn). Klaas Bosch x Liesbet deden tbv zijn broer en zusters afstand van zijn erfdeel in de nalatenschap van zijn vader Willem Klaasz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 352v (1498)). Zoon Willem Brouwer had samen met zijn pachter Huge Cruijf een geschil met de vicaris van het Sint-Bartolomeusgasthuis te Utrecht over de gebruiksrechten van 5 hond land te Woudenberg (AP bnr. 100 inv.nr. 748 (1515)). Deze Willem Brouwer was een van de huwelijkslieden bij het huwelijk van Albert, zoon van [brouwer] Luman Aartsz Moij, met Cunera, dochter van Goude Goortsweduwe. Ook brouwer Jan Zaal en Gijsbert Mauritsz waren huwelijksmannen (AP bnr. 100 inv.nr. 1122 (1516)). Zoon Willem Brouwer, priester en kanunnik in Amersfoort, liet getuigen van hoge leeftijd, 73 en 80 jaar oud, een verklaring afleggen over de gebruiksrechten sinds twee jaar na de oorlog met bisschop David van Bourgondië (1485) van een halve hoeve (= 8 morgen) op Ekris te Woudenberg door Willem Klaasz x Belie van wie Willem een stuk land op Overekris pachtte (AP bnr. 100 inv.nr. 1001, 1002 (1523)). Eigendomsbewijzen van het onroerende goed van de familie waren tijdens de stadsbrand van 1520 vernietigd en daarna vernieuwd, behalve inzake het eigendom te Woudenberg, omdat het gerecht aldaar geen protocol bijhield (AP bnr. 100 inv.nr. 1214 (1525)). Liesbet en Stijn, met voogd, droegen erf en bebouwing op Ekris over aan hun neef Willem Klaasz. Mocht hij kinderloos overlijden, dan zou het goed toekomen aan Armen de Poth (AP bnr. 100 inv.nrs. 749, 1004 (1529)). Liesbet en Christina, dochters van Willem Bosch, verhuurden een erf op Ekris aan Anton Jansz (AP bnr. 100 inv.nr. 1007 (1532)). Christina droeg het goed op Ekris over aan Armen de Poth. Uit de inkomsten hiervan zou jaarlijks een uitdeling van 3 mud tarwebrood plaatsvinden in de Sint-Joriskerk op 7 januari, de sterfdag van haar broer Willem, en zouden wekelijks twee extra proven worden uitgereikt tbv het zielenheil van Christina en haar broers, zuster en ouders. Christina had bovendien een vicarie gesticht in de Sint-Joriskerk. (AP bnr. 100 inv.nr. 1151 (1535)). Christina schonk een kapitaal van 300 gulden aan het Sint-Pietersgasthuis voor nieuwbouw en om een extra bed boven het gangbare aantal van zevenentwintig bedden te onderhouden, tbv haar zielenheil en dat van haar broers, zuster en ouders (PG bnr. 99 m. 63 a en b (1536)).</p> <p>Een Willem Klaasz x Margriet droegen aan Cop en Peter Jansz, haar voorkinderen, huis, hof en hofstede in de Hellestraat over (bnr. 1 inv.nr. 4277 (1523)). Mogelijk was deze Willem het bovengenoemde neefje van Willem Brouwer. Een Willem Bosch behoorde tot de landgenoten van Leusden (PG bnr. 99 m. 167 (1447)). Er was een Willem Klaasz die schepen was van Eembrugge in 1471 (bnr. 1 inv.nr. 3930; AP bnr. 100 inv.nrs. 744, 983, 984). Mogelijk was deze bedoeld bij de volgende vindplaatsen. De erven Willem Klaasz hadden land in Zeldert Benedenwegs (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 47v (1474)). Deze Willem was toen blijikbaar al overleden. Jan Spruit Willemsz en zijn dochter Beatrijs vrijwaarden Willem Klaasz en zijn erfgenamen ten aanzien van een stuk land te Eemnes dat Willem van hen had gekocht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362v (1499)). Een Willem Bosch x Jacoba had twee hoven op de Glashorst (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 2v (1478), 93v (1482)). Zij hadden een zoon genaamd Cornelis Willemsz Bosch (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 397 (1501)). Misschien was deze Willem Bosch dezelfde als Willem Bosch Gerritsz die een zus had genaamd Willemien (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 241v (1491), 315v (1496)). Willem Bosch Gerritsz was raad in 1479 en schepen en lid van de vijf in 1482.</p>	
Bot	Andriesz	Peter	Agnes	m	<p>A Peter huurde van Gerrit van Schaik een brouwketel voor een periode van vier jaar, vanaf Sint-Jan (24 juni) 1493 tegen 5 courante Rijnse gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 275v).</p> <p>B Peter Bot Andriesz was schepen in 1495, 1497, 1499, 1501 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 293, 324, 356v, 380v) en 1503? (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 13); zijn wapen bevatte boven drie lelies naast elkaar en onder een schuingeplaatste, zwemmende bot (1495, 1501). In 1489 deden Peter en Agnes afstand van een derdeel van vier vierdedelen land op de stadmeent aan de Hondhorsterweg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 198). In 1492 deden zij afstand van een huis en hofstede in de wijk Krommestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 237v, 246v). Zij hadden een huis aan de zz Vijver naast het pand genaamd Bannenburch (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 272 (1493), 296, 304v (1495), 320v (1496), 356v (1498)). Het belendende pand aan de andere zijde van Jan Tijmenz x Margriet brandde af (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 338, 339v (1497)). Peter had eerder een stuk veen verkocht dat naderhand in 1493 toebehoorde aan Jan van Isselt, een aangetrouwde neef, gehuwd met Jacobje Volkens (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 281). In 1494</p>

					<p>deed hij met zijn vrouw Agnes afstand tbv Jan Pijl Willemz en Armgard zijn vrouw van al hun goederen binnen Amersfoort behalve de hof buiten de Bloemendalsepoort die werd gebruikt door Oodje Hugen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 288v). In 1495 droeg hij met Agnes een hof buiten de Bloemendalsepoort over aan Gosen Hendriksdochter van Wede. Hij behield een belendend perceel en een andere belending was in handen van zijn neefje Andries Bot Wouterz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 294v). Zij ontvingen van andere partij een erfelijke rente die op een hof buiten de Bloemendalsepoort was gevestigd van 30 Dordtse plakken en 3 pond per jaar (idem). In 1496 ontvingen Peter en Agnes een rente van 2 Beierse gulden uit een schuur, hof en hofstede aan het Kleinegrachtje Buiten de Rodetoren en ontvingen ze een kampje land in de Oude Haag, tegen overdracht van aandelen in landerijen te Zeldert (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 316-316v, 336v). In 1500 ontvingen zij van Albert Dier Petersz †, Janna zijn weduwe en hun onmondige kinderen het eigendom van een kwart van het huis en de hofstede aan de Plaats waarin Peter Dier had gewoond, een schuur met hofstede in de Godschalkstraat, een vierde deel in twee huizen en hofsteden Buiten de Rodetoren, een vierde deel in 2 morgen land in de Woesteigen, een vierde deel in een kampje land in de Oude Haag – in gebruik door Peter Bot Andriesz, een vierde deel in vijf hofsteden in de Slijkstraat, een vordering op Aart van Scherpenzeel en het eigendom van al het andere onroerende goed of renten. Reden van overdracht was een schuld die overledene aan Peter Bot had vanwege een overeenkomst waaraan hij zich niet had gehouden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 372). Hij deed in 1501 afstand van een hof in de Horseweide tbv Anton Klaasz en Lambrich zijn vrouw, enerzijds belend door Jacob Jansz, neefje (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 390). In 1503 vestigden Peter en zijn vrouw Agnes een rente van 4 Rijnse gulden per jaar op het huis en de hofstede in de wijk Krommestraat waar zij woonden en op hun aandeel in het huis en de hofstede aan de Plaats waar Peter Dier in gewoond had ten behoeve van Jan Rutgerz en Jutte zijn vrouw. De lening is op onbekende datum door Peter zelf afgelost (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 416). Een Peter Bot behoorde tot de landgenoten van Beneden Wede aan de Eem bij de Dwarsdijk (AP bnr. 100 inv.nrs. 848 (1493); 1211 (1522)). Peter en Agnes gaven aan Thomas van Damme x Denise een hofstede Buiten de Rodetoren aan het Kleinegrachtje – achter De Haag – in erfpacht voor 24 stuivers per jaar (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 2v (1513), 5 (1517)). Peter Bot Andriesz had 3 morgen land te Isselt dat als bisschoppelijk leengoed in handen was van Jan van Isselt als leenman en in 1489 werd overgedragen in handen van Jacob Rutger Tijmanz (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 336, 338)</p> <p>C Peter was een zoon van Andries Bot, die brouwer was rond 1438 en herhaaldelijk stadsbestuurder tussen 1438 en 1467, zie boven. Peter en Agnes hadden een dochter Beertje, die in 1488 huwde met Jan van Vlowijk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 187v). Er was ook een tijdgenoot Peter Bot Gijbsbertz die behoorde tot de landgenoten en burens van Leusden (AP bnr. 100 inv.nr. 1071 (1501)).</p>	
?	Brouwer		Aleid	v	<p>A Dochter van brouwer of familienaam.</p> <p>B Aleid Brouwer had een hof op de Bloemendalse eng, naast de gedeelde hof van Herman Beersz en Beer Hermansz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 2 (1478)).</p>	
	Brouwer, die	Hendrik	Sofia	m	<p>A Gezien zijn toenaam was Hendrik brouwer of brouwersknecht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 120v (1483)).</p> <p>C Agnes, dochter van Hendrik die Brouwer, droeg in 1484 de verbeterschap van twee hoven in de Horseweide over aan Willem van Bloemenweerd x Machteld en aan Hendrik van Schaik x Lutgerd de erfenis die haar toekwam van haar onmondige kleinzoon Zweer (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 120v, 121v). In 1493 behoorden Hendriks weduwe Sofia en zijn zoon Rijkje tot de erfgenamen van Klaas Vlug en droegen uit dien hoofde een deel van een lege hofstede aan de zz Langegracht naast een steeg over aan Hendrik Vlug Klaasz x Liesbet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 277v).</p>	
X	Brouwer		Peter, heer	m	<p>A Was geen brouwer, maar priester. Brouwer hier familienaam.</p> <p>B Had hofstede met twee huisjes in de Muurhuizen in de wijk Langestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 17v (1479), 157v (1486)) en een huis aan de Langegracht bij de Plaats (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 45v (1480)). Ontving uitkering lijftente (bnr. 1 inv.nr. 458: 65, 96 (1484)).</p>	
?	Brouwer		Teun	Margriet	m	<p>A Mogelijk geen brouwer of brouwersknecht, maar familienaam.</p> <p>B Teun en Margriet droegen een rente gevestigd op een hofstede over aan de Observanten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 11v (1478)).</p>
	Cornelisz	Willem	1 Agnes 2 Aleid	m	<p>A Had huis en hofstede op de hoek Zwanenhalsteeg/Langegracht met werf, stander, zwengel, putstoel en twee of drie goten in gedeeld gebruik en onderhoud met een bewoner van de Lieve-Vrouwestraat (bnr. 12 nr 436-1: ff. 152, 153 (1486), 160v (1486), 286 (1494), 355 (1498)).</p> <p>B Willem was een zoon van Cornelis Evertsz en Margriet. Hij was eerder gehuwd met Agnes, dochter van Huge Bullen, van wie hij twee kinderen had (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 212), en later met Aleid, dochter van Peel Jacobsz x Engel. Willem volgde zijn vader Cornelis op als bewoner van de hofstede aan de Langegracht, waarop ook twee schuren en een huisje aan de achterzijde van het erf stonden, waarnaast nog een tuin. Verkocht met</p>	

				<p>zijn vrouw Agnes het goed Schuttershoef aan Peter Zeebeek x Marie [Volgens aantekening uit andere bronnen zuster van Agnes] voor een jaarlijkse rente van 7,5 Willemschild (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 109, 212, 355, 368). Had land in de Duist naast Cornelis Evertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 2v; inv.nr. 4010 (1485)) en een hof buiten de Sint-Andriesspoort op de Glashorst (bnr. 12 inv.nr. 436-1ff 42v, 47v, 57v, 254v). Willem en Agnes verkochten hun halve eigendom in een molen met werf en huis buiten de Slijkpoort voor 100 lichte gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 54v). Zij ontvingen in 1484 het huis achteraan het erf van Cornelis Evertsz, vader, aan de Langegracht voor 5 Rijnse gulden per jaar. (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 115v). Willem en Aleid, zijn tweede vrouw, droegen in 1486 huis en hofstede uit de erfenis van Cornelis Evertsz over aan diens weduwe Weim (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 160). Zij droegen twee achtstedelen in de Kruiskamp over aan het Nieuwe Gasthuis (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 178v, 355v; PG bnr. 99 m 239b (1487), 239a (1498)). Ontvingen van Peter van Zeebeek x Marie een uitmaat geheten de Kruiskamp, in gedeeld eigendom met het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 m 239c (1498)). Mr. Evert Stier, priester, ontving renten uit het huis en hofstede van Willem en Aleid aan de Langegracht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 286-286v). Verwierven in 1495 een kwart van het huis en hofstede in de Breul bij de Plaats, waar Willem toentertijd woonde [vanwege stadsbrand?] (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 301v, 336v). Had in de Breul een belendend pand vlakbij Jan Kamp, die van vader Cornelis een pand had verworven (zie boven) (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 366). Zij droegen hun helft van de erfpacht van een hofstede met twee kamers op de Kamp in Dirk de Koningskamp over aan Engel Peel Jacobsz weduwe, moeder van Aleid, waarop haar broer Jacob nog aanspraak zou kunnen maken. Zij ontvingen het aandeel in twee andere kamers met erfpacht van de naastliggende hofstede van Engel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 391v, 393v). Willem en Aleid verwierven in 1503 een stuk land buiten de Slijkpoort tussen de stadsgracht en de Papensteege (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 412).</p> <p>C Vader Cornelis Evertsz was raad in 1463, schepen, kameraar en lid van de vijf in 1465, schepen en lid van de vijf in 1474 en burgemeester in 1479.</p>
Domseler, van (Donseler/Dompsele)		Evert	Armgard	<p>m</p> <p>A Evert had op de Sint-Gallenmarkt van 1478 financieel afgerekend met Meindert Rutgersz en legde daar een jaar later een verklaring van af. Er was sprake van een restschuld van vier vaten bier en 6 witte stuiver (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 15v (1479)). Evert van Dompsele droeg de brouwketel – die gebruikt werd door Lambert van [Westrenen van] Noordwijk – over aan zijn zoon Herman om tot nut te zijn totdat een lening van 12 Rijnse gulden was afgelost (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 25v (1497)).</p> <p>B Hendrik van Domseler, Evert van Domseler en Meeus Petersz verklaarden aan Andries Evertsz een bedrag van 26 Rijnse gulden schuldig te zijn (bnr. 1 inv.nr. 3876 (1461)). Andries Evertsz, brouwer en schepen, en zijn vrouw Ootje woonden zz van het Havik. Broeder [in het klooster van De Birk] Andries van Donseler en zijn broer Evert van Donseler waren betrokken bij de huwelijksvoorwaarden van Willem Willem Evertsz, die brouwer was, en zijn vrouw Weim (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251 (1492)). Zij waren ook familie van Amelrik Evertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 309v (1495)). Evert en Armgard verwierven van Armgard, weduwe van Evert Bot, en hun zoon Hendrik Bot de eigendom van een huis met hofstede in de Muurhuizen in de wijk Langestraat, ez Mechteld, weduwe van Tonis Hubertsz, en kinderen, az Ijde van Hardeveld. Als onderpand stelde Evert van Dompsele een stuk land in de Kortelanden te Spakenburg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 323 (1496)). Evert van Dompsele verklaarde een bedrag van 24 Beierse gulden en 3 stuiver schuldig te zijn aan meester Willem van Wyndes(...) ten behoeve van het kapittel van Sint-Jan te Utrecht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 337 (1497)). Evert en Armgard verklaarden de lijftocht over het huis met hofstede en inboedel in de Muurhuizen aan de langstlevende (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 345v (1498)).</p> <p>C Herman Evertsz van Domseler (zoon) zegelde een betalingsbewijs van Elis Gijsbertsz de Buser en zijn vrouw Griet (PG bnr. 99 m. 77b (1514)). Een Evert Gijsbertsz van Donseler droeg een schuldbekentenis van 32 Rijnse gulden ten laste van Jan van Zuilen over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 132v (1485)). Evert van Donseler behoorde tot de landgenoten en burens van Stoutenburg (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 135v (1521)). Evert van Domseler was burgemeester in 1526 en 1531. Klaas Gerritsz en Evert van Donseler werden door de raad gesommeerd om met hun accijnsmeesters afrekening te houden (bnr. 1 inv.nr. 5: 91 (1527)).</p>
Duwer		Gerrit	Wendelmoet/Weim	<p>m/v</p> <p>A Gerrit Duwer x Weim kochten de brouwketel van Gijsbert Duwer x Weim, die daar dagelijks bier in hadden gebrouwen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 174v (1487)).</p> <p>B Gerrit was raad en lid van de vijf in 1479, schepen in 1485, 1490, 1492, 1496, 1500, 1508, 1511 en 1517 en burgemeester in 1498 in 1502. Zijn wapen bevatte een Godslam met vaandel (1492, 1496, 1500, 1508, 1511) en een klaverblad (1500, 1517). Gerrit was deken van de Heilige Geestbroederschap in 1490, 1491 en 1502 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 224-224v, 227, 411) en van de Sint-Jansbroederschap in 1499 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362v). Gerrit en Weim woonden in de Muurhuizen in de wijk Langestraat, waar ze bovendien het lege belendende perceel, met wat erop gebouwd was, van heer Gijsbert en Jacob van Kolveschoten overnamen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 268 (1493), 345v, 354 (1498), 365v (1499)). Zij</p>

				<p>droegen in 1481 een hof in de wijk Krommestraat, ez Grote Kerkhof, az Egbert Hendriksz, achter Peter Ricoutsz, over aan Hildegond, vrouw van Bertout Willemsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 78v). Gerrit en Wendelmoet namen van Peter Gijsbertsz x Aleid een kwart van huis, hof en hofstede in de Sint-Jansstraat over, ez Schout van Hoevelaken (bnr. 1 inv.nr. 4243 (1521)). Gerrit had in 1489 7 morgen en 3 hond land te Isselt vlakbij de kapel (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 336, 338; bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 375 (1500)) en land bij de Birk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 70, 72v (1481), 158 (1486), 174 (1487), 300v (1495)). Gerrit had land op de eng aan de overzijde van de weg naar Leusden vlakbij de Papenhoeve (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 103v (1483), 139v (1485), 259 (1492)). Gerrit en Wendelmoet droegen in 1485 een akker op de eng over aan Gerrit van Atteveld en zijn vrouw (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 143). Ze bezaten bovendien land bij Klein Zwijnevord bij de Wittenberg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 53 (1480), 253 (1492), 295 (1495)) en land bij de Dunen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 351v (1498)). Gerrit benoemde zijn vrouw Wendelmoet, Hendrik Stevensz en Jan Brand tot voogden over zijn onmondige kinderen in geval van zijn overlijden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 118v (1484)). Gijsbert en Wendelmoet legateerden aan hun dochter IJde een jaarlijkse rente van 15,75 gulden ten laste van de Sint-Joriskerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 222 (1490)). [Brouwer] Arend Berndsz en Jacob Kuper, borgen voor Klaas Kraan Jansz, bekenden een schuld van 22,5 Rijnse gulden tbv Gerrit Duwer (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 325 (1497)).</p> <p>C Een directe voorvader en eveneens brouwer Gerrit Duwer x IJde was vijf maal schepen tussen 1387 en 1407. Diens wapen bevatte eveneens een Godslam met vaandel. Zij hadden eveneens vastgoed op de Kamp bij de Sint-Jansstraat en Gerrit was eveneens lid van de Sint-Jansbroederschap. Een Gerrit Duwer was waarschijnlijk zoon of broer van Evert Duwer. Gijsbert Duwer, Gerrit Duwer, Hendrik Duwer, Willemien Evert Duwersdochter, Goort, Bertout en IJde, kinderen en vier naaste familieleden van Evert Duwer, verkochten de helft van een molen met huis en hof Buiten Bloemendal (bnr. 1 inv.nr. 3926 (1470)). Hendrik en Gijsbert Duwer waren meermaals stadsbestuurders in dezelfde periode als Gerrit. Hun wapens bevatten echter drie lelies boven en onder een gaande wolf en waren waarschijnlijk van een andere familietak. Een 'heer' Gerrit Duwer had een voogd voor rechtshandelingen en was waarschijnlijk priester (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 347-347v, 348v (1498)). Hij was procurator van de OLV-lofbroederschap in de Sint-Joriskerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 366 (1499), 373v (1500)). Gijsbert Loef Berchmaker droeg zijn geërfde rechten op het huis met hofstede in de wijk Breul dat van Arend Note was geweest, aan heer Gerrit over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 52 (1480)). Dit erf lag achter een huis aan de Langegracht ter hoogte van de Elleboogsteeg.</p>
Duwer		Gijsbert	Wendelmoet/ Weim	m/v <p>A Gijsbert Duwer x Weim verkochten hun brouwketel, waar zij dagelijks bier in brouwden, aan Gerrit Duwer x Weim (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 174v (1487)). Waarschijnlijk stopten zij met brouwen en gingen rentenieren.</p> <p>B Gijsbert was schepen in 1485, 1487 en 1491, burgemeester in 1492 en kerkmeester van de OLV-kerk in 1486 en 1490 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 161, 162, 212v, 227). Zijn wapen bevatte drie lelies boven en onder een gaande wolf (1491). Hij werd bestuurder toen hij (bijna) stopte met brouwen en ging rentenieren. Hij was waarschijnlijk de oudste zoon of oudste broer van Evert Duwer. Samen met Gerrit Duwer, Hendrik Duwer, Willemien Evert Duwersdochter, Goort, Bertout en IJde, kinderen en vier naaste familieleden van Evert Duwer, verkochten zij de helft van een molen met huis en hof Buiten Bloemendal (bnr. 1 inv.nr. 3926 (1470)). Gijsbert en Wendelmoet hadden een huis in de Muurhuizen in de Breul bij de Rodetorenpoort. Tussen zijn huis en de poort stond het grote huis van de nakomelingen van Jacob Lumansz – vanaf 1491 voor de helft eigendom van Jacob van Dolre – aan de gracht, waarachter/naast de Stadsramen waren gelegen. Aan de andere zijde van Gijsberts huis woonden de weduwe en nakomelingen van Jacob Gerritsz en aan de achterzijde liep het erf door tot het erf van (de zoon van?) [brouwer] Hendrik van Haaften (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 33 (1479), 49v (1480), 61v, 74v (1481), 106v (1483), 140v (1485), 145v (1486), 230v, 232v (1491)). Gijsbert had een hof buiten Bloemendal in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 21 (1479), 70 (1481)), land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 41 (1480)) en land op de eng (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 69 (1481)). In 1492 droegen Gijsbert en Wendelmoet een hofstede over die zij hadden in de Colland in de Haag (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 255v). Gijsbert was medevenoot bij de aankoop van 8 tot 9 dammaat hooggelegen heidegrond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 153v (1486)). Gijsbert benoemde in 1491 zijn kinderen tot erfgenamen voor een gelijk deel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 230v). In 1494 was Weintje weduwe, dus moet Gijsbert uiterlijk in dat jaar zijn overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 286v). Wendelmoet benoemde haar vier dochters Geertruid, Aleid, IJde en Armgard tot haar erfgenamen voor een gelijk deel, uitgezonderd de halve hof in de Horseweide. Armgard zou haar moeders kleding erven (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 372v (1500)).</p> <p>C Jan Zomer (zoon van Evert Zomer x Katrijn (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 121v (1489)) x Geertruid deden afstand van het erfdeel van Geertruid in de nalatenschap van haar ouders voor een bedrag van 100 Rijnse gulden, uitgezonderd haar erfdeel in het ouderlijk huis naast Jacob van Dolre bij de Rodetoren, waar zij en haar man in woonden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 394v (1501)). Thomas Lumansz x Evertje deden afstand van het erfdeel van Evertje in de nalatenschap van haar ouders voor een rente van 5 Rijnse gulden per jaar gevestigd op het ouderlijk huis bij de Rodetoren, ez Jacob van Dolre, az Willem de Wijs, en op het land in de Woesteigen, uitgezonderd de renten te Baarn en een lijfrente op Evertjes lijf (bnr. 12 inv.nr. 436-</p>

					1: f. 399v (1502)). Gerrit van Langelaar x IJde, Aleid en Armgard droegen het land in de Woesteigen met toebehoren over aan Dirk Jansz x Goortje, hun zuster, die daarmee waren uitgekocht uit de erfenis van zuster Geertruid. Gerrit van Langelaar x IJde deden afstand van het erfdeel in de nalatenschap van de ouders van IJde en van haar zuster Geertruid voor een bedrag van 100 Rijnse gulden, uitgezonderd haar kindsdeel in de renten in Baarn en in het huis waar Liesbet Duwer in had gewoond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 414-414v (1503)).
	Evert Jan Germensz	Herbert		m	A Erfde van ouders brouwketel en hof in Koningskamp samen met zijn broer Jan. Hun zusters Aleid en Klaasje kregen ouderlijk huis [Appelmarkt 14] en inboedel (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 42v (1499)). Ouders waren enkele jaren eerder overleden, de kinderen hebben bedrijf kennelijk nog enkele jaren voortgezet. B Herbert was een zoon van [brouwer] Evert Jan Germensz x Lubrich. Hij had een broer Jan en zusters genaamd Aleid, Hildegond, Klaasje en Deliana.
	Evert Jan Germensz	Jan		m	A Erfde van ouders brouwketel en hof in Koningskamp samen met zijn broer Herbert. Hun zusters Aleid en Klaasje kregen ouderlijk huis [Appelmarkt 14] en inboedel (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 42v (1499)). Ouders waren enkele jaren eerder overleden, de kinderen hebben bedrijf kennelijk nog enkele jaren voortgezet. Jan vestigde een rente van 1 Rijnse gulden tbv de Heilige Geestbroederschap op de brouwketel die bij zijn zuster Aleid op stal stond en die hem voor de helft toebehoorde. Germen Jansz stond hiervoor borg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 399(2) (1502)). C Jan was een zoon van [brouwer] Evert Jan Germensz x Lubrich. Hij had een broer Herbert en zusters genaamd Aleid, Hildegond, Klaasje en Deliana. Een Jan Evertsz was raad en was keurmeester van het koren ('vinder') in 1515 (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 60v). Een naamgenoot werd in 1539 beboet omdat hij laken had verkocht zonder ellegeld te betalen (bnr. 1 inv.nr. 8: 223).
	Evertsz	Amelrik	Margriet	m/v	A Amelrik x Margriet namen van Gerrit van Schaik x Bertraat (van wie brouwerij aan de zz Kortegracht stond) twee brouwketels waar men hobbier in brouwde, over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 273 (1493)). B Amelrik Evertsz was raad in 1466, gasthuismeester van het Lazarushuis in 1478 en 1498 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 353) en schepen in 1487 en 1503. Het wapen bevatte drie lelies naast elkaar boven en drie onder (met een jachthoorn in het midden) (1488, 1503). Amelrik en Margriet droegen in 1478 de helft van een schuur met hofstede en een kwart van een hooiberg met hofstede en put bij het Sint-Jansklooster over aan Willem van Isselt tbv de vicarie op het Sint-Pietersaltaar in de Sint-Janskerk (bnr. 1 inv.nr. 3959). Zij droegen in 1479 een huis met de huur van de hofstede en de gehele steeg in de Nieuwstraat over, waarin zij hadden gewoond, en verwierven een half huis met hofstede met bebouwing bij de Slijkpoort naast de stadswal, de helft van een stuk land genaamd De Brede bij de Vieweg en de helft van een stuk land buiten de Slijkpoort bij de Papensteeg. Nog hetzelfde jaar deden ze deze landerijen weer van de hand (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 9, 18v (1479), 206 (1489), 279v (1494), 414 (1503)). In 1492 kochten zij de helft van een huis met hof en hofstede in de Muurhuizen van de wijk Langestraat; vier jaar later het andere deel van dit huis, ez Gerrit van Davelaar, az de erven Gijsbert Jacobsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 257v (1492), 315v (1496), 363 (1499)). Amelrik had een erf op Bloemendal in de Teut buiten de Viepoort tussen de Teutstraat en de stadssingel (AP bnr. 100 inv.nr. 638 (1482); bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 87v (1482), 313 (1496), 326v, 327v (1497)). Amelrik was landgenoot te Leusden (AP bnr. 100 inv.nr. 766 (1488)). Amelrik en Margriet verwierven de erfpacht van de helft van twee stukken land buiten de Slijkpoort geheten Paddenburg en De Oude Wal, voor de helft van 6 Arnhemse gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 121v (1489)). Eén stuk verpachtten zij vervolgens voor de helft van 20 Rijnse gulden per jaar (idem, 206 (1489)). Amelrik en Margriet kochten twee stukken land te Nieuwland (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 253v (1492)). Amelrik en Margriet benoemden hun gezamenlijke kinderen tot erfgenamen voor een gelijk deel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 10 (1479)). Amelrik benoemde de kinderen van Jacob Aartsz x Aleid (†), dochter, tot mede-erfgenamen voor een kindsdeel in zijn nalatenschap. Zouden zijn andere dochters Bertraat en Gijsbertje eerder dan hijzelf overlijden, dan zou aan hun kinderen eveneens een kindsdeel toekomen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 303v (1495)). Een andere dochter heette Liesbet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 399v (1502)). C Amerlrik was familie, vermoedelijk een broer, van Willem Evertsz die gehuwd was met Fie, en van hun kinderen Willem (x Weim) en Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 309v (1495)). Evert Willem Amelriksz x Liesbet verwierven in 1430 een kamp land te Leusden in de Steert (PG bnr. 99 m. 98a; in dorso: 'Crommesteert 6'). Deze kamp werd in 1439 overgedragen aan het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 m. 98b). Gijsbert Amel(rik)sz x Margriet had vastgoed in de Nieuwstraat en was gasthuismeester van het Lazarushuis. Waarschijnlijk was hij een zoon van Amelrik en Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 369-370, 377v (1500), passim). Zijn wapen bevatte drie lelies naast elkaar boven en drie naast elkaar onder (met een jachthoorn in het midden) (1507, 1516, 1521, 1523, 1529). Ook Willem Amel(rik)sz, schepen in 1540, was waarschijnlijk een zoon. Het wapen had eveneens zes lelies en een jachthoorn (1540).
	Evertsz	Herman	Geertruid	m/v	A Gijsbert Spruit Gijsbertsz (zoon van [brouwer] Gijsbert Spruit) x Margriet deden afstand van Margriets erfdeel in de roerende goederen en de

					<p>brouwketel uit de nalatenschap van haar vader Herman Evertsz tbv Geertruid, zijn weduwe. Margriet behield haar erfdeel in het onroerende goed en de renten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 348 (1498)). Geertruid kocht haar twee zoons uit voor hun erfdeel in de roerende goederen en in de brouwketel met toebehoren uit de nalatenschap van hun vader, voor ieder 100 Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 62v (1501)). Weduwe Geertruid ging kennelijk nog minstens vijftien jaar lang door met het uitbaten van de brouwerij. Later werd het bedrijf geleid door zoon Hendrik Hermansz.</p> <p>B Herman was een zoon van [brouwer] Evert Jansz x Beatrijs Vos. Hij overleed uiterlijk in 1486. Herman en Geertruid hadden een brouwerij aan de zz Langegracht, ez achter de Breestraat (zie bijlage 17) (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 30 (1479); 45v (1480), 165v (1486), 246 (1492), 304-304v (1495), 306 (1495). Jacob (Jan?) van den Hoorn x Maria leenden een kapitaal van 100 Rijnse gulden van Herman voor de aankoop van driekwart deel van een huis aan de Hof (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 36-36v (1480)). De erven Herman Evertsz bezaten een hof buiten de Bloemendalsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 241 (1491)).</p> <p>C Geertruid legateerde aan haar kinderen Jacob, Hendrik en Margriet het huis met hof en hofstede aan de Langegracht. De kinderen hadden hun erfdeel hierin aan haar overgedragen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 304 (1495)). De brouwerij was later in handen van zoon Hendrik Hermansz. Hendrik leverde bier aan het Sint-Pietersgasthuis (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 170v (1523); bnr. 1 inv.nr. 6: 547 (1532); inv.nr. 7: 241 (1533); PG bnr. 99 inv.nr. 16: ff. 12, 17, 36v, 59v, 62v (1527-1531)). Weduwe Geertruid en Gerrit de Wild x Mechteld deden afstand tbv Jacob Herman Evertsz, Geertruids zoon, van hetgeen hem was aanbestorven door overlijden van Beatrijs Vos (zijn grootmoeder), die later was gehuwd met Peter Hendriksz. Jacob droeg zijn erfenis vervolgens over aan weduwnaar Peter Hendriksz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 371, 373v (1500)).</p>
	Evertsz	Jacob	Aleid †	m/v	<p>A Bij de boedelscheiding met zijn kinderen na overlijden van zijn vrouw Aleid behield Jacob de ketel, kuip en tonnen van het huis in de Lieve-Vrouwestraat (of Nieuwstraat?) (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 24v (1496)).</p> <p>C Een naamgenoot Jacob Evertsz x IJde ontvingen van Peter Zeebeek en zijn vrouw de helft van de erfenis van Huich Bul (Huge Bulle) x Geertruid (AP bnr. 100 inv.nr. 796 (1475)). Hun huis stond in de Breul bij de Plaats, ez Willem Soest, az Margriet Geerlofs (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 91v (1482)). Zij waren drieëntwintig vaten bier verschuldigd aan Jacob van Bilaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 11 (1479)). Zij droegen in 1480 een vierdedeel van de Kruiskamp bij Molenbroek aan het Sint-Pietersgasthuis over, ene einde de Eem (PG bnr. 99 m. 238b). Deze Jacob Evertsz overleed in 1480 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 57v (1480)).</p>
Foijer (Foeyer)		Herman	Jutte Roelofs	m/v	<p>A Herman verkocht bier aan de de bierlieden van Ricout Kuitenbrouwer en van Gerrit van Schadewijk, maar gaf minder dan zij plachten te doen (bnr. 1 inv.nr. 1: f. 177v (1439)). Op 15-8-1482 schonken de Pothbroeders aan weduwe Jutte de inboedel van het huis dat Herman had nagelaten, inclusief de brouwketel, maar exclusief goud, zilver en linnen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 92v).</p> <p>B Was raad in 1478 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 554). Hij woonde in een huis aan de zz Langegracht en bezat huizen in de (wijk) Krommestraat, in de Godschalkstraat (nu Valkestraat) en aan de zz van de Lieve-Vrouwestraat met achter de stadssingel (Breestraat/Krankeledenstraat) (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 36, 81v, 117v, 173v, 242, 243, 307v-308). In 1476 droegen Wendelmoed Volken Botsweduwe en Geertruid Foijers een huis en hofstede aan de wz Langestraat, ez Jan Vlugg, az Sint-Pietersgasthuis, en een jaarlijkse rente van 20 Vlaamse groten uit een huis in de Hellestraat over aan Herman en Jutte (AP bnr. 100 inv.nr. 693). In 1479 vestigde Jan van Doornik Jansz een aflosbare efelijke lijfrente van 19 gouden Rijnse gulden op zijn huis en goederen tbv Herman en Jutte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 17). In het zelfde jaar deden Herman en Jutte afstand tbv Hildegond, weduwe Gerrit Splinter, van hun aanspraak op de helft van een molenwerf met schuur, hof en berging, gelegen aan de stadswal bij de Kamppoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 18). Herman gebruikte land in het gerecht van de Duist en de Haar (AP bnr. 100 inv.nr. 1010 (1453)). Op 10-6-1479 wees Herman bij testament al zijn goederen toe aan de Armen de Poth met de bepaling om voor zijn zielenheil jaarlijks op zijn sterfdag 4,5 mudden tarwe uit te delen in de Sint-Joriskerk en twee kwarten wijn te schenken aan de Pothbroeders (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 20). Herman bezat rente gevestigd op huis op oostzijde van de Kamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 20v). In 1482 legateerde Jutte aan haar broer Jacob Roelofs een bedrag van 100 gouden gulden. Herman trad hier nog op als haar voogd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 83 (datum onduidelijk)).</p> <p>C In 1478 deden Herman en Jutte afstand van hun aanspraken op de erfenis van Geertruid Foijers (zuster Herman) tbv Jan van Isselt en zijn vrouw Jacob, Peter Bot Volkensz en Gerit Bot Volkensz. Hier tegenover vestigden de drie begunstigde partijen een lijfrente van ieder ruim 10 Rijnse gulden per jaar op de levens van Herman en Jutte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 2-2v). De erfenis bevatte onder meer een rente uit een huis in de wijk Krommestraat gelegen aan de Langestraat, doorlopend tot aan de Hof (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 7v).</p>
		Geertruid	Jan Vlugg †	v	A Geertruid, weduwe van Jan Vlugg, legateerde aan haar zoon Jan Vlugg haar halve brouwketel en de helft van hetgeen dat tot de brouwerij behoorde

				<p>(bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 223v (1490)).</p> <p>B Jan Vlуг was raad in 1476 en schepen in 1482 – geen zegel bekend – en overleed waarschijnlijk het jaar daarna (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 79v, 107v). Hij had een huis aan de wz Langestraat (AP bnr. 100 inv.nr. 693 (1476)). Zijn weduwe Geertruid kreeg in 1485 recht op de verbetering (vanwege aanbouw door Hendrik?) van het huis De Olifant in de Breul, ez de erven Jan Vlug, az een gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 134). In 1492 kwam de helft van het huis De Olifant toe aan zoon Jan Vlug, ez Geertruid, az een gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 242). Ze pachtten het voorste deel van dit huis en hofstede van de OLV-kerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 245). Na Geertruids dood zou zoon Jan de helft van beide huizen toekomen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 356). Na verwerving van een huis en hofstede aan de Langegracht in 1490 legateerde ze haar halve aandeel in een brouwketel en brouwgerij dat tot de brouwerij behoorde aan zoon Jan Vlug (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 223v). Wijlen Jan Vlug en Geertruid hadden tevens een hofstede met twee kamers in de Lieve-Vrouwestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 66). Geertruid verwierf in 1488 een ander huis in de Lieve-Vrouwestraat naast een huis dat haar reeds toebehoorde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 191). Geertruid had land op de meent bij de Voorde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 121, 278v) en land buiten de Koppelpoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 110). Ze bezat de helft van 10 morgen land in De Birkt en de helft van 6,5 morgen land buiten de Kamppoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 382v). In 1503 legateerde zij zoon Amel met een kapitaal van 400 Rijnse gulden die hij uit de ouderlijke boedel zou ontvangen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 411v).</p> <p>C (Aangetrouwde) kinderen van Jan en Geertruid waren: Hendrik Vlug x Janna, Jan Vlug, Peter Vlug, Amel Vlug, Mr. Goort Vlug, Goort Jansz x Agnes/Niese (dochter), Jacob Jansz x Nel (dochter) (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 205v, 221-221v, 242, 245, 356).</p> <p>Een Jan Vlug was raad in 1441 en schepen in 1450, 1452 en 1459; diens wapen bevatte een hoge keper in de top beladen met een vijfbladige bloem/schijf, vergezeld rechtsboven van een lelie/ster (1452, 1459). Deze Jan had een zoon genaamd Klaas Vlug die huwde met Mechteld, dochter van Jan van Hees (bnr. 1 inv.nr. 3854 (1458)). Een Jan Vlug (zoon?) twistte in 1510 met Jacob Staal over een erf op Overzeldert (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 30). Een latere Jan Vlug was raad in 1512, schepen in 1514 en 1517 (en lid van de vijf) en gasthuismeester in 1518; geen zegel bekend. Er was een Jan Vlug Petersz rond 1518 (bnr. 1 inv.nr. 4201). Een mr. Jan Vlug was in 1552 notaris te Amersfoort (AP 100 inv.nr. 591: f. 128).</p>
	Gerrit Reijersz	Gerrit	Margriet	m/v <p>A Lambert Reijersz (oom) en Geertruid Reijer Lambertsdochter (tante) droegen aan Gerrit Gerritsz x Margriet het gehele huis en hofstede over met de brouwketel die daar stond en alles wat tot de brouwerij behoorde aan de nz Kortegracht, ez Gerrit Gerritsz en Jorden Gerritsz, az gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 353v (1498)).</p> <p>B Gerrit Gerritsz was kerkmeester van de Sint-Joriskerk in 1502 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 410), schepen in 1503, 1506, 1508 en 1515, burgemeester in 1511, gasthuismeester van het Sint-Pietersgasthuis in 1515 (PG bnr. 99 m. 80b, c, d, e) en bekleedde waarschijnlijk ook nog later bestuursfuncties, maar persoonsidentificatie onzeker vanwege naamsgenoten; zijn wapen bevatte drie lelies, vergezeld in het midden van een bemmel (1503, 1506, 1508). Lambert Reijersz en zijn zuster Geertruid legateerden aan Gerrit Gerrit Reijersz, hun neefje, het gehele huis met hofstede aan de nz Kortegracht, ez Gerrit Reijersz, az gemene straat. Ze verklaarden wederzijds de lijftocht tbv de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 147 (1486)). Gerrit en Margriet ontvingen de nalatenschap van Dirk Simonsz en zijn zoons Roelof en Aart (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 205 (1489)). Lambert Reijersz en Geertruid Reijer Lambertsdochter, zijn zuster, droegen aan Gerrit Gerritsz x Margriet de helft van een huis en doorgaande hofstede aan de nz Kortegracht over, in gedeeld eigendom met Jorden Gerritsz, ez Lambert en Geertruid, az Willem van Bilaar [mogelijk zoon en erfgenaam van brouwer Jacob van Bilaar die woonde aan nz Kortegracht en in 1484 was overleden, zie boven], aan beide einden een gemene straat. Koopprijs een lijfrente van 5 Rijnse gulden op hun beider levens (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 211 (1490)). Bij de bovengenoemde overdracht in 1498 behoorde tevens een stuk land buiten de stad tussen de singelgracht en de Papesteeg, tegenover Zwaansdijk, een hof buiten de Sint-Andriespoort, naast die van Willem van Bilaar, en een stuk land van 5 hond in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 353v (1498)). Lambert en Geertruid benoemden Gerrit Gerritsz en hun nicht Deliana Herman Loochsweduwe tot hun erfgenamen voor ieder de helft op last van een legaat van 100 Rijnse gulden aan Margriet Jan Gerritsdochter (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 356 (1498)). Gerrit en Margriet ontvingen van Hubert Hendriksz van der Donck de erfenis die hem door overlijden van zijn neef Arend Arendsz was aangekomen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 386 (1501)). Gerrit en Margriet vestigden een lijfrente van 6 Rijnse gulden op het leven van Aleid Arendsweduwe (bnr. 1 inv.nrs. 4072 (1500); 4082 (1502)); bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 402v (1502)). Hendrik van Oudenaller Reijersz x Mechteld droegen aan Gerrit en Margriet de erfenis over die Arend Arendsz was toegekomen door overlijden van Reijer, de vader van Hendrik (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 414v (1503)). De erven Gerrit Gerritsz hadden in 1533 land te Nederzeldert bij de wetering (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 188-189).</p> <p>C Vader Gerrit Reijersz was mogelijk ook brouwer. Hij was kameraar in 1462, kerkmeester in 1464-1466, negen maal schepen tussen 1467 en</p>

					1495; zijn wapen zegel bevatte drie lelies, vergezeld in het midden van een bemmel (1487), overtopt met een sterretje/bloemetje (1475)/ ruit (1493). Vader Gerrit had een broer Lambert Reijersz en twee zusters Geertruid en Janna. Verdere gegevens, zie onder bij Gerrit Reijersz. Van de jaren 1533 tot 1563 zat een Gerrit Gerritsz Soest herhaaldelijk in het stadsbestuur. Onderscheid met Gerrit Gerrit Reijersz is moeilijk te maken. Er bestonden bovendien een Gerrit Gerritsz van Gein (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 227 (1490)) en een Gerrit Gerritsz die gehuwd was met Costen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 347 (1498)).
	Gerrit Tijmensdochter	Cornelia	Klaas Paulusz	v/m	<p>A Cornelia legateerde aan [(later) brouwster] Mechteld Tijmen Dirksdochter (tante?) haar gehele nalatenschap, behalve haar aandeel in een brouwketel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 105 (1483)). Klaas en Cornelia kochten van de erven Lamfert Mauritsz: heer Huge Lamfertsz en Maurits Lamfertsz x Johanna, een huis en hofstede in de Krommestraat [nu huisnr. 20], ez Steven Reijersz, az gemene steeg [nu Torengang]. Perceel belast met een rente van 1,5 Franse schild en twee schouwen turf voor het Sint-Pietersgasthuis. De koopprijs van 70 Rijnse gulden werd als lening gevestigd op het huis en hofstede en op de brouwketel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 308v (1495)). Cornelia Klaas Paulusweduwe mocht gebruik maken van een waterleiding die door de tuin van buurman Reijer Stevensz en zijn moeder langs de nz Langegracht liep (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 351 (1498)).</p> <p>B Cornelia ontving samen met Armgard Gerrit Tijmensweduwe, haar moeder, van Hendrik Reijersz een kwart van het huis met hofstede in de Krommestraat, ez erven Lubbert Loochsz, az gemene steeg [waarschijnlijk hoek Krommestraat/Achter het Oude Stadhuis]. Tegelijkertijd kreeg Gerrit Tijmensz x Haasje de helft en Mechteld Tijmen Dirksdochter een kwart van dit huis met hofstede (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 52 (1480)). Mechteld Tijmen Dirksdochter en haar dochter Geertruid legateerden aan Cornelia hun gehele nalatenschap, behalve hun aandeel in een brouwketel. Mechteld, dochter Geertruid en Cornelia benoemden Dirk Tijmensz en Gerrit Tijmensz tot hun erfgenamen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 105 (1483)). Cornelia trouwde met Klaas Paulusz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 161 (1486)). Mechteld Tijmensdochter, Klaas Paulusz x Cornelia vestigden een jaarlijkse rente van 2 Rijnse gulden tbv Hendrik Moij op het huis met hofstede in de Krommestraat, ez mr. Jan Valk en erven Lubbert Loochsz, az gemene steeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 160v (1486)). Klaas en Cornelia verwierven in 1492 een huis met hofstede in de (wijk) Krommestraat, ez Rusel, weduwe van Jacob van der Horst, az Geertruid, weduwe van Peter Pijl, belast met een jaarlijkse rente van 2 Willemsschild tbv het OLV-altaar genaamd In de Zon in de Sint-Joriskerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 252). Klaas en Cornelia hadden land te Eembrugge (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 268v (1493), 300v (1495)). In augustus 1496 verklaarden zij aan Wulfger van Huikenhorst een bedrag van 45 Rijnse gulden schuldig te zijn, welk bedrag in drie jaren moest worden afgelost (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 318v). Klaas is waarschijnlijk 1497 zijn overleden. Cornelia, weduwe van Klaas Paulusz, droeg in november 1497 de helft van het huis op de hoek van de Krommestraat over aan Mechteld Tijmen Dirksdochter, die daar woonde, ez erven Albert Dier, az steeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 339v). Cornelia bekende een schuld aan Huge Lamfertsz van 30 Rijnse gulden vanwege haar schuit (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 351 (1498)).</p> <p>C Een Klaas Paulusz was raad in 1444.</p>
	Gerritsz	Peter	Aleid	m/v	<p>A Peter en Aleid hadden een brouwketel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 235 (1492)).</p> <p>B Peter Gerritsz was raad in 1485. Peter en Aleid verwierven samen met [brouwer] Arend Moij x Geertruid de verbeterschap van de helft van het huis met hofstede en twee kamers in de Mooierstraat, ez [vermoedelijke brouwer] Gerrit Reijersz, az nakomelingen Herman Daamsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 98v (1482)). De erven [brouwer] Hendrik Staal vestigden een jaarlijkse rente van 15 Rijnse gulden op zijn nalatenschap tbv Peter en Aleid vanwege schulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 132 (1485)). Deze rente werd in 1488 overgedragen aan mr Gosen Tonisz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 181v). Peter en Aleid droegen de helft van drie kamers met hofstede – in gedeeld eigendom met Arend Moij – in de Mooierstraat over aan [brouwer] Hendrik van Haaften x Willemien, ez erven Lambert Reijersz, az erven Herman Daamsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 140 (1485)). Peter en Aleid droegen een halve vierdel land op de meent bij de Honthorsterweg over aan Goort Klaasz x Aleid, waarbij zij voor de helft van dit stuk land een koopprijs van 40 Rijnse gulden rekenden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 235, 255v (1492)). Peter is uiterlijk in 1498 overleden, waarna Aleid als weduwe achter bleef (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 345).</p> <p>C Peter en Aleid hadden een dochter Gijsbertje x Jacob Pelenz op wiens lijf Peter een rente van 5 Rijnse gulden had gevestigd ten laste van de stad Amersfoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 249 (1492)). Een Peter Gerritsz was één van de leenmannen van de knapen Elias en Johan van Wede (PG bnr. 99 m. 149c (1463); AP bnr. 100 inv.nrs. 760 (1489), 761 (1496)). Een Peter Gerritsz Duwer was schepen in 1485. Een Peter Gerritsz x Splintertje hadden een erf Buiten de Rodetoren naast dat van Willem Evertsz x Fie (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 231v (1491), 327 (1497)).</p>
	Goortsz	Klaas	Goubrich/Goudje	m/v	A Klaas en Goudje hadden bij de Ketelaarsbrug een werf gebouwd door palen te heien en planken te maken. Op deze werf hadden zij een pomp en sprengelroede staan waarmee ze water voor hun brouwsels putten. Aaltje Simons was brouwster in hun brouwerij (bnr. 1 inv.nr. 7: 242-243 (1533)).

					<p>B Klaas Goortsz was schepen in 1463, 1468, 1484, 1486, 1488, 1490, 1492, 1494, 1496, 1498, 1500 en 1502. Hij was burgemeester in 1493 en lid van de vijf in 1511; zijn wapen bevatte zes lelies in het midden vergezeld van een bemmel (1468, 1486, 1488, 1498). Hij was samen met Albert Dier gasthuismeester in 1485, 1486 en 1487. Klaas Goortsz was ouderman of busmeester van het schippersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 169v (1487)).</p> <p>Klaas en Goudje hadden land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 182-182v (1488), 283 (1494)) en in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 157 (1486), 304 (1495), 416 (1503)). Zij legateerden aan hun dochter Armgard het huis met hof en hofstede in de wijk Langestraat dat had toebehoord aan Reijer van Grimmestein en zijn moeder (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 223v (1490)). Zij verkochten aan Heimerik Willemsz x Aleid een hofstede in de Muurhuizen met een 'leuffen' en bebouwing voor 30 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 265 (1493)). In 1495 droegen Klaas en Goudje het huis met hof en hofstede in de Muurhuizen in de wijk Langestraat, ez Eelgis van Wede, az erven Jacob Dier, over aan Meins Petersz x Armgard, dochter (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 305v). Klaas had ook een erf in de Muurhuizen in de wijk Breul (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 306v (1495)). Klaas en Goudje droegen aan Jan Klaasz x Wendelmoet de helft van het huis met schuur en paardenstal, de huur van de hofstede en de helft van de bijbehorende hof die naast het grote huis lag op de Kamp naast de stadsmuur en bovendien de helft van een hof buiten de Kamppoort op de hoek bij de poort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 353 (1498)).</p> <p>C Kinderen van Klaas en Goudje waren Armgard (x Meins Petersz), Goort Klaasz en Hendrikje Bots. Na overlijden van Klaas ging de brouwerij over op zoon Goort die van de werf een hof maakte. Na diens overlijden ging het huis over op dochter Hendrikje die de werf wederom herstelde. Zij deed huis en werf over aan haar zoon Jan Spruit (bnr. 1 inv.nr. 7: 242-243 (1533)).</p>
	Heimansz	Aart	1 Aleid 2 Fie	m	<p>A Evert Volkensz vestigde tbv Aart Heimansz een schuld van 8 gulden op een hof buiten de Sint-Andriespoort die door Geertruid Lachers werd gebruikt op voorwaarde dat Aart met Goort Volkensz zou blijven 'bieren' (aan hem bier zou blijven leveren). Zouden Goort en Aart niet meer 'bieren' (zou Goort voor een andere leverancier kiezen), dan zou Aart de schuld van 8 gulden mogen verhalen op de hof van Evert (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 24 (1479)).</p> <p>B Aart was raad en lid van de vijf in 1469 en schepen in 1481; geen zegel bekend. Hij was deken van de Sint-Barbarabroederschap in 1483 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 108). Aart had een hof buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 11v (1479), 86 (1482)). Aart en Aleid woonden aan de Kortegracht bij de Plaats (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 55 (1480), 392 (1501)). Fie verkocht aan Dirk Dirksz x Armgard een huis en de huur van de hofstede Buiten de Rodetoren (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 322v (1496)). Fie legateerde aan Tonis Klaasz de verbeterschap van een hof in de Horseweide buiten de Bloemendalsepoort op last van gebruik van de hof door Aart Heimansz voor een periode van drie jaar na haar overlijden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 355v (1498)). Aart had een huis in de wijk Breul naast een huis dat voor de helft eigendom was van de ouders van Jan van Linne, die deze helft overdroeg aan heer Wouter Botter en Peter Jansz x Margriet, voor en achter een gemene straat. Het huis aan de andere zijde van het huis van Jan was van [brouwer] Hendrik van Haften (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 368 (1500)).</p> <p>C Aart had een dochter Bertraat die testamentair erfgename was van Zijbrich, weduwe van Jan Stevensz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 60 (1480)). Aart Goedenz x Elisabeth legateerden aan Bertraat een huis met hofstede aan de nz Havik, ez Willem Evertsz, az Aart Goedenz en Willem van Hagenouwe, en een hof buiten de Bloemendalsepoort. In geval van geen kinderen zouden deze goederen toekomen aan de arme huiszitten van Armen de Poth (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 214 (1490)). Een andere dochter van Aart heette Geertruid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 390 (1501)). Een derde dochter Hendrikje legateerde aan haar zuster Geertruid haar aanspraak op het huis met doorgaande hofstede aan de Kortegracht bij de Plaats, ez [brouwer] Gerrit Meeusz, az erven Cornelis Geerlofsz, en op een hof buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 392 (1501)). Geertruid verkocht het huis met de hofstede aan de Kortegracht bij de Plaats, achter: Armen de Poth, aan Wulfger van Huikenhorst x Marie voor een bedrag van 90 Rijnse gulden of een jaarlijkse rente van 4,5 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 395 (1501)).</p>
	Heimansz	Herman	Gijsbertje	m/v	<p>A Arend Moij x Geertruid droegen aan Herman Heimansz x Gijsbertje een brouwketel over, waarin men hophier brouwde, die Arend voor de helft toebehoorde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 280 (1494)).</p> <p>B Herman en Gijsbertje droegen hun rechten op een huis met hofstede in de wijk Breulstraat tussen de OLV-kerk en het huis van Hendrik van Schaik over aan Goudje, weduwe van Hendrik van Westrenen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 161v (1486)). Zij verkochten aan Arend Berndsz x Hendrikje hun rechten op twee kamers met hofstede in de Hellestraat naast Gerrit Voel en op 1 morgen land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 182v (1488)). In 1490 ontvingen zij van de OLV-broederschap van de OLV-kerk in eeuwige erfpacht een huis met hofstede in de wijk Breul tussen het huis van Westrenen en een gemene straat, achter een lege hofstede, voor een jaarlijkse huur van 8 Rijnse gulden. Later</p>

					<p>kochten zij dit huis, waarin ze woonden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 212v (1490), 290 (1494), 293v-294 (1495)). Arend Berndsz vestigde een jaarlijkse rente van 2 Arnoldusgulden tbv Herman en Gijsbertje op een hofstede in de Hellestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 265 (1493)). Na overlijden van Herman woonde weduwe Gijsbertje in de Hellestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 334v (1497)). Herman had een stuk veenland ter grootte van 1,5 last gekocht, dat weduwe Gijsbertje later verkocht voor 40 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 356v (1499)). Gijsbertje was in 1502 procuratrix van het weduwengilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 402v). Herman ontving in 1487 een kamp land geheten Langenakker te Isselt als bisschoppelijk leengoed. Na overlijden van Herman nam zijn zoon Joost Hermansz dit goed over en na diens overlijden diens zoon Herman Joostz in 1557 (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 336, 338).</p> <p>C Herman had een zoon Joost Hermansz, die een zoon genaamd Herman Joostz kreeg.</p>
	Hendriksz	Willem	Hildegond	m	<p>A Ricout Hermansz x Mechteld droegen aan Willem Hendriksz hun brouwketel over, waar zij hobbier in brouwden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 328v (1497)). Willem en Hildegond losten een rente van 3 gulden per jaar af, die was gevestigd op hun woonhuis met huur van de hofstede Buiten de Rodetoren tbv het brouwersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 359 (1499)).</p> <p>B Willem en Hildegond woonden in de wijk Buiten de Rodetoren bij de Utrechtsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 81v (1482), 291v- 292 (1494), 298v, 302 (1495)). Zij hadden ook de (gedeelde) eigendom van het naast liggende huis met hofstede genaamd De Oude Kerk van Baarn en in de daarbij gelegen hooiberg met hofstede, gelegen naast de stadswal, die ze in 1495 beide overdroegen aan Geertruid, weduwe van Jan Kamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 297v, 298v (1495)). Ze bezaten ook rechten op een ander huis in de wijk Buiten de Rodetoren (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 244 (1491), 333 (1497)). Ricout Hermansz x Mechteld en Willem Hendriksz droegen aan Jacob Hendriksz x Ricolant een huis met hof en hofstede bij de Slijkpoort naast de stadswal over, waar Jacob reeds in woonde, en een hof bij de Papensteeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 196v (1489)). Willem en Hildegond verklaarden hun nalatenschap aan de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 379 (1500)). Hildegond legateerde aan Hendrik Hendriksz, zoon van haar zuster, een jaarlijkse rente van 1 Rijnse gulden gevestigd op de helft van het huis met hof en hofstede Buiten de Rodetoren waarin zij woonden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 379v (1500)). Hendrik van Achterveld x Janna verklaarden aan Willem en Hildegond een bedrag van 15 Rijnse gulden schuldig te zijn (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 395 (1501)). Mogelijk bezat Willem Hendriksz 2 morgen land in Pangelaarshoeve te Woudenberg (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 450).</p> <p>C Een Willem Hendriksz was meermaals schepen of burgemeester tussen 1419 en 1453.</p>
	Herman Daamsz	Ricout	Mechteld	m/v	<p>A Ricout en Mechteld droegen hun brouwketel, waarin zij hobbier brouwden, over aan Willem Hendriksz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 328v (1497)).</p> <p>B Ricout Herman Daamsz was raad in 1529. Ricout Hermansz en Weim Hermansdochter droegen aan Eesse, weduwe van Peter Ricoutsz, een huis met hofstede in de Slijkstraat over naast een erf van de erven Peter Ricoutsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 107v (1483)). Daam Hermansz (broer) droeg aan Ricout en Mechteld zijn erfdeel in de ouderlijke boedel over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 196v (1489)). Ricout Hermansz x Mechteld en Willem Hendriksz droegen aan Jacob Hendriksz x Ricolant een huis met hof en hofstede bij de Slijkpoort naast de stadswal over, waar Jacob reeds in woonde, en een hof bij de Papensteeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 196v (1489)). Ricout had een hof bij de Papensteeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 270v (1493)). Paulus Gerritsz x Aleid verklaarden een stuk land geheten Meijenhoef te Leusderbroek te vestigen tbv Ricout Herman Daamsz x Mechteld (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 311v (1496)). Ricout en Mechteld verklaarden hun nalatenschap tot een gemene boedel die zou vererven op hun gezamenlijke kinderen en verklaarden aan de langstlevende van hun beiden de lijfacht. Wederhuwelijk zou dit testament ongeldig maken (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 328v (1497)). Ricout en Mechteld droegen hun eigendom in een huis met hofstede in de Hellestraat over aan Evert Gerritsz x Delbrich (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 321 (1496), 344 (1498)). Ricout had akkerland op de eng (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 351v (1498)). Ricout en Mechteld verwierven in 1498 1 morgen land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 356v). In 1521 verwierven zij een kamp land op de Koppel naast de Bloemendalse eng (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 118). In hetzelfde jaar droegen zij het stuk land op de eng over aan hun dochter Fie (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 118v, 142v (1522)).</p> <p>C Een Ricout Hermansz (kleinzoon?) was raad in 1577 en schepen en kameraar in 1579.</p>
		Hildegond	Bertout Willemsz †	v	<p>A Hildegond droeg huis en hofstede aan de zz Havik, tussen Dirk Vos en Beer Hermansz, met de brouwketel en toebehoren over aan haar dochter Goubriich (bnr. 1 inv.nr. 3957 (1478)). Hildegond bewoonde en gebruikte dit huis minstens tot het jaar 1491.</p> <p>B Bertout was de zoon van Willem Bertoutsz x [brouwster] Fie, zie boven. Bertout Willem Bertoutsz had land te Zeldert Bovenwegs (AP bnr. 100 inv.nr. 1092 (1448)). Weduwe Hildegond droeg een vierdel land op de meent over aan Dirk Vos x Stijn (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 19 (1479)). Zij</p>

					<p>schonk haar erfdeel in de vaderlijke nalatenschap aan Willem Evertsz x Sofie (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 40 (1480)). Hildegond droeg samen met Goort Bertoutsz x Hildegond 0,5 morgen land in de Woesteigen over aan Hendrik van Westrenen x Goubrich (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 42 (1480)). Zij verwierf van Gerrit Duwer x Weim een hof in de wijk Krommestraat naast het Grote Kerkhof (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 78v (1481)). Zij droeg haar rechten in een huis met de erfpacht van de hofstede in de Utrechtsestraat, waarin Jan Keil had gewoond, over aan heer Willem Hoflaat voor een jaarlijkse rente van 3 lichte gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 142 (1485)). In 1486 droeg ze de eigendom van een hof buiten de Sint-Andriespoort in de Pothof over aan Lambert Schild (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 150 (1486)). Wouter van Leeuwen – waarschijnlijk zoon van brouwer Reijer van Leeuwen – x Lucie droegen het huis met de hofstede aan de zz Havik, waarin Hildegond woonde, over aan Herman Beersz x Goubrich, van wie zij het eerder hadden overgenomen. Herman en Goubrich droegen aan Hildegond het levenslange gebruik van de helft van dit goed over, op voorwaarde dat Herman het dak en de werf zou herstellen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 155 (1486)). Hildegond, Herman Beersz x Goudje verkochten het huis met hofstede aan het Havik aan Wulfger van den Hoorn x Geertruid, ez Jacob Botter en Dirk Vos, az Arend Splinter, tegen een lijftente van 8 Rijnse gulden per jaar voor Hildegond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 233 (1491)).</p> <p>C Dochter Goubrich was getrouwd met Herman Beersz, zoon van buurman Beer Hermansz.</p>
	Hubertsz	Gerrit	Margriet	m	<p>A Had bier uit zijn huis gezonden zonder accijns af te dragen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 258v (1470)). Gerrit was ouderman van het brouwersgilde in 1479 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 24).</p> <p>B Gerrit Hubertsz was raad in 1472. Gerrit en Margriet verwieven van Jan van Vlowijk x Wendelmoed en buurman Hendrik Bot Jansz een huis met de erfpacht van de hofstede aan de nz Kortegracht, ez Hendrik Bot Jansz x Aafje, az Meeus van Westrenen en tegelijkertijd een huis met hofstede in de Godschalkstraat met dezelfde burens aan weerszijden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: 21v (1479)). Later werd het huis aan de Kortegracht belend door het schippersgilde in het huis dat van Willem Petersz x Deliana was geweest (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 292 (1494)). Het pand van het schippersgilde werd vervolgens door heer Willem Hoflaat (helft) – die eigenaar van het huis aan de andere zijde was – en Gerrit en Margriet (helft) overgenomen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 304v (1495)). Aan de andere zijde van hun huis lagen twee huizen van Lambert van Westrenen x Beatris en daarnaast die van Willem Aartsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 327 (1497)). Gerrit en Margriet ontvingen van Gijsbert Jacobsz een stuk land naast het Nieuwland, ez Willem van Liendert, az snijdersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 116 (1484)). Zij verwierven van Gijsbert Pot x Aleid de helft van een huis met doorgaande hofstede in de wijk Langestraat, ez Hendrik van Atteveld, az Dirk Aartsz. Zij verhuurden dit aan Evert van Wede x Aleid voor vier jaar tegen een huur van 11 Rijnse gulden voor het gehele pand (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 147v (1486), 183 (1488)). Van de Sint-Joostbroederschap namen ze een kamer met hofstede in de Godschalkstraat over met de poort met uitgang, ez Meeus van Westrenen, az Aleid Leeuwen, tegen een jaarlijkse rente van 15 stuiver (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 153 (1486), 172 (1487)). In hetzelfde jaar verwierven ze een hof buiten de Kamppoort in de Koekamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 163v (1486), 247 (1491)). Later huurden ze van het schoenmakersgilde een tweede hof die naast de andere lag voor 0,5 Rijnse gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 252 (1492)). Jan ter Ooze droeg aan Gerrit en Margriet zijn recht op het derde deel van een huis met de erfpacht van de hofstede op de Kamp over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 171v (1487)). In 1488 verkochten zij voor 60 Rijnse gulden de helft van een huis met hofstede in de Muurhuizen van de wijk Langestraat, die ze uit de nalatenschap van Willem van Veen hadden ontvangen vanwege renteschulden. De andere helft was in eigendom van Volken Bot (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 144 (1485), 181 (1488)). Gerrit en Margriet verwierven van Jan en Jacob Hendrik Woutersz een huis met hofstede in de Godschalkstraat, ez ervern Peter Dier, az Gerrit Hendriksz en vrouw (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 206v (1489)). Zij verhuurden een lege plek/ruimte in de Viepoort tussen de twee poorten aan de noordzijde aan Goort Hendriksz x Liesbet voor 0,5 Beierse gulden per jaar, ez Gerrit Hubertsz, az Goort Hendriksz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 237 (1491)). Voorts verwierven ze van Herman Jacobsz de Ketelboeter x Stijn en Goort Hendriksz x Liesbet een andere lege plaats naast de binnenpoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 296 (1495)). In 1491 droegen zij het huis met hofstede in de Godschalkstraat over aan Evert van Wede x Aleid voor een jaarlijkse rente van 2 Rijnse gulden uit dit goed (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 242v). Gerrit en Margriet verklaarden hun nalatenschap toe te komen aan de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 299v (1495)).</p> <p>C Gerrit en Margriet verklaarden hun kinderen tot erfgenamen voor een gelijk deel, het geen ook gold voor hun oudste zoon Hubert, mits hij de heerlijke goederen buiten het gerecht van Amersfoort in de nalatenschap zou brengen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: 36-36v (1480)). Gerrit vestigde een lijftente van 2,5 Rijnse gulden op het leven van dochter Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 370 (1500)). Een Gerrit Hubertsz had een stuk veen in het Ameronger veen (bnr. 1 inv.nr. 4093 (1503)).</p>
	Jacob Rutgersz	Jan	Beerta	m/v	<p>A Jan en Beerta vestigden tbv Dirk Dirksz x Teuntje een rente van 1 Rijnse gulden per jaar op de opbrengst uit hun brouwketel. Mocht deze opbrengst niet toereikend zijn, dan zouden zij dit mogen verhalen op de loods die achter Jan Jacobsz huis stond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 23v (1479)).</p>

					<p>B Jan en Beerta hadden hun huis aan de nz van het Havik, ez de erven Willem van Hoorn, az Gijsbert Petersz, vlakbij erf Ricout Kraan en de twee kameren van Thomas Izaäksz. Later belend door Tijman Louwenz (PG bnr. 99 m. 287 (1454)); SB bnr. 1 inv.nr. 3848 (1455);); SB bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 246 (1491)). Jan en Beerta waren mede-eigenaars van een kamp land buiten Bloemendal genaamd De Geer (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 108 (1483)) en van een molenwerf met hof buiten de Bloemendalsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 119 (1484)). Zij verkochten aan Peter Kraan x Liesbet een huis met de erfpacht van de hofstede op de Kamp voor een zevenjarige betaling van 18 Arnhemse Arnoldusgulden per jaar, ez Goort Zuurtjenz, az Hendrik van Burchsteden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 110 (1483)). Jan en Beerta verklaarden hun nalatenschap toe te komen aan de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 116 (1484)). Heiltje, weduwe van Comen Adriaan, droeg haar erfdeel in de nalatenschap van haar broer Jan Jacob Rutgersz over aan Beerta, zijn weduwe (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 126 (1484)). Beerta deed samen met Evert Pauw x Evertje afstand van een huis met hofstede op het Spui naast de stadswal en een hof bij een molenwerf (bnr. 12 inv.nr. 126v (1484)). Beerta verwierf van Jan Tijmzensz van Doorn een hof op de Koppel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 186v (1488)). Zij verkocht de erfpacht van een hofstede in de Slijkstraat 'met hout en steen' aan Gerrit Thomasz x Liesbet voor 7,75 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 194v (1488)). Beerta was mede-eigenaar van twee kameren met hofstede aan de stadssingel bij de Kwadebrug (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 212v (1490)). Zij droeg in 1491 de eigendom van de helft van een hofstede met bebouwing in de Muurhuizen van de wijk Krommestraat over aan Willem van Hagenouwe x Geertruid. De andere helft was eigendom van de erven Aart Schaap (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 245v (1491)).</p> <p>C Brouwer Rutger Jacobsz was mogelijk een oudere broer van Jan, zie hieronder. Een Jan Jacobsz was raad in 1437, kameraar in 1438 en gasthuismeester van de Heilige Geest in 1448. Gerrit Jan Jacobsz (zoon?) was schepen in 1515. Een Jacob Rutgersz was raad en lid van de vijf in 1464, lid van de vijf in 1466, schepen in 1469 en burgemeester in 1471. Er waren tegelijkertijd ook een Jan Jacob Mertensz, een Aleid Bot, weduwe van Jan Jacobsz, een Jan Jacob Goedenz (schout van Baarn), de erven Jan Jacob Egbertsz, de erven Jan Jacob Klaasz en andere naamgenoten.</p>
	Jacobsz	Rutger	1 ? 2 Beatrijs	m/v	<p>A Rutger en Beatrijs droegen de brouwketel die ze in hun huis hadden staan over aan Jan Tijmzensz x Margriet vanwege een schuld van 11 Rijnse gulden aan de laatsten. Rutger huurde deze ketel vervolgens van Jan voor 4 gulden per jaar totdat de schuld zou zijn vereffend. Na aflossing zou Jan de ketel weer overdragen aan Rutger (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 138v (1485)).</p> <p>B Rutger en Beatrijs hadden hun huis aan de zz Krommestraat (Langegracht) naast het huis van Jan Gerritsz x Lubrich, vervolgens van Peter Vlugg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 167v (1487)). Servaas Rutgersz x Liesbet, Hendrik Rutgersz x Hermien en Jan Rutgersz droegen hun erfdeel in de moederlijke nalatenschap over aan Ruger Jacobsz (vader) en Beatrijs (stiefmoeder) (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 61v (1481)). Rutger en Beatrijs droegen aan Hendrik Rutgersz x Hermien een jaarlijkse rente van 1 Vlaamse schild en een hof buiten de Sint-Andriespoort over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 62 (1481)). Rutger had mogelijk een hof buiten de Spuiport (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 267 (1493), 391v (1501)).</p> <p>C Heer Anton (Tonis) Rutgersz, met momber, Servaas Rutgersz en Jan Rutgersz droegen aan Aart Servaasz het gehele huis met hofstede in de Krommestraat over uit de erfenis van Rutger Jacobsz, hun vader, ez gemene steeg (Marktgang), az Alert de Metselaar (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 239v (1526)).</p> <p>Brouwer Jan Jacob Rutgersz was mogelijk een jongere broer van Rutger, zie hierboven. De naamgenoot en brouwer Rutger Jacob Gerritsz was regelmatig stadsbestuurder tussen 1439 en 1465. De erven Rutger Jacob Gerritsz droegen een huis met hofstede aan de zz Langegracht over aan de vicarie in de Sint-Joriskerk die door Rutger Jacob Gerritsz was gesticht, ez Peter Bot Volkensz, az Geertruid Herman Everts met kinderen. Het huis werd bewoond door [brouwer] Gerrit van Schaik x Bertraat. De erven droegen aan anderen een huis in de Muurhuizen en een hof buiten Bloemendal over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 175v (1487), 246 (1491)). Rutger Jacobsz Hoofd (Hoeft) was eerste schepen in 1470. Een Rutger Jacobsz was ouderman van het schippersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 376v (1500)). Een Rutger Jacob Tijmansz was reeds overleden toen Rutger en Beatrijs leefden.</p>
	Jansz	Evert	Beatrijs Vos	m/v	<p>A Evert had tot achttien vaten gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)). Zijn nalatenschap werd voor 71 Rijnse gulden overgenomen door Beatrijs, uitgezonderd [Everts helft van] het onroerend goed en de brouwketel, die aan brouwer Goort Stevensz x Agnes toekwamen. Evert was een voorzoen van Agnes (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 114 (1484)). Beatrijs huwde opnieuw met Peter Hendriksz, die haar overleefde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 371, 373v (1500)). Peter en Beatrijs verkochten aan Hendrik van Haafden x Willemien hun aandeel in de brouwketel die ze in gedeeld eigendom hadden met Agnes Botter en een stuk land te Baarn waaraan Beatrijs de lijftocht had (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 126 (1484)). Goort en Agnes verkochten voor 13 Rijnse gulden en 7 stuiver aan Hendrik van Haafden x Willemien anderhalve kwart van de brouwketel die hun door overlijden</p>

				<p>van Evert Jansz was toegekomen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 128v (1485)). Beatrijs zette brouwerij dus niet voort.</p> <p>B Goort Stevensz deed een kwart van het huis in de Breul, waar Beatrijs Vos in woonde, over aan brouwer Hendrik van Haaften. Hij had het recht verkregen door overlijden van Evert Jansz en diens moeder Agnes (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 243v (1491)). In hetzelfde jaar droegen Hendrik van Haaften x Willemien hun rechten op het huis met hofstede aan de zz Kortegracht, waarin Peter Hendriksz en Beatrijs woonden, en op het land te Baarn over aan Evert van Wede x Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 247v (1491)). In 1494 droegen Peter Hendriksz x Beatrijs aan Hendrik van Haaften x Willemien de eigendom van het huis met de hofstede aan de zz Kortegracht over, ez Gerrit Meeusz, az gemene steeg (Mooierstraat), achter Belie Brouwers. Ze droegen aan hen eveneens het huis met de hofstede in de Breul, waar Goort Stevensz in woonde, over, ez Lutert Hendriksz en Peter Aartsz, az erven Bartolomeeus Lin en twee kamers die hier tegen(over?) lagen, ez Jan Gerritsz, az gemene straat. Evert van Wede deed afstand van alle aanspraken op het goed aan de Kortegracht en het land te Baarn die aan hem waren overgedragen door Hendrik van Haaften (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 281 (1494)). Beatrijs Vos had eigendom in goed te Barneveld, dat zij verkocht voor 52 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 120v (1484)). Zij had met Jan Evert Semsz (zoon van Evert Sem, gehuwd met Gijsbertje) een gedeelde hof buiten de Sint-Andriespoort (idem: f. 166 (1487)). Goort Stevensz x Agnes droegen aan Peter Hendriksz x Beatrijs een kwart van een huis met hofstede naast de Sint-Andriespoort bij het Sint-Agnietenklooster over. Peter en Beatrijs droegen tegelijkertijd aan Goort en Agnes de helft van een hof bij de Sint-Andriespoort over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 171v (1487)). Een jaar later droegen Peter en Beatrijs de helft van het huis bij de Sint-Andriespoort over aan Evert Bot Hendriksz x Armgard (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 181 (1488)). Peter en Beatrijs droegen aan Evert Sem x Gijsbertje een deel van een hof buiten de Sint-Andriespoort in de Pothof over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 266 (1493)). Aan Cunera, dochter van Peter Hendriksz, droegen zij een hofstede met wat erop stond in de Hellestraat naast een steeg en de stadswal over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 364v (1499)). In het jaar 1502 was Cunera 20 jaar oud (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 398v (1502)).</p> <p>C Peter Meinsz, broer van Beatrijs Vos, en Jan Gijsbertsz x Katrijn, zuster van Beatrijs Vos, deden tbv Peter Hendriksz afstand van hun aanspraken op de nalatenschap van Beatrijs (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 370v (1500)). [Brouwer] Herman Evertsz (x Geertruid) was een zoon van Evert en Beatrijs. Herman en Geertruid hadden een brouwerij aan de zz Langegracht. Jacob Herman Evertsz en Mechteld (x Gerrit de Wild) maakten aanspraak op de nalatenschap van Beatrijs Vos, hun grootmoeder (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 371, 373v (1500)). Een Evert Jansz was raad in het jaar 1467. Jutte, weduwe van Gerrit Jansz, droeg haar aanspraken op een huis met hofstede in de wijk Breul, ez Albert Dier, az Luman Koning, en op een hof in de Horseweide over aam een Evert Jansz (bne 12 inv.nr. 436-1: f. 103v (1483)).</p>
	Jansz	Goort	Agnes van Hierde	m <p>A Goort Jansz ontving van Willem Evertsz x Fie tbv het brouwersgilde een rente van 2 gulden uit het huis en hofstede dat voorheen het vleeshuis was geweest (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 217 (1490)). Goort moet ouderman of busmeester van het gilde zijn geweest. Er wordt geen verdere toenaam of andere persoonsidentificatie gegeven, dus het is niet geheel zeker dat het om deze Goort gaat of één van zijn tijd- en naamgenoten, zie C.</p> <p>B Goort Jansz (zonder verdere toenaam of identificatie) was raad en lid van de vijf in 1484, was schepen in 1487, 1489, 1491, 1493, 1497, 1499 en 1501 en burgemeester in 1495; zijn wapen bevatte bovenin drie lelies naast elkaar (1501). Hij was gasthuismeester van het Sint-Pietersgasthuis in 1497 en 1498 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 338, 343, 344).</p> <p>Goort verplichtte zich tot betaling van 200 Rijnse gulden tbv Agnes, dochter van Pelgrim van Hierde (schoonvader), vanwege de goederen die zij in het huwelijk had ingebracht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 59v (1481)). Geertruid, weduwe van [brouwer] Jan Vlug, was betrokken bij de huwelijksvoorwaarden van Goort en Agnes (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 205v (1489), 221-221v (1490)). Goort Jansz en Agnes hadden twee huizen in de Breul tussen Langegracht en Breestraat, ez Gerrit Willemsz Bosch az Aalt Hendriksz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 161 (1486), 210v (1490), 258v (1492), 291 (1494), 345v (1498)). Goort Jansz benoemde zijn zuster Margriet en zijn dochter Agnes tot zijn erfgenamen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 219v (1490), 236v (1491)). Goort had samen met Klaas Goortsz een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 212v (1490)). Jacob Jansz x Peternelle droegen hun erfdeel in de nalatenschap van Jacobs ouders en hun rechten op een huis met hof en hofstede en een hof buiten de Kamppoort vanwege een legaat van Hildegond, weduwe van Gerrit Splintersz, over aan Goort en Agnes (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 209v, 221-221v (1490)). In 1491 waren Goort en Jacob beide schepenen. Goort en Agnes verwierven een lege hofstede op de Spui voor een som van 21 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 396 (1501), 397v (1502)). Een jaar later verkochten ze een huis met een halve hof en hofstede op de Spui naast het gasthuis (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 426v (1503)).</p> <p>C Er waren in dezelfde jaren ook een Goort Jansz x Janna, woonachtig in de Muurhuizen van de Breul, een Goort Jansz van Ewijk x Liesbet, woonachtig in de Krommestraat, hoek Peperstraat, later in de Breul aan de Langestraat, een Goort Jansz Raast, broer van Hendrik Jansz x Elze en een Goort Jansz x Geertuid, die land in de Horseweide had. Een Goort Jansz was ouderman van het kramersgilde in 1486 (bnr. 12 inv.nr. 436-1:</p>

		Jutte	Hendrik Berndsz †	v	<p>f. 147v).</p> <p>A De weduwe van Hendrik Berndsz placht te brouwen in een huis naast een lege hofstede aan de nz Godschalkstraat, ez Sint-Pietersgasthuis, az de erven Gijsbert Jacobsz, de erven Jan Borre en de straat, waarvan de eigendom van de helft door het gasthuis en door Bernd Lambertsz werd overgedragen aan Willem van Bilaar x Margriet en de andere helft aan het gasthuis (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251 (1492)).</p> <p>B Hendrik Berndsz was raad in 1438 en 1445. Hij had een erf bij de Glashorst binnen de wal naast een hof van Albert van Westrenen x Hildegond waarachter de gracht lag (bnr. 1 inv.nr. 3811 (1445)). Jutte ontving van Lambert Hendriks Berndsz x Clementine hun rechten op het huis met hofstede op de Visserij aan de stadssingel, ez Jan Klaasz, az de Broeders van Sint-Jan en Beatrijs Tijmen Haaksdochter. Zij schonk hun haar rechten op een huis met hofstede in de wijk Langestraat, ez Evert van den Beek, az Gijsbert Jacobsz. Lambert en Clementine betaalden aan Jutte haar leven lang een jaarlijkse uitkering van 10 gulden (9 Vlaams per gulden). Jutte droeg het huis op de Visserij over aan Jacob van den Berg tegen een jaarlijkse rente op haar lijf van 11 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 40v (1480)). Jutte verklaarde aan Jan van Vlowijk x Wendelmoed een schuld van 25 Filipgulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 45 (1480)). Buurman Klaas Jansz droeg zijn huis op de Visserij over aan Peter van Hees x Liesbet, ez Agnietenklooster, az Jutte Henrik Berndsweduwe (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 113v (1484)). Jutte droeg aan Willem Aartsz x Deliana een hof buiten de Sint-Andriespoort over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 189v (1488)). Brunis van Blokland x Beatrijs droegen aan Peter Aartsz x Katrina de renten over die zij jaarlijks ontvingen uit het huis met hofstede in de Godschalkstraat waar Jutte Hendrik Berndsweduwe in woonde en al langer in had gewoond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 224 (1490)). Dit huis grensde aan de achterkant aan het perceel in de Stooftstraat dat Gerrit Meeusz x Lubrich overdroegen aan Peter Jansz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 256 (1492)).</p> <p>C Lambert Hendrik Berndsz was gehuwd met Clementine (Clemens). Zij woonden in het ouderlijk huis in de Godschalkstraat, ez Evert van den Beek, az Gijsbert Jacobsz. Willem van Hardeveld droeg aan Brunis van Blokland x Beatrijs de rechten over die Willem en zijn kinderen op dit huis hadden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 66 (1481)).</p>
Liendert, van (Lienlaar)	Gijsbertsz	Jacob	Hildegond	m	<p>A Jacob Gijsbertsz huurde met Willem Evertsz de Jonge een brouwketel van 556 (of 456) pond van Geertje Vents en het onmondige kind van Wichert Schaap voor een periode van drie jaar tegen een huur van 12 lichte gulden per jaar, ingaande op Sint-Gallen (16 oktober; start van het winterbrouwseizoen), op voorwaarde dat zij de ketel na afloop weer zouden terugleveren of een bedrag van 78 Rijnse gulden zouden betalen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 191 (1488)). Goort Vlug, ouderman, en Jacob Gijsbertsz, busmeester, ontvingen van Willem Hendriksz x Hildegond tbv het brouwersgilde de aflossing van een rente van 3 gulden per jaar gevestigd op hun woonhuis en op een hof Buiten de Rodetoren (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 359 (1499)).</p> <p>B. Jacob van Liendert (Lyler) was raad in 1468. Jacob van Liendert (Lylaer) had een erf in de Godschalkstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 45v (1480)). Jacob en Lambert Gijsbertsz waren neven van Goort Lambertsz van Liendert (Lienlaar) van wie ze het erfdeel in de nalatenschap van zijn zuster Belie (tante), in leven gehuwd met Klaas Bot, ontvingen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 121 (1484)). Jacob heette waarschijnlijk ook Van Liendert (Lienlaar), net als zijn broer en zijn oom (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 127 (1484; hier abusievelijk getranscribeerd als Glinthorst), 328 (1497)). Jacob verwierf van Wendelmoed, weduwe van Brand van den Schuur, haar rechten op een huis en hofstede op de Kamp, doorlopend tot aan de Sint-Jansstraat, ez Jan van den Burch, az erven Jacob van Zaal (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 123v (1484), 146v (1486), 208 (1489), 309 (1495)). Jacob en Hildegond droegen de verbeterschap van dit huis tegenover het Sint-Jansklooster over aan Evert Bot Goortsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 328v (1497)). Jacob Gijsbertsz van Liendert x Hildegond ontvingen van IJde, weduwe van Roelof van der Goude, de helft van de nalatenschap van Klaas Bot (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 127 (1484)). Jacob en Hildegond kochten van Lambert Gijsbertsz, broer, zijn aanspraak op de nalatenschap van Klaas Bot x Belie voor een bedrag van 150 lichte gulden, af te lossen in vier jaar. Jaarlijks zouden zij hem 14 gulden rente betalen mits hij zijn ambacht zou uitoefenen, zoals een goede knecht betaamde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 134 (1485)). De ouders van Hildegond lieten een huis met hofstede op de hoek van de Vijver na, waar Jacob Willemsz x Luit in woonden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 150 (1486)). Jacob en Hildegond kochten van Gijsbert van Kamp x Zijbrich het huis met hof en hofstede in de (wijk) Langestraat, ez Maas Lambertsz en Volken Zwart, az Aleid, weduwe Willem Jansz, en kinderen. Koopprijs 130 Rijnse gulden met 7 Rijnse gulden rente per jaar zo lang de aflossing duurde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 196v (1489), f. 215v (1490)). Jacob Gijsbertsz was schepen van De Duist en De Haar (bnr. 1 inv nr 4065 (1499)).</p>
[Taatse]	Loochsz	Herman	Deliana (Laan) Reijersdochter	m	<p>A Herman had van Geerdank Jansz veertien [geleverde] vaten bier van 11 stuiver per vat te goed, welke schuld in 6 jaar mocht worden afbetaald (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 50 (1480)).</p> <p>B Was schepen in de jaren 1480, 1486, 1488, 1490, 1492, 1494 en 1496; zijn wapen bevatte linksboven en onder een lelie en rechtsboven een ring</p>

				<p>(1492), met een sterretje tussen ring en onderste lelie (1480). Herman moet een zoon zijn geweest van Looch Lubbertsz Taatse, die hetzelfde wapen had en brouwer was rond 1438. Zijn grootvader zal de stadsbestuurder Lubbert Taatse zijn geweest, die eveneens hetzelfde wapen gebruikte. Bezat meer dan de helft van huis zz Langegracht naast een lege hofstede bij de Oude Spui, waarin [brouwer] Gijsbert Spruit woonde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 210v (1490), 283v (1494), 394v (1501), zie bijlage 17). Herman en Deliana woonden op het Havik in het tweede muurhuis vanaf de Havikerpoort, welk huis Deliana na overlijden van Herman in 1497 verkocht (inv.nr. 436-1: ff. 13v, 23v (1479), 148v, 165 (1486), 276 (1493), 285 (1494), 331v, 340v (1497)). Verwierven van [brouwer] Beer Hermansz een hofstede met bebouwing zz Havik (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 213v (1490)) en verkochten driekwart van een andere hofstede aan de nz Krommestraat – nu huisnrs. 39-41 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 254 (1492)). Naar dit perceel leidde vermoedelijk de houten waterleiding die onder de grond van De Kroon (huisnr. 40) is aangetroffen, wat het denkbaar maakt dat hier bier werd gebrouwen. Ze bezaten een erf bij het Sint-Aagtenklooster aan de singelgracht, doorlopend tot de achterstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 294 (1495)). Ze hadden in de Breul ook een lege hofstede waarbij ze aan de achterzijde de belending hadden, naast erven Henrik van Westrenen en tegenover Jacob Aartsz.(bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 280 (1494)). Ze bezaten een stuk land en een hof buiten de Bloemendalsepoort in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 210v (1490), 385 (1501)). Herman en Laan ontvingen in 1486 van de erven Lubbert Loochsz, in leven gehuwd met Antonia, diens gehele nalatenschap (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 151). Herman overleed in 1497 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 340v). Deliana bleef in het huis met hof en hofstede in de Muurhuizen van de wijk Krommestraat wonen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 38v (1518); bnr. 1 inv.nr. 4250 (1521)).</p> <p>C Herman was waarschijnlijk een broer van Lubbert Loochsz (x Antonia), want hij behoorde tot diens nabestaanden en had uit dien hoofde een deel van het huis nz Krommestraat in bezit, naast het huis op de hoek van Achter het Oude Stadhuis.</p> <p>Herman en Deliana hadden dochters genaamd Liebet en Katrijn (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 385 (1501)). Hun zoon en brouwer Reijer Hermansz x Anna waren aan moeder Deliana 200 Rijnse gulden verschuldigd (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 92v (1520)). Reijer x Anna verwierven van moeder Deliana en van broer Looch Hermansz x Janna het muurhuis met hof en hofstede in de wijk Krommestraat, waarin Deliana woonde, ez de weduwe van Gijsbert Petersz, az Klaas van Liendert (Lieler). Reijer verplichtte zich hierbij voor 200 Rijnse gulden tbv broer Looch (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 116 (1521)). Reijer klaagde zijn moeder aan in 1525 vanwege installatie van een brouwoven in de kelder (zie verderop). De broers van Deliana heetten Lumen Reijersz x Agnes, Meins Reijersz, Steven Reijersz x Geertruid en Hendrik Reijersz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 4 (1478)). Looch Hermansz was schepen in 1514, 1536 en 1540 en had hetzelfde wapen als vader Herman.</p>
	Louwenz	Tijmen	1 Dirkje 2 Hildegond	m/v <p>A Tijmen Louwenz x Dirkje ontvingen van Hubert Jan Klaasz en zijn zuster Aleid een halve brouwketel, die van Margriet, de [overleden] vrouw van Willem van Hagenouwe, was geweest. Hubert en Aleid hadden de ketel geërfd van hun moeder, met behoud van lijftocht door Koenraad Simonsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 56 (1480)). Tijmen en Dirkje deden afstand tbv Aleid Meeus Gerritsz weduwe van hun aanspraak op een brouwketel die bij Aleid thuis stond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 180 (1488)). Hubert Jan Klaasz x Hendrikje en Hendrik Albertsz x Aleid deden tegen betaling afstand van hun erfdeel in de nalatenschap van Dirkje tbv Tijmen die haar weduwnaar was, behalve het huis waar Tijmen in woonde, de hop en de hopstaken (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 226v (1490)).</p> <p>B Willem van Hagenouwe lostte een schuld van 175 Rijnse gulden tbv Tijmen Louwenz af (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 56 (1480)). Tijmen en Dirkje ontvingen van Willem van Hagenouwe x Geertruid een hof op de Koppel naast de stadsgracht. Zij droegen aan Willem en Geertruid een huis met hofstede nz Havik over, ez Gerrit Schaap, az erven Jan Stevensz, en een stuk land op de eng (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 69 (1481)). De hof op de Koppel buiten de Spuipoort, naast de Beek, legateerden zij voor na hun overlijden aan het altaar van de broederschap van de Heilige Geest (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 72 (1481), 186v (1488)). Dirkje benoemde Hubert Jan Klaasz en de dochter van Jan Klaasz tot haar erfgenamen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 82v (1482)). Tijmen vestigde een jaarlijkse rente van 10 stuivers op zijn goederen tbv de Heilige Geestbroederschap in de Grote Kerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 240v (1491)). Het huis met hofstede nz Havik waarin Tijmen had gewoond, werd in 1491 overgedragen aan Goort Vlug Jacobsz, ez Goort Vlug Jacobsz, az Jan Jacob Rutgersz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 246 (1491)). Tijmen en Hildegond verklaarden hun nalatenschap tbv de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 247 (1491)).</p>
	Lumensz	Wouter	Bertraat	m/v <p>A Wouter en Bertraat vestigden tbv Jan Zaal een rente van 1 Rijnse gulden per jaar op hun brouwketel, waar zij hophier in brouwden, af te lossen de penning 14. Zij mochten de ketel pas verkopen, verplaatsen of van zijn stal afhaken na aflossing van de lening (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 365v (1499)).</p> <p>B Wouter Lumensz was schepen in 1512, 1519 en 1521 en meensman in 1525; zijn wapen bevatte drie gekanteelde torens met elk drie kantelen (1521). Hendrik Moij droeg aan Hendrik van Bilaar x Weim de helft van het huis met hofstede en toebehoren in de wijk Langestraat over die hij in gedeeld eigendom had met Wouter Lumensz, die in dit huis woonde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 324 (1496)) [huis vermoedelijk aan de Groenmarkt</p>

					<p>achter de Sint-Joriskerk]. In 1521 waren Hendrik van Bilaar en Wouter Lumensz beiden schepenen. Wouter had bovendien een erf naast de kamer van Janna Gijsbert Lemmensdochter, tegenover Gerrit Bot Hendriksz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 373v (1500)). Jan Kamp x Aarlant droegen de helft van een huis met hofstede en toebehoren in de Langestraat over aan Wouter Lumensz x Bertraat, die zij in gedeeld eigendom hadden en die Wouter en Bertraat bewoonden en gebruikten, ez Jan Botter, az Armgard Harnasmaker, voorts de helft van twee kamers met hofstede in de wijk Langestraat bij de stadsmuur tegenover Gerrit Bot Hendriksz, die zij in gedeeld eigendom hadden, ez Jacob Jansz, az Roelof Hendriksz en ten slotte de helft van de verbetering van een hof aan het einde van de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 393-393v (1501)). In 1502 verwierven Wouter en Bertraat van Goort Aaltsz x Belie en van Willem Bertoutsz x Liesbet de helft van een huis met hof en doorgaande hofstede en schuur in de wijk Langestraat, ez Willem Pijl, az erven Evert Jan Germensz tegen betaling van twee maal 81 Rijnse gulden aan ieder van de verkopers (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 403). Wouter en Bertraat droegen de eigendom van de helft van het huis met hofstede en toebehoren en de achterliggende steeg, waarin zij hadden gewoond, in gedeeld eigendom met Hendrik van Bilaar, over aan Goort Lambertsz x Lubrich, ez Jan Botter, az Armgard Harnasmaker (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 405v, 408 (1502)). Dirk Willemsz droeg aan Wouter Lumensz x Bertraat de eigendom van de helft van een schuur met steeg in de wijk Langestraat over, ez weduwe van Paulus Joosten, az steeg (bnr. 1 inv.nrs. 4214, 4222 (1519)).</p>
?		Margriet	Peter Aaltsz †	v	<p>A Het geschil dat Margriet samen met Gerrit Reijersz had tegen Anton van Schonenburch over een brouwketel werd aan de gerechtelijke arbitrage overgelaten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 68v (1481), 136 (1485)). Haar zoon Willem was voogd. Of Margriet de ketel als brouwster gebruikte, blijkt niet. De ketel was vermoedelijk afkomstig uit de nalatenschap van Albert Karman, Margriets broer, waarop Anton van Schonenburch, gehuwd met Albertje, dochter van Albert Karman, ook aanspraak maakte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 68v (1481)). Mogelijk huurde Gerrit Reijersz de ketel van Margriet of had hij die van haar overgenomen.</p> <p>B Peter was in 1447 waarschijnlijk ouderman of busmeester van het timmerliedengilde (AP bnr. 100 inv.nr. 1029). Hij was raad in 1442 en 1445, schepen in 1451, 1453, 1456, 1458 (+ kameraar), 1462, 1464 (+ kameraar + lid van de vijf) en 1468, gasthuismeester van de Heilige Geest en procurator van Armen de Poth in 1448, broeder van Armen de Poth in 1460 en 1468 (+ rentmeester); zijn wapen bevatte een gaande vogel met linksboven een schijfje/sterretje/bloemetje en beneden een hamer (1451, 1458, 1460, 1462, 1464, 1468). Vanaf 1466 pachtten Gerrit Meeusz, Peter Aaltsz en Johan Bot van bisschop David van Bourgondië een stuk veen in het kerspel Amerongen – 400 roeden lang – voor een periode van 40 jaar om dit veen af te graven (bnr. 1 inv.nr. 3900).</p> <p>Margriet woonde in de wijk Breul en deelde het huis met Hildegond van Burchstede, ez Cornelis Evertsz, az Peter Grijp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 7v, 32v (1479), 139 (1485)). Ze bezat een erf in de Hellestraat naast een huis met een put in de tuin (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 176v (1487)). Margriet droeg aan haar zoon Meins Petersz x Armgard een huis met hofstede in de Muurhuizen van de wijk Krommestraat over en een huis met hofstede in de Hellestraat naast de stadsmuur (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 305v (1495)). Ze had meer dan 4 morgen land op de meent buiten de Kamppoort tegenover het Lazarushuis, tussen een weg en een beek, naast tuinen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 53 (1480), 156v (1486), 301v (1495), 329 (1497), 382v (1501)), een hof op de Glashorst aan de stadsbuitengracht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 416 (1503)) en verwierf een molenwerf met bijbehorend land buiten de Utrechtsepoort aan het einde van de steenweg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 155v (1486)). De erven Peter Aaltsz hadden 5 morgen land in de Woesteigen tussen de Heerweg en de Buurweg bij de Zandheuvel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 199 (1489), 329 (1497)). Margriet droeg aan zoon Reijer Petersz x Antonia een deel van het land op de meent over, de helft van het huis met hofstede in de wijk Breul, in gedeeld eigendom met Willem Petersz, broer van Reijer, en de 5 morgen land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 329 (1497)). Ze bleef in het huis in de Breul wonen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 336 (1497)). Ze benoemde aanvankelijk Reijer tot haar erfgenaam, uitgezonderd 1 morgen land op de meent, maar veranderde dit later in haar drie zoons Willem, die het huis in de Breul zou krijgen, Reijer en Meins (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 335 (1497), 382v (1501)). Meins Peters x Armgard erfden 4 morgen land op de meent (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 382v (1501)). Margriet was dochter van Willem Karman x Margriet Albert Diersdochter en zuster van Albert Karman x Beatrijs. Albertje, dochter van de laatsten, was gehuwd met Anton van Schonenburch, met wie Margriet een geschil had (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 68v (1481), 388v (1501)).</p> <p>C Hun kinderen heetten Willem Petersz x Deliana, Reijer Petersz x Antonia en Meins Petersz x Armgard. Ze gebruikten afwisselend ook dubbele patroniem: Willem Peter Aaltsz, enz.</p>
[Soest]	Meeusz	Gerrit	1 Margriet 2 Lubrich	m	<p>A Leverde een ton bier voor knechten in het schepenhuis Schonevelt (bnr. 1 inv.nr. 458: 22 (1484)). Omdat het slechts om één ton ging, is het niet zeker of Gerrit een brouwer was, een tapper of een burger met hele vaten op voorraad. Gezien de huizen van Gerrit langs de Kortegracht, het erf in de Mooierstraat met loden waterleiding, de veenafgravingen in Amerongen, Soest en Hees en zijn zoon Klaas die bierbrouwer werd, is het beroep van brouwer aannemelijk.</p> <p>B Was raad in 1441, schepen in 1443, 1448, 1461, 1469 (+ lid van vijf), 1486, 1488, 1490, 1492, 1494, 1496 en 1498 en burgemeester in 1459 en</p>

				<p>1484. Het wapen van Gerrit Meeusz bevatte een leeuw (1443, 1448, 1453 (landgenoot Leusden), 1457, 1461, 1482 (landgenoot Leusden), 1488), wat in de vijftiende eeuw in Amersfoort uitzonderlijk was, maar in de zestiende eeuw ook bij enkele andere stadsbestuurders voorkwam. De leeuw was vooral populair bij edelen.</p> <p>Gerrit en Lubrich verwierven van Aleid van Gein en haar zoon Rutger van Gein een huis met hofstede aan de Kortegracht, achter doorlopend tot de schuur van Jan Kampen, ez Gerrit Meeusz zelf, az Gerrit Krijken en de nakomelingen van Evert Gijsbertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 6v (1478)). Gerrit had een huis in de Muurhuizen van de wijk Breul bij huize Tinnenborg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 129 (1485), 155v (1486), 256v of 257 (1492), 270v (1493), 366 (1499)), een huis aan de zz Kortegracht, naast het huis op de hoek van de Mooierstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 165v (1486), 189v (1488), 281 (1494)) en een huis aan de nz Kortegracht bij de Plaats tussen de brouwerijen van ez Aart Heimansz en az Willem Aartsz x IJde (bnr. 1 inv.nr. 4079 (1501)); bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 333v (1497), 392, 395 (1501)). In 1440 verwierven Gerrit en zijn vrouw Margriet de eigendom over een huis met hofstede in de (wijk) Langestraat, ez Gerrit Meeusz, az Willem Hendriksz, schepen in dat jaar. In 1442 verwierven Gerrit en Margriet een huis in de wijk Langestraat achter de Heilige Geestkapel, ez Goede Koning, az Gijsbert vanBemmel (AP bnr. 100 inv.nr. 830 (1442)). In 1472 hebben Gerrit en zijn vrouw Lubrich dit goed of afschrift (oorkonde) ontvangen (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 27v). In 1487 verkochten Gerrit en Lubrich twee kameren met hofstede in de Hellestraat voor 30 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 171) en een jaar later verkochten ze een huis met hofstede in de Lieve-Vrouwestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 191). In 1490 verkochten ze hun rechten op een huis met hofstede in de Nieuwstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 217v) en in 1475 bezaten zij een huis en hofstede in de Stooftstraat, dat ze in 1492/1498 verkochten voor 60 lichte gulden van 7,5 stuivers (bnr. 1 inv.nr. 3947 (1475); bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 256 (1492), 346v (1498)). Ze hadden een hofstede in de Mooierstraat naast een ander eigen erf (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 257v (1492)) en verkochten in 1497 een huis met hof en hofstede in de Mooierstraat naast een eigen erf voor 72 lichte gulden van 7,5 stuivers (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 336). Een jaar later verkochten ze de hofstede in de Mooierstraat aan Jan Roelofsz x Lutgerd, behalve het lood van de pomp die bij dit erf behoorde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 352v (1498)). Ze verhuurden een hofstede in de Hellestraat naast een ander erf dat zij daar hadden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 363v (1499)). Gerrit bezat ook een erf aan de nz Triskensstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 388 (1500)). Gerrit en Margriet hadden een stuk land op de eng in gedeeld eigendom (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 14 (1447)). Gerrit en Lubrich kochten drie vierdelen land met maatland (hooiland) op de meent (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 19v-20 (1483); bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 99v (1483), 196 (1489), 375 (1500), 410 (1502)) en hadden een kamp land geheten De Geer buiten de Bloemendalsepoort bij de Voorde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 108v (1483), 176 (1487)), een stuk land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 199 (1489)) en een hof buiten de Spui op de Koppel (bnr. 12 inv.nr. 227v (1491)). Gerrit en Lubrich verwierven een hofstede met schuur tussen de Hellestraat en de stadsmuur (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 138 (1485)). In 1449 behoorde Gerrit Meeusz – samen met onder andere Klaas Meeusz – tot de landgenoten in het maalschap Koelhorst (PG bnr. 99 m. 46c). In 1453 en 1482 behoorde Gerrit Meeusz tot de landgenoten van Leusden (AP bnr. 100 inv.nrs. 898 (1453), 1100 (1482)). Vanaf 1466 pachtten Gerrit Meeusz, Peter Aaltsz en Johan Bot van bisschop David van Bourgondië een stuk veen in het kerspel Amerongen – 400 roeden lang – voor een periode van 40 jaar om dit veen af te graven (bnr. 1 inv.nr. 3900). Gerrit bezat tussen 1470-1500 veen achter de eng te Soest (bnr. 1 inv.nr. 3: ff. 58-58v (1500)). In 1488 behoorde Gerrit Meeusz tot de landgenoten van Zeldert Bovenwegs en Koelhorst (PG bnr. 99 m. 321a). Gerrit bezat ook veen te Hees (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 332 (1497)). In 1495 zegde hij de helft van 8 morgen veen achter de Soester eng en driekwart van een stuk veen te Hees, waarvan [brouwer] Jan van Lunteren het andere kwart bezat, toe aan zijn zoon Klaas Gerritsz, die was getrouwd met Willemien (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 296v (1495)). Het veen te Soest verkocht Gerrit uiteindelijk in 1500 aan [zoon] Klaas Gerritsz (bnr. 1 inv.nr. 3: ff. 58-58v (1500)). Gerrit en Lubrich verwierven in 1464 een jaarlijkse rente van 10 oude Filipsbraspenning uit een hofstede in de Triskensstraat (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 2v). Gerrit kocht lijfrente van 4 Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 458: 92 (1484)). Was mogelijk schoonvader van [brouwster] Aleid x Meeus Gerritsz, zie boven. Gerrit was mede-erfgenaar van Evert van Vlowijk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 99v (1483)). Gerrit benoemde zijn kinderen tot erfgenamen voor een gelijk deel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 289 (1494)). Vermoedelijk is Gerrit in het jaar 1499 of 1500 overleden (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 4, 16v) en zijn vrouw Lubrich mogelijk in 1503 (AP bnr. 100 inv.nr. 810).</p> <p>C In 1503 droegen Jacob Soest x Armgard hun aanspraak op de nalatenschap van Gerrit Meeusz x Lubrich over aan Klaas Gerritsz x Willemien, Evert Aartsz x Aafje, Jan Gerritsz, Willemien en Feins (AP bnr. 100 inv.nr. 810). Een dochter van Gerrit en Lubrich heette Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 106v (1483)), twee andere dochters heetten Willemien en Feinze (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 21v (1503); bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 376v (1500), 385v (1501)) en een zoon heette Jan (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 376v (1500), 385v (1501); AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 22 (1518)). Een andere zoon heette Klaas (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 218 (1490), 296v (1495)). Deze Klaas Gerritsz werd ook brouwer en had een brouwhuis aan het begin van de zz Langegracht. Zowel Klaas Gerritsz als Jan Gerritsz werden stadsbestuurders en voerden de leeuw in hun wapen. In 1466 droeg Wouter, zoon van Gerrit Meeusz en landgenoot te Overzeldert, 1 morgen land in de Oude Slaag (Krachtwijkerslag) over (bnr. 1 inv.nr. 3906).</p>
--	--	--	--	--

					<p>Gerrit was waarschijnlijk een broer van Klaas Meeusz, bierbrouwer rond 1438, die zevenmaal stadsbestuurder was tussen 1436 en 1485 en als wapen eveneens een leeuw voerde. Mogelijk was Gerrit familie van Gerrit Klaasz die rond het jaar 1438 bierbrouwer was (zie boven). Hij was tevens familie van brouwer Meeus Gerritsz (overleden na 1483) x Aleid (zie boven). In 1482 werd aan deze Meeus Gerritsz tbv Armen de Poth een stuk land in het Zuiderbroek te Leusden overgedragen, waarbij Gerrit Meeusz als landgenoot te Leusden aanwezig was (AP bnr. 100 inv.nr. 1100 (1482)). In 1483 was Meeus Gerritsz landgenoot te Leusden en voerde een (omgewende) leeuw in zijn wapen.</p> <p>Gerrit Meeusz is niet dezelfde als brouwer Gerrit Bartolomeusz de Wilde x Mechteld. Deze tak van familie De Wilde droeg (waarschijnlijk) een hertengewei in het wapen (zie onder).</p>
Moorselaar, van	Gijsbertsz	Aalt	Armgard van Snellenberch	m/v	<p>A Aalt en Armgard ontvingen van Peter Jansz x Margriet de helft van de brouwketel die op Aalts stal stond en ze in gedeeld eigendom hadden. Vervolgens droegen zij de gehele brouwketel over aan heer Wouter Botter (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 299v (1495)).</p> <p>B Aalt en Armgard bevestigden tegenover Hendrik van Snellenberch, vader van Armgard en raad in het stadsbestuur in het jaar 1482, hun huwelijksvoorwaarden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 270 (1493)). Zij kochten van Steven Louwe Goortz x Johanna een huis met hof en hofstede aan de Langestraat, ez Belie, weduwe van Gerrit Soest, az Willem Quint, voor een bedrage van 75 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 285v (1494)). Zij ontvingen van Peter Jansz x Margriet een jaarlijkse rente van 1 Rijnse gulden gevestigd op het huis en hofstede van Jacob Aartsz, die daar woonde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 299v (1495)).</p> <p>C Armgard is waarschijnlijk familie (zuster?) van [brouwster] Mechteld van Snellenberch en van [brouwer?] Aalt Hendriksz van Snellenberch.</p>
	Mauritsz	Lamfert	Wendelmoed Gijsbert Ketelaarsdochter	m	<p>A Lamfert verkocht samen met zijn erfgenamen (heer Huge Lamfertsz en Maurits Lamfertsz x Johanna) aan Klaas Paulusz x Cornelia voor 70 Rijnse gulden zijn huis en hofstede in de Krommestraat [nu huisnr 20], ez Steven Reijersz, az een steeg [Torengang] (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 196 (1489), f. 267v, 269 (1493), f. 308v (1495)). Het goed was belast met 1,5 Franse schild en twee schouwen turf per jaar tbv het Sint-Pietersgasthuis. De koopprijs werd gevestigd op genoemd huis en op de brouwketel van Klaas en Cornelia – die mogelijk in dit huis stond. Indien de ketel er nog niet stond, is het onzeker of Lamfert bierbrouwer was.</p> <p>B Lamfert was raad in 1464 en 1469 en schepen in 1481 en 1485; zijn wapen bevatte drie lelies en in het midden een ster (1481). Hij was in 1492 broeder/rentmeester van Armen de Poth (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 258). Lamfert en Wendelmoed woonden in een huis aan de zz Krommestraat [hoek Torengang], dat belast was met twee schouwen turf tbv het Sint-Pietersgasthuis en 1,5 Franse schild tbv de erven Dirk Poijt, welke lasten uit de 'opbrengst van het huis' [lees: bedrijf] zouden worden betaald (PG bnr. 99 mm. 47a (1451), 286a (1451)). Lamfert had land buiten de Utrechtsepoort bij het Hondsgat, naast een molenwerf (PG bnr. 99 m. 388a (1463); AP bnr. 100 inv.nr. 704 (1475); bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 93, 97v (1482), 297 (1495)). Hij verwierf samen met Beatrijs Evert Duwersweduwe een huis met doorgaande hofstede aan de Hof, waarin Aafje van Snuel, weduwe van Gijsbert Ketelaar en (schoon)moeder, had gewoond, ez Volken Bot, az het Vossenhol (bnr. 1 inv.nr. 4018 (1486)); bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 176 (1487), 203 (1489), 302v (1495)). Lamfert droeg samen met Beatrijs Evert Duwersweduwe ieder een kwart van een huis met hofstede naast de Viepoort in de wijk Langestraat, dat werd gepacht door Peter van Aken, over aan Hendrik van Haafte x Willemien, waarna Lamfert en Hendrik het goed half om half in eigendom hadden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 206v (1489), 285 (1494), 307v (1495)). Lamfert behoorde tot de landgenoten van Leusden en Hamersveld (AP bnr. 100 inv.nr. 839 (1481)). Wendelmoed is waarschijnlijk in 1468 overleden (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 19) en Lamfert waarschijnlijk begin 1494, daar zijn zoons vanaf dat jaar het beheer over een deel van het onroerend goed overnamen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 278, 285, 302v, 307v). Wendelmoed ontving na overlijden van haar vader Gijsbert Ketelaar op 13-10-1441 enkele bisschoppelijke goederen in leen: heer Gijsbertskamp op de meent, de Veldkamp buiten de Rodetoren, twee hofsteden in de Breulstraat en drie andere hofsteden in de Breul. Haar broer Goort van Snuel – die zich toidde met de toenaam van zijn moeder en niet van zijn vader – was hierbij de hulder en in 1445 en 1457 was haar man Lamfert de hulder (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 18-19).</p> <p>C Zoon Maurits Lamfertsz was in gemeenschap van goederen getrouwd met Johanna/Janna, dochter van Herman Jansz x Liesbet. Schoonmoeder droeg in 1484 de helft van het huis met hofstede aan de Hof, waar zij in woonde, aan Maurits en Janna over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 127-127v). Maurits had reeds voorkinderen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 367 (1500)). Maurits woonde naast Paulus van der Horst x Liesbet in de Langestraat op de hoek van de Nieuwstraat, (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 90 (1482), 203v (1489), 219 (1490), 272 (1493), 367 (1500), 411v (1503)). Na overlijden van zijn moeder Wendelmoed ontving Maurits Lamfertsz op 15-12-1468 de bisschoppelijke goederen in leenbezit (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 18-19). Maurits Lamfertsz droeg wel de toenaam Van Liendert (Lyenler) (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 326 (1497)). Hij was in 1499 en 1500 kerkmeester van de OLV-kerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 360v, 371v). Maurits is eind van het jaar 1500 overleden (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 18-19).</p>

				<p>De andere zoon, heer Huge Lamfertsz, verwierf een hofstede aan de nz Vijver, ez erven Jan Jordensz, az erven Hendrik Staal (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 198v (1489), 265v (1493)). Hij was vicaris van de Sint-Pietersvicarie van het gelijknamige gasthuis (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 388 (1501)).</p> <p>Na overlijden van zoon Maurits Lamfertsz nam diens zoon Gijsbert Mauritsz, gehuwd met Aleid Hendrik Stevensdochter, op 8-12-1500 de bisschoppelijke leengoederen over, waarbij hij zijn vrouw Aleid de lijftocht schonk. (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 18-19). Gijsbert Mauritsz, die zelf woonde op de Kamp, droeg de helft van het ouderlijk huis op de hoek Langestraat/Nieuwstraat aan zijn ouders Maurits en Janna over, welke helft aan Gijsbert was toegekomen vanwege overlijden van zijn moeder (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 367 (1500)). Gijsbert Mauritsz had de toenaam Van Achterveld en was getrouwd met Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 296 (1495)). Hij deelde in een vierdel graanland te Asschat samen met zijn moeder Janna, welk land werd gepacht door een bouwman (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 389v (1501)). Gijsbert en Aleid kregen drie zoons: Maurits, Dirk en Lamfert. De oudste zoon Maurits Gijsbertsz nam – zoals de regel was bij leengoederen – het leengoed van zijn overleden vader over op 26-1-1552. Deze Maurits is zich Maurits Gijsbertsz van Langeveld gaan noemen. Na zijn overlijden gingen de leengoederen over op zijn kleinzoon Jan Jansz van Langeveld op 31-8-1568, waarbij tot zijn volwassenheid Aart van Schaik als voogd was aangesteld (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 18-19).</p>
Mojj	Albertsz	Aart/Arend	Geertruid Gerrit Bierdrankers- dochter	<p>m/v</p> <p>A Beatrijns Albert Aartsz weduwe [Arends moeder] ontving een halve brouwketel die Arend Mojij x Geertruid in gedeelde eigendom hadden met Antonis Hubertsz, zwager van Geertruid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 26v (1479)). Geertruid en Mechteld hadden de brouwketel ieder voor de helft geërfd van [brouwer] Gerrit Bierdranker x Geertruid, hun ouders (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 41 (1480)). Arend Mojij x Geertruid droegen aan Herman Heimansz x Gijsbertje een brouwketel over waarin men hobbier brouwde, die Arend voor de helft toebehoorde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 280 (1494)). Arend Mojij x Geertruid droegen hun brouwketel waarin hobbier werd gebrouwen over aan Jan Zaal (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 354v (1498)).</p> <p>B Arend was schepen in 1475, 1479, 1486, 1488, 1492 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 260v; AP bnr. 100 inv.nrs. 664), 1494 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 278), 1496 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 310v; AP bnr. 100 inv.nrs. 649, 824) en 1498 (tevens kameraar, bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 342); zijn wapen bevatte een dwarsbalk waarop twee vogels met onder drie lelies (1479, 1488). [Van Bemmell gaf Arend abusievelijk familienaam Mom ipv Mojij, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 559-560.] Arend Mojij Albertsz was in 1483 rentmeester van Armen de Poth (AP bnr. 100 inv.nr. 1031), in 1484 van de OLV-vicarie van de OLV-kerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 127), deken van de Sint-Joostbroederschap in 1486 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 153 (1486)) en één van beide kerkmeesters van de OLV-kerk in 1491 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 245).</p> <p>Arend Mojij was zoon van Albert Aartsz x [brouwster] Beatrijns Mojij; hij nam dus de familienaam van zijn moeder over. Jonkvrouw Geertruid was dochter van [brouwer] Gerrit Bierdranker x Geertruid; huwelijksvoorwaarden d.d. 20-11-1459. Arend ontving als huwelijksgoed van zijn ouders een half erf met toebehoren in Leusderbroek, in gedeeld eigendom met de kinderen van Arend Valke, en het ouderlijk huis met hofstede in de wijk Breulstraat, ez Peter Gijsbertsz, az Herman Maasz. Geertuid kreeg als huwelijksgoed van haar vader een kapitaal van 500 gulden (10 Vlaamse groten per gulden) mee, waaronder een kampje land te Leusderbroek ‘in de Staart’ ter waarde van 120 gulden, dat van Gijsbert Tijmensz was geweest. Arend had nog twee zusters en Geertruid had een zuster genaamd Mechteld, die met Antonis Hubertsz was getrouwd – ook Metgen Tuenis genoemd. Als huwelijksmannen aan de zijde van Albert Aartsz waren aanwezig Hendrik van Wingelaar en Willem van Schadewijk en aan de zijde van Gerrit Bierdranker waren aanwezig Wouter van Hagenouwe en Jan Goedenz (AP bnr. 100 inv.nrs. 591: ff. 75-76 (1459); inv.nr. 1183 (1460)). Na gerechtelijke bemiddeling over de erfenis van zijn schoonouders ontving Arend de helft van een huis met hofstede en schuur, waarin Gerrit Bierdranker had gewoond, ez Armen de Poth, az de erven Jacob Gerritsz, en nog een schuur aan de stadssingel buiten de Rodetorenpoort, ez Peter Dier, az de erven Gerrit Roelofs. Hiervoor moest aan Antonis Hubertsz x Mechteld, Geertuids zuster, die laatstgenoemde schuur van haar ouders had geërfd, een som van 180 Rijnse gulden worden betaald (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 28 (1479)). Het goed was gelegen naast een hofstede met schuur en hooiberg van familie Dier (AP bnr. 100 inv.nrs. 705, 706 (1480)). De schuur met hofstede werden in 1482 verkocht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 87v). Arend en Geertruid ontvingen van Antonis Hubertsz x Mechteld drie kameren met hofstede in de Mooierstraat, ez de erven Herman Daamsz, az de erven Reijer Lambertsz. Hier tegenover droegen ze aan hen over een stuk land op de meent dat door Jacob van Poelgeest werd gebruikt, 2 morgen land in de Woesteigen, een stuk land in de Woesteigen genaamd de Roosakker, een aandeel in een stuk land te Nieuwland, rechten in een hof in de Haag buiten de Rodetoren en een hooiberg buiten de Rodetoren (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 41 (1480); 98v (1482)).</p> <p>Arend en Geertruid verwierven een huis met de erfpacht van de hofstede buiten de Rodetoren, van het Kleine Grachtje tot aan de straat, ez Jan van Westrenen, az de nakomelingen van Peter Dier. Het goed werd in 1491 verkocht aan Dirk van Kip x Antonia (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 158, 162 (1486), 241 (1491)). In 1490 kochten Arend en Geertruid een huis met de huur van de hofstede buiten de Rodetoren bij de Utrechtsepoort, waarin Volken Willemsz had gewoond, ez stadswal, az Bessel Maasz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 216v). Een jaar later deden ze dit goed over aan Jorden Karman Volkensz, maar behielden anderhalf vierdel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 236 (1491), 320v (1496)). Luman Arendsz Mojij x Beeraat en Geertruid, weduwe van Arend Mojij verkochten in 1499 anderhalf vierdel van een huis met de huur van de hofstede buiten de Rodetoren, geheten het Zwarte Varken, aan Hendrik Dirksz van Noord x Elsabee voor een bedrag van 40 Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 4067 (22-4-1499); bnr. 12 inv.nr.</p>

				<p>436-1: f. 360v (1499)). Arend en Geertruid hadden een huis met hofstede aan de nz Krommestraat, doorlopend tot aan de Hof, naast het hoekhuis van Antonis Brand x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 269v (1493)). Dit huis werd verhuurd aan Wermbeoud Gerritsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 279 (1494)). De verbetererschap van een huis met hofstede in de wijk Breul werd in erfpacht gegeven aan Jan Geerdanks x Geertruid, die hier woonden, voor 3,75 Rijnse gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 401v (1502)). Zij hadden tevens een lege hofstede in de Mooierstraat, ez de nakomelingen van Dirk Lamberts en Arend Moij, az Peter Grijp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 302v (1495), 334v (1497)) en een erf naast een huis in de Haag aan de stadsbuitengracht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 46v (1480)).</p> <p>Arend had land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 73v (1481)), had ('met zijn vennoten') twee vierdel land op de meent in de Biezenkamp tegenover het Lazarushuis, waarvan Mechteld, weduwe van Teunis Hubertsz ook een deel had (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 81 (1482), 156v (1486), 329 (1497), 354v (1498), 358 (1499)) en land in de Horseweide tussen de Kamppoort en de Bloemendalsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 332v (1497); AP bnr. 100 inv.nr. 725 (1531); PG bnr. 99 m. 228 (1563)). Arend behoorde tot de landgenoten en burens van Leusden (AP bnr. 100 inv.nrs. 1097 (1465), 1031 (1483)) en tot de burens en landgenoten van Zeldert benedenwegs, als leengoed van de Sint-Paulusabdij te Utrecht (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 48 (1474)) en van Zeldert bovenwegs en Koelhorst (PG bnr. 99 m. 321a (1488)). Arend kocht van Aleid, weduwe van koopman Mercelis, een derde deel van 4 dammaat land in de Haar (gerecht van de Duist en de Haar) (bnr. 1 inv.nr. 4365 (1539); bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 45 (1480)). In 1496 ontvingen Arend Moij Albertsz x Geertruid de helft van twee hoeven land te Woudenberg, gelegen naast het goed Ronselaar, als bisschoppelijk leen (AP bnr. 100 inv.nr. 919).</p> <p>Arend en Geertruid vestigden een jaarlijkse rente van 1 Rijnse gulden tbv het bouwliedengilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 60 (1481)). Ze verklaarden de lijftocht aan de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 308 (1495)). Arend overleed op 22 februari 1499 (wat kan worden afgeleid uit: bnr. 1 inv.nr. 4067 (22-4-1499); AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 38 (1562)).</p> <p>Weduwe Geertruid verwierf een hofstede in de Mooierstraat achter het erf van Reijer Evertsz, ez Peter Grijp, az Willem de Wijs (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 399 (1502)) en een zesde deel van een stuk land buiten de Utrechtsepoort bij het Hondsgat (bnr. 1 inv.nr. 4104 (1505)). Een twaalfde deel in een molen met molenwerf, huis, hofstede en land buiten de Utrechtsepoort bij het Hondsgat werd van de hand gedaan (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 401v (1502)).</p> <p>C De erven Arend Moij (grootvader?) bezaten in 1446 land op de eng (bnr. 1 inv.nr. 3617). Aleid Arend Moijdochter (tante?) droeg in 1406 het gebruik van een nieuw huis met hofstede in de wijk Langestraat over waarvan ze het gebruiksrecht in 1491 had ontvangen (bnr. 1 inv.nrs. 832). Albert Aartsz x Beatrijs, ouders van Arend, droegen in 1458 een stuk land op de Vlasakkers en een stuk land aan de Hoefslag over aan Willem van Liendert (Lyenlair) (bnr. 1 inv.nr. 3858).</p> <p>Arends zoon [brouwer] Luman Arendsz Moij had hetzelfde wapen en was eveneens meermaals schepen in het stadsbestuur. Hij was de enige zoon en erfgenaam (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 308 (1495), 358v (1499)). Hij was getrouwd met Beieraat, een dochter van Willem Evertsz, vader van de gelijknamige brouwer (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 52 (1514, 1516)). Hij bezat land in de Horseweide naast een hof van zijn zoon Albert (AP bnr. 100 inv.nr. 1123 (1521)) en 12 dammaat in de Haar (AP bnr. 100 inv.nr. 1149 (1527)). Luman Aart Moij had een zoon genaamd Albert Lumansz, die in 1517 raad was. Albert trad in 1516 in het huwelijk met Kunera, dochter van Goudje Goortsweduwe, waarbij hij o.a. het huis aan het Havik inbracht (huwelijkse voorwaarden d.d. 14-1-1516, AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 32-32v; inv.nr. 1122). In 1521 hertrouwde hij met Belie, dochter van Jacob Soest, waarbij hij o.a. een hof in de Horseweide inbracht en het huis aan het Havik waarin Albert woonde (huwelijkse voorwaarden d.d. 30-12-1521, AP bnr. 100 inv.nr. 1123). Deze kocht van Gerritje Dirksdochter van Amersfoort, weduwe van mr Willem van Triest, chirurgijn en inwoonster van Amsterdam, haar rechten op een graf in de parochiekerk van Amersfoort [Joriskerk] naast het graf van Lumen Aartsz Moij (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 55-55v (1559)). Luman Arendsz Moij had een dochter Anna die in 1534 een stukje land buiten de Kamppoort verwierf, in gedeeld eigendom met de erven Luman Aartsz Moij en diens weduwe Beieraat (AP bnr. 100 inv.nr. 143). Anna was 'innocent' (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 113 (1558); bnr. 1 inv.nr. 4459 (1560)). Diens andere dochter Margriet was getrouwd met Jan Stevensz van Brinkhorst, uit welk huwelijk onder andere Luman Jansz en Sijtje Jans werden geboren (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 28 (1557)).</p> <p>Een naamgenoot Aart Moij Hugenz woonde in de Hellestraat, ez Evert Goedenz, az Evert Bouwer. De verbetererschap van dit huis was in eigendom van Ricolant Jacob Gerritsweduwe en Koen Simonsz x Hildegond en haar zuster Jutte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 49, 52 (1480)). De erven Aart Moij Hugenz hadden land op de eng in gedeeld eigendom (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 351v (1498)). Aart Moij Hugenz had een onmondig kind geheten Hendrik (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 293v (1495)). Hendrik Arendsz Moij was één van de familiars en broeders van het klooster van Sint-Jan (bnr. 1 inv.nr. 3860 (1459)).</p>	
Moij		Beatrijs	Albert Aartsz †	v	A Weduwe Beatrijs ontving de ene helft van de brouwketel die haar zoon en schoondochter [brouwer] Arend Moij x Geertruid in gedeelde eigendom hadden met Anton Hubertsz, zwager van Geertruid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 26v (1479)). Anton Hubertsz x Mechteld, zuster van

					<p>Geertruid, droegen aan Beatrijs de andere helft van de brouwketel over, die Mechteld van [brouwer] Gerrit Bierdranker x Geertruid, haar ouders, had geërfd (bnr. inv.nr. 436-1: f. 41 (1480)). Geertruid, weduwe van Jan Woutersz, en haar zoon Hendrik Jansz droegen aan Beatrijs een brouwketel over, die zij hadden geërfd van Wichmoed, zuster van Geertruid (bnr. inv.nr. 436-1: f. 131v (1485)).</p> <p>B Ontvingen van Jan Brand en zijn vrouw een hof Buiten de Bloemendalsepoort, ez NN de Boogmaker, az Gijsbert Petersz, ene einde Albert Aartsz, andere einde een gemene weg (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 55v (1417 of 1471). Volgens aantekening in de marge was Beatrijs een zuster van Gijs Moij (Ghise Moyen).</p> <p>C Albert en Beatrijs hadden twee dochters en een zoon. Hun zoon Arend Moij – genoemd naar moederszijde! – trouwde onder huwelijkse voorwaarden d.d. 20-11-1459. Hij kreeg als huwelijksgoed een half erf in Leusderbroek en het ouderlijk huis in de Breulstraat mee, ez Peter Gijsbertsz, az Herman Maasz. Huwelijksmannen waren Hendrik van Wingelaar en Willem van Schadewijk (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 75-76 (1459)). Arend Albertsz Mom was rentmeester en broeder van Armen de Poth en was schepen in 1492, 1494 en 1496.</p>
		Ode/Ootje (Oeyde, Oetgen)	Andries Evertsz †	v	<p>A Ode vestigde een lijfrente van 25 Rijnse gulden per jaar tbv haar zoon Franciscus op haar huis, hof en hofstede zz Havik, waar zij in woonde, en op haar brouwketel, waar dagelijks hobbier mee werd gebrouwen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 358v (1499)). Het huis was het derde pand [nu huisnr. 43] vanaf de hoek met de huidige Lavendelstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 218 (1490), 229v (1491), 361v (1499)).</p> <p>B Andries Evertsz was schepen in 1462 (PG bnr. 99 m. 36 a-b); zijn wapen bevatte zes lelies met in het midden een jachthoorn (1462). Hendrik van Domseler, Evert van Domseler en Meeus Petersz verklaarden aan Andries Evertsz een bedrag van 26 Rijnse gulden schuldig te zijn (bnr. 1 inv.nr. 3876 (1461)). Weduwe Ode pachtte een hof op Bloemendal, geheten de Kleine Boomgaard, gelegen naast een steeg, die eerder van Ricout Willemsz was geweest. Ze bezat de helft van de verbeterschap van deze hof met bebouwing (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 114, 118v (1484)). Ode gaf samen met haar zoon Willem Andriesz en met Katrina Evert Zomersweduwe en Jan Zomer, haar zoon, een stuk land buiten de Slijkpoort, genaamd de Oude Wal, in erfpacht aan Willem Quint x Beatrijs, ez de stadsgracht, az een gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 197 (1489)). De lijfrente aan Odes zoon Franciscus was mede gevestigd op een stuk land buiten de Sint-Andriespoort op de Kleine Meent, op een stuk land in Smeedsdeel op de eng, in gebruik door Jan Vlug, en op een hof bij de binnenzijde van de stadsmuur, (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 358v (1499)). De erven Andries Evertsz hadden land op de eng (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 83 (1482)). Arend Ricoutsz was een som van 48 lichte gulden aan Ode verschuldigd, welk bedrag hij in drie delen jaarlijks op Sint-Gallen diende af te lossen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 115 (1484)).</p> <p>C Willem Andriesz was een zoon van Andries en Ode. Hendrik Jansz x Liesbet (dochter) droegen hun kindsdeel in het huis met hofstede aan het Havik, in een hof in de Teut naast een gemene steeg en in een hof buiten de Sint-Andriespoort over aan heer Frans Andriesz (zoon?)(bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 416 (1503)). Een Andries Evertsz behoorde tot de clerici en familiares van de congregatie van Sint-Jan (bnr. 1 inv.nrs. 3804 (1442), 3805 (1443)).</p>
	Reijersz	Evert	Hildegond	m/v	<p>A Evert en Hildegond ontvingen van Jorden Reijersz x Weim hun aanspraken op de brouwketel die bij Evert stond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 70 (1481)).</p> <p>B Evert was raad in 1469, schepen in 1476 en burgemeester in 1482; zijn wapen bevatte een hoge gouden keper en drie lelies (1476). Evert en Hildegond ontvingen van Jorden Reijersz x Weim tevens hun rechten op een hof op de Glashorst (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 70 (1481), 229v (1491)). Hier tegenover schonken zij aan Jorden en Weim hun aanspraken op een hof op Bloemendal (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 70 (1481)). Evert schonk Hildegond voor na zijn dood de voogdij over de kinderen van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 30v (1479)).</p> <p>C Een Evert Reijersz had land in het Zuurbroek te Leusden (AP bnr. 100 inv.nr. 1096 (1461)). Een naamgenoot Evert Reijersz x Bessel ontvingen van Goort Hendriksz x Mechteld de helft van een hofstede op de Kamp, waarop zij gezamenlijk hadden gebouwd. Evert en Bessel verklaarden tevens de lijftocht aan langlevende (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 369v (1500)).</p>
	Reijersz	Gerrit	NN	m	<p>A Het geschil tussen Gerrit Reijersz en Margriet Peter Aaltsweduwe tegen Anton van Schonenburch over een brouwketel werd aan de gerechtelijke arbitrage overgelaten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 136 (1485)). Of Gerrit de ketel als brouwer gebruikte blijkt niet direct, maar zijn huizen aan de Kortegracht, het gebruiksrecht van veengrond te Soest en het brouwersambacht van zijn zoon Gerrit maken dit zeer waarschijnlijk. Mogelijk huurde Gerrit de ketel van Margriet, of had hij die van haar overgenomen. De ketel behoorde vermoedelijk tot de nalatenschap van Albert Karman, broer van Margriet, waarop ook Anton van Schonenburg, gehuwd met Albertje, dochter van Albert Karman, aanspraak maakte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f.</p>

				<p>68v (1481)).</p> <p>B Gerrit was kameraar omstreeks 1462, kerkmeester van de Sint-Joriskerk in 1464 en 1466, schepen in 1467, 1471, 1475, 1477, 1485, 1487, 1489 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 195; AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 1), 1491, 1493 en 1495; zijn wapen bevatte drie lelies met in het midden een bemmel (1487), overtopt met een bloemetje/sterretje (1475)/ ruit (1493). Hij was samen met Jacob Botter huisbewaarder van de zusters Ursulinen van de 11.000 maagden in de Haag (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 218 (1490), 276v (1493)). Gerrit had een erf aan de zz Kortegracht naast het huis met hofstede van Albert Albertsz en Steven Albertsz. Aan de andere zijde van het laatstgenoemde huis lag een gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 142 (1485)). Hij bezat tevens een erf aan de nz Kortegracht naast het hoekhuis waarvan zijn broer Lambert en zuster Geertruid eigenaars waren. Hun hoekhuis legateerden zij aan [brouwer] Gerrit Gerrit Reijersz, zoon van Gerrit, hun neefje (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 147 (86)). Gerrit had een erf in de Mooierstraat naast Arend Moij (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 98v (1482)). Gerrit droeg aan zijn broer Lambert Reijersz zijn erfdeel over in de nalatenschappen van hun ouders en van hun zuster Johanna (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 123 (1484)). Gerrit, zijn broer Lambert Gerritsz en zijn zuster Geertruid Reijer Lambertsdochter droegen aan heer Gijsbert van Kolveschoten en heer Sander Willemsz, priesters, de verbeterschap over van een huis in de Muurhuizen van de wijk Breul, ez de Stadsramen, az de erven Goort van Sneul (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 125 (1484)). Gerrit had een gerechtelijk geschil met zijn dochter Beertje, met Gerrit Meeusz als haar voogd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 145v (1486)). Gerrit zelf, Jan Gerritsz x Mechteld, Gerrit Gerritsz x Margriet en Gerrit van Davelaar x Agnes droegen aan Beertje, weduwe van Herman Bot, een huis met hofstede in de wijk Breulstraat over, ez gemene steeg, az en achter Lambert Reijersz en Geertruid Reijers. Beertje gaf dit goed in erfpacht aan Jan Gerritsz x Mechteld voor een jaarlijkse huur van 7,5 Rijnse gulden. Zij verklaarde van haar vader Gerrit haar bruidschat ontvangen te hebben en deed afstand tbv haar vader van haar erfenis in de nalatenschap van haar moeder. Vader Gerrit behield gebruiksrecht van land in de Haar (zie AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 6 (1510)) dat aan Beertje toebehoorde. Gerrit en zijn genoemde kinderen en aangetrouwde kinderen droegen aan zijn broer Lambert Reijersz een half huis met hofstede, in gedeeld eigendom met Jorden Gerritsz, in de wijk Langestraat over, ez Willem van Bilaar, az Lambert zelf, achter en voor een gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 159-159v (1486)). Gerrit bezat een erf naast een molenwerf buiten de Utrechtsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 330v (1497)). In 1467 verwierf Gerrit van Hendrik Bosch het recht om de helft van een stuk veenland achter de Soester eng af te graven (bnr. 1 inv.nr. 2: ff. 212v (1467), 224 (1468); inv.nr. 3912 (1467)). In 1486 droeg hij de eigendom van deze helft van het veenland achter de Soester eng over aan Lambert en Geertruid, zijn broer en zuster (bnr. 1 inv.nr. 4021 (1486)).</p> <p>C Gerrit was de vader van [brouwer] Gerrit Gerrit Reijersz x Margriet, Jan Gerritsz x Mechteld, Agnes x Gerrit van Davelaar en Beertje, weduwe van Herman Bot. Beertje hertrouwde met Jan van Vlowijk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 186 (1488)), een collega-stadsbestuurder van haar vader. Agnes en Beertje verklaarden elkaar tot erfgenamen, indien zij kinderloos bleven, en hun broer Jan Gerritsz tot erfgenaam na hun beider dood (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 360v (1499)).</p> <p>Gerrits vader Reijer Lambertsz had waarschijnlijk in de Muurhuizen van de Breul bij de Stadsramen gewoond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 125 (1484)).</p>
Schaik, van		Gerrit	1 Nenne 2 Bertraat	m/v <p>A Gerrit en Bertraat droegen twee brouwketels waar men hobbier in brouwde, over aan Amelrik Evertsz x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 273 (13-8-1493)). Gerrit verhuurde aan Peter Bot Andriesz een brouwketel voor een periode van vier jaar, ingaande met Sint-Jan (24 juni), voor een huur van 5 courante Rijnse gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 275v (19-11-1493)).</p> <p>B Gerrit was schepen in 1477 (+ lid van de vijf), 1489, 1493, 1497, 1501, 1504 en 1509, burgemeester in 1491 en 1499, substituut-schout in 1509; zijn wapen bevatte in het midden een ring met drie lelies (1504) en boven een ossenkop (1489)? Gerrit was tevens kerkmeester van de OLV-kapel in 1480, 1489 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 199v), 1493 en 1494 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 286v). Gerrit en Bertraat bewoonden een huis met doorgaande hofstede zz Langegracht, dat in 1487 door de erven [brouwer] Rutger Jacob Gerritsz in eigendom werd overgedragen op heer Jacob van den Berge, priester van de door Rutger gestichte vicarie onder het Bruine Kruis in de Sint-Joriskerk, ez Peter Bot Volkensz, az Geertruid, weduwe van Herman Evertsz. In 1495 kregen ze deze hofstede van heer Jacob van den Berge in eeuwigdurende erfpacht voor 4 Rijnse gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 175v (1487), 246 (1491), 304v, 306 (1495), 313 (1496)). Gerrit bezat tevens een huis met hofstede op de Kamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 148 (1486)). In 1496 hadden Gerrit en Bertraat een huis zz Kortegracht, ez Willem Aartsz x Deliana, az gemene steeg, achter Luther Hendriks en de erven Peter Aartsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 315-315v, 351v (1498)). Albertien, weduwe van Willem van Zuilen, en haar zoon Jan van Zuilen droegen aan Gerrit en Bertraat een hof in de Horseweide over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 141 (1485)). Hij was landgenoot te Leusden (AP bnr. 100 inv.nrs. 1099 (1478; zegel oorkonde hetzelfde wapen), 771, 1100 (1482), 1031 (1484), 766 (1488)). In 1488 was Gerrit als leenman van Steven van Zuilen van Nijveld aanwezig bij een financiële transactie inzake het goed Ten Broek of Groot Daatselaar (PG bnr. 99 m. 120b). Hij verkocht Gerrit aan Egbert de Beer de helft van 3 dammaat land in de Nieuwe Slaag, die hij in gedeeld eigendom had met Egbert (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 194 (1488)). Fie, weduwe van Jan van Bilaar, vestigde een rente van 7 Rijnse gulden tbv Gerrit en Bertraat op haar goederen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f.</p>

					<p>182 (1488)). Gerrit bracht zijn goederen in de gemeenschap van goederen met Bertraat. Beiden benoemden hun gezamenlijke kinderen en de voorzoon van Gerrit tot hun erfgenamen voor een gelijk deel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 277 (1493)).</p> <p>C Gerrit van Schaik Gerritsz, voorzoon, deed tbv zijn vader afstand van de erfenis van zijn moeder Nenne, behalve van de renten uit het huis op de Kamp waar Dirk Theeusz in woonde. Zou zoon Gerrit zijn vader of diens vrouw Bertraat in woorden of daden overlast bezorgen, wat iemand van de bureu zou opmerken, dan zou vader Gerrit hem onterven (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 145 (1486)). Zoon Gerrit droeg de helft van het huis met de erfpacht van de hofstede op de Kamp over aan Dirk Theeusz x Agnes, ez Evert Egbertsz, az Hendrik van Zijl, voor en achter een gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 161v (1486)). De Jonge Gerrit van Schaik ontving van heer Filips Botter – priester, want met voogd – een kamer met hofstede in de wijk Breul bij de Kortegracht, achter het huis met hofstede dat van Frank van Bommel was geweest, ez Goort Lambertz, az gemene steeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 230v (1491)).</p>	
?	Schonenburch, van		Anton	Albertje	m/v	<p>A Het geschil dat Anton was begonnen tegen Gerrit Reijersz en Margriet Peter Aaltsweduwe over een brouwketel, werd aan de gerechtelijke arbitrage overgelaten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 136 (1485)). De ketel behoorde waarschijnlijk tot de nalatenschap van Albert Karman, broer van Margriet, waarop Anton, gehuwd met Albertje, dochter van Albert Karman, ook aanspraak maakte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 68v (1481)). Mogelijk huurde Gerrit Reijersz deze ketel of had hij die van Margriet overgenomen.</p> <p>B Was raad in 1481. Vermoedelijk was Anton in 1464 nog minderjarig, daar hij toen door een voogd werd vertegenwoordigd (AP 100 inv.nr. 727 (1464)).</p>
		Simonsz	Koenraad	1 Aleid 2 Hildegond	m	<p>A Koenraad had de lijftocht aan een brouwketel die eerder van Margriet, de vrouw van Willem van Hagenouwe, was geweest en waarop Hubert Jan Klaasz en zijn zuster Aleid aanspraken hadden vanwege het overlijden van hun moeder, die deze ketel van Margriet had geërfd. Hun aanspraak op de helft van de ketel droegen zij over aan Tijmen Louwenz x Dirkje (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 56 (1480)).</p> <p>B Koenraad was raad in 1467. Koenraad bezat een erf in de wijk Breulstraat bij de stadsmuur (AP bnr. 100 inv.nr. 678 (1441)). Aleid, met Koenraad als voogd, schonk een jaarlijkse rente van 2 postulaatsgulden uit de helft van het huis met hofstede waar zij in woonden, aan het Sint-Pietersgasthuis om turf voor de zieken van te kopen. Koenraad behield de lijftocht aan deze rente (PG bnr. 99 m. 48b (1458)). Koenraad en Hildegond bezaten een deel van een huis met erfpacht van de hofstede aan de zz Langegracht, ez Herman Evertsz, az nakomelingen Herman Bot en Andries Bot. Ze deelden de eigendom met Aalt Hendriksz x Liesbet (helft) en met Hendrik van Westrenen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 45v (1480)). Koenraad en Hildegond droegen samen met Jutte Jacob Gerritsdochter aan Ricolant Jacob Gerritsweduwe hun rechten op een huis met de huur van de hofstede buiten de Rodetorenpoort over, de helft van een rente uit het huis dat hiernaast stond, een rente uit een hof buiten de stad bij de Spui, renten op kameren in de Lieve-Vrouwestraat met de helft van de hof van de twee kameren die Jacob Gerritsz had gebouwd, rechten op een schuur met hofstede, hooiberg en naastliggende steeg in de Haag, ez Koenraad Simonsz, az Jacob Alerts, een rente uit een huis met hofstede waar Peter Jan Zwaansz in woonde, een rente uit een huis met hofstede waar de Daker in woonde in de Hellestraat, ez Koenraad Simonsz, az Jan Tede Jansz, nog enkele andere renten, en rechten op een huis met hofstede in de wijk Breul, ez Gijsbert Duwer, az Gerrit Boel. Ricolant droeg op haar beurt aan Koenraad en Hildegond haar rechten op land ‘onder de eikenboom’ over, rechten op drie kameren in de Haag, enkele renten uit goederen en rechten op een huis met hofstede in de wijk Breul, ez Arend Moij, az nakomelingen Peter van Westrenen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 48v-49v (1480)). Koenraad en Hildegond droegen aan Engbert de Bette x Aleid de verbetering van een huis met de erfpacht van de hofstede op de Kamp over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 54 (1480)). De erven Koenraad Simonsz hadden land buiten de stad tussen de Utrechtsepoort en de Slijkpoort binnen de Oude wal met voor en achter een weg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 250 (1492)). Hildegond vestigde als weduwe van Koenraad Simonsz een jaarlijkse rente van 1 Arnoldusgulden uit de verpachting van een hof in de Horseweide op het altaar van de Heilige Drievuldigheid in de Sint-Joriskerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 309 (1495)). Hildegond, weduwe van Koenraad Simonsz, droeg een hofje in de Mooierstraat over aan Klaas Peter Grijpsdochter, Peter Willemsz x Willemien (bnr. 1 inv.nr. 4271 (1522)).</p> <p>C Koenraad en Hildegond hadden twee dochters: Aleid, gehuwd met [brouwer] Meeus Gerritsz, en Belie. Na overlijden van Koenraad kreeg Aleid het huis met hofstede in de Lieve-Vrouwestraat, ez Herman van Aalrehorst, az OLV-Kerkhof (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 217 (1490)).</p>
	Smit		Ricout	Deliana	m/v	<p>A Ricout verwierf het huis [brouwerij] aan de nz Havik en een hof op de Koppel naast de Beek van Margriet, gehuwd met Willem van Hagenouwe en eerder gehuwd met [brouwer] Jan Klaasz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 9 (1479)). Weduwe Deliana ontving van Steven Arendsz (kleinzoon) een vierde van een brouwketel die hem als erfenis van zijn vader was toegekomen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 105v (1483)). Kennelijk zette Deliana het bedrijf voort na overlijden van haar man.</p>

					<p>B Ricout Smit Willemsz was raad (en substituut-schout) in 1478 en 1481; zijn wapen bevatte twee toegewende schoorsteenhalens, vergezeld in het midden van een hamer (1478, 1479). Hij was gemachtigde van het Sint-Barbaraklooster in 1480 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 40). Ricout had een hof Buiten Bloemendal (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 357v (1499)). Hij gaf een hof op de Kleine Meent buiten de Sint-Andriespoort in erfpacht aan Jacob Hendriksz x Janna (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 31v (1479)). Hij verwierf een huis met hofstede op de Kamp van [brouwer] Arend Moij x Geertruid en van Anton Hubertsz x Machteld (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 53v (1480)). Ricout vestigde tbv het Lazaushuis een rente van 2 Rijnse gulden per jaar op zijn bezittingen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 23 (1479)) en tbv het bouwliedengilde een rente van 2 Rijnse gulden op een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 47v (1480)). Deliana Ricout Smitsweduwe verwierf een kwart van een huis met hofstede naast de OLV-kerk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 99v (1483)). Ricout moet uiterlijk in 1483 zijn overleden. De erven Ricout Smit bezaten een perceel Buiten de Rodentoren (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 207v (1489), 357v (1499)).</p> <p>C Ricout had een zoon genaam Arend (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 334v (1497), 357v (1499)). Onder de erfgenamen onder anderen heer Willem Smit en Lumen Smit x Evertje (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 357v (1499)). Ricout was familie van Gerrit van Westrenen en diens zoon Hendrik (AP bnr. 100 inv.nr. 719 (1473)). Een Ricout Smit Jansz was schepen in 1412, 1414 en 1420. Deze had een zelfde wapen met twee schoorsteenhalens en een hamer in het midden (1412, 1414). Ricout Smit Willemsz x Machteld verkochten in 1431 een huis met hofstede achter de Heilige Geestkapel in de wijk Langestraat, ez de nakomelingen van Willem Smit Ricoutsz (AP bnr. 100 inv.nr. 668). Willem Ricoutsz en Filip Ricoutsz droegen in 1460 een huis met hofstede in de wijk Langestraat aan de Plaats over die hun was aangekomen door overlijden van Ruseltje Ricout Smitsdochter (AP bnr. 100 inv.nr. 953).</p>
Soest (Zoes)	Gerritsz	Jacob	Armgard	m/v	<p>A Jacob Soest wees aan zijn vrouw Armgard de lijftocht toe van de derdedelen van een huis, hof en hofstede in de wijk Langestraat, waar zij in woonden, en van hun brouwketel om daar levenslang van te genieten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 370v (1500)).</p> <p>B Jacob was raad in 1510, 1512 (+ lid van de vijf), 1518, 1526 en 1530. Het huis van Jacob en Armgard was gelegen naast het huis met hof en hofstede van Jan Willemsz x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 407 (1502)). Dirk Vos Hermansz en Jacob Botter droegen een huis met hofstede en een schuur met hof en hofstede aan de zz Havik aan Jacob Soest Gerritsz over, ez erven Andries Evertsz, az Bertout Willemsz, achter Peter Pijl, Willem van Dam en de nakomelingen Tijmen Boesgenz. Mogelijk als onderpand, want hetzelfde jaar werd overdracht teruggedraaid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 229v, 240 (1491)). Gerrit Soest x Dietelt droegen zijn erfdeel in de nalatenschap van hun vader en het toekomstige erfdeel in de nalatenschap van hun moeder over aan Jacob (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 311 (1496)). In 1503 droegen Jacob Soest x Armgard hun aanspraak op de nalatenschap van Gerrit Meeusz x Lubrich over aan Klaas Gerritsz x Willemien, Evert Aartzs x Aafje, Jan Gerritsz, Willemien en Feins (AP bnr. 100 inv.nr. 810). Jacob Soest Gerritsz en Klaas Gerritsz waren leenmannen van knaap Jan van Wede met leengoed in het maalschap van Wede (AP bnr. 100 inv.nrs. 765 (1516), 1079 (1531), 591: ff. 16, 82 (1517), 80v (1531)). Klaas Gerritsz droeg enkele renten uit goederen over aan Jacob en Armgard (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 16v-17 (1526)). Jacob Soest Gerritsz en zijn broer Gerrit behoorden tot de malen en landgenoten van Koelhorst (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 57v-58 (1531)). Jacob had in 1531 geen eigen zegel en liet zijn zwager Jan Pijl voor hem zegelen. Jacob Soest bezat samen met Klaas Gerritsz 8 dammaat land te Nederzeldert (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 76v (1532?)). Armgard, weduwe van Jacob Soest, met haar zoon Willem Soest als voogd, voerde in 1541 een proces voor het Hof van Utrecht tegen Albert Lumansz inzake de huwelijksvoorwaarden van diens eerdere huwelijk met Belie, dochter van Armgard (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 62-63v (1541)).</p> <p>C Jacob was zeer waarschijnlijk een zoon van [vermoedelijk brouwer] Gerrit Meeusz (zie boven). Jacob meestal met toenaam Soest genoemd om verwarring met naamgenoot en stadsbestuurder Jacob Gerritsz van Schaik te voorkomen. Gerrit Soest Jacobsz x Beerta, Willen Soest en Belie waren kinderen van Jacob en Armgard. Jan van Doornik droeg de eigendom van een vierdel land op de Hond over aan Gerrit Soest Jacobsz x Beerta, ez Jacob Soest, voor Koedijk, achter stad (bnr. 1 inv.nrs. 4141 (1510), 4142 (1511)). Belie trad in 1521 in het huwelijk met Albert, zoon van [brouwer] Luman Aartzs Moij (huwelijksmannen: Willem Evertsz en Bartolomeeus Evertsz). Huwelijksmannen van Jacob Soest waren Jan Soest en Klaas Gerritsz [zijn broers]. Belie bracht 10 dammaat land te Zeldert en 1,5 dammaat land in de Hond in. Albert bracht in het huwelijk het erf en goed te Glashorst [Scherpenzeel], de helft van 7 morgen land in het Zuurbroek [Leusden], een hof in de Horseweide, de helft van 20 dammaat land te Bunschoten – van Alberts eerste vrouw Kunera – en het huis zz Havik waarin Albert woonde (AP bnr. 100 inv.nr. 1123 (1521)).</p>
?		Hildegond/ Hilletje	Gerrit Splintersz †	v	<p>A Er werden bij Hilletje Splinters twee vaten bier verbuikt voor de landlieden op de OLV-vaart 's nachts. Tevens vergoeding voor indragen. Misschien was zij herbergierster en geen brouwster (bnr. 1 inv.nr. 459: 4 (1493)). Het huis van Gerrit Splintersz x Hildegond bij de Kamppoort was waarschijnlijk een herberg (zie B). Sommige herbergiers brouwden hun bier zelf. Op het adres Kamp 82 bij de Kamppoort is de fundering van een stenen brouwovenen gevonden. Het is mogelijk dat dit de herberg van Gerrit en Hilletje was, wat gelijk de exentrieke en daarom normaliter</p>

					<p>verboden locatie van een brouwerij zou verklaren.</p> <p>B In 1489 verwierven Gerrit Bot Hendriksz x Hendrikje het gehele huis met hofstede en paardenstal en een schuur met hof en hofstede en alle toebehoren gelegen op de Kamp bij de Kamppoort, die vroeger van Gerrit Splintersz waren geweest (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 200). Klaas Gerritsz x Goudje droegen aan heer Ricout Evertsz de helft over van het huis met de hofstede met schuur, hooiberg, hof en toebehoren en het huurrecht, gelegen op de Kamp, waar Gerrit Splintersz vroeger had gewoond (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 228v (1491)). Hildegond Gerrit Splinters weduwe verhuurde aan Goort Zuurtje x Aaf een andere hofstede op de Kamp, waarop het huis van de huurders stond, voor 4 gulden (10 Vlaamse groten per gulden) per jaar. Achter het huis was een put met naast het huis een doorgang waar je met een 'burrie' (draagbaar of kar) doorheen kon (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 14 (1479)). Herman Fojier x Jutte droegen aan Hildegond hun rechten over op de helft van een molenwerf met schuur, hof en hooiberg buiten de Kamppoort bij de stadswal naast een weg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 18 (1479)). Hildegond droeg aan Goort Aaltsz x Belie een erf met toebehoren in de Woesteigen over, in gebruik door Albert Jansz. Zij mocht dit erf echter levenslang blijven gebruiken (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 198 (1489)). Bij een van de huizen op de Kamp hoorde een hof die buiten de Kamppoort lag (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 221 (1490)). Hille had akkerland in de Woesteigen, waaronder Hein Ebbens akker (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 259 (1492), 280v (1494)). In 1503 droeg Hildegond aan Gerrit Bot Hendriksz x Hendrikje de helft van een vierdel land op de meent bij het Lazarushuis over, ez Gerrit Bot. Voorts droeg zij aan mr. Arjan Jansz x Beatrijs de helft van de huur van 4 gulden (10 Vlaamse groten per gulden) uit het huis met hofstede op de Kamp over, waar Aaf Zuurtjes weduwe met kinderen woonde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 412v (1503)).</p>
Spruit		Gijsbert	Gerritje	m	<p>A Klaagde Peter Jansz aan, omdat deze meer bier had verkocht aan Jan Simonsz, bierman van Gijsbert, dan volgens stedelijk reglement was toegestaan (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 211 (1467)). In 1483 gebruikte Gijsbert een brouwketel waaraan Weim Gerrit Evertsdochter eigendomsrechten had (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 108). Hij was in 1492 waarschijnlijk ouderman van het brouwersgilde, want hij ontving toen namens het gilde een jaarlijkse rente van 7 Rijnse gulden van Gijsbert Willemsz x Geertruid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 253v (1492)). Gijsbert Spruit maakte aan zijn dochter Ermgard voor na zijn overlijden zijn brouwketel waar men hobbier in brouwde, de kuipen, tonnen, tobben en alles wat tot de brouwerij behoorde en voorts zijn inboedel en roerende goederen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 356 (1498)).</p> <p>B Gijsbert was schepen en lid van de vijf in 1474; zegel onbekend. Gijsbert woonde in een huis met hof en hofstede aan de zz Langegracht (nu huisnr. 38), welk huis niet zijn eigendom was, ez een leeg erf bij de Oude Spui, az Jan Kraan en Margriet, (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 210v (1490), 283v (1494)). Gijsbert had een erf in de Nieuwstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 4v (1478), 200 (1489), 217v (1490), 364v (1499)). Gijsbert en Gerritje droegen aan Hendrik van Naarden een hof op de Visserij met het huurrecht over, ez Sint-Bararaklooster, az Jan van Bilaar. Willem Arendsz was aan Gijsbert en Gerritje een kapitaal van 90 Rijnse gulden verschuldigd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 7 (1478)). Willem uten Hage x Peternel vestigden een erfrente van 12 Arnhemse gulden per jaar tbv Gijsbert en Gerritje op al hun goederen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 44 (1480)). Gijsbert en Gerritje zegden uit deze erfrente 1 Arnhemse gulden per jaar toe aan hun zoon heer Willem (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 83v (1482)). Gijsbert verwierf van Hendrik van Snellenberch x Aleid de helft van een vierdel land op de meent in de Biezenkamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 159v (1486)). Gijsbert, Jan Spruit x Geertruid en Armgard Gijsbert Spruitsdochter droegen een jaarlijkse rente van 2 Rijnse gulden aan Reijer Evertsz x Gerbrich over. Een andere zoon [Willem?] verkeerde in het buitenland (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 224v (1490)). Gijsbert had een erf in de Langestraat in de wijk Breul naast Goort Jansz van Ewijk x Liesbet, wier huis eerder van Gerrit Bosch was geweest. Goort en Liesbet kochten ook het naastliggende pand dat eveneens aan het erf van Gijsbert en zijn vennoten grensde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 241v (1491), 254v (1492)). Gijsbert begon een rechtszaak tegen Tonis Tonisz inzake een vordering van 36,5 postulaatgulden die hij te goed had van Tonis' overleden vader vanwege twee paarden. Tonis beweerde dat zijn vader en oom voor dat bedrag een stuk veen hadden geleverd aan Jan Botter die dit bedrag dan maar aan Gijsbert moest betalen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 253 (1492)). Gijsbert droeg aan Dirk Jansz x Ermgard, dochter een vierdel land op de meent in de Biezenkamp over en voorts al zijn bezittingen roerend en onroerend in het gerecht van Amersfoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 369 (1500)). Gijsbert Spruit woonde in 1502 aan de zz Havik in een huis van Jacob Staal (zie bijlage 18b).</p> <p>C Kinderen: Gijsbert (x Margriet), heer Willem, Mechteld (x Gerrit Tonisz), Jan (x Geertruid) en Ermgard (x Dirk Jansz). Willem Spruit was een zoon van Gijsbert en Gerritje (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 5 (1478)). Gerrit Tonisz x Mechteld, droegen aan Gijsbert Spruit, haar vader, het erfdeel in de nalatenschap van haar moeder over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 178 (1487)). Ook Jan Spruit x Geertruid deden afstand van de erfenis van zijn moeder tbv Gijsbert, zijn vader (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 224v (1490)). Later volgden Gijsbert Spruit Gijsbertsz x Margriet (dochter van [brouwer] Herman Evertsz) hun voorbeeld (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 436-1: f. 356 (1498)). Gijsbert Spruit Gijsbertsz x Margriet deden afstand van Margriets erfdeel in de roerende goederen en de brouwketel uit de nalatenschap van haar vader Herman Evertsz tbv Geertruid, zijn weduwe. Margriet behield haar erfdeel in het onroerende goed en de renten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 348 (1498)).</p>

					<p>Gijsbert Spruit (vader?) was raad en lid van de vijf in 1446. Naast het huis van Gijsbert Spruit (zoon?) mocht in 1552 geen as, aarde of vuil in de gracht gebracht worden (bnr. 1 inv.nr. 12: 221). Gijsbert Spruit (zoon?) had in 1554 en 1556 een wapen met drie hamers.</p>
	Tijmen Dirks- dochter	Mechteld/ Metje	NN †	v	<p>A Zij vestigde een kapitaal van 45 Rijnse gulden tbv Hendrik Botter Aartsz x Agnes op het huis en hofstede waarin zij woonde [mogelijk hoek Krommestraat] en op haar brouwketel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 352 (1498)). [Als het klopt dat de brouwerij van Mechteld op de noordhoek Krommestraat/Achter het Oude Stadhuis stond, dan liep de gevonden houten waterleiding onder het tegenoverliggende pand De Kroon waarschijnlijk door naar haar huis.]</p> <p>B Mocht Dirk Willemsz van Monnikendam schade ondervinden van aanspraken op het schip dat hij van Gerrit Tijmenez had gekocht, dan zou deze schade mogen worden verhaald op de goederen van Mechteld Tijmenez, zuster van Gerrit [die kennelijk als borg voor haar broer optrad] (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 2v (1478)). Mechteld verwierf van Hendrik Reijers een kwart van een huis met hofstede in de Krommestraat, ez Lubbert Loochs, az gemene steeg [mogelijk hoek Achter het Oude Stadhuis]. Tegelijkertijd werd door Hendrik de helft van dit huis overgedragen aan Gerrit Tijmenez [broer van Mechteld] x Haas en het laatste kwart aan Armgard, weduwe van Gerrit Tijmenez, en haar dochter Cornelia (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 52 (1480)). Een jaar later droegen Gerrit Tijmenez x Haas een kwart van dit huis over aan Mechteld en een kwart aan weduwe Armgard, die toen ieder de helft van het goed bezaten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 61 (1481)). Mechteld, Klaas Paulusz x Cornelia vestigden een rente van 2 Rijnse gulden per jaar tbv Hendrik Moij op dit huis, ez mr Jan Valk en de erven Lubbert Loochs, az een gemene steeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 160v (1486), 251v (1492)). Cornelia, weduwe van Klaas Paulusz, droeg ten slotte haar helft van het huis over aan Mechteld Tijmen Dirksdochter, die daar woonde, ez erven Albert Dier, az steeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 339v (1497)). Mechteld had nu het hele pand in eigendom. Heer Albert ter Linde, kanunnik, droeg aan Mechteld zijn rechten op een huis met hofstede in de (wijk?) Krommestraat over, ez heer Albert ter Linde, az Herman Bot (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 105 (1483)). Heer Albert ter Linde droeg aan Arend Tijmenez x Mechteld het naast liggende huis met hofstede in de (wijk?) Krommestraat over, ez Mechteld Tijmens, az het Nieuwe Gasthuis. Albert kreeg van Arend x Mechteld en diens zuster Mechteld een lijfrente van 5 Rijnse gulden. Mechteld Tijmens fungeerde kennelijk als borg voor haar broer (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 176 (1487)). Zij kocht van de onmondige kinderen van Albert Dier Lumansz die hij had verwekt bij zijn maaagd Aleid Goorts een kwart van de belendende hofstede met bebouwing voor een bedrag van 40 postulaatsgulden, tegen een rente van 2 postulaatsgulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 254 (1492), 341v (1498)). Mechteld droeg aan Gerrit Hendriks x IJde de helft van een lege hofstede in de Krommestraat over, achter doorlopend tot aan de Vijver, ez Peter Bot Andriesz, az huis genaamd de Hemelse Poort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 356v (1498)). Mechteld ontving van Peter Jacob Aartsz x Evertje de helft van een hof buiten de Sint-Andriespoort in de Pothof. Peter droeg de andere helft van de hof over aan Armgard, weduwe van Gerrit Tijmenez, en Tijmen en Cornelia, haar twee kinderen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 28v (1479), 94v (1482), 155v (1486)). Mechteld schonk in 1491 een jaarlijkse rente van 1,5 Rijnse gulden, gevestigd op haar goederen, aan het schippersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 232v). Mechteld droeg de helft van al haar bezittingen over aan Albert Jansz x Geertruid, haar dochter, hetgeen zij had beloofd als bruidsgoed aan haar dochter mee te geven. Zij benoemde haar dochter Geertruid en dier kinderen tot erfgenamen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 384v (1501)).</p> <p>C [Brouwster] Cornelia Gerrit Tijmensdochter, nichtje – later getrouwd met Klaas Paulusz – legateerde aan Mechteld Tijmen Dirksdochter haar gehele nalatenschap, behalve haar aandeel in een brouwketel. Mechteld en haar dochter Geertruid legateerden aan Cornelia hun gehele nalatenschap, behalve hun aandeel in een brouwketel. Mechteld, haar dochter Geertruid en genoemde Cornelia benoemden Dirk Tijmenez en Gerrit Tijmenez tot hun erfgenamen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 105 (1483)).</p>
Vlug	Jacobsz	Goort		m	<p>A Goort Vlug, ouderman, en Jacob Gijsbertsz, busmeester, ontvingen van Willem Hendriksz x Hildegond tbv het brouwersgilde de aflossing van een rente van 3 gulden per jaar gevestigd op hun woonhuis en op een hof Buiten de Rodetoren (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 359 (1499)).</p> <p>B Het gaat waarschijnlijk om Goort Vlug Jacobsz die woonde aan de nz Havik, waar voor hem en na hem brouwers woonden (bnr. 12 nv nr 436-1: ff. 246 (1491); 412 (1503)). Hij was schepen in 1466 (+ kameraar), 1468, 1471, 1473 en 1476 (+ vijf), gasthuismeeester van het Sint-Pietersgasthuis (bnr. 1 inv.nr. 3927 (1470); bnr. inv.nr. 436-1: ff. 2 (1478), 7v 13v (1479) 62v (1481)) en procurator van het Observantenklooster (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 11v (1479), 97v (1482)); zijn wapen bevatte een hoge keper, beladen met drie sterren waarvan één in de top (1465, 1466, 1468, 1470, 1473, 1476). Hij had een huis met hooiberg in de Koppelstraat bij de stadsmuur (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 44v, 46 (1480)) en land op de eng (inv.nr. 436-1: ff. 73 (1481), 83 (1482), 370v (1500)) en op het Zwarte Land (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 172v (1487), 269v (1493)). Hij verwierf tevens de eigendom van de Collant gelegen in de Haag, waaruit hij jaarlijks een tijns van 1 mud rogge ontving (inv.nr. 436-1: ff. 77 (1481), 81, 96v (1482); AP bnr. 100 inv.nr. 805 (1525)). Hij was landgenoot in Nederzeldert (PG bnr. 99 m. 259 (1465) en in de Duist en de Haar, waar hij in 1469 een stuk duistland (grasland) te Zevenhuizen overdroeg aan Willem van Isselt x Armgard (bnr. 1 inv.nr. 4335).</p>

					<p>C Mogelijk was Goort een zoon van Jacob Vlug die lid van de vijf was in 1437, meensman in 1439 en schepen in 1449. Een naamgenoot was Goort Vlug de Jonge, die gehuwd was met Wendelmoed (Weim). Deze was zoon van Goort Vlug Jansz († ≤ 1479) x Gerritje, woonde aan de wz Langestraat (inv.nr. 436-1: f. 254 (1492)) en had goederen in de Koppelstraat, de Hellestraat en in de Horseweide. Goort Vlug de Jonge was landgenoot van Leusden en Hamersveld (AP bnr. 100 inv.nrs. 839 (1481), 739 (1527)), schepen te Amersfoort in 1483 en mogelijk raad in 1481 (+ vijf) en 1484. In het laatsgenoemde jaar werd hij verbannen uit het Sticht vanwege de burgeroorlog. In januari 1488 verklaarde hij geen vijandigheden tegen het Sticht te zullen ondernemen (bnr. 1 inv.nr. 4025). Weim Peter Hendriksdochter, die met Goort Vlug [de Jonge] was getrouwd, ontving in 1488 bisschoppelijk tiendgoed te Zeldert Bovenwegs in leen. Hun zoon was heer Jacob Vlug, priester (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 181-182). Een andere naamgenoot Mr. Goort Vlug Jansz was zoon van Jan Vlug x Geertruid, die aan de Langegracht woonden. Een Oude Goort Vlug woonde in 1533 op het Havik (bnr. 1 inv.nr. 7: 242).</p>
Vos	Cornelisz	Dirk, -de Jonge	1 Hendrikje † 2 Deliana	m	<p>A Had tweeënveertig vaten bier geleverd tbv stadsbestuur (bnr. 1 inv.nr. 458: 55 (1484)). In 1526 werd door Steven Aartsz verklaard dat IJde Kuitenbrouwers in de Krommestraat placht te wonen en daarna Dirk Vos en dat zij hun bier aan de zuidzijde aan de werf verscheepten. De burens haalden water bij de brug waar Albert Jansz woonde, waar een traphuisje stond met vier trapjes (bnr. 1 inv.nr. 6: 66).</p> <p>B In 1485 was Dirk Vos de Jonge raad. Waarschijnlijk gaat het om Dirk Vos Cornelisz. Hij woonde met zijn vrouw Hendrikje tot 1486 in een huis aan de zz Langegracht, waarvan zij eigenaar waren van de helft + verbeterschap (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 30 (1479), 165v (1486)). Woonde vervolgens in een huis aan de nz Krommestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 163v (1486), 187v (1488)), waar eerder Ricout Klaasz Kuitenbrouwer x IJde hadden gewoond. Buurman aan de ene zijde was zijn broer Hendrik Vos Cornelisz x Aleid. Dirk had bovendien eigendom in huizen aan de zz Krommestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 52v (1480), 146 (1486)). Hij verwierf vierdel van een hof in de Horseweide, die werd gebruikt door Janna van Koelhorst, ez Dirk Vos Cornelisz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 22 (1479)). Janna droeg deze hof aan Dirk en Hendrikje over voor 6 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 51 (1480)). Dirk en Hendrikje droegen hun deel in een hof in de Horseweide over aan Jan Tijmansz x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 167v (1487)). Hij was een bedrag van 55,5 Rijnse gulden schuldig aan Martijn Maas, welke schuld hij in vijf jaar zou aflossen, jaarlijks op de Sint-Bartolomeusmarkt te Deventer. Wellicht kocht hij hier brouwgraan in. Dirk Vos Hermansz was één van zijn beide borgen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 300v (1495)). Dirk kocht met zijn tweede vrouw Deliana voor 70 Rijnse gulden een huis en hofstede in de Muurhuizen in de wijk Krommestraat, ez Gerrit Bot Volkensz, az Thomas Izaäksz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 336 (1497)). Zij kochten samen aandelen in huizen en hoven bij het Oude Spui en bij het Nieuwe Spui (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 377 (1500)).</p> <p>C Hun zoon Cornelis Dirksz Vos x Agnes woonde en brouwde op het Havik (zie onder). Reijertje en Dirkje waren twee onmondige dochters van Dirk (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 409 (1502)). Stijn (gehuwd met Evert Zomer), Reijertje, dochters van Dirk Vos, en hun broer Cornelis droegen hun rechten in de brouwketel, kuipen, tobben en al hetgeen tot de brouwerij behoorde over aan Jan Vos, hun broer (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 129v (1521)).</p> <p>Broer Hendrik Vos Cornelisz was getrouwd met Aleid, was raad in 1474, schepen in 1480 en ouderman van het schippersgilde in 1482 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 80). Hendrik en Aleid hadden hof in de Horseweide langs een wetering (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 2 (1479), 70 (1481), 168v (1487), 276 (1493)). Ze hadden een huis aan de nz Krommestraat, ez Hendrik Vos Cornelisz, az nakomelingen Ricout Kuitenbrouwer (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 19v (1479), 42v (1480), 147 (1486), 187v (1488)). Het perceel liep door tot de Vijver.</p> <p>Een Mr. Dirk Vos was bode van het bouwliedengilde in de grote kerk (bnr. 1 inv.nr. 12: 804 (1569)).</p>
Westrenen van Noordwijk (Noerwyck), van [In de bronnen wordt afwisselend de naam Van Westrenen of Van Noordwijk gebruikt.]		Lambert	Baat	m/v	<p>A Lambert van Noordwijk gebruikte brouwketel van Evert van Scherpenzeel en diens zoon Herman (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 25v (1497)). Goudje Herman Beers had 15 mud hop gemeten voor de vrouw van Lambert van Westrenen, welke hop Luman Moij haar had verkocht (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 108 (1511)). Lambert van Noordwijk had brouwhuis en turfschuur (bnr. 1 inv.nr. 6: 29 (1526)).</p> <p>B Lambert van Noordwijk was schepen in 1534 en burgemeester in 1538; zijn wapen bevatte een ring en drie lelies (1527). Hij was gasthuismeester van het Sint-Pietersgasthuis in 1529-30 (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 50v). Lambert van Westrenen x Baat hadden twee huizen met hofstede aan de Kortegracht, ez Willem Aartsz, az Gerrit Hubertsz, waarop zij een jaarlijkse rente van 2 Willemschild hadden gevestigd tbv het kapittel van Sint-Joris (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 327 (1497)). Zij bezaten een erf in de Hellestraat tegenover het Observantenklooster (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 320 (1496), 352v (1498), 361 (1499)). Lambert en Baat droegen een hofstede met een hof erachter in de Hellestraat, ez Jan van Rumeler, az gemene straat, over aan Willem van Dam (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 325v (1497)). Lambert van Westrenen x Baat droegen in 1499 een hofstede in de Godschalkstraat over aan Peter Jansz die hierop had gebouwd, ez Wulfger van Huikenhorst, az gemene straat, ene einde Willem Aartsz, andere</p>

				<p>einde gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362). Lambert van Westrenen x Baat leenden een kapitaal van 60 Rijnse gulden van Aart Servaasz tegen een jaarlijkse rente van 4 gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 363 (1499)). Jan de Appelkoper beleed een schuld van ruim 9 Rijnse gulden aan Lambert van Westrenen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 368v (1500)). [Mogelijk verkocht Lambert fruit uit zijn hoven.] Lambert van Westrenen x Baat verklaarden een kapitaal van 54 Rijnse gulden schuldig te zijn aan jonkvrouw Aleid, weduwe van Aart Aartsz, tegen een betaling van een rente van 3 gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 375 (1500)). Lambert van Westrenen betaalde in 1525 waakgeld voor de wijk Langestraat (bnr. 1 inv.nr. 462: 86). Lambert was getuige in twist tussen Tonis van Emelaar en Jan van Dompsele die beiden een stuk veen gebruikten (bnr. 1 inv.nr. 8: 335 (1536)). Na overlijden liet Lambert onder andere een huis op de Kortegracht naast Peter Davelaar na, bewoond door Gerrit Evertsz, en een ander huis, waarin hij was gestorven, dat werd bewoond door Goort van Sneul (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 118v (1551)). Lambert (van Noordwijk/ van Westrenen) en Baat hadden land en een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436: ff. 148v (1486), 168v (1487), 197v (1489)) en een hof in de Pothof buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 274v (1493)).</p> <p>C Jonkvrouw Foise was een dochter van Lambert van Noordwijk en was getrouwd met Jan Jansz van Droffelaar met wie ze samen een aantal kinderen kreeg die in hun testament uit 1551 staan genoemd (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 117-120). Zij was weduwe toen hun zoon Bartolomeusz van Droffelaar in 1559 in het huwelijk trad met Aleid van Bilaar (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 98). Lambert van Noordwijk (vader?) was in 1469 broeder van de OLV-kapel. Zijn wapen bevatte drie lelies en een ring in het midden (1469). Lambert van (N)oordwijk werd na afloop van de Stichtse burgeroorlog in juli 1484 verbannen uit het Nedersticht (bnr. 1 inv.nr. 3999 (1484)). Een Lambert van Noordwijk (zoon?) had in 1565 land te Zeldert (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 28v).</p>
Wilde, de (Wild)	Bartolomeusz de Jonge	Gerrit,	Mechteld	m/v <p>A Gerrit en Mechteld huurden voor een periode van zes jaar een brouwketel die toebehoorde aan Fie, vrouw van Wouter Dirks, voor een bedrag van 14 lichte gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 141v (1485)).</p> <p>B Waarschijnlijk gaat het om Gerrit Bartolomeusz de Wilde, zoon van Meeus de Wilde x Elisabet. Gerrit de Wilde Bartolomeusz was raad in 1479 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 554). Gerrit de Wilde de Jonge had in een document zijn erfenis in de nalatenschap van zijn vader – die in 1480 of eerder overleed – overgedragen aan zijn moeder (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 55v (1480)). Vader Meeus was geen stadsbestuurder geweest. Gerrit en Mechteld verklaarden aan Teuntje, weduwe van Gijsbert Goortsz, een kapitaal van 75 Rijnse gulden schuldig te zijn (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 308 (1495)). Gerrit en Mechteld hadden recht op een legaat uit de nalatenschap van Beatrijs Vos (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 371, 373v (1500)). Gerrit en Mechteld droegen aan mr. Lourens van Kleef (geestelijke, want met voogd) de verbeterschap van het huis met hof en hofstede aan het Grote Kerkhof over, die de Oude Gerrit de Wilde het jaar ervoor had verworven (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 386v (1501)). Mr. Lourens droeg de verbeterschap later over aan Roelof Hendriksz x Aleid, de eerdere eigenaars van het goed, en vervolgens aan Evert Aartsz x Aaf (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 414, 415 (1503)). Jonkvrouw Geertruid, weduwe van de Oude Gerrit de Wilde, heeft dit bekrachtigd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 415v (1503)). Gerrit en Mechteld droegen aan Gijsbert Hermansz x Reijertje de eigendom van een vierdel land op de meent in de Biezenkamp over, van de Lageweg tot aan het Zwarte Land toe (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 190v (1488)). In 1480 was dit land reeds aan Gijsbert Hermansz x Reijertje overgedragen door Elisabet, weduwe van Meeus de Wilde, en haar dochter Beatrijs, vermoedelijk de moeder en zuster van Gerrit (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 55v, 58).</p> <p><u>Bij de volgende gegevens is het onduidelijk of het over Gerrit de Wilde de Jonge of Gerrit de Wilde de Oude gaat:</u> Gerrit de Wilde was schepen in 1474 en 1482; zijn wapen is niet bekend. Bevatte dit een hertengewei? Gerrit de Wilde huurde een huis en hofstede aan het Grote Kerkhof naast een huis dat deels in eigendom was van Celia, weduwe van Albert Vogel (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 113 (1484), 171v (1487)). Gerrit de Wilde verwierf in 1491 een leeg plaatsje achter de kamer die aan Reijer de Wilde had toebehoord en eerder was gebruikt door de kamers die aan de Hof stonden en eigendom waren van Gerrit de Wilde. De zolder boven het plaatsje was in gebruik door Beerta, dochter van Willem van Hardeveld, die een trap mocht plaatsen om op de zolder te komen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 41v (1480), 237v (1491)). Vervolgens gaf Gerrit de bebouwde hofstede aan de Hof met het lege plaatsje erachter doorlopend tot aan de kamer die aan Reijer de Wilde had toebehoord, in erfpacht aan Gijsbert Willemsz x Geertruid, voor een pacht van 3 postulaatsgulden per jaar, ez Werboubt Gerritsz, az een gemene steeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 239v (1491)). Gerrit de Wilde was landgenoot te Overzeldert; zijn wapen bevatte een hertengewei (bnr. 1 inv.nrs. 3967, 3968, 3969 (1479)).</p> <p>C Gerrit de Wilde (grootvader?) was in 1398 landgenoot van Koelhorst en behoorde in 1400 tot de tijnsngenoten van de stad; zijn wapen bevatte een hertengewei (PG bnr. 99 m. 191 (1398); bnr. 1 inv.nr. 3608 (1400)). In het jaar 1500 kochten Gerrit de Wilde de Oude x jonkvrouw Geertruid van Roelof Hendriksz x Aleid het huis met hofstede en gebruiksrecht van</p>

				<p>een steeg als achteruitgang aan het Sint-Joriskerkhof voor een bedrag van 50 Rijnse gulden, ez Celia Vogels, az Sint-Pietersgasthuis. Ze verklaarden aan de verkopers tevens een bedrag van 22 Rijnse gulden schuldig te zijn (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 367).</p> <p>Volgens het overzicht van zegelbeschrijvingen van Archief Eemland was Meins de/die Wilde/Wildt (Gerritsz) schepen in 1517, 1520, 1524, 1526, 1528 en 1539 en had hij in zijn wapen een hertengewei. Meeus de/die Wilde/Wildt (Gerritsz) was schepen in 1530, 1533 en 1535 en had in zijn wapen eveneens een hertengewei. Waren zij broers en beiden zoons van Gerrit de Wild de Jonge? Meeus was landgenoot te Koelhorst in 1533 (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 57v (1531); PG bnr. 99 m. 393 (1533)). Volgens de zegelbeschrijvingen zou een Meeus de Wild Gerritsz wiens wapen drie lelies en in het midden een zesbladige bloem bevatte, schepen zijn geweest in 1538 (bnr. 1 inv.nr. 4357, registnr. 929). In de lijsten van magistratsleden bij Van Bommel ontbreekt deze persoon (<i>Beschrijving Amersfoort</i>, 577).</p> <p>Gerrit Bartolomeusz de Wilde is niet dezelfde als de (waarschijnlijke) brouwer Gerrit Meeusz x 1 Margriet; 2 Lubrich, die woonde aan de Kortegracht. Deze voerde een leeuw in zijn wapen (zie boven).</p>	
	Willem Aartsz/ Arendsz	Willem	Ijde	m/v	<p>A Thomas Pijl x Geertruid en Deliana, weduwe van Willem Aartsz, droegen aan Willem Willem Aartsz x Ijde hun aanspraken over op het gehele huis en de hofstede aan de nz Kortegracht, waar Willem en Ijde in woonden, ez Gerrit Meeusz, az Meeus van Westrenen, en op de brouwketel die in dit huis stond, waar Willem dagelijks in brouwde (bnr. 1 inv.nr. 436-1: f. 333v (1497)). Willem en Ijde schonken in 1499 de brouwketel waar ze hobbier in brouwden, aan het Sint-Barbaraklooster (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 361v).</p> <p>B Was schepen in 1497, 1499, 1501 en mogelijk in 1503; zijn zegel bevatte een dwarsbalk, aan de onderkant gekanteeld met vier kantelen, hierboven drie schijven naast elkaar en beneden een ster (1501, 1503). Willem en Geertruid, zuster, ontvingen 100 Rijnse gulden uit de ouderlijke boedel, waaraan hun moeder Deliana, weduwe van Willem Aartsz, de lijftocht behield (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 333v (1497)). Het huis aan de Kortegracht stond naast een huis van Lambert van Westrenen x Baat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 327 (1497), 362 (1499)). Goubriich, weduwe van Hendrik van Westrenen, en Willem en Ijde droegen aan Bartolomeusz Maasz x Beerta twee delen van een huis en hofstede in de Breul over, ez Herman Heimansz, az Jacob Hendriksz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 295v (1495)). Willem en Ijde, Thomas Pijl x Geertruid en Deliana, weduwe van Willem Aartsz, verkochten een huis met de erfpacht van de hofstede Buiten de Rodetorenpoort, ez Evert Hoflaet, az Ricout Goortsz, aan buurman Evert Hoflaet x Celie voor een bedrag van 75 Rijnse gulden tbv Deliana (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 312v (1496), 340 (1497)). De erven Willem Aartsz gebruikten een hof geheten de Geerhof bij de Bleek buiten het Spui (bnr. 1 inv.nr. 436-1: f. 370 (1500)). Willem en Ijde, Deliana, weduwe van Willem Aartsz, Geertruid, weduwe van Thomas Pijl, en Geertruid en Deliana, Thomas' dochters, ontvingen van Jacob van Bilaar x Margriet een bedrag van 80 Rijnse gulden die zij verschuldigd waren aan de Oude Willem Aartsz en Deliana inzake een vierdel land op de meent bij de Honthorsterweg. Willem en Ijde en weduwe Geertruid verklaarden aan weduwe Deliana jaarlijks een bedrag van 5 Rijnse gulden schuldig te zijn vanwege de goederen die zij genoten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 312v (1496), 389 (1501)). Willem bezat een hof buiten de Sint-Andriespoort naast een hof aan een weg die zijn moeder kocht (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 415v (1503)). Willem Aartsz was landgenoot van Leusden in 1503; (AP bnr. 100 inv.nr. 1085 (1503), registnr. 275; met zijn zegel). Ijde bezat als erfgename van Willem Aartsz een stuk veen op het Dwarsveen te Soest (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 120 (1551)).</p> <p>C Willem was zoon van Willem Aartsz x Deliana. Zij bezaten verschillende erven in en om de stad, waaronder een erf nz Kortegracht (bnr. 1 inv.nr. 3897 (1465)), een huis, hofstede en hof zz Kortegracht, twee naast elkaar gelegen hofsteden nz Havik die ze met restanten van bebouwing (vermoedelijk vanwege de stadsbrand van het jaar ervoor) in 1496 aan Jacob van Bilaar x Margriet verkochten (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 312c) en hoven buiten de stadsmuur. Vader Willem Arendsz was schepen in 1459, 1463, 1472, 1474, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497 en burgemeester in 1476 en 1485; zijn wapen had een dwarsbalk, aan de onderkant gekanteeld met vier kantelen, hierboven drie schijven naast elkaar en beneden een ster (1463, 1472, 1487). In 1497 zaten Willem en zijn vader beiden in het stadsbestuur. Vader Willem moet in dat jaar zijn overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 333v (1497)). Willems zuster Geertruid was gehuwd met Thomas Pijl, die samen aan de Langestraat, hoek Zevenhuizen woonden; hun kinderen waren: Arend, Geertruid, Deliana, Anna, Liesbet en Hendrik (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 391v-392 (1501)).</p> <p>In dezelfde periode waren er diverse naamsgenoten: Willem Willemsz x Cunera; Willem Willemsz van Schaffelaar x Mechteld; Willem Willem Evertsz x Wendelmoed; Willem Willemsz x Margriet; Willem Willemsz als zoon van Willem de Brouwer x Belie; Willem Willemsz uten Voorde x Johanna. Om die reden zal Willem zijn vaders toenaam Aartsz hebben gebruikt (zie lijst schepenen 1499 en 1501: Willem Aartsz) en is hij mogelijk niet de schepen Willem Willemsz uit 1503. Op een charter van het Sint-Pietersgasthuis staat hij als schepen in 1501 echter wel voluit als Willem Willem Aartsz vermeld (PG bnr. 99 m. 220a).</p>
	Willemsz/	Willem (II)	Weim/	m/v	<p>A Willem Evertsz de Jonge huurde samen met Jacob Gijsbertsz van Geertje Vents en het onmondige kind van Wichert Schaap een brouwketel van</p>

Willem Evertsz/ Evertsz de Jonge		Wendelmoed	<p>556 (of 456?) pond voor een periode van drie jaar, ingaande op Sint-Gallen (=16 oktober; begin van het winterbrouweizoen), tegen een huur van 12 lichte gulden per jaar. Na afloop van de huurtermijn moesten zij de ketel weer terugleveren of 78 Rijnse gulden betalen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 191 (1488)). Willem Willemsz x Weim namen van Frederik Taatse x Lucie de brouwketel over, die ze bij Herman Beersz hadden staan. Zij betaalden hiervoor een jaarlijkse rente van 3 Rijnse gulden, af te lossen tegen de penning 14 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 313v (1496)).</p> <p>Willem en Weim droegen hun roerende en onroerende goederen inclusief brouwketel als onderpand voor een lening over aan mr. Aart van Schaik om het vervolgens voor 6 gulden per jaar van hem te huren (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 47 (1518)). In 1523 droeg mr. Aart (met voogd, geestelijke) de goederen weer aan hen over en was de lening kennelijk afgelost (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 166v). Op 15-4-1523 legateerden Willem en Weim het gehele huis waarin zij woonden met brouwketel en brouwgerie, de hofstede en de hof [met loods] in de Muurhuizen, een hofstede in de Teut en een hof op de Bloemendalse eng aan hun zoon Willem (III) (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 172v). De brouwerij stond al op zijn naam (Willem Willem Evertsz de Jonge) voordat zijn ouders waren overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 200 (1524)).</p> <p>B Willem Willem Evertsz was raad in 1479. Willem Evertsz was schepen in 1511, 1515, 1518, 1521, 1523 en 1525; zijn wapen bevatte zes lelies, in het midden vergezeld door een jachthoorn, bemmel of wassenaar (1515, 1518, 1521, 1523, 1525).</p> <p>Willem was de zoon van Willem (I) Evertsz x Sofie/ Fie (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251 (1492)). Willem en Weim kochten in 1491 van Gerrit Schaap een huis met hofstede en loods (in de Muurhuizen) aan de nz Havik, ez Aart de Ruge, az Willem van Hagenouwe, vlakbij zijn ouders, voor een bedrag van 100 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 233 (1491), 393 (1501)). In 1502 verwierven zij de naast liggende lege hofstede (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 405). Willem en Weim verklaarden van Willem Evertsz x Fie, zijn ouders, zijn huwelijksgave ontvangen te hebben. Zij ontvingen tevens een hof in de Teut naast de stadswal en twee renten uit goederen op de Kamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251 (1492)). Mogelijk hadden zij een erf op de Kamp, achter de Sint-Jansstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 282v (1494)). Willem en Weim verklaarden hun nalatenschap aan de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 294 (1495)). Willem en Weim, Fie, moeder van Willem, en Aleid, zuster van Willem, deden afstand tbv Luman Arendsz Moij x Beieraat van de hofstede in de Vijver, waarvan het huis en de schuur waren verbrand, alsmede van de hofstede hiernaast met de kamer, waarvan begunstigen al langer gebruik maakten, ez Jacob Staal, az Jan Servaasz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 309v (1495)). In 1503 benoemden Willem en Weim hun kinderen tot erfgenamen voor een gelijk deel, op last van lijftocht van de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 412v). In 1518 verwierven Willem en Weim een halve hofstede in de Muurhuizen, naast hun loods (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 47 (1518)). Voor de aankoop hadden ze vermoedelijk geld geleend van Aart van Schaik aan wie ze hun goederen in onderpand overdroegen. Op 29-7-1524 legateerden Willem en Weim aan dochter Diewertje de hofstede aan het Havik naast het erf dat eerder aan zoon Willem was gelegateerd en een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 195). Willem en Weim kochten een huis met hof en hofstede in de Pothof op de Kamp om na hun overlijden toe te komen aan dochter Diewertje of haar dochter Fijtje (Feie) (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 199 (1524)). Ze verkochten samen met dochter Diewertje (met voogd; haar echtgenoot Rutger was kennelijk overleden) de lege hofstede op het Havik die aan haar was gelegateerd (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 200 (1524)).</p> <p>C Willem en Weim kregen twee kinderen Willem Willem Evertsz de Jonge en Diewertje Willem Evertsdochter (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 23v (1517), 47 (1518)). Zoon Willem was vermoedelijk getrouwd met Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 190v (1524)) en dochter Diewertje trouwde met Rutger de Verver (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 195 (1524)). Zoon Willem handhaafde dus de voornaam van zijn overgrootvader Evert als toenaam. Willem Willemsz – zoon – was schepen in 1503(?), 1506, 1511 en 1515; zijn wapen bevatte zes lelies, in het midden vergezeld door een jachthoorn, bemmel of wassenaar (1506, 1511, 1515). In 1511 en 1515 zaten Willem Evertsz en Willem Willemsz – vermoedelijk vader en zoon gezien hetzelfde wapen – gezamenlijk in het stadsbestuur.</p> <p>Vader Willem Evertsz was schepen in 1473 en raad in 1484; zijn wapen bestond uit zes lelies, in het midden vergezeld door een jachthoorn of een bemmel (1473). Willem Evertsz x Sofie, de ouders van Willem, hadden ook twee dochters genaamd Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 45v (1480)) en Beieraat, die was gehuwd met Luman Arendsz Moij. Zij bezaten een huis aan de nz Havik, het tweede huis vanaf de Havikerbrug (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 47v (1480), 71 (1481), 214 (1490), 381 (1501)) en een huis aan de zz Havik, het tweede huis vanaf de Vijver, doorlopend tot aan de Vijver, welk huis werd verhuurd aan Luman Arendsz Moij x Beieraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 193v (1488)). In 1491 verkochten ze een huis met hofstede Buiten de Rodetoren waarin Aleid van Wierden had gewoond voor 55 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 231v). Zij bezaten een stuk land in de Duinen van De Birkt (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 15 (1479), 45v (1480), 75 (1481), 197v (1488), 249v (1492), 383v (1501)). Vader Willem Evertsz had een huis met hofstede en schuur op Bloemendal bij de Koppelstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 29 (1479), 57-57v (1480), 148 (1486), 202v (1489), 247 (1491)), een hof buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 56 (1480)) en een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 59v (1481), 153-153v (1486), 212v (1490)). Willem x Sofie verwierven van Margriet Jan Arendsweduwe haar vaders erfdeel in de</p>
----------------------------------	--	------------	---

				<p>nalatenschap van Jacob Nening en van Daam Goortsz Koning (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 30 (1479), 63v (1481)). Van Hildegond Bertout Willemsweduwe ontvingen zij haar erfdeel in de nalatenschap van haar vader (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 40 (1480)). Willem en Sofie droegen in 1485 hun rechten op een huis in de Muurhuizen van de wijk Langestraat over aan heer Peter Brouwer (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 134). Zij verwierven in 1487 twee kameren en het huurrecht van de hofstede in de Teut (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 170). Willem Evertsz gebruikte land op de eng, dat hij huurde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 201 (1489)). Willem en Sofie schonken renten aan het brouwersgilde en het timmerliedengilde om hieruit wekelijkse missen te bekostigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 217 (1490)). Een jaar later werd de Heilige Geestbroederschap eveneens een rente geschonken (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 228v (1491)). In 1492 verklaarden ze hun nalatenschap aan de langstlevende (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251v). Vader Willem Evertsz overleed in 1495 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 309v; AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 25 (1497)). Fie Willem Evertsweduwe bezat een stuk veen achter de Soester eng (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 378v (1500)). Samen met haar dochter Aleid droeg zij in 1502 haar rechten op een huis aan de zz Langegracht over aan Armen de Poth (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 408v).</p> <p>Willem en Weim waren mogelijk familie van de broers Andries en Evert van Donseler (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251 (1492)) en van Amelrik Evertsz, oom? (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 309v (1495)).</p> <p>Er was in dezelfde jaren ook een Willem Evert Goedenz x Jutte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 163, 165 (1486), 219 (1490)). Willem Evertsz (Goede) was ouderman van het bouwliedengilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 357v, 360 (1499)). Willem Evert Goedenz de Jonge was gehuwd met Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 277v (1494)). Hij werd Comen Willem Evertsz genoemd en was kennelijk koopman (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 351v (1498), 368v (1500)). Hij was lid (ouderman of busmeester) van het kramersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 94v (1520)). Daarnaast was er een Willem Evertsz van Liendert x Zwaantje (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 380 (1500)). Deze kocht van Willem Evertsz x Aleid het huis met hofstede in de Breul naast het huis van Hendrik van Haaften (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 408 (1502)).</p> <p>Een Willem Evertsz – zoon? – was in 1526, 1530, 1534 en 1538 raad in het stadsbestuur. Een Willem Evertsz de Jonge – kleinzoon? – was raad in 1558.</p>
		Ijde	Ricout Klaasz Kuitenbrouwer †	v <p>A In 1526 werd door Steven Aartsz verklaard dat Ijdje Kuitenbrouwers voorheen in de Krommestraat had gewoond en na haar Dirk Vos en dat zij hun bier aan de zuidzijde aan de werf verscheepten. De burens haalden water bij de brug waar Albert Jansz woonde, waar een traphuisje stond met vier trapjes (bnr. 1 inv.nr. 6: 66).</p> <p>B De nakomelingen van Ricout Kuitenbrouwer hadden een huis in de (wijk) Krommestraat naast een huis van heer Egbert Bor, priester, die zijn huis in 1479 overdroeg aan Hendrik Cornelisz Vos x Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 19v). Ijde droeg aan Arend van Scherpenzeel x Jacobje de eigendom van een huis en hofstede in de Krommestraat over, ez Aart Goedenz, az de buurtsteeg [zz Krommestraat naast Kerkgang?], tegen een jaarlijkse rente op haar lijf van 3 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 40v (1480)). Zij vestigde een rente van 12 Rijnse gulden tbv het Sint-Agnietenklooster op het leven van Wendelmoed Wernersdochter, op een huis en hofstede in de Krommestraat, ez Hendrik Vos, az Jan Tijmensz [nz Krommestraat ter hoogte van Kerkgang?] (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 42v (1480)). Het huis naast Jan Tijmensz was in 1486 in handen van Dirk Vos Cornelisz, dus die had het huis van Ijde blijkbaar overgenomen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: 163v). Zij droeg aan Klaas Wevers een kwart van een huis en hofstede in de Krommestraat over, ez Thomas van der Maat, az de erven Goort Koning [locatie onduidelijk] (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 96 (1482)). Ricout Klaasz had als opvolger van Peter van Uitwijk vanaf 27-4-1467 het erf de Eult met het veen over de Soestdijk als bisschoppelijk goed in leen. Na zijn overlijden ontving zijn dochter Geertruid, gehuwd met Jacob Volkensz, dit goed op 7-9-1468 in leen, die het in 1475 overdroeg op Frederik uten Ham (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 27).</p>
Zaal		Jan	Gerritje	m <p>A Arend Moij x Geertruid droegen hun brouwketel waarin hophier werd gebrouwen, over aan Jan Zaal (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 354v (1498)). [Zou ook als onderpand van lening kunnen zijn gebeurd, dus hoedanigheid van brouwer is hiermee niet bewezen. Het feit dat Jan een erf aan de Kortegracht had en een hof buiten de Sint-Andriespoort, maakt het wel waarschijnlijk.]</p> <p>B Was schepen in 1477 (+ lid van de vijf), 1484, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497, 1499, 1500, 1502, 1504, 1506, 1508, 1510, 1512, 1514, 1516, 1518, 1522, 1524 en 1526. Hij was burgemeester in 1486 en 1519; zijn wapen bevatte drie ruiten (1485, 1491, 1495, 1497 en later), in het midden vergezeld door een bloem/ster (1484, 1491, 1495).</p> <p>Jan en Gerritje namen in 1480 van Peter Dier een hof buiten de Sint-Andriespoort op de Glashorst aan de stadssingelgracht in erfpacht voor 2 bisschopsgulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 49v (1480), 91 (1482)). Jan verwierf van Teuntje Dirk Dirksweduwe de helft van het erf en goed geheten Ten Weg te Hoogland, ez Liendertse eng en Hoever eng, az gemene weg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 188 (1488)). De andere helft van dit erf</p>

				<p>verkreëg hij in 1494 van Ricout van Hees (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 280v). Jan Zaal had een erf zz Kortegracht naast een hofstede die Gerrit Meusz x Lubberich van het Sint-Aagtenklooster hadden overgenomen. Gerrit was al eigenaar van het perceel aan de andere zijde van deze tussenliggende hofstede (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 189v (1488)). In 1496 verwierf Jan een stuk land in de Buzerskamp, ez het Zwarte Land, az een gemene weg, voor een jaarlijkse rente van 8,5 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 317, 396 (1501)). Wouter Lumentz x Bertraat vestigden tbv Jan Zaal een rente van 1 Rijnse gulden per jaar op hun brouwketel waar zij hobbier in brouwden, af te lossen de penning 14. Zij mochten de ketel pas verkopen, verplaatsen of van zijn stal afhaken na aflossing van de lening (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 365v (1499)). In 1501 verkreeg Jan van de nagelaten onmondige kinderen van Albert Dier Petersz de eigendom van de helft van het huis met hofstede aan de Plaats, waar Peter Dier had gewoond. Jan Zaal behoorde tot de malen van Hoogland (bnr. 1 inv.nrs. 4107 (1505), 4179 (1517); AP bnr. 100 inv.nr. 1077 (1516)) en tot de geërfden van Zeldert (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 48-48v (1501); bnr. 1 inv.nr. 4297 (1525)).</p> <p>C Jan had twee zoons Klaas en Hendrik die op 23 maart 1509 aan heer Willem Smit de goederen van hun moeder overdroegen, uitgezonderd hun kindsdeel in de inboedel en de schulden (bnr. 1 inv.nr. 4130). In 1541 trad een Jan Zaal van Amersfoort, inwoner te Utrecht, als getuige op in een rechtszaak tussen Ermgard, weduwe van Jacob Soest, en Willem Soest haar zoon en voogd enerzijds en Jacob Lumanz, haar zwager, ter andere zijde voor het Hof van Utrecht (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 63v).</p>
--	--	--	--	--

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/ weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1500-1525					<p>A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.</p>
	Aartsz die Brouwer	Jan		m	<p>A Gezien de toenaam was Jan een bierbrouwer of brouwknecht, maar hiervan is verder geen bewijs.</p> <p>B Jan Aartsz die Brouwer verklaarde aan Gerrit van Hamersveld een bedrag van 17,5 Rijnse gulden schuldig te zijn (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 122 (1506)).</p> <p>C Ene Jan Aartsz op Bloemendal huurde in 1537 de Bosschertiend van 20 mud rogge voor 1 Karolusstuiver per mud (bnr. 1 inv.nr. 8: 412).</p>
	Albertsz, Brouwer	Evert	Fie	m	<p>A Evert werd bekeurd door de oude accijnsmeesters, omdat hij tweemaal had overgebrouwen: de ene keer negentwintig vaten, de andere keer achtentwintig vaten (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 81 (1517)). Margriet, weduwe van Albert Stevensz, moeder, droeg in 1526 de lijftocht aan het huis waarin zij woonde, strekkende tot aan de Duurlingerhof, ez de erven Albert Stevensz, az de steeg, over aan haar zoon Evert. Evert zou tevens gebruik mogen maken van de brouwketel die zij gebruikte, zo lang zijn moeder leefde. Hij zou de ketel laten lappen of stoppen indien nodig, waarbij een afspraak over de kosten werd gemaakt. Evert betaalde hiervoor een jaarlijkse vergoeding van 10 Rijnse gulden aan zijn moeder met een erf te Hoogland als onderpand. Bovendien mocht moeder Margriet in een kamer van het huis blijven wonen met vuur en licht. Mocht de brouwketel te versleten zijn om te gebruiken, dan zou jaarlijks slechts 5 Rijnse gulden worden betaald (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 229). In 1528 Evert Albertsz Brouwer genoemd (bnr. 1 inv.nr. 6: f. 232). Evert Albertsz werd in 1533 beboet omdat hij vier vaten bier over zijn peil had gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 7: 28). Evert Albertsz had in hetzelfde jaar een geschil met schipper Goort Vlug vanwege geleden schade. Evert moest aan Goort nog 5,5 stuiver betalen, om welke reden Goort aanvankelijk niet bereid was Everts bier te vervoeren met zijn schuit. Na vereffening had Evert de hele dag bier zitten drinken en had zijn lading bier een dag te laat naar Goorts schuit gebracht. Schipper Goort had op de rede van Naarden stormschade geleden (bnr. 1 inv.nr. 7: 214, 219, 222 (1533)). Na alle partijen te hebben gehoord heeft de stadsraad besloten dat het bier dat in de schuit was geborgen paars paarsgewijs moest worden betaald en dat daarom Dirkje, weduwe van Jan Kamp, aan Evert Albertsz 3 Hollandse gulden moest betalen en dat Goort [schipper Goort Vlug] een brouwsel bier van Evert Albertsz gratis naar Naarden zou moeten varen (bnr. 1 inv.nr. 7: 11 (1533)). In 1542 nam Evert Albertsz een halve brouwketel in zethuur aan van Aart Gerritsz en de zijnen – voor de helft eigenaars van deze ketel – voor een termijn van één jaar tegen een huur van 2,5 Filipsgulden. De ketel stond in het huis van Evert en was voor de andere helft Everts eigendom. Een jaar later werd deze zethuur een jaar verlengd (bnr. 1 inv.nr. 9: 222, 502).</p>

					<p>B Evert Albertsz was korenvinder in 1517 (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 78v). Evert Albertz was zoon van Albert Stevenz en Margriet.</p> <p>C Bij ene Evert Albertsz werd in 1536 eikenhout gekocht voor reparaties tbv de stad. Hij leverde ook ruim 3.000 stenen uit Alkmaar (bnr. 1 inv.nr. 464: 49-51, 75). Een Evert Albertsz gebruikte om en om met Hendrik van Rijn een kamp te Nederzeldert (bnr. 1 inv.nr. 8: 400 (1537)). Er was ook een Evert Albert Evertz kistenmaker (bnr. 1 inv.nr. 8: 363, 367 (1536)). Evert Albert Evertz (ook Evert Albertsz genoemd) was in 1544 overleden. Zijn weduwe heette Lut en de nagelaten kinderen: Albert, Bartje, Johanna en Grietje (bnr. 1 inv.nr. 9: 520). Een Evert Albertsz ontving in 1550 samen met Armen de Poth een uitkering van stadswege ivm molenwerf aan de stadsmuur (bnr. 1 inv.nr. 465: 28). Hendrik Petersz Koning was busmeester van de schiplieden. Krachtens vonnis liet hij het huis van Evert Albertz in de Breul aan de Langegracht verkopen (bnr. 1 inv.nr. 12: 772 (1567)).</p> <p>Evert en Fie hadden als kinderen en erfgenamen een zoon genaamd Albert Evertsz en een onbekende dochter die was gehuwd met Jacob Schaij (Schade) Berndsz (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 229 (1526)).</p> <p>Jan Evert Albertz en Arjan Lubbert Allerz werden veroordeeld tot een bedevaart naar Rome, daar zij bij een vrouw de huik hadden afgetrokken en geweld hadden gebruikt (= verkrachting?) in de Observantenkerk. Na terugkomst tevens boete van 25 Beierse gulden (bnr. 1 inv.nr. 9: 176 (1542)).</p>	
?	Bilaar, van	meester	Jacob		m	<p>A Margriet, weduwe van Jan Kraan, droeg al haar roerende en onroerende goederen en de brouwketel over aan mr. Jacob van Bilaar (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 79 (1519)). Of Jacob beroepsmatig met de ketel actief werd, blijkt niet.</p> <p>B Aan Jacob was een vierdedeel van het huis met hofstede zz Langegracht toegekomen vanwege Margriet, weduwe Jan Kraan, met tevens twee helften van twee kamers en een vierdedeel van het kampje en het hofje van Jan Kraan (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 163 (1522)).</p>
X	Brouwer	meester	Willem		m	<p>A Was geen brouwer, maar priester en kanunnik te Amersfoort en droeg toenaam Brouwer van zijn vader (bnr. 1 inv.nrs. 3: f. 108 (1505); 4: f. 126 (1515); 5: 74 (1527), 313 (1530); 7: 241 (1533)).</p> <p>B Willem was een zoon van Willem Klaasz Bosch x Belie. Zijn vader was waarschijnlijk brouwer, vanwege de toenaam Brouwer die hij wel droeg (zie boven laatste kwart vijftiende eeuw). Zijn ouders waren gegoed te Woudenberg op Ekris en zijn zusters waren Liesbet en Christina Brouwers (bnr. 1 inv.nr. 6: 471-472 (1531)). Heer Hendrik van Gein droeg in 1520 zijn gehele huis met hof en hofstede in de Muurhuizen van de wijk Breul aan Willem over, op voorwaarde van levenslange lijfdocht door heer Hendrik en zijn vader Dirk van Gein (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 93). Willem bezat een hof achter een huis in de Breul (bnr. 1 inv.nr. 6: 519 (1532)).</p>
?		Brouwster, die	Diel		v	<p>A Zal medewerkster brouwerij zijn geweest en geen zelfstandige ondernemer.</p> <p>B Had Hilletje van Gein met vuist geslagen (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 57 (1514)).</p>
?		Brouwster, die	Maij		v	<p>A Zal medewerkster brouwerij zijn geweest en geen zelfstandige ondernemer.</p> <p>B Was door Tonis Bisschop geangst (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 40 (1511)).</p>
	Duwer		Gijsbert		m	<p>A Hendrik Hermansz kreeg van de stadsraad toestemming een deur in muur van de Doelen dicht te maken. Zou in het huis van Gijsbert Duwer wederom worden gebrouwen, dan zou de deur met een doorgang tot de putstoel om water te putten, weer worden opengemaakt en wederom een watergoot worden aangelegd (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 23v (1525)).</p>
	Emelaar, van (Emelaer, Emeler Emmel)		Tonis	Margriet/Griet	m/v	<p>A Maria, weduwe van Evert van Zijl, droeg aan Tonis van Emmel x Griet haar ketel, kuipen, tobben en al het brouwgereedschap over waarmee ze tot op die dag had gebrouwen. Mochten zij te maken krijgen van aanspraken van voorkinderen van Evert van Zijl of van haar eigen kinderen, dan zou de schade mogen worden verhaald op het halve huis met hof en hofstede in de Breulstraat en op de helft van een stuk land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 199v (1524)). Zeger Simon Hertsz x Cornelia droegen het gehele huis met hof en hofstede aan de Hof, ez het Vossenhol, az Jan van Dashorst en de hofstede hierachter gelegen aan de Langegracht, ez Margriet Wouters, az Gijsbert Mauritsz – dat Zeger en Cornelia dagelijks bewoonden en gebruikten – over aan Tonis van Emeler x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 206 (1525)). Cornelis Vos had de brouwketel van Tonis van Emeler willen verkopen voor 17 gulden min een stuiver, maar Tonis nam zelf de slag door een stuiver hoger te bieden (bnr. 1 inv.nr. 6: 315 (1529)).</p> <p>Grietje van Emelaar werd door de accijnsmeesters beboet omdat ze een halfstuk bier had uitgeleverd aan het huis van Gerrit Teijnagel [zonder accijns te betalen]. Een jaar later werd zij opnieuw beboet voor accijnsontduiking van een halfvat bier dat ze vóór zonsopgang had uitgeleverd (bnr. 1 inv.nr. 9: 204 (1542), 259 (1543)). Margriet van Emeler leverde een vat Twijfelaar aan de schoolkinderen toen zij ‘acolestum geageert hadden’</p>

					(bnr. 1 inv.nr. 465: 151 (1550)). B Lambert van Westreken van Noordwijk was getuige in twist tussen Tonis van Emelaar en Jan van Dompsele die beiden een stuk veen gebruikten (bnr. 1 inv.nr. 8: 335 (1536)).
	Evert Jan Germensz	Jan		m	A Erfde van ouders brouwketel en hof in Koningskamp samen met zijn broer Herbert. Hun zusters Aleid en Klaasje kregen ouderlijk huis [Appelmarkt 14] en inboedel (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 42v (1499)). Ouders waren enkele jaren eerder overleden, de kinderen hebben bedrijf kennelijk nog enkele jaren voortgezet. Jan vestigde een rente van 1 Rijnse gulden tbv de Heilige Geestbroederschap op de brouwketel die bij zijn zuster Aleid op stal stond en die hem voor de helft toebehoorde. Germen Jansz stond hiervoor borg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 399(2) (1502)). C Jan was een zoon van [brouwer] Evert Jan Germensz x Lubrich. Hij had een broer Herbert en zusters genaamd Aleid, Hildegond, Klaasje en Deliana. Een Jan Evertsz was raad en was keurmeester van het koren (vinder) in 1515 (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 60v). Een naamgenoot werd in 1539 beboet, omdat hij laken had verkocht zonder ellegeld te betalen (bnr. 1 inv.nr. 8: 223).
		Geertruid/ Trui	Herman Evertsz †	v	A Trui kocht haar zoons [Herbert en Jan] voor 100 Rijnse gulden per persoon uit de vaderlijke boedel inzake de roerende goederen, de brouwketel en het brouwgeredeenschap (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 62v (1501)).
		Geertruid	Wouter van Hagenouwe †	v	A Weduwe Geertruid kocht de voorkinderen van Wouter van Hagenouwe uit de ouderlijke nalatenschap, uitgezonderd het onroerende goed en (de waarde van) een brouwketel, voor 96 Rijnse gulden met een jaarlijkse rente van 5 Rijnse gulden (inv.nr. 436-1: f. 385 (1501)). C Nagelaten voorkinderen waren Wouter van Hagenouwe Woutersz, Steven, Thomas en onmondige broertjes en zusjes. Geertruid had van Wouter ook nog onmondige kinderen.
	Gerritsz	Jacob		m	A Jacob droeg zijn brouwketel over aan zijn jongste dochter Geertruid (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 45v (1518)). Jacob Gerritsz en Gerrit Gerritsz wezen eenderde deel van een huis aan het Kerkhof en van het huis in de Krommestraat met de brouwketel, waaraan Jan Verburch gerechtigd zou zijn, toe aan Bart Outenz om een schuld op te verhalen (bnr. 1 inv.nr. 6: 308 (1529)).
	Gerritsz	Klaas	Willemien van Dam	m	A Dirk Woutersz uit Leusderbroek was aan Klaas Gerritsz 10,5 Rijnse gulden schuldig vanwege [de levering van] bier. Jan Cats(?) was aan Klaas 16 Rijnse gulden 5 stuiver verschuldigd vanwege bier dat hij had getapt. Bedrag moest binnen een jaar in twee termijnen worden voldaan. (bnr. 1 inv.nr. 4: ff. 104, 107v (1511)). Gerrit Jacob Heiman van Soest moest aan Klaas nog veertien stukken bier – 15 stuivers per stuk – afbetalen en Jacob Hendriks, alias Bout, wonende op het goed Te Langelaar op de Veluwe, was aan Klaas nog een bedrag van 39 Rijnse gulden 5 stuiver verschuldigd vanwege [geleverd] bier (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 120 (1514)). Klaas Gerritsz bezat het eerste erf aan de zz Langegracht – dat in 1494 nog een lege hofstede was (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 284, 303) – naast het erf van Lubbert Vlug Hendriksz, waarop hij aan de voorkant zijn woonhuis (kamertje) had en achter het brouwhuis met op het achtererf een schuur. Lubbert en Klaas deelden Lubberts stander, putstoel en goot die op Klaas' werf aan de gracht stonden. Bij verkoop van Lubberts huis zou deze goot verlegd worden naar Klaas' brouwhuis met het recht om de goot over een gangetje heen te leggen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 67, 78, 87, 88v (1519)). B Klaas Gerritsz was schepen in 1501, 1509, 1511, 1516, 1518, 1520, 1522, 1522, 1524, 1528 en 1530 en overste burgemeester in 1526 (bnr. 1 inv.nr. 6: 50); zijn wapen was een leeuw. Hij was 'vinder van het koren' in 1518 (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 87v). Hij was zoon van brouwer en stadsbestuurder Gerrit Meeusz x Lubrich. Klaas' echtgenote Willemien van Dam was in 1517 reeds overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 22v). Klaas en Willemien hadden twee dochters: Lubrich en Dam (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 236 (1526)) en een zoon genaamd Evert Klaasz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 296v (1495); AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 22 (1518)). Klaas Gerritsz en Evert van Donseler werden door de raad gesommeerd om met hun accijnsmeesters afrekening te houden (bnr. 1 inv.nr. 5: 91 (1527)). Mogelijk waren ze samen de accijnsmeesters van een eerder jaar (in 1526 en 1527 waren dit anderen, zie bnr. 1 inv.nr. 2267: 3 (stadsrekening 1534)). Het zou ook kunnen zijn dat beiden de brouwaccijns over hun brouwsels nog moesten voldoen. Klaas verwierf van zijn vader de helft van 8 morgen veen achter de Soester eng en driekwart van een stuk veen te Hees, waarvan Jan van Lunteren het andere kwart had (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 296v (1495); bnr. 1 inv.nr. 3: ff. 58-58v (1500); inv.nr. 4: f. 91 (1518)). Volken Bot en Filip Jacobsz twistten over land tussen de Spui en de Bloemendalsepoort aan de stadsgracht dat aan de erven Klaas Gerritsz had toebehoord (bnr. 1 inv.nr. 8: 168 (1538)).
Haaften, van		Hendrik	Lambrich Jan Battersdochter †	m/v	A Hendrik scheidde van zijn onmondige kinderen inzake de roerende goederen, behalve de brouwketel, die zij hebben geërfd van hun overleden moeder. Het onroerende goed – en de brouwketel – bleef ongescheiden aan de onmondige kinderen toebehoren. Hiertegen zou vader Hendrik de kinderen tot hun volwassenheid voeden, kleden en naar school laten gaan (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 103v (1511)).

					C Een latere Hendrik van Haaften was getrouwd met Evertje (bnr. 1 inv.nr. 9: 367 (1541)).
Hart/ Hert		Simon	Zomertje	m/v	<p>A Simon had een geschil met zijn zuster Geertruid over een erfenis, waaronder een brouwketel. Hij kocht haar erfdeel in de ketel voor 13 Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 3: ff. 86v-87 (1503)). Weduwe Zomertje, haar dochters Aleid en Katrijn en Evert Simon Hertsz – met Jan Zaal als voogd en Jan Zomer als borg – hebben aan Zeger Simon Hertsz hun aanspraken op het gehele huis met hofstede aan de Hof, ez het Vossenhol, az de erven Jan van Dashorst, achter doorlopend tot aan de Langegracht – dat ze van Reijer Stevensz hadden gekocht – overgedragen en verder nog de schuur en de hooiberg [in de Teut], de brouwketel, de kuipen en het brouwgereedschap. Zomertje mocht het huis met hofstede en alle brouwmiddelen nog twee jaar lang gebruiken. Buiten het huis met hofstede en brouwmiddelen en de schuur met hooiberg en hof in de Teut, deed Zeger afstand van zijn aanspraken op de verdere erfenis (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 32 (1518)).</p> <p>B Simon en Zomertje droegen aan Jan Brand (namens het Sint-Aagtenklooster?) de hofstede met bebouwing aan de nz Havik over (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 369v (1500), 412 (1503)). Deze hofstede was geërfd van vader Zeger Hert. Of zij hier brouwden, blijkt niet. Mogelijk is het huis in 1495 afgebrand en hebben ze rond 1503 de brouwerij van Reijer Stevensz aan de Krommestraat en Hof overgenomen van diens weduwe Geertruid.</p>
Hees, van		Jacob	Hildegond	m/v	<p>A Jacob van Hees klaagde Geertruid Peter Pijls weduwe aan, omdat ze zijn brouwketel uit het huis waarin haar dochter Aleid Pijl was overleden, had laten weghalen, waardoor hij een schade had opgelopen van 80 Filipsgulden (bnr. 1 inv.nr. 4: 62v (1515)).</p> <p>B Jacob was schepen en korenvinder in 1526 (bnr. 1 inv.nr. 5: 5) en loste in september van hetzelfde jaar Reijer Petersz af in de functie van kameraar van het stadsbestuur (bnr. 1 inv.nr. 5: 47). Jacob en Hildegond woonden aan de zz Langegracht (huisnr. 34), achter: Breestraat. Met gebruiksrecht van de steeg achter langs de brandgevel van bovenstaand huis van Thomas Pijl, zoals de voorvaders van Peter Bot gewoon waren. Koopprijs 120 gouden Rijnse gulden of een rente van 6 Rijnse gulden per jaar tot aflossing. Bedrag in 1514 afgelost door Volken Bot Petersz en zijn moeder (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 313 (1496), 348v (1498), 367 (1500); bnr. 1 inv.nr. 7: 349 (1534)). Na aankoop van het huis aan de Langegracht pachtten zij vanaf 1496 een hof in de Horseweide voor een jaarlijkse rente van 20 Karolusstuivers, welke verplichting in 1532 werd afgelost (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 318).</p>
	Jansz	Albert	Geertruid	m/v	<p>A Metje (Mechteld) Tonis verkocht aan Albert Jansz, haar zwager, de schuif met toebehoren, al het brouwgereedschap – uitgezonderd de ketel – en de hop die op de zolder lag, voor een totaalbedrag van 50 Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 3: 83 (1502)). Op 16 januari 1535 scheidde Geertruid van haar twee onmondige kinderen Gijsbert Albertsz en dochter Klaasje inzake de roerende goederen uit de ouderlijke boedel van Albert en Geertruid. Voor haar vaderlijke erfdeel in de brouwketel zou Klaasje van haar moeder 14,25 gulden krijgen en zij mocht 5 schepel van de voorraad rogge meenemen. Geertruid zou nog vier jaar de brouwketel mogen gebruiken zonder hierover pacht of rente aan haar dochter te betalen, mits zij zelf in de nering bleef. Gijsbert liet zijn aandeel in zijn moeders huis. De boedel bevatte voorts twee kuipen, tobben, tonnen, zakken, mout, haver en gerst. Het onroerend goed bleef ongescheiden (bnr. 1 inv.nr. 7: 387).</p> <p>B Albert woonde aan de Langegracht bij een brug waar buurtbewoners water haalden, al waar een traphuisje stond van vier trapjes en twee pappelbomen (populieren) (bnr. 1 inv.nr. 6: 66 (1526)).</p>
	Jansz	Germen	Geertruid	m	A Gerrit Schoorman x Kosten vestigden een jaarlijkse rente van 1 Rijnse gulden op hun goederen tbv Germen en Geertruid (aflosbaar tegen de penning 14). Zo lang Gerrit met Germen ‘bierde’ [Gerrit nam bier af van Germen] zou er echter geen rente worden betaald. Zou Gerrit ophouden met Germen te ‘bieren’ [zou Gerrit voor een andere leverancier kiezen] dan zou de jaarlijkse rente ingaan (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 409 (1502)).
	Jansz de Brouwer	Peter		m	<p>A Had ongeoorloofd bier in de bierstal van Steven Louwe verkocht (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 210 (1467)). Had meer bier verkocht aan Jan Simonsz, bierman van Gijsbert Spruit, dan volgens reglement was toegestaan (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 211 (1467)). Had tot eenentwintig vaten toe gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 2: f. 261v (1471)).</p> <p>B Hij had een erf in de Breul naast Herman Gijsbertsz x Griet (vóór hen Bertout Outgerz x Griet) en Peter Bot Gijsbertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 400 (1502)).</p>
Kraan		Jan	Margriet	m/v	<p>A Margriet, weduwe van Jan Kraan, droeg al haar roerende en onroerende goederen en de brouwketel over aan mr. Jacob van Bilaar (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 79 (1519)).</p> <p>B Jan Kraan was gasthuismeester van het Nieuwe Gasthuis op de Spui (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 208v (1489), 304 (1495)), was raad in 1480, meermaals schepen vanaf 1490 en deken van de OLV-broederschap (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 314 (1496)). Hij was zoon van Jan Kraan (I) x Margriet. In 1482 droeg moeder Margriet, weduwe van Jan Kraan (I), aan Jan (II) en Margriet de gehele nalatenschap over tegen levenslang</p>

					<p>gebruiksrecht en een jaarlijkse uitkering van een oude zwarte [Tournooise?] (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 92v). Jan (II) en Margriet woonden aan de zz Langebracht, het tweede huis boven de Kromme Elleboogsteeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 210v (1490), 283v (1494); zie bijlage 17). Zij vestigden op hun huis een rente van 4 Filipsgulden per jaar tbv Sint-Joriskerk om na hun overlijden grote kaarsen te laten dragen bij het Heilige Sacrament ter ere van de zieken (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 32 (1518)). Jan overleed vermoedelijk in 1518 (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 57v, 79). Jan had twee hoven achter het Sint-Aagtenklooster in de Koppelstraat: één bij het nieuwe Spui, de ander bij de stadsmuur (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 46, 253, 264), een hof in de Horseweide buiten de Bloemendalsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 47v, 105v, 148v, 157, 301, 416) en een stuk veen te Soest (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 380). In 1495 kochten Jan en Margriet een huis en hofstede aan het Spui (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 294) en een gedeelde helft van een huis en hofstede in de wijk Langestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 301v, 308).</p> <p>C Er was ook een Jan Kraan (Klaasz) x Janna met huizen op Bloemendal en op de Kamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 4v, 24, 111v, 140, 157v, 166v, 173v, 253v).</p>
		Bessel †	Maas Lambertsz †	v	<p>A Scheiding onder erfgenamen (Lambert, Bert en Gijsbert, zoons, en Gonda, Griet en Weim, dochters) van boedel van overleden moeder, waarbij dochters de roerende goederen, het brouwgereedschap en het koren kregen, uitgezonderd het onroerend goed en de brouwketel. Bert Maas Lambertsz zethuurde de gehele brouwketel voor een jaarhuur van 3 gulden (30 stuivers per gulden) aan zuster Gonda (bnr. 1 inv.nr. 3: ff. 104v (1504), 124v (1507)).</p>
Liendert (Lieler), van		Willem	Mechteld	m/v	<p>A Willem en Mechteld namen een brouwketel, waarin hophier werd gebrouwen, over van Evert Lubbert Gijsbertsz en zijn vrouw, die stond in het huis van Evert aan de Kortegracht bij de Plaats (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 36 (1518)).</p>
	Lubbert Gijsbertsz	Evert	?	m/v	<p>A Evert en zijn vrouw verkochten de brouwketel waarin zij hophier hadden gebrouwen, aan Willem van Liendert x Mechteld. De ketel stond in hun huis aan de Kortegracht bij de Plaats (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 36 (1518)).</p> <p>C Er was ook een bouwman genaamd Evert Lubbertsz (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 35 (1498)).</p>
	Maas Lamberts-dochter	Gonda		v	<p>A Gonda zethuurde de brouwketel van haar broer Bert Maas Lambertsz voor een jaarhuur van 3 gulden (30 stuivers per gulden) (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 124v (1507)). In 1504 had Gonda met haar broers en zusters de nalatenschap van hun moeder Bessel Maas Lamberts weduwe gescheiden, waarbij de dochters de inboedel van het huis, het brouwgereedschap en de voorraad koren kregen toegedeeld. De brouwketel en het onroerend goed bleven toen ongescheiden (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 104v).</p>
		Maria	Evert van Zijl †	v	<p>A Maria, weduwe van Evert van Zijl, droeg aan Tonis van Emmel x Griet haar ketel, kuipen, tobben en al het brouwgereedschap over, waarmee ze tot op die dag had gebrouwen. Mochten zij te maken krijgen met aanspraken van voorkinderen van Evert van Zijl of van haar eigen kinderen, dan zou de schade mogen worden verhaald op het halve huis met hof en hofstede in de Breulstraat en op de helft van een stuk land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 199v (1524)).</p>
	Petersz	Reijer †		m	<p>A Had bij leven een huis met hof en hofstede aan de nz Kortegracht waarin brouwerij, die werd overgenomen door zoon Gerrit Reijersz x Geertruid (bnr. 1 inv.nr. 6: 369-370 (1530); inv.nr. 8: 419-420 (1537), 563 (1539)).</p> <p>B Op 31-8-1537 boedelscheiding van deel nalatenschap van Reijer Petersz onder de erfgenamen: Willem Reijersz, Elis van Wede x Margriet Reijersdochter en IJde Reijer Petersdochter. In de boedel bevonden zich een stuk land geheten Keizerskamp, een hophof buiten Bloemendal, huizen op Bloemendal en in de Viepoort, erven op Bloemendal, in de Woesteigen, op de Melm en te Eemnes en een deel van erf en goed de Rosmolen te Hamersveld (bnr. 1 inv.nr. 8: 419-420 (1537), 563 (1539)). Gerrit werd hierbij niet genoemd, vermoedelijk omdat hij het huis met brouwerij van zijn vader had overgenomen.</p>
Pijl		Aleid		v	<p>A Zethuurde huis en kuipen, behalve tobben, kommen akere en zakken voor één jaar aan iemand (bnr. 1 inv.nr. 4: ff. 49v-50 (1513)). Na haar overlijden in 1515 haalde Gertruid Peter Pijls weduwe, moeder, de brouwketel, waarop Jacob van Hees rechten had, uit haar huis. Schade voor Van Hees 80 Filipsgulden (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 62v (1515)).</p> <p>B Aleid was dochter van Peter Pijl en Geertruid.</p>
X	Reijersdochter	Deliana/Laantje	Herman Loochs †	v	<p>A Reijer Herman Loochs, zoon, klaagde zijn moeder Laantje aan, omdat zij in zijn huis, dat zij in lijftocht had, in de kelder een brouwoven had laten graven en maken en daarop een ketel had laten plaatsen, geheel tegen de wil van Reijer in. Volgens uitspraak van de raad had Laantje tot nu toe nog nooit in dit huis gebrouwen en was het volgens het lijftochtrecht niet toegestaan een brouwerij te beginnen (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 22v (1525)).</p> <p>B Deliana was weduwe van brouwer Herman Loochs, die in 1497 was overleden. Sindsdien was Laan in hun huis in de Muurhuizen van het</p>

					Havik, waaraan ze de lijftocht had, blijven wonen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 38v (1518), 116 (1521); bnr. 1 inv.nr. 4250 (1521)). Het moet in dit huis zijn geweest waar ze in de kelder de brouwerij wilde beginnen (zie verder boven onder de naam van Herman Loochs).
	Reijersz	Gerrit	Geertruid	m/v	<p>A Gerrit liet in 1515 een eest bouwen en een pomp aanleggen (kosten gegeven) (bnr. 1 inv.nr. 4: 126v-127). In 1530 verhuurde Gerrit aan zijn zwager Elis van Wede het brouwhuis, waar Gerrit in woonde en dat van Reijer Petersz was geweest, en de brouwketel voor een periode van 4,5 jaar voor een huur van 20 Karolusgulden per jaar, ingaande met Sint-Gallen (16 oktober). Een maand voor aanvang zou Gerrit het huis en de ketel moeten opleveren (bnr. 1 inv.nr. 6: 369-370). Een jaar later verkocht Geertruid het brouwgereedschap ('broutou') aan Elis van Wede (bnr. 1 inv.nr. 6: 490 (1531)). In 1532 vond een scheiding van goederen plaats tussen Hendrik Cornelisz en Gerrit Reijersz x Geertruid, waarbij Gerrit het huis met de brouwketel en alle toebehoren en een hof in de Horseweide in eigendom kreeg (bnr. 1 inv.nr. 6: 597). Het huis met hof en hofstede dat van Reijer Petersz was geweest stond aan de nz Kortegracht (bnr. 1 inv.nr. 8: 419-420 (1537), 563 (1539)).</p> <p>C Op 31-8-1537 boedelscheiding van deel nalatenschap van Reijer Petersz onder de erfgenamen: Willem Reijersz, Elis van Wede x Margriet Reijersdochter en IJde Reijer Petersdochter. In de boedel bevonden zich een stuk land geheten Keizerskamp, een hophof buiten Bloemendal, huizen op Bloemendal en in de Viepoort, erven op Bloemendal, in de Woesteigen, op de Melm en te Eemnes en een deel van erf en goed de Rosmolen te Hamersveld (bnr. 1 inv.nr. 8: 419-420 (1537), 563 (1539)). Gerrit werd hierbij niet genoemd, vermoedelijk omdat hij het huis met brouwerij van zijn vader had overgenomen.</p>
	Simon Hertsz	Zeger	Cornelia	m/v	<p>A Zomertje, weduwe van Simon Hert, haar dochters Aleid en Katrijn en Evert Simon Hertsz – met Jan Zaal als voogd en Jan Zomer als borg – hebben aan Zeger Simon Hertsz hun aanspraken op het gehele huis met hofstede aan de Hof, ez het Vossenhol, az de erven Jan van Dashorst, achter doorlopend tot aan de Langegracht – dat ze van Reijer Stevensz hadden gekocht – overgedragen en verder nog de schuur en de hooiberg [in de Teut], de brouwketel, de kuipen en het brouwgereedschap. Zomertje mocht het huis met hofstede en alle brouwmiddelen nog twee jaar lang gebruiken. Buiten het huis met hofstede en brouwmiddelen en de schuur met hooiberg en hof in de Teut, deed Zeger afstand van zijn aanspraken op de verdere erfenis (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 32 (1518)). Zeger en Cornelia droegen het gehele huis met hof en hofstede aan de Hof, ez het Vossenhol, az Jan van Dashorst en de hofstede hierachter gelegen aan de Langegracht, ez Margriet Wouters, az Gijsbert Mauritsz – dat Zeger en Cornelia dagelijks bewoonden en gebruikten – over aan Tonis van Emeler x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 206 (1525)).</p> <p>B De broers Gijsbert en Evert Roelofs zochten in 1530 van Zeger Hert 3 morgen veen te Ederveen, bnr. 1 inv.nr. 6: 360. In 1541 had Zeger een geschil met Evert Zomer over 10 morgen veen te Ederveen, waarop 39 dagwerk turf lag (bnr. 1 inv.nr. 9: 393).</p>
Snellenberch, van	Hendriksz	Aalt		m	<p>A Mechteld van Snellenberch herriep het legaat dat zij eerder aan haar zoon Paulus had toegewezen en droeg aan Aalt het halve huis over met de halve schuur, kuipen en ketel en alles wat tot de brouwerij behoorde, gelegen in de wijk Breulstraat, ez Wouter Willemsz, az Wouter Buis (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 219v (1525)). [Belendingen duiden niet op een huis aan de Langegracht, zie aldaar ff. 30, 82v, 105, 109, 130.]</p> <p>B Mogelijk was Aalt gehuwd met Katerina (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 234, 237v (1526)).</p> <p>C Een naamgenoot Aalt Hendriksz x Liesbeth woonde aan de zz Langegracht, zie bijlage 17.</p>
Snellenberch, van		Mechteld/ Met	Hendrik van Snellenberch †	v	<p>A Mechteld herriep het legaat dat zij eerder aan haar zoon Paulus had toegewezen en droeg aan Aalt Hendriksz van Snellenberch het halve huis over met de halve schuur, kuipen en ketel en alles wat tot de brouwerij behoorde, gelegen in de wijk Breulstraat, ez Wouter Willemsz, az Wouter Buis (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 219v (1525)). Mechteld huurde van Klaas Bosch voor twee jaar het huis waarin Klaas woonde 'met kuipen en ketel, goot en vloot' voor een huursom van 29 Rijnse gulden per jaar. Klaas zou een deel van het huis blijven bewonen. Mechteld mocht de tobben gebruiken. Klaas zou de eest en de brouwoven maken (bnr. 1 inv.nr. 6: 90-91 (1527)). Uit een opgave van de schulden van Jan Bontwerker en zijn overleden echtgenote bleek dat Met van Snellenberch nog de betaling van vier tonnen bier te goed had (bnr. 1 inv.nr. 8: 404 (1537)).</p> <p>B Aart Botter Hendriksz x Metje deden tbv zijn moeder Mechteld afstand van zijn erfdeel in de nalatenschap van zijn vader Hendrik van Snellenberch (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 228v (1526)). Op 4-12-1527 benoemde Met haar dochter Fransje tot haar erfgename. Mocht Fransje overlijden zonder kinderen na te laten, dan zou haar erfenis toekomen aan haar zoon Paulus (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 280).</p>
	Tonis (Tunis)	Metje	Tonis Hubertsz †	v	<p>A Metje Tonis verkocht aan Albert Jansz, haar zwager, de schuit met toebehoren, al het brouwgereedschap – uitgezonderd de ketel – en de hop die op de zolder lag, voor een totaalbedrag van 50 Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 3: 83 (1502)).</p> <p>B Metje Tonis Hubertsz ontving in 1484 uitkering van lijfrente tlv de stad Amersfoort, betaalde 7,5 stuiver aan waakgeld (bnr. 1 inv.nr. 458: 65,</p>

					90) en betaalde in 1525 27,5 stuiver aan waaggeld voor de wijk Langstraat (inv.nr. 462: 86).
Vlug	Hendriksz	Lubbert	Fie Klaas- dochter	m/v	<p>A Lubbert bezat het tweede erf aan de zz Langegracht naast het erf van brouwer Klaas Gerritsz. Lubbert en Klaas deelden Lubberts stander, putstoel en goot die op Klaas' werf aan de gracht stonden. Bij verkoop van Lubberts huis zou deze goot worden verlegd naar Klaas' brouwhuis met het recht om de goot over een gangetje heen te leggen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 89v (1519)). Een garnizoen van Gelderse soldaten op het huis Ter Eem had een marktschip met handelsgoederen buitgemaakt, waaronder een partij met dertig vaten bier van Lubbert Vlug (Van Rootselaar, <i>Amersfoort II</i>, 236 (1527)). Lubbert leverde bier aan Hendrik Klok te Eembrugge (bnr. 1 inv.nr. 6: 305 (1529)). Hilleetje, weduwe van Herman Jacobsz, en haar dochter Metje waren brouwers in het bedrijf in de tijd dat Lubbert en Fie nog samen brouwden, maar ook nadat Lubbert was overleden en Fie het bedrijf voortzette. Zij zorgden ook voor het afvullen van het bier op vaten. Een afneemster had Fie ervan beschuldigd te kleine vaten geleverd te hebben, maar enkele getuigen konden bevestigen dat de vaten van Fie niet te klein waren. Haar kuiper Kors Hendriksz mat ze altijd mbv een ijzeren ijkmaat (bnr. 1 inv.nr. 6: 396-398 (1530)).</p> <p>B Lubbert was gehuwd met Fie Klaasdochter (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 67 (1519)). Achter het huis aan de Langegracht had Lubbert een schuur die hij deelde met Goort Aaltz x Belie. Lubbert droeg het gehele huis met hofstede aan de Langegracht over aan zijn jongste en nog onmondige broer Joost als diens erfdeel in de nalatenschap van hun vader Hendrik Vlug. Andere broers die meedeelden in de nalatenschap, waren Frans en Jan Vlug (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 78, 87 (1519)). Lubbert moet in of vóór 1529 zijn overleden, want in dit jaar was Fie weduwe van Lubbert Vlug (bnr. 1 inv.nr. 6: 305 (1529)).</p>
Vos	Dirksz, brouwer	Cornelis	Agnes	m/v	<p>A Cornelis schonk zijn vrouw Agnes voor na zijn dood tot wederhuwelijk de lijftocht aan de helft van het gehele huis met hof en hofstede aan het Havik, met de helft van het brouwgereedschap ('brouout'), ez Herman Petersz, az Aris Paulusz (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 212v (1525)). Koopman Aalt verklaarde aan Cornelis Vos brouwer achtentwintig vaten bier schuldig te zijn – 18 stuiver per vat (bnr. 1 inv.nr. 6: 66 (1526)). Jan van Wijk Jansz verklaarde aan Cornelis Vos drieëndertig vaten bier – 18 stuiver per vat – schuldig te zijn (bnr. 1 inv.nr. 6: 301 (1529)).</p> <p>B Cornelis was zoon van brouwer Dirk Vos Cornelisz de Jonge, die eerder was gehuwd met Hendrikje en later met Deliana (zie boven). Stijn (gehuwd met Evert Zomer), Reijertje, dochters van Dirk Vos, en hun broer Cornelis droegen hun rechten in de brouwketel, kuipen, tobben en al hetgeen tot de brouwerij behoorde over aan Jan Vos, hun broer (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 129v (1521)). Hendrik Kuiper kocht van Cornelis Vos een heg hout voor 14 Rijnsse gulden (bnr. 1 inv.nr. 6: 56 (1526)). Cornelis poogde de brouwketel van Tonis van Emelaar te verkopen, maar Tonis nam zelf de slag voor 17 gulden (bnr. 1 inv.nr. 6: 315 (1529)). Cornelis Vos Dirckz was mede-rentmeester van De Poth (bnr. 1 inv.nr. 9: 74, 82, 351) en was collecteur van het oudschildgeld in 1556 (bnr. 1 inv.nr. 12: 405).</p> <p>C Er kwam ook een Cornelis Vos tapper voor (bnr. 1 inv.nr. 6: 101 (1527), 304 (1529)). Regenwater van het huis van Cornelis Vos Rutgersz liep via de kelder van Jan Spruit door een heul onder de straat door (bnr. 1 inv.nr. 7: 269 (1533)). Cornelis Vos kreeg in 1567 een boete van 2 pond, omdat hij in de Rhenense venen Gerrit Hendriksz had gebloedwond (bnr. 1 inv.nr. 467: f. 3).</p>
Vos		Jan		m	A Stijn (gehuwd met Evert Zomer) en Reijertje, dochters van Dirk Vos, en hun broer Cornelis Vos Dirksz droegen hun rechten in de brouwketel, kuipen, tobben en al hetgeen tot de brouwerij behoorde over aan Jan Vos, hun broer (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 129v (1521)).
		Weim	Gerrit Heimansz †	v	A Weim scheidde van haar dochter Rutgertje inzake de roerende goederen in de nalatenschap van haar overleden vader Gerrit, uitgezonderd de brouwketel, die ongescheiden bleef. Hier tegenover zou ze haar dochter tot volwassenheid voeden en kleden. Joost Hermansz (of Heimansz?) kreeg toestemming een loods te bouwen achter op het erf van het huis aan de Kortegracht (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 109 (1515)).
Westrenen van Noordwijk (Noerwyck), van <i>[In de bronnen wordt afwisselend de naam Van Westrenen of Van Noordwijk gebruikt.]</i>		Lambert	Baat	m/v	<p>A Lambert van Noordwijk gebruikte brouwketel van Evert van Scherpenzeel en diens zoon Herman (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 25v (1497)). Goudje Herman Beers had 15 mud hop gemeten voor de vrouw van Lambert van Westrenen, welke hop Luman Moij haar had verkocht (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 108 (1511)). Lambert van Noordwijk had brouwhuis en turfschuur (bnr. 1 inv.nr. 6: 29 (1526)).</p> <p>B Lambert van Noordwijk was schepen in 1534 en burgemeester in 1538; zijn wapen bevatte een ring en drie lelies (1527). Hij was gasthuismeester van het Sint-Pietersgasthuis in 1529-30 (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 50v). Lambert van Westrenen x Baat hadden twee huizen met hofstede aan de Kortegracht, ez Willem Aartsz, az Gerrit Hubertsz, waarop zij een jaarlijkse rente van 2 Willemschild hadden gevestigd tbv het kapittel van Sint-Joris (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 327 (1497)). Zij bezaten een erf in de Hellestraat tegenover het Observantenklooster (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 320 (1496), 352v (1498), 361 (1499)). Lambert en Baat droegen een hofstede met een hof erachter in de Hellestraat, ez Jan van Rumeler, az gemene straat, over aan Willem van Dam (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 325v (1497)). Lambert van Westrenen x Baat droegen in 1499 een hofstede in de Godschalkstraat over aan Peter Jansz, die hierop had gebouwd, ez Wulfger van Huikenhorst, az gemene straat, ene einde Willem Aartsz, andere</p>

				<p>einde gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362). Lambert van Westrenen x Baat leenden een kapitaal van 60 Rijnse gulden van Aart Servaasz tegen een jaarlijkse rente van 4 gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 363 (1499)). Jan de Appelkoper beleed een schuld van ruim 9 Rijnse gulden aan Lambert van Westrenen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 368v (1500)). [Mogelijk verkocht Lambert fruit uit zijn hoven.] Lambert van Westrenen x Baat verklaarden een kapitaal van 54 Rijnse gulden schuldig te zijn aan jonkvrouw Aleid, weduwe van Aart Aartsz, tegen een betaling van een rente van 3 gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 375 (1500)). Lambert van Westrenen betaalde in 1525 waakgeld voor de wijk Langestraat (bnr. 1 inv.nr. 462: 86). Lambert was getuige in twist tussen Tonis van Emelaar en Jan van Dompsele, die beiden een stuk veen gebruikten (bnr. 1 inv.nr. 8: 335 (1536)). Na overlijden liet Lambert onder andere een huis op de Kortegracht naast Peter Davelaar na, bewoond door Gerrit Evertsz, en een ander huis waarin hij was gestorven, dat werd bewoond door Goort van Sneul (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 118v (1551)). Lambert (van Noordwijk/van Westrenen) en Baat hadden land en een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436: ff. 148v (1486), 168v (1487), 197v (1489)) en een hof in de Pothof buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 274v (1493)).</p> <p>C Jonkvrouw Foise was een dochter van Lambert van Noordwijk en was getrouwd met Jan Jansz van Droffelaar met wie ze samen een aantal kinderen kreeg, die in hun testament uit 1551 staan genoemd (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 117-120). Zij was weduwe toen hun zoon Bartolomeeus van Droffelaar in 1559 in het huwelijk trad met Aleid van Bilaar (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 98). Lambert van Noordwijk (vader?) was in 1469 broeder van de OLV-kapel. Zijn wapen bevatte drie lelies en een ring in het midden (1469). Lambert van (N)oordwijk werd na afloop van de Stichtse burgeroorlog in juli 1484 verbannen uit het Nedersticht (bnr. 1 inv.nr. 3999 (1484)). Een Lambert van Noordwijk (zoon?) had in 1565 land te Zeldert (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 28v).</p>
	Willemsz/ Willem Evertsz/ Evertsz de Jonge	Willem (II)	Weim/ Wendelmoed	m/v <p>A Willem Evertsz de Jonge huurde samen met Jacob Gijsbertsz van Geertje Vents en het onmondige kind van Wichert Schaap een brouwketel van 556 (of 456?) pond voor een periode van drie jaar, ingaande op Sint-Gallen (=16 oktober; begin van het winterbrouweizoen), tegen een huur van 12 lichte gulden per jaar. Na afloop van de huurtermijn moesten zij de ketel weer terugleveren of 78 Rijnse gulden betalen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 191 (1488)). Willem Willemsz x Weim namen van Frederik Taatse x Lucie de brouwketel over, die ze bij Herman Beersz hadden staan. Zij betaalden hiervoor een jaarlijkse rente van 3 Rijnse gulden, af te lossen tegen de penning 14 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 313v (1496)). Willem en Weim droegen hun roerende en onroerende goederen inclusief brouwketel als onderpand voor een lening over aan mr. Aart van Schaik om ze vervolgens voor 6 gulden per jaar van hem te huren (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 47 (1518)). In 1523 droeg mr. Aart (met voogd, geestelijke) de goederen weer aan hen over en was de lening kennelijk afgelost (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 166v). Op 15-4-1523 legateerden Willem en Weim het gehele huis waarin zij woonden, met brouwketel en brouwgerei, de hofstede en de hof [met loods] in de Muurhuizen, een hofstede in de Teut en een hof op de Bloemendalse eng aan hun zoon Willem (III) (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 172v). De brouwerij stond al op zijn naam (Willem Willem Evertsz de Jonge) voordat zijn ouders waren overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 200 (1524)).</p> <p>B Willem Willem Evertsz was raad in 1479. Willem Evertsz was schepen in 1511, 1515, 1518, 1521, 1523 en 1525; zijn wapen bevatte zes lelies, in het midden vergezeld door een jachthoorn, bemmel of wassenaar (1515, 1518, 1521, 1523, 1525). Willem was de zoon van Willem (I) Evertsz x Sofie/Fie (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251 (1492)). Willem en Weim kochten in 1491 van Gerrit Schaap een huis met hofstede en loods (in de Muurhuizen) aan de nz Havik, ez Aart de Ruge, az Willem van Hagenouwe, vlakbij zijn ouders, voor een bedrag van 100 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 233 (1491), 393 (1501)). In 1502 verwierven zij de naast liggende lege hofstede (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 405). Willem en Weim verklaarden van Willem Evertsz x Fie, zijn ouders, zijn huwelijksgave ontvangen te hebben. Zij ontvingen tevens een hof in de Teut naast de stadswal en twee renten uit goederen op de Kamp (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251 (1492)). Mogelijk hadden zij een erf op de Kamp, achter de Sint-Jansstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 282v (1494)). Willem en Weim verklaarden hun nalatenschap aan de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 294 (1495)). Willem en Weim, Fie, moeder van Willem, en Aleid, zuster van Willem, deden afstand tbv Luman Arendsz Moij x Beieraat (zuster van Willem II) van de hofstede in de Vijver, waarvan het huis en de schuur waren verbrand, alsmede van de hofstede hiernaast met de kamer, waarvan begunstigden al langer gebruik maakten, ez Jacob Staal, az Jan Servaasz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 309v (1495)). In 1503 benoemden Willem en Weim hun kinderen tot erfgenamen voor een gelijk deel, op last van lijftocht van de langstlevende van hen beiden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 412v). In 1518 verwierven Willem en Weim een halve hofstede in de Muurhuizen, naast hun loods (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 47 (1518)). Voor de aankoop hadden ze vermoedelijk geld geleend van Aart van Schaik aan wie ze hun goederen in onderpand overdroegen. Op 29-7-1524 legateerden Willem en Weim aan dochter Diewertje de hofstede aan het Havik naast het erf dat eerder aan zoon Willem was gelegateerd en een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 195). Willem en Weim kochten een huis met hof en hofstede in de Pothof op de Kamp om na hun overlijden toe te komen aan dochter Diewertje of haar dochter Fijtje (Feie) (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 199 (1524)). Ze verkochten samen met dochter Diewertje (met voogd; haar echtgenoot Rutger was kennelijk overleden) de lege hofstede op het Havik die aan haar was gelegateerd (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 200 (1524)).</p>

				<p>C Willem en Weim kregen twee kinderen: Willem Willem Evertsz de Jonge en Diewertje Willem Evertsdochter (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 23v (1517), 47 (1518)). Zoon Willem was vermoedelijk getrouwd met Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 190v (1524)) en dochter Diewertje trouwde met Rutger de Verver (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 195 (1524)). Zoon Willem handhaafde dus de voornaam van zijn overgrootvader Evert als toenaam. Willem Willemsz – zoon – was schepen in 1503(?), 1506, 1511 en 1515; zijn wapen bevatte zes lelies, in het midden vergezeld door een jachthoorn, bemmel of wassenaar (1506, 1511, 1515). In 1511 en 1515 zaten Willem Evertsz en Willem Willemsz – vermoedelijk vader en zoon gezien hetzelfde wapen – gezamenlijk in het stadsbestuur.</p> <p>Vader Willem Evertsz was schepen in 1473 en raad in 1484; zijn wapen bestond uit zes lelies, in het midden vergezeld door een jachthoorn of een bemmel (1473). Willem Evertsz x Sofie, de ouders van Willem, hadden ook twee dochters genaamd Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 45v (1480)) en Beieraat, die was gehuwd met Luman Arendsz Moij. Zij bezaten een huis aan de nz Havik, het tweede huis vanaf de Havikerbrug (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 47v (1480), 71 (1481), 214 (1490), 381 (1501)) en een huis aan de zz Havik, het tweede huis vanaf de Vijver, doorlopend tot aan de Vijver, welk huis werd verhuurd aan Luman Arendsz Moij x Beieraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 193v (1488)). In 1491 verkochten ze een huis met hofstede Buiten de Rodetoren waarin Aleid van Wierden had gewoond voor 55 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 231v). Zij bezaten een stuk land in de duinen van De Birkt (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 15 (1479), 45v (1480), 75 (1481), 197v (1488), 249v (1492), 383v (1501)). Vader Willem Evertsz had een huis met hofstede en schuur op Bloemendal bij de Koppelstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 29 (1479), 57-57v (1480), 148 (1486), 202v (1489), 247 (1491)), een hof buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 56 (1480)) en een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 59v (1481), 153-153v (1486), 212v (1490)). Willem x Sofie verwierven van Margriet Jan Arendsweduwe haar vaders erfdeel in de nalatenschap van Jacob Nening en van Daam Goortsz Koning (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 30 (1479), 63v (1481)). Van Hildegond Bertout Willemsweduwe ontvingen zij haar erfdeel in de nalatenschap van haar vader (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 40 (1480)). Willem en Sofie droegen in 1485 hun rechten op een huis in de Muurhuizen van de wijk Langestraat over aan heer Peter Brouwer (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 134). Zij verwierven in 1487 twee kamers en het huurrecht van de hofstede in de Teut (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 170). Willem Evertsz gebruikte land op de eng, dat hij huurde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 201 (1489)). Willem en Sofie schonken renten aan het brouwersgilde en het timmerliedengilde om hieruit wekelijkse missen te bekostigen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 217 (1490)). Een jaar later werd de Heilige Geestbroederschap eveneens een rente geschonken (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 228v (1491)). In 1492 verklaarden ze hun nalatenschap aan de langstlevende (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251v). Vader Willem Evertsz overleed in 1495 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 309v); AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 25 (1497)). Fie Willem Evertsweduwe bezat een stuk veen achter de Soester eng (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 378v (1500)). Samen met haar dochter Aleid droeg zij in 1502 haar rechten op een huis aan de zz Langegracht over aan Armen de Poth (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 408v).</p> <p>Willem en Weim waren mogelijk familie van de broers Andries en Evert van Donseler (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 251 (1492)) en van Amelrik Evertsz, oom? (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 309v (1495)).</p> <p>Er was in dezelfde jaren ook een Willem Evert Goedenz x Jutte (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 163, 165 (1486), 219 (1490)). Willem Evertsz (Goede) was ouderman van het bouwliedengilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 357v, 360 (1499)). Willem Evert Goedenz de Jonge was gehuwd met Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 277v (1494)). Hij werd koopman (comen) Willem Evertsz genoemd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 351v (1498), 368v (1500)). Hij was lid (ouderman of busmeester) van het kramersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 94v (1520)). Deze koopman Willam Evertz had geschil inzake molen de Kroon buiten de Slijkpoort waar hij voor een derde deel recht op had (bnr. 1 inv.nr. 8: 435, 446 (1536)). Daarnaast was er een Willem Evertsz van Liendert x Zwaantje (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 380 (1500)). Deze kocht van Willem Evertsz x Aleid het huis met hofstede in de Breul naast het huis van Hendrik van Haaften (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 408 (1502)). In 1566 crediteuren genoemd (waaronder molenaars) van † Willem Evertz x Margriet (bnr. 1 inv.nr. 12: 758-759).</p> <p>Een Willem Evertsz – zoon? – was in 1526, 1530, 1534 en 1538 raad in het stadsbestuur. Een Willem Evertsz de Jonge – kleinzoon? – was raad in 1558.</p>
--	--	--	--	---

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/ weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1525-1550					<p>A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.</p>
	Albertsz, Brouwer	Evert	Fie	m	<p>A Evert werd bekeurd door de oude accijnsmeesters, omdat hij tweemaal had overgebrouwen, de ene keer negentwintig vaten, de andere keer achtentwintig vaten (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 81 (1517)). Margriet, weduwe van Albert Stevensz, moeder, droeg in 1526 de lijftocht aan het huis met doorgaande hofstede, waarin zij woonde, ez de erven Albert Stevensz, az de steeg, over aan haar zoon Evert. Evert zou tevens gebruik mogen maken van de brouwketel die zij gebruikte, zo lang zijn moeder leefde. Hij zou de ketel laten lappen of stoppen indien nodig, waarbij een afspraak over de kosten werd gemaakt. Evert betaalde hiervoor een jaarlijkse vergoeding van 10 Rijnse gulden aan zijn moeder met een erf te Hoogland als onderpand. Bovendien mocht moeder Margriet in een kamer van het huis blijven wonen met vuur en licht. Mocht de brouwketel te zeer versleten zijn om te gebruiken, dan zou jaarlijks slechts 5 Rijnse gulden worden betaald (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 229). In 1528 Evert Albertsz Brouwer genoemd (bnr. 1 inv.nr. 6: f. 232). Evert Albertsz werd in 1533 beboet omdat hij vier vaten bier over zijn peil had gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 7: 28). Evert Albertsz had in hetzelfde jaar een geschil met schipper Goort Vlug vanwege geleden schade. Evert moest aan Goort nog 5,5 stuiver betalen, om welke reden Goort aanvankelijk niet bereid was Everts bier te vervoeren met zijn schuit. Na vereffening had Evert de hele dag bier zitten drinken en had zijn lading bier een dag te laat naar Goorts schuit gebracht. Schipper Goort had op de rede van Naarden stormschade geleden (bnr. 1 inv.nr. 7: 214, 219, 222 (1533)). Na alle partijen te hebben gehoord heeft de stadsraad besloten dat het bier dat in de schuit was geborgen paars paarsgewijs moest worden betaald, dat daarom Dirkje, weduwe van Jan Kamp, aan Evert Albertsz 3 Hollandse gulden moest betalen en dat Goort [schipper Goort Vlug] een brouwsel bier van Evert Albertsz gratis naar Naarden zou moeten varen (bnr. 1 inv.nr. 7: 11 (1533)). In 1542 nam Evert Albertsz een halve brouwketel in zethuur aan van Aart Gerritsz en de zijnen – voor de helft eigenaars van deze ketel – voor een termijn van één jaar tegen een huur van 2,5 Filipgulden. De ketel stond in het huis van Evert en was voor de andere helft Everts eigendom. Een jaar later werd deze zethuur een jaar verlengd (bnr. 1 inv.nr. 9: 222, 502).</p> <p>B Evert Albertsz was korenvinder in 1517 (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 78v). Evert Albertsz was zoon van Albert Stevensz en Mergriet. Evert Albert Stevensz en Willem Bosch hadden hoven in de Horseweide afgescheiden met paaltjes (bnr. 1 inv.nr. 9: 450 (1542)).</p> <p>C Evert en Fie hadden als kinderen en erfgenamen een zoon genaamd Albert Evertsz en een onbekende dochter, die was gehuwd met Jacob Schaij Berndsz (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 229 (1526)). Bij een Evert Albertsz werd in 1536 eikenhout gekocht voor reparaties tbv de stad. Hij leverde ook ruim 3.000 stenen uit Alkmaar (bnr. 1 inv.nr. 464: 49-51, 75). Een Evert Albertsz gebruikte om en om met Hendrik van Rijn een kamp te Nederzeldert (bnr. 1 inv.nr. 8: 400 (1537)). Er was ook een Evert Albert Evertz Kistenmaker (bnr. 1 inv.nr. 8: 363, 367 (1536)). Evert Albert Evertz (ook Evert Albertz genoemd) was in 1544 overleden. Zijn weduwe heette Lut en de nagelaten kinderen: Albert, Bartje, Johanna en Grietje (bnr. 1 inv.nr. 9: 520). Een Evert Albertsz ontving in 1550 samen met Armen de Poth een uitkering van stadswege ivm molenwerf aan de stadsmuur (bnr. 1 inv.nr. 465: 28). Hendrik Petersz Koning was busmeester van de schiplieden. Krachtens vonnis liet hij het huis van Evert Albertz in de Breul aan de Langegracht verkopen (bnr. 1 inv.nr. 12: 772 (1567)).</p> <p>Jan Evert Albertz en Arjan Lubbert Allerz werden veroordeeld tot een bedevaart naar Rome, daar zij bij een vrouw de huik hadden afgetrokken en geweld hadden gebruikt (= verkrachting?) in de Observantenkerk. Na terugkomst tevens boete van 25 Beierse gulden (bnr. 1 inv.nr. 9: 176 (1542)).</p>
	Albertsz	Frans		m	<p>A Frans werd beboet door de accijnsmeesters, omdat hij geen opgave had gedaan van het 'standelbier' dat hij had gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 5: 17, 19 (1526)). Elis van Wede legde in 1533 getuigenis af dat Cornelis Bouwenz nog zestig tot zeventig vaten bier verschuldigd was aan Frans Albertsz (bnr. 1 inv.nr. 7: 276).</p> <p>B Legde in 1533 schuldbekentenis af tbv Adam de Nagel en Bartolomeeus Hendriksz voor een bedrag van 76 gulden, vanwege de koop van een schip (bnr. 1 inv.nr. 7: 212). Frans bezat een erf buiten de Rodetoren, het tweede huis vanaf een gemene steeg (bnr. 1 inv.nr. 12: 843 (1569)).</p>
	Albertsz, Brouwer	Gijsbert	Margriet	m	<p>A Gijsbert verhuurde zijn aandeel in een brouwketel aan Gerrit Dirksz voor een zethuur van 22,5 stuiver per kwart van de ketel; dit maakte 4,5 gulden voor de gehele ketel (bnr. 1 inv.nr. 8: 246 (1539)). Gerrit klaagde Gijsbert aan, omdat deze de ketel ondanks de zethuur toch nog zelf had</p>

					<p>gebruikt, wat Gerrit een schade van 1 pond had berokkend (bnr. 1 inv.nr. 8: 252 (1539)). Gijsbert had een tegoed van Jut Gijsbert Petersweduwe vanwege zeven stukken bier en twee stukken Twijfelaar. Ze heeft haar huusraad aan Gijsbert in onderpand gegeven (bnr. 1 inv.nr. 8: 467 (1538)). Bij Gijsbert Albertsz werden in 1542 tien vaten bier voor de schutters gekocht, vanwege het papegaaischieten (bnr. 1 inv.nr. 2270: 28). Hij brouwde nog in 1552 (bnr. 12 inv.nr. 423:d.d. 01-09-1552).</p> <p>B Gijsbert Albertsz was raad in 1542.</p> <p>Gijsbert had vordering op Dirk Klaas Paulusz van 80 Hollandse gulden vanwege een schip dat Gijsbert hem had verkocht (bnr. 1 inv.nr. 8: 497 (1538)). Jan Vlug de Verver en Gijsbert Albertsz hadden huizen aan het Spui (bnr. 1 inv.nr. 9: 517 (1544)). Gijsbert Albertsz Brouwer kreeg een boete van 10 Karolusgulden, omdat hij Rijk Nagel een hoofdwond had bezorgd (bnr. 12 inv.nr. 423: f. 16 (1-9-1552)). Gijsbert Albertsz werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Krommestraat voor het hoge tarief van 14 stuivers (laag 3st. – middel 7 st. – hoog 14 st.) (bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 43 2° kolom). Hij woonde in de Krommestraat (nz?) naast Antonis van der Burch x Fijtje (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 9 (1565)). Gijsbert had ook onroerend goed aan het Kleine Spui naast het huis van Jan van Schaik x Johanna (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 34 (1565), 167v (1568), 172v (1569)). Op 20-5-1566 droegen Wouter Gerritsz Boogmaker x Anna het gehele huis met hof en hofstede op de Kamp over aan Herman Botter x Deliana en aan Gijsbert Albertsz x Margriet. Dit goed werd drie jaar later aan anderen overgedaan (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 67v-68 (1566), 207 (1569)). Gijsbert had een hof in de Luishoek naast de boomgaard van Jan Petersz van Lokhorst x Neeltje (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 150v (2-5-1568)).</p>
	Meester -	Arjan		m	<p>A Arjan werd door de accijnsmeesters beboet met 1 Beierse gulden, omdat hij vier halfstukken of halfvaten had uitgeleverd, die hij had verzaakt op te geven toen hij hierom werd gevraagd (bnr. 1 inv.nr. 7: 76 (1534)).</p>
	Berendsz	Aart/ Arend	1 Hendrikje 2 Agnes (Agnies, Niese) Steven Louwen- dochter	m/v	<p>A Arend leverde bier aan het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 17v (1527)) en na zijn overlijden leverde weduwe Agnes bier en draf (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 58 (1531); inv.nr. P1: ff. 32v, 50, 51v (1535)). In 1531 werd een boedelbeschrijving opgesteld van hetgeen Agnes in lijftocht had van de nalatenschap van haar man Arend Berendsz: één watervat, één brouwketel, twee kuipen met brouwgereedschap ('broutou'), dat dagelijks werd gebruikt (bnr. 1 inv.nr. 6: 475). In 1534 geschil tussen Agnes en Berend Arendsz/Aartsz (voorzoons van Arend) over nalatenschap. Agnes behield lijftocht aan brouwerij met toebehoren. Aan Agnes behoorden een half huis met hofstede en schuur aan de Langegracht, ene zijde Jacob van Hees, andere zijde steeg, waarin zij woonde en een half huis buiten de Rodentoren (belendingen vermeld) (bnr. 1 inv.nr. 7: 349 (1534)).</p> <p>B Arend was raad in 1509 en schepen in 1511 en 1527. Agnes was dochter van Steven Louwe x Janna (bnr. 12 inv.nr. 436-1: 311). Arend en Agnes woonden vanaf 1498 aan de zz Langegracht op de hoek van de Kromme Elleboogsteeg (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 348v (1498), 367 (1500)), zie bijlage 17. Arend Berendsz x Agnes (Niesje) (eerder x Hendrikje) bezat perceel in de Slijkstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 86v, 139, 270v, 347, 349), had aanspraken op een hofstede met twee kamers in de Hellestraat (idem: f. 182v), een huis op de hoek van de Hellestraat (idem: ff. 197v, 349, 350v) en een hof in de Papensteeg (idem: f. 196v). Zij verwierven de helft van een hof in de Horseweide en een hofstede met bebouwing aan het Havik tussen Goort Vlug en Simon Hert (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 412). Arend Berendsz was borg voor Klaas Kraan Jansz voor een bedrag van 22,5 Rijnse gulden tbv [brouwer] Gerrit Duwer (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 325 (1497)). Arend Berendsz had van iemand getuigenis verzocht over de data van vertiending van varkens en schapen door Zweder van Gaasbeek (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 238).</p> <p>C Arend had een onmondige zoon Gijsbert (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 288) en twee voorzoons genaamd Berend en Jacob (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 346). Agnes had een zuster genaamd IJde, die was getrouwd met Hendrik Jacobsz (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 311).</p>
Bilaar, van		Cornelis		m	<p>A Cornelis had nog de betaling van tien stukken bier te goed, die hij aan Rijk Wonger had geleverd (bnr. 1 inv.nr. 6: 509 (1531)). Hij had goederen van Hendrik Rutgersz willen verkopen vanwege vijf tonnen bier, 14 stuiver per ton [die nog niet waren betaald] (bnr. 1 inv.nr. 6: 565 (1532)). Cornelis kocht voor 14 Filipsgulden de halve brouwketel van Goudje Willem Andries (zetkoop), die bij Cornelis in huis stond; er werden acht dagen huur op de prijs in mindering gebracht (bnr. 1 inv.nr. 7: 144 (1535)).</p> <p>B Willem Staal en Hendrik Rutgersz waren aan Cornelis nog [de betaling van] zevenentwintig schouwen turf verschuldigd, 10 stuiver per schouw (bnr. 1 inv.nr. 6: 509 (1531)).</p>
Bilaar (Byler), van		Lambrich	NN †	v	<p>A Cornelis van Vlowijk was aan Lambrich nog twaalf vaten bier verschuldigd. Voortaan zou hij drie vaten per week bij haar halen en contant betalen (bnr. 1 inv.nr. 6: 326 (1530)). Uit een opgave van de schulden van Jan de Bontwerker en zijn overleden echtgenote moesten zij nog 9(?) gulden betalen aan Lambrich – genoemd tussen twee andere bierbrouwers (bnr. 1 inv.nr. 8: 404 (1537)).</p> <p>B Lambrich was de moeder van Jacob van Bilaar van wie (aandelen in) huizen en een erf krachtens vonnis werden verkocht (bnr. 1 inv.nr. 12: 752 (1566)).</p>

Bosch	(Brouwer)	Klaas	Liesbet	m	<p>A In 1526 had Klaas bij de waag 155 of 157 pond hop laten wegen. Hij was nog hopaccijns verschuldigd (bnr. 1 inv.nr. 6: 8-9). In 1527 verhuurde hij voor twee jaar het huis waarin hij woonde ‘met kuipen en ketel, en met goot en vloot’ aan Mechteld van Snellenberch voor 29 Rijnse gulden per jaar. Klaas zou een deel van het huis blijven bewonen. Mechteld mocht de tobben gebruiken en Klaas zou de eest en de brouwoven maken (bnr. 1 inv.nr. 6: 90-91).</p> <p>B Klaas was raad in 1511 en schepen in 1516, 1522, 1525, 1527 en 1533. Hij was vermoedelijk zoon van Willem Klaasz Bosch (Brouwer) x Belie. Hun zoon Klaas Bosch was gehuwd met Liesbet (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 352v (1498)). In 1530 werden de binnenste singelgrachten verbreed tot 40 voet, vanaf het huis van Klaas Bosch tot aan de Viepoort en dan verder tot aan de sluis – mogelijk woonde Klaas omtrent Tinnenburg (bn1 inv.nr. 5: 312).</p> <p>C In 1533 had Nies Klaas Brouwersdochter een graf in de Sint-Joriskerk of Grote Kerk (bnr. 1 inv.nr. 7: 254).</p>
?	Bot	Klaas Goortsdochter	Hendrikje	v	<p>A Hendrikje had huis van haar broer Goort Klaasz geërfd, waarin hun ouders voorheen een brouwerij hadden gehad. Aaltje Simons was brouwster geweest in de brouwerij van hun ouders. Ouders hadden werf met pomp en sprengrloede bij de Ketelaarsbrug gebouwd, waar zij brouwsels putten, volgens oude getuigen als Goort Flug de Oude, die woonde op het Havik. Toen broer Goort Klaasz het huis had geërfd, na overlijden van hun vader, had hij gezegd: ‘Al meer burenen maken van hun werf een hof. Ik moet ook zo doen’. Hendrikje herstelde de werf, waarvan haar broer een hof had gemaakt, door vier palen te laten heien en planken aan te brengen. Zij deed hem over aan haar zoon Jan Spruit (bnr. 1 inv.nr. 7: 242-243 (1533)). Of Hendrikje, haar broer Goort of haar zoon Jan Spruit in het huis hebben gebrouwen, is niet zeker – de laatste lijkt meer met vis- en veehandel bezig te zijn geweest, zie C.</p> <p>B Hendrikje was dochter van brouwer Klaas Goortsz x Goudje. Gezien haar toenaam Bots en de naam Spruit van haar zoon Jan, is Hendrikje waarschijnlijk eerst met een Spruit getrouwd geweest en later met een Bot.</p> <p>C Jan Spruit, zoon, leverde tonnen haring aan het Sint-Pietersgasthuis in 1527 (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 16). Hij was accijnsmeester in 1537 (bnr. 1 inv.nr. 8: 140). Jan Spruit was in 1539 pachter van het ellegeld en de vleesaccijns (bnr. 1 inv.nr. 8: 223, 239). Hij kreeg toestemming om het huis dat was nagelaten door Nen Goorts, te verkopen om een vordering hierop te verhalen (bnr. 1 inv.nr. 8: 243). Had vordering op Nen Goort Rutgersweduwe van 8,25 Filipsgulden, vanwege een os (bnr. 1 inv.nr. 8: 518). Moest op bevel van de raad in 1550 met twee anderen de bieraccijns innen, omdat die niet verpacht was. Zij verdienden hiermee 80 pond (inv.nr. 465: 184). Jan Spruit was raad in 1548. Er was ook een Jan Spruit Lumansz, die werd gedood in 1538. De dader werd verbannen voor honderd jaar en een dag (bnr. 1 inv.nr. 8: 180). Een Jan Spruit was voogd over de onmondige Paulus, zoontje van de overleden brouwer Paulus Spruit, broer van Jan (GAA Dossier 939 filmnr. 4587 en 4588: dossiers Jan Spruit te Amersfoort).</p>
Bot		Volken	Willemien	m	<p>A Volken had ongeoorloofd hop weggehaald uit de hof van Gerrit Dirksz, wat de laatste een schade van 6 Rijnse gulden had berokkend (bnr. 1 inv.nr. 5: 172 (1528), 194 (1529)). Het blijkt niet expliciet dat Volken brouwer was, maar het feit dat hij graan liet malen voor eigen gebruik en ook hop gebruikte, leidt wel tot die conclusie.</p> <p>B Verkocht in 1521 een ‘steen van diamant’ aan Aart van Hulst (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 112v). Mocht in 1525 gebruik maken van veen te Baarn (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 23). Had in 1533 partij turf op de Melm, die door Dirk Klaasz werd verscheept (bnr. 1 inv.nr. 7: 227). Twistte met Filip Jacobsz over land tussen het Spui en de Bloemendalsepoort aan de gracht, van de erven Klaas Gerritsz (bnr. 1 inv.nr. 8: 168). Werd bekeurd met 2 Beierse gulden, omdat hij Jonge Hendrik van Luiten in de grafkamer van de OLV-kerk met vuist had geslagen (bnr. 1 inv.nr. 8: 242). Verhuurde zijn molen buiten de Kamppoort voor vier jaar aan een bakker. Deze zou al die tijd alles malen wat Volken in zijn huis nodig had (bnr. 1 inv.nr. 8: 328). Ruzie met schout Jan Lubbertsz inzake ‘tekeningen’, waarop vechtpartij volgde (bnr. 1 inv.nr. 8: 383-384, 389). Had lange tijd land buiten de Bloemendalsepoort op de stadsgracht gebruikt (bnr. 1 inv.nr. 8: 461). Volken Bot bezat pand op het Havik, waarnaast twee kameren (bnr. 1 inv.nr. 8: 520). Huurde van de OLV-kerk een vierdel land op de meent (bnr. 1 inv.nr. 8: 537). Kreeg boete van 4 Beierse gulden in 1540, vanwege het bedreigen met een wapen van Jan Brand (bnr. 1 inv.nr. 9: 14). Twistte met Andries Bot over een hof buiten Bloemendal (bnr. 1 inv.nr. 9: 115). Volken Bot werd stad uitgestuurd tot hij een authentieke ... (?) kon tonen (bnr. 1 inv.nr. 9: 131). Kwam voor vanwege rechtszaken (bnr. 1 inv.nr. 9: 202). Er werd in 1542 een grachtje uitgegraven bij Volkens molen (bnr. 1 inv.nr. 2270: 40).</p> <p>C Mogelijk was de brouwer Volkwin Bot uit 1378 een voorvader, zie boven. Volkens erfgenamen ontvingen samen met Armen de Poth [jaarlijkse?] uitkering van de stad in 1550 (bnr. 1 inv.nr. 465: 28).</p>

Botter (van Snellenberch)	Hendriksz	Gijsbert	Fransje	m	<p>A Gijsbert Botter was ouderman van het brouwersgilde in 1541 (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 50v). In hun testament d.d. 28-1-1553 wezen Gijsbert en Fransje het huis met brouwerij aan de Kortegracht, een schuur en een huisje hierachter gelegen en een hof buiten de Sint-Andriespoort toe aan hun dochters Cornelia en Lutje. Hun zoon Hendrik zou mede-eigenaar worden van een huis in de Muurhuizen. In 1558 is het testament herroepen. Na overlijden van Gijsbert en Fransje woonden dochter Cornelia x Johan van der Burch in het huis met brouwerij. Zij hadden hier al enkele jaren gewoond met weduwe Fransje (Van Hoorn-Koster, 'Mondriaan-complex', 34-35).</p> <p>B Gijsbert zat tussen 1532 en 1568 herhaaldelijk in de magistratuur, waarvan zevenmaal burgemeester tussen 1550 en 1565. Zijn wapen bevatte een dwarsbalk vergezeld van drie lelies. Gijsbert Hendriksz Botter x Fransje kochten van Willem Zaal x Christien (Stijn) het huis met hofstede aan de Kortegracht, achter: een straat, beide zijden: erven Jan Roelofsz, voor een jaarlijkse rente van 10 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 221v (1525)). Gijsbert is tussen 1568 en 1571 overleden, Fransje uiterlijk in 1576 (Van Hoorn-Koster, 'Mondriaan-complex', 34-35).</p>
Botter		Jan	Katrijn	m/v	<p>A Jan kreeg boete van accijnsmeesters, omdat hij bier had uitgeleverd, maar niet had aangegeven (bnr. 1 inv.nr. 5: 98 (1527)). Katrijn en Jan leverden beiden bier en draf aan het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 inv.nr. 16: ff. 10v, 17 (1527), 36v (1528-29), 56v, 62v (1531); inv.nr. P1: ff. 32v, 51v (1535-1549)).</p> <p>B Jan was gasthuismeester van Sint-Pieter in 1528 (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 35v). Jan en Katrijn woonden aan de zz Langegracht naast Jan Kraan x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 32 (1518)). Jan had een bouwman genaamd Jan van Gein (bnr. 1 inv.nr. 7: 247 (1533)). Jan Botter was zeven jaar lang schout van Leusden geweest (bnr. 1 inv.nr. 7: 260).</p> <p>C Aleid Jan Bottersdochter werd beboet, omdat zij een vierdel bier had uitgeleverd zonder dit te melden (bnr. 1 inv.nr. 9: 172). Jan Botter Jacobsz de Jonge kreeg een boete van 25 Beierse gulden, omdat hij tweemaal een maagd op straat had 'uitgesmeten en geslagen' (bnr. 1 inv.nr. 9: 187, 190).</p>
Botter		Maurits		m	<p>A In 1534 werden door het stadsbestuur bij Maurits Botter vijf vaten bier gekocht voor de schutters van de Rodetoren (bnr. 1 inv.nr. 2267: 24). Het Sint-Pietersgasthuis liet bij Maurits Botter vijf vanen bier kopen (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 62 (1531)). Kennelijk had Maurits een herberg, waar waarschijnlijk ook bier werd gebrouwen.</p> <p>B Maurits Botter pachtte van het Sint-Pietersgasthuis een tiend op Hoogland en een kampje met boomgaard in de Haag (PG bnr. 99 inv.nr. 16: ff. 38 (1529), 69v (1531)). Maurits gebruikte samen met Hendrik Cornelisz een stuk land buiten Bloemendal genaamd het Kruiskampje, dat eigendom was van de Sint-Barbarabroederschap. De vorige gebruiker had er rogge en tarwe op gezaaid (bnr. 1 inv.nr. 6: 466 (1531)). Maurits Botter kocht in 1535 tarwe en winterrogge van St-Jan (bnr. 1 inv.nr. 7: 398). In 1536 verbleven en verteerden twee boden uit Rhenen bij Maurits Botter (inv.nr. 464: 31). Bij Maurits werd eikenhout gekocht voor de stad (inv.nr. 464: 49-51 (1536)). Bij Maurits Botter had een gast eten besteld en dit in het vuur geworpen, waarna hij Maurits nog verwondde toen hij werd afgevoerd (bnr. 1 inv.nr. 9: 139 (1541)). Maurits had in 1550 een bouwman die in De Birk woonde en vrijheidsgeld betaalde (inv.nr. 465: 11).</p> <p>C In 1564 was er een Jan Botter Mauritsz (bnr. 1 inv.nr. 10: f. 30). Maurits Botter was oom van Jan Botter Jacobsz (bnr. 1 inv.nr. 9: 339 (1540)).</p>
	Brouwster, de	Belie		v	<p>A Gezien de toenaam Brouwster was zij ofwel zelfstandige brouwster, of een werkster in loondienst (PG bnr. 99 inv.nr. P1: f. 5 (1535)).</p> <p>B Het is niet duidelijk of Belie de weduwe was van Willem Klaasz Bosch, die ook wel Brouwer werd genoemd (zie boven). Bij de gegevens van deze Willem en Belie blijkt niet dat ze een dochter hadden die Gerbrich heette.</p> <p>C Dochter Gerbrich huurde huis in de Nieuwstraat en pachtte drie halve hoven van het Sint-Pietersgasthuis.</p>
	Brouwster, de	Gerbrich		v	<p>A Gezien haar toenaam was Gerbrich zelfstandige brouwster of werkster in loondienst. Aangezien ze naast een huis ook (hop?)hoven huurde, lijkt uitoefening van zelfstandig ambacht aannemelijk.</p> <p>B Gerbrich was dochter van Belie de Brouwster. Zij huurde drie halve hoven en een huis in de Nieuwstraat van het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 inv.nr. P1: ff. 5-5v, 22v, 40v, 58v (1535-1549)).</p> <p>C Het is niet duidelijk of moeder Belie de weduwe was van Willem Klaasz Bosch, die ook wel Brouwer werd genoemd (zie boven). Bij de gegevens van deze Willem en Belie blijkt niet dat ze een dochter hadden die Gerbrich heette.</p>

		Dirkje	Jan Kamp †	v	<p>A Dirkje exporteerde haar bier samen met het bier van brouwer Evert Albertsz in de schuit van Goort Vlug, die op de rede van Naarden stormschade had opgelopen (bnr. 1 inv.nr. 7: f. 11 (1533)).</p> <p>C Een Jan Kamp kocht in 1535 gerst van de broeders van Sint-Jan, dus kan niet Dirkjes echtgenoot zijn (bnr. 1 inv.nr. 7: 398). Een Jan Kamp was in 1543 borg voor een Geldersman inzake de tol van varkens (bnr. 1 inv.nr. 9: 503).</p>
	Dirksz	Gerrit	Anna van Amersfoort	m	<p>A In 1531 werd een boedelinventaris opgesteld. In de boedel bedrijfsmiddelen van de brouwerij, waaronder twee kuipen, tonnen, tobben, akeren, turf, een eesthaar, moutzakken en andere zaken. Gerrit leverde bier en draf aan afnemers in Eemnes en Baarn, die betaalden met schouwen turf. Hij was nog huishuur, ketelhuur en huur van een hof verschuldigd en had nog een schuld aan werkster Reijertje en de werkster van het voorgaande jaar. Voorraad gerst, haver en tonnen moesten nog worden betaald (bnr. 1 inv.nr. 6: 482-484). Gerrit zethuurde (deel van) brouwketel van Gijsbert Albertsz, totaal 4,5 gulden voor hele ketel. Hij klaagde Gijsbert aan, omdat deze de ketel toch nog had gebruikt, wat Gerrit een schade berokkende van 1 pond groten (bnr. 1 inv.nr. 8: 246, 252 (1539)).</p> <p>B Gerrit kocht gerst van Jonge Neel Evertsz voor 16,5 Hollandse gulden, die op Koelhorst was verbouwd, Maurits Gijsbertsz en Jan van Rijn waren borg. Hij kocht tevens 1 morgen haver die op de Nieuwe Slaag stond (bnr. 1 inv.nr. 8: 341(1536)). Hij kocht met Jacob van Zijl een bos eikenhout van Brant Verschuur en verkocht eiken- en elzenhout dat om de Malenkapel stond, waar de stenen kamer in stond (bnr. 1 inv.nr. 8: 523, 529 (1539)).</p> <p>Anna van Amersfoort, echtgenote van Gerrit, was aan het stadsbestuur nog 4 el Delfts laken verschuldigd (bnr. 1 inv.nr. 6: 482-484).</p>
	Dirksz	Hendrik		m	<p>A Hendrik kocht of huurde van Goort Vlug zijn kuipen, vloot, tonnen, tobben en brouwgereedschap, uitgezonderd de ketel en een deel van de akers (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 231 (1526)). Hendrik kocht in 1535 de brouwketel uit de boedel van Paulus Spruit, die in 1533 was overleden en aan het Havik had gewoond (GAA Dossier 939 filmnr. 4588: dossier C 1^e rekening Spruit).</p>
Emelaar, van (Emelaer, Emeler, Emmel)		Tonis	Margriet/Griet	m/v	<p>A Maria, weduwe van Evert van Zijl, droeg aan Tonis van Emmel x Griet haar ketel, kuipen, tobben en al het brouwgereedschap over, waarmee ze tot op die dag had gebrouwen. Mochten zij te maken krijgen met aanspraken van voorkinderen van Evert van Zijl of van haar eigen kinderen, dan zou de schade mogen worden verhaald op het halve huis met hof en hofstede in de Breulstraat en op de helft van een stuk land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 199v (1524)). Zeger Simon Hertz x Cornelia droegen het gehele huis met hof en hofstede aan de Hof, ez het Vossenhol, az Jan van Dashorst, en de hofstede hierachter gelegen aan de Langegracht, ez Margriet Wouters, az Gijsbert Mauritsz – dat Zeger en Cornelia dagelijks bewoonden en gebruikten – over aan Tonis van Emeler x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 206 (1525)). Cornelis Vos had de brouwketel van Tonis van Emeler willen verkopen voor 17 gulden min een stuiver, maar Tonis nam zelf de slag door een stuiver hoger te bieden (bnr. 1 inv.nr. 6: 315 (1529)).</p> <p>Grietje van Emelaar werd door de accijnsmeesters beboet, omdat ze een halfstuk bier had uitgeleverd aan het huis van Gerrit Teijnagel [zonder accijns te betalen]. Een jaar later werd zij opnieuw beboet voor accijnsontduiking van een halfvat bier dat ze vóór zonsopgang had uitgeleverd (bnr. 1 inv.nr. 9: 204 (1542), 259 (1543)). Margriet van Emeler leverde een vat Twijfelaar aan de schoolkinderen toen zij ‘acolastum geageert hadden’ (bnr. 1 inv.nr. 465: 151 (1550)).</p>
	Evertsz	Meeus †	Geertruid †	m/v	<p>A In 1533 boedelinventaris opgemaakt door stadsraad, waarin twee kuipen, vloot, tonnen, tobben, brouwakers en ander brouwgereedschap en voorraden mout, haver, gerst en hop (oud en nieuw) (bnr. 1 inv.nr. 7: 56).</p> <p>B Bij het bedrijf hoorde ook enig vee: één stier, vier vette varkens, zes schapen en één vaars (bnr. 1 inv.nr. 7: 56).</p>
?		Geertje	Arjan NN †	v	<p>A Geertje verhuurde een brouwketel die deels haar eigendom was, vanaf 11-12-1528 voor tien jaar aan Wouter van Hagenouwe, voor 5 Rijnse gulden per jaar (bnr. 1 inv.nr. 5: 178; inv.nr. 6: 223).</p>
		Geertruid	Albert Jansz †	v	<p>A Metje (Mechteld) Tonis verkocht aan Albert Jansz, haar zwager, de schuit met toebehoren, al het brouwgereedschap – uitgezonderd de ketel – en de hop die op de zolder lag, voor een totaalbedrag van 50 Rijnse gulden (bnr. 1 inv.nr. 3: 83 (1502)). Op 16-1-1535 scheidde Geertruid van haar twee onmondige kinderen Gijsbert Albertsz en dochter Klaasje inzake de roerende goederen uit de ouderlijke boedel van Albert en Geertruid. Voor haar vaderlijke erfdeel in de brouwketel zou Klaasje van haar moeder 14,25 gulden krijgen en zij mocht 5 schepel van de voorraad rogge meenemen. Geertruid zou nog vier jaar de brouwketel mogen gebruiken zonder hierover pacht of rente aan haar dochter te betalen, mits zij zelf in de nering bleef. Gijsbert liet zijn aandeel in zijn moeders huis. De boedel bevatte voorts twee kuipen, tobben, tonnen, zakken, mout, haver en gerst. Het onroerend goed bleef ongescheiden (bnr. 1 inv.nr. 7: 387).</p> <p>B Albert woonde aan de Langegracht bij een brug waar buurtbewoners water haalden, al waar een traphuisje stond van vier trapjes en twee</p>

					pappelbomen (populieren) (bnr. 1 inv.nr. 6: 66 (1526)).
		Gerbrich	1 Jacob van Haaften † 2 Jan Lubbertsz de Jonge	v	<p>A Tbv de erfgenamen van Jacob werd in 1530 een inventaris van zijn nalatenschap opgesteld, waaraan weduwe Gerbrich de lijftocht had. In de boedel een brouwketel, twee kuipen, tobben, brouwtonnen en brouwgerie, bijna drie vaten aaltbier, vorderingen op debiteuren, schulden te Naarden, schulden vanwege hop en graan en de weide van de ossen (bnr. 1 inv.nr. 6: 326-330).</p> <p>B Gerbrich en haar medewerkers twistten met Cornelis van Vlowijk over veen boven Hees (bnr. 1 inv.nr. 7: 256 (1533)). Het geschil tussen Gerbrich van Haaften en † heer Jan Jacobsz is bijgelegd met Brand Rijksz x Goortje, waarbij zij van Gerbrich een bezegeld Amersfoorts wit laken kregen vanwege Goortjes erfdeel in de boedel van haar ouders, uitgezonderd het onroerend goed en de brouwketel, waaraan Brand en Goortje nog rechten behielden (bnr. 1 inv.nr. 7: 272 (1533)). Gerbrich van Haaften had een stuk veen vlakbij het Hezer zand (bnr. 1 inv.nr. 8: 306 (1536)). Het huis waarin Jacob was gestorven, werd in 1536 door Jonge Jan Lubbertsz, tweede echtgenoot van Gerbrich, voor de helft verhuurd aan Frans Cornelis Hoflaat (bnr. 1 inv.nr. 8: 329). Twist tussen Jonge Jan Lubbertsz en Jacob Hermansz van Haaften inzake timmeringen van Ceel Loochs en de Oude Jan Lubbertsz (bnr. 1 inv.nr. 8: 396). Jonge Jan Lubbertsz mocht van raad het huis met brouwhuis, gelegen Achter den Raam, waarin zaliger Jacob en Gerbrich hadden gewoond, verbouwen (bnr. 1 inv.nr. 8: 507-508 (1538)).</p> <p>C Evert Jacobsz, broer van Gerbrich, was twee jaar na de grote stadsbrand van 1495 geboren, toen Gerbrich reeds 2 tot 3 jaar oud was (bnr. 1 inv.nr. 8: 511 (1538)).</p>
	Gerritsz	Aart		m	<p>A Zethuurde voor een jaar tegen 2,5 Filipsgulden halve brouwketel van Evert Albertsz, waarvan de andere helft aan Aart zelf toebehoorde. Ketel stond bij Evert in huis (bnr. 1 inv.nr. 9: 222 (1542)). Voor hetzelfde bedrag huurde Evert een jaar later de halve ketel van Aart (bnr. 1 inv.nr. 9: 502 (1543)).</p>
	Gerritsz	Gerrit	Marietje	m/v	<p>A Gerrit wees samen met Jacob Gerritsz aan Bart Outenz een derde deel van het huis aan het Kerkhof en het huis in de [wijk] Krommestraat met de brouwketel, waaraan Jan Verburch gerechtigd zou wezen, toe [om een schuld op te verhalen] (bnr. 1 inv.nr. 6: 308 (1529)). In 1534 werden bij Marietje, echtgenote van de burgemeester, vijf vaten bier gekocht voor de schutters op de Kamp (bnr. 1 inv.nr. 2267: 24).</p> <p>B Gerrit Gerritsz was burgemeester in 1534.</p> <p>C Deze Gerrit kan niet dezelfde zijn geweest als Gerrit Gerrit Reijersz x Margriet, want die Gerrit moet in of vóór 1533 zijn overleden.</p>
	Gerritsz	Hendrik †		m	<p>A Weim, dochter van Hendrik Gerritsz, liet via een diender aan de stadsraad weten dat zij tevreden was met haar kindsdeel in het huis, de inboedel en de brouwketel. Weim had haar kindsdeel in de brouwketel verkocht aan Sibrand de Koperslager (bnr. 1 inv.nr. 8: 256, 269 (1539)). Haar vader had kennelijk gebrouwen.</p>
	Gijsbertsz Brouwer	Maurits	Lamberta Bollen	m	<p>A In 1526 gaf de raad toestemming aan Gijsbert Mauritsz dat zijn zoon Maurits zou mogen brouwen, mits hij de burgerplichten van waken, graven, 'schot en lot' zou nakomen (bnr. 1 inv.nr. 5: 27). In 1527 werd Maurits Gijsbertsz Brouwer genoemd (bnr. 1 inv.nr. 5: 74).</p> <p>B Maurits Gijsbertsz was korenvinder in 1542 (bnr. 1 inv.nr. 9: 166). Maurits was zoon van brouwer(?) Gijsbert Mauritsz (van Achterveld; † 1552) x Aleid Hendrik Stevens, kleinzoon van Maurits Lamfertsz (van Liendert; † ≤1500) x Johanna Herman Jans en achterkleinzoon van Lamfert Mauritsz († 1494) x Wendelmoed Gijsbert Ketelaars. Maurits Gijsbertsz kocht van de abt van Sint-Paulus een deel van de tienden te Asschat voor 27 schild (bnr. 1 inv.nr. 8: 333 (1536)), huurde akkers op de Haar en huurde 6 dammaat etgroen waarop hij vier of vijf ossen liet grazen (bnr. 1 inv.nr. 8: 390, 401 (1537)). Lamberta Bollen, weduwe van Maurits van Langeveld, werd weeshuismoeder in 1571. Zij betrok een kamer in het huis, liet een inventaris opstellen en initieerde een nieuw en duidelijker reglement (Van Wees, <i>Burgerweeshuis</i>, 27-28).</p> <p>C Gijsbert en Aleid, ouders, kregen drie zoons: Maurits, Dirk en Lamfert. De oudste zoon Maurits Gijsbertsz nam – zoals de regel was bij leengoederen – het leengoed van zijn overleden vader over op 26-1-1552. Maurits is zich Maurits Gijsbertsz van Langeveld gaan noemen. Na zijn overlijden gingen de leengoederen over op zijn kleinzoon Jan Jansz van Langeveld op 31-8-1568, waarbij tot zijn volwassenheid Aart van Schaik als voogd was aangesteld (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 18-19).</p> <p>Gijsbert Mauritsz, vader, betaalde aan het Sint-Pietersgasthuis een jaarlijkse rente/cijns van 1,5 Franse schild en twee schouwen turf uit het huis Krommestraat 20, waarin hij woonde (PG bnr. 99 inv.nr. 16: ff. 3v (1527), 40v (1529)). Jan Lubbertz huurde voor tien jaar land 'bij de Lazarus' van Gijsbert Mauritsz (bnr. 1 inv.nr. 8: 324).</p>
	Goortsz	Jan †	Marietje	m	<p>A In de nalatenschap van Jan Goortsz bevond zich een brouwketel, waarvoor Marietje Jan Goortsweduwe van Sibrand de Koperslager 18 gulden</p>

					had ontvangen. Hierover had zij een geschil met Eimbert van Liendert (Lyler) en Cornelis Bosch (bnr. 1 inv.nr. 9: 358 (1541)).
	Goortsz	Lambert		m	A Bij het bezoek van vorstin Maria van Hongarije aan Amersfoort in 1539 werd door het stadsbestuur bij Lambert Goortsz één vat bier gekocht (bnr. 1 inv.nr. 2269: 41). Onzeker of hij brouwer was, hij kan ook herbergier of tapper zijn geweest. C Goort Lamberts van Liendert x Lubrich woonden eind vijftiende eeuw aan de zz Kortegracht naast brouwer Gerrit van Schaik. Onbekend is of Goort brouwde, maar hij kan de vader van Lambert Goortsz zijn geweest.
		Goudje	Willem Andriesz	v	A Goudje kreeg toestemming van de raad om haar helft in de brouwketel die ten huize van Cornelis van Bilaar stond, aan Cornelis te verkopen (zetkoop) voor 14 Filipsgulden; Cornelis zou acht dagen huur op de prijs in mindering krijgen (bnr. 1 inv.nr. 7: 144 (1535)).
Haaften, van	Hermansz	Jacob		m	A Jacob en Jan Lubbertsz de Jonge werden voor de raad gedagvaard om hun geschil inzake een brouwketel en overigen twistpunten bij te leggen (bnr. 1 inv.nr. 8: 79 (1536)). Geschil tussen Jonge Jan Lubbertsz en Jacob Hermansz van Haaften inzake timmeringen door Ceel Loochsz en de Oude Jan Lubbertsz (bnr. 1 inv.nr. 8: 396 (1537)).
Hagenouwe, van		Wouter		m	A Huurde vanaf 11-12-1528 voor tien jaar een brouwketel die deels eigendom was van Geertje Arjansweduwe, voor 5 Rijnse gulden per jaar (bnr. 1 inv.nr. 5: 178; inv.nr. 6: 223). B Gebruikte een hof die deel uitmaakte van de nalatenschap van zijn overleden neef Steven Woutersz van Hagenouwe, die was gehuwd met Teuntje Jacob Kupersdochter en die drie onmondige kinderen naliet. In Stevens nalatenschap bevond zich ook een brouwketel (bnr. 1 inv.nr. 6: 26-27 (1526)). Achter het huis van Wouter van Hagenouwe was een brug gerepareerd en van een werfje voorzien, wat elke betrokken buurtbewoner 7,5 stuiver kostte (bnr. 1 inv.nr. 6: 173 (1527)). Wouter liet tweeëntwintig jaar eerder al turf graven achter de Soester eng waar hij en zijn voorvaders veen bezaten (bnr. 1 inv.nr. 6: 377, 390 (1530)). Hij verhuurde in 1538 3 morgen land buiten de Kamppoort aan Dirk van Gein om te zaaien (bnr. 1 inv.nr. 8: 460). Wouters huis stond in de Krommestraat naast een heul die door instorting verstoep was geraakt, waarschijnlijk door wateroverlast vanwege heftige regen (bnr. 1 inv.nr. 2268: 37 (1538)). Was dit de riolering die is gevonden bij opgravingen onder huisnr. 36 (Van Hoorn, <i>Onderzoek De Kroon</i> , archeologische onderzoek, 1.
Hagenouwe, van	Woutersz	Steven †	Teuntje Jacob Kupersdochter	m	A In de nalatenschap van Steven Woutersz van Hagenouwe bevond zich een brouwketel en ook een hof die door zijn neef Wouter van Hagenouwe werd gebruikt (bnr. 1 inv.nr. 6: 26-27 (1526)). B Steven was gehuwd met Teuntje Jacob Kupersdochter en liet drie onmondige kinderen na (bnr. 1 inv.nr. 6: 26-27 (1526)).
Hees		Aal		m	A Bij Aal werd een halfstuk bier op een wagen geladen met bestemming Soest, dat echter heimelijk zonder accijnsafdracht bij Jan Petersz Rateler te Amersfoort werd afgenomen. De afnemer werd beboet (bnr. 1 inv.nr. 9: 191 (1542)).
Hel, van/ Verhel		Beieraat		v	A Kreeg boetes van de accijnsmeesters omdat Beieraat (na zonsondergang een halfstuk) bier zonder accijnsafdracht had uitgeleverd (bnr. 1 inv.nr. 8: 161 (1538) ; inv.nr. 9: 222 (1542)).
	Hendriksz de Brouwer	Willem		m	A Gezien zijn toenaam was Willem waarschijnlijk een zelfstandige brouwer of brouwersknecht. B Willem kreeg een boete van 10 Beierse gulden vanwege ontvreemding(?) in het huis van Anna van Hagenouwe (bnr. 12 inv.nr. 423: 23-10-1550).
	Hermansz Brouwer	Aart		m	A Gezien zijn toenaam kan Aart een brouwer of brouwersknecht zijn geweest, maar mogelijk was het een familienaam. B Had tegoed van Neeltje Dirk Dirks en kinderen (bnr. 1 inv.nr. 8: 375 (1537)).
	Hermansz	Hendrik	Jut	m/v	A Hendrik leverde bier (zestien tot tweeëntwintig stukken per levering) en draf aan het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 inv.nr. 16: ff. 12, 17, 36v, 59-59v, 62v (1527-1533)). Hendrik en Jut leverden tientallen stukken bier aan Geertje, gehuwd met Aart Schenk, welke afneemster nog een hoge rekening had openstaan (bnr. 1 inv.nr. 6: 547 (1532)). Ene Barbara was 'tegenbrouwster' in de brouwerij van Hendrik Hermansz geweest zo lang Weim Gosens daar uit huis was. Zij verklaarde dat Trui Jacobs geen maagdenwerk had verricht. Willem Rijksz verklaarde dat Hendrik samen met Barbara en Jut in het brouwhuis werkten, maar Trui Jacobs op de kamer zat en spon (bnr. 1 inv.nr. 7: 241 (1533)). B Hendrik was korenvinder in 1515 (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 60v). Jutte Hendrik Hermansweduwe woonde aan de Langegracht naast het huis met hof en hofstede van Willem Bosch de Oude x Aleid Louwen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 204v (1569)).
	Hermansz	Reijer	Anna	m/v	A Reijer had een brouwketel gekocht van de kerkmeesters van de Sint-Joriskerk, voor 7,75 Filipsgulden per 100 gewichtsponden (bnr. 1 inv.nr. 6: 264 (1529)). Na overlijden van Reijer werden ten huize van zijn weduwe Anna huisraad en een brouwketel verkocht aan Lambert van der Vaa voor

					<p>26 Filipsgulden (bnr. 1 inv.nr. 7: 43 (1533)). Kennelijk zette Anna de brouwerij toch voort, want bij de scheiding tussen haar en haar onmondige kinderen in 1536 bevatte de boedel een brouwketel, kuipen, tonnen, tobben, een eesthaar en allerlei brouwgereedschap (bnr. 1 inv.nr. 8: 317).</p> <p>B Reijer was een zoon van brouwer Herman Loochs x Deliana, kleinzoon van brouwer Looch Lubbertsz Taatse en achterkleinzoon van stadsbestuurder Lubbert Taatse.</p>
Hoflaat	Cornelisz	Frans		m	<p>A Huurde van de Jonge Jan Lubbertsz het halve huis waarin brouwer Jacob van Haaften was gestorven (bnr. 1 inv.nr. 8: 329 (1536)).</p> <p>B Mr. Peter Soest had hofstede nz Kortegracht van Frans Hoflaat gekocht (bnr. 1 inv.nr. 8: 563 (1539)).</p> <p>C De Jonge Jan Lubbertsz kocht in 1536 ten huize van Marietje, weduwe van Cornelis Hoflaat, de roerende goederen van het erfdeel van haar onmondige zoon Reiner en de helft van het huis, hof en hofstede in de Breul, dat aan deze Reiner en Gerbrich van Haaften, echtgenote van Jan Lubbertsz, toebehoorde voor een bedrag van 20,75 gulden (bnr. 1 inv.nr. 8: 75).</p>
		Isidore (Ysendore)		m	<p>A Vanwege het bezoek van vorstin Maria van Hongarije liet de stadsraad twee stukken bier bij hem kopen (bnr. 1 inv.nr. 2269: 41 (1539)).</p>
	Jacobsz	Willem		m	<p>A Willem Jacobsz was ouderman van het brouwersgilde in 1547 (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 50v).</p> <p>B Willem Jacobsz, brouwer, bezat een erf in de Hellestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 78v (15-4-1572)).</p>
	Jan Klaasz	Evert	Margriet Jan Vlugsdochter †	m/v	<p>A In 1531 scheidde Evert van de drie kinderen die Margriet had nagelaten inzake haar nalatenschap, waarbij de brouwketel ongedeeld bleef en in gemeen eigendom van Evert en de kinderen (bnr. 1 inv.nr. 6: 440).</p> <p>B Evert Jan Klaasz, Dirk Poijt Evertsz en Antonis Jansz waren in 1529 accijnsmeesters (bnr. 1 inv.nr. 2267: 3). Evert Jan Klaasz verhuurde aan Jan Vos te Baarn de helft van twee schaar weiland in de Hoge Kamp en de helft van een maat land te Baarn (bnr. 1 inv.nr. 8: 350 (1536)). Evert Jan Klaasz was in 1535 ten huize van Jan Pijl aanwezig geweest, waar een man uit Utrecht onder borgtocht van Jan van Westrenen werd vrijgekocht van het beslag dat burgemeester Willem Rijksz op diens ossen had laten leggen (bnr. 1 inv.nr. 8: 355).</p> <p>C Een Evert Jansz had in 1527 veen te Soest en land te Baarn (bnr. 1 inv.nr. 6: 149). Een Evert Jansz was 'bevelhebber' van de rederijkers die in 1558 ter ere van Maria, 'moeder Gods', en de stad enkele toneelstukken hadden opgevoerd (bnr. 1 inv.nr. 466: 137).</p>
X	Koperslager, de	Dirk		m	<p>A Waarschijnlijk vreemde bierhandelaar. Leverde halfvaten aaltsbier aan herbergiers e.a. te Zutphen, Coesfelt, Groenloo, Lochem en had schulden bij Jan en Evert Lubbertsz (bnr. 1 inv.nr. 6: 191 (1528)).</p>
Kroon/Kraan, die	Brouwer, die	Ewout		m	<p>A Ewout die Kroon/Kraan had toenaam 'die Brouwer', dus zal een bierbrouwer zijn geweest (AP bnr. 100 inv.nr. E1: f. 84v (1549)).</p> <p>B Ewout had een stenen huis (kamer) aan de nz Pothstraat (AP bnr. 100 inv.nr. E1: f. 84v (1549)).</p>
	Lubbertsz de Oude	Jan		m	<p>A Had vorderingen vanwege levering grofvaten bier aan Goort Tijmensch (achtien vaten x 18 stuiver), Toon Weinken (dertig vaten; eind augustus) en Eb Jonge Gijs (zestien vaten x 19 stuiver) (bnr. 1 inv.nr. 6: 11, 59, 127 (1526-27)). Had vordering op Dirk de Koperslager die aaltbier exporteerde en ook een schuld had aan Evert Lubbertsz (bnr. 1 inv.nr. 6: 191-194 (1528)). De accijnsmeesters hadden onterecht beslag gelegd op goed van Jan Lubbertsz, omdat hij geen accijns had afgedragen over bier dat in zijn gezin werd geconsumeerd. De raad bevestigde dat een brouwer accijnsvrij was voor bier voor eigen gezinsverbruik (bnr. 1 inv.nr. 5: 330 (1530)). Jan mocht zijn accijns verhalen op tapper Cornelis Ellertsz (bnr. 1 inv.nr. 8: 87 (1536)). De accijnsmeesters bekeurden Jan Lubbertsz, schout, omdat hij bier had uitgeleverd boven het quotum (peil), schade 3 Hollandse gulden. (= accijns van ca. tien vaten) (bnr. 1 inv.nr. 9: 33 (1540)). Jan Lubbertsz de Oude beboet, omdat hij een halfvat bier zonder accijns had uitgeleverd (bnr. 1 inv.nr. 9: 191 (1542)).</p> <p>B Jan Lubbertsz was schout van Leusden, Leusderbroek en Hamersveld in 1537-1540 (bnr. 1 inv.nr. 9: 23 (1540)). Mogelijk in die hoedanigheid of anders als rentmeester of iets dergelijks werd Jan Lubbertsz de Oude herhaaldelijk voor het gerecht gedaagd (bnr. 1 inv.nr. 9: 229, 236 (1542)). Jan Lubbertsz had nog vijfentwintig schouwen grauwe turf te goed van Hendrik Vos. Hij zou de partij doorverkopen (bnr. 1 inv.nr. 6: 131 (1527)). Jan Lubbertsz had houthuin ergens tussen de Havikerpoort en het Sint-Pietersgasthuis in (Fruin, <i>Rechtsbronnen kleine steden</i> I, 283 (1535)). Lambert Goortsz verklaarde zich bereid mee te betalen aan reparaties van de pomp en brug in de Viepoort wanneer er in zijn huis werd gebrouwen. Jan Lubbertsz en Hildegond Jacob Gijsberts zouden dit aangeven [mogelijk brouwen zij in Lamberts huis of waren zij burens] (bnr. 1 inv.nr. 8: 81</p>

					<p>(1536)). Huurde van Gijsbert Mauritsz voor tien jaar land bij het Lazarushuis. Jan verhuurde dit deels weer door aan anderen. Hij had er rogge en haver op gezaaid. Jan had ook land gehuurd op de meent, waarbij hij achter een hek koeien liet grazen op het lagere deel, totdat die met Sint-Gallen weer op stal zouden gaan. Hij betaalde huur deels met levering hout van dit land en met turf uit 'Jan Lubbertsz veen' (bnr. 1 inv.nr. 8: 324-6 (1536)).</p> <p>Had als schout van Leusden vechtpartij met Volken Bot over 'tekeningen' (bnr. 1 inv.nr. 8: 383-4, 389 (1537)). Jan moest nog accijns betalen over drieënvijftig schapen en drie hoornbeesten, die hij had geslacht en verkocht in het jaar dat hij schout was (bnr. 1 inv.nr. 8: 239, 293 (1539)). Jan kreeg toestemming van de raad om iets met recht te verhalen op Lamfert Geerlofsz (bnr. 1 inv.nr. 9: 94 (1541)). Jan Lubbertsz de Oude pachtte een derde deel van de zoutaccijns (bnr. inv.nr. 9: 247, 258, 261 (1542)). Jan de Oude was borg voor de zes ossen van Hendrik Geerlofsz bij Eembrugge (bnr. 1 inv.nr. 9: 502 (1543)). In 1561 waren Jan Lubbertsz, brouwer, c.s. mede-crediteuren van Maas Lubbertsz, weduwnaar van Hendrikje (bnr. 1 inv.nr. 12: 527, 595). Er stond een huis van Jan Lubbertsz op gepachte stadsgrond in 1574 (bnr. 1 inv.nr. 12: 1070). [In beide laatste gevallen zonder toevoeging de Oude of de Jonge, dus onduidelijk welk van beiden werd bedoeld]</p> <p>C In 1570 was er een Jan Lubbertsz uit Nijkerk (bnr. 1 inv.nr. 11: f. 33v).</p>
	Lubbertsz de Jonge	Jan	1 Fie 2 Gerbrich, weduwe van Jacob van Haaften	m/v	<p>A Jan Lubbertsz de Jonge kreeg een boete, omdat hij drie vaten had overgebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 7: 32 (1533)). De Jonge Jan Lubbertsz had geschil met Jacob Hermansz over brouwketel en andere zaken (bnr. 1 inv.nr. 8: 79 (1536)). Frans Cornelis Hoflaat huurde van Jonge Jan Lubbertsz het halve huis waarin brouwer Jacob van Haaften was gestorven (bnr. 1 inv.nr. 8: 329 (1536)). Geschil tussen Jonge Jan Lubbertsz en Jacob Hermansz van Haaften inzake timmeringen door Ceel Loochs en de Oude Jan Lubbertsz (bnr. 1 inv.nr. 8: 396 (1537)). Jonge Jan Lubbertsz mocht van raad verbouwing doen aan huis met brouwhuis waarin Jacob van Haaften was gestorven, gelegen Achter aan den Raam (bnr. 1 inv.nr. 8: 507-508 (1538)). In 1539 vond verkoop plaats van de verbouwing (verbeterschap) van de brouwerij waarin de Jonge Jan Lubbertsz woonde, met halve schuur, gang en putstoel en met halve werf. Huis en brouwerij werden acht tot negen jaar bewoond en gebruikt door Jonge Jan Lubbertsz en vóór hem Lubbert Vlug. De koper moest nog twee jaar huur door Jonge Jan Lubbertsz in acht nemen tegen 15,75 Karolusgulden per jaar. De Jonge Jan Lubbertsz heeft het verbouwde huis gekocht voor 263 Deventer gulden (bnr. 1 inv.nr. 8: 541 (1539)). Jonge Jan Lubbertsz betaalde 250 en 13 [Deventer?] gulden aan Lijsje, dochter van Lubbert Vlug, en haar twee broers Klaas en Hendrik, vanwege het huis waar Jan in woonde, dat hij van wijlen mr. Goort Vlug had gekocht, dat eerder aan Klaas Vlug had toebehoord (bnr. 1 inv.nr. 9: 410 (1541)). Jan Lubbertsz, brouwer, cum sociis waren mede-crediteuren van Maas Lubbertsz x Hendrikje (bnr. 1 inv.nr. 12: 595 (18-3-1561)). Op 23-12-1575 verkocht Gerbrich van Haaften, weduwe van Jan Lubbertsz, de helft van het huis met brouwhuis, schuur en steeg met toebehoren aan de zuidzijde van de Langegracht, ez weduwe en erven Rutger Poijt, az erven Frans van Zijl, aan Dirk Jansz Kamp x Elisabeth, die reeds de eigenaars van de andere helft van het goed waren. Het goed werd op dat moment gebruikt door Gerrit Robbertsz, brouwer (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 195).</p> <p>B In 1535 scheidde weduwnaar Jonge Jan Lubbertsz van zijn twee kinderen Arjan en Lijsje inzake de nalatenschap van hun overleden moeder Fie (bnr. 1 inv.nr. 7: 353-355). In 1536 kocht Jonge Jan Lubbertsz voor een bedrag van 20,75 gulden de helft van inboedel en huis met hof en hofstede in de Breul dat deels toebehoorde aan Reiner, onmondig kind van Marietje, weduwe van Cornelis Hoflaat, en deels aan Gerbrich van Haaften, Jans echtgenote (bnr. 1 inv.nr. 8: 75 (1536)). In 1540 genoemd met zijn vrouw Gerbrich (bnr. 1 inv.nr. 9: 333). De jonge Jan Lubbertsz kocht bij openbare verkoop huis, hof en hofstede in de Slijkstraat dat van [Jan] Rosman was geweest, voor 27 gulden en eenendertig tonnen bier (bnr. 1 inv.nr. 9: 89 (1541)). Jan en Gerbrich hadden een vordering op iemand vanwege verbeterschap van het huis waar zaliger Jan Rosman in gewoond had (bnr. 1 inv.nr. 9: 433 (1541)). Jan Lubbertsz de Jonge pachtte in 1542 de jaartol en het weggeld bij de Kamppoort, Spui- en Bloemendalsepoort voor 130 gulden (bnr. 1 inv.nr. 9: 445 (1542)). Jan Lubbertsz werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Breul voor tarief van 7 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42v 1° kolom). Jan had een erf aan de zuidzijde van de Langegracht (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 31 (1565)).</p> <p>[Vermoedelijk was Jan Lubbertsz de Jonge geen zoon van Jan Lubbertsz de Oude. Mogelijk was hij een zoon van Lubbert Vlug, in wiens huis hij woonde en waren Lijsje, Klaas en Hendrik zijn zuster en broers. Het dochtertje van Jan heette eveneens Lijsje. Jan Lubbertsz de Jonge kwam echter niet in combinatie met de naam Vlug voor.]</p> <p>C Hendrikje, weduwe van een naamgenoot Jan Lubbertsz, vestigde in 1569 een kapitaal van 150 Karolusgulden op het woonhuis in de Langestraat tussen de Grote Kerk en de Viepoort, tbv een erfelijke rente van 9 Karolusgulden per jaar voor haar zoon heer Marcellis Jansz, pater in het convent van IJendoorn te Zutphen. De andere kinderen waren uitlandig (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 147v, 186).</p>
	Lubrich/ Lubbertje		Jorden Gijsbertsz †	v	<p>A Lubrich had nog 7,5 gulden te vorderen op de boedel van veehouder Hendrik Kruij, vanwege geleverd bier (bnr. 1 inv.nr. 6: 498 (1531)). Lubbertje Jorden Gijsberts had [afrekening] van zeven vaten bier te goed van ene Gijsbert Petersz Z...(?) (bnr. 1 inv.nr. 8: 350 (1536)).</p>

					B Lubbertje had nog 18 gulden te goed aan pacht van Jonge Neel Evertsz, die op Koelhorst woonde (bnr. 1 inv.nr. 8: 354 (1536)).
		Margriet	Albert Stevensz †	v	A Weduwe Margriet gaf onder huwelijks voorwaarden als huwelijksgoed aan haar zoon Tonis een brouwketel, een hof in Horseweide, een hofstede in de wijk Breulstraat, 3 schepel land te Naarden en 3 schepel land te Laren. Zij behield lijftocht aan de ketel en de hofstede, dus zij bleef brouwen (bnr. 1 inv.nr. 6: 43 (1526)). Margriet droeg in hetzelfde jaar de lijftocht aan het huis met doorgaande hofstede waarin zij woonde, ez de erven Albert Stevensz, az de steeg, over aan haar zoon Evert Albertsz, gehuwd met Fie. Evert zou tevens gebruik mogen maken van de brouwketel die zijn moeder gebruikte zo lang zij leefde. Hij zou de ketel laten lappen of stoppen indien nodig, waarbij een afspraak over de kosten werd gemaakt. Evert betaalde hiervoor een jaarlijkse vergoeding van 10 Rijnse gulden aan zijn moeder, met een erf te Hoogland als onderpand. Bovendien mocht moeder Margriet in een kamer van het huis blijven wonen met vuur en licht. Mocht de brouwketel te versleten zijn om te gebruiken, dan zou jaarlijks slechts 5 Rijnse gulden worden betaald (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 229 (1526)).
Mojj	Aartsz	Luman †	Beieraat	m	A Zijn boedel bevatte een grote koperen brouwketel voor scherbier (bnr. 1 inv.nr. 6: 457 (1531)). Luman Moij verkocht hop aan Goudje Herman Beers. B Luman Aartsz Moij was schepen in 1503 (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 411), 1507, 1509, 1511, 1513 (+ lid van vijf), 1515 (+ lid van vijf), 1520, 1524 en 1526 en was burgemeester in 1518. Hij was een zoon van [brouwer] Arend Moij x Geertruid. Luman Aartsz Moij had een graf aan de nz Sint-Joriskerk bij het weversaltaar (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 39 (1558), 55-55v (1559)). Luman Aartsz Moij was gehuwd met Beieraat, een dochter van Willem (I) Evertsz, een zuster van brouwer Wilem (II) Evertsz en zuster van Aleid (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 52 (1514, 1516)). Luman en Beieraat woonden aan de zz Havik en hun erf liep achter door tot aan de Vijver (AP bnr. 100 inv.nr. 1119 (1539); zie bijlage 18b). Willem Evertsz was de vorige eigenaar van dit huis met hofstede. Luman bezat land in de Horseweide (AP bnr. 100 inv.nr. 1123 (1521)) en 12 dammaat land in de Haar (gerecht van de Duist en de Haar) die na overlijden waren bestemd om een uitdeling van te doen (AP bnr. 100 inv.nr. 1149 (1527)). In 1527 verklaarden Luman en Beieraat elkaar tot erfgenamen van al hun goederen, behalve het land in de Haar tbv een uitdeling (AP bnr. 100 inv.nr. 1149). C Zij zoon Albert trad op 14-1-1516 in het huwelijk met Kunera, dochter van Goudje Goortsweduwe. Van zijde bruidegom werden ingebracht: erf en goed de Glashorst te Scherpenzeel, een stuk land in het Zuurbroek te Leuserbroek, een huis op het Havik, ez Bertout Goortsz, az Rijk/Ricout Vos. Van zijde bruid werden ingebracht: 10 dammaat land te Bunschoten, 8 dammaat te Veen, een rente van 2 Rijnse gulden uit een huis met hofstede te Spakenburg, 4 Rijnse gulden uit roggeland te Harderwijk, 2 Rijnse gulden uit een hofstede te Bunschoten bij de kerk. Huwelijkslieden aan zijde bruidegom waren Gijsbert Mauritsz en Bartolomeus Evertsz. Aan de zijde van de bruid: Jacob van Gessel en Meins Gijsbertsz (AP 100 inv.nrs. 1122 (1516), 1185 (1542)). Op 30-12-1521 trad Albert opnieuw in het huwelijk en nu met Belie, dochter van [brouwer] Jacob Soest. Naast eerder genoemde zaken bracht hij een hof in de Horseweide in, die naast het land van vader Luman lag (AP 100 inv.nr. 1123). Albert Lumansz kocht van Gerritje Dirksz van Amersfoort, weduwe van mr. Willem van Triest, chirurgijn, en inwoonster van Amsterdam, haar rechten op een graf in de Sint-Joriskerk, naast het graf van zijn vader Luman Aartsz Moij (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 55-55v (1559)). Lumans dochter Anna verwierf een stukje land buiten de Kamppoort, in gedeeld eigendom met de erven Luman Aartsz Moij en zijn weduwe Beieraat (AP bnr. 100 inv.nr. 143 (1534)). In 1560 gold Anna ondanks haar volwassen leeftijd juridisch nog als minderjarig (bnr. 1 inv.nr. 4459).
		NN	Peter Gosenz	v	A In 1536 werden bij de vrouw van Peter Gosenz vijf vaten Twijfelaar gekocht voor de schutters op de Kamp (bnr. 1 inv.nr. 464: 34).
	Petersz	Cornelis	Meinsje	m/v	A Cornelis leverde draf aan het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 57v 1531)). In 1545 droegen Cornelis en Meinsje aan Gerrit Cornelisz x Fie het huis over met hof en hofstede, het brouwhuis met de grote en de kleine brouwketel, het brouwgereedschap en de helft van de kelder onder de grote kamer, die nog toegemetseld was, gelegen aan de zz Krommestraat, ez de erven Evert Albertsz, az Cornelis Petersz zelf. Cornelis en Meinsje behielden de opkamer en de helft van de kelder, alsmede de kamer waarin Klaas Meeusz(?) was overleden. Bovendien nog een hof buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 117 (10 -5-1545)).
Pijl		Aleid		v	A Aleid gebruikte een brouwketel, waarvan een kindsdeel van de helft aan de onmondige Evert Meeusz (voogd: Peter Meijnsz) toebehoorde, die hierdoor een schade leed van 14 Filipsgulden (bnr. 1 inv.nr. 7: 122 (1534)).
Pijl		Jan		m	A Jan had een brouwhuis die op een afstand van 22 voet van een schuur van Splinter van Westrenen was gelegen (bnr. 1 inv.nr. 7: 400 (1535)). C Een Jan Pijl verrichtte als secretaris en schepenklerk schrijfdiensten (ook in het Frans) waarvoor hij van stadswege vergoedingen ontving (bnr. 1 inv.nr. 464: 46 (1536); inv.nr. 8: 444 (1537); inv.nr. 2268: 14, 21 (1538); inv.nr. 2269: 48 (1539)). Het huis van een Jan Pijl stond in de Utrechtsestraat en kreeg harde dakbedekking (inv.nr. 2268: 31 (1538)). Een Jan Pijl was waardijn van het laken in 1558 (bnr. 1 inv.nr. 466: 9). Hij

					was dat jaar ook weesmeester en de 'weeskinderen' hadden lakenpers beleend met 200 Filipsgulden (bnr. 1 inv.nr. 466: 4).
	Reijersz	Gerrit	Geertruid	m/v	<p>A Gerrit liet in 1515 een eest bouwen en een pomp aanleggen (kosten gegeven) (bnr. 1 inv.nr. 4: ff. 126v-127). In 1530 verhuurde Gerrit aan zijn zwager Elis van Wede het brouwhuis, waar Gerrit in woonde en dat van Reijer Petersz was geweest, en de brouwketel voor een periode van vierenhalf jaar voor een huur van 20 Karolusgulden per jaar, ingaande met Sint-Gallen (16 oktober). Een maand voor aanvang zou Gerrit het huis en de ketel moeten opleveren (bnr. 1 inv.nr. 6: 369-370). Een jaar later verkocht Geertruid het brouwgereedschap ('brououtou') aan Elis van Wede (bnr. 1 inv.nr. 6: 490 (1531)). In 1532 vond een scheiding van goederen plaats tussen Hendrik Cornelisz en Gerrit Reijersz x Geertruid, waarbij Gerrit het huis met de brouwketel en alle toebehoren en een hof in de Horseweide in eigendom kreeg (bnr. 1 inv.nr. 6: 597). Het huis met hof en hofstede dat van Reijer Petersz was geweest, stond aan de nz Kortegracht (bnr. 1 inv.nr. 8: 419-420 (1537), 563 (1539)).</p> <p>C Op 31-8-1537 boedelscheiding van deel nalatenschap van Reijer Petersz onder de erfgenamen: Willem Reijersz, Elis van Wede x Margriet Reijersdochter en IJde Reijer Petersdochter. In de boedel bevonden zich een stuk land geheten Keizerskamp, een hophof buiten Bloemendal, huizen op Bloemendal en in de Viepoort, erven op Bloemendal, in de Woesteigen, op de Melm en te Eemnes en een deel van erf en goed de Rosmolen te Hamersveld (bnr. 1 inv.nr. 8: 419-420 (1537), 563 (1539)). Gerrit werd hierbij niet genoemd, vermoedelijk omdat hij het huis met brouwerij van zijn vader had overgenomen.</p>
	Roelofsz	Jan †	Lutte	m	<p>A De goede ketel uit de boedel viel toe aan de kinderen: Jacob, Beieraat, Roelof en Fijtje; de andere vier kregen de 'ergste' ketel en een bedrag van 10 gulden (bnr. 1 inv.nr. 6: 219 (1528)).</p> <p>B Jan had veen te Amerongen, dat zijn erfgenamen gelijkelijk gebruikten (bnr. 1 inv.nr. 5: 283 (1530); inv.nr. 6: 138 (1527)). Jan Roelofsz x Lutte woonden aan de zz Kortegracht hoek Mooierstraat (bnr. 12 inv.nrs. 436-1: f. 339v (1497); 436-2: f. 221v (1525)).</p> <p>C Jacob Jan Roelofsz, Jacob Botter en Tonis Rijksz x Anna verkochten rogge (9,25 gulden per morgen), gerst en boekweit (beide 7 gulden per morgen) (bnr. 1 inv.nr. 6: 119 (1527)). Jacob Jan Roelofsz moest als debiteur van de boedel van Cornelis van Haaften nog tweeënhal stukken bier betalen (bnr. 1 inv.nr. 6: 327 (1530)).</p>
	Rutgersz	Herman	Evertje van Liendert (Lielier)	m/v	A Bij scheiding van de boedel – reden onduidelijk – ging het veen te Soest naar Evert van Schaik en het huis in de wijk Krommestraat met de brouwketel naar Jan Verburch (bnr. 1 inv.nr. 6: 174 (1527)).
?	Rijksz	Tonis	Anna	m	<p>A Tonis huurde een ketel (bnr. 1 inv.nr. 5: 230 (1529)). Mogelijk was Tonis een brouwer, maar hij kan ook verver zijn geweest.</p> <p>B Jacob Jan Roelofsz, Jacob Botter en Tonis Rijksz x Anna verkochten rogge (9,25 gulden per morgen), gerst en boekweit (beide 7 gulden per morgen) (bnr. 1 inv.nr. 6: 119 (1527)).</p>
Schaik, van	Jacobsz	Andries (Aris) †	Peternel	m	<p>A In 1534 hadden Willem Andriesz van Schaik enerzijds en zijn zusters Aleid, Jannie en Weim anderzijds een geschil over de erfenis. De zusters kregen het onroerend goed toebedeeld, inclusief de brouwketel en alles wat tot de brouwerij behoorde (bnr. 1 inv.nr. 7: 333).</p> <p>B Andries van Schaik was schepen in 1508, 1510, 1515, 1518, 1526 en 1532, burgemeester in 1512 en 1530, kameraar in 1510 en 1515, accijnsmeester in 1526, 1527 en 1532 (bnr. 1 inv.nr. 5: 12, 14, 492; inv.nr. 6: 10; inv.nr. 2267: 3). Zijn wapen (anders dan die van zijn vader of moeder) bevatte een huismerk in de vorm van een letter h, onderin verbonden met een dwarsstreep, boven van een streep in de vorm van een kruis (1508, 1518, 1526). Hij was de oudste zoon van Jacob Aartsz van Schaik x Aleid (over dit gezin – waarvan een schilderij en memorietafel zijn overgeleverd –, zie De Meyere e.a., 'Memorietafel Van Schayck'). In 1499 verwierven Andries en Peternel een huis in de Nieuwstraat, vermoedelijk uit de moederlijke erfenis.</p> <p>C Moeder Aleid was een dochter van brouwer Amelrik Evertsz x Margriet, die woonden in de Nieuwstraat en brouwketels van Gerrit van Schaik aan de Kortegracht hadden overgenomen. Haar wapenschild, dat voorkomt op genoemd schilderij, is hetzelfde als van Amelrik: drie lelies boven en drie lelies onder met in het midden een jachthoorn. Moeder Aleid stierf in 1495 en vader Jacob in 1530. Zoon Willem van Schaik trouwde met Petertje Cornelisdochter en vervolgens met ene Elisabeth. Dochter Jannie trouwde met Lamfert Broenisz (zie stamboom in De Meyere e.a., 'Memorietafel Van Schayck'). Andere kinderen van Andries en Peterel waren Cornelia, getrouwd met Dirk Corsz, en Andries.</p>
Schaik, van		Evert	Cecilia (Ceel)	m	A Verklaarde onder ede in het vorige jaar niet meer dan één vat bier aan Reijer de Kistenmaker te hebben geleverd (bnr. 1 inv.nr. 6: 455 (1531)).

					<p>B Evert van Schaik was kameraar in 1532 (bnr. 1 inv.nr. 2267: 3). In 1537 samen met zijn vrouw Ceel genoemd (bnr. 1 inv.nr. 8: 388).</p> <p>C Heer Evert van Schaik had dak van huis in de Muurhuizen van de wijk Breul laten bedekken met tweeduizend driehonderd pannen uit Amersfoort en veertig uit Soest (bnr. 1 inv.nr. 9: 221 (1542)).</p>
Schaik, van	Gerritsz	Jacob		m	<p>A Jacob kocht in 1534 voor 18 gulden 18 stuiver een lijfrente van de stad op het leven van Marietje, zijn brouwster (bnr. 1 inv.nr. 2267: 5).</p> <p>B Jacob Gerritsz van Schaik was schepen in 1525, 1527, 1531, 1533 en 1543 en burgemeester in 1535 (vgl. bnr. 1 inv.nr. 2267: 5). Hij was gasthuismeester in 1538 en 1539.</p> <p>C Gerrit van Schaik x Bertraat had eind vijftiende eeuw een brouwerij aan de zz Kortegracht. Jacob Schaij getuigde bij geschil tussen Evert Albertsz en Goort Vlug (bnr. 1 inv.nr. 7: 214, 219). Er was ook een Jacob van Schaik Jacobsz (bnr. 1 inv.nr. 7: 269). Bij Marietje, vrouw van brouwer Gerrit Gerritsz, burgemeester in 1534, werden vijf vaten bier betrokken voor de schutters op de Kamp (inv.nr. 2267: 24 (1534)).</p>
Snellenberch, van		Mechteld/ Met	Hendrik van Snellenberch †	v	<p>A Mechteld herriep het legaat dat zij eerder aan haar zoon Paulus had toegewezen en droeg aan Aalt Hendriksz van Snellenberch het halve huis over met de halve schuur, kuipen en ketel en alles wat tot de brouwerij behoorde, gelegen in de wijk Breulstraat, ez Wouter Willemsz, az Wouter Buis (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 219v (1525)). Mechteld huurde van Klaas Bosch voor twee jaar het huis waarin Klaas woonde 'met kuipen en ketel, goot en vloot' voor een huursom van 29 Rijnse gulden per jaar. Klaas zou een deel van het huis blijven bewonen. Mechteld mocht de tobben gebruiken en Klaas zou de eest en de brouwoven maken (bnr. 1 inv.nr. 6: 90-91 (1527)). Uit een opgave van de schulden van Jan Bontwerker en zijn overleden echtgenote bleek dat Met van Snellenberch nog de betaling van vier tonnen bier te goed had (bnr. 1 inv.nr. 8: 404 (1537)).</p> <p>B Aart Botter Hendriksz x Metje deden tbv zijn moeder Mechteld afstand van zijn erfdeel in de nalatenschap van zijn vader Hendrik van Snellenberch (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 228v (1526)). Op 4-12-1527 benoemde Met haar dochter Fransje tot haar erfgename. Mocht Fransje overlijden zonder kinderen na te laten, dan zou haar erfenis toekomen aan haar zoon Paulus (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 280).</p>
Soest		Gerrit †	Dietelt	m	<p>A De procureur van De Birt zal vorderingen van mr. Aart Evertsz, Elis van Wede en Armen de Poth ten laste van de boedel van zaliger Gerrit Soest verhalen op [opbrengst van] de brouwketel (bnr. 1 inv.nr. 6: 541 (1532)). Dietelt was aan Risselt, gehuwd met Eimbert Lambertz, de betaling van twaalf vaten bier verschuldigd voor de vatprijs te Amersfoort of te Naarden. Gerrit Soest Gerritsz, zoon, heeft de brouwketel uit de boedel van moeder Dietelt in het openbaar verkocht eh hem zelf voor 60 Hollandse gulden gekocht. De ketel lag op het kerkhof (bnr. 1 inv.nr. 6: 547 (1532)).</p> <p>C Gerrit Soest Gerritsz beboet vanwege het maken of verkopen van te licht laken (bnr. 1 inv.nr. 8: 178, 198 (1538)).</p>
Soest	Meester	Peter		m	<p>A Peter had van Frans Hoflaat een hofstede nz Kortegracht gekocht, ez erven Reijer Petersz, az Cornelis Rijksz. Met Willem Reijersz en Elis van Wede – als voogd voor zijn echtgenote –, erfgenamen van Reijer Petersz, was overeengekomen dat één van beide partijen tussen de huizen een brouwersgoot zou mogen aanleggen, waar beide partijen gebruik van zouden maken (bnr. 1 inv.nr. 8: 563 (1539)).</p>
Spruit		Jan		m	<p>A Jan Spruit was busmeester van het brouwersgilde in 1541 (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 50v).</p>
Spruit		Paulus †	Aleid/ Aaltje, dochter van Jacob Louwe	m	<p>A In 1533 werd door Aleid en Jan Spruit, als voogd over het onmondige nagelaten kind, besloten de brouwerijinventaris en de voorraad hop uit de nalatenschap van Paulus Spruit in het openbaar te verkopen (bnr. 1 inv.nr. 7: 61). Later ontstond een geschil tussen beide partijen. In de nalatenschap bevonden zich huis en hofstede op zz Havik (huisnr. 23) met een schuur, een hof buiten de Kamppoort, brouwgereedschap ('broutou'), haver en mout. Aaltje kreeg land en veen dat haar vader bij huwelijk had ingebracht (bnr. 1 inv.nr. 7: 319-321 (1534)). De brouwketel werd uiteindelijk aan Hendrik Dirksz verkocht (zie boven). De geschillen rond de nalatenschap zijn uiteindelijk voor de Grote Raad van Mechelen gekomen (GAA Dossier 939 filmnr. 4587 en 4588: dossiers Jan Spruit te Amersfoort).</p> <p>B Paulus Spruit was een zoon van Dirk Jansz x Ermgard. Zijn moeder Ermgard was dochter van brouwer Gijsbert Spruit en had de brouwerij van haar vader geërfd. Blijkbaar nam Paulus de familienaam van moeder mee. Aleid, weduwe van Paulus Spruit, trouwde later met Willem Bosch de Oude (GAA Dossier 939 filmnr. 4587 en 4588: dossiers Jan Spruit te Amersfoort).</p> <p>C Jan Spruit was een broer van de overleden Paulus Spruit</p>
	Steven Louwenz	Jan		m	<p>A Jan leverde stukken bier aan Geertje, gehuwd met Aart Schenk, waarschijnlijk herbergierster (bnr. 1 inv.nr. 6: 547 (1532)).</p>

					C Een Jan Stevensz was 'vinder van het koren' in 1528 (bnr. 1 inv.nr. 5: 141). Een Jan Stevensz x Aleid waren (deels) eigenaar van huis en hofstede aan de Langegracht (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 163 (1522), 246 (1526)).
	Thomasz	Luman		m	A Vanwege het bezoek van vorstin Maria van Hongarije kocht het stadsbestuur twee tonnen bier bij Luman Thomasz (bnr. 1 inv.nr. 2269: 41 (1539)).
?	Vaa, van der	Lambert		m	A Kocht brouwketel en meubels van Anna, weduwe van Reijer Hermansz, voor een bedrag van 26 Filipsgulden (bnr. 1 inv.nr. 7: 43 (1533)). Of hij de ketel zelf ook voor het brouwen gebruikte, blijkt niet. Hij kan ook handelaar of koperslager zijn geweest.
Verburch		Jan		m	A Kreeg uit scheiding tussen Herman Rutgersz en Evertje van Liendert (Lieler) het huis met brouwketel in de wijk Krommestraat (bnr. 1 inv.nr. 6: 174 (1527)). Jacob Gerritsz en Gerrit Gerritsz wezen een derde deel van een huis aan het Kerkhof en van het huis in de Krommestraat met de brouwketel, waaraan Jan Verburch gerechtigd zou zijn, toe aan Bart Outenz om een schuld op te verhalen (bnr. 1 inv.nr. 6: 308 (1529)). B Johan Verburch trouwde met Cornelia, dochter van brouwer Gijsbert Hendriksz Botter x Fransje. Na overlijden van Gijsbert zouden Jan en Cornelia met Fransje de brouwerij aan de z Kortegracht runnen. Cornelia erfde huis en brouwerij, waarin ze bleven wonen en werken. Zij kregen zes kinderen (Van Hoorn-Koster, 'Mondriaan-complex', 35).
Vlug		Goort		m	A Goort Vlug kwam met Hendrik Dirksz overeen dat de laatste van Goort de kuipen, vloot, tonnen, tobben en het brouwgereedschap, uitgezonderd de brouwketel en een deel van de akers, zou kopen of huren (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 231 (1526)). Goort Vlug vervoerde in 1533 brouwsels van Dirkje, weduwe van Jan Kamp, en van Evert Albertsz op zijn schuit naar Naarden, waar hij op de rede stormschade leed (bnr. 1 inv.nr. 7: 11, 214, 219). B Goort Vlug en Jan Vlug leverden turf aan het Sint-Pietersgasthuis (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 9 (1527)). C De Oude Goort Vlug woonde op het Havik (bnr. 1 inv.nr. 7: 242 (1533)). Mr. Goort Vlug was secretaris van de stad (bnr. 1 inv.nr. 8: 55 (1535)).
Vlug	Hendriksz	Lubbert	Fie Klaas-dochter	m/v	A Lubbert bezat het tweede erf aan de z Langegracht naast het erf van brouwer Klaas Gerritsz. Lubbert en Klaas deelden Lubberts stander, putstoel en goot die op Klaas' werf aan de gracht stonden. Bij verkoop van Lubberts huis zou deze goot worden verlegd naar Klaas' brouwhuis met het recht om de goot over een gangetje heen te leggen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 89v (1519)). Een gamizoen van Gelderse soldaten op het huis Ter Eem had een marktschip met handelsgoederen buitgemaakt, waaronder een partij met dertig vaten bier van Lubbert Vlug (Van Rootelaar, <i>Amersfoort II</i> , 236 (1527)). Lubbert leverde bier aan Hendrik Klok te Eembrugge (bnr. 1 inv.nr. 6: 305 (1529)). Hilletje, weduwe van Herman Jacobsz, en haar dochter Metje waren brouwsters in het bedrijf in de tijd dat Lubbert en Fie nog samen brouwden, maar ook nadat Lubbert was overleden en Fie het bedrijf voortzette. Zij zorgden ook voor het afvullen van het bier op vaten. Een afneemster had Fie ervan beschuldigd te kleine vaten geleverd te hebben, maar enkele getuigen konden bevestigen dat de vaten van Fie niet te klein waren. Haar kuiper Kors Hendriksz mat ze altijd mbv een ijzeren ijkmaat (bnr. 1 inv.nr. 6: 396-398 (1530)). B Lubbert was gehuwd met Fie Klaasdochter (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 67 (1519)). Achter het huis aan de Langegracht had Lubbert een schuur die hij deelde met Goort Aaltz x Belie. Lubbert droeg het gehele huis met hofstede aan de Langegracht over aan zijn jongste en nog onmondige broer Joost als diens erfdeel in de nalatenschap van hun vader Hendrik Vlug. Andere broers die meedeelden in de nalatenschap waren Frans en Jan Vlug (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 78, 87 (1519)). Lubbert moet in of vóór 1529 zijn overleden, want in dit jaar was Fie de weduwe van Lubbert Vlug (bnr. 1 inv.nr. 6: 305 (1529)).
?	Volkensz	Jan		m	A Jan kocht in de herberg van Cornelis Kolen te Baarn een partij brouwturf van Cornelis Bosch voor 10 stuivers per schouw, zonder de partij te hebben gezien. Zou de partij bevallen, dan zou de koper twee vanen (bier of wijn) betalen [die bij de koop waren verdronken] en indien niet, dan zouden verkoper en koper ieder één van betalen. Jan vond de turf uiteindelijk te duur, wilde één van afrekenen en wilde afzien van de koop (bnr. 1 inv.nr. 7: 277 (1533)). Of Jan brouwer was, blijkt niet expliciet.
Vos	Dirksz, Brouwer	Cornelis	Agnes	m/v	A Cornelis schonk zijn vrouw Agnes voor na zijn dood tot wederhuwelijk de lijftocht aan de helft van het gehele huis met hof en hofstede aan het Havik met de helft van het brouwgereedschap, ez Herman Petersz, az Aris Paulusz (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 212v (1525)). Koopman Aalt verklaarde aan Cornelis Vos brouwer achtentwintig vaten bier schuldig te zijn – 18 stuiver per vat (bnr. 1 inv.nr. 6: 66 (1526)). Jan van Wijk Jansz verklaarde aan Cornelis Vos drieëndertig vaten bier – 18 stuiver per vat – schuldig te zijn (bnr. 1 inv.nr. 6: 301 (1529)). B Cornelis was zoon van brouwer Dirk Vos Cornelisz de Jonge, die eerder was gehuwd met Hendrikje en later met Deliana (zie boven). Hendrik

					<p>Kuiper kocht van Cornelis Vos een heg hout voor 14 Rijnsse gulden (bnr. 1 inv.nr. 6: 56 (1526)). Cornelis poogde de brouwketel van Tonis van Emelaar te verkopen, maar Tonis nam zelf de slag voor 17 gulden (bnr. 1 inv.nr. 6: 315 (1529)). Cornelis Vos Dirckz was mede-rentmeester van Armen de Poth (bnr. 1 inv.nr. 9: 74, 82, 351) en was collecteur van het oudschuldgeld in 1556 (bnr. 1 inv.nr. 12: 405).</p> <p>C Er kwam ook een Cornelis Vos tapper voor (bnr. 1 inv.nr. 6: 101 (1527), 304 (1529)). Regenwater van het huis van een Cornelis Vos Rutgersz liep via de kelder van Jan Spruit door een heul onder de straat door (bnr. 1 inv.nr. 7: 269 (1533)). Cornelis Vos kreeg in 1567 boete van 2 pond, omdat hij in de Rhenense Venen Gerrit Hendriksz had gebloedwond (bnr. 1 inv.nr. 467: f. 3).</p>
Wede, van (Wee)		Elis	Margriet Reijersdochter	m	<p>A Elis huurde het brouwhuis met de brouwketel van Gerrit Reijersz, zijn zwager, die in dit brouwhuis woonde, voor een periode van vierehalf jaar, tegen 20 Karolusgulden per jaar. Het brouwhuis was eerder van schoonvader Reijer Petersz geweest. De huur ging in per Sint-Gallen (16 oktober) en Gerrit zou huis en ketel een maand daarvoor vrijmaken en opleveren (bnr. 1 inv.nr. 6: 369-370 (1530)). Elis kocht brouwgereedschap ('brouou') van Geertruid, vrouw van Gerrit Reijerz, zijn aangetrouwde schoonzuster (bnr. 1 inv.nr. 6: 490 (1531)). Jan Lourensz verklaarde aan Elis van Wede tweeënhalv vaten bier schuldig te zijn, 13,5 stuiver per vat (bnr. 1 inv.nr. 8: 478 (1538)). Elis had tegoed van Rutger Aartsz vanwege levering van achtentwintig vaten bier (bnr. 1 inv.nr. 9: 298 (1540)).</p> <p>B Elis van Wede was korenvinder in 1534 (bnr. 1 inv.nr. 7: 62 (1534)). Elis was getuige onder ede van het feit dat Cornelis Bouwenz aan Frans Albertsz nog zestig tot zeventig vaten bier moest betalen (bnr. 1 inv.nr. 7: 276 (1533)). Naast Willem Reijersz en IJde Reijer Petersdochter was Margriet erfgename van vader Reijer Petersz (brouwer), die een huis had op de Kortegracht. In 1537 scheidde de erven de vaderlijke boedel, waarin een hophof buiten Bloemendal, landerijen, een huis en een hof elders in de stad en inkomsten uit ander onroerend goed (bnr. 1 inv.nr. 8: 419-420 (31-8-1537)).</p> <p>C Een Wijlen Elis van Wede bezat met zijn vrouw Lambertje renten, recht en toezeggen aan een huis aan de Rodentorense binnenpoort, waarvan Belie Berntsweduwe eigenaresse was, welk pand werd belend door de erven Oude Elis van Wede, die in leven ook land buiten de Slijkpoort 'in de oude stadswal' had (bnr. 1 inv.nr. 8: 347 (1536)). Zij waren ook gegoed op de Kamp. Deze Elis moet al vóór 1521 zijn overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-2: 130v).</p> <p>Jan van Wede en Elis van Wede hadden in 1505 land in de Weermaten (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 111v). In 1568 won Elis van Wede een rechtszaak, waarna hij een kwart van een huis in de Hellestraat en 1 morgen land met schaapskooi aan de berg van wijlen Willem Hendriksz Anker liet verkopen, vanwege verschuldigde landpacht (bnr. 1 inv.nr. 12: 793).</p>
? Westrenen, van		Andries †		m	<p>A In de nagelaten boedel van Andries van Westrenen bevond zich een voorraad hop op de zolder (bnr. 1 inv.nr. 9: 498 (1543)). Het is niet zeker of Andries een brouwer was, hij kan ook hopteler of handelaar zijn geweest.</p>
Westrenen, van		Hendrik		m	<p>A Hendrik werd beboet door de accijnsmeesters, omdat hij hun geen opgave had gedaan van de brouwaccijns, noch van het 'standelbier'. Bovendien had hij in drie keer vrouwen tweëndertig vaten en één stuk overgebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 5: 98, 100-104, 115 (1527)).</p> <p>B Mocht in 1525 gebruik maken van veen te Baarn (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 23).</p> <p>C Hendrik Gerritsz van Westrenen x Margriet waren de ouders van brouwer Gerrit Hendriksz van Westrenen x Hendrikje Steven Hendriks (Van Hoorn-Koster, 'Vergulde Paarde', 6). Een Hendrik Janz van Westrenen was in 1536 betrokken bij de boedelscheiding van † Jan Jansz van Westrenen x Rutgertje Geert Heimansdochter en hun vier kinderen (bnr. 1 inv.nr. 8: 358).</p>
Westrenen van Noordwijk (Noerwyck), van [In de bronnen wordt afwisselend de naam Van Westrenen of Van Noordwijk gebruikt.]		Lambert	Baat	m/v	<p>A Lambert van Noordwijk gebruikte brouwketel van Evert van Scherpenzeel en diens zoon Herman (bnr. 1 inv.nr. 3: f. 25v (1497)). Goudje Herman Beers had 15 mud hop gemeten voor de vrouw van Lambert van Westrenen, welke hop Luman Moij haar had verkocht (bnr. 1 inv.nr. 4: f. 108 (1511)). Lambert van Noordwijk had brouwhuis en turfschuur (bnr. 1 inv.nr. 6: 29 (1526)).</p> <p>B Lambert van Noordwijk was schepen in 1534 en burgemeester in 1538; zijn wapen bevatte een ring en drie lelies (1527). Hij was gasthuismeester van het Sint-Pietersgasthuis in 1529-30 (PG bnr. 99 inv.nr. 16: f. 50v). Lambert van Westrenen x Baat hadden twee huizen met hofstede aan de Kortegracht, ez Willem Aartsz, az Gerrit Hubertsz, waarop zij een jaarlijkse rente van 2 Willemschild hadden gevestigd tbv het kapittel van Sint-Joris (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 327 (1497)). Zij bezaten een erf in de Hellestraat tegenover het Observantenklooster (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 320 (1496), 352v (1498), 361 (1499)). Lambert en Baat droegen een hofstede met een hof erachter in de Hellestraat, ez Jan van Rumeler, az gemene straat, over aan Willem van Dam (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 325v (1497)). Lambert van Westrenen x Baat droegen in 1499 een hofstede in de Godschalkstraat over aan Peter Jansz, die hierop had gebouwd, ez Wulfger van Huikenhorst, az gemene straat, ene einde: Willem Aartsz, andere</p>

				<p>einde: gemene straat (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 362). Lambert van Westrenen x Baat leenden een kapitaal van 60 Rijnse gulden van Aart Servaasz tegen een jaarlijkse rente van 4 gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 363 (1499)). Jan de Appelkoper beleed een schuld van ruim 9 Rijnse gulden aan Lambert van Westrenen (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 368v (1500)). [Mogelijk verkocht Lambert fruit uit zijn hoven.] Lambert van Westrenen x Baat verklaarden een kapitaal van 54 Rijnse gulden schuldig te zijn aan jonkvrouw Aleid, weduwe van Aart Aartsz, tegen een betaling van een rente van 3 gulden per jaar (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 375 (1500)). Lambert van Westrenen betaalde in 1525 waakgeld voor de wijk Langestraat (bnr. 1 inv.nr. 462: 86). Lambert was getuige in twist tussen Tonis van Emelaar en Jan van Dompsele die beiden een stuk veen gebruikten (bnr. 1 inv.nr. 8: 335 (1536)). Na overlijden liet Lambert onder andere een huis op de Kortegracht naast Peter Davelaar na, bewoond door Gerrit Evertsz, en een ander huis, waarin hij was gestorven, dat werd bewoond door Goort van Sneul (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 118v (1551)). Lambert (van Noordwijk/van Westrenen) en Baat hadden land en een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436: ff. 148v (1486), 168v (1487), 197v (1489)) en een hof in de Pothof buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 274v (1493)).</p> <p>C Jonkvrouw Fojjse was een dochter van Lambert van Noordwijk en was getrouwd met Jan Jansz van Droffelaar, met wie ze samen een aantal kinderen kreeg die in hun testament uit 1551 staan genoemd (AP bnr. 100 inv.nr. 591: ff. 117-120). Zij was weduwe toen hun zoon Bartolomeeus van Droffelaar in 1559 in het huwelijk trad met Aleid van Bilaar (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 98). Lambert van Noordwijk (vader?) was in 1469 broeder van de OLV-kapel. Zijn wapen bevatte drie lelies en een ring in het midden (1469). Lambert van (N)oordwijk werd na afloop van de Stichtse burgeroorlog in juli 1484 verbannen uit het Nedersticht (bnr. 1 inv.nr. 3999 (1484)). Een Lambert van Noordwijk (zoon?) had in 1565 land te Zeldert (AP bnr. 100 inv.nr. 591: f. 28v).</p>
	Willem Evertsz/ Evertsz de Jonge	Willem (III)	Margriet	m <p>A Op 15-4-1523 legateerden Willem (II) Evertsz en Weim, ouders, het gehele huis nz Havik, waarin zij woonden, met brouwketel en brouwgerie, de hofstede en de hof [met loods] in de Muurhuizen, een hofstede in de Teut en een hof op de Bloemendalse eng aan hun zoon Willem (III) (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 172v). De brouwerij stond al op zijn naam (Willem Willem Evertsz de Jonge) voordat zijn ouders waren overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 200 (1524)). Willem werd in 1533 beboet omdat hij vier vaten had overgebrouwen en naar Naarden had vervoerd (bnr. 1 inv.nr. 7: 34). Willem Evertsz maakte in 1536 gebruik van een stander die door Dirk Quint was geplaatst bij het huis – vermoedelijk op de naastliggende hofstede aan het Havik – dat deze laatste huurde van Fijtje Rutgersdochter, nichtje van Willem (bnr. 1 inv.nr. 8: 82-83).</p> <p>B Willem was getrouwd met Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 190v (1524); inv.nr. 436-4: f. 398v (1464)). Hij was een zoon van Willem (II) Willem Evertsz († 1524) x Wendelmoed/Weim en een kleinzoon van Willem (I) Evertsz († 1495) x Fie. Willem was schepen in 1503(?), 1506, 1511 en 1515; zijn wapen bevatte zes lelies, in het midden vergezeld door een jachthoorn, bommel of wassenaar (1506, 1511, 1515). In 1511 en 1515 zaten vader Willem (II) Evertsz en zoon Willem (III) Willemsz gezamenlijk in het stadsbestuur– gezien hetzelfde wapen. In 1566 crediteuren (waaronder molenaars) van † Willem Evertz x Margriet (bnr. 1 inv.nr. 12: 758-759). Blijkbaar was Willem (III) toen overleden.</p> <p>C Willems zuster heette Dieuwertje Willem Everts en was getrouwd met Rutger de Verver (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 195 (1524)). Zij had een dochtertje genaamd Fijtje Rutgers (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 199 (1524)). Dieuwertje had de naastliggende hofstede nz Havik en een hof in de Horseweide van hun ouders gelegateerd gekregen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 195, 200 (1524)). Vermoedelijk had bovengenoemde Dirk Quint een stander bij deze hofstede gebouwd.</p> <p>Willem Evertsz (Goede) was ouderman van het bouwliedengilde (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 357v, 360 (1499)). Willem Evert Goedenz de Jonge was gehuwd met Aleid (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 277v (1494)). Hij werd koopman (comen) Willem Evertsz genoemd (bnr. 12 inv.nr. 436-1: ff. 351v (1498), 368v (1500)). Hij was lid (ouderman of busmeester) van het kramersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 94v (1520)). Deze koopman Willem Evertz had geschil inzake molen De Kroon buiten de Slijkpoort, waar hij voor een derde deel recht op had (bnr. 1 inv.nr. 8: 435, 446 (1536)). Daarnaast was er een Willem Evertsz van Liendert x Zwaantje (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 380 (1500)). Deze kocht van Willem Evertsz x Aleid het huis met hofstede in de Breul naast het huis van Hendrik van Haaften (bnr. 12 inv.nr. 436-1: f. 408 (1502)).</p> <p>Een Willem Evertsz was in 1526, 1530, 1534 en 1538 raad in het stadsbestuur. Een Willem Evertsz de Jonge (zoon?) was raad in 1558.</p>
Zijl, van		Hendrik		m <p>A Bij Hendrik werd een kwartvat bier op een wagen geladen, dat heimelijk zonder accijnsafdracht bij Jan Petersz Rateler werd ingedragen. De afnemer werd beboet (bnr. 1 inv.nr. 9: 191 (1542)).</p> <p>B Hendrik was korenvinder in 1540 (bnr. 1 inv.nr. 9: 2).</p>
Zijl, van		Steven		m <p>A Had tegoed van 17 gulden vanwege geleverd bier tlv de boedel van Jan Bontwerker en zijn overleden vrouw (bnr. 1 inv.nr. 8: 404 (1537)).</p>

					<p>Leverde vijf vaten bier voor de schutterij van de Rodetoren (bnr. 1 inv.nr. 2268: 25 (1538)). Hij had voor 16 pond bier geleverd aan Oridrius, rector van de stadsschool (bnr. 1 inv.nr. 465: 189 (1550)).</p> <p>B Was kameraar in 1567 (bnr. 1 inv.nr. 467: omslag). Steven van Zijl pachtte in 1574 de bieraccijns voor een bedrag van 2.910 Karolusgulden (bnr. 1 inv.nr. 12: 1043). Hij pachtte stadsgrond (bnr. 1 inv.nr. 12: 1070 (1574)).</p>
--	--	--	--	--	---

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1550-1575					<p>A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.</p>
	Albertsz, Brouwer	Gijsbert	Margriet	m	<p>A Gijsbert verhuurde zijn aandeel in een brouwketel aan Gerrit Dirksz voor een zethuur van 22,5 stuiver per kwart van de ketel, maakte 4,5 gulden voor de gehele ketel (bnr. 1 inv.nr. 8: 246 (1539)). Gerrit klaagde Gijsbert aan, omdat deze de ketel ondanks de zethuur toch nog zelf had gebruikt, wat Gerrit een schade van 1 pond had berokkend (bnr. 1 inv.nr. 8: 252 (1539)). Gijsbert had een tegoed van Jut Gijsbert Petersweduwe vanwege zeven stukken bier en twee stukken Twijfelaar. Ze heeft haar huisraad aan Gijsbert in onderpand gegeven (bnr. 1 inv.nr. 8: 467 (1538)). Bij Gijsbert Albertsz werden in 1542 tien vaten bier voor de schutters gekocht, vanwege het papegaaischieten (bnr. 1 inv.nr. 2270: 28). Hij brouwde nog in 1552 (bnr. 12 inv.nr. 423:d.d. 01-09-1552).</p> <p>B Gijsbert Albertsz was raad in 1542. Gijsbert had een vordering op Dirk Klaas Paulusz van 80 Hollandse gulden, vanwege een schip dat Gijsbert hem had verkocht (bnr. 1 inv.nr. 8: 497 (1538)). Jan Vlug de Verver en Gijsbert Albertsz hadden huizen aan het Spui (bnr. 1 inv.nr. 9: 517 (1544)). Gijsbert Albertsz Brouwer kreeg een boete van 10 Karolusgulden, omdat hij Rijk Nagel een hoofdwond had bezorgd (bnr. 12 inv.nr. 423: f. 16 (1-9-1552)). Gijsbert Albertsz werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Krommestraat voor het tarief van 14 stuivers (tarieven: 3,5st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 43 2^e kolom). Hij woonde in de Krommestraat (nz?) naast Antonis van der Burch x Fijtje (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 9 (1565)). Gijsbert had ook onroerend goed aan het Kleine Spui naast het huis van Jan van Schaik x Johanna (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 34 (1565), 167v (1568), 172v (1569)). Op 20-5-1566 droegen Wouter Gerritsz Boogmaker x Anna het gehele huis met hof en hofstede op de Kamp over aan Herman Botter x Deliana en aan Gijsbert Albertsz x Margriet. Dit goed werd drie jaar later aan anderen overgedaan (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 67v-68 (1566), 207 (1569)). Gijsbert had een hof in de Luishoek naast de boomgaard van Jan Petersz van Lokhorst x Neeltje (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 150v (2-5-1568)).</p>
Bosch (van Wede)	Willemsz Brouwer de Jonge	Willem	Aleid (Aaltje), dochter van Evert van Schaik	m	<p>A Willem Bosch Willemsz van Wede x Aleid, dochter van Evert van Schaik, kreeg steeds het adjectief en de toenaam 'brouwer' en moet brouwer zijn geweest. Na hun overlijden verkochten de erfgenamen het huis met brouwerij, hof en hofstede met een kamer opzij, brouwketel, kuipen en brouwgereedschap aan de zz Langegracht, voor: de gracht, achter: Breestraat, ez Gijsbert Hendriksz Clueting, az Dirk Petersz Schaij. Buiten de verkoop viel het huisje naast de schuur aan de Breestraat, waarin Marten de Waal woonde. De kopers waren Jan de Hooch x Jannetje Lijsters en de koopsom bestond uit een aantal deelbetalingen aan begunstigden, totaal 290 Karolusgulden en een jaarlijkse rente van 5 gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 12-9-1594).</p> <p>B Willem Willemsz Bosch was gasthuismeester in 1570, 1571 en 1572, samen met broer Gerrit Willemsz Bosch. Het wapen van Willem Willemsz Bosch van Wede bevatte zes lelies (1558, 1572). In 1553 kochten Willem Bosch <i>de Jonge</i> x Aleid een huis met hof en hofstede in de Slijkstraat, ez Jan de Bruijn, az erven Bart Evertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 57 (6-10-1553)). Willem Willemsz Bosch van Wede was landgenoot te Zeldert bovenwegs (PG bnr. 99 m. 66 (1558)). Brouwer Willem Bosch Willemsz van Wede, gehuwd met Aleid, dochter van Evert van Schaik, trad op als broer en voogd van Weim, weduwe van Gerrit Spruit (bnr. 12 inv.nr. 436-4: ff. 198 (1558), 275 (1559)). Willem Bosch Willemsz van Wede verkocht samen met Gijsbert Spruit 3 dammaat land te Overzeldert (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 364 (1561)). Willem Bosch Willemsz x Aleid, dochter van Evert van Schaik, kochten in 1562 een hofstede met hooiberg, schuur en hof in de Coninckstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-5: f. 29). Willem Bosch [de Jonge] werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Breul voor het middeltarief van 7 stuivers (tarieven: 3,5st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42v 1^e kolom).</p>

				<p>Brouwer Willem Bosch x Aleid, dochter van Evert van Schaik, bewoonden huis, hof en hofstede aan de Langegracht, ez Jutte Hendrik Hermansweduwe, az erven Peter Schaij Dirksz, achter Breestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 204v (1569); inv.nr. 436-7: 17 (1571)). In 1577 was Willem Bosch Brouwer borg voor Dirk Vos en Hendrik Bosch, die de statenimpost te Leusden pachtten (bnr. 1 inv.nr. 12: 1178, 1190). Op 27-4-1578 legde Willem Bosch Brouwer een verklaring af voor de stadsraad (bnr. 1 inv.nr. 13: 132). Willem is vóór mei 1588 overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 44). Als (aangetrouwde) kinderen en erfgenamen lieten Willem en Aleid na: Roelof Andriesz x Hendrikje, Hendrik Willemsz, koster x Anna Willems, Aart Bosch van Wede x Marietje Cornelis, Jacob Bosch, uitlandig tijdens verkoop brouwerij in 1594.</p> <p>C Willem was een zoon van Willem Bosch <i>de Oude</i> († 1573) x Aaltje (Aleid) Louwen. Willem Bosch [de Oude?] was Lazarushuismeester in 1564. In 1527 verwierf Willem een huis met hof en hofstede in de wijk Krommestraat, ez Klaas van Oldenbarneveld, az Liesbet Klaas Simonsweduwe, vanwege het overlijden van Willems moeder (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 101-101v (11-10-1527), 176v (1523), 215v (1525)). Willem en Aleid verwierven de helft van een huis met hof en hofstede op de Kamp in de Pothof, in gedeeld eigendom met Jacob Gerritsz van Westrenen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 219v, 220v (1525)). Willem Bosch was betrokken bij de overdracht van een schip voor het gerecht van Vlissingen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 264 (1527)). In 1543 droegen Willem en Aleid een huis met hof, hofstede en hooiberg op Bloemendal over aan Aart Willemsz x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 89). In juli 1551 was er brand geweest in het huis van Willem Bosch, waarom de klok werd geluid, boete 5 Karolusgulden (bnr. 12 inv.nr. 423: f. 14 (4-7-1551)). In 1561 droegen Willem Bosch <i>de Oude</i> x Aleid een huis met hof en hofstede op Bloemendal over (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 337). Willem Bosch [de Oude] werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Krommestraat voor het middeltarief van 7 stuivers (tarieven: 3,5st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42v 1^e kolom). Op 3-5-1566 droegen Willem Bosch <i>de Oude</i> x Aaltje Louwen hun goederen over aan hun kinderen. Ze behielden hieraan de levenslange lijftocht. De kinderen zouden in gelijke porties erven, ook hun zoon Gerrit Willemsz (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 65-65v). Willem Bosch Willemsz <i>de Oude</i> had land bij het Kruiskampje buiten Bloemendal (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 42v (1565)).</p> <p>De (aangetrouwde) kinderen van Willem Bosch <i>de Oude</i> en Aaltje Louwen waren: Gerrit Willem Bosch x Mechteld, Evert Willem Bosch x Catharina, Rijk Willemsz Bosch († ≤ 1573) x Hilletje, Gijsbert Bosch x Lutte, Lourens Willemsz x Willemien, Willem Willemsz [<i>de Jonge</i>] x Aleid (Aaltje), Hendrik Willemsz Bosch, [Weim x Gerrit Spruit († ≤ 1558)], Elis Wolfswinkel x Gerritje [Bosch], Aaltje Willem Boschdochter [x Gerrit Albertsz van Hoorn] (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 122v (15-8-1573)).</p> <p>Evertje en Rijkje waren twee zoons van Willem Bosch, die hij had verwerkt bij Willemien, dochter van Willem Evertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 17 (1540)). Zoon Gerrit Willemsz Bosch had land op de meent bij de Doornkamp (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 100v (1567)). Zoon Rijk (Ricout) Willemsz Bosch, gehuwd met Hilletje, was busmeester van het kramersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 126v, 167 (1568), 187 (1569)). Zoon Evert Willemsz Bosch x Catharina hadden een erf bij de Havikerbrug (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f55 (1566)) en een hofstede met hooiberg en schuur in de Coninckstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 169v (1569)). Evert en Catharina hadden een huis met hof en hofstede in de wijk Krommestraat, ez erven Evert Zomer, az erven Peter van Dam (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 170 (1569)). Evert Willemsz werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Krommestraat voor het middeltarief van 7 stuivers (tarieven: 3,5st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 43 1^e kolom).</p> <p>Een Willem Bosch was gehuwd met Mechteld (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 23 (1517)). Er was ook een Willem Bosch, bakker, gehuwd met Aaltje Peters, die aan de zz Krommestraat aan de Langegracht woonde en in 1581 de vleesaccijns en hoppeschepel pachtte (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 70v (1579)); bnr. 1 inv.nr. 13: 358-359). Zij hadden een zoon Willem die mogelijk de brouwer Willem Bosch uit de zeventiende eeuw was.</p>	
Botter (van Snellenberch)	Hendriksz	Gijsbert	Fransje	m	<p>A Gijsbert Botter was ouderman van het brouwersgilde in 1541 (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 50v). In hun testament d.d. 28-1-1553 wezen Gijsbert en Fransje het huis met brouwerij aan de Kortegracht, een schuur, een huisje hierachter gelegen en een hof buiten de Sint-Andriespoort toe aan hun dochters Cornelia en Lutje. Hun zoon Hendrik zou mede-eigenaar worden van een huis in de Muurhuizen. In 1558 is het testament herroepen. Na overlijden van Gijsbert en Fransje woonden dochter Cornelia x Johan van der Burch in het huis met brouwerij. Zij hadden hier al enkele jaren gewoond met weduwe Fransje (Van Hoorn-Koster, 'Mondriaan-complex', 34-35).</p> <p>B Gijsbert zat tussen 1532 en 1568 herhaaldelijk in de magistratuur, waarvan zevenmaal burgemeester tussen 1550 en 1565. Gijsbert Hendriksz Botter x Fransje kochten van Willem Zaal x Christien (Stijn) het huis met hofstede aan de Kortegracht, achter: een straat, beide zijden: erven Jan Roelofs, voor een jaarlijkse rente van 10 Rijnse gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 221v (1525)). Gijsbert is tussen 1568 en 1571 overleden, Fransje uiterlijk in 1576 (Van Hoorn-Koster, 'Mondriaan-complex', 34-35).</p>
	Evertsz	Willem	Margriet	m	<p>A Brouwer Willem Evertsz had een schuur in de Muurhuizen van de wijk Krommestraat, naast het huis van wijlen burgemeester Willem Evertsz x jonkvrouw Wendelmoed van Liendert (Lilaar) (bnr. 12 inv.nr. 436-5: f. 10 (2) (16-11-1562)).</p>

					<p>B Willem was dezelfde persoon als brouwer Willem (III) Willem Evertsz de Jonge, zie boven. In zijn oude dagen werd hij Willem Evertsz de Oude, brouwer genoemd, gehuwd met Margriet. Hij droeg de helft van een vierdel land aan de Kwade Slenk over aan zijn zoon Willem (IV) Evertsz de Jonge die eigenaar was van de andere helft (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 398v (1564)).</p>
	Hendriksz Brouwer	Jan		m	<p>A Gezien zijn toenaam zal Jan Hendriksz een brouwer zijn geweest.</p> <p>B Jan Brouwer was borg voor de boete van 10 Karolusgulden die Kors Ketelaar kreeg vanwege het verwonden van ene Jochem (bnr. 12 inv.nr. 423: f. 43 (7-9-1564)). Jan Hendriksz Brouwer kreeg in 1565 een boete van 5 gulden, omdat hij Willem Vet Metselaar had bedreigd met een mes (bnr. 12 inv.nr. 423: f. 47). Jan Hendriksz komt niet voor op de lijst van aangeslagenen voor het emmerengeld in 1562; kennelijk was hij geen eigenaar van onroerend goed.</p> <p>C Er waren in zijn tijd nog een Jan Hendriksz Bleker en een Jan Hendriksz Metselaar.</p>
	Jacobsz	Willem		m	<p>A Willem Jacobsz was ouderman van het brouwersgilde in 1547 (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 50v).</p> <p>B Willem Jacobsz, brouwer, bezat een erf in de Hellestraat (bnr. 12 inv n r 436-7: f. 78v (15-4-1572)).</p>
	Lou(we) Aartsz Brouwer	Aart	Goosje, dochter van Evert van Schaik	m	<p>A Droeg als beroepsaanduiding de toenaam brouwer. Aart legde als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 418v (1602)). De schepen Peter Schaij verklaarde in 1603 echter dat Aert Lou al lange tijd niet had gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 521). Aart Lou was eerder busmeester van het brouwersgilde geweest (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 606 (1614)).</p> <p>B Aart was vermoedelijk een zoon van Aart Lou Stevensz x Geertruid, die woonden aan de zz Langegracht (huisnr. 12; later Het Anker). Aart en Goosje kochten (zetkoop) de helft van een huis met hof en hofstede en toebehoren naast de Utrechtsepoort, waarin eerder Ijsbrand van Wede x Geertruid hadden gewoond, ez stadsmuur, az Cornelis Pot (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 326 (1561)). Aart Louwenz werd in 1562 voor het emmerengeld in de wijk Buiten de Rodetoren aangeslagen voor een hoog tarief van 14 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42v 2^e kolom). Aart en Goosje verwierven een kamp land genaamd de Eikenboom naast de Oude Gracht in de Oude Haag (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 66v (1566)). Aart Louwe Aartsz was samen met tien andere Amersfoortse burgers aandeelhouder in een karveelschip genaamd 't Paradijs van 65 lasten (bnr. 1 inv.nr. 11: f. 23 (1570)). Brouwer Aart Lou bezat een erf aan de Langegracht naast het huis van Albert Cornelisz x Anna Goorts (bnr. 12 inv.nr. 436-7: 19-10-1575). Aart Louwenz, brouwer, had in 1578 een kamp land aan de Oude Gracht buiten de Slijkpoort (bnr. 1 inv.nr. 436-8: f. 43).</p> <p>C Aart Louwenz had een zuster genaamd Aleid, die woonde in de Breul naast het erf van Evert Albertsz in het kleine steegje (bnr. 1 inv.nr. 11: f. 66 (1570)).</p>
	Lubbertz de Jonge	Jan	1 Fie 2 Gerbrich, weduwe van Jacob van Haaften	m/v	<p>A Jan Lubbertz de Jonge kreeg een boete, omdat hij drie vaten had overgebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 7: 32 (1533)). De Jonge Jan Lubbertz had geschil met Jacob Hermansz over brouwketel en andere zaken (bnr. 1 inv.nr. 8: 79 (1536)). Frans Cornelis Hoflaat huurde van Jonge Jan Lubbertz het halve huis waarin brouwer Jacob van Haaften was gestorven (bnr. 1 inv.nr. 8: 329 (1536)). Geschil tussen Jonge Jan Lubbertz en Jacob Hermansz van Haaften inzake timmeringen door Ceel Loochsz en de Oude Jan Lubbertz (bnr. 1 inv.nr. 8: 396 (1537)). Jonge Jan Lubbertz mocht van raad verbouwing doen aan huis met brouwhuis, waarin Jacob van Haaften was gestorven, gelegen Achter aan den Raam (bnr. 1 res 8: 507-508 (1538)). In 1539 vond verkoop plaats van de verbouwing (verbeterschap) van de brouwerij, waain de Jonge Jan Lubbertz woonde, met halve schuur, gang en putstoel en met halve werf. Huis en brouwerij werden acht tot negen jaar bewoond en gebruikt door Jonge Jan Lubbertz en vóór hem Lubbert Vlug. De koper moest nog twee jaar huur door Jonge Jan Lubbertz in acht nemen tegen 15,75 Karolusgulden per jaar. De Jonge Jan Lubbertz heeft het verbouwde huis gekocht voor 263 Deventer gulden (bnr. 1 inv.nr. 8: 541 (1539)). Jonge Jan Lubbertz betaalde 250 en 13 [Deventer?] gulden aan Lijsje, dochter van Lubbert Vlug, en haar twee broers Klaas en Hendrik, vanwege het huis waar Jan in woonde dat hij van wijlen mr. Goort Vlug had gekocht en eerder aan Klaas Vlug had toebehoord (bnr. 1 inv.nr. 9: 410 (1541)). Jan Lubbertz, brouwer, cum sociis waren mede-crediteuren van Maas Lubbertz x Hendrikje (bnr. 1 inv.nr. 12: 595 (18-3-1561)). Op 23-12-1575 verkocht Gerbrich van Haaften, weduwe van Jan Lubbertz, de helft van het huis met brouwhuis, schuur en steeg met toebehoren aan de zuidzijde van de Langegracht, ez weduwe en erven Ruger Poijt, az erven Frans van Zijl, aan Dirk Jansz Kamp x Elisabeth, die reeds de eigenaars van de andere helft van het goed waren. Het goed werd op dat moment gebruikt door Gerrit Robbertsz, brouwer (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 195).</p> <p>B In 1535 scheidde weduwnaar Jonge Jan Lubbertz van zijn twee kinderen Arjan en Lijsje inzake de nalatenschap van hun overleden moeder Fie (bnr. 1 inv.nr. 7: 353-355). In 1536 kocht Jonge Jan Lubbertz voor een bedrag van 20,75 gulden de helft van inboedel en huis met hof en hofstede</p>

					<p>in de Breul dat deels toebehoorde aan Reiner, onmondig kind van Marietje, weduwe van Cornelis Hoflaet, en deels aan Gerbrich van Haaften, Jans echtgenote (bnr. 1 inv.nr. 8: 75 (1536)). In 1540 genoemd met zijn vrouw Gerbrich (bnr. 1 inv.nr. 9: 333). De jonge Jan Lubbertsz kocht bij openbare verkoop huis, hof en hofstede in de Slijkstraat dat van [Jan] Rosman was geweest, voor 27 gulden en eenendertig tonnen bier (bnr. 1 inv.nr. 9: 89 (1541)). Jan en Gerbrich hadden een vordering op iemand vanwege verbetering van het huis waar zaliger Jan Rosman in gewoond had (bnr. 1 inv.nr. 9: 433 (1541)). Jan Lubbertsz de Jonge pachtte in 1542 de jaartol en het weggeld bij de Kamppoort, Spui- en Bloemendalsepoort voor 130 gulden (bnr. 1 inv.nr. 9: 445 (1542)). Jan Lubbertsz werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Breul voor tarief van 7 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42v 1° kolom). Jan had een erf aan zuidzijde van de Langegracht (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 31 (1565)).</p> <p>[Vermoedelijk was Jan Lubbertsz de Jonge geen zoon van Jan Lubbertsz de Oude. Mogelijk was hij een zoon van Lubbert Vlug in wiens huis hij woonde en zijn Lijsje, Klaas en Hendrik zijn zuster en broers. Het dochtertje van Jan heette eveneens Lijsje. Jan Lubbertsz de Jonge kwam echter niet in combinatie met de naam Vlug voor.]</p> <p>C Hendrikje, weduwe van een naamgenoot Jan Lubbertsz, vestigde in 1569 een kapitaal van 150 Karolusgulden op het woonhuis in de Langestraat tussen de Grote Kerk en de Viepoort, tby een erfelijke rente van 9 Karolusgulden per jaar voor haar zoon heer Marcellis Jansz, pater in het convent van IJzendoorn te Zutphen. De andere kinderen waren uitlandig (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 147v, 186).</p>
	Robbertsz	Gerrit	Adriana	m	<p>A Gerrit Robbertsz, brouwer, gebruikte het huis met brouwhuis dat gedeeld eigendom was van Jan Lubbertsz x Gerbrich van Haaften en Dirk Jansz Kamp x Elisabeth en was gelegen aan de zuidzijde van de Langegracht (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 195 (1575)).</p> <p>B Antonis Reijers x Goosje Lennards leenden van Gerrit Robbertsz een kapitaal van 125 Karolusgulden, dat ze vestigden op hun huis met hofstede in de Muurhuizen van de Breul, voor: straat, ez Koekoekstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 148 (1574)). Op 31-12-1577 vestigden Willem van Zuilen van Natewisch x Elisabeth een erfrente van 6 Filipsgulden op hun woonhuis aan de Langestraat tby Gerrit Robbertsz, brouwer, af te lossen met 125 keizersgulden. Op 14-3-1599 verklaarden de erfgenamen Gerrit Robbertsz dat de erfrente was afgelost (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 18). Evert Zomer x Elbertien leenden van Gerrit en Adriana een kapitaal van 400 Karolusgulden (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 68v (1588)). Gerrit Robbertsz kwam niet voor op de lijst van aangeslagenen voor het emmerengeld in 1562; kennelijk was hij geen eigenaar van onroerend goed. De erfgenamen van Gerrit en Adriana verkochten een huis te Hoogland met grond, land en bepoting te Wede. In de nalatenschap bevond zich ook een huis in de Muurhuizen (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 1-7-1597).</p> <p>C De kinderen en erfgenamen van Gerrit Robbertsz [en Adriana] waren: Aaltje x Maas Thomasz, Marietje x Ambrosius van Wittenhoven, Klaasje Gerritsdochter (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 18 (1599)).</p>
Schaik, van	Brouwer	Gerrit		m	<p>A Gerrit van Schaik was bevelhebber van het brouwersgilde (bnr. 12 inv.nr. 428-4: f. 112v (20-12-1571)).</p> <p>B Gerrit van Schaik, brouwer, was raad en straatmeester van de Breul in 1573 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 599; bnr. 1 inv.nr. 12: 982) en gasthuismeester in 1569 en 1570 – in het laatste jaar samen met mr. Gerrit van Schaik (bnr. 1 inv.nr. 11: f. 17v). Gerrit had land op de Kruiskamp buiten Bloemendal (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 42v (1565)) en een hof in de Horseweide (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 187v (1569)). Gerrit van Schaik werd in 1562 voor het emmerengeld in de wijk Breul aangeslagen voor 14 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42 1° kolom).</p> <p>C Gerrit van Schaik (grootvader?) x Bertraat hadden eind vijftiende eeuw brouwerij zz Kortegracht, hoek Drieringensteeg. Meester Gerrit van Schaik was raad in 1547, 1557, 1558, 1560, 1567, schepen in 1549, 1550, 1553, 1555, 1566, 1568, 1569, 1570 en 1573 en burgemeester in 1554, 1571, 1572, 1577 en 1579. Deze mr. Gerrit legde in 1602 op 80-jarige leeftijd een verklaring af dat er in zijn tijd als stadsbestuurder een brouwerij had bestaan boven Eemnes, op de scheidingsgracht met Gooiland, die toen wegens het brouwverbod binnen 2 mijl rond Amersfoort was opgeheven (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 432v). Mr. Gerrit van Schaik werd in 1562 voor het emmerengeld in de wijk Langestraat aangeslagen voor 14 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 41 1° kolom). Gerrit van Schaik (zonder nadere aanduiding) was raad in 1548, 1555 en 1562.</p>
Westrenen, van	Jansz, de Jonge Brouwer	Jan	Jannie (Jannetje)	m	<p>A Bij de aanslag voor het emmerengeld in 1562 werd Jan van Westrenen, brouwer, in de wijk Langestraat aangeslagen voor het tarief van 7 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 41 1° kolom). In 1573 kwam Jan van Westrenen Jansz, brouwer, de Jonge in een transportakte voor (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 119 (1573)).</p>

					<p>B Jan van Westrenen de Jonge was raad in 1557, 1558, 1560, 1565, 1568, 1573, 1579, 1585; hij was schepen in 1559, 1567, 1569, 1572, 1577, 1579 en burgemeester in 1570 en 1584. Jan van Westrenen de Jonge was Pothbroeder in 1560, 1561, 1563, 1569 en 1574 en weesmeester in 1562, 1568 (bnr. 1 inv.nr. 12: 788), 1571, 1580, 1591, 1591, 1592, 1593, 1594 en 1595. Brouwer Jan van Westrenen was in 1560 busmeester van de Hieronymusbroederschap (bnr. 1 inv.nr. 12: 578).</p> <p>Jan van Westrenen, brouwer x Jannetje vestigden een jaarlijkse rente van 6 Karolusgulden tbv Johan Berndsz x Jacobien te Voorthuizen op hun erf de Kattenkamp, gelegen naast Randenbroek (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 155-155v (1568)). Jan van Westrenen had land buiten de Utrechtsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 210v (1570)). In 1589 kocht Jan van Westrenen Jansz een half huis met toebehoren aan de Kortegracht naast een steeg, az IJde Wouters, een halve schuur met de halve hof in de Godschalkstraat en de helft van twee hophoven buiten de Bloemendalsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 72v).</p> <p>C In 1565 waren de drie broers Jan van Westrenen Jansz de Oude, Gerrit van Westrenen Jansz en mr. Jan van Westrenen betrokken bij een rechtszaak (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 33). De Oude Jan van Westrenen Jansz, vader, zat eveneens herhaaldelijk in het stadsbestuur en bekleedde eveneens bestuursfuncties als Pothbroeder en weesmeester. De weduwe en erfgenamen van Jan van Westrenen, brouwer, hadden een perceel land aan de Eem (bnr. 1 inv.nr. 4513 (1577)). Was vader Jan kennelijk ook brouwer geweest? Vader Jan van Westrenen werd in 1562 bij de aanslag van het emmerengeld in de wijk Breul aangeslagen voor het hoogste tarief van 21 stuivers (bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42 2° kolom).</p>
Westrenen, van	Hendriksz Brouwer	Gerrit	Hendrikje Steven Hendriks	m	<p>A Gerrit van Westrenen Hendriksz, brouwer, had perceel in de Krommestraat naast het huis van Cornelis van Schaik x Johanna, welk buurhuis daarvoor toebehoorde aan Rijk Willemsz x Elisabeth, achter: Langegracht (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 304v (3-7-1560)). De brouwerij stond op huidige huisnr. 50-56 en in 1552 kocht hij van Jan Alberts het naburige perceel nr. 58 aan de Kerkgang. Bij de brouwerij hoorde ook een mouterij en rosmolen. Aan de andere kant van deze Kerkgang stond brouwerij de Pijpkan. Brouwerij en woonhuis werden geërfd door zoon Hendrik Gerritsz van Westrenen x IJde, die het bedrijf in 1568 overdeden aan schoonzoon Gerrit Hendriksz van Rijn, die met dochter Gerbrich was getrouwd. Dit echtpaar woonde al enige tijd in de brouwerij (Van Hoorn-Koster, 'Vergulde Paarde', 6-7). Hendrik en IJde bleven in het woonhuis aan de Langestraat wonen.</p> <p>B Gerrit was een zoon van Hendrik Gerritsz van Westrenen x Margriet. Behalve de brouwerij in de Krommestraat hadden Gerrit en Hendrikje een woonhuis op Langestraat nr. 121 met een achteruigang in de Muurhuizen. Echtgenote Hendrikje stierf omstreeks 1555. Hendrik zelf overleed rond 1562 (Van Hoorn-Koster, 'Vergulde Paarde', 6-7). Gerrit van Westrenen [Hendriksz] werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Krommestraat voor een tarief van 7 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 44 2° kolom). Dirk Nellemoer kreeg een boete van 5 gulden, omdat hij 's nachts fruit uit de tuin (hof) van Gerrit van Westrenen had gestolen. Hij heeft om vergiffenis gevraagd (bnr. 12 inv.nr. 423: f. 43 (1564)). Gerrit van Westrenen was mede-eigenaar van een stuk land op de meent tussen de Hogeweg en de beek (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 192v (1569)). Gerrit van Westrenen, brouwer, nam deel aan een schouwing van de wegen (bnr. 1 inv.nr. 11: f. 45 (1570)). Hij zal vóór 3-4-1578 zijn overleden, want toen werd brouwerij door Hendrik van Westrenen, zoon, overgedragen aan schoonzoon Gerrit van Rijn (inv.nr. 436-8: f. 25v).</p> <p>C Kinderen van Gerrit van Westrenen waren Hendrik x IJde van Davelaar, Gerbrich x Gerrit van Rijn (inv.nr. 436-8: f. 25v). In 1565 waren de drie broers Jan van Westrenen Jansz de Oude, Gerrit van Westrenen Jansz en mr. Jan van Westrenen betrokken bij een rechtszaak (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 33). Gerrit van Westrenen de Oude was raad in 1540, 1547 en 1563. Een Gerrit van Westrenen was deken van de OLV-kapel in 1568 (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 133v). Hendrik van Westrenen Gerritsz (vader?) was schepen in 1527. Gerrit van Westrenen Jansz werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Krommestraat voor het laagste tarief van 3,5 stuivers (bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 43 2° kolom).</p>
Westrenen, van	Meinsz	Peter	Hendrika de Beer	m/v	<p>A Op 4-12-1574 leenden Peter en Hendrika een brouwketel van 93 pond uit aan het weeshuis, op voorwaarde dat ze hem weer terug zouden krijgen zodra ze hem weer wilden gebruiken. In marge: 'Wendelmoet Peter Meins van Westrenen heeft ketel anno 1593 zelf gehaald' (Archief Weeshuis bnr. 101 inv.nr. 1: f. 5v (1-12-1574)).</p> <p>B Peter van Westrenen Meinsz was schepen in 1536, 1538, 1542, 1546, 1563, 1565, 1566, kameraar in 1536, 1543, 1545 en burgemeester in 1547, 1548, 1552, 1562 en 1578. Andere bestuursfuncties waren: kerkmeester van Sint-Joris in 1534, 1541, 1555 en 1567 (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 125), weesmeester in 1549, 1560, 1561, 1564 en 1578 en Pothbroeder in 1533, 1534, 1538, 1539, 1540, 1543, 1549, 1550, 1555, 1561, 1562, 1568 en 1569. Bij de aanslag voor het emmerengeld in 1562 werd Peter Meinsz van Westrenen aangeslagen in de wijk Breul voor het hoogste tarief van 21 stuivers (tarieven: 3,5 st.– 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42v 1° kolom).</p> <p>Peter van Westrenen had land op de Hoge Eng (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 18v (1565)). Het huis van Peter Meinsz van Westrenen stond in de wijk</p>

					Breulstraat naast het erf van Tonis Jansz x Geertje, na hen Frans van Wijk x Elisabeth (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 141v-142 (1568)). Peter had een erf aan de Breestraat, maar dit kan hetzelfde erf zijn (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 198 (1569)).
--	--	--	--	--	--

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1575-1600					<p>A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.</p>
	Berendsz	Herman	Sofie van Dronkelaar	m/v	<p>A Herman Berendsz, brouwer, had rond 1580 de leeftijd van 33 jaar (bnr. 12 inv.nr. 407-3: 79). Op 22-2-1602 legden Herman Berendsz, brouwer, en Sofie een schuldbekentenis van 1.000 gulden af tbv Jan van Daal Hendriksz, vanwege geleverde mout (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 411). In dezelfde maand weigerde Herman Berendsz de eed af te leggen 'buiten het gilde' om. Het werd hem om die reden verboden om zijn nering uit te oefenen. In maart legde hij toch de eed af (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 411v-412, 417 (1602)).</p> <p>B Herman Berendsz, brouwer, was raad in 1585. Herman en Sofie verkochten in 1607 een plecht van 100 gulden als deel van een kapitaal van 400 gulden ten laste van Peter Jansz x Maria, gevestigd op een huis in de Utrechtsestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 22-5-1607).</p>
Bosch (van Wede)	Willemsz Brouwer de Jonge	Willem	Aleid (Aaltje), dochter van Evert van Schaik	m	<p>A Willem Bosch Willemsz van Wede x Aleid, dochter van Evert van Schaik, kreeg steeds het adjectief en de toenaam 'brouwer' en moet brouwer zijn geweest. Na hun overlijden verkochten de erfgenamen het huis met brouwerij, hof en hofstede met een kamer opzij, brouwketel, kuipen en brouwgereedschap aan de zz Langegracht, voor: de gracht, achter: Breestraat, ez Gijsbert Hendriksz Clueting, az Dirk Petersz Schaij. Buiten de verkoop viel het huisje naast de schuur aan de Breestraat, waarin Marten de Waal woonde. De kopers waren Jan de Hooch x Jannetje Lijsters en de koopsom bestond uit een aantal deelbetalingen aan begunstigden, totaal 290 Karolusgulden en een jaarlijkse rente van 5 gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 12-9-1594).</p> <p>B Willem Willemsz Bosch was gasthuismeester in 1570, 1571 en 1572, samen met broer Gerrit Willemsz Bosch. Het wapen van Willem Willemsz Bosch van Wede bevatte zes lelies (1558, 1572). In 1553 kochten Willem Bosch <i>de Jonge</i> x Aleid een huis met hof en hofstede in de Slijkstraat, ez Jan de Bruijn, az erven Bart Evertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 57 (6-10-1553)). Willem Willemsz Bosch van Wede was landgenoot te Zeldert bovenwegs (PG bnr. 99 m. 66 (1558)). De brouwer Willem Bosch Willemsz van Wede, gehuwd met Aleid, dochter van Evert van Schaik, trad op als broer en voogd van Weim, weduwe van Gerrit Spruit (bnr. 12 inv.nr. 436-4: ff. 198 (1558), 275 (1559)). Willem Bosch Willemsz van Wede verkocht samen met Gijsbert Spruit 3 dammaat land te Overzeldert (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 364 (1561)). Willem Bosch Willemsz x Aleid, dochter van Evert van Schaik, kochten in 1562 een hofstede met hooiberg, schuur en hof in de Coninckstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-5: f. 29). Willem Bosch [de Jonge] werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Breul voor het middeltarief van 7 stuivers (tarieven: 3,5st. – 7 st. – 14 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42v 1^e kolom). Brouwer Willem Bosch x Aleid, dochter van Evert van Schaik, bewoonden huis, hof en hofstede aan de Langegracht, ez Jutte Hendrik Hermansweduwe, az erven Peter Schaij Dirksz, achter: Breestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 204v (1569); inv.nr. 436-7: 17 (1571)). In 1577 was Willem Bosch Brouwer borg voor Dirk Vos en Hendrik Bosch, die de statenimpost te Leusden pachtten (bnr. 1 inv.nr. 12: 1178, 1190). Op 27-4-1578 legde Willem Bosch Brouwer een verklaring af voor de stadsraad (bnr. 1 inv.nr. 13: 132). Willem is vóór mei 1588 overleden (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 44). Als (aangetrouwde) kinderen en erfgenamen lieten Willem en Aleid na: Roelof Andriesz x Hendrikje, Hendrik Willemsz, koster x Anna Willems, Aart Bosch van Wede x Marietje Cornelis, Jacob Bosch, uitlandig tijdens verkoop brouwerij in 1594.</p> <p>C Willem was een zoon van Willem Bosch <i>de Oude</i> († 1573) x Aaltje (Aleid) Louwen. Willem Bosch [de Oude?] was Lazarushuismeester in 1564. In 1527 verwerfde Willem een huis met hof en hofstede in de wijk Krommestraat, ez Klaas van Oldenbarneveld, az Liesbet Klaas Simonsweduwe, vanwege het overlijden van Willems moeder (bnr. 12 inv.nr. 436-2: 101-101v (11-10-1527), 176v (1523), 215v (1525)). Willem en Aleid verwierven de helft van een huis met hof en hofstede op de Kamp in de Pothof, in gedeeld eigendom met Jacob Gerritsz van Westrenen (bnr. 12 inv.nr. 436-2: ff. 219v, 220v (1525)). Willem Bosch was betrokken bij de overdracht van een schip voor het gerecht van Vlissingen (bnr. 12 inv.nr.</p>

				<p>436-2: f. 264 (1527)). In 1543 droegen Willem en Aleid een huis met hof, hofstede en hooiberg op Bloemendal over aan Aart Willemsz x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 89). In juli 1551 was er brand geweest in het huis van Willem Bosch, waarom de klok werd geluid, boete 5 Karolusgulden (bnr. 12 inv.nr. 423: f. 14 (4-7-1551)). In 1561 droegen Willem Bosch <i>de Oude</i> x Aleid een huis met hof en hofstede op Bloemendal over (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 337). Willem Bosch [de Oude] werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Krommestraat voor het middeltarief van 7 stuivers (tarieven: 3st. – 7 st. – 14 st. – 21 st., bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 41 2^e kolom). Op 3-5-1566 droegen Willem Bosch <i>de Oude</i> x Aaltje Louwen hun goederen over aan hun kinderen. Ze behielden hieraan de levenslange lijfdocht. De kinderen zouden in gelijke porties erven, ook hun zoon Gerrit Willemsz (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 65-65v). Willem Bosch Willemsz <i>de Oude</i> had land bij het Kruiskampje buiten Bloemendal (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 42v (1565)).</p> <p>De (aangetrouwde) kinderen van Willem Bosch <i>de Oude</i> en Aaltje Louwen waren: Gerrit Willem Bosch x Mechteld, Evert Willem Bosch x Catharina, Rijk Willemsz Bosch († ≤ 1573) x Hiletje, Gijsbert Bosch x Lutte, Lourens Willemsz x Willemien, Willem Willemsz [<i>de Jonge</i>] x Aleid (Aaltje), Hendrik Willemsz Bosch, [Weim x Gerrit Spruit († ≤ 1558)], Elis Wolfswinkel x Gerritje [Bosch], Aaltje Willem Boschdochter [x Gerrit Albertsz van Hoorn] (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 122v (15-8-1573)).</p> <p>Evertje en Rijkje waren twee zoons van Willem Bosch, die hij had verwekt bij Willemien, dochter van Willem Evertsz (bnr. 12 inv.nr. 436-3: f. 17 (1540)). Zoon Gerrit Willemsz Bosch had land op de meent bij de Doornkamp (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 100v (1567)). Zoon Rijk (Ricout) Willemsz Bosch, gehuwd met Hiletje, was busmeester van het kramersgilde (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 126v, 167 (1568), 187 (1569)). Zoon Evert Willemsz Bosch x Catharina hadden een erf bij de Havikerbrug (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 55 (1566)) en een hofstede met hooiberg en schuur in de Coninckstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 169v (1569)). Evert en Catharina hadden een huis met hof en hofstede in de wijk Krommestraat, ez erven Evert Zomer, az erven Peter van Dam (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 170 (1569)). Evert Willemsz werd in 1562 voor het emmerengeld aangeslagen in de wijk Krommestraat voor het middeltarief van 7 stuivers (tarieven: 3st. – 7 st. – 14 st. – 21 st., bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 43v 1^e kolom).</p> <p>Een Willem Bosch was gehuwd met Mechteld (bnr. 12 inv.nr. 436-2: f. 23 (1517)). Er was ook een Willem Bosch, bakker, gehuwd met Aaltje Peters, die aan de zz Krommestraat aan de Langegracht woonde en in 1581 de vleesaccijns en hoppeschepeel pachtte (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 70v (1579); bnr. 1 inv.nr. 13: 358-359). Zij hadden een zoon Willem die mogelijk de brouwer Willem Bosch uit de zeventiende eeuw was.</p>
Burch/ Borch, van der (Verburch)		Tonis	Sofie (Fijtje)	<p>m/v</p> <p>A Tonis en Sofie verkochten hun huis met bouwerij in de Krommestraat, die werden gebruikt door Gerrit Fransz, aan Frederik Ram x Maria (bnr. 12 inv.nr. 436-9: f. 60v (25-3-1584)).</p> <p>B Antonis van der Burch was raad in 1564.</p> <p>Antonis lijkt niet te zijn aangeslagen voor het emmerengeld in 1562. Op 17-10-1564 werd Antonis veroordeeld tot een boete van 5 gulden, omdat hij Herman van Droffeler had geslagen in een handgemeen (bnr. 12 inv.nr. 423: ff. 44-44v). Op 15-9-1568 werd Antonis wederom beboet met 5 gulden, omdat hij zijn pongert (steekwapen) had getrokken tegen Luman ter Lind (bnr. 12 inv.nr. 423: f. 60). Hij kreeg op 17-1-1572 een boete van 12 gulden, omdat hij tussen Amersfoort en Utrecht iemand zwaar had verwond (bnr. 12 inv.nr. 423: f. 73). Tonis en Fijtje vestigden een rente van 12 Karolusgulden per jaar op hun huis en hofstede in de Krommestraat, ez Gijsbert Albertsz, az erven Peter Bot (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 9 (1565)). Op 16-2-1581 verkochten Antonis en Sofie hun huis in de Krommestraat, achter: Vijver, nz Jan Klaasz de Brouwer, zz Peter Jansz Snijder, aan Agnes Wouter Klaasdochter. Het huis werd bewoond door Steven Meinsz (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 106v). Sofie, weduwe van Antonis van der Burch, Luman Antonisz en de andere kinderen verkochten een huis met erf in de Rodetoren aan Frans Goortsz en zijn vrouw. Verkopers bezaten belendende percelen aan weerszijden (bnr. 12 inv.nr. 436-11: 12-5-1596). Sofie verkocht ook het naastliggende huis met hof en hofstede met uitgang en overgang met steiger aan het water aan Jan Petersz van Colenberch x Fransje (bnr. 12 inv.nr. 436-11: 11-10-1597). Antonis Willemsz van der Borch ontving op 6-11-1563, na overlijden van zijn vader Willem Stevensz van der Borch, het bisschoppelijke leengoed Ter Borch, gelegen te Zeldert in het kerspel Leusden (<i>Maris, Stichtse leenprotocollen</i>, 187).</p>
	Fransz	Gerrit	Margriet Willems	<p>m</p> <p>A Gerrit gebruikte het huis en de brouwerij van Tonis van der Burch x Sofie in de Krommestraat, die zij in 1584 verkochten aan Frederik Ram x Maria (bnr. 12 inv.nr. 436-9: f. 60v). Gerrit Fransz legde in 1602 als brouwer de eed af (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 419, 520v). In 1604 was Gerrit eigenaar van de brouwerij op de oosthoek Langegracht/Zwanenhalsteeg (Van Hoorn-Koster, 'Wat er verdween', 11).</p> <p>B Gerrit Fransz was raad in 1579 (jan-mrt). Was zoon van stadsbestuurder Frans Meinsz en oudere broer van Peter Fransz. Gerrit bleef katholiek, Peter werd gereformeerd (Smit, 'Regentenpatriciaat', 38).</p> <p>Op 5-10-1580 kochten Gerrit en Margriet een hof in de Horseweide genaamd Peter Grijpshof (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 94). Op 30-4-1589 kochten Gerrit Fransz, brouwer x Margriet Willems een huis in de Breul, dat het laatst werd gebruikt door Elis Dirksz, wever, van Anselmus Ruich x jonkvrouw Judith van Laurenburch en Aleid van Laurenburch, weduwe van Egbert van Bilaar (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 80). Gerrit Fransz leende</p>

					<p>in 1597 een kapitaal van 300 gulden aan Jan Hesselsz (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 6-7-1597). Gerrit had een stuk land buiten de Utrechtsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 25-11-1597). Gerrit Fransz, brouwer, kocht een plecht van 300 gulden ten laste van Wouter Lambertz, smid x Aaltje gevestigd op een huis in de Utrechtsestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 28-12-1597). Gerrit kocht 1 morgen land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 4-11-1598). Gerrit had land buiten de Kamppoort en op het Zwarte Land (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 15-1-1612, d.d. 2-9-1612).</p> <p>C Gerrit Frans Andriesz en Margriet Frans, zuster, verkochten in 1610 een huis in de Scherbierstraat, ez Gerrit Fransz, az Elbert Lambertz, voor een bedrag van 200 gulden aan Elbert Lambertz x Anna Herberts (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 20-7-1610). Gerrit Fransz Andriesz was gasthuismeester in 1616 (Van Bemmelen, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 331).</p>
	Fransz Brouwer	Peter	Armgard Soest	m	<p>A Gezien zijn toenaam zal Peter Fransz een bierbrouwer zijn geweest.</p> <p>B Peter Fransz Brouwer was kameraar in 1593. Peter Fransz was schepen in 1594, 1595, 1596, 1597, 1602, 1607, 1608, 1613, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622 en burgemeester in 1598, 1599, 1600, 1601, 1603, 1604, 1605, 1606, 1609, 1610, 1611, 1612, 1614, 1615, 1616. Het wapen van Peter Fransz bevatte een opvliegende vogel (A) en een hamer (B) (1595, 1596). Peter Fransz, brouwer x Armgard Soest kochten een huis met hof en hofstede en het achterliggende huisje aan de Langestraat met een achteruitgang in de Nieuwstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 2v (12-5-1587)). Tien jaar later kochten ze ook het naastliggende huis, eveneens met achteruitgang in de Nieuwstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 4-5-1597). Peter loste een lening van 150 Karolusgulden af, welk kapitaal Willem van Zuilen van Lourens Willemsz Bosch had geleend (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 218 (1597)). Burgemeester Peter Fransz kocht een hof buiten de Bloemendalsepoort naast een erf dat hij daar al had (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 6-3-1610). De erven burgemeester Peter Fransz en Cecilia van Schaik hadden land buiten de Kamppoort (bnr. 12 inv.nr. 436-17: f. 21v (1631)). Burgemeester Peter Fransz had 12 dammaat land in de Grote Duist, vermoedelijk land van de familie Soest (AT003 b001 f. 185 (29-1-1622)). Peter Fransz was gereformeerd (Smit, 'Reformatie', 235).</p> <p>C Peter Fransz was zoon van stadsbestuurder Frans Meinsz x Geertruid, die in 1562 bij het emmerengeld in de wijk Krommestraat werden aangeslagen voor het op één na hoogste tarief van 14 stuivers (bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 43 2e kolom) en die in 1565 de helft van 14 morgen land op Hamersveld (Leusden) kochten, waarbij Peter Meinsz, oom, als schepen aanwezig was (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 40-40v, 162v). Het wapen van vader Frans Meinsz bevatte eveneens een opvliegende vogel (A) en een hamer (B) (1572, 1576). Dit wapen had ook stadsbestuurder Jacob Fransz, broer van Peter. Peter was een jongere broer van brouwer Gerrit Fransz, die katholiek bleef. Er was een naamgenoot Peter Fransz, schipper x Margareta (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 80v (1589)).</p>
	Gerrit Gerrits	Elisabeth	Frans Andriesz	v	<p>A Bij scheiding van de vaderlijke erfenis met haar broer Jacob Gerritsz kreeg Elisabeth het vaderlijke huis- strekkende van straat tot straat – met de twee brouwketels, een heimelijkheid op het erf en een schuur (AP bnr. 100 inv.nr. 591 E1: ff. 100v-102 (15-11-1580)).</p> <p>B Frans Andriesz was schepen in 1574, 1575, 1576, 1578, 1584, 1585, 1589, 1590, 1591, 1605, 1610, 1611 en 1612; hij was raad in 1580, 1604, 1606 en 1607 en burgemeester in 1581 en 1593. Hij bekleedde de functie van weesmeester in 1578 (Van Bemmelen, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 354), 1586, 1587, 1594, 1595, 1596, 1600, 1601, 1608, 1609, 1613, 1614 en 1615. Hij werd gasthuismeester in 1579 (Van Bemmelen, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 330). Zijn wapen bevatte drie lelies boven en drie lelies onder met in het midden een jachthoorn (1572, 1574, 1580, 1592, 1605, 1611). Elisabeth was dochter van † Gerrit Gerritsz x Catharina Jacob Walichs en kleindochter van brouwer Gerrit Gerritsz x Margriet (AP bnr. 100 inv.nr. 591 E1: f. 131 (21-9-1600)). Elisabeth erfde met het huis en de brouwerij eveneens de helft van een stuk land genaamd Heinkenskamp met hout, hei en wei. Samen werden beide onroerende goederen geschat op een waarde van 1.400 gulden. Zij erfde voorts afgegraven veenland te Pijnenburg, een halve molenwerf met een derde morgen land buiten de Utrechtsepoort, drie kameren in de Scherbierstraat, 5 hond land aan de Oude Gracht. Daarnaast nog ongescheiden stukken grond te Barneveld en venen. Moeder Catharina behield aan dit alles de lijftocht (AP bnr. 100 inv.nr. 591 E1: ff. 100v-102 (15-11-1580)).</p> <p>Frans Andriesz x Elisabeth Gerrits verkochten in 1568 een stuk land van 1,5 morgen, ez brouwer Jan van Westrenen Jansz (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 151v). Frans Andriesz x Elisabeth Gerrit Gerrits kochten in 1569 van Jan Roelofs van Groll x Judith twee huizen met hofsteden en een schuur Buiten de Rodetoren, waarbij verkopers het huis op de hoek aan het Hellegrachtje behielden en de kopers de twee huizen ten westen hiervan. Achter deze percelen was een doorgang van 9 voet naar de gracht tbv het erf van Jan Klaasz, waarvan ook de kopers gebruik mochten maken (bnr. 12 inv.nr. 436-6: ff. 178-179v).</p> <p>C In het erfdeel van Elisabeths broer Jacob nog stukken bouwland (oa Zwarte Kamp en kamp bij de Oude Haag) en hof buiten de Sint-Andriespoort.</p>

					Gerrit Fransz was een zoon van Frans en Elisabeth (AT 002a001 ff. 451-453v (opening besloten testament 20-2-1616)).
	Hermansz die Brouwer	Roelof		m	<p>A Roelof droeg steevast de beroepsaanduiding brouwer (bnr. 12 inv.nr. 407-3: 77 (1579-1581)).</p> <p>B Roelof Hermansz Brouwer was raad in 1586. Gerrit Willemsz, brouwer x Anna Gijsberts kochten een huis aan de Langegracht, ez erven Peter Stevensz, az erven Roelof Hermansz, brouwer/ Roelof de Brouwer (bnr. 12 inv.nr. 436-10: ff. 56v-57 (1588), 109v (1590)).</p>
Leeuwen, van		Frans	Helena Fojjers	m/v	A Frans van Leeuwen x jonkvrouw Helena Fojjers en Evertje van Leeuwen, zuster, verkochten op 15-5-1577 een groot huis, met brouwerij, ketels, kuipen en gereedschap, ez openbare steeg, az Jan Willemsz, bakker, en een klein huis, beide in de Krommestraat, aan Jacob Soest en Albert van Rijn (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 234).
	Lou(we) Aartsz Brouwer	Aart	Goosje, dochter van Evert van Schaik	m	<p>A Droeg als beroepsaanduiding de toenaam brouwer. Aart legde als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 418v (1602)). Schepen Peter Schaij verklaarde in 1603 echter dat Aart Lou al lange tijd niet had gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 521). Aart Lou was eerder busmeester van het brouwersgilde geweest (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 606 (1614)).</p> <p>B Aart was vermoedelijk een zoon van Aart Lou Stevensz x Geertruid, die woonden aan de zz Langegracht (huisnr. 12; later Het Anker). Aart en Goosje kochten (zetkoop) de helft van een huis met hof en hofstede en toebehoren naast de Utrechtsepoort, waarin eerder IJsbrand van Wede x Geertruid hadden gewoond, ez stadsmuur, az Cornelis Pot (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 326 (1561)). Aart Louwenz werd in 1562 voor het emmerengeld in de wijk Buiten de Rodetoren aangeslagen voor het hoge tarief van 14 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st., bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42v 2^e kolom). Aart en Goosje verwierven een kamp land genaamd de Eikenboom naast de Oude Gracht in de Oude Haag (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 66v (1566)). Aart Louwe Aartsz was samen met tien andere Amersfoortse burgers aandeelhouder in een karveelschip genaamd 't Paradijs van 65 lasten (bnr. 1 inv.nr. 11: f. 23 (1570)). Brouwer Aart Lou bezat een erf aan de Langegracht naast het huis van Albert Cornelisz x Anna Goorts (bnr. 12 inv.nr. 436-7: d.d. 19-10-1575). Aart Louwenz, brouwer, had in 1578 een kamp land aan de Oude Gracht buiten de Slijkpoort (bnr. 1 inv.nr. 436-8: f. 43).</p> <p>C Aart Louwenz had een zuster genaamd Aleid, die woonde in de Breul naast het erf van Evert Albertsz in het kleine steegje (bnr. 1 inv.nr. 11: f. 66 (1570)).</p>
Nagel	Rijk Rijksz	Jan	Willemien	m/v	<p>A Jan en Willemien vestigden een lening van 400 gulden op de helft van het huis en de gehele brouwerij aan de Varkensmarkt, ez Jan Veen, az erven Willem Jansz Vos (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 8-7-1597).</p> <p>B Jan Nagel gebruikte een stukje land buiten de Utrechtsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 103 (1) (28-11-1589)). Jan en Willemien kochten de helft van het huis met hof, hofstede en de naastliggende steeg aan de Sint-Joostenbrug, ez Jan Veen, az Steven van der Burch, waarvan zij de andere helft reeds bezaten (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 108 (1) (17-2-1581)). Jan Rijk Rijksz Nagel x Willemien verkochten een derde deel van een hooiberg en schuur met hof erachter gelegen in de Koestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 29-12-1594). Jan Nagel behoorde tot de crediteuren die het huis overnamen van Jan de Hooch x Jannetje Lijsters met hof en hofstede, schuur en brouwerij met toebehoren aan de Langegracht, ez Dirk Petersz Schaij, az Gijsbert Hendriksz Cleuting (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 17-1-1598). Gijsbertje, onmondige dochter van Jan en Willemien, verkocht de drie achterste woningen aan de Singel met de hof bij het convent Mariënhof, die haar ouders hadden nagelaten (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 25-6-1608). Tot de nalatenschap behoorde ook een huis met hof en hofstede aan de Singel op de hoek Sint-Jansstraat, az Aaltje Nagels en achter doorlopend tot de Beestenmarkt, waarvan Klaas Cornelisz x Emmetje Jan Nagels hun aandeel verkochten aan Arend van Sneul x Catharina Jan Nagels (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 29-11-1613; 10-8-1614).</p> <p>C Rijk Nagel, vader, werd in 1562 voor het emmerengeld in de wijk Langestraat aangeslagen voor 7 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 15 st. – 21 st.; bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42 1^e kolom). Een Jan Nagel, wonende aan de Eemsedijk, was borg voor Gijsbert Jacobsz bij de koop van een weiland (AT 002 b001 akte 217: 6-10-1608). Jan Rutgersz Nagel was getuige voor bruidegom Peter Tumenijn bij diens huwelijk (AT 002 b002 akte 329: d.d. 11-2-1612).</p>
Ram		Frederik	Maria	m/v	<p>A Kochten huis en brouwerij in de Krommestraat van Tonis van der Burch x Sofie, die werden gebruikt door Gerrit Fransz (bnr. 12 inv.nr. 436-9: f. 60v (25-3-1584)).</p> <p>B Frederik was raad in 1587, 1588, 1599 en 1603, kameraar in 1589, schepen in 1596, rentmeester van het weeshuis in 1596 (bnr. 12 inv.nr. 436-</p>

					<p>11: d.d. 4-3-1596; 4-5-1596) en weeshuismeester in 1595 en 1598. Zijn wapen is niet bekend. Frederik had 2 morgen land bij de Oude Gracht buiten de Slijkpoort (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 25-2-1598; inv.nr. 436-13 d.d. 11-12-1610). De erven Frederik Ram hadden een erf in de Vijver (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 25-7-1609).</p> <p>C De kinderen en erfgenamen van Frederik Ram waren: Jan Ram, wonende te Utrecht, Filips Ram †, Margriet Ram x Bartolomeeus van Wede, Evert Ram, Rijklandje Ram, Geertje Ram x Willem van Schaik Jacobsz (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 11-12-1610).</p>
	Robbertsz	Gerrit	Adriana	m	<p>A Gerrit Robbertsz, brouwer, gebruikte het huis met brouwhuis dat gedeeld eigendom was van Jan Lubbertsz x Gerbrich van Haaften en Dirk Jansz Kamp x Elisabeth en was gelegen aan de zuidzijde van de Langegracht (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 195 (1575)).</p> <p>B Antonis Reijersz x Goosje Lennards leenden van Gerrit Robbertsz een kapitaal van 125 Karolusgulden, dat ze vestigden op hun huis met hofstede in de Muurhuizen van de Breul bij de Koekoekstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 148 (1574)). Op 31-12-1577 vestigden Willem van Zuilen van Natewisch x Elisabeth een erfrente van 6 Filipsgulden op hun woonhuis aan de Langestraat tbv Gerrit Robbertsz, brouwer, af te lossen met 125 keizersgulden. Op 14-3-1599 verklaarden de erfgenamen Gerrit Robbertsz dat de erfrente was afgelost (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 18). Evert Zomer x Elbertien leenden van Gerrit en Adriana een kapitaal van 400 Karolusgulden (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 68v (1588)). Gerrit Robbertsz kwam niet voor op de lijst van aangeslagenen voor het emmerengeld in 1562; kennelijk was hij geen eigenaar van onroerend goed. De erfgenamen van Gerrit en Adriana verkochten een huis te Hoogland met grond, land en bepoting te Wede. In de nalatenschap bevond zich ook een huis in de Muurhuizen (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 1-7-1597).</p> <p>C De kinderen en erfgenamen van Gerrit Robbertsz [en Adriana] waren: Aaltje x Maas Thomasz, Marietje x Ambrosius van Wittenhoven, Klaasje Gerritsdochter (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 18 (1599)).</p>
Rijn, van	Hendriksz	Gerrit	Gerbrich van Westrenen	m	<p>A Op 3-4-1578 (of 1568?) droegen Hendrik van Westrenen x Ijdje van Davelaar de brouwerij van Gerrit van Westrenen, vader, over aan Gerrit van Rijn die deze al waarnam – ene zijde Cornelis van Schaik x Jannetje (Krommestraat 46), andere zijde gemene steeg (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 25v). De brouwerij met mouterij en rosmolen stond in de Krommestraat op huisnr. 50-58 bij de Kerkgang (Van Hoorn-Koster, ‘Vergulde Paarde’, 7). Gerrit leverde één ton bier aan Utrechtse kanonniërs van graaf Jan van Nassau (bnr. 1 inv.nr. 468: f. 15 (1579)).</p> <p>B Gerrit van Rijn was schepen in 1574, 1575, 1576, 1578, 1596 en raad in 1581, 1593, 1594, 1595, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1603, 1604. Hij was Lazarushuismeester in 1571 en weesmeester in 1577, 1580, 1591, 1592, 1602, 1607. Gerrit van Rijn was gasthuismeester in 1573 en Pothbroeder in 1588 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 330, 401). Zijn wapen is niet bekend. Gerrit van Rijn Hendriksz x Gerbrich van Westrenen Gerrits leenden een kapitaal van 300 gulden en vestigden dit op hun huis en hofstede in de Krommestraat, ez Cornelis van Schaik x Johanna, oz openbare weg, az Jan Klaasz, brouwer. Gerbrich heeft de lening als weduwe van Gerrit van Rijn afgelost in het jaar 1618 (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 84 (1) (25-4-1580); inv.nr. 436-10: f. 106v (1590)). Gerrit had een hof buiten de Bloemendalsepoort naast de hophof van [brouwer] Jan van Westrenen Jansz (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 72v (10-2-1589); inv.nr. 436-14: d.d. 16-3-1613)). Gerrit van Rijn was borg voor een lening van 200 gulden ten laste van Jan Petersz, bierdrager x Marietje Peters, gevestigd op hun twee huizen en hofsteden in de (wijk) Langestraat, waarop al een hypotheek van 800 gulden rustte (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 10-6-1598)). Gerrit overleed rond 1610, waarna Gerbrich met de kinderen het bedrijf voortzette tot het in 1654 werd verkocht en het een grutterij werd.</p> <p>C Gerrit van Rijn was een zoon van Hendrik van Rijn x Antonia (Van Hoorn-Koster, ‘Vergulde Paarde’, 7) en was familie van Jan van Rijn Hendriksz, Albert van Rijn, Geertje van Rijn x Jacob Soest Gerritsz (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 95 (12-8-1589)). Hendrik van Rijn (vader?) was herhaaldelijk stadsbestuurder. Hendrik werd in 1562 bij het emmerengeld in de wijk Langestraat aangeslagen voor het op één na hoogste tarief van 14 stuivers (bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 44v 2e kolom). Kinderen van Gerrit en Gerbrich waren Hendrik, Gerritje en Antonia. Zij verkochten de brouwerij in 1654 aan Aart Huibertsz die er grutterij Het Paardje van maakte (Van Hoorn-Koster, ‘Vergulde Paarde’, 7-8).</p>
Schaik, van		Jan	Johanna/ Jannetje, dochter van Wouter van Estveld	m	<p>A Met beroepsaanduiding van brouwer (Van Rootselaar, <i>Amersfoort II</i>, 465 (1579)).</p> <p>B Jan van Schaik was gasthuismeester in 1576 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 330) en Lazarushuismeester in 1577. Jan van Schaik Gerritsz x Johanna, dochter van stadsbestuurder Wouter van Estveld, kochten een huis met hof, hofstede en ververij op het Spui, ez Jan Alberts Voller, az Gijsbert Albertsz, achter: Sint-Pietersgasthuis (bnr. 12 inv.nr. 436-6: 167v (1568)). Een jaar later vestigden zij een lening van 200 gulden op dit huis (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 172v (1569)). Jan van Schaik zou in 1569 met zijn vrouw Jannetje Wouter van Estveld betalingen</p>

					<p>voor dit huis hebben gedaan (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 52v (1563)). Jan van Schaik x Jannetje Wouter van Estveld kochten in 1573 een huis met hof en hofstede in de wijk Breul (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 113v (21-3-1573)).</p> <p>C Een mr. Jan van Schaik bediende tot 1564 het secretarisambt (bnr. 12 inv.nr. 436-4: ff. 1 (1552), 388 (1564)).</p>
Soest (van)	Gerritsz	Jacob	Geertje van Rijn	m/v	<p>A Frans van Leeuwen x jonkvrouw Helena Fojiers en Evertje van Leeuwen, zuster, verkochten op 15-5-1577 een groot huis, met brouwerij, ketels, kuipen en gereedschap, ez openbare steeg, az Jan Willemsz, bakker, en een klein huis, beide in de Krommestraat, aan Jacob Soest en Albert van Rijn (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 234).</p> <p>B Jacob Soest Gerritsz was raad in 1571, kerkmeester in 1577, kameraar in 1585 en Pothbroeder in 1588. Jacob Soest was raad in 1574, 1575, 1576, kerkmeester in 1578 en gasthuismeester in 1597.</p> <p>Jacob Soest was mede-eigenaar van 4 dammaat land te Bunschoten (inv.nr. 436-8: f. 122 (2) (1581)). Jacob Soest Gerritsz vestigde een geleend kapitaal van 300 gulden op een vielend land op de meent (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 28v (18-1-1588)). Jacob Soest Gerritsz had een huis in de Krommestraat bij de Hof, naast het huis van Cornelis Frederiksz x Beatrijs, eerder van Cornelis Aartsz x Geerlofje (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 41v (1588)). Jacob Soest (Gerritsz) trad op als voogd van Jannetje Tonis, weduwe van Lubbert Frankenz, met wie hij het land te Bunschoten in gedeeld eigendom bezat (bnr. 12 inv.nr. 436-10: ff. 52 (1588), 74v (1589)). Jacob van Soest Gerritsz was via zijn vrouw familie van Albert van Rijn, met wie hij samen het onroerend goed van Frans van Leeuwen en Helena Fojiers had overgenomen, en van [brouwer] Gerrit van Rijn en Jan van Rijn Hendriksz. Op 12-8-1589 werd door Jacob Soest Gerritsz, weduwnaar van Geertje van Rijn, als voogd over hun onmondige kinderen (een derde deel eigenaar), samen met de voogden over de onmondige kinderen van wijlen Albert van Rijn (tweederde deel eigenaar) een hof buiten de Sint-Andriespoort verkocht (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 95). Jacob vestigde een lening van 700 gulden op het vierdel land op de meent, dat hij zelf gebruikte (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 111 (1a) (1590)).</p> <p>C Een meester Jacob Soest was schepen in 1571. Jacob Willemsz Soest was raad in 1577. Een Jacob Soest behoorde met Klaas, Peter, Cornelis, broers, en Haasje, zuster, kinderen van Gerrit Soest, tot de erfgenamen van Willem Soest van der Weteringe, zoon van Jan Soest x Margriet (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 24 (1-10-1552)).</p>
Vastrik	Willemsz	Gerrit	Anna/ Annetje Gijbsberts	m/v	<p>A Gerrit droeg steevast de beroepsaanduiding brouwer. Gerrit Willemsz, brouwer x Anna Gijbsberts kochten een huis aan de Langegracht, ez erven Peter Stevensz, az erven Roelof Hermansz, brouwer, en vestigden hierop een lening van 350 gulden, ontvangen van de erven Willem Aartsz (bnr. 12 inv.nr. 436-10: ff. 56v-57 (1588)). Gerrit Willemsz Vastrik, brouwer x Annetje leenden van Dirk Willemsz Vastrik x Aafje Jans een kapitaal van 300 gulden dat ze vestigden op hun huis aan de Langegracht, ez Jacob Peter Stevensz, az erven Roelof de Brouwer (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 109v (1590)). Gerrit Willemsz, brouwer x Annetje leenden een kapitaal van 400 gulden van Jacob Fransz x Hilletje en vestigden dit op hun huis aan de Langegracht, ez Hendrik Petersz Schaij, az erven Peter Stevensz (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 7-8-1596). In 1602-1603 legde Annetje, inmiddels weduwe van Gerrit Willemsz, de eed af als brouwster (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 419, 521).</p> <p>B Gerrit Willemsz had een hof buiten de Kamppoort (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 3-6-1598)).</p> <p>C Willem Gerritsz Vastrik (vermoedelijk zoon) x Geertje hadden een huis en brouwerij met toebehoren in de Krommestraat (huisnr. 37), ez gemene straat (Achter het Oude Stadhuis), az Geertje Snel, die zij deelden met Digna, weduwe van Jan Klaasz van Velsen, en Aart van Velsen (AP bnr. 100 inv.nr. E1: f. 110v (3-3-1614); bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 3-3-1614)).</p> <p>Gerrit Willemsz noch zijn broer Dirk Willemsz hebben een bestuursfunctie bekleed. Wel was neefje en zoon Willem Dirksz Vastrik raad in 1586, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 609-612).</p> <p>Willem Vastrik, vermoedelijk vader, ontving op 15-9-1559 het bisschoppelijke recht op 25 Oude Franse schild uit het goed Remmerden, met waard, bos en bergland en een deel van de tienden te Rhenen in leen (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 266).</p>
Velsen, van	Klaasz Brouwer	Jan	Digna	m	<p>A Jan Klaasz werd Brouwer genoemd in 1576 (bnr. 1 inv.nr. 12: 1144). Digna legde als brouwster de eed af (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 418v (1602)). Zoon Arend Jansz verklaarde in 1603 dat de weduwe niet langer het brouwvak uitoefende (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 521).</p> <p>B Jan Klaasz Brouwer was raad in 1585. Jan Klaasz van Velsen was kameraar in 1591, raad in 1594 en schepen in 1599.</p> <p>Jan Klaasz Brouwer stond borg voor Amel van Schaik bij de pacht van het waaggeld in 1579 en voor Peter Meinsz bij de pacht van de bierimpost in 1580 (bnr. 1 inv.nr. 13: 186-187, 216). Jan Klaasz de Brouwer had zijn huis aan de nz Krommestraat met achter de Vijver, naast Antonis van der Burch x Sofie (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 106v (1581)). Digna, weduwe van Jan Klaasz van Velsen, en Aart van Velsen waren samen met Willem</p>

					<p>Gerritsz Vastrik x Geertje eigenaars van het huis met brouwerij en toebehoren in de Krommestraat (huisnr. 37), ez gemene straat (Achter het Oude Stadhuis), az Geertje Snel (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 3-3-1614).</p> <p>C Een naamgenoot was Jan Klaasz Linnenwever (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 22 (1565)).</p>
Westrenen, van	Jansz, de Jonge Brouwer	Jan	Jannetje	m	<p>A Bij de aanslag voor het emmerengeld in 1562 werd Jan van Westrenen, brouwer, in de wijk Langestraat aangeslagen voor het tarief van 7 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st., bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 41 1^e kolom). In 1573 kwam Jan van Westrenen Jansz, brouwer, de Jonge in een transportakte voor (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 119 (1573)).</p> <p>B Jan van Westrenen de Jonge was raad in 1557, 1558, 1560, 1565, 1568, 1573, 1579 en 1585, schepen in 1559, 1567, 1569, 1572, 1577 en 1579 en burgemeester in 1570 en 1584. Jan van Westrenen de Jonge was Pothbroeder in 1560, 1561, 1563, 1569 en 1574 en weeshuismeester in 1558 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 354), 1562, 1568 (bnr. 1 inv.nr. 12: 788), 1571, 1580, 1591, 1591, 1592, 1593, 1594 en 1595. Brouwer Jan van Westrenen was in 1560 busmeester van de Hieronymusbroederschap (bnr. 1 inv.nr. 12: 578). Jan van Westrenen, brouwer x Jannetje vestigden een jaarlijkse rente van 6 Karolusgulden tbv Johan Berndsz x Jacobien te Voorthuizen op hun erf de Kattenkamp, gelegen naast Randenbroek (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 155-155v (1568)). Jan van Westrenen had land buiten de Utrechtsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 210v (1570)). In 1589 kocht Jan van Westrenen Jansz een half huis met toebehoren aan de Kortegracht naast een steeg, az IJde Wouters, een halve schuur met de halve hof in de Godschalkstraat en de helft van twee hophoven buiten de Bloemendalsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 72v). Jan van Westrenen Jansz was hulder voor zijn zuster Dieuwertje Jans van Westrenen, die na overlijden van hun vader Jan van Westrenen Petersz – in leven gehuwd met Dieuwertje Bollen – drie stukken land op de Amersfoortse eng en de tiend van Ankeveen als bisschoppelijk goed in leen ontving (Maris, <i>Stichtse leenprotocollen</i>, 23-24).</p> <p>C In 1565 waren de drie broers Jan van Westrenen Jansz de Oude, Gerrit van Westrenen Jansz en mr. Jan van Westrenen betrokken bij een rechtszaak (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 33). De Oude Jan van Westrenen Jansz, vader, zat eveneens herhaaldelijk in het stadsbestuur en bekleedde eveneens bestuursfuncties als Pothbroeder en weesmeester. De weduwe en erfgenamen van Jan van Westrenen, brouwer, hadden een perceel land aan de Eem (bnr. 1 inv.nr. 4513 (1577)). Was vader Jan kennelijk ook brouwer geweest? Vader Jan van Westrenen werd in 1562 bij de aanslag van het emmerengeld in de wijk Breul aangeslagen voor het hoogste tarief van 21 stuivers (bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42 2^e kolom). Jan van Westrenen was mede-oprichter van het Weeshuis in 1550 (Van Wees, <i>Burgerweeshuis</i>, 11; Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 354).</p>

Familienaam	Patroniem of andere toenaam	Voornaam	Gehuwd met/ weduwe van	m/v	Bronnen en bijzonderheden
1602-1603					<p>A= gegevens gerelateerd aan de bierbrouwerij. B= andere gegevens over de brouwer/brouwster. Ook namen van partner en ouders. Gegevens over stadsbestuurders zijn afkomstig uit het digitale overzicht van stadsbestuurders op de website van Archief Eemland, tenzij anders wordt aangegeven. C= gegevens over kinderen, familierelaties en naamsverwanten.</p>
		Annetje/ Anna Gijsberts	Gerrit Willemsz Vastrik †	v	<p>A Annetje, weduwe van Gerrit Willemsz, legde als brouwster in 1602 de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 419, 521).</p> <p>B Anna woonde aan de Langegracht naast Hendrik Petersz Schaij (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 20-1-1607), waar zij ook woonde toen haar man nog leefde, zie boven.</p>
	Bartolomeeusz	Aart		m	<p>A Weigerde als brouwer de eed die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd, af te leggen ‘buiten het gilde om’. Het werd hem om die reden verboden om zijn nering uit te oefenen. Hij legde uiteindelijk een maand later de eed af (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 411v-12, 416-417, 521 (1602-1603)). Aarts vermoedelijke vader was in 1602 schepen in het stadsbestuur en raad in 1603!</p> <p>C Bartolomeeusz Rijksz, vermoedelijk vader, was schepen in 1582, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1592, 1599, 1600 en 1602 en raad in 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1601 en 1603 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 606-618).</p>
	Bartolomeeusz	Rijk	Geertruid van	m	<p>A Weigerde als brouwer de eed die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd, af te leggen ‘buiten het gilde om’. Het werd</p>

			Rijn		<p>hem om die reden verboden om zijn nering uit te oefenen. Hij legde uiteindelijk een maand later de eed af. Rijk was een van de jongste brouwers van dat moment. Hij had een knecht en werksters in dienst (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 411v-12, 416-417, 521 (1602-1603)). Rijks vermoedelijke vader was in 1602 schepen in het stadsbestuur en raad in 1603!</p> <p>B Rijk Bartolomeeusz was raad in 1609, 1612, 1613. Rijk Bartolomeeusz had een hof buiten Bloemendal (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 23-11-1611). Rijk en Geertruid kochten een hof buiten de Sint-Andriespoort voor 300 gulden (bnr. 83 AT 002b-004: akte 313 (24-22-1615)).</p> <p>C Bartolomeeusz Rijksz, vermoedelijk vader, was schepen in 1582, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1592, 1599, 1600 en 1602 en raad in 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1601 en 1603 (Van Bommel, <i>Beschrijving Amersfoort</i>, 606-618).</p>
Bast (van Kampen)		Hans		m	<p>A Weigerde in februari 1602 als brouwer de eed die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd, af te leggen 'buiten het gilde om'. Bovendien zou hij met Pasen zijn brouwerij verlaten en de andere brouwers zouden het hem kwalijk nemen als hij dan toch de eed zou afleggen. In maart legde hij toch de eed af (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 411v, 416-417v).</p>
Bast, de		Jan		m	<p>A Was in 1602 deken/ouderman van het brouwersgilde, legde een verklaring af inzake een brouwerij te Eemnes en ging in 1603 akkoord met de vergroting van de maat van de bierton, want het diende 'tot vordering en de neringe' van de stad (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 433, 521).</p> <p>B Was geboren in Brussel en had op 31-5-1601 het Amersfoortse burgerschap verkregen (AE Digitale Lijst Burgerrechtverleningen).</p>
	Berendsz	Herman	Sofie van Dronkelaar	m/v	<p>A Herman Berendsz, brouwer, had rond 1580 de leeftijd van 33 jaar (bnr. 12 inv.nr. 407-3: 79). Op 22-2-1602 legden Herman Berentsz, brouwer, en Sofie een schuldbekentenis van 1.000 gulden af tbv Jan van Daal Hendriksz vanwege geleverde mout (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 411). In dezelfde maand weigerde Herman Berentsz de eed die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd, af te leggen 'buiten het gilde' om. Het werd hem om die reden verboden om zijn nering uit te oefenen. In maart legde hij toch de eed af (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 411v-412, 417 (1602)).</p> <p>B Herman Berendsz, brouwer, was raad in 1585. Herman en Sofie verkochten in 1607 een plecht van 100 gulden als deel van een kapitaal van 400 gulden ten laste van Peter Jansz x Maria, gevestigd op een huis in de Utrechtsestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 22-5-1607).</p>
Bor		Dirk	Emmetje, dochter van Dirk van Waveren	m/v	<p>A Dirk legde in 1602 als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 418v, 521v). Op 26-12-1609 verkocht Emmetje, inmiddels weduwe van Dirk Bor, aan Tonis Cornelisz, brouwer, en zijn echtgenote: twee brouwkuipen, de stander en putstoel, een ronde bak met drie ijzeren banden en de brouwketel, die per pond gewicht werd verkocht (11 stuiver per pond). Hij was bij de waag gewogen op 537 pond. De brouwketel kostte 295 gulden 7 stuiver en de andere goederen 80 gulden (bnr. 83 AT 002 b001 akte 388). Emmetje is blijkbaar niet lang doorgegaan met het bedrijf.</p> <p>C In 1618 trouwde hun dochter Anneke Bor met Jacob Gerritsz, waarbij Jacob een huis met brouwerij aan de Langegracht inbracht, achter: Lieve-Vrouwestraat, met een kleine brouwketel en met de twee huizen die achter het voorhuis stonden. De bruid bracht een huis met hof en hofstede aan het einde van de Krommestraat in (bnr. 83 AT 002 b006: f. 78).</p>
Bosch	Willemsz Brouwer	Willem	Margriet Peters (Margareta/ Grietje)	m/v	<p>A Willem legde in 1602 als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd en was officier van het brouwersgilde in 1603 (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 417v, 520v). Rond 1600 begon Willem een brouwerij op de westhoek Krommestraat/Marktgang, later De Kroon (ca. 1600-1750) (Van Hoorn, 'De Kroon', 47). Het huis met brouwerij van Willem Bosch, brouwer x Grietje Peters stond in de Krommestraat, ez straatje, az huis met brouwerij van Jacob van Westrenen (bnr. 12 inv.nr. 436-18: f. 129 (1638); inv.nr. 436-19: d.d. 18-6-1641). Op 25-3-1640 vestigden Willem Bosch x Margareta Peters een lening van 150 gulden op hun huis met hof en hofstede aan de Weverssingel, ez Jan Hendriksz, bakker, az Sint-Annasteegje. Willem werd omschreven als 'gewezen brouwer' en had het ambacht dus opgegeven (bnr. 12 inv.nr. 436-18: f. 225v). Tegenover de brouwerij van Willem Bosch Willemsz, op de hoek van de Krommestraat, stond het huis van Lennard Nicasius, timmerman x IJde Aartsdochter (bnr. 12 inv.nr. 436-22: d.d. 8-8-1654). De brouwerij ging over op zoon Willem Bosch Willemsz en werd later door zijn dochter Emmerentiana en haar man Gijsbert Thomasz van Walikenberg geërfd. De laatste lieten de brouwerij, die inmiddels De Kroon heette, in het jaar 1663 grondig verbouwen (Van Hoorn, 'De Kroon', 47).</p> <p>B Was officier van het brouwersgilde in 1603 (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 520v). Willem Bosch, brouwer, ontving een rente uit een huis in de Peperstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 3-1-1614). Willem Bosch x Margareta kochten een huis met hof en hofstede en boomgaard met hooiberg buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 29-7-1612). Willem Bosch,</p>

				<p>brouwer, kocht op 7-2-1621 een huis met hof buiten de Sint-Andriespoort naast een erf dat hij al bezat (bnr. 12 inv.nr. 436-15; inv.nr. 436-17: d.d. 29-12-1630). Willem Bosch, brouwer, kocht met zijn vrouw een huis met hof en hofstede, met een klein huisje met schuur en hofje erachter, van de Weverssingel tot aan hoek Sint-Annastraat, met uitgang aldaar (bnr. 12 inv.nr. 436-16: d.d. 2-5-1628). Willem Bosch, brouwer, had land buiten de Utrechtsepoort bij de Holleweg (bnr. 12 inv.nr. 436-16: d.d. 15-11-1628). Willem Bosch Willemsz, brouwer x Grietje Peters vestigden een lening van 200 gulden op hun huis aan de [nz] Langegracht, ez Jan Cornelisz, bakker, en Reijer Petersz (bnr. 12 inv.nr. 436-17: d.d. 19-2-1625). Willem Bosch, brouwer, had een erf in de Coninckstraat (bnr. 12 inv.nr. 436-18: f. 128v (20-11-1638)). Willem Bosch Willemsz en Margriet, woonachtig in de Krommestraat, schreven zich op 26-9-1646 in als lidmaten van de hervormde kerk te Amersfoort.</p> <p>[Deze Willem was kennelijk geen zoon van de brouwer Willem Bosch de Jonge van Wede die vóór mei 1588 was overleden, want hij werd niet onder diens erfgenamen genoemd en Willem Bosch van Wede had zijn brouwerij aan de zz Langegracht. Mogelijk was de latere Willem een zoon van Willem Bosch de Bakker x Aaltje, die woonden in de Krommestraat, die een zoon hadden die Willem heette, of van de zuster van Willem Bosch de Jonge van Wede, genaamd Aaltje, weduwe van Gerrit Albertsz van Hoorn, die een zoon had genaamd Willem Bosch.]</p> <p>C Er waren nogal wat naamgenoten: een Willem Bosch had een huis in de wijk Langestraat naast het huis met hofstede van juffrouw Geertruid van Oldenbarnevelt, dochter van mr. Johan van Oldenbarnevelt (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 5-1-1597). Een Willem Bosch had een huis in de Lieve-Vrouwestraat naast Cornelis Jansz Drist x Catharina Jaspers (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 17-5-1610; inv.nr. 436-16: d.d. 25-7-1626). Een Willem Bosch kocht een hofstede met hof, schuur en hooiberg in de Hellestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-15: d.d. 13-6-1620). Geertje van Raasbeek, weduwe van Willem Bosch, verkocht op 6-7-1607 de helft van de bleek met huis, hof en hofstede aan de Vlierbeek buiten de Sint-Andriespoort (bnr. 12 inv.nr. 436-13). Op 29-5-1612 verkocht zij een huis met hof en hofstede op Bloemendal (bnr. 12 inv.nr. 436-14). Aaltje, weduwe van Willem Bosch, woonde in de Krommestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 17-5-1610; inv.nr. 436-14: d.d. 18-4-1612). Samen met haar zoon en voogd Willem Bosch verkocht zij huis en hofstede in de Krommestraat op 1-5-1613 voor een som van 400 gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-14). Waarschijnlijk ging het hier om Willem Bosch de Bakker. Aaltje, weduwe van Gerrit Albertsz van Hoorn, en haar zoon Willem Bosch verkochten op 14-11-1627 de helft van een huis met erf en toebehoren op Bloemendal (bnr. 12 inv.nr. 436-16). Aaltje was een zuster van brouwer Willem Bosch de Jonge van Wede.</p>
	Cornelisz	Antonis		m <p>A Werd genoemd tussen de andere brouwers (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 520v (1603)). Was brouwer van beroep (bnr. 83 AT 002b-004: aktenrs. 99 (15-11-1614), 289 (6-10-1615) en 291 (10-10-1615)).</p> <p>B Was zoon van Cornelis Antonisz. Antonis huurde van Hendrik Marcelisz, olieslager, voor een periode van drie jaar diens oliemolen met huis en toebehoren (bnr. 83 AT 002b-004: akte 246 (12-7-1615)). Drie maanden later kocht Antonis deze oliemolen voor 650 gulden en de aanwezige voorraad hooi, stro, turf en grondstoffen voor 75 gulden (bnr. 83 AT 002b-004: aktenrs. 289 (6-10-1615) en 291 (10-10-1615)). Antonis had land op de Galgenberg (bnr. 83 AT 002b-004: akte 331 (30-11-1615)).</p> <p>C Antonis compareerde voor zijn vader vanwege diens hoge ouderdom voor notaris Van Ingen om met Jorden van der Maat een erf scheiding overeen te komen van 7 morgen land in het Zuidbroek te Leusden (bnr. 83 AT 002b-004: akte 99 (15-11-1614)).</p>
		Digna	Jan Klaasz van Velsen †	v <p>A Digna legde als brouwster de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 418v (1602)). Zoon Arend Jansz verklaarde in 1603 dat de weduwe niet langer het brouwvak uitoefende (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 521). Digna, weduwe van Jan Klaasz van Velsen, en Aart van Velsen waren samen met Willem Gerritsz Vastrik x Geertje eigenaars van het huis met brouwerij en toebehoren in de Krommestraat (huisnr. 37), ez gemene straat (Achter het Oude Stadhuis), az Geertje Snel (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 3-3-1614).</p> <p>B Jan Klaasz Brouwer was raad in 1585. Jan Klaasz van Velsen was kameraar in 1591, raad in 1594 en schepen in 1599. Jan Klaasz Brouwer stond borg voor Amel van Schaik bij de pacht van het waaggeld in 1579 en voor Peter Meinsz bij de pacht van de bierimpost in 1580 (bnr. 1 inv.nr. 13: 186-187, 216). Jan Klaasz de Brouwer had zijn huis aan de nz Krommestraat met achter de Vijver, naast Antonis van der Burch x Sofie (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 106v (1581)).</p>
	Fransz	Gerrit	Margriet Willems	m <p>A Gerrit gebruikte het huis en de brouwerij van Tonis van der Burch x Sofie in de Krommestraat, die zij in 1584 verkochten aan Frederik Ram x Maria (bnr. 12 inv.nr. 436-9: f. 60v). Gerrit Fransz legde als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 419, 520v (1602-1603)). In 1604 was Gerrit eigenaar van de brouwerij op de oosthoek Langegracht/Zwanenhalssteeg (Van Hoorn-Koster, 'Wat er verdween', 11).</p>

					<p>B Gerrit Fransz was raad in 1579 (jan-mrt). Was zoon van stadsbestuurder Frans Meinsz en oudere broer van Peter Fransz. Gerrit bleef katholiek, Peter werd gereformeerd (Smit, 'Regentenpatriciaat', 38).</p> <p>Op 5-10-1580 kochten Gerrit en Margriet een hof in de Horseweide genaamd Peter Grijpshof (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 94). Op 30-4-1589 kochten Gerrit Fransz, brouwer x Margriet Willems een huis in de Breul, dat het laatst werd gebruikt door Elis Dirksz, wever, van Anselmus Ruich x jonkvrouw Judith van Laurenburch en Aleid van Laurenburch, weduwe van Egbert van Bilaar (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 80). Gerrit Fransz leende in 1597 een kapitaal van 300 gulden aan Jan Hesselsz (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 6-7-1597). Gerrit had een stuk land buiten de Utrechtsepoort (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 25-11-1597). Gerrit Fransz, brouwer, kocht een plecht van 300 gulden ten laste van Wouter Lambertz, smid x Aaltje gevestigd op een huis in de Utrechtsestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 28-12-1597). Gerrit kocht 1 morgen land in de Woesteigen (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 4-11-1598). Gerrit had land buiten de Kamppoort en op het Zwarte Land (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 15-1-1612, 2-9-1612).</p> <p>C Gerrit Frans Andriesz en Margriet Frans, zuster, verkochten in 1610 een huis in de Scherbierstraat, ez Gerrit Fransz, az Elbert Lambertz, voor een bedrag van 200 gulden aan Elbert Lambertz x Anna Herberts (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 20-7-1610). Peter Fransz, brouwer, en Koenraad Fransz zaten regelmatig in het stadsbestuur.</p>
	Gerritsz	Peter		m	<p>A legde als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 418v).</p> <p>C Een Peter Gerritsz Soester (x Heiltje) was waard in De Veluwe en bezat een deel van twee vierdelen land op de meent bij de Honthorsterweg (bnr. 12 inv.nr. 436-10: f. 92v (1589); inv.nr. 436-11: d.d. 19-2-1597).</p>
	Goortsz	Clemens	Mechteld van Westrenen	m	<p>A Clemens verklaarde te vreden te zijn met de vergroting van de tonmaat voor bier (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 521v (1603)).</p> <p>B Mechteld, weduwe van Clemens Goortsz, verstrekke leningen van 100 gulden en 150 gulden (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 22-3-1609; inv.nr. 436-14: d.d. 21-1-1614).</p>
		Jannetje	Jan van Schaik †	v	<p>A Jannetje legde als brouwster de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd. Haar zoon Jan van Schaik verklaarde namens zijn moeder zich te houden aan de nieuwe maat bierton (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 418v, 521v (1602-1603)).</p> <p>C Zoon Jan van Schaik was borg voor Rutger van Westrenen inzake de pacht van de bieraccijs (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 520-520v (1603)).</p>
	Jansz/ Jan Gorisz	Elbert		m	<p>A Legde in 1602 de eed af die de brouwers vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd. Hij was 62 jaar en getuigde in het proces tegen de brouwerij in Eemnes-buitendijks. (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 418v, 432v).</p> <p>B Elbert Gorisz was raad in 1587.</p>
Jolenbroek, van	Evertsz	Jacob	Beatrijs Rutgers van Liendert	m/v	<p>A Jacob verklaarde zich te houden aan het besluit inzake de vergroting van de tonmaat voor bier (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 521v (1603)). In 1612 kochten Jacob Evertsz, brouwer x Beatrijs van Gerrit Filipsz x Geertruid hun huis met hof en hofstede aan het Havik en de schuur met brouwerij en toebehoren, ez Peter Schade, az Helmich van Westrenen. Zij verkochten op dezelfde dag huis, hof en hofstede door aan Gerrit Soest. (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 12-6-1612).</p> <p>B Jacob Evertsz, brouwer, had een erf in de Grote Sint-Jansstraat vlakbij de stadswal, naast Peter Pelen, wielmaker (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 25-10-1609). Jacob Evertsz, brouwer, had een stukje land buiten de Kamppoort (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 17-3-1610). Jacob Evertsz van Jolenbroek x Beatrijs Rutgers van Lienden vestigden een lening van 400 gulden op een half vierdel land buiten de Kamppoort (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 22-8-1612). Jacob Evertsz x Beatrijs Rutgers hadden 2,5 morgen land buiten de Slijkpoort (bnr. 12 inv.nr. 436-14: 11-11-1614).</p> <p>C Er waren veel naamgenoten Jacob Evertsz in zijn tijd.</p>
	Klaasz	Simon		m	<p>A Legde als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 418v, 521 (1602-1603)).</p>
	Lou(we) Aartsz Brouwer	Aart	Goosje, dochter van Evert van Schaik	m	<p>A Droeg als beroepsaanduiding de toenaam brouwer. Aart legde als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 418v (1602)). Schepen Peter Schaij verklaarde in 1603 echter dat Aert Lou al lange tijd niet had gebrouwen (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 521). Aart Lou was eerder busmeester van het brouwersgilde geweest (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 606 (1614)).</p> <p>B Aart was vermoedelijk een zoon van Aart Lou Stevensz x Geertruid, die woonden aan de zz Langegracht (huisnr. 12; later Het Anker). Aart en Goosje kochten (zetkoop) de helft van een huis met hof en hofstede en toebehoren naast de Utrechtsepoort, waarin eerder IJsbrand van Wede x</p>

					<p>Geertruid hadden gewoond, ez stadsmuur, az Cornelis Pot (bnr. 12 inv.nr. 436-4: f. 326 (1561)). Aart Louwenz werd in 1562 voor het emmerengeld in de wijk Buiten de Rodetoren aangeslagen voor een tarief van 14 stuivers (tarieven: 3,5 st. – 7 st. – 14 st. – 21 st., bnr. 12 inv.nr. 407-1: f. 42v 2^e kolom). Aart en Goosje verwierven een kamp land genaamd de Eikenboom naast de Oude Gracht in de Oude Haag (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 66v (1566)). Aart Louwe Aartsz was samen met tien andere Amersfoortse burgers aandeelhouder in een karveelschip genaamd 't Paradijs van 65 lasten (bnr. 1 inv.nr. 11: f. 23 (1570)). Brouwer Aart Lou bezat een erf aan de Langegracht naast het huis van Albert Cornelisz x Anna Goorts (bnr. 12 inv.nr. 436-7: d.d. 19-10-1575). Aart Louwenz, brouwer, had in 1578 een kamp land aan de Oude Gracht buiten de Slijkpoort (bnr. 1 inv.nr. 436-8: f. 43).</p> <p>C Aart Louwenz had een zuster genaamd Aleid, die woonde in de Breul naast het erf van Evert Albertsz in het kleine steegje (bnr. 1 inv.nr. 11: f. 66 (1570)).</p>
		Marietje	Jan Jansz †	v	A Marietje legde als brouwster de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 418v (1602)).
	Filipsz	Gerrit	Geertruid	m	A Was in 1603 ouderman van het brouwersgilde en verklaarde dat de brouwers blij waren met het bestuurlijke besluit tot vergroting van de maat bierton (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 520-520v). In 1612 kochten Jacob Evertsz, brouwer x Beatris van Gerrit Filipsz x Geertruid hun huis met hof en hofstede en de schuur met brouwerij en toebehoren aan het Havik, ez Peter Schade, az Helmich van Westrenen. Jacob en Beatris verkochten op dezelfde dag huis, hof en hofstede door aan Gerrit Soest. (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 12-6-1612).
	Filipsz	Jan	Antonia/ Toontje Buis	m/v	<p>A Jan legde als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 419 (1602)). In 1621 verkocht weduwe Toontje Buis viervijfde deel van het huis met brouwerij aan de Langestraat, ez Clemens Gerritsz, az weduwe van Jan van Bitterschoten, aan Tonis Jansz, zoon x Mechteld. Ze deed afstand van de lijftocht van dit goed en mocht levenslang vrij van huur in een achterkamer blijven wonen (bnr. 12 inv.nr. 436-15: d.d. 28-4-1621).</p> <p>B Jan en Antonia leenden een kapitaal van 200 gulden en vestigden dit op hun huis aan de Langegracht in de wijk Breul, achter: Lieve-Vrouwestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 19-11-1597; inv.nr. 436-14: d.d. 16-12-1612). In 1614 was Antonia weduwe van Jan Filipsz (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 8-12-1614).</p> <p>C De kinderen en erfgenamen van Jan Filipsz waren: Tonis Jansz x Mechteld, Jan Jansz, Aaltje Jans, Gijsbert Jansz x Heiltje, Jannetje x Joost Bijlen (bnr. 12 inv.nr. 436-15: d.d. 28-4-1621).</p>
Roos, in De		Herman		m	<p>A Verklaarde met de brouwers niets van doen te hebben, maar dat hij zich zou schikken naar de grotere maat bierton (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 521v (1603)). Het stadsbestuur dwong Herman in De Roos de uitgang en deur van de schuur die hij huurde, dicht te maken op straffe van 25 realen boete en een verbod op de nering van bierbrouwen in de 'buitendstad' (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 613v (1604)). Vermoedelijk was Herman een herbergier die zelf bier brouwde voor de verkoop.</p> <p>B Herman de Roos had een erf in de Koesteeg (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 3-4-1613).</p>
Schajj	Petersz	Dirk		m	<p>A legde als brouwer de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd. Hij verklaarde geen kennis te hebben van het verzoek dat Christiaan Brunings als gemachtigde van de brouwers zou hebben gedaan aan de Staten van Utrecht (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 418v, 520v (1602-1603)). Zijn brouwerij stond aan de zz Langegracht, ez brouwerij die Jan de Hooch x Jannetje Lijsters hadden gekocht van de erven Willem Bosch de Jonge van Wede x Aleid, achter: Breestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-11: d.d. 12-9-1594). Dirk was al in 1583 eigenaar van de brouwerij in het pand Langegracht 23 (later De Posthoorn), zie Van Hoorn-Koster, 'Paternosterstraat', 49-50.</p> <p>B Dirk Petersz Schajj was schepen in 1584 en 1585, kameraar in 1603, raad in 1614 en weesmeester in 1605. Dirk was lutheraan (Smit, 'Reformatie', 235).</p> <p>C Peter Dirksz Schajj, waarschijnlijk vader, was raad in 1554 en 1555 en schepen in 1556, 1557 en 1559. Peter Petersz Schajj was herhaaldelijk stadsbestuurder vanaf 1600.</p>
Schajj	Petersz	Hendrik	Aaltje Jans	m/v	A Hendrik weigerde aanvankelijk de eed af te leggen die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd, maar deed dit later wel. Was getuige in het proces tegen de brouwerij in Eemnes-buitendijks. Verklaarde zich te houden aan het besluit inzake de vergroting van de tonmaat voor bier (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 418-418v, 433, 521v (1602-1603)). Aaltje Jans, weduwe van Hendrik Petersz Schajj, en hun kinderen vestigden een rente van 19 gulden 10 stuivers per jaar uit een kapitaal van 325 gulden, op het huis en de brouwerij met toebehoren aan de Langegracht, ez Gerrit

					van Speulde, az Jacob Fransz (bnr. 12 inv.nr. 436-14: d.d. 21-1-1614).
Schaj	Willemsz	Jacob	Nennetje	m/v	<p>A Nennetje legde als brouwster de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd. Jacob Schaj verklaarde zich te voegen naar de vergroting van de maat van de bierton (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 418, 521 (1602-1603)).</p> <p>B Jacob Willemsz Schaj x Nennetje kochten een huis met hof en hofstede en een hof erachter aan de Langestraat en zes kamers met de steeg vanaf de Langestraat tot aan de straat naast de school, ez Jan Zaal, az Jan Buis (bnr. 12 inv.nr. 436-6: f. 222 (1570)).</p>
Schaj	Willemsz	Jan	Rutje	m	<p>A Jan weigerde de eed af te leggen die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd, maar deed dit later toch (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 418-418v (1602)).</p> <p>B Jan Willemsz Schaj x Rutje kochten een huis met de pomp in de (wijk) Langestraat (bnr. 12 inv.nr. 436-8: f. 129 (1582)).</p>
		Sofie/ Fijtje	Jan Jacobsz van Bitterschoten †	v	<p>A Legde als brouwster in 1602 de eed af die vanwege de ordonnantie van de Staten van Utrecht was opgelegd (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 417v, 521v).</p> <p>B De weduwe van Jan van Bitterschoten woonde in de wijk Breul aan de Langegracht naast het huis en brouwerij van Jan Filips x Antonia (bnr. 12 inv.nr. 436-15: d.d. 28-4-1621).</p>
	Woutersz	Looch	Neeltje Tonis	m	<p>A Looch weigerde in 1602 de eed af te leggen voor de pachter van de generale middelen 'buiten het gilde om'. Hem werd daarop verboden de nering van bierbrouwen uit te oefenen. De volgende maand legde hij wel de eed af (bnr. 1 inv.nr. 18: ff. 411v, 416-417). Looch verklaarde in 1603 zich te houden aan de nieuwe maat van de bierton (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 521v). Het stadsbestuur gaf aan Looch geen toestemming om een brouwerij te beginnen in het huis dat hij had gekocht van de weduwe van Tonis van der Burch (bnr. 1 inv.nr. 18: f. 608 (1604)).</p> <p>B Looch was gehuwd met Neeltje Tonis (bnr. 12 inv.nr. 436-7: f. 196v (1576)). Looch kocht van Sofie, weduwe Antonis Verburch, een huis met hof en hofstede en het loodsje bij de Sint-Jorisbrug, ez stadsgracht (bnr. 12 inv.nr. 436-13: d.d. 19-9-1606). In 1623 ging Looch regelmatig naar de gereformeerde kerk, maar schreef zich pas in 30-9-1643. Hij was rond 1574 geboren (Smit, 'Reformatie', 239).</p>